

Informe Anual 2009

Informe Anual 2009

Sumari

4	Magnituds bàsiques.
6	Carta del President.
8	Fets més significatius de l'any.
20	Govern corporatiu.
23	Gestió corporativa.
24	Recursos humans.
28	Medi ambient.
33	Innovació tecnològica.
36	Qualitat.
38	Compromís amb la societat.
44	Fundació Gas Natural.
46	Gestió econòmico-financera.
50	Auditoria interna
53	Anàlisi econòmica.
54	Anàlisi econòmica consolidada.
59	Informació borsària.
63	Anàlisi de resultats per activitats.
64	Distribució de gas Espanya.
66	Distribució de gas a l'Amèrica Llatina.
68	Distribució de gas Itàlia.
69	Distribució d'electricitat Espanya.
71	Distribució d'electricitat Moldàvia.
72	Distribució d'electricitat a l'Amèrica Llatina.
73	Electricitat a Espanya.
75	Electricitat Mèxic.
76	Electricitat resta.
77	<i>Up & midstream.</i>
79	Majorista i minorista.
81	Unión Fenosa Gas.
83	Informe d'Auditoria, Comptes Anuals Consolidats i Informe de Gestió del Grup Gas Natural.
311	Dades Consolidades 2005-2009.
312	Estadístiques d'explotació.
313	Estadístiques financeres.
314	Estadístiques borsàries.

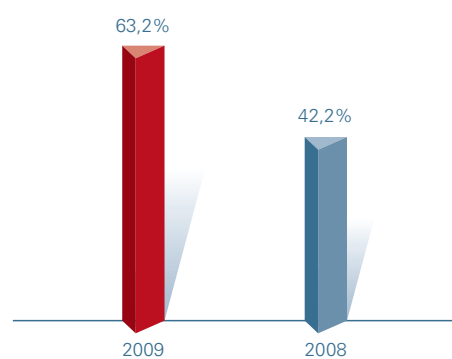

■ Sumari

4	Magnituds bàsiques.
6	Carta del President.
8	Fets més significatius de l'any.
20	Govern corporatiu.
23	Gestió corporativa.
24	Recursos humans.
28	Medi ambient.
33	Innovació tecnològica.
36	Qualitat.
38	Compromís amb la societat.
44	Fundació Gas Natural.
46	Gestió econòmico-financera.
50	Auditoria interna
53	Anàlisi econòmica.
54	Anàlisi econòmica consolidada.
59	Informació borsària.
63	Anàlisi de resultats per activitats.
64	Distribució de gas Espanya.
66	Distribució de gas a l'Amèrica Llatina.
68	Distribució de gas Itàlia.
69	Distribució d'electricitat Espanya.
71	Distribució d'electricitat Moldàvia.
72	Distribució d'electricitat a l'Amèrica Llatina.
73	Electricitat a Espanya.
75	Electricitat Mèxic.
76	Electricitat resta.
77	<i>Up & midstream.</i>
79	Majorista i minorista.
81	Unión Fenosa Gas.
83	Informe d'Auditoria, Comptes Anuals Consolidats i Informe de Gestió del Grup Gas Natural.
311	Dades Consolidades 2005-2009.
312	Estadístiques d'explotació.
313	Estadístiques financeres.
314	Estadístiques borsàries.

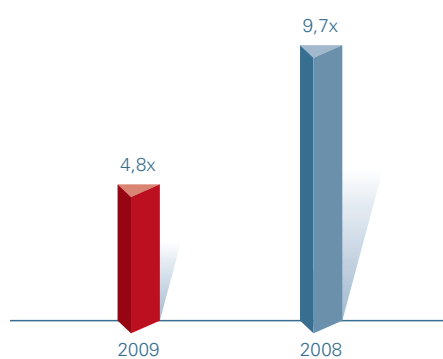
Magnituds bàsiques

Endeutament⁽¹⁾

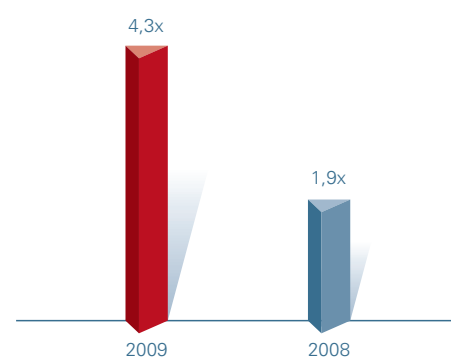

(1) Deute financer net/Deute financer net+Patrimoni+Socis externs.

Ebitda/Resultat financer net

Deute net/Ebitda⁽²⁾

(2) Ebitda proforma.

Explotació

	2009	2008	%
Distribució de gas (GWh)	402.692	481.414	(16,4)
Distribució d'electricitat (GWh)	34.973	—	—
Punts de subministrament de distribució de gas, en milers (a 31/12)	11.534	11.492	0,4
Punts de subministrament de distribució d'electricitat, en milers (a 31/12)	8.663	—	—

	2009	2008	%
Energia elèctrica produïda (GWh)	54.125	31.543	71,6
Espanya	28.728	18.249	57,4
Internacional	25.397	13.294	91,0
Capacitat de generació elèctrica (MW)	17.861	6.581	—
Espanya	13.410	4.094	—
Internacional	4.451	2.487	79,0
Subministrament de gas (GWh)	286.152	328.631	(13,0)
Espanya	234.230	275.288	(14,9)
Resta	51.922	53.343	(2,7)
Unión Fenosa Gas ⁽¹⁾			
Comercialització de gas a Espanya (GWh)	34.854	—	—
Trading (GWh)	10.785	—	—
Transport de gas-EMPL (GWh)	109.230	133.497	(18,2)

(1) Magnituds al 100%.

Personal

	2009	2008	%
Nombre d'empleats Gas Natural i Unión Fenosa	19.803	21.130	(6)

Financer (milions d'euros)

	2009	2008	%
Import net de la xifra de negocis	14.879	13.544	9,9
Benefici operatiu brut (Ebitda)	3.937	2.564	53,5
Inversions totals	15.696	3.697	–
Benefici net	1.195	1.057	13,1
Dividend	730	(663)*	10,1

*Inclou 90 milions d'euros de dividend extraordinari.

Borsari

	2009	2008
Cotització a 31/12 (euros)	15,085	19,29/16,43*
Benefici per acció (euros)	1,48*	2,36/2,05*
Relació cotització-benefici	10,2	8,2
Capital social (nombre d'accions)	921.756.951	447.776.028
Capitalització borsària (milions d'euros)	13.905	8.638

*Dades ajustades per l'ampliació de capital de març de 2009.

Carta del President

Senyores i Senyors Accionistes,

És una satisfacció per a mi presentar-los, un any més, els resultats que ha obtingut la nostra companyia. L'exercici 2009 passarà a la història, tant de la nostra empresa com del sector energètic espanyol, per la fusió de Gas Natural i Unión Fenosa, que ha donat lloc a la primera empresa integrada de gas i electricitat d'Espanya i una de les tres *utilities* líders a la Península Ibèrica.

L'aprovació de la fusió a finals de juny, ratificada per les Juntres Generals d'Accionistes de les dues companyies, va significar el més definitiu estímul a l'il·lusionant projecte empresarial que vam iniciar en els últims dies de juliol de 2008. El setembre de 2009, vam començar a operar de forma integrada, un cop es van admetre a cotització les accions de la nova companyia i es va produir la corresponent inscripció en el Registre Mercantil.

Van ser tretze mesos d'intens i fructífer treball, durant els quals la suma d'esforços i compromisos va fer possible una integració modèlica. La voluntat per part de tots ha portat a bon port la creació d'un gran grup energètic a nivell mundial, capaç d'operar de manera competitiva en els mercats internacionals.

Hem posat rumb al nostre futur amb un fort impuls. El nou Grup és present a 23 països, on compta amb més de 20 milions de clients i amb prop de 18 GW de potència elèctrica instal·lada. Som líders en *downstream* i un dels operadors energètics més importants d'Amèrica Llatina. A més, ens hem posicionat com el tercer operador mundial en els mercats de gas natural líquid, a través de les nostres filials Stream i Unión Fenosa Gas. Tot això ens permet desenvolupar els nostres negocis en mercats caracteritzats per una forta competència i una creixent globalització.

Durant l'exercici 2009, la desfavorable conjuntura econòmica va incidir en tots els sectors productius, inclòs l'energètic. A Espanya, aquesta situació va repercutir tant en la demanda de gas, que va ser un 10,6% inferior a l'any anterior, com en la d'electricitat, que va ser del 4,6% menys.

En aquest entorn, i malgrat la contracció de la demanda i dels significatius nivells de volatilitat dels preus energètics i dels mercats de divises i financers, els resultats aconseguits en 2009 es van situar en la línia ascendent dels darrers anys.

El benefici net del Grup va ascendir a 1.195 milions d'euros, un 13,1% més que el 2008. L'Ebitda consolidat va assolir els 3.937 milions d'euros, amb un augment del 53,5% respecte l'any anterior, degut principalment a la incorporació d'Unión Fenosa des del 30 d'abril de 2009.

A tot això ha contribuït decididament el nostre model de negoci equilibrat, amb un alt component de negoci regulat i un elevat nivell de cobertura davant l'exposició als preus del *pool* elèctric. Aquesta gestió dels nostres negocis ens ha permès obtenir els bons resultats descrits, malgrat el desafiant entorn en els mercats del gas a Espanya i d'una major competència en els seus mercats majorista i minorista, que hem superat mitjançant l'anticipació en el mercat gasista global i la flexibilitat en contractes i infraestructures.

A 31 de desembre de 2009, disposàvem de 13,4 GW de potència elèctrica instal·lada a Espanya i de 4,4 GW en l'àmbit internacional. El nostre *mix* energètic és eficient i diversificat (inclou cicles combinats, energia hidràulica, eòlica, nuclear, carbó i fueloil-gas) i està eficaçment gestionat a través de la contrastada experiència del Grup en totes les tecnologies de generació.

La nostra base de clients està repartida de manera equitativa entre Espanya, amb 9,4 milions de punts de subministrament, i la nostra presència internacional, amb 10,8 milions. Per energies, 11,5 milions corresponen al mercat del gas i 8,7 milions, al de l'electricitat.

Com poden observar, Senyores i Senyors Accionistes, hem obtingut uns magnífics resultats, novament els més alts en la història de la nostra companyia. Això ens permet complir amb el nostre compromís de remuneració a l'accionista, destinant 730 milions d'euros a dividends amb càrrec a l'exercici de 2009, un 10% més que el 2008. Aquesta xifra suposa un *pay out* del 61,1%.

Vull destacar-los, finalment, que la integració amb Unión Fenosa avança satisfactòriament, en línia amb l'acompliment de les sinèrgies previstes i assolint els compromisos de refinançament i desinversions per sobre dels objectius que ens vam fixar.

En aquest sentit, vull destacar-los la reducció de deute a través de l'ampliació de capital per 3.500 milions d'euros i les desinversions, tant executades

com compromeses, per un valor total de 3.600 milions d'euros. A tot això, s'ha d'afegir el refinançament amb èxit de 6.900 milions d'euros del préstec d'adquisició d'Unión Fenosa, el que suposa disposar d'un perfil de venciment de deute més estable. La finalitat d'aquesta gestió és mantenir una estructura financera equilibrada i establir una base sòlida per al creixement del grup en els propers anys.

Aquest elevat nivell de compliment dels nostres compromisos només pot ser possible amb l'esforç i motivació de tots els professionals que integren la nostra nova empresa. I també, molt especialment, gràcies a la confiança i suport que ens demostren els nostres accionistes. El nostre horitzó és anar sempre a més, avançant en una nova cultura de treball que ens permeti ser més forts i consolidar-nos com a referents de primer ordre en el nostre sector. I estic convençut que ho aconseguirem, perquè comptem amb tota l'energia del món per fer-ho.

Salvador Gabarró i Serra

President del Consell d'Administració

Fets més significatius de l'any

Primer trimestre

- El conseller de Medi Ambient i Habitatge de la Generalitat de Catalunya, Francesc Baltasar, i el president del Grup Gas Natural, Salvador Gabarró, signen un acord de col·laboració per a la gestió de programes de preservació, millora i protecció del patrimoni natural de la comarca del Baix Llobregat (Barcelona).
- El Grup Gas Natural aprova l'operació de fusió per absorció que integrarà Gas La Coruña dins de Gas Galicia, les dues companyies participades majoritàriament pel Grup.
- Unión Fenosa obté les certificacions ISO 9001 i ISO 14001 d'AENOR per a la seva central de cicle combinat a Sagunt, que assegurin la gestió mediambiental i el compliment dels requisits del seu Sistema de Gestió de la Qualitat per aconseguir els requeriments del client.
- Gas Galicia celebra l'acte commemoratiu del desè aniversari de l'arribada del gas natural a Galícia.
- Gas Natural Cegas signa un conveni de col·laboració amb l'Institut Valencià d'Habitatge per construir les instal·lacions necessàries que permetin el correcte subministrament de gas natural a les diverses promocions d'Habitatges de Protecció Pública (VPP) executades per aquesta entitat.
- Gas Natural Castilla-La Mancha invertirà durant els propers quatre anys prop de 610.000 euros en la construcció de més de 7 quilòmetres de xarxa que duran el subministrament de gas natural als veïns del municipi toledà de Villaluenga de la Sagra.
- L'alcalde de Roquetas de Mar, Gabriel Amat, i el director general de Gas Natural Andalucía, Manuel Gil, visiten les obres de la planta de gas natural líquid (GNL) que s'està construint a aquest municipi d'Almeria.
- Caja Mediterráneo i Unión Fenosa inicien un projecte per fomentar l'estalvi i l'eficiència energètica dirigit a 18.000 pimes espanyoles que poden arribar a estalviar fins a un 20% d'energia.
- El president del Grup, Salvador Gabarró, i el president del Futbol Club Barcelona, Joan Laporta, signen un acord pel qual la multinacional energètica es converteix en el proveïdor oficial del club esportiu durant tres temporades.

- La Fundació Gas Natural organitza a Barcelona el seminari "Periodisme i medi ambient", en què es debat el paper dels mitjans de comunicació en la percepció que la societat té dels reptes mediambientals.
- El Consell d'Administració d'Unión Fenosa acorda proposar a la Junta General d'Accionistes el repartiment d'un dividend total brut de 0,65 euros per acció amb càrrec als resultats de l'exercici 2008, el que suposa un increment del 20,37% respecte a la retribució de l'exercici anterior.
- El Consell d'Administració del Grup Gas Natural acorda la convocatòria d'una Junta General Extraordinària d'Accionistes per tal d'aprovar una ampliació de capital en relació a l'adquisició d'Unión Fenosa.
- El Grup Gas Natural presenta els resultats de l'exercici 2008, en què el benefici net de la companyia puja a 1.057 milions d'euros, creixent un 10,2% en relació a l'any 2007.
- Gas Natural Castilla-La Mancha destina prop de 100 milions d'euros a la regió durant els propers quatre anys, per tal d'incrementar en més de 17.000 els gairebé 191.400 punts de subministrament que la companyia té actualment a la Comunitat.
- El Grup Gas Natural presenta al municipi de Moià (Bages-Barcelona) el projecte de gasificació en el qual la companyia ha invertit 7,2 milions d'euros.
- La Comissió Nacional de la Competència (CNC) autoritza al Grup Gas Natural l'adquisició de la companyia Unión Fenosa, després de la sol·licitud presentada el passat mes de setembre per la companyia davant l'organisme.
- El 97% dels clients industrials es mostren satisfets amb la imatge global de la companyia, segons una enquesta *online* realitzada per la multinacional energètica amb l'objectiu de contribuir a la millora contínua en la qualitat dels productes i serveis que ofereix.
- El Govern ratifica la resolució de la Comissió Nacional de la Competència (CNC) sobre la fusió del Grup Gas Natural i Unión Fenosa.
- La Fundació Gas Natural organitza a Barcelona el seminari "El consum d'energia i el medi ambient de la vivenda a Espanya. Anàlisi de cicle de vida", en què s'analitza l'impacte ambiental del consum domèstic d'energia.
- El Grup Gas Natural obté, per segon any consecutiu, la distinció "Gold Class", que qualifica a les millors empreses del sector en l'Anuari de Sostenibilitat 2009.
- El Grup Gas Natural formalitza l'adquisició de 322.704.219 accions d'Unión Fenosa, que representen el 35,32% dels seus drets de vot, en execució del contracte de compravenda d'accions subscrit el 30 de juliol de 2008 amb ACS, a un preu de 18,05 euros per acció.
- El Grup Gas Natural i Gazprom Marketing & Trading signen un acord marc de col·laboració (MOU) pel qual ambdues companyies es comprometen a concretar acords de compravenda de gas natural liquat per als propers anys, així com ampliar la seva col·laboració a altres àmbits, com el mercat d'emissions o la generació elèctrica.
- El president del Grup, Salvador Gabarró, és nomenat president del Consell d'Administració d'Unión Fenosa, en representació de la companyia gasista, després de la formalització de la compra del 50,02% de participació de l'elèctrica acordada amb ACS.

- El Grup Gas Natural invertirà més de 10,6 milions d'euros per a fer arribar el subministrament a la ciutat de Marbella, on durant els cinc propers anys hi instal·larà una xarxa de distribució de 85 quilòmetres de longitud.
- La Junta General Extraordinària d'Accionistes del Grup, presidida per Salvador Gabarró, aprova una ampliació de capital amb drets de subscripció preferent, en relació amb l'adquisició d'Unión Fenosa.
- El president del Grup, Salvador Gabarró, recull el premi a la "Millor Operació Financera de 2008", concedit pels lectors de la revista Mi cartera de inversión.
- Unión Fenosa dona 30.000 euros a l'ONG Acciónnatura per a la reforestació de la selva del Brasil, obtinguts per la participació en el joc *online* Efiquest.
- El Departament Fiscal d'Unión Fenosa és nomenat finalista als premis "European Counsel Awards 2009" que concedeix l'associació International Law Office, després d'analitzar a més de 3.000 candidatures d'empreses de tot el món.
- Gas Natural Cegas signa un conveni de col·laboració amb la Generalitat Valenciana en matèria de protecció civil, amb l'objectiu d'optimitzar els temps d'actuació i recursos en aquelles situacions d'emergència que es produeixin dins de les instal·lacions i xarxes a aquesta comunitat autònoma.
- La Fundació Gas Natural organitza un seminari de gestió ambiental a Madrid durant el qual presenta el llibre "Les tecnologies de la informació i les comunicacions (TIC) i el medi ambient".
- El Grup Gas Natural incorpora cinc nous consellers al Consell d'Administració d'Unión Fenosa, augmentant fins a nou membres la representació de la companyia gasista.
- El Consell d'Administració d'Unión Fenosa emet una opinió favorable sobre l'Oferta Pública d'Adquisició (OPA) presentada pel Grup Gas Natural sobre el 100% de les accions de l'elèctrica.
- Gas Natural Rioja presenta als veïns d'Agoncillo el servei que la companyia oferirà a la seva localitat i en el qual la companyia hi invertirà prop de 750.000 euros.
- Unión Fenosa és escollida com una de les catorze millors empreses del sector elèctric internacional en responsabilitat social corporativa, segons el rànquing elaborat per la companyia escandinava Storebrand Global SRI, que li atorga la qualificació "Best in Class".
- El Grup Gas Natural, amb els seus socis Repsol, Dana i l'Oficina d'Hidrocarburs i Mines del Marroc (ONHYM), descobreix un jaciment de gas a la zona exploratòria de Tànger-Larache, davant de la costa atlàntica del Marroc.
- El Grup Gas Natural comunica a la Comissió Nacional del Mercat de Valors (CNMV) que l'ampliació de capital fou subscripta en exercici dels drets de subscripció preferent per un total de 447.343.331 noves accions, que representen el 99,9% de l'augment de capital.
- Unión Fenosa ven a la companyia de l'Emirat d'Abu Dhabi International Petroleum Investment Company (IPIC) la seva participació del 5% a Cepsa per 257 milions d'euros.

Segon trimestre

- El president del Govern de Cantàbria, Miguel Ángel Revilla, i el president del Grup, Salvador Gabarró, signen un conveni de col·laboració per a la investigació i la promoció de la tecnologia per a parcs eòlics marins (*off-shore*) a Cantàbria i la participació conjunta en diversos projectes de R+D+i.
- La Fundació Gas Natural organitza a Sevilla el seminari "L'energia solar termoelectrica", en què es presenta el llibre "L'electricitat solar tèrmica, tan lluny tan a prop".
- A través de la iniciativa social "Dia Solidari", treballadors d'Unión Fenosa financen quatre projectes educatius per a 414 joves d'escassos recursos econòmics a Colòmbia.
- El Grup Gas Natural posa en marxa la segona edició del programa *online* "Compromís natural", dirigida als seus grans clients, per millorar la qualitat de l'aigua de la Llacuna de Sils (Girona).

- La companyia assoleix la xifra de 400.000 clients en el negoci de distribució de gas natural al mercat italià.
- El Consell d'Administració del Grup aprova els continguts del seu nou Codi Ètic, que recull els compromisos assumits per la companyia i actualitza els continguts del Codi de Conducta que estava en vigor des del 2005.
- El Grup Gas Natural procedeix a la clausura de les seves plantes GNL del Polígon de Campollano i Romica d'Albacete, que durant 17 i 6 anys, respectivament, han subministrat gas natural a la població d'Albacete.
- L'Oferta Pública d'Adquisició d'accions (OPA) formulada pel Grup Gas Natural sobre el capital social d'Unión Fenosa és acceptada per 317.655.538 accions, representatives del 34,75% del capital social de l'elèctrica i del 69,54% dels drets de vot als que l'oferta es dirigeix de forma efectiva.
- La companyia llança la campanya "Gas sin PeGas", orientada a la promoció de l'ús responsable de les instal·lacions de gas natural entre els seus clients.
- L'empresa participa en una nova edició de Construmat, el saló internacional de la construcció de Barcelona, on es presenten noves solucions energètiques basades en el gas natural.
- Gas Galicia inverteix 210.000 euros per portar el subministrament de gas natural al nucli urbà de Curtis-Teixeiro (A Coruña), on la companyia energètica inicia el servei als primers clients de la població.
- El Grup Gas Natural celebra el seu desè aniversari a Talavera de la Reina (Toledo), on la companyia hi ha invertit més de 15 milions d'euros en la construcció d'una xarxa de distribució de 160 quilòmetres i compta amb més de 16.800 clients.
- El Consell d'Administració d'Unión Fenosa i els administradors d'Unión Fenosa Generación subscriuen el projecte de fusió per absorció per part del seu principal accionista, el Grup Gas Natural.
- El Consell d'Administració atorga la Medalla al Mèrit d'Unión Fenosa, en la categoria Or, a Honorato López Isla, en reconeixement a la trajectòria i l'acompliment professionals del vicepresident de l'elèctrica.

- Gas Natural Castilla y León inicia el subministrament a la població vallisoletana de Calvarrasa de Abajo, on la companyia ha invertit 300.000 euros.
- El Consell d'Administració del Grup Gas Natural aprova per unanimitat el projecte de fusió per absorció d'Unión Fenosa i d'Unión Fenosa Generación, subscrit pels òrgans d'administració de les dues societats absorbides.
- El Grup Gas Natural inaugura a Gandia el gasoducte Villalonga-Gandia-Oliva, una infraestructura de prop de 40 quilòmetres que permet portar el subministrament a 35 municipis de la Comunitat Valenciana i en el qual la companyia ha invertit 9 milions d'euros.

- El Grup Gas Natural i Unión Fenosa posen en marxa una campanya de comunicació interna sota el lema "La Nostra Energía", per impulsar i facilitar el procés d'integració de les dues empreses, on hi treballen un total de 20.000 persones.
- La Conselleria d'Economia, Hisenda i Ocupació adjudica a Unión Fenosa el contracte del subministrament elèctric d'alta tensió de la Generalitat Valenciana. El subministrament, que suposa un import de 24 milions d'euros, tindrà validesa fins al 31 de desembre, amb possibilitat de pròrroga.
- El Grup Gas Natural realitza la primera descàrrega de GNL per Electricité de France (EDF), a la planta de regasificació francesa de Montoir de Bretagne.
- El Grup llança un nou lloc web (www.gestonatural.es) per promoure hàbits de consum més sostenibles i mostrar les iniciatives que la companyia realitza en matèria d'eficiència energètica.
- Unión Fenosa ven l'1% de la seva participació a Red Eléctrica de España (REE), companyia que realitza les funcions d'Operador del Sistema de Red Eléctrica.
- El Grup Gas Natural participa a Carbon Expo 2009, la fira internacional de desenvolupament de projectes per al mercat de CO₂ més important del món, on presenta els seus projectes de Mecanisme de Desenvolupament Net (MDN) i d'innovació energètica.
- Unión Fenosa posa en marxa un pla per donar suport als ajuntaments en la implantació de mesures d'estalvi i eficiència energètica als municipis espanyols.
- El Grup Gas Natural subministrarà gas natural vehicular (GNV) a una flota de més de 200 vehicles de recollida de residus urbans, pertanyents a les empreses que s'encarregaran d'aquest servei a Barcelona a partir del mes de novembre i durant els propers 8 anys.
- Gas Natural Castilla-La Mancha patrocina el concert de l'orquestra Filharmònica de Baden-Baden, una actuació que forma part dels onze concerts programats en el XV Festival Internacional de la Música de Toledo.
- El Grup Gas Natural acorda la venda de la seva participació del 5% d'Enagás a la companyia energètica Oman Oil (OOC), d'acord amb la resolució de la Comissió Nacional de Competència (CNC) que va autoritzar amb condicions, el passat mes de febrer, l'adquisició d'Unión Fenosa.
- La companyia organitza "Mercados del Trueque" a més de 40 municipis espanyols, una iniciativa que pretén promoure el consum responsable entre la població.
- La Fundació Gas Natural Internacional lliura als representants de nou escoles públiques de Bogotá el títol de graduació en reconeixement a la seva tasca en el desenvolupament del programa "Petits Científics".
- El president del Grup, Salvador Gabarró, rep el premi Micròfon d'Or 2009, que concedeix la Federació d'Associacions de Ràdio i Televisió, en reconeixement a la seva "brillant trajectòria al capdavant de la companyia energètica", segons el jurat del certamen.
- La companyia participa en una nova edició de Genera, la fira internacional d'energia i medi ambient on hi presenta noves solucions energètiques basades en el gas natural.
- Gas Natural Castilla y León inicia el subministrament al municipi segovià de Sotopalacios.
- El Consell d'Administració del Grup Gas Natural, presidit per Salvador Gabarró, aprova el marc general i la primera línia directiva de l'organització del nou Grup després de la compra d'Unión Fenosa.
- Gas Natural Castilla y León presenta l'inici del subministrament de gas natural al municipi lleonès de Lorenzana, on la companyia hi invertirà 182.000 euros.

- Gas Natural Castilla y León presenta l'inici el subministrament a la localitat burgalesa de Villariezo, on la companyia ha invertit 350.000 euros en la construcció de 6 quilòmetres de xarxa.
- Gas Natural Andalucía porta el subministrament de gas natural al municipi sevillà d'Écija.
- El Grup Gas Natural signa un acord amb el Govern Foral de Navarra per a la construcció de cinc ramals des del gasoducte de Larraga-Los Arcos per dur el subministrament a les poblacions de Larraga, Berbinzana, Miranda de Arga, Allo, Sesma, Lerín, Arróniz i Los Arcos.
- La Fundació Gas Natural organitza a Saragossa el seminari "L'eficiència energètica a les empreses d'Aragó".
- El conseller delegat del Grup Gas Natural, Rafael Villaseca, visita els edificis que integren el complex d'oficines d'Unión Fenosa a A Coruña, i que compta amb més de 20.000 m².
- El Grup Gas Natural presenta el seu pla d'expansió en el mercat del gas natural vehicular (GNV) en el I Congrés GNV 2009 de Madrid.

- Gas Natural Castilla y León inicia el subministrament de gas natural al municipi burgalès d'Arcos de la Llana, on la companyia ha invertit 275.000 euros.
- El Grup Gas Natural és inclòs per primera vegada en l'índex ECO10, un índex que agrupa els 10 valors de la borsa espanyola més recomanats segons el consens de més de 50 *brokers*, bancs i firmes d'inversió que operen a Espanya, i que elabora la prestigiosa firma nord-americana Dow Jones Stoxx per al diari econòmic El Economista.

- La Fundació Gas Natural presenta a Sabadell el projecte de construcció de l'edifici que acollirà el nou Museu del Gas i l'arxiu històric de la Fundació a la Plaça del Gas de la ciutat barcelonina.
- El Grup Gas Natural exposa la seva aposta per l'eficiència energètica en la segona edició del Saló Immobiliari de Galícia, SIGALICIA.
- Gas Natural Andalucía i la Federació Andalusà d'Empresaris de la Construcció (FADECO) organitzen a Sevilla la jornada immobiliària "L'habitatge a Andalusia, factor de creixement i sostenibilitat".

- Gas Galícia i l'Associació de Promotors Immobiliaris d'A Coruña (APROINCO), signen un conveni per fomentar la formació contínua dels promotors i agents immobiliaris de la província d'A Coruña.
- El Grup Gas Natural tanca una transacció en els mercats de capitals en dos trams, el primer a cinc anys, per un import de 2.000 milions d'euros, i el segon a deu anys, per un import de 500 milions d'euros. Els fons rebuts per aquestes operacions serviran per a refinançar parcialment el deute actual de la companyia.
- Gas Natural Cegas patrocina tots els concerts que ofereix l'Orquestra de València al Palau de la Música de València.

- El Grup Gas Natural signa un conveni de col·laboració amb el Govern de La Rioja, a través de La Rioja Turismo, per donar suport a les activitats culturals que se celebren amb motiu del Año Jubilar Calceatense a Santo Domingo de la Calzada (La Rioja), en commemoració de l'IX Centenari de la defunció del Sant.
- La Junta General Ordinària d'Accionistes del Grup Gas Natural, presidida per Salvador Gabarró, aprova l'operació de fusió per absorció d'Unión Fenosa i Unión Fenosa Generación per part del Grup.

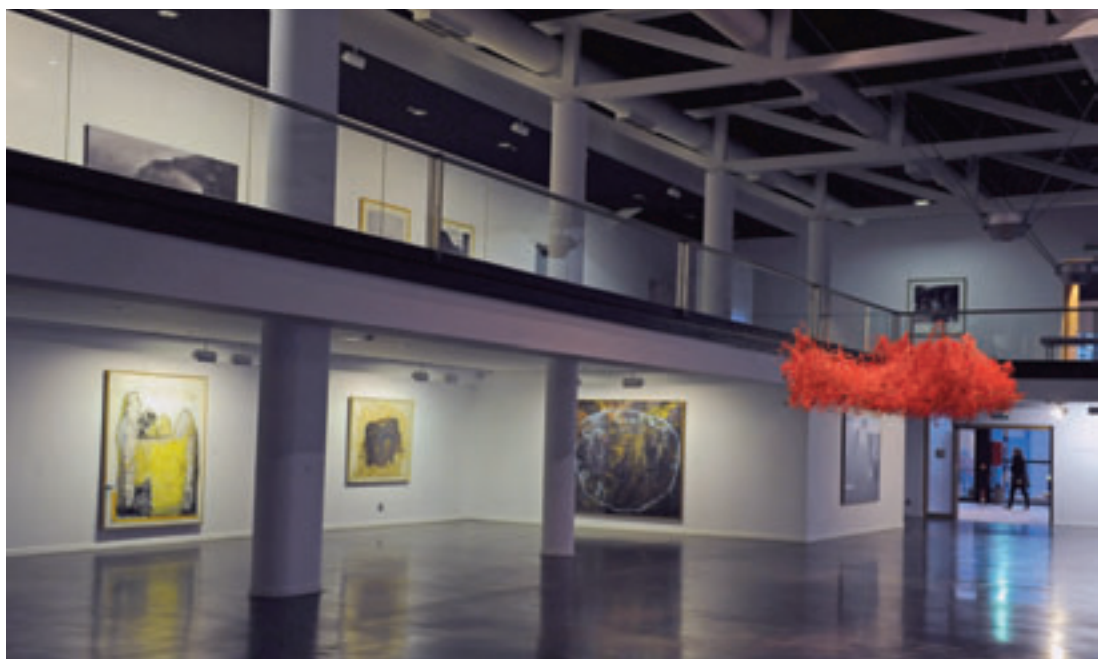
- Els accionistes d'Unión Fenosa aproven la fusió per absorció de la companyia per Gas Natural.
- Gas Galicia inaugura el gasoducte Abegondo-Betanzos que, amb una inversió d'1,4 milions d'euros, durà el subministrament a Betanzos (A Coruña).

Tercer trimestre

- Unión Fenosa signa un acord amb la Federació Espanyola de Famílies Nombroses per optimitzar la despesa energètica en il·luminació, climatització, aigua calenta i electrodomèstics, entre altres usos.
- Unión Fenosa acorda la venda d'un 13,01% de la seva participació a Indra Sistemas, societat on fins ara hi tenia una participació del 18,01% del capital social.
- Enel Unión Fenosa Renovables, EUFER, entra al mercat canari amb la construcció de dos parcs eòlics.

- El Grup Gas Natural signa un acord amb el Ministeri de Medi Ambient, Medi Rural i Marí i l'Associació per a l'Autoregulació de la Comunicació Comercial pel qual es compromet a l'acompliment d'un codi de bones pràctiques mitjançant l'ús d'arguments ambientals en la publicitat comercial.
- La Fundació Gas Natural Internacional organitza a Alger un seminari sobre creació d'empreses adreçat a joves emprenedors.
- Gas Natural Servicios, companyia proveïdora integral de serveis del Grup, rep la certificació APPLUS de gestió de qualitat i gestió ambiental per a les activitats de comercialització, contractació i prestació del seu servei de manteniment, assessorament, assistència i reparació d'instal·lacions de gas, circuits hidràulics de calefacció i aparells que funcionen amb gas natural destinats a clients domèstics, segons la norma de gestió de qualitat (ISO 9001-2008) i gestió ambiental (ISO-14001: 2004).
- Gas Natural Castilla y León signa, per tercer any consecutiu, un conveni de col·laboració amb la Fundació Carriegos per col·laborar amb l'entitat en les tasques de rehabilitació de persones discapacitades a través de teràpia equestre.
- La Societat Espanyola d'Ornitologia (SEO/BirdLife) i Unión Fenosa acorden modificar 23 suports elèctrics d'una línia de mitjana tensió propietat de la companyia que discorre pel Campo de Montiel (Ciudad Real), zona considerada d'especial importància per a l'àguila imperial ibèrica.

- El Ministeri de Medi Ambient italià atorga al Grup Gas Natural el decret d'aprovació mediambiental definitiu (Decret VIA) per a la planta de regasificació de gas natural liquat que la companyia ha projectat pel port de Trieste-Zaule, a la regió de Friuli Venezia Giulia, al nord-est del país.
- El Grup Gas Natural acorda la venda de diferents actius de distribució i comercialització de gas natural a Múrcia i Cantàbria per 330 milions d'euros.
- El Grup Gas Natural signa un conveni de col·laboració per a l'organització de la quinzena edició del Taller Pablo Ruíz Picasso, que se celebra al Museu d'Art Contemporani de Gas Natural (MACUF) a A Coruña.
- Gas Natural Cegas inicia el servei de gas natural a la localitat valenciana d'Oliva.
- Unión Fenosa signa un acord amb cinc associacions de consumidors d'àmbit estatal per definir un sistema que supervisi i avaluï l'actuació de la xarxa comercial de l'empresa i garanteixi que es respecten els drets dels clients.
- El Grup Gas Natural patrocina la posada en escena de La Favorita, de Gaetano Donizetti, òpera amb la qual s'inaugura el programa líric de la 58a edició del Festival Internacional de Santander (FIS).
- El Grup Gas Natural s'adjudica onze projectes per construir parcs eòlics a les Illes Canàries, incloent tres projectes adjudicats a EUFER, el que li permetrà augmentar en 116,6 MW la potència bruta en aquesta comunitat.

- El Grup Gas Natural obté els permisos necessaris per part del gestor de la xarxa de gas de Bèlgica (Huberator) per operar en el mercat gasista d'aquest país i així entra a formar part, com a primera empresa espanyola, del hub gasista belga, Zeebrugge.
- Gas Navarra inverteix 260.000 euros en la construcció de les infraestructures necessàries per dur el subministrament al municipi de Sunbilla.
- El Grup Gas Natural és l'empresa líder del sector distribució de gas segons els índexs DJSI World i DJSI STOXX. La companyia energètica es manté, per cinquè any consecutiu, en l'índex mundial d'inversió socialment responsable Dow Jones Sustainability Index (DJSI World) i ha estat inclosa també en el selectiu europeu DJSI STOXX.
- Gas Natural conclou el procés de fusió amb Unión Fenosa després de l'admissió a cotització de les accions de la nova companyia i la inscripció de l'escriptura pública de fusió al Registre Mercantil de Barcelona.
- El Grup Gas Natural és inclòs en l'índex de sostenibilitat FTSE4Good per vuitè any consecutiu.
- L'empresa inaugura el gasoducte Lucena-Cabra-Baena (Còrdova), on la companyia ha invertit 13,6 milions d'euros en la construcció de 72 quilòmetres de xarxa.
- La Fundació Gas Natural, en el marc del seu Programa Primera Exportació, organitza un viatge a Barcelona per a un grup de 20 empresaris argentins amb l'objectiu de facilitar contactes entre empresaris argentins i espanyols per impulsar l'exportació.

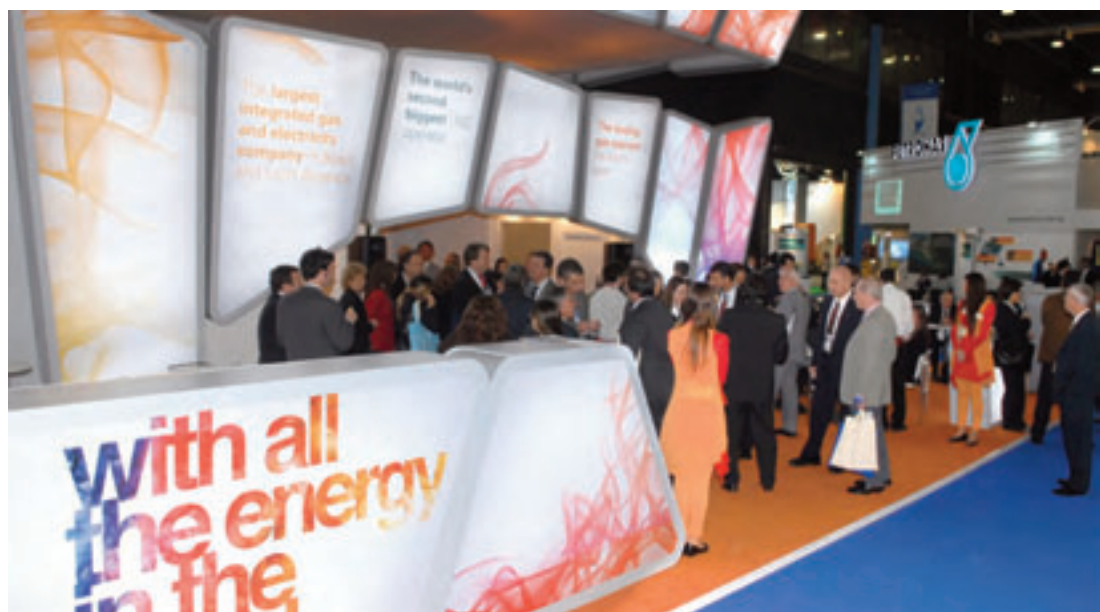
- El Grup Gas Natural celebra a la seva seu de Galícia el primer Consell d'Administració després de la fusió amb Unión Fenosa, on hi assisteix el president de la Xunta, Alberto Núñez Feijóo, el president de la companyia, Salvador Gabarró, i el conseller delegat, Rafael Villaseca.

- La Fundació Gas Natural, en col·laboració amb la Regió de Múrcia, organitza un seminari on presenta un llibre sobre l'energia solar termoelèctrica.
- Gas Navarra inverteix més de 550.000 euros per portar el subministrament a Doneztebe-Santesteban.
- El Grup Gas Natural patrocina per cinquena vegada el premi d'arquitectura d'Ascer, mostrant de nou el seu suport al sector ceràmic.
- Gas Navarra inverteix més de 250.000 euros per portar el subministrament al municipi de Bertizarana.

Quart trimestre

- El Grup Gas Natural i Garrigues organitzen a Madrid una jornada sobre present i futur de l'eficiència energètica a Espanya.
- L'empresa i l'Ajuntament de Valladolid signen un contracte per portar el subministrament de gas natural a les dependències municipals.
- El Grup Gas Natural ha resultat la *utility* espanyola millor posicionada en l'informe Carbon Disclosure Project Global 500.
- El Grup Gas Natural s'adjudica el subministrament elèctric a les instal·lacions de l'Ajuntament de Pamplona.
- La Fundació Gas Natural, en col·laboració amb el Govern de les Illes Balears, organitza a Palma de Mallorca un seminari sobre eficiència energètica en edificis turístics.
- El Grup Gas Natural participa en el 24è Congrés Mundial del Gas que se celebra a Buenos Aires (Argentina).
- Gas Natural Andalucía inicia el subministrament als primers habitants de la localitat cordovesa de Lucena.
- La companyia acorda la venda de la seva participació en l'empresa colombiana EPSA per 1.100 milions de dòlars.
- Representants de la companyia imparteixen un curs a l'Escola d'Enginyeria Industrial de Béjar (Salamanca) sobre com dissenyar, construir i mantenir les instal·lacions de combustibles gasosos en edificis.
- El Grup Gas Natural i l'Associació Madrilenya d'Empresaris de Restauració signen un acord per fomentar el consum responsable d'energia i l'eficiència energètica.

- L'exposició "Tan a prop tan lluny" reuneix en el Museu d'Art Contemporani de Gas Natural (MACUF) l'obra de sis artistes plàstics gallecs contemporanis.
- El conseller delegat del Grup, Rafael Villaseca, participa en el IV Fòrum sobre Competitivitat Empresarial, organitzat per l'Associació per al Progrés de la Direcció (APD), on presenta la nova dimensió de la companyia després de la seva recent fusió amb Unión Fenosa.
- Gas Natural Cegas col·labora, per quart any consecutiu, amb l'Associació Valenciana de la Caritat en el projecte "365 empreses solidàries", finançant els àpats que ofereix l'associació a persones sense llar durant tot un dia.
- Rafael Villaseca participa en el Fòrum de la Nova Energia, organitzat per Nueva Economía Fórum.
- La Fundació Gas Natural organitza a Barcelona la jornada "Planificació territorial, energia i medi ambient", on presenta un estudi que posa de relleu la necessitat d'un disseny integral de les xarxes energètiques.

- El MACUF inicia un nou cicle de concerts 'Música Animada' per a tota la família.
- El Grup Gas Natural reuneix a Colòmbia al seu equip directiu d'Amèrica Llatina per primera vegada després de la fusió. La jornada de cloenda compta amb la intervenció del president de Colòmbia, Álvaro Uribe.
- La Fundació Gas Natural col·labora en les VIII Jornades d'Arqueologia Industrial de Catalunya.
- Gas Natural Andalusia i l'Ajuntament de Sevilla signen un conveni en matèria de protecció civil.
- El MACUF imparteix un curs teòric sobre història i estètica del cinema.
- El Grup Gas Natural rep un premi internacional per la seva estratègia de comunicació en la fusió amb Unión Fenosa.
- La companyia participa al Saló del Vehicle i Combustible Alternatiu de Valladolid.
- El MACUF exposa l'obra de tres joves artistes que el 2007 van obtenir la Beca de Creació Artística a l'Estranger del Grup Gas Natural.
- Gas Natural Castilla y León inverteix prop de 900.000 euros en portar el subministrament a Parc Robledo (Segòvia).
- Gas Natural Cegas patrocina la II Setmana de Ciència i Canvi Climàtic de Gandia (València).
- El rànquing d'energètiques "Platts Top 250" situa el Grup Gas Natural com la primera companyia del món en el sector del gas. La companyia ocupa el lloc 26 entre les companyies energètiques europees i el 54 entre les del món.
- El Grup Gas Natural inaugura el gasoducte Huelva-Ayamonte, en el qual la companyia ha invertit 18 milions d'euros construint 60 quilòmetres de xarxa.
- Gas Natural Cegas patrocina la II Trobada de Països Euromediterranis a Alacant.

- La Fundació Gas Natural organitza a València la jornada “Empresa, tecnologia i medi ambient”, on analitza la implantació de la Directiva Europea sobre la Prevenció Integrada de la Contaminació (IPPC).
- El Grup Gas Natural presenta la seva estratègia d'expansió en els mercats majoristes d'energia a la fira Emart (Barcelona).
- L'empresa registra com a Mecanisme de Desenvolupament Net (MDN) un projecte hidràulic a Colòmbia, el vuitè projecte de la companyia.

- Gas Navarra inicia el subministrament a Ziordia i arriba als 100 municipis amb subministrament a la Comunitat Foral.
- El Grup Gas Natural s'adjudica el subministrament elèctric del Consorci d'Aigües de Fuerteventura (Canàries).
- La Fundació Gas Natural presenta un llibre sobre la història del gas a Còrdova.
- El Grup Gas Natural aposta pel Primer Congrés d'Energia Distribuïda (Genedis) per apropar la producció elèctrica als centres de consum.

- Gas Natural inaugura el gasoducte Baztán-Bidasoa (Navarra), en el qual la companyia ha invertit més de 8,5 milions d'euros per portar gas natural a més de 8.400 habitants.
- Gas Natural SDG destinarà 324 milions d'euros al pagament del dividend a compte de l'exercici 2009.
- El Grup Gas Natural inaugura una planta de tractament de purins i generació elèctrica a Almazán (Sòria).
- Gas Natural Cegas i l'Associació Valenciana de la Caritat reparteixen 1.500 mantes entre els més desafavorits.
- L'Associació Espanyola de Financers i Tresorers d'Empresa (ASSET) premia l'òptima gestió financera del Grup Gas Natural, que ha superat amb èxit la fusió amb Unión Fenosa.
- La Fundació Gas Natural organitza a Madrid la IX edició del Seminari Internacional sobre el Canvi Climàtic, durant el qual examina el paper del gas natural i de les energies renovables en la lluita contra els efectes del canvi climàtic.
- La Fundació Gas Natural i la Xunta de Galícia analitzen el potencial geotèrmic de la regió durant el seminari “Energia geotèrmica i eficiència energètica a Galícia”, celebrat a Santiago de Compostel·la.
- El Museu d'Art Contemporani de Gas Natural (MACUF) acull la Setmana de la Moda de Galícia.
- El Grup i l'Ajuntament de La Bañeza (Lleó) signen un conveni per a l'organització de jornades, cursos i conferències, per difondre l'ús racional de l'energia entre els empleats municipals.

- El Museu d'Art Contemporani de Gas Natural (MACUF) presenta a Barcelona el llibre sobre iniciació a l'art titulat "Passió per crear, plaer d'admirar, necessitat de transformar?".
- Gas Natural i la Comunitat de Madrid van instal·lar durant l'any 2009 més de 7.000 calderes de condensació. Les dues entitats van destinar prop de 2,1 milions d'euros a la substitució d'aparells domèstics de gas antics o defectuosos per calderes de condensació.
- El Grup situa la seu de la seva companyia de regassificació italiana (Gas Natural Rigassificazione Itàlia s.p.A.) a Trieste, on l'empresa té un projecte de construcció d'una planta de regassificació.
- El president del Grup Gas Natural, Salvador Gabarró, es reuneix amb el ministre de Petrols i Mines d'Egipte.
- L'empresa renova i amplia a 10.000 milions d'euros el seu programa d'emissió de deute Euro Medium Term Notes.
- Gas Natural Cegas presenta el projecte de gasificació per a Oliva (València), on la companyia invertirà 2,7 milions d'euros en la construcció de més de 21 quilòmetres de xarxa.
- El Grup Gas Natural participa en la creació de l'Institut Europeu d'Innovació i Tecnologia (EIT).
- Gas Natural Cegas organitza jornades formatives sobre seguretat per al col·lectiu de bombers de la Comunitat Valenciana.
- El Grup Gas Natural dona al Centre Mèdic Down el cost de la producció de la targeta de Nadal d'aquest any.
- L'empresa acorda amb Mitsui & Co. i Tokyo Gas, la venda de part dels seus actius de generació a Mèxic.

- El president del Grup, Salvador Gabarró, assisteix a Galícia al tradicional concert de Nadal patrocinat per la companyia.
- L'empresa s'adhereix al projecte MOVELE a Madrid, que treballa per al desenvolupament del projecte pilot de mobilitat elèctrica a la ciutat de Madrid.
- El Grup Gas Natural firma amb el Grup EDP la venda de diferents actius de distribució i comercialització de gas natural a la Comunitat Autònoma de Cantàbria i en la Regió de Múrcia.

Govern corporatiu

Comitè de Direcció

El Comitè de Direcció és el màxim òrgan de decisió en l'àmbit executiu del Grup Gas Natural i està constituït de la següent manera:

Conseller Delegat

Sr. Rafael Villaseca i Marco

Direcció General Econòmico-Financera

Sr. Carlos J. Álvarez Fernández

Direcció General d'Amèrica Llatina

Sr. Sergi Aranda i Moreno

Direcció General d'Estratègia i Desenvolupament

Sr. Antoni Basolas Tena

Direcció General de Negocis Regulats d'Electricitat

Sr. José Antonio Couso López

Direcció General de Planificació Energètica

Sr. José Mª Egea Krauel

Direcció General de Negocis Majoristes d'Energia

Sr. Manuel Fernández Álvarez

Direcció General de Generació

Sr. José Javier Fernández Martínez

Direcció General de Recursos

Sr. Antonio Gallart Gabás

Direcció General de Serveis Jurídics

Sr. Manuel García Cobaleda

Direcció General de Comunicació i Gabinet de Presidència

Sr. Jordi García i Taberner

Direcció General de Negocis Minoristes d'Energia

Sr. Josep Moragas Freixa

Direcció General de Negocis Regulats de Gas

Sr. Antoni Peris Mingot

Composició del Consell d'Administració i les diferents comissions (a 31 de desembre de 2009)

	Consell d'Administració	Comissió Executiva	Comissió d'Auditoria i Control	Comissió de Nomenaments i Retribucions	Naturalresa del càrrec
President	Sr. Salvador Gabarró i Serra	President			Executiu
Vicepresident	Sr. Antoni Brufau i Niubó	Vocal		Vocal	Dominical
Conseller Delegat	Sr. Rafael Villaseca i Marco	Vocal			Executiu
Vocal	Sr. Enrique Alcántara-García Irazoqui				Dominical
Vocal	Sr. José Arcas Romeu			President	Independent
Vocal	Sr. Demetrio Carceller Arce	Vocal			Dominical
Vocal	Sr. Santiago Cobo Cobo	Vocal			Independent
Vocal	Sr. Carlos Kinder Espinosa ⁽³⁾	Vocal	Vocal		Dominical
Vocal	Sr. Enrique Locutura Rupérez				Dominical
Vocal	Sr. Emiliano López Achurra				Independent
Vocal	Sr. Carlos Losada Marrodán	Vocal			Independent
Vocal	Sr. Juan María Nin Génova ⁽⁴⁾	Vocal			Dominical
Vocal	Sr. Fernando Ramírez Mazarredo		Vocal		Dominical
Vocal	Sr. Joan Rosell i Lastortras ⁽²⁾				Dominical
Vocal	Sr. Narcís Serra i Serra ⁽¹⁾				Dominical
Vocal	Sr. Miquel Valls i Maseda		President	Vocal	Independent
Vocal	Sr. Jaime Vega de Seoane Azpilicueta				Independent
Vicesecretari no conseller	Sr. Felip Cañellas i Vilalta	Secretari	Secretari	Secretari	

(1) El Consell d'Administració de 30 de gener de 2009 va prendre nota de la substitució com a conseller de Caixa d'Estalvis de Catalunya pel Sr. Narcís Serra i Serra, com a persona física.

(2) El Sr. Joan Rosell i Lastortras va entrar al Consell d'Administració el 26 de juny de 2009, en substitució del conseller Sr. Francisco Reynés Massanet.

(3) El Sr. Carlos Kinder Espinosa va entrar a formar part de la Comissió d'Auditoria i Control el 26 de juny de 2009, en substitució del Sr. Francisco Reynés Massanet.

(4) El Sr. Juan María Nin Génova va entrar a formar part de la Comissió Executiva el 26 de juny de 2009, en substitució del Sr. Francisco Reynés Massanet.

Entre les prioritats del Grup Gas Natural es troba garantir la transparència i l'eficàcia en el funcionament dels seus òrgans de govern i, per aquesta raó, assumeix pràctiques avançades de govern corporatiu. Es pot afirmar, després de la modificació del Reglament d'Organització i Funcionament del Consell d'Administració i les seves Comissions, que el Grup Gas Natural compleix amb la majoria de les Recomanacions de Bon Govern Corporatiu de les societats cotitzades.

En el seu compromís de ser líder en matèria de bon govern i transparència informativa, la companyia va continuar adaptant la seva normativa interna a les pràctiques internacionals més avançades.

Les pràctiques de govern corporatiu del Grup Gas Natural es descriuen en detall en diversos informes anuals, que són elevats a la Junta General d'Accionistes per al seu coneixement o per a la seva aprovació.

La documentació elaborada per la companyia en matèria de govern corporatiu pretén donar compte de la informació més rellevant relacionada amb les seves normes i procediments, així com els criteris que serveixen de base a les decisions adoptades.

Tota la informació corporativa es troba a disposició de qualsevol interessat al lloc web del Grup a www.gasnatural.com.

En el desenvolupament de les pràctiques de govern corporatiu hi participen la Junta General d'Accionistes, màxim òrgan decisor de la societat, així com el Consell d'Administració i les seves Comissions: la Comissió Executiva, la Comissió de Nomenaments i Retribucions i la Comissió d'Auditoria i Control. També té un paper rellevant, des de la perspectiva de la gestió, el Comitè de Direcció.

Durant el 2009, els diferents òrgans de govern esmentats es van reunir amb la següent freqüència:

- Consell d'Administració: dotze reunions.
- Comissió Executiva: set reunions.
- Comissió de Nomenaments i Retribucions: onze reunions.
- Comissió d'Auditoria i Control: cinc reunions.
- Comitè de Direcció: reunions mensuals.

El Consell d'Administració, les seves Comissions i el Comitè de Direcció, van funcionar durant el 2009 amb la normalitat esperada, exercint plenament i sense interferències les seves competències, amb total respecte, tant de la legalitat vigent com de les normes aplicables d'organització i funcionament del Reglament d'Organització i Funcionament del Consell d'Administració i les seves comissions.

Respecte a la diversitat del Consell d'Administració, el 22% dels consellers són menors de 55 anys, el 33% tenen una edat compresa entre els 55 i els 60 anys, i el 45% restant té més de 60 anys.

Gestió corporativa

24	Recursos humans.
28	Medi ambient.
33	Innovació tecnològica.
36	Qualitat.
38	Compromís amb la societat.
44	Fundació Gas Natural.
46	Gestió econòmico-financera.
50	Auditoria interna.

Gestió corporativa

24	Recursos humans.
28	Medi ambient.
33	Innovació tecnològica.
36	Qualitat.
38	Compromís amb la societat.
44	Fundació Gas Natural.
46	Gestió econòmico-financera.
50	Auditoria interna.

Recursos humans

Recursos humans. Principals indicadors. 2009

Índex de la plantilla. Nombre d'empleats	19.803
Homes/Dones (%)	74/26
Dones en càrrecs directius (%)	19,7
Despeses de personal (milions d'euros)	600
Hores de formació per empleat	42,2
Inversió en formació anual (euros)	8.505.000

El Grup Gas Natural, després de la seva integració amb Unión Fenosa, compta amb 19.803 empleats, dels quals pràcticament la meitat treballen en l'àmbit internacional, professionals amb un projecte comú i que desenvolupen la seva activitat a 22 països: Argentina, Austràlia, Brasil, Colòmbia, Costa Rica, Xile, Egipte, Espanya, França, Guatemala, Irlanda, Itàlia, Kenya, Madagascar, Marroc, Mèxic, Moldàvia, Nicaragua, Panamà, Puerto Rico, República Dominicana i Sud-àfrica, dels quals el 74% són homes i el 26%, dones.

La mitjana d'edat dels nostres empleats és de 42,4 anys amb una mitjana d'antiguitat a la companyia al voltant dels 13,6 anys.

L'estratègia dels recursos humans de la companyia, que parteix de la declaració de Missió, Visió i Valors, busca promoure un entorn de treball respectuós amb els empleats i implicat en la seva formació i desenvolupament professional, i propiciar la diversitat d'opinions, perspectives, cultures, edats i gènere. Així mateix, el desenvolupament de les persones i la gestió del talent són reptes de referència pel Grup, amb l'objectiu de crear oportunitats de creixement, generar compromís i atreure talent.

El procés de fusió de Gas Natural i Unión Fenosa ha implicat l'anàlisi dels models de gestió de persones existents en ambdues companyies, identificant conjuntament entre els equips de Recursos Humans de les dues companyies les pràctiques més adequades a les necessitats del nou Grup, capitalitzant les millors pràctiques al mateix temps que es garantia l'operativa diària sense alterar l'evolució de l'empresa i es facilitava el procés d'integració.

En el context actual és necessari que la funció de recursos humans sigui flexible, adaptable i amb capacitat d'impulsar canvis, a més de donar una resposta ràpida i eficient a les necessitats i prioritats del negoci. Durant l'any 2009, s'ha consolidat el model de recursos humans basat en unitats de govern que defineixen les polítiques i models de recursos humans i en la figura del business partner com a assessor estratègic del negoci en la implantació i adaptació de polítiques i models en els negocis i països.

La igualtat d'oportunitats, garantir la diversitat i oferir una carrera professional atractiva formen part del compromís del Grup Gas Natural cap als seus empleats. Per això, la companyia rebutja la discriminació per motius d'edat, sexe, religió, raça, orientació sexual, ascendència nacional o discapacitat. Aquest compromís s'estén als processos de selecció i promoció, basats en l'avaluació de les capacitats de la persona, en l'anàlisi dels requeriments del lloc de treball i en l'acompliment individual.

El compromís del Grup Gas Natural amb la igualtat d'oportunitats i la integració social va més enllà del compliment del marc legal establert. Per a això, es recorre a les polítiques de compra responsable, amb proveïdors que donen feina a persones amb discapacitat, i la contractació directa de persones amb algun tipus de minusvalidesa.

Un clar exemple d'aquest compromís és el percentatge d'empleats amb minusvalidesa a Itàlia, que arriba al 4,71% de la plantilla o al Brasil, on arriba al 3,7%, superant l'exigència legal, així com a Espanya, amb els convenis de col·laboració signats amb la Fundació Adecco, el conveni signat amb la Generalitat de Catalunya per afavorir la integració laboral de dones que pateixen violència de gènere i risc d'exclusió social, i la donació de 6.000 euros a la Fundació Catalana Síndrome de Down.

D'altra banda, la retribució és una eina essencial per a la satisfacció dels empleats, així com per a l'atracció i retenció del talent. La política retributiva del Grup Gas Natural es regeix per la igualtat en l'àmbit intern i per la competitivitat des del punt de vista del mercat. Per tal d'avaluar la competitivitat en el mercat de la seva política retributiva, la companyia realitza amb freqüència estudis i desenvolupa una política basada en els augments de l'IPC real i previst, els resultats i les previsions de pujades salarials facilitades per especialistes en la matèria. A nivell de Grup hi ha establerta una política de retribució variable que engloba el 53% dels empleats i que està basada en el compliment dels objectius de la

companyia i en l'avaluació de l'acompliment individual de cada empleat.

La flexibilitat en les condicions de treball és un factor d'importància perquè els empleats puguin conciliar la seva vida familiar amb les seves responsabilitats laborals.

La companyia permet als empleats gaudir d'una sèrie d'avantatges laborals, addicionals als establerts per llei. D'aquesta manera, i en funció de cada conveni ofereix, entre altres, la possibilitat de jornada continuada els divendres i a l'estiu, així com jornades en règim d'auto administració per a determinats col·lectius. A més, s'amplien els supòsits legals de dret a reducció de jornada i el límit temporal dels mateixos.

La política de flexibilitat del Grup Gas Natural inclou els permisos de lactància ampliant en determinats supòsits els terminis de còmput per a l'acumulació d'hores. De la mateixa manera, les treballadores gaudeixen de la possibilitat d'evitar els desplaçaments que impliquin allunyar-se del seu domicili durant l'embaràs o la lactància. Addicionalment, els empleats que tinguin al seu càrrec familiars en diferents circumstàncies, poden acollir-se a les polítiques d'acostament del lloc de treball al domicili.

A més, el Grup Gas Natural ofereix als seus empleats nombrosos beneficis socials. Cal destacar els següents, entre els diferents convenis, actualment en vigor en algunes de les societats del Grup:

- Complement de la prestació econòmica en supòsits d'incapacitat temporal.

- Bonificació del consum de gas o electricitat.
- Pòlissa sanitària.
- Ajut per a fills amb algun tipus de discapacitat en funció del conveni.
- Col·laboració econòmica per a menjar.
- Plans de pensions.
- Ajudes d'estudis per a empleats i els seus fills.
- Bestreta de nòmina sense interessos.
- Préstecs en condicions més beneficioses que les de mercat.

Així mateix, durant el 2009, es van unificar els diferents plans de pensions existents en el Grup, per a les empreses provinents del Grup Gas Natural, mantenint-se la situació existent per als plans de pensions de les empreses provinents del Grup Unión Fenosa.

L'existència d'oportunitats de desenvolupament professional constitueix una peça bàsica per a la satisfacció de l'empleat. El Grup disposa d'una sèrie d'eines, adaptades als diferents perfils, orientades al desenvolupament professional.

El Programa de Desenvolupament Professional (PDP) i el model de Gestió per Competències són les eines per als empleats inclosos en conveni. La Direcció per Objectius (DPO) està dissenyada per a aquells empleats amb condicions laborals fora de convenis. Amb això, ressaltar que el 100% dels empleats del Grup té a la seva disposició i és avaluat mitjançant unes eines destinades a facilitar el desenvolupament professional. Els dos programes comparteixen els objectius d'afavorir la mobilitat i promoure la cobertura de vacants a través de la promoció interna.

Aquest 2009, el Comitè de Direcció ha aprovat un nou procediment de Mobilitat Interna del Grup Gas Natural que fomenta i facilita el moviment voluntari dels empleats entre unitats per així potenciar el desenvolupament de les seves carreres professionals, la gestió del talent i la millora de la transversalitat.

Aquest nou procediment, gestionat per la Direcció de Recursos Humans i en funcionament des del mes de desembre, ofereix la màxima informació sobre les vacants disponibles en el Grup, podent optar els empleats a aquelles que considerin del seu interès. Així mateix, s'ofereix assessorament i suport als candidats que demostrin el seu interès per un lloc concret, i es garanteix la completa confidencialitat durant el procés, de manera que els candidats puguin prendre les seves decisions amb total autonomia i sense que això pugui influir en la seva carrera professional.

La Direcció per Objectius (DPO) de Gas Natural i la Gestió de l'Acompliment (GdA) provinent d'Unión Fenosa són els sistemes de direcció per objectius del Grup Gas Natural que despleguen objectius en els empleats alineats amb els objectius del negoci, i que contribueixen a incrementar el compromís de les persones en l'execució de l'estratègia.

Durant el 2009, es van definir criteris comuns per a la seva aplicació en el procés d'avaluació de tots dos models, a fi d'afavorir i accelerar el procés d'integració de la companyia i implicar a les persones en la consecució d'un conjunt d'objectius únic per a tot el Grup. Es van realitzar accions de comunicació i formació sobre els models i els seus criteris comuns d'aplicació i es van emprendre nous desenvolupaments de sistemes que permetin la gestió d'ambdós models en un únic sistema.

El Talent és la base del Model de Desenvolupament de Recursos Humans del Grup Gas Natural. La companyia compta amb un programa de "Gestió del Talent" que identifica el capital humà i intel·lectual existent i introdueix mesures per a la seva atracció, retenció i desenvolupament, i contribueix a la millora de l'acompliment professional. El programa compta amb dos sistemes de gestió del Talent:

- Talent Directiu, que aplica a tot l'equip directiu del Grup i permet assegurar la planificació estratègica dels llocs directius alineats amb la pròpia estratègia i valors.

Indicadors de formació del Grup Gas Natural

	2009	2008	2007
Plantilla formada ^(*) (%)	85,4	90,1	80,6
Hores de formació per empleat	42,2	44,5	40,6
Total d'hores lectives	707.219	304.595	272.130
Inversió en formació anual (euros)	8.505.000	3.480.300	3.397.500
Inversió en formació per persona (euros)	506,9	508,7	507,2
Assistents	57.632	25.874	19.193
Usuaris de formació <i>online</i> sobre el total de la plantilla (%)	36,5	42,7	21,2
Grau de satisfacció dels participants (sobre 10) ^(*)	8,4	–	–

(*) Indicador nou 2009.

- Talent Professional, aplicable a comandaments intermedis, tècnics i llocs operatius. Complementa la gestió del talent directiu i pretén aflorar el talent entre la resta dels empleats i generar planter amb projecció de promoció a llocs de treball de més responsabilitat.

El col·lectiu total del Grup que ha participat en el programa "Gestió del Talent" durant el 2009 és de 3.051 persones: 78,5% (2.395 persones) a Talent Directiu i 21,5% (656 persones) a Talent Professional.

El 2009 la Universitat Corporativa va iniciar una nova etapa al servei de la formació i del creixement professional i personal de tots els empleats del nou Grup integrat. Després d'una dècada de treball i experiència, el seu àmbit d'actuació és avui molt més ampli i es configura com una eina estratègica fonamental de cara a construir la cultura del nostre Grup, així com per a facilitar els canvis, unificar polítiques, processos i estils.

El seu objectiu principal és atendre les necessitats formatives del Grup a tots els nivells i àmbits de l'organització, en tres fases: identificació de necessitats a través dels responsables i derivades

dels plans de negoci, disseny de programes de formació i gestió del coneixement que es plasmen en el pla anual, i finalment, el mesurament de resultats per assegurar la qualitat i resultat pràctic de les activitats realitzades i establir plans de millora contínua.

L'optimització i transferència del coneixement intern constitueix el factor diferencial de Gas Natural, per a això compta amb el compromís dels responsables que són al mateix temps els professors de cada àrea de coneixement.

Forma part de diverses xarxes internacionals de centres de formació empresarial, com la EFMD (European Foundation for Management Development) o el Global CCU (Corporate Council Universities), organitzacions en les que es comparteixen millors pràctiques i manté una xarxa d'aliances amb institucions acadèmiques, tant a Espanya com a la resta del món.

Els Centres de Formació de la Universitat Corporativa són el punt de trobada i el mitjà per facilitar la transferència del coneixement i la cultura del nou Grup. A Espanya destaquen el Campus de Puente Nuevo (Àvila) el centre de

formació de Puente Princesa a Madrid (tots dos amb la certificació de qualitat ISO 9001:2008) i els centres de Barcelona a la seu central i el de Bens, a A Coruña. Fora d'Espanya, també compta amb espais acadèmics en nou països.

Disposa a més d'una plataforma de formació *online* que permet un accés fàcil, ràpid i flexible als continguts formatius. El primer curs sobre el negoci del gas i l'electricitat, posat a disposició de tots els empleats el més d'octubre, va registrar l'accés de 2.131 persones amb un alt grau de satisfacció.

El pla anual de la Universitat Corporativa integra els programes de formació identificats per cada negoci, els programes transversals i la formació en habilitats directives i gerencials.

Medi ambient

Gas Natural desenvolupa de manera activa polítiques orientades al desenvolupament sostenible mitjançant l'ecoeficiència, l'ús racional dels recursos naturals i energètics, la minimització de l'impacte ambiental, el foment de la innovació i l'ús de les millors tecnologies i processos disponibles.

Al llarg de 2009, el Grup va seguir integrant criteris ambientals en els processos de negoci, en els nous projectes, activitats, productes i serveis, així com en la selecció i avaluació de proveïdors.

Les principals línies d'actuació del Grup s'han orientat a garantir el compliment de la legislació, reduir l'impacte ambiental, mitigar el canvi climàtic, conservar la biodiversitat del nostre entorn i impulsar la millora contínua, mitjançant l'actualització i revisió de la gestió ambiental.

Gestió ambiental

La participació activa dels empleats, a través de la formació i conscienciació en matèria de medi ambient, dóna resposta de forma coordinada i homogènia al desenvolupament de les activitats, processos i procediments amb repercussions ambientals i a l'optimització de la gestió ambiental.

Al tancament de 2009 el Grup Gas Natural tenia certificada una generació elèctrica de 17.017 MW, d'acord amb la Norma UNE EN ISO 14001 de gestió ambiental. Això suposa el 95% de la potència total instal·lada atribuïble al Grup.

A més, té ambientalment certificada la distribució, el subministrament i gestió comercial de gas natural a grans clients, l'atenció al client, facturació, cobrament, comercialització i manteniment d'instal·lacions de gas natural a clients domèstics i les operacions domiciliàries a Espanya, la distribució de gas natural a Mèxic, la gestió de projectes, obres i manteniment en el transport i distribució d'energia elèctrica a Espanya, la distribució i comercialització d'electricitat a Panamà, Unión Fenosa Gas, la producció de gas natural líquid a Damietta (Egipte), la Planta de regasificació de Sagunt, Metragaz (Marroc), Gas Natural Soluciones, l'empresa de serveis professionals O&M Energy, els serveis d'enginyeria de Socoin i els principals centres de treball de la companyia.

D'altra banda, segueixen adherides al sistema europeu EMAS les centrals tèrmiques de carbó, la central tèrmica de Sabones, els cicles combinats de

Palos de la Frontera i Nueva Generadora del Sur i el Sector Hidràulic de Tambre-Ulla, a Galícia. Això suposa el lideratge en nombre de centres verificats de les empreses energètiques d'acord a aquesta exigent norma ambiental europea.

El Grup disposa d'eines de gestió que permeten realitzar el control operatiu dels aspectes ambientals. El 2009, es va actualitzar la informació del Sistema Mediambiental de Distribució d'Electricitat (SMD) incorporant les noves zones protegides (espais naturals, LICs, ZEPAS, etc.) publicades l'últim any per les diferents administracions públiques. S'han incorporat noves funcionalitats de cartografia, seguiments ambientals en fase d'obra i explotació, i s'han carregat els seguiments estacionals de nou línies significatives en el Sistema de Control de Riscos d'Avifauna (CRA). A més, un cop adaptat el Sistema d'Avaluació de Riscos Ambientals (SERA) a la Llei de Responsabilitat Mediambiental i al seu desenvolupament reglamentari, s'han incorporat onze noves subestacions i actualitzat una part de la base de dades. Pel que fa al sistema d'identificació i avaluació dels requisits legals ambientals (NorMA) s'ha desenvolupat l'abast dels requisits legals de tots els processos a Espanya, República Dominicana, Nicaragua, Panamà, Guatemala, Moldàvia, Kenya, Egipte i Costa Rica, i dels processos de generació i distribució d'electricitat a Mèxic i Colòmbia. Finalment s'han desenvolupat per a tots els processos i països l'eina d'avaluació d'aspectes ambientals (UMAS), així com el Sistema d'Informació Ambiental SIA-ENABLON.

Paràmetres ambientals

El foment de la innovació i l'ús de les millors tecnologies i processos disponibles, ha dut aquest 2009 a una millora significativa dels principals indicadors ambientals. Les emissions específiques de les centrals tèrmiques de generació han estat pels òxids de nitrogen de 0,46 g/kWh, pels òxids de sofre de 0,14 g/kWh i per a les

partícules de 0,02 g/kWh, reduint-se significativament per la posada en funcionament de les noves centrals de cicle combinat de gas i les millores introduïdes a les centrals.

En concret, les emissions específiques a les centrals tèrmiques de carbó s'han reduït, des de l'aplicació del Pla Nacional de reducció d'emissions, un 94% els òxids de sofre, un 50% els òxids de nitrogen i un 80% les emissions específiques de partícules. Les accions següents han contribuït a assolir les reduccions:

- Adaptació ambiental de la caldera de Meirama per a la utilització de combustible de baix contingut en sofre (Projecte Faust).
- Instal·lació de plantes de dessulfuració humida dels gasos de combustió de les centrals de La Robla i Narcea.
- Canvi de cremadors de baixes emissions de NOx a les centrals de Narcea i La Robla.
- Millores en el control i rendiments dels precipitadors electrostàtics de partícules de les centrals de La Robla i Anllares.
- Instal·lació d'injectors de SO₃ per a la reducció de partícules a Narcea i Anllares.
- Increment de l'ús de carbó d'alta qualitat ambiental.
- Optimització dels rendiments de les centrals.

S'han introduït millores als sistemes de control i mesura de residus i en la seva gestió a través de gestors autoritzats, d'acord amb la normativa vigent a cada país.

Pel que fa a la generació de cendres, respecte el 2008 es van reduir en un 71%, i es va incrementar significativament la quantitat de cendres reciclades, assolint el 82% del total generat el 2009.

Dins del Pla d'eliminació d'equips amb policlorobifenils (PCB), se'n van gestionar 281 tones. En l'àrea internacional es van realitzar inventaris, retirada i emmagatzematge adequat dels mateixos, reduint significativament el risc de contaminació a les instal·lacions per abocament d'aquest residu.

D'altra banda, es van realitzar 34 plans de minimització de residus perillosos corresponents a les centrals tèrmiques, hidràuliques, eòliques i a la distribució d'electricitat.

S'ha realitzat la mesura i control d'emissions sonores per comprovar el compliment legislatiu de les instal·lacions en servei i donar resposta a queixes i reclamacions. L'actuació més rellevant per a la disminució dels nivells de soroll ha estat el redisseny i homogeneïtzació dels elements constructius de cada tipologia de les estacions de regulació i mesura (ERMs) de gas natural.

Canvi climàtic

Gas Natural reconeix i comparteix les preocupacions que els governs i la societat tenen sobre el canvi climàtic i creu que l'acció preventiva està justificada, realitzant actuacions de reducció d'emissions de gasos d'efecte hivernacle.

La companyia busca la seva sostenibilitat a curt, mitjà i llarg termini, i per això creu necessari que les tendències en el canvi climàtic i l'ús de l'energia siguin sostenibles, i que les decisions de les institucions nacionals, europees i mundials en matèria de canvi climàtic es valorin amb un balanç equilibrat entre els vectors socials, ambientals i econòmics.

L'estratègia i política de Gas Natural en matèria energètica està en línia amb els objectius de seguretat de subministrament, competitivitat i sostenibilitat ambiental. Es fa necessari dissenyar un marc post-Kyoto que aclareixi les incerteses i orienti la inversió cap a energies netes i sostenibles, i cap a les tecnologies de captura i emmagatzematge de CO₂, dins d'un *mix* energètic equilibrat, que ens doni una garantia suficient de subministrament per fer front a les necessitats de demanda previstes per al futur.

En aquest context, el gas natural jugarà un paper decisiu, tant en la transició a una economia menys intensiva en carboni, com pel protagonisme que tindrà en el balanç energètic mundial en els propers anys. El gas natural és el combustible fòssil que presenta menys emissions a l'atmosfera, tant de gasos d'efecte hivernacle com d'emissions contaminants (òxids de sofre, òxids de nitrogen, partícules, etc.). El gas natural permet la utilització d'un combustible de major qualitat ambiental per a la generació elèctrica, la indústria, el sector terciari, els habitatges i fins i tot pel sector del transport, que a més és fàcil d'hibridar amb els diferents tipus d'energies renovables.

El Grup és un dels principals operadors de cicle combinat del món, amb 11.379 MW de potència instal·lada, i és pioner en la introducció del gas natural com a combustible per automoció a Espanya. Actualment, més de 2.500 vehicles públics i privats s'abasteixen d'aquest combustible a 43 estacions de càrrega.

Gas Natural ha calculat l'empremta del CO₂ a través de l'inventari, control i verificació de les emissions de gasos d'efecte hivernacle (GEH) derivades de totes les activitats del Grup en tots els països on és present. Les emissions totals del Grup durant l'any 2009 han estat de 25,76 MtCO₂, i el factor d'emissió del *mix* energètic de generació de 337 g/kWh.

Cal destacar, entre altres, actuacions en ecoeficiència com la millora del rendiment de les instal·lacions i el foment de les energies renovables amb 2.907 MW instal·lats i la incorporació de 11.379 MW de cicles combinats, que han suposat la reducció del 77% de les emissions de CO₂ del carbó respecte l'any 2007, passant de 13,49 MtCO₂ l'any 2007 a 3,06 MtCO₂ el 2009, i reduir un 24% les emissions específiques de les centrals tèrmiques, passant de 539 tCO₂/GWh l'any 2007 a 411 tCO₂/GWh el 2009.

L'ús de millors materials, la renovació de canonades i escomeses de les distribuïdores de gas del Grup han

permès a la companyia disminuir les seves emissions de CH₄ un 36% per unitat de longitud de xarxa respecte al 2003. La racionalització del consum energètic és una de les prioritats del Grup Gas Natural. La companyia supervisa i sotmet tots els seus processos a estrictes controls en la matèria, consolidant el seu objectiu de recerca d'elevada eficiència. En aquest sentit, es van aconseguir rendiments globals en les activitats d'exploració i del sistema de transport i distribució de gas propers al 100%.

El 2009, el Grup va evitar l'emissió a l'atmosfera de 7,5 MtCO₂ gràcies a les seves activitats de gestió energètica, transformació d'instal·lacions industrials i residencials de carbó i fuel per altres de gas natural, utilització de vehicles de gas, projectes de Mecanisme de Desenvolupament Net (MDN) i altres iniciatives de reducció.

Gas Natural aposta per la reducció d'emissions de gasos d'efecte hivernacle en els països en vies de desenvolupament a través dels mecanismes de flexibilitat. La companyia participa en diversos fons de carboni. El Grup Gas Natural va registrar vuit projectes de MDN a Nacions Unides: les centrals hidràuliques de Los Algarrobos, Macho de Monte i Dolega a Panamà, la de la Joya a Costa Rica i la d'Amalme a Colòmbia; l'aprofitament energètic del biogàs a l'abocador de Doña Juana a Bogotá (Colòmbia), el projecte Sombrilla a Bogotá (Colòmbia) i el projecte Quimvale a Rio de Janeiro (Brasil), ambdós de substitució de fueloil per gas natural.

Gas Natural promou el consum sostenible entre els seus clients domèstics a través del seu nou lloc web "Gest Natural", on es mostren les iniciatives del Grup en matèria de sostenibilitat i eficiència energètica.

Prova del compromís de reduir les emissions de gasos d'efecte hivernacle ocasionades per les seves activitats, és el fet que l'empresa s'hagi adherit al programa "Caring for Climate: The Business Leadership Platform",

plataforma integrada per dirigents empresarials que participen al Pacte Mundial de Nacions Unides, amb l'objectiu d'avançar en la lluita contra els efectes del canvi climàtic a través de la millora de l'eficiència i la reducció de les emissions de gasos d'efecte hivernacle.

El Grup Gas Natural és l'utility espanyola millor posicionada al Carbon Disclosure Project Global 500, que distingeix a una selecció d'empreses mundials pels seus esforços en la lluita contra el canvi climàtic, per realitzar activitats efectives de reducció de carboni, per la seva visió de futur i per prendre mesures eficients de gestió de riscos i aprofitament de noves oportunitats.

Sostenibilitat i biodiversitat

Gas Natural incorpora als seus sistemes de gestió ambiental el Compromís per a la Conservació de la Biodiversitat, minimitzant els efectes adversos sobre els ecosistemes, fomentant la conservació de la biodiversitat i contribuint al procés del desenvolupament sostenible amb els mitjans necessaris perquè les activitats es duguin a terme amb el màxim respecte a l'entorn on es desenvolupen.

Aquest compromís es materialitza en un ampli conjunt d'actuacions orientades al coneixement de la biodiversitat present als ecosistemes i hàbitats de l'entorn de les instal·lacions i assegurant-ne la seva conservació. Així mateix, es duen a terme projectes de restauració i compensació quan els impactes ambientals no es poden evitar del tot. A més, Gas Natural dedica una part dels seus esforços i recursos a la col·laboració amb diferents organitzacions socials per tal de donar suport a les seves iniciatives en defensa de la natura.

Per caracteritzar l'entorn natural i estudiar l'impacte ambiental de les instal·lacions s'han seguit realitzant els estudis dels ecosistemes terrestres i aquàtics als voltants de les centrals de producció elèctrica, obtenint resultats satisfactoris en tots els casos.

Els estudis d'ecosistemes terrestres es realitzen amb una freqüència bianual mitjançant una metodologia basada en la normativa. L'abast de les anàlisis efectuades comprèn els principals indicadors amb incidència sobre els ecosistemes, com són el clima, la qualitat de l'aire, la deposició, l'estat dels sòls i l'estat de la vegetació. Els indicadors de l'estat ecològic dels ecosistemes terrestres de l'entorn de les instal·lacions de les centrals tèrmiques no evidencien impacte significatiu en les masses forestals.

Els estudis d'ecosistemes aquàtics es duen a terme amb una freqüència anual. Per a la seva realització s'han seguit els criteris de la Directiva 60/2000/CE (Directiva Marc sobre l'Aigua). En particular, s'han estudiat els indicadors de qualitat fisicoquímics, hidromorfològics i biològics. Aquests estudis determinen que els abocaments de les centrals no ocasionen variació significativa en l'estat ecològic dels rius i embassaments del seu entorn.

Es van realitzar 43 estudis de qualitat del sòl en subestacions elèctriques complint totes elles amb el RD 9/2005 pel qual s'estableix la relació d'activitats potencialment contaminants del sòl i els criteris i estàndards per a la declaració de sòls contaminats.

D'acord amb la normativa, es van realitzar i enviar a les diferents comunitats autònomes vuit informes preliminars de sòls de subestacions elèctriques. A més, s'han adequat els sòls de dotze subestacions així com del runam de la central d'Anllares.

Amb l'objectiu de fomentar i col·laborar amb la conservació de la biodiversitat del territori s'han adequat línies elèctriques al Reial Decret de Protecció d'Avifauna en col·laboració amb els organismes autonòmics ambientals. Entre les actuacions per reduir el risc d'electrocució cal destacar les realitzades en les línies de mitjana tensió, com a conseqüència del conveni de col·laboració amb la Societat Espanyola d'Ornitologia (SEO/BirdLife) i en l'àmbit de les accions realitzades pel "Programa de Conservació de l'Àguila Imperial Ibèrica Alçant el Vol".

Els compromisos ambientals de Gas Natural no només tenen repercussió en les societats que el conformen, sinó que el seu abast també es fa extensiu a tots els grups d'interès de la cadena de valor de la companyia. El Grup compta ja amb el 84% dels seus principals contractistes d'obres i el 100% de les empreses col·laboradores de serveis adherides voluntàriament a les "Bones pràctiques d'actuació ambiental a obres per a la construcció de xarxes de distribució".

El compromís de Gas Natural amb el medi ambient i la sostenibilitat ha estat novament reconegut durant aquest 2009 amb la renovació de la seva permanència a l'índex mundial Dow Jones Sustainability World Index per cinquè any consecutiu, obtenint la distinció "Gold Class" i essent l'única empresa del sector de la distribució de gas inclosa també en la variant europea Dow Jones Sustainability STOXX Index. Així mateix, la companyia ha estat inclosa per vuitè any consecutiu a la sèrie d'índexs de sostenibilitat FTSE4Good.

Així mateix, el Grup va participar activament en diferents iniciatives orientades a la millora de la biodiversitat, com reforestacions, recuperació de flora i fauna en situació de vulnerabilitat i recuperacions arqueològiques. Un exemple de conservació d'espais naturals és la gestió de programes de preservació, millora i protecció de la comarca del Baix Llobregat i la col·laboració en el "Programa de Divulgació del Patrimoni Natural del Delta".

Innovació tecnològica

Els reptes associats al canvi climàtic i al triple objectiu de disposar d'energia barata, fiable i sostenible, fan que avui en dia la tecnologia sigui un dels principals eixos vertebradors de les companyies de perfil energètic. El Grup Gas Natural participa d'aquest corrent general a través d'un model d'innovació tecnològica propi, fonamentat en actuacions de suport i en el desenvolupament de projectes clau, tant de millora tecnològica amb retorns a curt termini com de presa de posicions en tecnologia a més llarg termini.

Es vol destacar, en primer lloc, la cooperació amb el sistema públic de R+D, i especialment, la participació dins el programa CENIT (Consortis Estratègics Nacionals d'Investigació Tècnica) de grans projectes de R+D amb un pressupost individual superior als 20 milions d'euros i programes d'execució de quatre anys.

Dins les actuacions de suport, la vigilància i la transferència tecnològica permeten un coneixement i aprofitament òptim de l'entorn tecnològic. Durant l'any 2009, es va posar a punt un nou sistema informatitzat de vigilància tecnològica amb un potent motor de mineria de dades i d'integració documental que proveeix d'informació rellevant als especialistes dels grups de vigilància. En transferència tecnològica, es va continuar amb una estreta col·laboració amb l'Electric Power Research Institute (EPRI) dels EUA. La missió de la vigilància i transferència es completa amb una participació molt activa en les plataformes tecnològiques

de l'àmbit energètic i altres fòrums de decisió, tant nacionals com europeus, en les que s'estan dissenyant i acordant els itineraris tecnològics a seguir durant la present dècada. Es vol destacar de manera especial, la participació a Innoenergy, proposta seleccionada per la Comissió Europea per a que el proper any, en la branca de l'energia, es conformi l'Institut Europeu d'Innovació i Tecnologia (EIT), que haurà de servir de llançadora de nous i ambiciosos projectes tecnològics. Altres actuacions suport s'han centrat en la formació tecnològica, la comunicació i el foment de la cultura innovadora com a elements asseguradors d'un adequat nivell tecnològic a la companyia.

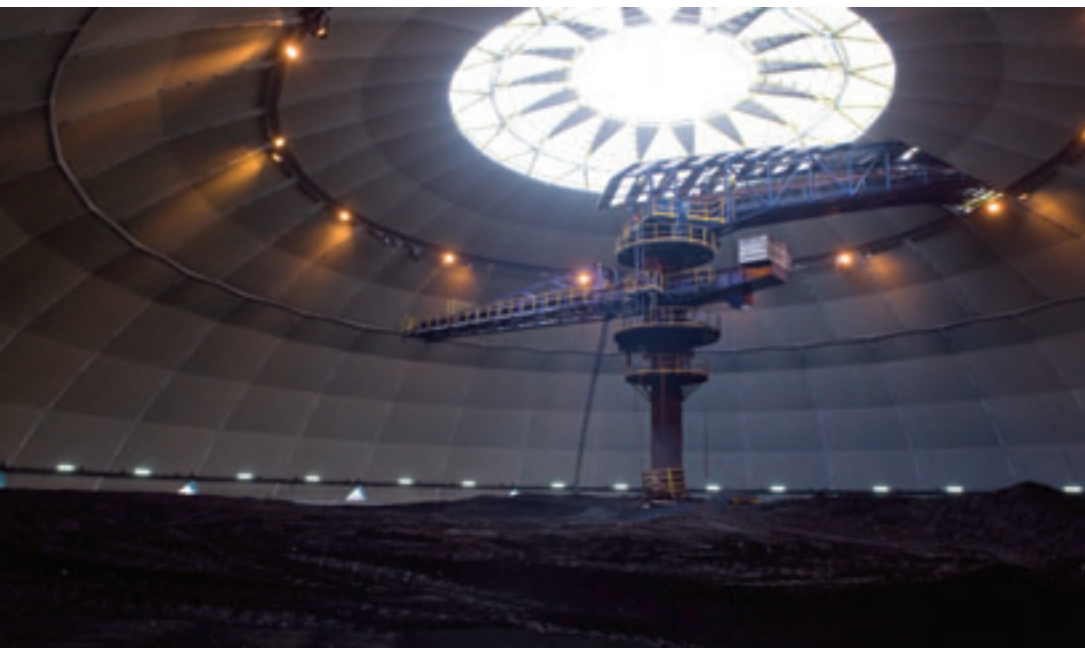
En relació als projectes, es descriuen a continuació alguns dels més significatius:

Dins la línia tecnològica d'energia solar, cal destacar el desenvolupament de sistemes de refrigeració solar. Després dels resultats satisfactoris obtinguts a la planta pilot de refrigeració solar ubicada a l'ETSII de Sevilla, durant l'any 2009, es va dimensionar i dissenyar un nou sistema d'emmagatzematge compacte per maximitzar les prestacions de la planta. Aquest nou desenvolupament s'incorporarà a l'eina informàtica pel càlcul d'instal·lacions de refrigeració solar desenvolupat com a complement ja reconegut del programa oficial CALENER.

En relació al tractament de CO₂ es va participar de manera molt activa a la Plataforma Tecnològica Espanyola del CO₂, a l'Associació Espanyola del CO₂

i a la Plataforma Europea de Plantes d'Emissions Nul·les (ZEPP) per definir i acordar els itineraris de desenvolupament tecnològic que cal seguir a les plantes de generació d'electricitat. El Grup Gas Natural participa en el Grup Rector de la ZEPP, on ocupa dues vicepresidències a la plataforma i associació espanyoles esmentades. Addicionalment, és patró fundador de l'Institut Petrofísic, que es centra en el suport tecnològic als emmagatzematges de CO₂ a desenvolupar a Espanya.

Durant l'any 2009, el projecte CENIT CO₂ va arribar a la seva etapa final de resultats. Aquest projecte va abastar un extens ventall de desenvolupament de tecnologies, des de la co-combustió de biomassa i carbó, a la captura i emmagatzematge del CO₂ i els seus usos finals. Cal destacar, l'any 2009, el disseny i construcció d'una planta experimental de 300 kWt per a la captura de CO₂ en una instal·lació de combustió de biomassa en llits de carbonatació-calcinació, promovent així el concepte d'emissions negatives de CO₂.

Adicionalment, el Grup Gas Natural ha iniciat la seva participació en un projecte industrial coordinat per l'EPRI de dues plantes pilot amb sengles tecnologies de captura de CO₂, de postcombustió i emmagatzematge en formacions geològiques diferents.

Amb la integració d'Unión Fenosa a Gas Natural s'ha identificat la telemesura de comptadors elèctrics i de gas com una de les sinèrgies més interessants tant a nivell de desplegament com d'operació. És per aquest motiu que s'ha iniciat una especificació integrada de telemesura per disposar de solucions tecnològiques adequades. Al mateix temps, es van seguir executant iniciatives

ja en marxa com la del projecte ZIGAMIT (dins d'un programa d'intercanvi tecnològic i col·laboració entre Corea i Espanya) amb l'objectiu d'incorporar a la infraestructura de telemesura l'oferta de serveis de valor afegit als clients protocol obert i estàndard. També, juntament amb les empreses Mirakonta i Flow Lab, es va desenvolupar un nou sistema de telemesura que es va implantar en una experiència pilot de mil punts de subministrament a les províncies de Saragossa i Àlaba.

En la línia d'optimització d'instal·lacions i mercats, centrada en la millora tecnològica de les instal·lacions i de les eines per als mercats, destaca la finalització del projecte SICEN de Soplado Inteligente de Centrales Térmicas de La Robla. En la mateixa central tèrmica es continua amb el desenvolupament del projecte OPCOM d'optimització de la combustió, com a part d'un projecte europeu patrocinat pel programa CECA de suport a la R+D. Ambdós projectes tenen l'objectiu comú d'incrementar l'eficiència d'aquesta instal·lació i establir les bases per a la seva difusió a altres centrals. Altres projectes a destacar són l'aplicació de velocitat variable a grans motors i turbines hidràuliques o el disseny i construcció de la primera unitat d'un transformador mòbil de 132 kV 35 kV i 30 MVAs de potència i el primer transformador sec de 45 kV-15 kV i 15 MVAs de potència.

Com a part dels desenvolupaments en la línia d'inspecció i gestió de vida, i per tal d'assolir nous nivells de seguretat en aquests equips clau, es va finalitzar la nova eina SAMYDI-TC i el sistema de Monitoratge i Diagnòstic de Turbines a Centrals de Cicle Combinat. Complementàriament, se segueix un programa de transferència amb l'EPRI per tal de disposar de noves eines d'última tecnologia per al manteniment predictiu. Adicionalment, l'any 2009, es va dur a terme el projecte Smartwatch per al monitoratge *online* de les principals vàlvules i purgadors a les centrals. En el camp de generació hidràulica es destaquen les actuacions encaminades a estudiar amb detall el comportament del

formigó a les preses, seguint així una estratègia de vigilància contínua de les mateixes. Dins els projectes duts a terme a xarxes elèctriques, destaca el desenvolupament d'un sistema per a la detecció de descàrregues parcials a línies d'alta tensió.

En la línia de suport a la cogeneració d'alta eficiència per al sector terciari, i dins el projecte CENIT CETICA, es va elaborar la guia tècnica de sistemes i equips d'aplicació, així com les alternatives de configuració adequades a entorns urbans. Es va desenvolupar una eina informàtica per al dimensionat bàsic d'instal·lacions de cogeneració. Complementàriament a aquest projecte, s'han desenvolupat els mitjans per a la incorporació d'energies renovables o aprofitament d'energies residuals, a més de millores en la interfície d'usuari i anàlisi de demandes energètiques.

En l'àmbit de les xarxes intel·ligents, es va iniciar el projecte CENIT ENERGOS, centrat en el desenvolupament de la gestió automatitzada i intel·ligent de les xarxes de distribució del futur. Addicionalment, va començar el subprojecte d'"Integració òptima de recursos energètics distribuïts" dins del projecte XARXES 2025, primer projecte que es llança des de la plataforma de xarxes del futur FUTURED i on hi col·labora la major part del sector elèctric espanyol. Aquest subprojecte es centra en desenvolupar les eines que permetin a la distribuïdora optimitzar la seva planificació i la seva operació introduint en aquestes tasques la gestió intel·ligent dels recursos energètics distribuïts (demanda, generació distribuïda i acumulació).

Pel que fa a l'energia vehicular, l'exercici 2009 ha estat l'any del vehicle elèctric. Cal destacar la participació a tres projectes, MOVELE Madrid, DOMOCELL i CITYELEC. Els seus objectius són, respectivament, la instal·lació de 280 punts de recàrrega per a vehicles elèctrics, el disseny d'un sistema intel·ligent de recàrrega de vehicles per a garatges comunitaris i un redisseny de la distribució elèctrica tenint en compte el vehicle elèctric.

Finalment, en el desenvolupament de nous vectors energètics, el projecte CENIT SPHERA, amb l'objectiu d'aprofundir en les tècniques de producció, transport, emmagatzematge i ús de l'hidrogen, va culminar el tercer dels quatre anys de durada total, assolint les fites previstes a la línia d'hidrogen a partir de biomassa, descarbonatció termocatalítica, separació Red-Ox de mesclures i *syngas*. En aquest mateix sentit es van iniciar els assajos de caracterització dels equips de la instal·lació experimental de producció i emmagatzematge d'hidrogen a partir de l'electricitat excedentària del parc eòlic de Sotavento, que ha de permetre obtenir coneixements en aplicacions d'emmagatzematge i gestió d'energia associats a fonts renovables.

Qualitat

En l'àmbit de qualitat, l'any 2009 va venir marcat, com per a la resta de l'organització, per la fusió entre Gas Natural i Unión Fenosa, i ha suposat l'anàlisi i difusió de les millors pràctiques de cada una de les empreses.

Orientació al client i qualitat de servei

Al llarg de l'any 2009, un dels principals objectius va consistir en procurar que la integració no impactés sobre la satisfacció dels clients, tot mantenint els nivells de qualitat dels processos. Cal destacar que l'índex de satisfacció global de Gas Natural va assolir un 85,5% l'any 2009 (mesurat només per als clients de gas). Atès que els models de mesura de satisfacció eren diferents en les dues empreses, s'està realitzant un esforç per incorporar els clients elèctrics al model de mesurament de Gas Natural i poder obtenir índexs de satisfacció homogenis i comparables a totes les empreses del Grup, tant a Espanya com en l'àmbit internacional.

A Espanya, podem destacar el projecte desenvolupat per millorar els temps de resolució en el procés d'emergències de Servigas, amb el qual es va aconseguir incrementar la satisfacció del client en més de dos punts respecte l'any anterior. De la mateixa manera, es van realitzar iniciatives per millorar la resolució de reclamacions en alguns processos crítics, com la Inspecció Periòdica d'instal·lacions de gas.

A Itàlia, es van desenvolupar millores sistemàtiques amb la finalitat de reduir els temps en la contractació de nous serveis i millorar la claredat de la factura pel client. A més, es va implementar

l'oficina virtual al lloc web, a través del qual el client pot verificar el seu consum, consultar factures *online*, enviar l'autolectura que ell mateix ha realitzat, revisar dades o fer reclamacions.

En l'àmbit de l'Amèrica Llatina cal destacar:

A Colòmbia, va millorar la qualitat del servei en els processos de Revisió Tècnica Reglamentària i Operacions Domiciliàries. A més, es van desenvolupar altres accions per tal d'incrementar la satisfacció del client, com la implantació de l'IVR (resposta de veu interactiva), les millores en el disseny de la factura o en el procés de resolució de les reclamacions, així com una optimització i millora de la xarxa d'atenció i pagaments.

A Mèxic, es van implementar la impressió de factures des d'Internet, la instal·lació de mesuradors prepagament i la lectura remota a clients industrials. A més es van millorar i ampliar els mitjans de pagament per a major comoditat del client, com també va passar a Guatemala, on es van habilitar oficines mòbils amb aquesta mateixa finalitat.

Al Brasil, es van crear grups de treball per analitzar els principals motius de reclamació, millorar la seva resolució i evitar reincidències. A l'Argentina, es van dur a terme dos projectes de diagnòstic a la Direcció de Servei al Client, focalitzats en les àrees de Lectura, Facturació, Cobrament i Seguiment de Deute i en la Unitat de Control de Medició. A Guatemala, es van desenvolupar projectes similars per als processos de generació d'ordres de servei, control del frau i optimització

de les rutes de lectura, implementant telemesura per a clients amb un consum superior als 25.000 kW/h per a millorar la qualitat de la mesura.

Alinear l'organització amb els objectius de qualitat i la millora contínua

Durant el 2009, es va realitzar un esforç formatiu molt important per a la creació d'una cultura de qualitat on la millora contínua i la satisfacció del client es consoliden com a part important del pensament de l'organització. A més de la sensibilització de tots els empleats en matèria de qualitat, es van desenvolupar dotze accions formatives, a Lean Sis Sigma, tant a nivell de promotor o Champion (es van formar més de 100 persones), com d'expert o Green Belt. Gràcies a aquesta formació, es van dur a terme més de 40 projectes que van contribuir a incrementar l'eficàcia i eficiència de diferents processos i a la consecució d'importants estalvis.

EUFER, per la seva banda, va consolidar el seu programa de millora contínua amb dotze projectes de millora realitzats l'any 2009, on podem destacar-hi el projecte d'optimització d'existències a magatzems amb una reducció del voltant del 50% d'existències finals.

El desembre es va reunir, per primera vegada, la Xarxa de Qualitat del nou Grup, que aglutina els responsables de qualitat dels negocis, tant d'Unión Fenosa com de Gas Natural, amb la finalitat de servir d'element integrador per difondre el model de qualitat i impulsar la consecució dels objectius.

En l'àmbit del Comitè d'Indústries Energètiques i el Comitè de Sis Sigma de l'Associació Espanyola per a la Qualitat, Gas Natural va participar en un estudi de *benchmarking* entre les principals empreses espanyoles per conèixer el seu nivell de maduresa en la implantació de programes de millora i poder establir les millors pràctiques.

Dins de la funció de representació externa en diferents organitzacions, Gas Natural va participar activament no només en aquest Comitè, sinó també en el Comitè de Sis Sigma de l'AEC, i en la Comissió de Certificació del CERP, amb qui es va organitzar, el 2009, el II Fòrum Cerpa a les instal·lacions de la Universitat Corporativa. També forma part de la Junta Directiva d'AENOR, del Comitè de Govern del Club Excelencia en Gestión i de la Fundació Iberoamericana de Qualitat (Fundibeq).

Avenços en la gestió de qualitat

Els sistemes de gestió que es desenvolupen són una eina que facilita la gestió per processos i basada en indicadors, la focalització en el client i la millora contínua. Tots els sistemes de qualitat i medi ambient certificats d'acord a les normes ISO 9001 i ISO 14001, respectivament, es van renovar a través de les corresponents auditories realitzades per entitats de certificació acreditades. A més el 2009, es van incorporar les centrals de cicle combinat de Besòs i San Roque i el procés de venda de Serveis Energètics de Gas Natural Soluciones. També es va completar la certificació de qualitat del negoci regulat elèctric amb la incorporació dels processos de la Xarxa MT/BT i de Control de l'Energia.

Pel que fa a l'objectiu d'integració dels sistemes de gestió de qualitat, medi ambient i prevenció de riscos laborals del Grup Gas Natural, es van iniciar els treballs per elaborar un nou marc documental que doni suport als tres sistemes i que permeti optimitzar a gestió, minimitzar els costos i augmentar l'eficiència.

A Espanya, el Grup va obtenir la renovació de la Marca de "Madrid Excel·lent", després de l'avaluació realitzada el mes de juliol, superant satisfactòriament els requisits exigits.

En l'àmbit internacional, Electricaribe (Colòmbia) i Red Unión Fenosa Moldova van certificar el seu sistema de gestió

de la qualitat per als processos comercials. Socoin va aconseguir la certificació per a les oficines de Mèxic, Guatemala i Panamà.

Tant al Brasil com a l'Argentina es va mantenir l'acreditació dels seus respectius laboratoris segons la norma ISO 17025, incorporant, el 2009, els assaigs de temperatura. Edemet-Edechi (Panamà) ha obtingut durant aquest any la certificació del seu laboratori amb aquesta norma de referència.

Implicació de la cadena de valor en el compromís amb la qualitat

El 2009, es va estendre la implantació del Model Q per gestionar la qualitat dels serveis prestats per proveïdors a Itàlia, Argentina, Brasil, Colòmbia i Mèxic. El model ja està implantat a Espanya i permet assegurar la selecció dels proveïdors i productes més escaients per a les activitats crítiques de negoci mitjançant un procés d'homologació inicial i periòdica dels mateixos. A Guatemala, es va definir un nou Model Logístic que suposa la regularització de magatzems, incloent també els virtuals i de contracta.

Al Brasil, va tenir lloc la primera trobada de qualitat per a divulgar l'aplicació de les eines de gestió del Grup. Periòdicament es fan reunions amb les empreses contractades per tractar resultats i oportunitats de millores, i a més, es va formar un equip d'auditors interns de qualitat. Tot això va permetre que el nombre de no conformitats detectades en els processos de servei al client s'hagi reduït en més d'un 90%.

Compromís amb la societat

El desenvolupament i benestar de les comunitats locals on és present, constitueixen pilars bàsics de l'enfocament del Grup Gas Natural en matèria de responsabilitat corporativa.

La companyia ha desenvolupat mecanismes per comprendre quines són les principals demandes socials que han de ser ateses, i procura satisfer-les mitjançant iniciatives pròpies i aliances amb institucions rellevants a cada país.

Aquesta empresa exerceix la seva responsabilitat social quan contribueix a subministrar, d'una manera eficient, sostenible i segura, l'energia que necessiten les comunitats on opera. De la mateixa manera, la seva capacitat d'innovació, unida a la seva presència en nous negocis, genera efectes positius, no només per la companyia sinó per al conjunt de la societat.

Les accions socials del Grup Gas Natural estan centrades en la contribució al desenvolupament mitjançant la formació, la inversió social i la preservació del medi ambient. Aquestes línies reforcen la pròpia activitat del Grup, i busquen millores estructurals que contribueixin al seu avanç sostingut en el temps.

Integració positiva a la societat

La fusió de Gas Natural amb Unión Fenosa ha convertit el Grup en un líder mundial amb una major capacitat d'acció i responsabilitat a l'hora de contribuir al desenvolupament en els països on opera. Per dur-ho a la pràctica, la companyia desenvolupa, en el marc dels Objectius de Desenvolupament del Mil·lenni i dels principis del Pacte Mundial de Nacions Unides, iniciatives encaminades a millorar les condicions de vida de col·lectius desafavorits.

Així mateix, la companyia és conscient de la importància de l'educació pel progrés i la cohesió social. L'educació primària universal, un dels drets fonamentals recollits en la Declaració Universal dels Drets Humans, és crítica per avançar en qüestions com la igualtat d'oportunitats i de gènere. Per aquesta raó, el Grup Gas Natural destina part dels seus recursos i esforços a donar suport i fomentar iniciatives d'índole educativa i cultural.

Al llarg dels darrers anys, assumptes relacionats amb el canvi climàtic i el desenvolupament sostenible s'han incorporat a l'agenda social de la companyia. A més, el Grup preveu

els seus programes d'inversió social en el marc de l'estratègia de desenvolupament de negoci. Tenen com a objectiu generar un major nivell de compromís de la companyia amb la societat que l'envolta. Atès el seu caràcter prioritari, el Grup compta amb eines que li permeten mesurar l'impacte de la reputació dels programes socials que desenvolupa.

Suport a l'educació

El Grup Gas Natural va continuar amb l'impuls d'activitats orientades a promoure entre els joves valors com el desenvolupament sostenible i l'ús racional de l'energia. Durant el curs 2008-2009, cal destacar el programa "El gas natural i el medi ambient", així com l'activitat *online* "El gas natural, l'energia del segle XXI". El primer va servir per formar un total de 72.646 alumnes a Espanya, que van assistir a conferències impartides per especialistes en la matèria. L'activitat *online* va comptar amb la participació de 977 grups escolars.

A l'Amèrica Llatina, van continuar els programes destinats a promoure una cultura d'eficiència energètica, difonent material pedagògic entre el professorat incidint en els avantatges ambientals del gas natural i en el seu ús correcte. Les accions desenvolupades van comptar amb la participació de 164.683 escolars. Així mateix, en pro del compromís amb l'educació, el Grup va donar suport a Colòmbia a la Fundació Empresaris per l'Educació, amb un fons de beques per a nens de primària en risc d'exclusió social.

Pel que fa a Espanya, el Grup va entrar a formar part del patronat de la Fundació Príncep de Girona, que té, com a objectiu la formació de la joventut en els camps de la seva activitat professional, acadèmica i de recerca.

Per a més informació es pot accedir a "Activitats educatives i exposicions" del lloc web del Grup Gas Natural a www.gasnatural.com.

Acció social orientada a col·lectius desfavorits

El Grup Gas Natural impulsa projectes que ajuden a pal·liar les desigualtats socials i a integrar col·lectius en risc d'exclusió.

En aquest sentit, la companyia té establerts a Espanya una sèrie de convenis de col·laboració amb organitzacions com Femarec, per a la integració laboral de col·lectius desfavorits i Fundació PAX per a l'assistència de menors víctimes de les mines antipersones. Igualment, el 2009, el Grup va col·laborar amb la Fundació Codespa en els seus projectes de cooperació internacional.

A l'Argentina, destaca la col·laboració de Gas Natural BAN amb l'escola Musicium per a la integració de nens discapacitats. A Mèxic, per la seva banda, el Grup col·labora amb associacions de la societat civil com UNICEF i la Fundació Un Kilo de Ayuda A.C. en la difusió de les seves iniciatives través d'una inserció en la factures a clients. D'aquesta manera, el Grup permet l'enllaç directe entre clients i organitzacions.

Per a més detalls sobre els programes d'acció social en les filials llatinoamericanes del Grup Gas Natural, consulteu els informes de responsabilitat corporativa disponibles a www.gasnatural.com.

Impuls a la salut i a la recerca

El Grup Gas Natural, en condició de fundador, col·labora, des de 2007, amb la Corporació Tecnològica d'Andalusia, que gestiona el Centre Tecnològic Avançat d'Energies Renovables (CTAER). Així mateix, el Grup dóna suport al Consell Superior d'Investigacions Científiques (CSIC) al programa "Estació biològica de Doñana", centrat en la investigació de la genètica de la conservació. Aquests projectes són una mostra de la vocació del Grup d'estar a l'avantguarda de la R+D+i.

El compromís del Grup amb la recerca s'orienta també a la millora de la qualitat de vida de malalts i llurs familiars. Durant el 2009, la companyia va seguir donant el seu suport al Centre Nacional d'Investigacions Cardiovasculars (CNIC), del qual és cofundador. En aquest sentit, i en col·laboració amb el Ministeri de Sanitat i altres tretze companyies espanyoles, el Grup Gas Natural va contribuir a la creació de la Fundació ProCNIC, destinada a la investigació de malalties cardiovasculars, primera causa de mortalitat al món.

A l'Amèrica Llatina, el Grup va participar per novè any consecutiu en les activitats de captació de fons que anualment desenvolupa la Creu Roja Mexicana. A l'Argentina, Gas Natural BAN va seguir col·laborant amb la Fundació Lactància i Maternitat pel foment de la salut materno-infantil. Igualment, el Grup va col·laborar a l'Argentina amb diverses institucions i associacions locals orientades al foment de la salut, entre les que destaquen l'Associació cooperadora Hospital de Nens Ricardo Gutiérrez i la Xarxa Pediàtrica Prevenció en Salut.

Per a més detalls sobre programes orientats a la investigació i a la preservació de la salut a les filials llatinoamericanes del Grup Gas Natural, consultar els informes de responsabilitat corporativa disponibles a www.gasnatural.com.

Voluntariat corporatiu

Els empleats són una peça clau de l'enfocament de la responsabilitat corporativa del Grup Gas Natural. Amb el seu esforç ajuden a fer realitat el compromís de la companyia amb la societat i les comunitats on està present. Un exponent d'això és el Dia Solidari, iniciativa creada i gestionada per empleats que cedeixen el seu sou d'un dia l'any per a l'execució d'un projecte social en un país determinat. L'empresa, per la seva banda, aporta una quantitat igual a la recaptada pels empleats i n'assumeix les despeses derivades de la gestió.

Des dels seus inicis l'any 1997, l'Associació Dia Solidari ha recaptat més de 2 milions d'euros destinats a projectes socials a més d'onze països, i s'ha convertit en l'aposta solidària de més de 2.000 persones.

Durant el 2009, es va aconseguir una quantitat superior als 290.000 euros que ha permès l'execució de quatre projectes educatius a Colòmbia, facilitant l'accés a la universitat a més de 400 joves d'escassos recursos i alta vàlua acadèmica.

A l'Argentina, la companyia va continuar el seu pla de voluntariat corporatiu iniciat el 2002, que compta amb el suport de la Fundació Gas Natural. El programa ofereix als empleats la possibilitat de col·laborar amb projectes socials i iniciatives comunitàries. El 2009, la fundació ha finançat vuit projectes vinculats a la promoció humana, la superació de les condicions de pobresa i el desenvolupament comunitari, que s'instrumenten mitjançant un acord amb alguna ONG.

Promoció de la cultura musical

Part de les accions de patrocini cultural del Grup Gas Natural es destinen al foment de la música.

Entre les iniciatives desenvolupades en 2009, cal destacar les realitzades amb l'Orquestra Simfònica de Barcelona i Nacional de Catalunya a Tarragona, Girona i Lleida, i també amb la Orquestres Simfòniques de Múrcia i Galícia.

El Grup també va patrocinar temporades i cicles musicals en diferents ciutats. Entre d'altres, destaquen la col·laboració amb el Gran Teatre del Liceu a Barcelona i el Teatro Real a Madrid. Així mateix, la companyia va finançar el Festival Internacional de Música i Dansa de Granada i el Festival Internacional de la Porta Ferrada (Girona).

A l'Amèrica Llatina, les diferents filials també van contemplar la promoció de la cultura musical. El 2009, es van desenvolupar nombroses activitats, entre les quals destaca el patrocini de la setena edició del festival Vale do Café al Brasil, així com el programa "CEG. La nostra veu", desenvolupat també al Brasil i orientat a la formació musical d'empleats del Grup.

Per ampliar la informació relacionada amb aquest epígraf es pot accedir a l'apartat "Patrocini i acció social" del lloc web corporatiu del Grup Gas Natural, a www.gasnatural.com.

Patrocini i mecenatge

Una part important de la inversió del grup en aquesta àrea es realitza a través del Museu d'Art Contemporani de Gas Natural (MACUF) amb seu a A Coruña que, des dels anys 90, reflecteix l'interès de l'empresa per a potenciar i difondre la creativitat artística en qualsevol de les seves manifestacions. El MACUF integra activitats expositives, escèniques, de divulgació i oci que, durant 2009, en la seva quarta temporada d'activitat des de la seva reinauguració el 2005, han aconseguit atraure l'atenció de més de 33.000 visites.

El MACUF va dur a terme, durant el 2009, diverses mostres com "Genocidi, paisatge i memòria" de Simon Norfolk en l'apartat d'artistes internacionals; l'exposició de tesi "Abans d'ahir i demà passat o el que és la pintura avui", "L'ombra habitada" de José Luis Raimond, i "Tan a prop, tan lluny" amb una selecció d'artistes gallecs de la generació dels anys 30. Totes elles acompanyades de l'exposició permanent dels fons del museu o l'exhibició de l'obra de tres dels artistes seleccionats per gaudir de les beques MACUF de creació artística el 2007, un dels signes d'identitat del museu.

A més de les accions dedicades a l'art, el MACUF col·labora també en programes de participació social, com ara la inclusió en activitats d'oci saludable que afavoreixen la normalització social de les persones afectades per algun tipus de discapacitat, i que, el 2009, gràcies a un

conveni amb la Diputació provincial d'A Coruña, va poder estendre's a altres centres a Galícia. A més, el 2009, més de 6.400 alumnes de 80 centres educatius van participar en activitats de divulgació de l'art contemporani organitzades pel Museu, que també du a terme activitats culturals adreçades al públic en general.

Foment de la riquesa cultural

El Grup Gas Natural edita cada any un llibre sobre el llegat natural i cultural d'algun dels països on hi és present. El 2009, va publicar el llibre "Mèxic. Ciutat de la Lluna", del qual se'n van distribuir 9.334 exemplars.

En el mateix ordre de compromís amb la cultura, el 2009, el Grup va col·laborar amb el Festival Internacional de Cinema de Màlaga, amb la Reial Associació

Museu Nacional d'Art Reina Sofia i amb Casa Amèrica a l'Exposició "Núvols d'un cel que mai canvia".

Així mateix, del 2009, és destacable el suport al Consell Xacobeo en el programa d'activitats culturals amb motiu de l'Any Sant Xacobeo 2010 que tindrà lloc durant el Camí de Sant Jaume.

També les filials llatinoamericanes van destinar una part de les seves inversions al foment de la riquesa cultural. Destaca, entre d'altres, el patrocini del conegut certamen literari "Hi ha festival" a Colòmbia i el conveni amb l'Institut Cultural Cidade Viva de Brasil pel patrocini del Premi Rio Sociocultural 2009.

Iniciatives alineades al negoci

El Grup Gas Natural va continuar desenvolupant, el 2009, nombrosos projectes destinats a combatre la pobresa energètica i a afavorir l'accés als serveis bàsics dels col·lectius més necessitats.

La filosofia fonamental d'aquests programes és la de crear un nou model de gestió social on veïns, col·lectius locals, organitzacions sense ànim de lucre i empreses sumen esforços per construir un sistema d'accés a l'energia en comunitats de baixos ingressos.

Un d'aquests projectes és Energia Social, una comercialitzadora que des de 2004 dóna accés segur a l'electricitat a barris desafavorits a la costa carib colombiana creats com a assentaments de població desplaçada pel conflicte bèl·lic del país. Des de la seva creació, aquesta iniciativa ha dut a terme 27 projectes de normalització elèctrica, altres 35 estan en execució i 178 més esperant-ne l'inici. Tots ells han generat 1.000 llocs de treball de persones qualificades i han permès l'accés segur a l'energia a 40.000 famílies.

Evolució de l'aportació

	2009	2008	2007
Aportació (milions d'euros)	15,4*	16,8	16,1

Nota: L'any 2010, han canviat els criteris de càlcul de la dada "Aportació a la societat".

* No contempla l'aportació de l'àmbit internacional d'Unión Fenosa.

Distribució per tipus d'acció (%)

	2009	2008	2007
Social	40,7	57,6	57,7
Mediambiental	23,8	25,6	24,9
Cultural	35,4	16,8	17,4
Altres	0,1	—	—

Dues iniciatives dutes a terme amb aquesta motivació són “Caserna V” i el “Projecte Ràquira”. La primera té per objecte proveir de gas natural una zona desafavorida de la província de Buenos Aires, mentre que la segona consisteix en la conversió a gas natural dels forns de carbó de la indústria terrissera d’aquest municipi colombià, oferint així millores en la productivitat i enfortint el teixit empresarial local.

El programa “Impuls per al teu negoci”, desenvolupat a Mèxic, se centra més en el foment de la formació. Es tracta d’un programa de desenvolupament sostenible enfocat a formar i certificar a professionals instal·ladors de gas natural, electricitat i aigua que, durant el seu primer any, ha assolit la qualificació de 128 professionals certificats segons la legislació mexicana actual.

Compromís institucional

El Grup Gas Natural manté una presència activa en diverses institucions de prestigi, sectorials i empresarials, tant nacionals com internacionals en què participa aportant la seva experiència i finançament.

Entre elles destaquen la Cambra de Comerç Internacional, The Conference Board, i les patronals del sector elèctric i de gas, UNESA i SEDIGAS, respectivament. També té una presència activa al Club Espanyol de l’Energia, al Consell Mundial de l’Energia, Eurogas, International Gas Union (IGU), l’Associació Tècnica Europea de la Indústria del Gas, l’Observatori Mediterrani de l’Energia i la Florence School of Regulation. Així mateix és membre de la CEOE i del Foment del Treball.

El 2009 i en l’àmbit de la Responsabilitat Corporativa, Gas Natural ha estat membre de Forética, associació per a la gestió ètica, i de l’Associació Espanyola del Pacte Mundial de Nacions Unides que promou l’adhesió a deu principis sobre drets humans, drets laborals, bones pràctiques mediambientals i lluita contra la corrupció. En ambdues organitzacions, formant part dels seus

òrgans de direcció. També ha estat membre del Club d’Excel·lència en Sostenibilitat i de la Fundació Global Compact. A més Gas Natural pertany al Fòrum de Reputació Corporativa (fRC) des de la seva creació, organització que promou la mesura i millora de la valoració de la reputació i la responsabilitat social corporativa.

Nombre d’activitats de patrocini i acció social

	2009	2008	2007
Nombre d’activitats	325	274	308

Motivació de les iniciatives (%)

	2009	2008
Inversió social	54,66	71,6
Aportació puntual	16,94	1,2
Iniciatives lligades al negoci	28,40	27,2

Àmbit d’actuació (%)

	2009	2008
Ajut humanitari	0,03	0,1
Salut	1,26	4,5
Educació i joventut	3,57	1,9
Desenvolupament econòmic	50,13	30,9
Benestar social	7,55	18,5
Medi ambient	18,15	29,7
Art i cultura	17,34	14,4
Esportiu	1,34	0

Les xifres contenen dos decimals, ja que el camp “Ajut humanitari” representa el 0,03% del total.

Participació total dels alumnes al programa pedagògic “El gas natural i el medi ambient”. Espanya

	2009	2008	2007
Nombre d’alumnes	72.646	69.402	70.192

Fundació Gas Natural

La Fundació ha seguit ampliant l'abast de les seves activitats, iniciant noves línies d'acció i consolidant les ja existents. En aquest sentit, ha intensificat la seva activitat en medi ambient i ha reforçat les línies d'actuació en la formació i la protecció i difusió del patrimoni cultural.

Activitats realitzades a Espanya

Les línies d'acció principals s'han centrat en:

- Seminaris sobre diverses temàtiques en relació a l'energia i el medi ambient: al llarg de 2009, s'han realitzat 17 seminaris sobre temes relacionats amb l'energia i el medi ambient, a tretze comunitats autònomes.
- Convenis de col·laboració amb els governs de les comunitats autònomes. Es va renovar el conveni amb la regió de Múrcia i segueixen vigents els signats amb la Junta de Castella i Lleó, Junta d'Andalusia, Generalitat de Catalunya, Govern de La Rioja, Govern Foral de Navarra, Xunta de Galícia, Generalitat Valenciana, Govern de Cantàbria, Comunitat de Madrid, Junta de Comunitats de Castella-La Manxa, Govern de les Illes Balears i Govern d'Aragó.
- Investigacions i Publicacions sobre la interfase d'energia i medi ambient, amb l'Institut Cerdà, l'Institut Mediterrani per al Desenvolupament Sostenible i la Universitat Politècnica de Madrid.

- Cursos de formació organitzats pel Centre de Formació de l'Energia, com el curs d'estiu realitzat amb la Universitat de Barcelona sobre Energia i Sostenibilitat
- Activitats en l'àmbit d'actuació del Centre d'Història del Gas i del futur Museu del Gas: s'ha presentat, a Còrdova, el llibre: "La indústria del gas a Còrdova (1870-2007)", de Mercedes Fernández Parades i es van organitzar dos cursos d'estiu amb l'Associació Sabadell Universitat i la Universitat de Barcelona. Així mateix, durant l'any 2009, es van obtenir les autoritzacions necessàries per iniciar a Sabadell les obres del futur Museu del Gas.

Activitats realitzades a la resta de països

La Fundació Gas Natural va incrementar la seva activitat internacional durant el 2009, tant a través de la continuació de projectes com els de Colòmbia i Mèxic, com en el desenvolupament de programes en altres països a l'Amèrica Llatina, Europa o Àfrica.

Argentina

Va continuar el suport de la Fundació al "Programa Primera Exportació". Iniciat el 2001, pretén ajudar a les Pimes argentines a desenvolupar la seva capacitat exportadora. Des del seu començament, el programa ha assessorat 7.407 empreses i format a 20.016 empresaris.

Altres programes i activitats desenvolupades han estat: el Programa de Beques en Mestratge en Desenvolupament Sostenible FLACAM, diversos programes d'Emprenedors Socials, tallers de Capacitació i Formació a l'Aula Fundació Gas Natural, i diverses activitats del Centre de Formació de l'Energia.

Algèria

Va tenir lloc un seminari sobre "Creació d'empreses: de la idea al projecte" dirigit al teixit empresarial algerià. Van participar en el seminari més d'un centenar de persones.

Colòmbia

Es van dur a terme quatre projectes en total:

- Petits Científics, programa que busca renovar l'ensenyament i l'aprenentatge de les ciències naturals experimentals en educació primària.
- Programa Formació Conversió Vehicles de gas natural (Associació del Sector Automotor i les seves parts).
- Programa Formació i Certificació d'Inspectors de Gas Natural i de Reparadors de Gasodomèstics (Ecobosco, Soc.Gen. de Surveillance).
- Programa d'Enfortiment Empresarial de contractistes i Firms Instal·ladors, amb l'Associació Colombiana d'Enginyers i Gestió de Tecnologia Limitada.

Brasil

El Centre de Formació Professional Espaço Criança Esperança, que va rebre la visita del president Luiz Inácio Lula da Silva, va continuar els cursos de formació en col·laboració amb l'ONG Viva Rio. Aquest any, 76 persones procedents de les comunitats de Cantagalo, Pavão i Pavãozinho, a la zona sud de Rio de Janeiro, han obtingut capacitació bàsica per al treball en àrees com l'adequació d'ambients, fontaneria o paleta/pintura.

Fundació Gas Natural. Activitats a Espanya

	2009	2008	2007
Nombre de convenis actius amb comunitats autònomes	13	13	12
Nombre de seminaris/cursos realitzats	18	18	19
Pressupost destinat a actes (sobre el total) (%)	17	17	18
Nombre de publicacions	4	4	6
Fitxes d'educació ambiental	0	1	1
Fulls informatius	11	11	11

Fundació Gas Natural. Activitats internacionals

	2009	2008	2007
Nombre d'activitats	18	17	15
% sobre el pressupost total	14	17	16
Nombre de països on desenvolupa la seva activitat	7	7	6

Itàlia

L'any passat es va iniciar l'activitat a Itàlia i al llarg de l'any 2009, s'ha finalitzat la investigació sobre "Boschi e deforestazione in Italia. Le azioni per mitigare il cambio climatico" (Università degli Studi di Bari). El resultat es publicarà l'any que ve a Bari.

Mèxic

Dins de les activitats orientades a la formació, aquest any va continuar el Programa Formació de Proveïdors "Impuls per al teu negoci", que va començar el 2008 promogut per FUNDES, l'Associació Mexicana de Gas Natural i la Cambra Mexicana de la Indústria de la Construcció.

En l'àmbit de la investigació, el Centre Mario Molina per a Estudis Estratègics sobre Energia i Medi Ambient i Gazel està duent a terme un estudi sobre el "Potencial d'ús i els impactes ambientals de l'ús de gas natural com a carburant a la Vall de Mèxic i Monterrey".

Marroc

Durant tot el 2009, s'han dut a terme dos projectes al país africà: el programa "Institut Princesse Lalla Meryem pour les enfants autistes" (Tànger), on la Fundació forma part del Consell de la institució, i el programa de formació en gas natural a futurs enginyers de l'Escola Nacional de Ciències Aplicades (ENSAT de la Universitat Abdelmalek Essaïdi) (Tànger).

Gestió econòmico-financera

Durant l'exercici 2009, amb la incorporació de les societats del Grup Unión Fenosa al Grup Gas Natural, es va revisar l'actual Model Econòmico-Financer per adaptar-lo als requeriments dels nous negocis, tant des del punt de vista funcional com legal, així com per a incorporar les millors pràctiques existents en ambdós grups.

Des del 28 de febrer, la informació del subgrup consolidat Unión Fenosa va quedar integrada en els estats financers consolidats del Grup Gas Natural. Amb la fusió per absorció d'Unión Fenosa Generación S.A. i Unión Fenosa S.A., per Gas Natural spg S.A., s'han reportat com una única empresa amb efectes comptables retroactius a 1 de maig.

Durant el 2009, es va realitzar la preparació del Sistema Informàtic Econòmico-Financer per a la incorporació a partir del gener de 2010 de la major part de les societats espanyoles i mexicanes d'aquest subgrup. A partir d'aquesta data, es disposarà d'un model i sistema corporatiu únic en ambdós països. Addicionalment s'ha procedit a preparar els sistemes informàtics perquè, a partir del gener de 2010, el procés de consolidació sigui per societats individuals i disposar així d'un model únic de consolidació.

També es va dur a terme la migració de la informació econòmico-financera dels sistemes d'Unión Fenosa al Sistema Econòmico-Financer per a les societats centralitzades, i es va elaborar un pla de tall d'operacions econòmico-administratives, aplicable des del moment del tancament d'exercici. Aquest pla es va comunicar als prop de 10.000 proveïdors actius procedents de tots dos grups durant el mes de desembre.

Totes les societats d'ambdós països es van incorporar a la gestió administrativa i comptable del Centre de Serveis Compartits econòmico-financer Europeu i Mexicà. Així mateix, es van realitzar altres operacions societàries amb l'objectiu de simplificar l'estructura societària del nou Grup dissenyant-les pel seu acolliment al règim fiscal establert al Capítol VIII, del Títol VII del RD Legislatiu 4/2004, de 5 de març en el cas d'Espanya i Itàlia.

Va continuar el projecte d'optimització dels processos i sistemes relacionats amb l'operativa de comptes a pagar, dissenyant noves funcionalitats de signatura electrònica i substituint els albarans físics en els casos en què no siguin necessaris. Com a principals fites en aquest apartat destaquen la implantació d'un sistema de digitalització i flux de factures unificat per a tots dos Grups, el sistema d'autofactura electrònica i la superació de les 63.000 factures electròniques comptabilitzades, convertint-se el Grup en un dels referents nacionals en l'ús intensiu de noves tecnologies aplicades a l'administració.

A l'àrea de control intern, es van actualitzar els procediments associats a les operacions econòmico-administratives per adaptar-les a les noves necessitats existents al nou Grup, i es van establir els mecanismes necessaris per atorgar a l'àrea d'administració els controls clau necessaris en l'àmbit econòmico-financer. D'altra banda, es va iniciar l'anàlisi de la funció de control intern a l'àrea internacional per a facilitar l'aplicació dels procediments de control de forma homogènia en el Grup.

Pel que fa a temes fiscals, es van incloure en el grup fiscal del Grup Gas Natural les societats que pertanyien al extingit grup fiscal d'Unión Fenosa, des de l'1 de setembre de 2009. El nombre de societats que actualment formen el Grup de Fiscal de Gas Natural és de 71.

El Grup Gas Natural va obtenir l'Adreça Electrónica Única (AEU) de l'Agència Estatal d'Administració Tributària (AEAT), el que permet una millor gestió tributària mitjançant les millores en els processos de comunicació amb l'Administració Tributària.

Finalment, el Grup Gas Natural s'ha incorporat al Fòrum de Grans Empreses promogut per l'AEAT, a invitació d'aquesta organització, amb l'objectiu d'afavorir una major col·laboració entre les empreses i l'Administració Tributària de l'Estat, la simplificació i afavoriment del compliment de les obligacions fiscals, l'estudi de canvis normatius i l'avaluació de l'actuació interna de les empreses en relació amb l'aplicació del sistema tributari.

Els últims mesos de 2009, es va començar a implantar el mòdul de *reporting* de posicions de deute i inversió a les societats del subgrup d'Unión Fenosa a Espanya. Aquest mòdul de *reporting* és una aplicació informàtica que s'alimenta a nivell local i que permet disposar d'informació detallada i sistemàtica de les característiques de cada una de les posicions financeres (préstecs, emissions de bons, línies de crèdit, cobertures amb derivats, col·locacions

de liquiditat a termini, etc.). Amb això s'aconsegueix millorar els processos de seguiment i gestió del deute, automatitzar i homogeneïtzar la capacitat de *reporting* de la posició financera del Grup i disposar d'una font de programari de posicions centralitzada que alimenta les aplicacions del Control de Risc, en desenvolupar-se una connexió amb les aplicacions d'aquest àmbit.

La situació de les empreses del Grup a l'àrea internacional els ha permès aprofundir en el dimensionament de l'estructura financera més eficient per a la creació de valor per l'accionista utilitzant els diferents mitjans al seu abast, com ara emissió d'obligacions negociables i papers comercials amb gran demanda d'inversors locals, així com finançament bancari bilateral, el que ha enfortit la imatge del Grup davant la comunitat financera de l'àrea internacional.

D'altra banda, també durant els darrers mesos del 2009, s'ha iniciat el procés de gestió centralitzada dels fons de les societats del subgrup d'Unión Fenosa dins del Grup Gas Natural, disminuint la càrrega administrativa diària i simplificant tant els processos com la posició final de la tresoreria del Grup. Aquesta operativa permetrà optimitzar la liquiditat i constituirà el punt de partida per a projectes de millora d'eficiència en processos centralitzats de pagament.

En l'àmbit del Risc de Crèdit, es van impulsar diverses iniciatives orientades a potenciar l'eficiència en la presa de decisions. Destaca el disseny i aprovació d'una estructura de facultats per a l'admissió/renovació d'operacions atenent a l'exposició i qualitat creditícia de les contraparts comercials. L'estructura de facultats assumeix una Pèrdua Esperada Objectiu, la superació de la qual fa necessària l'aprovació del pertinent nivell jeràrquic.

Així mateix, es va desenvolupar una metodologia de mesurament de qualitat creditícia de llarg termini que permet caracteritzar l'exposició creditícia en contractes d'energia de llarg termini així com en les propostes d'inversió.

En el marc de la integració d'Unión Fenosa, destaca el treball realitzat en l'àmbit de Risc Operacional assegurable. Un cop analitzada l'exposició operacional assegurable de les dues companyies analitzant les seves principals heterogeneïtats, s'ha procedit a la integració dels negocis en un programa d'Assegurances únic que, després de la integració d'Unión Fenosa, permet implementar una política de gestió de risc operacional homogènia per a tot el Grup Gas Natural.

En l'àmbit de Risc de Mercat, destacar durant el 2009 i des de la data formal de la integració, que la flexibilitat del sistema ha permès incorporar amb agilitat la posició en risc derivada dels negocis aportats per Unión Fenosa, permetent quantificar en base recurrent l'exposició al risc probabilística, capturant la complementarietat dels negocis resultants de la integració. S'ha impulsat una sèrie de polítiques en base als resultats obtinguts que han permès accelerar la integració i l'enteniment dels negocis des de l'òptica de la gestió del risc.

El Grup Gas Natural, en l'àmbit del Control de la Gestió i dins del procés d'integració de les organitzacions de Gas Natural i Unión Fenosa, va tenir com a principal repte respondre a les necessitats d'informació de gestió i pressupostàries dins el nou escenari, comptant amb un volum de 291 empreses a 33 països i amb l'actual diversificació d'activitats de negoci, amb presència a tota la cadena energètica des dels proveïments fins al client final, tant amb gas com amb electricitat.

En aquesta etapa d'integració, s'ha comptat amb la participació d'equips homòlegs de les dues companyies per l'anàlisi dels respectius processos, per detectar les millors pràctiques i definir un model integrat i eficient de *reporting*, pressupostàries i planificació.

Les principals bases d'aquest model d'informació i *reporting* estan encaminades a la simplicitat, permetent una anàlisi clara i directa cobrint el rang de tota la informació necessària, a la consistència dels processos econòmics i d'activitat de negoci, a l'eficiència amb la garantia de disposar d'informació que permeti posar en valor la presa de decisions, i a la racionalitat i homogeneïtat dels processos i sistemes d'informació que suporten aquest model integrat d'informació.

En relació a les inversions i en línia amb el procés d'aprovació de les mateixes que es va impulsar al llarg del 2008, durant l'any 2009, es van integrar i homogeneïtzar els estudis de rendibilitat dels negocis del Grup incorporant els de l'àmbit d'Unión Fenosa de manera reeixida.

Seguint els termes de l'acord signat el 30 de juliol de 2008, el 26 de febrer de 2009 el Grup Gas Natural va comprar a ACS la resta de la seva participació, assolint així el 50,0% d'Unión Fenosa, i va formular la corresponent Oferta Pública d'Adquisició d'accions (OPA) amb caràcter obligatori sobre la totalitat de les accions d'Unión Fenosa, d'acord amb el que estableix la Llei 24/1988, de 28 de juliol, del Mercat de Valors, i el RD 1066/2007.

Així mateix, el Grup Gas Natural va realitzar, el març de 2009, una ampliació de capital amb drets de subscripció preferent per 3.502 milions d'euros, que fou totalment subscrita i desemborsada, esdevenint així 895.552.056 el nombre d'accions en circulació.

El 21 d'abril de 2009, la Comissió Nacional del Mercat de Valors (CNMV) va comunicar el resultat de l'Oferta, el termini d'acceptació de la qual va acabar el 14 d'abril de 2009. L'Oferta va ser acceptada per accions representatives del 34,8% del capital social d'Unión Fenosa i del 69,5% dels drets de vot als que l'Oferta es dirigia de forma efectiva.

Com a conseqüència de la liquidació de l'Oferta i de la liquidació dels instruments financers subscrits amb diverses entitats bancàries en relació amb accions d'Unión Fenosa, el Grup Gas Natural va arribar al 95,2% del capital social d'Unión Fenosa.

Les Juntres Generals d'Accionistes del Grup Gas Natural i d'Unión Fenosa celebrades el 26 i 29 de juny de 2009, respectivament, van aprovar l'operació de fusió per absorció d'Unión Fenosa S.A. i Unión Fenosa Generación S.A. per part de Gas Natural SDG S.A. mitjançant dissolució sense liquidació de les societats absorbides i la transmissió en bloc de tot el seu patrimoni a Gas Natural SDG S.A. El projecte de fusió aprovat contemplava una equació de bescanvi de tres accions de Gas Natural SDG S.A. per cada cinc accions d'Unión Fenosa S.A.

El setembre de 2009, va concloure el procés de fusió amb Unión Fenosa mitjançant l'emissió de 26.204.895 noves accions i el seu lliurament en canvi als accionistes minoritaris d'aquesta societat. Actualment, el capital social està format per 921.756.951 accions.

Les accions de Gas Natural SDG S.A. van tancar l'exercici a 15,085 euros, amb una pèrdua del 8,2% en termes ajustats per l'ampliació de capital realitzada el març de 2009. El volum efectiu negociat va arribar als 9.749 milions d'euros, un 17,6% menys que l'exercici anterior.

El Grup va desenvolupar diversos canals orientats a facilitar una informació homogènia als inversors institucionals i minoristes, sota els principis d'igualtat de tracte i difusió simultània. D'aquesta manera es dona resposta al compromís, assumit pel Grup en la seva política de responsabilitat corporativa, de dedicar especial atenció als accionistes minoritaris.

Finalment, el Grup va continuar amb el programa de comunicació amb analistes i inversors, enfortint, amb la major transparència, la informació econòmico-financera que els permeti

el seguiment del projecte empresarial del Grup. Durant el 2009, representants de l'equip directiu de la companyia i de la Unitat de Relacions amb Inversors van organitzar reunions a Nova York, Boston, Tòquio, Londres, París i Frankfurt, entre d'altres, mantenint un total de 320 reunions amb inversors.

Auditoria interna

El Grup Gas Natural desenvolupa l'activitat d'auditoria interna com una funció de valoració independent i objectiva. L'Àrea d'Auditoria Interna reporta al seu torn a la Comissió d'Auditoria i Control, president i conseller delegat de Gas Natural SDG.

La seva missió consisteix en garantir la supervisió i avaluació contínua de l'eficàcia del Sistema de Control Intern en tots els àmbits del Grup Gas Natural, aportant un enfocament metòdic i rigorós al seguiment i millora dels processos i per a l'avaluació dels riscos i controls operacionals associats als mateixos. Tot això orientat cap al compliment dels objectius estratègics del Grup, així com a l'assistència a la Comissió d'Auditoria i Control i al primer nivell de direcció de la companyia en el compliment de les seves funcions en matèria de gestió, control i govern corporatiu.

D'acord amb les recomanacions de l'Informe Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission (COSO), el Sistema de Control Intern en el Grup Gas Natural es va establir com un procés que du a terme el Consell d'Administració, el primer nivell de direcció i la resta de personal de l'organització, a fi de proporcionar un grau de confiança raonable en la consecució d'objectius en els àmbits o categories:

- Eficàcia i eficiència de les operacions.
- Fiabilitat de la informació financera.
- Acompliment de les lleis i normes aplicables.

El Pla Estratègic d'Auditoria de Processos i els Plans d'Auditoria Interna Anuals s'elaboren considerant principalment el Pla Estratègic del Grup; les àrees de risc incloses en el Mapa de Riscos Corporatiu del Grup, la valoració dels riscos operacionals de cada un dels processos (Mapes de Riscos Operacionals); els resultats de les auditories d'anys anteriors; i les propostes de la Comissió d'Auditoria i Control i el primer nivell de direcció.

La Direcció d'Auditoria Interna va establir una metodologia de valoració dels riscos operacionals alineada amb les millors pràctiques de govern corporatiu, basada en el Marc Conceptual de l'Informe COSO, i prenent com a punt de partida la tipologia dels riscos definits en el Mapa de Riscos Corporatiu de Gas Natural.

D'acord amb aquesta metodologia, els riscos operacionals associats als processos són prioritzats valorant la seva incidència, importància relativa i grau de control. En funció dels resultats obtinguts en l'avaluació esmentada, es dissenya un pla d'acció orientat a implantar les mesures correctives que permetin mitigar els riscos residuals identificats amb un impacte potencial superior al risc tolerable o acceptat establert. En l'Informe Anual de Govern Corporatiu, s'indica la metodologia d'identificació i control dels riscos del Grup.

Els projectes d'auditoria interna es desenvolupen a través de la Intranet corporativa d'Auditoria Interna. Aquesta eina informàtica té per objecte millorar l'eficàcia i eficiència del desenvolupament de la funció d'auditoria interna en tots els àmbits geogràfics i de negoci del Grup Gas Natural. Així mateix, cal assenyalar que la funció es desenvolupa d'acord amb les normes internacionals per a la pràctica d'auditoria interna, i que part dels auditors interns són o estan en procés d'obtenció del Certified Internal Auditor (CIA), única certificació reconeguda mundialment que avala l'excel·lència en la prestació de serveis d'auditoria interna.

El desenvolupament de la funció d'auditoria interna en el Grup està orientat a la millora contínua en la prestació d'aquests serveis, mitjançant l'aplicació de polítiques basades en la gestió i mesurament de la seva qualitat, i en potenciar la creació d'un equip humà qualificat fomentant la rotació interna, la formació, l'avaluació continuada i el desenvolupament professional dins del Grup.

Així mateix, com a conseqüència de la integració del Grup Gas Natural i Unión Fenosa, l'Àrea d'Auditoria Interna va actualitzar la seva estructura organitzativa durant l'exercici 2009, a fi de millorar la contribució de la funció d'auditoria interna al compliment dels objectius estratègics del nou Grup, d'adquirir un major coneixement dels negocis i processos per especialització de l'equip auditor i de millorar l'eficiència i eficàcia del mateix Procés d'Auditoria Interna.

El Pla d'Auditoria Interna del Grup Gas Natural per a l'any 2009 va ser aprovat per la Comissió d'Auditoria i Control en la reunió celebrada el 30 de gener de 2009.

Cal assenyalar que la Comissió d'Auditoria i Control, en la reunió de data 30 d'octubre de 2009, com a conseqüència de la integració dels Grups Gas Natural i Unión Fenosa, va aprovar la incorporació al Pla d'Auditoria Interna 2009 de tots aquells Projectes d'auditoria interna que provenien del Pla d'Auditoria Interna d'Unión Fenosa, principalment corresponents a revisions de processos de negoci.

En compliment del Pla esmentat, durant el període comprès entre l'1 de gener de 2009 i el 29 de gener de 2010 (data de formulació dels comptes anuals de l'exercici 2009), els responsables d'Auditoria Interna van participar a sis reunions de la Comissió d'Auditoria i Control per presentar el grau d'execució del Pla d'Auditoria Interna, així com les principals conclusions, avaluacions de controls i riscos i recomanacions incloses en els Informes d'Auditoria Interna.

Així mateix, en aquestes reunions es va informar del grau d'implementació, per part de les unitats, de les mesures correctores que apareixen en els informes d'auditoria, i especialment, les propostes per la mateixa Comissió.

Les funcions de la Comissió d'Auditoria i Control i les seves principals activitats durant l'exercici 2009, s'inclouen en l'Informe Anual d'Activitats de la Comissió d'Auditoria i Control, que forma part de la documentació a presentar

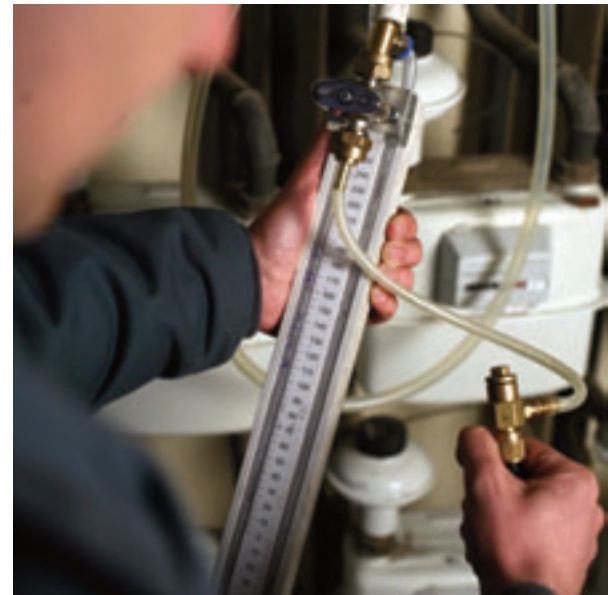
pel Consell d'Administració de Gas Natural SDG S.A. a la Junta General d'Accionistes. També està disponible a través del lloc web del Grup Gas Natural (www.gasnatural.com).

Les funcions i activitats realitzades per la Comissió d'Auditoria i Control de Gas Natural SDG i l'Àrea d'Auditoria Interna donen compliment a les exigències i recomanacions de bon govern corporatiu recollides en la legislació actual i en el Codi Unificat de Recomanacions sobre Bon Govern Corporatiu de les Societats Cotitzades, de 19 de maig de 2006, publicat per la Comissió Nacional del Mercat de Valors (Codi Conthe).

Els principals processos revisats per l'Àrea d'Auditoria Interna durant el 2009, van ser:

- Processos de negoci:
 - Distribució: desenvolupament d'infraestructures, manteniment, lectura i mesura.
 - Servei al client: atenció al client i operacions domiciliàries.
 - Generació i proveïment.
 - Comercialització de majoristes i minoristes: gestió d'impagaments, captació i contractació.
- Processos de Suport:
 - Gestió dels recursos financers i físics.
 - Compres i contractació de serveis.
 - Gestió de magatzems.
 - Sistemes d'informació.
- Altres:
 - Revisió del Sistema Normatiu del Grup Gas Natural.
 - Revisió del procés d'integració de Gas Natural i Unión Fenosa.
 - Verificació de l'Informe de Responsabilitat Corporativa 2009.
 - Seguiment dels compromisos de millora en l'auditoria de processos.
 - Recursos Humans (nòmines).

Així mateix, atesa la posició organitzativa d'independència i àmbit d'actuació transversal de la funció d'auditoria interna, des de la seva Àrea es va liderar o participar en altres projectes

de col·laboració, investigació o assessoria. En aquest sentit, l'Àrea d'Auditoria Interna presideix la Comissió del Codi Ètic, encarregada de fomentar la difusió, coneixement i compliment del Codi Ètic del Grup Gas Natural en tots els seus àmbits, i de gestionar les comunicacions rebudes a través dels diferents canals de comunicació creats per tal que tots els empleats, proveïdors i empreses col·laboradores del Grup puguin realitzar consultes o notificar incompliments del codi esmentat. Els incompliments notificats relacionats amb frau, l'auditoria o fallades en els processos comptables o control intern, són tramitats directament a la Comissió d'Auditoria i Control.

Anàlisi econòmica

54 Anàlisi econòmica consolidada.

59 Informació borsària.

Anàlisi econòmica

54 Anàlisi econòmica consolidada.

59 Informació borsària.

Anàlisi econòmica consolidada

Adquisició d'Unión Fenosa

L'11 de febrer de 2009, la Comissió Nacional de la Competència (CNC) va autoritzar l'adquisició d'Unión Fenosa subjecta als compromisos presentats per Gas Natural que inclouen la desinversió de 600.000 punts de distribució de gas i aproximadament 600.000 clients connectats a aquestes xarxes, 2.000 MW de generació amb cicles combinats en funcionament i la participació a Enagás, així com diversos compromisos relatius al govern corporatiu a Cepsa i a Unión Fenosa Gas Comercializadora.

Aquests actius tenen un valor rellevant, i la seva desinversió es realitzarà amb els recursos necessaris per a una operació autònoma per part dels futurs compradors. A més, aquestes desinversions són consistentes amb l'estructura prevista de l'operació i permeten mantenir el model de convergència de gas i electricitat que Gas Natural persegueix amb la integració d'Unión Fenosa.

Seguint els termes de l'acord signat el 30 de juliol de 2008, el 26 de febrer de 2009 Gas Natural va comprar a ACS la resta de la seva participació, assolint així el 50% d'Unión Fenosa, i va formular la corresponent Oferta Pública d'Adquisició d'accions (OPA) amb caràcter obligatori sobre la totalitat de les accions d'Unión Fenosa, d'acord amb el que estableix la Llei 24/1988, de 28 de juliol, del Mercat de Valors, i el RD 1066/2007.

El 21 d'abril de 2009, la Comissió Nacional del Mercat de Valors (CNMV) va comunicar el resultat de l'Oferta, el termini d'acceptació de la qual va acabar el 14 d'abril de 2009. L'Oferta va ser acceptada per accions representatives del 34,8% del capital social d'Unión Fenosa i del 69,5% dels drets de vot als que l'Oferta es dirigia de forma efectiva.

Com a conseqüència de la liquidació de l'Oferta i de la liquidació dels instruments financers subscrits amb diverses entitats bancàries en relació amb accions d'Unión Fenosa, Gas Natural va arribar al 95,2% del capital social d'Unión Fenosa.

Les Juntes Generals d'Accionistes de Gas Natural i d'Unión Fenosa celebrades el 26 i 29 de juny de 2009, respectivament, van aprovar l'operació de fusió per absorció d'Unión Fenosa, S.A. i Unión Fenosa Generación, S.A. per part de Gas Natural SDG S.A. mitjançant dissolució, sense liquidació, de les societats absorbides i la transmissió en bloc de tot el seu patrimoni a Gas Natural SDG S.A.

El projecte de fusió aprovat contemplava una equació de bescanvi de tres accions de Gas Natural SDG S.A. per cada cinc accions d'Unión Fenosa, S.A. i va comptar amb l'informe favorable de l'expert independent designat pel Registre Mercantil de Barcelona.

La finalització de la fusió el setembre de 2009 suposa la culminació del procés d'adquisició iniciat el juliol de 2008 i la consecució de l'objectiu d'integrar els negocis de gas i electricitat en una companyia amb llarga experiència en el sector energètic, capaç de competir, de manera eficient, en uns mercats sotmesos a un procés de creixent integració, globalització i augment de la competència.

Després de l'operació, el grup energètic és la primera companyia integrada de gas i electricitat d'Espanya i d'Amèrica Llatina, i una de les deu primeres *utilities* europees, amb presència a 23 països, situant-la en una nova dimensió com a operador integrat de gas i electricitat per la alta complementarietat dels negocis d'ambdues companyies a tota la cadena de valor d'ambdós negocis. El nou Grup compta amb més de 20 milions de clients i amb una potència instal·lada de prop de 18.000 MW.

Finançament de l'operació

A principis d'abril de 2009, Gas Natural va tancar la sindicació del préstec pel finançament de l'operació i refinançament de la part del deute actual de Gas Natural i Unión Fenosa amb 27 entitats participants per 18.260 milions d'euros. Actualment, el nombre d'entitats participants arriba a les 53.

Així mateix, per garantir una estructura financera sòlida i flexible, el mes de març de 2009 Gas Natural va realitzar una ampliació de capital de 3.502 milions d'euros que fou totalment subscrita i desemborsada. L'abril de 2009, els fons nets procedents de l'ampliació de capital per import de 3.410 milions d'euros van ser destinats a l'amortització parcial del préstec.

Per tal d'optimitzar l'estructura financera i el calendari de venciments, el juny de 2009, octubre de 2009 i gener de 2010, Gas Natural va tancar diverses emissions de bons a l'euromercat per un import total de 6.950 milions d'euros.

L'aplicació de l'import net de l'ampliació de capital, juntament amb el nivell d'acceptació de l'OPA inferior al 100% (788 milions d'euros) i les quantitats amortitzades pels imports equivalents a les vendes d'actius i les emissions de bons de 2009 (4.750 milions d'euros), redueixen el préstec inicial fins a 7.510 milions d'euros, a 31 de desembre de 2009. Descomptant les emissions de bons de gener de 2010 (2.200 milions d'euros) i el cobrament de les vendes d'actius compromeses a 2009, el préstec es situaria en 3.313 milions d'euros.

Desinversions

Gas Natural ha desinvertit o té compromesa la desinversió d'un total de 3.600 milions d'euros en actius, complint amb el compromís anunciat. Addicionalment, queda pendent la desinversió reguladora de 2.000 MW de cicles combinats a Espanya.

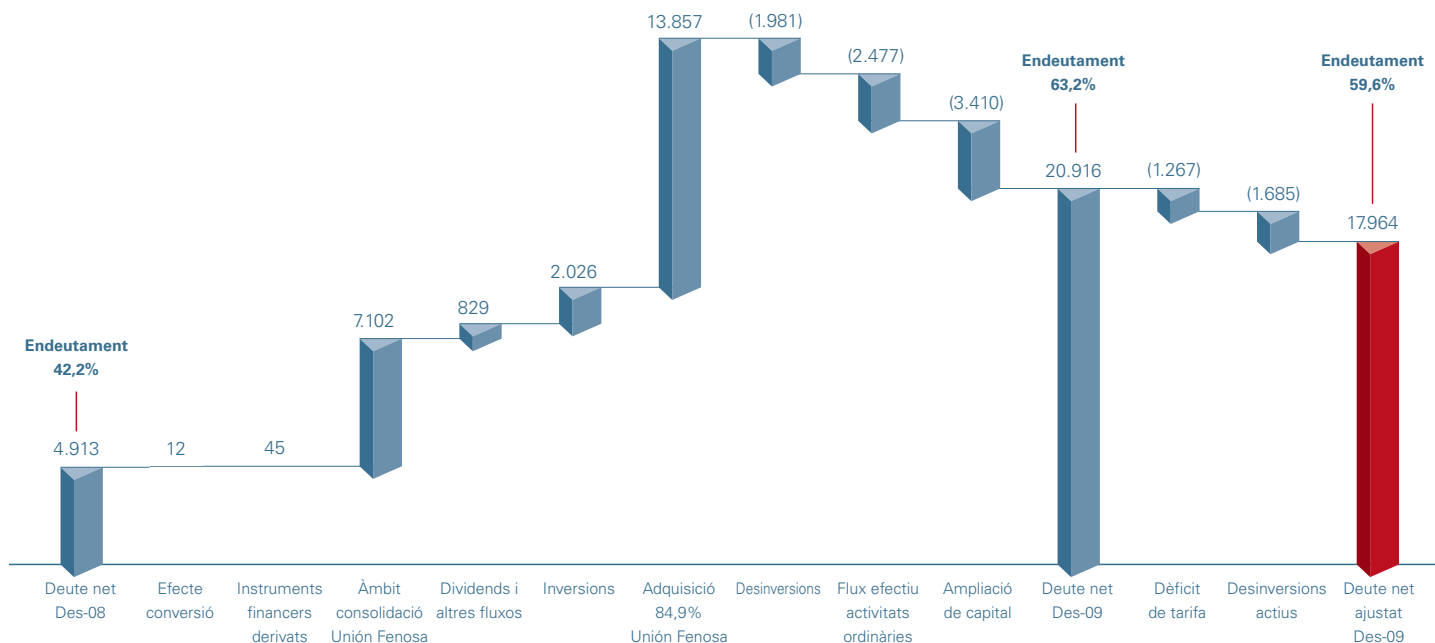
Pel que fa al capítol de desinversions ja materialitzades, d'uns 2.000 milions d'euros, hi trobem les vendes de determinades participacions financeres (Cepsa, Red Eléctrica, Isagén, Enagás i Indra), la venda de 256.000 punts de subministrament de gas a Espanya i la venda de la participació en l'empresa colombiana Empresa de Energía del Pacífico, S.A. ESP (EPSA). Les desinversions compromeses superen els 1.600 milions d'euros i consisteixen en la venda de 504.000 punts de subministrament de gas a la Comunitat Autònoma de Madrid i la venda de determinats actius energètics a Mèxic.

Sinergies i integració

Les sinergies inicialment previstes de 215 milions d'euros en costos i de 75 milions d'euros en ingressos, han estat revaluades a 260 milions d'euros en costos i 90 milions d'euros en ingressos, i es referma la seva consecució completa a partir de l'any 2011.

A aquestes xifres hi caldria afegir uns altres 200 milions d'euros anuals en estalvis d'inversions recurrents fruit de l'operació conjunta entre Gas Natural i Unión Fenosa, davant dels 100 milions d'euros inicialment previstos.

Així mateix, el procés d'integració continua avançant segons el previst i s'ha concretat l'estructura organitzativa en tot l'àmbit de l'organització, responent a la prioritat estratègica d'aconseguir la integració amb èxit de les companyies, assegurant la transferència de les millors pràctiques entre negocis i àrees geogràfiques, la maximització del marge de la gestió energètica a nivell global, la gestió activa de l'estructura financera i impuls dels processos de control de gestió i gestió de riscos, la maximització del retorn sobre actius de les activitats regulades de gas i electricitat, i la gestió integrada dels clients de gas i electricitat.

Resultat financer

A 31 de desembre de 2009, el deute financer net arriba als 20.916 milions d'euros i situa la ràtio d'endeutament al 63,2%.

El gràfic mostra l'evolució del deute net i l'endeutament de Gas Natural des del 31 de desembre de 2008 fins al 31 de desembre de 2009. Si es descompta el dèficit de tarifa (1.267 milions d'euros) i la venda d'actius ja formalitzats però que s'esperen liquidar durant el primer semestre del 2010 (1.685 milions d'euros), el deute net ajustat es situaria en 17.964 milions d'euros, que representa una ràtio d'endeutament del 59,6%.

L'increment del deute net es deu fonamentalment al finançament per a l'adquisició de la participació del 80,5% a Unión Fenosa realitzada el primer semestre, a més del pagament ajornat del 4,7% d'Unión Fenosa adquirit el desembre de 2008.

Les ràtios del Deute net ajustat/Ebitda i Ebitda/Resultat financer se situen a 31 de desembre de 2009 a 3,7x (4,3x si es considera el deute net sense ajustar) i 4,8x, respectivament.

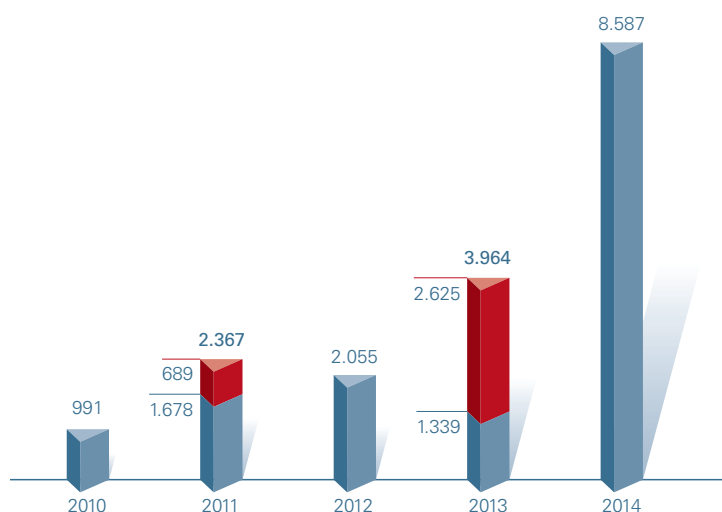
En el gràfic adjunt es mostra el calendari de venciments del deute net ajustat, considerant les emissions de bons realitzades al gener de 2010 (2.200 milions d'euros).

El 87,7% del deute financer net ajustat està a tipus d'interès fix, i el 12,3% restant a tipus variable. El 5,5% del deute financer brut té venciment a curt i el 94,5% restant a llarg termini.

Pel que fa a la distribució de venciments del deute financer net ajustat, el 47,8% té venciment posterior a l'any 2014. La vida mitjana del deute és superior a 4,3 anys.

A 31 de desembre de 2009, la tresoreria i altres actius líquids equivalents ascendeixen a 591 milions d'euros, que juntament amb el finançament bancari disponible, comporta una liquiditat immediata superior a 4.000 milions d'euros.

A finals de juny, i amb data d'emissió 9 de juliol de 2009, es van tancar dues emissions de bons als mercats de capitals, sota el programa Euro Medium Term Notes (EMTN), la primera a cinc anys per un import de 2.000 milions d'euros i la segona, a deu anys, per un

Venciment del deute net ajustat (milions d'euros)

import de 500 milions d'euros. Addicionalment, el 14 d'octubre de 2009 es van tancar tres emissions de bons als mercats de capitals a tres, set i dotze anys per un import de 500 milions d'euros amb un cupó anual del 3,125%, 1.000 milions d'euros amb un cupó anual del 4,375% i 750 milions d'euros amb un cupó anual del 5,125%, respectivament.

Així mateix, el 12 de gener de 2010, es van tancar tres emissions de bons als mercats de capitals a cinc, vuit i deu anys per un import de 650 milions d'euros amb un cupó anual del 3,375%, 700 milions d'euros amb un cupó anual del 4,125% i 850 milions d'euros amb un cupó anual del 4,500%, respectivament.

Addicionalment, els instruments financers disponibles en el mercat de capitals a 31 de desembre de 2009 es situen per sobre dels 7.000 milions d'euros i inclouen l'esmentat programa EMTN per import de 4.725 milions d'euros (descomptada l'emissió realitzada el 12 de gener de 2010), el programa d'Euro Commercial Paper (ECP) per 1.000 milions d'euros i el programa de pagarés comercials per 1.606 milions d'euros.

Acabat el procés de la Oferta Pública d'Adquisició d'accions d'Unión Fenosa, durant el mes de juny de 2009, les agències de *rating* van finalitzar la revisió amb implicació negativa de les seves qualificacions, confirmant els *ratings* en línia amb els objectius previstos en el procés d'adquisició.

La qualificació creditícia del deute de Gas Natural a curt i llarg termini és la següent:

Agència	I/t	c/t
Moody's	Baa2	P-2
Standard & Poor's	BBB+	A-2
Fitch	A-	F2

Inversions

Les inversions totals ascendeixen a 15.696 milions d'euros, i inclouen la inversió financera realitzada en l'adquisició de la participació del 80,5% a Unión Fenosa durant l'any 2009.

Les inversions materials de l'exercici arriben als 1.767 milions d'euros, amb un augment del 65,4% respecte a les del mateix període de l'any anterior, a causa de la incorporació de les inversions d'Unión Fenosa, principalment en generació i distribució d'electricitat. Les inversions financeres per import de 13.813 milions d'euros corresponen fonamentalment a l'adquisició del 80,5% d'Unión Fenosa realitzada durant l'exercici.

La inversió en distribució de gas en el seu conjunt arriba als 501 milions d'euros, un 24,3% inferior a la del mateix període de l'any anterior.

Gas Natural destina el 33,2% de les seves inversions materials a l'activitat d'electricitat a Espanya, principalment als desenvolupaments de les centrals de cycle combinat de Màlaga i Port de Barcelona, la instal·lació de les plantes de dessulfuració en les centrals tèrmiques de Narcea i La Robla, l'adaptació de la central tèrmica de Meirama i el desenvolupament de projectes de parcs de generació eòlica.

El 20,2% de les inversions materials durant el període correspon a l'activitat de distribució de gas a Espanya, materialitzada en la posada en servei de 2.119 quilòmetres de nova xarxa els últims dotze mesos, amb un creixement del 4,4%, la qual cosa permet continuar amb un considerable ritme de captació de nous punts de subministrament, tot i l'alentiment en el segment de nova edificació.

Patrimoni

Gas Natural va realitzar una ampliació de capital amb dret de subscripció preferent del 14 al 28 de març de 2009 mitjançant l'emissió de 447.776.028 noves accions de la mateixa classe i sèrie i amb els mateixos drets, tant polítics com econòmics, que les accions en circulació. Les noves accions es van emetre al seu valor nominal d'1 euro més una prima

d'emissió de 6,82 euros, del què se'n esdevé un tipus d'emissió de 7,82 euros per acció i un import total efectiu de 3.502 milions d'euros.

L'ampliació de capital fou subscrita i desemborsada en la seva totalitat i inscrita al Registre Mercantil a data 2 d'abril de 2009 i les accions representatives de la mateixa estan admeses a negociació en Borsa des del passat 3 d'abril de 2009.

La Junta General Ordinària d'Accionistes celebrada el 26 juny de 2009 va acordar destinar 663 milions d'euros a dividends, xifra que inclou un dividend extraordinari de 90 milions d'euros. Aquest import suposa assolir un *pay out* del 62,7% superant l'objectiu de situar-lo en el rang del 52%-55% l'any 2008.

El setembre de 2009, va concloure el procés de fusió amb Unión Fenosa mitjançant l'emissió de 26.204.895 noves accions i el seu lliurament en canvi als accionistes minoritaris d'aquesta societat. Actualment el capital social consta de 921.756.951 accions.

La proposta de distribució de resultats de l'exercici 2009, que el Consell d'Administració elevarà a la Junta General Ordinària per a la seva aprovació, suposa destinar 730 milions d'euros a dividends. Aquesta proposta suposa assolir un *pay out* del 61,1% i una rendibilitat per dividends superior al 5%, prenent com a referència la cotització al 31 de desembre de 2009 de 15,085 euros per acció.

El passat 8 gener de 2010, es va distribuir un dividend a compte amb càrrec als resultats de l'exercici 2009 de 0,352 euros per acció.

A 31 de desembre de 2009, el patrimoni net de Gas Natural i després de l'ampliació de capital realitzada arriba als 12.177 milions d'euros. D'aquest patrimoni, la xifra de 10.681 milions d'euros és atribuïble a Gas Natural.

Informació borsària

Les principals borses mundials han tancat l'exercici 2009 amb importants pujades en relació a l'exercici anterior, tot i la greu situació de l'economia en general. Els governs de la majoria de països van dur a terme mesures per tal d'estimular l'economia, com va ser la intervenció dels respectius bancs centrals amb injeccions de liquiditat al mercat. Aquestes mesures, unides a la forta caiguda dels tipus d'interès, van traslladar elevades quantitats de diners als mercats borsaris.

La Borsa espanyola va tancar l'any amb un balanç positiu, sent el seu segon millor any de l'última dècada i ha tornat a situar-se com una de les principals places més rendibles del món, tot i el advers entorn econòmic en què es troba el país.

L'Ibex 35, principal índex de la borsa espanyola, va tancar l'any amb un pujada del 29,8% en relació a l'exercici 2008 al arribar als 11.940,0 punts, marcant un màxim anual de 12.102,6 i un mínim anual de 6.702,6, els dies 18 novembre 2009 i 9 de març de 2009, respectivament.

Així mateix, Gas Natural va realitzar, entre el 14 i el 28 març de 2009, una ampliació de capital per 3.502 milions d'euros que fou totalment subscrita i desemborsada. Per dur a terme aquesta ampliació de capital, Gas Natural va emetre un total de 447.776.028 noves accions, és a dir, una nova acció per cada acció anterior a un preu d'emissió de 7,82 euros per acció.

L'ampliació de capital es va realitzar amb drets de subscripció preferent, i la cotització va oscil·lar entre un màxim de 2,15 euros i un mínim de 0,46 euros. En total es van negociar 165.814.289 drets durant el període de subscripció.

Així mateix, per atendre l'operació de fusió per absorció d'Unión Fenosa, S.A. i Unión Fenosa Generación, S.A. per part de Gas Natural SDG S.A. aprovada per les respectives Juntres Generals d'Accionistes i d'acord al projecte de fusió aprovat i l'equació de bescanvi de tres accions de Gas Natural SDG S.A. per cada cinc accions d'Unión Fenosa, S.A., es va dur a terme una ampliació de capital de 26.204.895 accions que foren admeses a cotització el dia 7 de setembre de 2009.

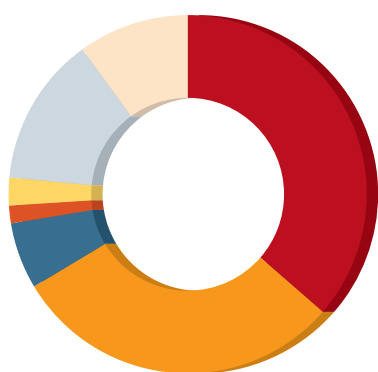
A 31 de desembre de 2009, el nombre d'accions emeses i en circulació és de 921.756.951.

Les accions de Gas Natural van tancar l'exercici a 15,085 euros amb una pèrdua del 8,2% respecte al tancament de l'exercici anterior, ajustat per l'ampliació de capital amb dret de subscripció preferent realitzada al març. El màxim

anual es va registrar el 7 de gener a 18,97 euros i el mínim anual el 20 de març a 8,39 euros.

El volum d'accions negociat durant l'any 2009 ha estat de 737 milions d'accions, un 96% superior al de l'exercici anterior. Del total d'accions negociades, un 99,7% ho van ser dins de l'horari de mercat continu, tot i que d'aquest percentatge un 17,3% va ser contractat a través de les anomenades operacions de bloc. El 0,3% restant es va negociar a través d'operacions especials. La mitjana diària de títols negociats fou de 2,9 milions d'accions.

Estructura accionarial de Gas Natural sdc

El volum efectiu negociat va suposar 9.777 milions d'euros, un 17,4% inferior a l'assolit durant l'exercici anterior. La mitjana diària de negociació va ser de 38 milions d'euros. L'any 2009 Gas Natural es va situar com el desè valor més contractat del mercat continu.

La capitalització borsària de Gas Natural sdc a 31 de desembre de 2009 va ser de 13.905 milions d'euros, situant-se en l'onzè lloc de l'Ibex 35, amb una ponderació de l'1,4%. D'acord amb la normativa borsària, a la reunió del dia 10 de desembre de 2008 el Comitè Assessor Tècnic de l'Ibex 35 va decidir que la participació de Gas Natural en aquest índex passés del 60% al 40% de la capitalització amb efectes 2 de gener de 2009, com a conseqüència de canvis en el capital captiu.

Gas Natural continua, per segon any consecutiu, a l'índex anomenat FTSE4Good IBEX, que està format per companyies espanyoles cotitzades als mercats operats per Borses i Mercats Espanyols (BME) que desenvolupen pràctiques de negoci socialment responsables. Aquest índex va ser creat l'any 2008 per Borses i Mercats Espanyols (BME) i el Grup FTSE a Espanya.

Gas Natural ha estat inclosa, per vuitè any consecutiu, en la sèrie d'índexs de sostenibilitat FTSE4Good, després d'una nova revisió d'aquesta eina adreçada a inversors que busquen companyies que compleixin amb estàndards responsables globalment reconeguts i contribueixin al desenvolupament de la responsabilitat corporativa a nivell mundial.

Gas Natural és una de les dues úniques empreses espanyoles que formen part del FTSE4Good des de la seva creació el 2001, tot i que els estàndards d'inclusió

són cada vegada més exigents i fan referència a la sostenibilitat mediambiental, el desenvolupament de relacions positives amb els grups d'interès, el respecte i promoció dels drets humans, la garantia de bons estàndards en la gestió de la cadena de valor i la lluita contra la corrupció.

Així mateix, per cinquè any consecutiu Gas Natural es manté a l'índex d'inversió socialment responsable Dow Jones Sustainability Index (DJSI), després de ser avaluada amb 83 punts, que suposa un increment del 9% en relació a la puntuació de l'any anterior. Gas Natural ocupa aquest any la posició líder en el sector de distribució de gas d'aquest índex, i és l'única empresa del sector també inclosa en la variant europea DJSI STOXX.

El DJSI, del qual només en formen part un selecte grup d'empreses de tot el món, inclou aquelles empreses que acrediten un millor posicionament en el compliment dels criteris de sostenibilitat i responsabilitat corporativa.

D'aquesta manera, Gas Natural es troba entre les 17 empreses espanyoles que aquest any són presents al FTSE4Good, i també entre les deu que pertanyen tant al FTSE4Good com a l'índex sostenible Dow Jones.

Gas Natural ha estat inclosa per primera vegada a l'índex borsari ECO10, un índex que agrupa els deu valors de la borsa espanyola més recomanats segons el consens de més de 50 *brokers*, bancs i firmes d'inversió que operen a Espanya, i que elabora la signatura Dow Jones Stoxx pel diari econòmic El Economista, des de fa tres anys.

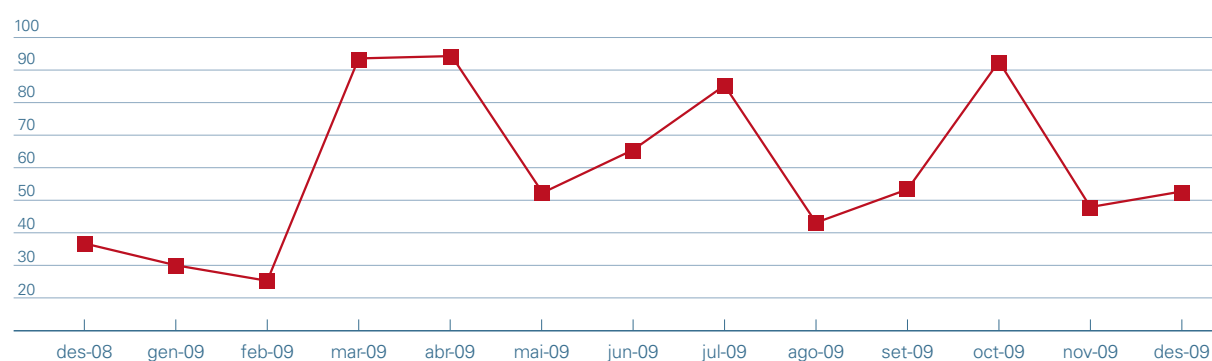
Així mateix, també cal destacar la presència de Gas Natural, per tercer any consecutiu, al KLD Climate Change 100 Index, que reconeix a aquelles companyies més ben posicionades en matèria de canvi climàtic.

Les accions de Gas Natural BAN, la distribuïdora del Grup a l'Argentina, van tancar l'exercici a 1,49 pesos, amb una pujada del 22,1%.

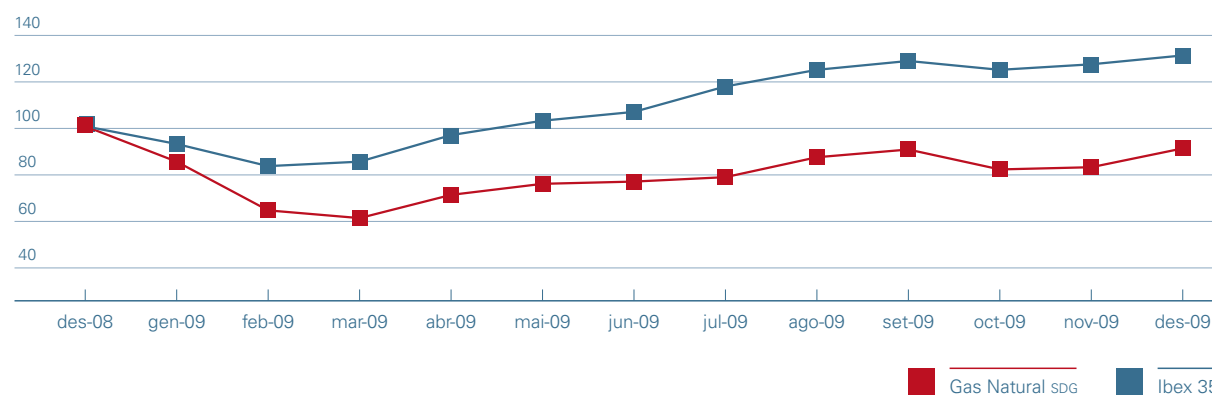
El màxim i mínim anual fou de 1,62 pesos i 0,88 pesos, respectivament. El nombre d'accions negociades durant l'any 2008 va ser de 2,4 milions de títols. Així mateix, l'índex Merval, representatiu de la Borsa de Buenos Aires, va tancar amb un guany del 115,0%.

A 31 de desembre de 2009 i tenint en compte la millor informació disponible i la incorporació d'accionistes d'Unión Fenosa realitzada amb la fusió el setembre de 2009, el nombre d'accionistes de Gas Natural SDG, s'estima al voltant de 67.000.

Nombre d'accions negociades. Dades mensuals en milions

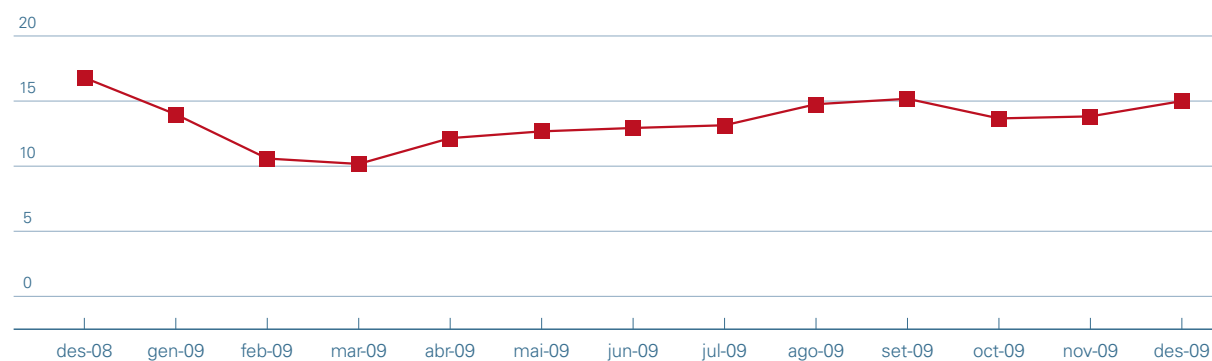

Evolució de Gas Natural SDG i Ibex 35

Nota: cotització de Gas Natural ajustada per l'ampliació de capital.

Cotització de Gas Natural SDG. Tancament mensual en euros

Nota: cotització de Gas Natural ajustada per l'ampliació de capital.

**Anàlisi de resultats
per activitats**

64	Distribució de gas Espanya
66	Distribució de gas a l'Amèrica Llatina.
68	Distribució de gas Itàlia.
69	Distribució d'electricitat Espanya.
71	Distribució d'electricitat Moldàvia.
72	Distribució d'electricitat a l'Amèrica Llatina.
73	Electricitat a Espanya.
75	Electricitat Mèxic.
76	Electricitat resta.
77	<i>Up & midstream.</i>
79	Majorista i minorista.
81	Unión Fenosa Gas.

Per facilitar una millor comparació entre l'any 2009 i l'any 2008, es presenten en aquest capítol dades proforma mitjançant l'agregació de les dues societats des de l'1 de gener fins al 31 de desembre d'aquest any i de l'anterior, tot homogeneïtzant-ne la contribució en el cas de les desinversions.

Anàlisi de resultats per activitats

64	Distribució de gas Espanya
66	Distribució de gas a l'Amèrica Llatina.
68	Distribució de gas Itàlia.
69	Distribució d'electricitat Espanya.
71	Distribució d'electricitat Moldàvia.
72	Distribució d'electricitat a l'Amèrica Llatina.
73	Electricitat a Espanya.
75	Electricitat Mèxic.
76	Electricitat resta.
77	<i>Up & midstream.</i>
79	Majorista i minorista.
81	Unión Fenosa Gas.

Per facilitar una millor comparació entre l'any 2009 i l'any 2008, es presenten en aquest capítol dades proforma mitjançant l'agregació de les dues societats des de l'1 de gener fins al 31 de desembre d'aquest any i de l'anterior, tot homogeneïtzant-ne la contribució en el cas de les desinversions.

Distribució de gas Espanya

Inclou l'activitat retribuïda de distribució de gas, el subministrament de gas a tarifa, els ATX (serveis d'accés de tercers a la xarxa) i el transport secundari, així com les activitats no retribuïdes de distribució (lloguer de comptadors, escomeses a clients, etc.) a Espanya.

El 2008, inclou el subministrament de gas a tarifa, activitat que va finalitzar el 30 de juny de 2008 i que, per tant, no es recull en els comptes de 2009.

L'import net de la xifra de negocis de l'activitat de distribució de gas a Espanya va arribar als 1.360 milions d'euros, amb un descens del 20,5% respecte l'any anterior, fruit de la finalització de l'activitat de vendes de gas a tarifa que, d'acord amb Llei 12/2007 i amb l'Ordre ITC/2309/2007, va deixar de realitzar-se el dia 1 de juliol de 2008.

L'Ebitda se situa en 927 milions, 41 milions d'euros per sobre de l'any anterior, tot i haver cessat l'activitat de subministrament a tarifa abans esmentada. La major retribució regulada de distribució per a l'exercici 2009 i la contenció de la despesa han permès superar l'aportació a l'Ebitda del subministrament a tarifa.

Les vendes de l'activitat regulada de gas a Espanya, que agrupa el subministrament de gas a tarifa fins al 30 de juny de 2008 i els serveis d'accés de tercers a la xarxa (ATX), tant de distribució de gas com de transport secundari, van arribar als 229.585 GWh amb un descens del 15% respecte l'any anterior, i inclouen regularitzacions per cessament d'activitat en el mercat residencial.

Els serveis de distribució i transport secundari per a l'accés de tercers a la xarxa (ATX) van disminuir un 10,3%, afectats pel descens de l'activitat industrial des de l'últim trimestre de l'any 2008, assolint els 229.559 GWh, dels quals 91.862 GWh (-22,5%) corresponen a serveis realitzats per tercers i la resta, 137.697 GWh (+0,3%), a la comercialització de Gas Natural com a principal operador en el mercat liberalitzat de gas.

El Grup va continuar amb l'expansió de la seva xarxa de distribució, que va incrementar en 2.119 quilòmetres els últims dotze mesos, arribant el 2009 a 33 nous municipis. El nombre de punts de subministrament els últims dotze mesos va augmentar en 112.000, un 43,7% menys que el mateix període de l'any anterior, fonamentalment pel menor volum de construcció de nous habitatges.

A 31 de desembre de 2009, la xarxa de distribució va assolir els 50.697 quilòmetres, amb un creixement del 4,4%, i el nombre de punts de subministrament els 5.954.000, un 1,9% superior.

En el marc del pla d'actuacions aprovat per la Comissió Nacional de la Competència (CNC) en relació amb el procés de compra d'Unión Fenosa, Gas Natural va donar compliment als compromisos adquirits relatius a la desinversió en actius de distribució de gas.

En aquest sentit, el 31 de desembre de 2009, es va materialitzar la venda dels actius de distribució de gas a baixa pressió a la Comunitat Autònoma de Cantàbria (Gas Natural Cantàbria, S.A.) i a la Regió de Múrcia (Gas Natural Murcia SDG, S.A.), que engloben 2.611 quilòmetres de xarxes de distribució a baixa pressió i 256.000 punts de subministrament. Tot això suposa 3.500 GWh anuals de gas, la major part de les xarxes distribució d'alta pressió al Principat d'Astúries, Cantàbria i el País Basc, amb un total de 489 quilòmetres de xarxes, que vehiculen 7.500 GWh anuals de gas, així com l'activitat de comercialització domèstica i de petites i mitjanes empreses de gas, electricitat i serveis en aquestes comunitats, que sumen aproximadament 210.000 clients de gas, 4.000 d'electricitat i 67.000 contractes de serveis energètics.

D'altra banda, el 19 de desembre de 2009, Gas Natural va acordar la venda de 504.000 punts de subministrament a la Comunitat Autònoma de Madrid, aproximadament 400.000 clients de gas. L'acord es troba subjecte a l'aprovació per part de les autoritats competents esperant el seu compliment el primer semestre del 2010.

El 31 de desembre de 2009 es va publicar l'Ordre ITC/3520/2009 que estableix els peatges i cànon associats a l'accés de tercers a les instal·lacions gasistes per a l'any 2010 i s'actualitzen determinats aspectes relatius a la retribució de les activitats regulades del sector gasista. Aquesta ordre manté el sistema de càlcul de la retribució de distribució d'acord a la modificació de l'any anterior amb l'actualització de la retribució per a 2010 amb l'IPH real de 2008. La retribució inicial reconeguda a Gas Natural per a 2010 ascendeix a 1.157 milions d'euros (no inclou 40 milions d'euros de Gas Natural Murcia SDG, S.A. i Gas Natural Cantàbria, S.A.). En relació al transport secundari, la retribució per a l'any 2010 arriba als 33 milions d'euros.

Distribució de gas Espanya. Principals magnituds

	2009	2008	%
Vendes activitat de gas (GWh):	229.585	270.073	(15,0)
Venda de gas a tarifa	26	14.177	–
Residencial	27	13.910	–
Industrial	(1)	267	–
ATX	229.559	255.896	(10,3)
Xarxa de distribució (km)	50.697	48.578	4,4
Increment de punts de subministrament, en milers	112	161	(43,7)
Punts de subministrament, en milers (a 31/12)	5.954	5.842	1,9

Distribució de gas a l'Amèrica Llatina

Correspon a l'activitat de distribució de gas a l'Argentina, Brasil, Colòmbia i Mèxic.

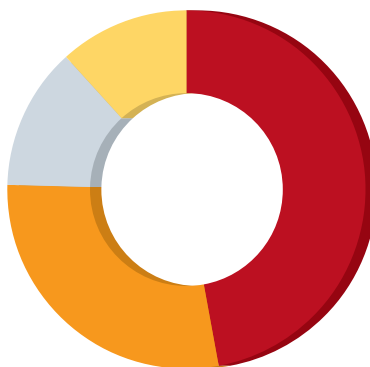
Els resultats de la distribució a l'Amèrica Llatina de 2009, comparats amb els de l'exercici anterior, estan afectats per la desfavorable evolució de les monedes respecte a l'euro.

L'import net de la xifra de negocis arriba als 1.959 milions d'euros, i registra una disminució del 22,6%, fruit del descens de les vendes i de l'evolució canviària.

El gràfic adjunt mostra el detall de l'Ebitda de la distribució de gas a l'Amèrica Llatina per països i les seves respectives variacions respecte el 2008.

Ebitda a l'Amèrica Llatina per països. Principals magnituds 2009 (milions d'euros)

€253m (+12,9%)	Brasil
€152m (+14,3%)	Colòmbia
€69m (-4,2%)	Mèxic
€36m (-5,3%)	Argentina

L'Ebitda arriba als 510 milions d'euros, amb un augment del 9,2% respecte al registrat l'any anterior. Sense considerar l'efecte per tipus de canvi, aquest indicador augmentaria un 14,5% respecte l'exercici anterior.

Destaca l'aportació del Brasil i Colòmbia, representant entre els dos països el 79,4% del total d'Ebitda.

El 2009, la xifra de punts de subministrament de distribució de gas va assolir els 5.422.000. Es mantenen les elevades taxes de creixement interanual amb un increment de 169.164 punts de subministrament, destacant Colòmbia amb un augment de 105.197 punts de subministrament, superant la xifra de 2 milions de clients, fruit d'un més alt nivell de captació a la zona de Bogotá i de l'Altiplà Cundiboyacense.

Les vendes de l'activitat de gas a l'Amèrica Llatina, que agrupa les vendes de gas i els serveis d'accés de tercers a la xarxa (ATX), ascendeixen a 169.612 GWh amb un decrement del 18,6% respecte a les vendes registrades en l'exercici anterior. Aquesta caiguda generalitzada es produeix bàsicament en els mercats de generació elèctrica i industrial.

Els últims dotze mesos la xarxa de distribució es va incrementar en 1.119 quilòmetres, fins arribar als 62.315 quilòmetres a finals de 2009, amb un creixement de l'1,8%.

Distribució de gas Amèrica Llatina. Principals magnituds

	2009	2008	%
Vendes activitat de gas (GWh):	169.612	208.408	(18,6)
Venda de gas a tarifa	107.197	144.065	(25,6)
ATX	62.415	64.343	(3,0)
Xarxa de distribució (km)	62.315	61.196	1,8
Increment de punts de subministrament, en milers	169	176	(4,0)
Punts de subministrament, en milers (a 31/12)	5.422	5.253	3,2

Distribució de gas Amèrica Llatina. Principals magnituds físiques per països el 2009

	Argentina	Brasil	Colòmbia	Mèxic	Total
Vendes activitat de gas (GWh)	68.047	42.660	16.076	42.829	169.612
Increment vs. 2008 (%)	(5,4)	(43,8)	(3,9)	(2,3)	(18,6)
Xarxa de distribució (km)	22.736	5.932	17.451	16.196	62.315
Increment vs. 31/12/2008 (km)	376	51	399	293	1.119
Punts de subministrament, en milers (a 31/12)	1.425	802	2.031	1.164	5.422
Increment vs. 31/12/2008, en milers	32	13	105	19	169

Distribució de gas Itàlia

Els resultats sota aquest epígraf corresponen a l'activitat de distribució de gas a Itàlia.

Les operacions de distribució de gas a Itàlia representen una contribució a l'Ebitda de 56 milions d'euros, amb un augment del 55,6% respecte l'any anterior.

L'increment a l'Ebitda es deu principalment a la major remuneració de distribució, fruit del nou model regulatori pel període 2009-2012. Altres aspectes positius que hi han contribuït són el major volum de gas venut per les condicions meteorològiques, la incorporació de Pitta Costruzioni, unes millores en el marge de comercialització fruit de la nova remuneració aprovada i a una millora en el preu del proveïment.

Gas Natural va ampliar la seva àrea de distribució a Itàlia, arribant als 187 municipis de vuit regions: Molise, Abruzzo, Puglia, Calàbria, Sicília, Basilicata, Campània i Lazio.

A Itàlia, el Grup va arribar a la xifra de 414.125 punts de subministrament en el negoci de distribució de gas, aconseguint així un dels seus primers reptes comercials després d'incorporar un total de 23.033 nous punts de subministrament, el 2009.

L'activitat de distribució de gas assoleix els 3.495 GWh, amb un augment del 19,2% respecte l'any 2008, fonamentalment com a conseqüència de les condicions meteorològiques, i a la incorporació de Pitta (+131 GWh), distribuït a tercers en la seva totalitat.

Distribució de gas Itàlia. Principals magnituds

	2009	2008	%
Vendes activitat de gas (GWh):	3.495	2.933	19,2
Venda de gas a tarifa	2.974	2.632	13,0
ATX	521	301	73,1
Xarxa de distribució (km)	5.645	5.521	2,2
Punts de subministrament, en milers (a 31/12)	414	397	4,3

Distribució d'electricitat Espanya

El negoci de la distribució d'electricitat a Espanya inclou l'activitat regulada de distribució d'electricitat i les actuacions de serveis de xarxa amb els clients, principalment els drets de connexió i enganxament, mesura dels consums i altres actuacions associades a l'accés de tercers a la xarxa de distribució de l'àmbit de Gas Natural.

Cal destacar que, des de l'1 de juliol de 2009, amb la creació de les comercialitzadores d'últim recurs va desaparèixer l'anomenada tarifa integral, per la qual cosa des d'aquesta data no es realitzen vendes d'electricitat des de l'activitat de distribució.

En l'activitat regulada de distribució d'electricitat, els ingressos reconeguts a l'activitat (transport, distribució i comercialització a tarifa) van registrar un creixement del 4,2% respecte al mateix període de l'any anterior (30,4 milions d'euros més). Els ingressos regulats per a l'any 2009 tenen un abast provisional, d'acord amb la ITC 3519/2009, això fins que no s'actualitzi amb dades més ajustades el model de xarxa de referència i altres paràmetres de l'activitat per a la fixació d'aquests ingressos. Els altres ingressos regulats, associats a les actuacions de serveis de xarxa amb els clients (drets de connexió i enganxament, lloguer equips de mesura i altres) es mantenen en línia amb l'exercici anterior malgrat el context de menor activitat econòmica.

Distribució d'electricitat Espanya. Principals magnituds

	2009	2008	%
Vendes activitat d'electricitat (GWh):	33.105	36.433	(9,1)
Venda d'electricitat a tarifa	9.198	23.229	(60,4)
ATX	23.907	13.204	81,1
Punts de subministrament, en milers (a 31/12)	3.698	3.650	1,3
TIEPI (minuts)(*)	59	78	(24,4)

(*) Temps d'Interrupció Equivalent a la Potència Instal·lada.

Respecte l'any 2008 cal tenir en compte que, al novembre del mateix any, es van comptabilitzar ajustaments, amb resultat global positiu, referents a liquidacions d'anys anteriors i, com a més rellevant, al preu més alt acreditat en les compres en el mercat de la energia i, d'altra banda, al major cost acreditat a l'energia assimilada amb Unión Fenosa Generación.

La no recurrència dels ingressos atípics registrats l'any 2008, ja comentats, impacta en el perfil evolutiu de l'Ebitda respecte al de l'any anterior. Sense considerar els efectes atípics comentats ni els registrats el 2009, referents també a liquidacions d'anys anteriors i altres, el creixement de l'Ebitda seria superior a l'esmentat creixement dels ingressos regulats com a conseqüència de les millores en l'eficiència que han permès reduir costos.

La demanda d'energia en els mercats associats a la xarxa de distribució, en termes homogenis amb el 2008, va registrar una disminució del 6,6%, el que posa de manifest la correlació del consum elèctric amb l'activitat econòmica. Cal destacar, en qualsevol cas, que la retribució de l'activitat del negoci regulat de distribució pren en consideració altres paràmetres de referència per retribuir l'activitat.

Les vendes d'energia, tant a tarifa integral com a tarifa d'accés, van registrar una disminució superior a la que va tenir en termes d'energia mesurada en xarxa com a conseqüència del canvi de criteri, respecte l'any 2008, en el tractament de la facturació a les distribuïdores de segon nivell (les recollides en la Disposició Transitòria 11 de la Llei 54/1997 de 27 de novembre). Un cop descomptat aquest efecte i el decalatge de l'energia consumida pendent de facturar, el decreixement estaria en línia amb els valors comentats.

Excloent els efectes catalogats com a "Causa Major", fonamentalment l'huracà Klaus que va tenir lloc a Galícia i en menor mesura a Catalunya, l'índex de qualitat de servei (Temps d'Interrupció Equivalent a la Potència Instal·lada-TIEPI) va registrar el millor valor històric de Gas Natural i es va posicionar lleugerament per sota dels 60 minuts. Cal ressaltar que, amb excepció de l'efecte Klaus esmentat, la climatologia de l'any 2009 ha estat molt favorable, i és de preveure que aquest indicador, en condicions normals, se situï més proper a la banda dels 70 o 80 minuts. En qualsevol cas, Gas Natural manté una preocupació permanent per aquest indicador i, en aquest sentit, assigna els corresponents recursos per desenvolupar i millorar les instal·lacions i per a les actuacions d'operació i manteniment de les instal·lacions.

L'Ordre ITC/3519/2009 revisa la retribució de la distribució elèctrica de l'any 2009 i estableix la del 2010. Aquesta ordre determina que els valors calculats són provisionals mentre es du a terme la validació i contrastació del model de xarxa de referència utilitzat de forma preliminar per la Comissió Nacional de l'Energia (CNE). La Disposició Addicional Desena de l'esmentada Ordre estableix un mandat a la CNE perquè, conjuntament amb les empreses distribuïdores elèctriques, es procedeixi a aquest procés de contrastació i validació, que posteriorment ha de ser informat al Ministeri d'Indústria, Turisme i Comerç.

Distribució d'electricitat Moldàvia

El negoci a Moldàvia consisteix en la distribució regulada d'electricitat i comercialització a tarifa d'aquesta en l'àmbit de la capital i zones del centre i sud del país.

La revisió tarifària duta a terme que, a més del cost d'adquisició de l'energia, retribueix l'activitat inversora i operadora de Gas Natural, va permetre una notable millora respecte l'any anterior. D'altra banda, els projectes de millora de la gestió que es continuen implantant en aquesta societat distribuïdora i, en particular, els associats a la millora del control de l'energia, han possibilitat un creixement de l'Ebitda respecte al de l'any anterior del 47,1%.

La demanda d'energia elèctrica a Moldàvia va registrar un creixement una mica superior a l'1% i la base de clients va augmentar un 1,6%.

La millora dels processos operatius relatius al control de l'energia i a les actuacions inversores i d'operació i manteniment que s'estan duent a terme en aquest país, estan permetent seguir millorant l'índex de pèrdues d'energia en les xarxes de distribució, l'indicador del qual se situa en el 14% enfront del 15,4% registrat en la mateixa data de l'any anterior, cosa que contribueix a la millora del marge de compravenda d'energia.

Distribució d'electricitat Moldàvia. Principals magnituds

	2009	2008	%
Vendes activitat d'electricitat (GWh):	2.288	2.262	1,1
Venda d'electricitat a tarifa	2.288	2.262	1,1
ATX	–	–	–
Punts de subministrament, en milers (a 31/12)	807	794	1,6
Índex de pèrdues de xarxa (%)	14	15	(6,7)

Distribució d'electricitat Amèrica Llatina

Correspon a l'activitat regulada de distribució d'electricitat a Colòmbia, Guatemala, Nicaragua i Panamà.

El passat 9 de desembre de 2009, es va materialitzar la venda d'Empresa de Energia del Pacífico S.A. ESP (EPSA). A efectes comparatius s'inclouen les vendes de l'activitat d'electricitat d'aquesta companyia pel període gener-novembre de 2009 i 2008 i el nombre de punts de subministrament al tancament de l'exercici.

L'Ebitda de l'activitat de distribució a l'Amèrica Llatina va registrar un creixement del 27,1% respecte al mateix període de l'any anterior, absorbint la devaluació del pes colombià del 3,8% respecte l'any anterior.

El negoci de distribució de Colòmbia aporta 179 milions d'euros, que suposa un increment del 12,4% sense considerar la incidència negativa del tipus de canvi. Aquest creixement està provocat per l'increment de la demanda del 6,5% a causa de les altes temperatures registrades en els últims mesos com a conseqüència del fenomen meteorològic "El Niño".

L'Ebitda de les distribuïdores de l'Amèrica Central va assolir 159 milions d'euros amb un augment del 48,4%, degut fonamentalment a les distribuïdores de Nicaragua, on l'activitat de distribució ha suposat 42 milions d'euros per les millores produïdes en el Sistema Tarifari conseqüència de la signatura i posterior ratificació del Protocol d'Entesa signat entre el Govern Nicaragüenc i Gas Natural, així com la disminució dels preus de compra.

Les vendes d'activitat d'electricitat van arribar als 18.797 GWh amb un creixement del 3,2%, i la xifra de clients va registrar un augment del 3,9%, essent rellevant l'important creixement a Colòmbia. A efectes comparatius s'han inclòs els punts de distribució elèctrica d'EPSA, que el 2009 ascendien a 481.000.

Distribució d'electricitat Amèrica Llatina. Principals magnituds

	2009	2008	%
Vendes activitat d'electricitat (GWh):	18.797	18.218	3,2
Venda d'electricitat a tarifa	17.425	16.812	3,6
ATX	1.372	1.406	(2,4)
Punts de subministrament, en milers (a 31/12)	5.120	4.927	3,9

Distribució d'electricitat Amèrica Llatina. Principals magnituds per països 2009

	Colòmbia	Guatemala	Nicaragua	Panamà	Total
Vendes activitat d'electricitat (GWh):	11.311	1.846	2.299	3.341	18.797
Increment vs. 2008 (%)	2,3	2,4	3,9	6,3	3,2
Punts de subministrament, en milers (a 31/12)	2.575	1.372	719	454	5.120
Increment vs. 31/12/2008, en milers	113	33	28	18	193
Índex de pèrdues de xarxa (%)	11,7	17,1	22,0	9,8	—

Tot i la recessió econòmica, l'increment de la demanda d'energia en els països de l'àrea d'Amèrica Central ha estat del 3,6%, destacant l'àrea de Panamà amb valors d'un 6,3% per la major durada del període de temporada seca.

Els indicadors operatius bàsics del negoci, associats a la gestió d'energia, índex de pèrdues i índex de cobrament, se situen en valors relativament millors respecte a l'any anterior i en línia amb els objectius fixats en els plans d'actuació posats en marxa.

Electricitat a Espanya

Inclou les activitats de generació d'electricitat d'Espanya, el *trading* d'electricitat en mercats majoristes i la comercialització majorista i minorista d'electricitat en el mercat liberalitzat espanyol.

L'import net de la xifra de negocis de l'activitat d'electricitat per a l'any 2009 va arribar als 3.656 milions d'euros, un 23,5% per sota de la xifra de l'any anterior, degut fonamentalment a la disminució dels preus de l'electricitat i a una menor producció.

En termes d'Ebitda els resultats obtinguts el 2009 es van elevar a 1.050 milions d'euros, un 1,9% per sobre de la xifra de l'any anterior, condicionat pels motius anteriorment esmentats. Cal assenyalar que aquest augment contrasta amb la caiguda experimentada tant de la producció (del 23,7%) com dels preus del mercat majorista espanyol (el 42%), a causa de l'energia comercialitzada o contractada en els mercats a termini i els contractes de subministrament de gas amb preus indexats al *pool*, que en termes anuals, per al Grup proporciona un grau de cobertura davant el risc de variació de preu del *pool* del 96%.

En l'entorn nacional, la demanda elèctrica peninsular va patir una important caiguda com a conseqüència de la recessió econòmica, destacant la disminució de l'activitat industrial. La demanda peninsular durant el 2009 (251.509 GWh) va resultar un 4,5% inferior a la demanda de 2008. Una vegada corregida pels efectes de laboralitat i temperatura, la reducció de la demanda real és del 4,3%. Addicionalment, el fet que el saldo net exportador d'energia elèctrica a altres

països de l'entorn disminuís un 26,5%, suposa una caiguda de la generació neta a Espanya d'un 5,3%.

La punta de potència màxima de l'any 2009 continua sent la registrada a les 20 hores del 13 de gener amb 44.440 MW de potència mitjana horària, 436 MW inferior al valor màxim històric assolit el desembre de 2007.

Aquesta reducció de la demanda nacional, unida a l'increment de la generació en règim especial, que l'any 2009 s'ha incrementat un 20,4% respecte el mateix període de l'any anterior, contribuint més del 30% a la

cobertura de la demanda, ha donat lloc a una reducció de la generació en Règim Ordinari del 13,3%.

Els cicles combinats disminueixen un 14,2%, malgrat tot, la seva aportació a la generació nacional es situa en el 28,6% enfront el 31,6% registrat el 2008. Si es pren com a referència la generació en Règim Ordinari, la producció amb cicles combinats el 2009 representa el 41,1%, similar al 41,4% l'exercici anterior.

Aquest efecte de reducció de la demanda elèctrica nacional, i en particular de la generació amb cicles combinats i carbó

Electricitat a Espanya. Principals magnituds

	2009	2008	%
Capacitat de generació elèctrica (MW):	13.411	13.424	(0,1)
Règim Ordinari	12.436	12.581	(1,1)
Hidràulica	1.860	1.860	–
Nuclear	589	589	–
Carbó	2.048	2.048	–
Fueloil – gas	617	774	(20,3)
Cicles combinats	7.322	7.310	0,2
Règim Especial(*)	975	843	15,7
Energia elèctrica produïda (GWh):	38.024	49.802	(23,6)
Règim Ordinari	35.572	47.824	(25,6)
Hidràulica	3.389	2.612	29,7
Nuclear	4.010	4.402	(8,9)
Carbó	1.975	6.921	(71,5)
Fueloil – gas	14	278	(95,0)
Cicles combinats	26.184	33.611	(22,1)
Règim Especial(*)	2.452	1.978	24,0
Vendes d'electricitat (GWh):	31.103	22.249	39,8
Mercat liberalitzat	24.766	22.249	11,3
TUR	6.337	–	–

(*) Inclou 50% Eufir.

(que són les tecnologies que habitualment determinen el preu del *pool*), va provocar una caiguda en els preus del mercat elèctric, que s'ha vist amplificada pel més que significatiu descens dels mercats internacionals de matèries primeres energètiques que, durant el 2009, han reduït la seva cotització en valors de l'ordre del 45%.

Amb tot, el preu mitjà ponderat del mercat diari per a l'any 2009 ha estat de 38 euros/MWh, un 42% inferior al de l'any anterior (65,5 euros/MWh).

La producció elèctrica peninsular de Gas Natural va ser de 38.024 GWh, un 23,6% menys que la del 2008. D'aquesta xifra, 35.572 GWh corresponen a la generació en Règim Ordinari, amb un descens del 25,6%. La generació en Règim Especial, que ha assolit la xifra de 2.452 GWh, presenta un increment del 24%.

La producció hidràulica realitzada durant l'any, 3.389 GWh, va superar en un 29,7% a la del 2008, com a conseqüència de les característiques hidrològiques del 2009, un any que, encara que ha de ser qualificat com a sec (pràcticament any mitjà gràcies a les aportacions de les últimes setmanes), des del punt de vista hidrològic, amb una PSS (probabilitat que el produïble registrat sigui superat, respecte de la sèrie històrica del produïble mitjà) del 69%, va ser notablement més favorable que la PSS de l'any passat (91%). Els produïbles hidràulics són lleugerament superiors als de l'any anterior (3.658 GWh enfront del's 2.688 GWh). El nivell de reserves de les conques de Gas Natural se situa al 43% de la seva capacitat, 16 punts percentuals més que al finalitzar 2008 (27%).

La producció nuclear va disminuir un 8,9% a causa de la major durada de les parades de les centrals de Trillo i Almaraz, per recàrrega de combustible i manteniment.

Pel que fa a la producció tèrmica, es va reduir la producció amb carbó en un 71,5% respecte de la realitzada el 2008, fruit de la menor demanda i del creixement del Règim Especial. La generació d'electricitat amb cicles combinats puja a 26.184 GWh l'any, que juntament amb la producció de carbó i fuel suposa una reducció total de la producció tèrmica en relació a la de l'any anterior del 31%.

La quota acumulada de Gas Natural a 31 de desembre de 2009 en generació d'electricitat en Règim ordinari se situa al 20,1%.

A 31 desembre de 2009, Gas Natural va posar en marxa una potència en règim especial de 131 MW (considerant la participació del 50% Eufér), dels quals 92 MW corresponen a instal·lacions eòliques, 24 MW a centrals minihidràuliques i 15 MW a plantes de cogeneració.

En comercialització d'electricitat, les vendes en 2009 van arribar a la xifra de 31.103 GWh, incloent la comercialització en el mercat liberalitzat i la

comercialització d'últim recurs des de l'1 de juliol de 2009. Les vendes al mercat liberalitzat han arribat als 24.766 GWh, amb un creixement del 11,3%, que va suposar una quota de comercialització del 16,6%.

Continuant amb el desenvolupament de l'activitat de comercialització als mercats energètics d'electricitat, l'energia d'operacions vençudes l'any 2009 supera els 14.987 GWh, i l'energia negociada durant el període ha estat de més de 9.241 GWh.

Adicionalment es va participar en les subhastes mensuals i diàries de capacitat d'interconnexió en l'activitat de *trading* transfronterer en relació a les interconnexions Espanya-França, França-Alemanya i Alemanya-Àustria, negociant una energia acumulada al tancament d'any de més de 1.245 GWh, i gestionant-la als diferents mercats dels esmentats països. També es va seguir participant en les Virtual Power Plant (VPPs) franceses com un altre mercat de compra d'energia amb flexibilitat a França.

L'operació de Gas Natural en el mercat francès, alemany i austríac constitueix un pas addicional dins de l'objectiu d'expansió energètica de la comercialització majorista i del *trading* de Gas Natural cap a altres mercats europeus, per tal d'aconseguir una millor optimització de la posició elèctrica a través d'un portafoli de països i productes més diversificat.

D'altra banda, en l'àmbit de *trading* d'emissions de CO₂, durant l'any 2009, s'han gestionat diverses operacions de drets EUAs i crèdits CERs, tant en mercats organitzats (BLUENEXT, ECX), com amb diverses contraparts.

Adicionalment, Gas Natural gestiona integralment la seva cartera de drets i crèdits d'emissió per a cobertura.

Mitjançant totes les activitats anteriors en mercats de contractació a terminis s'està realitzant una gestió activa de la posició i l'optimització dels marges i de l'exposició al risc.

Electricitat Mèxic

Els actius en operació a Mèxic són la central d'Anàhuac (Rio Bravo II), de 495 MW de potència; la central de Lomas del Real (Rio Bravo III), de 495 MW; la central Valle Hermoso (Rio Bravo IV), de 500 MW; la central Electricidad Águila de Altamira (Altamira II), de 495 MW, situades a l'estat de Tamaulipas, al nord-oest de Mèxic, així com el gasoducte de 54 quilòmetres de longitud que subministra a aquestes quatre instal·lacions; la central d'Hermosillo de 270 MW i la central de Naco Nogales de 300 MW a l'estat de Sonora; la central de Tuxpan III i IV de 1.000 MW a l'estat de Veracruz, i la central de Saltillo, de 48 MW, situada a l'estat de Coahuila, també al nord-oest del país.

L'Ebitda del període va arribar als 200 milions d'euros, en línia amb el resultat de l'any anterior, degut fonamentalment al manteniment de la disponibilitat, els factors de càrrega i la favorable evolució del tipus de canvi dòlar/euro.

Durant el 2009, l'energia generada ha estat de 24.427 GWh, un 8,6% superior a la del mateix període de l'any anterior i amb un factor de càrrega del 74,9%, un 8,9% més, fruit del més alt despatx per part de la Comissió Federal d'Electricitat (CFE) derivat de la competitivitat del gas a l'àrea.

La disponibilitat, que és el factor determinant dels ingressos dels cicles combinats a Mèxic, ha estat d'un 91,8%, superior en 0,83 punts percentuals respecte a l'obtinguda en el mateix període de l'any anterior. El rendiment de les instal·lacions va millorar 0,6 punts percentuals en el conjunt.

Continua la construcció de la central de cycle combinat de Norte, a l'estat de Durango, amb un grau d'avanç del projecte del 97,4% seguint la planificació programada. Aquesta central de 450 MW, es va adjudicar el 6 de març de 2007 i té prevista l'entrada en operació comercial en el primer trimestre de 2010.

El 24 desembre de 2009, Gas Natural va arribar a un acord amb Mitsui & Co. Ltd. i Tokyo Gas Co. Ltd. per a la desinversió de part del seu negoci de generació d'electricitat a Mèxic. Aquesta operació es troba dins del marc del pla de desinversions que permet arribar a una exposició més equilibrada en el mercat

mexicà, estant pendent d'aprovació per part de les autoritats mexicanes i la seva materialització prevista pel primer semestre de 2010.

Les plantes compreses en l'acord són la central Anáhuac, S.A. de C.V., Central Lomas del Real, S.A. de C.V., Central de Valle Hermoso, S.A. de C.V., Electricidad Águila de Altamira, S. de R.L., Central de Saltillo, S.A. de C.V., Gasoducto del Río, S.A. de C.V., així com la Compañía Mexicana de Gerencia y Operación, S.A. de C.V., el que suposa una desinversió de 2.233 MW de capacitat instal·lada.

Electricitat Mèxic. Principals magnituds

	2009	2008	%
Capacitat de generació elèctrica (MW)	3.803	3.803	–
Energia elèctrica produïda (GWh)	24.427	22.491	8,6

Electricitat resta

Amb data 17 d'octubre de 2009, Gas Natural subscriu amb Colener, S.A.S., Inversiones Argos S.A. i Banca de Inversión Bancolombia S.A.-Corporación Financera, un preacord borsari encaminat a la venda de la participació indirecta en la societat colombiana Empresa de Energia del Pacífico S.A. ESP. El 9 de desembre de 2009, la Borsa de Valores de Colòmbia S.A. va efectuar l'adjudicació de les accions, completant així l'operació. Aquesta desinversió suposa 950 MW de potència instal·lada.

A efectes comparatius en aquest epígraf s'inclou, a més dels actius de generació a Puerto Rico, Costa Rica, Panamà, República Dominicana i Kenya, els actius de generació a Colòmbia durant període gener-novembre d'aquest any i l'anterior.

L'Ebitda del període va ser de 249 milions d'euros, pràcticament en línia amb el de l'exercici anterior, ja que la disminució d'aportacions hidrològiques durant el segon semestre a Colòmbia per l'impacte del fenomen meteorològic d'"El Niño", es veu compensada amb l'entrada de Kenya en operació comercial durant el tercer trimestre de 52 MW, i per l'evolució positiva del tipus de canvi dòlar/euro.

L'energia generada durant l'any va ser de 6.548 GWh. La producció a la central de Puerto Rico va disminuir un 8% pel menor factor de càrrega acumulat durant l'any d'un 77,3% davant d'un 83,8% l'any anterior, ja que el preu del gas va deixar de ser competitiu durant el primer semestre de l'any. A la República Dominicana, Kenya, Costa Rica i Panamà, la producció s'ha incrementat en un 10,5%.

Això es deu a l'acabament de la construcció de l'ampliació de la central existent de 58 MW de capacitat instal·lada a Kenya, entrant en operació comercial el tercer trimestre de 2009; 52 MW corresponent a set motors de fuel i incrementant la producció d'electricitat en un 44,2% respecte el mateix període de l'any anterior; i l'entrada en operació comercial de la Central hidràulica d'Algarrobo a Panamà durant el segon semestre de 2009, incrementant la producció d'electricitat en un 11,9%.

A Colòmbia, la producció va disminuir d'un 23,4% per la baixa hidraulicitat a partir del segon semestre de l'any com a conseqüència del fenomen meteorològic d'"El Niño".

Electricitat resta. Principals magnituds

	2009	2008	%
Capacitat de generació elèctrica (MW):	1.598	1.537	4,0
Puerto Rico (CC) ^(*)	254	254	—
Colòmbia (hidràulica)	950	950	—
Costa Rica (hidràulica)	51	51	—
Panamà (hidràulica i tèrmica)	33	26	26,9
República Dominicana (fueloil)	198	198	—
Kenya (fueloil)	112	58	93,1
Energia elèctrica produïda (GWh)	6.548	7.395	(11,5)
Puerto Rico (CC) ^(*)	1.717	1.866	(8,0)
Colòmbia (hidràulica)	2.886	3.769	(23,4)
Costa Rica (hidràulica)	280	281	(0,4)
Panamà (hidràulica i tèrmica)	75	67	11,9
República Dominicana (fueloil)	1.119	1.085	3,1
Kenya (fueloil)	471	327	44,0

(*) Magnituds al 50%.

Up & midstream

Inclou el desenvolupament dels projectes integrats de gas natural líquid (GNL), l'exploració, desenvolupament i producció d'hidrocarburs, la gestió del transport marítim i l'operació del gasoducte Magrib-Europa.

L'import net de la xifra de negocis de l'activitat d'*up & midstream* va arribar als 276 milions d'euros, amb un descens del 2,8%.

L'Ebitda de 2009 va ser de 181 milions d'euros, un 2,2% inferior al de l'any anterior. Tot i que el 2009 es va registrar un nivell superior d'utilització de la flota de vaixells metaners, el menor volum de gas vehiculat i uns majors costos d'exploració en l'activitat d'Exploració i Desenvolupament han contribuït a aquesta evolució.

L'activitat de transport de gas desenvolupada al Marroc a través de les societats EMPL i Metragaz va representar un volum total de 109.230 GWh, amb un descens del 18,2%. D'aquesta xifra, 80.525 GWh han estat transportats per Gas Natural a través de la societat Sagane i 28.705 GWh per a Portugal i Marroc. La menor demanda energètica a la península Ibèrica junt amb l'optimització del balanç d'oferta-demanda de Gas Natural ha donat lloc a un menor volum de gas transportat i, conseqüentment, a un menor nivell d'utilització del gasoducte Magrib-Europa.

El 27 març de 2009, va tenir lloc la subhasta de capacitat d'emmagatzematges subterranis pel període comprès entre l'1 d'abril de 2009 i el 31 març de 2010, per un volum de 4.257 GWh. La subhasta, organitzada per l'Operador del Mercat Elèctric (OMEL) i

Up & midstream. Principals magnituds

	2009	2008	%
Transport de gas-EMPL (GWh)	109.230	133.497	(18,2)
Portugal-Marroc	28.705	34.926	(17,8)
Gas Natural	80.525	98.571	(18,3)

sota la supervisió de la Comissió Nacional d'Energia (CNE), es va realitzar mitjançant el procediment de rellotge ascendent, casant a un preu de 1.767 euros/GWh. Gas Natural es va adjudicar el 37% de la capacitat subhastada (1.586 GWh), en línia amb les seves previsions.

Va finalitzar la perforació d'un tercer sondeig d'exploració en el projecte de Gassi Chergui (Algèria) amb resultat negatiu, per la qual cosa conclouen les activitats exploratòries segons permís.

D'altra banda, s'ha acabat la perforació d'un pou a Tanger-Larache (Marroc) amb resultat positiu, on Gas Natural hi participa amb un 24%. Està previst continuar amb les tasques d'exploració durant l'any 2010.

Gas Natural participa també juntament amb Repsol en un sondeig *off-shore* a la concessió de Montanazo (davant de la costa de Tarragona). La perforació ha conclòs a finals de maig de 2009 amb resultat positiu, i s'ha iniciat l'adquisició d'equips i la tramitació administrativa del projecte de desenvolupament. Addicionalment, s'han dut a terme treballs de recerca geològics i de recopilació de dades relatives al permís d'investigació d'hidrocarburs a Villaviciosa (Astúries) en el qual Gas Natural és titular d'un 90%, i està prevista la realització d'una campanya sísmica durant l'any 2010.

D'altra banda, durant el quart trimestre del 2009, es va procedir a sotmetre a informació pública tres dels cinc projectes que conformen les actuacions d'exploració, producció i emmagatzematge que Gas Natural té previst realitzar durant els propers anys en l'àrea de la vall del Guadalquivir. Així mateix, Gas Natural va a iniciar les activitats d'exploració en dues àrees (una a Palencia-Cantàbria i una altra a Catalunya) un cop han estat atorgats els corresponents permisos d'investigació.

Gas Natural i Repsol, en consorci amb altres empreses, el 2008, van signar un acord d'accionistes amb l'objectiu de desenvolupar un projecte integrat de gas a Angola, en el qual inicialment s'avaluàrien les reserves de gas disponibles per posteriorment dur a terme les inversions necessàries per desenvolupar-les sota forma de gas natural líquid (GNL). S'ha constituït la societat Gas Natural West Àfrica (60% Repsol-40% Gas Natural) que gestiona el projecte. El mes de març de 2009, el govern angolès va aprovar el Decret de Concessió que proporciona el marc jurídic per al desenvolupament del projecte. Actualment es troben en curs treballs exploratoris de sísmica que es perllongaran durant tot aquest any 2010. Així mateix, l'any 2010, es preveu la perforació del primer pou exploratori (Garoupa-2).

Els projectes de Gas Natural de desenvolupament de dos terminals de regasificació a Itàlia (Trieste-Zaule i Taranto) continuen avançant en la tramitació i aprovació dels diferents permisos necessaris. El projecte de la terminal de Trieste-Zaule va obtenir el passat gener de 2009 el dictamen positiu del Ministeri de Béns i Activitats

Culturals (MiBAC) i, el juliol de 2009, el Decret d'Aprovació Mediambiental que culmina el procés d'autoritzacions a nivell nacional. En el cas del projecte de Taranto, continua el procés d'autoritzacions d'acord amb el que estableix la normativa italiana.

S'espera finalitzar el procés de *permitting* de Trieste i obtenir l'Autorització Única per a la construcció de la planta, a finals de 2010.

Ambdós projectes són *on-shore*, estan ubicats a la zona portuària dels municipis, tenen una capacitat de regasificació prevista de 8 bcm/any i representen unes inversions de prop de 500 milions d'euros per terminal.

Gas Natural i Gazprom han signat un acord marc de col·laboració (MOU) pel qual ambdues companyies es comprometen a concretar acords de compravenda de gas natural líquid per als propers anys, així com a ampliar la seva col·laboració a altres àmbits, com el mercat d'emissions o la generació elèctrica. En virtut de l'acord, Gas Natural i Gazprom negociaran una possible compravenda de GNL tant a mitjà com a llarg termini. Les dues companyies exploraran també possibles acords comercials per desenvolupar els seus respectius negocis de gas al nord-oest d'Europa.

Durant el quart trimestre de 2009, es va dictar el laude arbitral sobre la finalització del contracte relatiu al projecte integrat de Gassi Touil. El Tribunal Arbitral va declarar acabat l'esmentat contracte d'acord amb les seves clàusules, sense obligar a cap de les parts a indemnitzar a l'altra com a conseqüència d'aquest acabament. El laude també va ordenar que Sonatrach comprés la participació de Gas Natural i Repsol a la societat conjunta encarregada de la liquèfacció en el projecte de Gassi Touil, pagant un preu igual a la tresoreria.

Majorista i minorista

Aquest epígraf agrupa les activitats de proveïment i comercialització de gas, tant a Espanya com a l'exterior, i la comercialització d'altres productes i serveis relacionats amb la comercialització minorista a Espanya.

L'import net de la xifra de negocis va arribar als 6.972 milions d'euros, el que suposa un descens del 15,2% respecte al de l'any anterior. L'Ebitda de 2009 registra uns resultats de 396 milions d'euros, amb una disminució del 14,8% respecte al de l'any anterior, degut fonamentalment al menor volum de gas comercialitzat i a un diferent *mix* de mercats de venda durant el quart trimestre de 2009.

La diversificació de la cartera de *commodities* així com la gestió conjunta del risc de *commodity* i dòlar han contribuït a mitigar el descens de l'Ebitda en un context de significativa volatilitat en els mercats energètics i de divisa.

Fins l'1 de juliol de 2008, el proveïment de gas al mercat regulat corresponia a Enagás que, juntament amb la gestió d'existències que realitza, subministrava a les societats distribuïdores de gas, tant a la pròpia Gas Natural com a tercers. El 2008, aquesta activitat va arribar als 17.383 GWh.

La comercialització de Gas Natural al mercat liberalitzat va arribar als 182.299 GWh, amb un descens del 19,2% respecte l'any anterior, per un menor consum de gas per a la generació d'electricitat en cicles combinats, degut a una menor

demanda energètica i als baixos preus del *pool*, i al descens de l'activitat econòmica. El proveïment al mercat liberalitzat d'altres comercialitzadores de gas assoleix els 51.931 GWh, amb un augment del 61,2%.

Davant el descens de consum dels clients industrials finals, Gas Natural està participant activament en altres activitats a fi de diversificar la demanda:

- Com a conseqüència d'això, ha estat l'adjudicatària de la subhasta realitzada per a la venda de 714 GWh de gas natural a REN Armazenagem, destinats a l'ompliment d'una nova cavitat salina a El Carrizo, Portugal.

Majorista i minorista. Principals magnituds

	2009	2008	%
Subministrament de gas (GWh)	286.152	328.631	(12,9)
Espanya:	234.230	275.288	(14,9)
Mercat espanyol regulat	–	17.383	–
Mercat espanyol liberalitzat:	234.230	257.905	(9,2)
Comercialització Gas Natural	182.299	225.690	(19,2)
Proveïment a tercers	51.931	32.215	61,2
Internacional:	51.922	53.343	(2,7)
França	15.627	7.397	–
Resta	36.295	45.946	(21,0)
Contractes multiproducte (a 31/12)	2.125.270	2.119.631	0,3
Contractes per client (a 31/12)	1,39	1,39	–

- Així mateix, el juny de 2009, a la subhasta per al gas natural de la TUR, Gas Natural va ser adjudicatària de 20 blocs de gas de base equivalents a 720 GWh, a més de 40 blocs de gas d'hivern equivalents a 1.100 GWh, el que suposa un total de 1.820 GWh. Això representa aproximadament un terç del total subhastat.

A través de la seva filial portuguesa, Gas Natural es va confirmar com a primer operador independent de gas natural al mercat portuguès (opera com a comercialitzadora de gas a Portugal des del primer trimestre de 2008), amb unes vendes, el 2009, de 2.200 GWh. Per reunir la quantitat de gas venuda es van tancar contractes de subministrament amb REN, entitat propietària de la xarxa de transport lusitana, així com amb les distribuïdores dels grups majoritaris, EDP i Galp.

A fi de garantir les seves exportacions de gas amb origen a Espanya i destinació Portugal, Gas Natural utilitza les entrades dels gasoductes Campomaioir (sud-est) i Valença do Minho (nord), el que li permet garantir el proveïment.

D'altra banda, Gas Natural ha participat de forma activa en el procés liderat pel grup ERGEG, per tal de desenvolupar les infraestructures que permetin un augment considerable de la interconnexió d'Espanya-França. S'ha confirmat l'èxit de la iniciativa a l'haver superat la demanda la capacitat oferta.

Es consolida la presència de Gas Natural en el mercat internacional a través de l'operació en nous mercats. En aquest sentit i en l'àmbit de *trading* de gas, Gas Natural ha estat la primera empresa espanyola que entra a formar part del *hub* gasista belga de Zeebrugge. Per tant, té capacitat per operar en aquest país, tenint la possibilitat de realitzar operacions de compra i venda de gas al mercat majorista belga, a través de nous acords que doten a la companyia d'una cartera de possibilitats de negociació en aquest mercat, així com poder comercialitzar gas al mercat industrial i domèstic en el futur.

A Espanya, Gas Natural continua impulsant el desenvolupament d'alternatives energètiques en el transport vehicular, tant en el sector públic com privat. Gas Natural és experta en l'ús del gas natural per a vehicles (GNV), línia de negoci que ja té desenvolupada en països de l'Amèrica Llatina i Itàlia, on l'ús del gas natural per a automoció està molt arrelat, i a Espanya comercialitza aquesta aplicació del gas natural amb la marca "gn auto".

A través de la línia de negoci "gn auto", Gas Natural ofereix la gestió completa del projecte de construcció de l'estació de càrrega (inversió econòmica i posterior manteniment i gestió) i el subministrament de gas natural ja comprimit, assegurant d'aquesta manera la màxima disponibilitat de les instal·lacions.

Gas Natural ha aconseguit importants avanços en el seu pla d'expansió en el mercat del gas natural vehicular a Espanya:

- La companyia ha instal·lat cinc noves estacions de subministrament, destacant tres noves estacions a Barcelona amb els concessionaris dels serveis de recollida de residus urbans Cespa, CLD i Urbaser.
- Gas Natural ha guanyat un concurs per a la construcció i operació de la nova estació d'autobusos de l'EMT de Madrid amb una capacitat de més de 400 autobusos. Aquesta instal·lació es convertirà en la major d'Europa d'aquestes característiques i una de les més grans del món.

Així mateix, Gas Natural està treballant en el desenvolupament del model de negoci del cotxe elèctric, en col·laboració amb diverses Administracions i amb l'impuls dels diferents plans estatals d'aquesta alternativa en el transport.

Gas Natural va seguir desenvolupant de manera intensiva la seva línia de negoci en solucions i serveis energètics de valor afegit, en els mercats residencial, terciari i industrial. Participa activament en el desenvolupament del mercat de l'eficiència energètica, d'acord amb les polítiques energètiques de promoció de l'eficiència i l'estalvi.

Gas Natural va arribar a la xifra de 1.420.000 contractes de manteniment d'instal·lacions i aparells de gas per als clients domèstics, desenvolupant una plataforma pròpia d'operacions amb més de 160 empreses associades i connectades mitjançant un sistema de mobilitat *online*, que ha permès incrementar les prestacions i qualitat d'aquest servei, arribant a ser el servei de la companyia més ben valorat pels nostres clients.

Finalment, Gas Natural va augmentar en un 0,3% el nombre de contractes multiproducte amb els seus clients fins als 2.125.270, situant el nombre de contractes per client en 1,39 a 31 de desembre de 2009.

Unión Fenosa Gas

Aquest epígraf agrupa les activitats de proveïment i comercialització de gas realitzades per Unión Fenosa Gas, i inclou les infraestructures de liqüefacció a Damietta (Egipte), de regasificació de Sagunt i la gestió de la flota de vaixells.

Unión Fenosa Gas està participada al 50% per Gas Natural i s'incorpora als resultats consolidats per integració proporcional.

L'Ebitda de 2009 registra uns resultats de 214 milions d'euros, amb un descens del 33,7% condicionat pel menor nivell d'activitat en un escenari energètic més desfavorable que el de 2008.

El gas subministrat durant el 2009 ha disminuït un 4,8%. Les vendes al sector industrial s'han reduït un 3,7%, a comercialitzadores un 0,3%, i han disminuït les vendes a cicles combinats un 5,7%, que representen un 60,7% del total. Addicionalment, s'ha gestionat una energia de 18.396 GWh en operacions de *trading*.

El gas adquirit en els contractes a llarg termini amb Egipte i Oman ha cobert, durant el període, la pràctica totalitat de les necessitats de gas al mercat espanyol. Avui només es fa necessari adquirir el 6,7% del gas total en altres orígens.

Les infraestructures principals del negoci de gas (liquèfacció, transport marítim i regasificació) han mantingut els seus paràmetres operatius de disponibilitat i eficiència d'acord amb els valors previstos.

La planta de liqüefacció de Damietta (Egipte) va mantenir un elevat nivell de producció, arribant als 50.978 GWh, un 3% per sobre de 2008. El nombre de vaixells carregats ha estat de 57, dels quals 34 van correspondre a Unión Fenosa Gas i la resta a altres operadors.

La planta de regasificació de Sagunt va produir 65.115 GWh, que corresponen a la descàrrega de 100 vaixells, 42 dels quals van ser per a Unión Fenosa Gas (36.691 GWh, un 56,3% del total).

A la planta de regasificació de Sagunt es continua amb els treballs relatius a la construcció del quart tanc, el projecte d'execució del qual es va aprovar pel Ministeri d'Indústria, Turisme i Comerç el juliol de 2009. Aquesta segona ampliació de la planta comprèn a més la incorporació d'un sisè vaporitzador.

Unión Fenosa Gas. Principals magnituds

	2009	2008	%
Comercialització de gas a Espanya (GWh)	52.212	54.816	(4,8)
<i>Trading</i> (GWh)	18.396	23.491	(21,7)
Líquèfacció (GWh)	50.978	49.515	3,0
Grup	29.669	23.777	24,8
Altres operadors	21.309	25.738	(17,2)
Regasificació (GWh)	65.115	67.681	(3,8)
Grup	36.691	32.714	12,2
Altres operadors	28.424	34.967	(18,7)

**Informe d'Auditoria,
Comptes Anuals
Consolidats
i Informe de Gestió
del Grup Gas Natural**

84 Informe d'Auditoria.

Comptes Anuals Consolidats.

86 Balanç de Situació Consolidat.

87 Compte de Pèrdues i Guanys Consolidat.

88 Estat Consolidat de Resultat Global.

88 Estat de Canvis en el Patrimoni Net Consolidat.

89 Estat de Fluxos d'Efectiu Consolidat.

90 Memòria Consolidada.

202 Informe de Gestió Consolidat.

**Informe d'Auditoria,
Comptes Anuals
Consolidats
i Informe de Gestió
del Grup Gas Natural**

84 Informe d'Auditoria.

Comptes Anuals Consolidats.

86 Balanç de Situació Consolidat.

87 Compte de Pèrdues i Guanys Consolidat.

88 Estat Consolidat de Resultat Global.

88 Estat de Canvis en el Patrimoni Net Consolidat.

89 Estat de Fluxos d'Efectiu Consolidat.

90 Memòria Consolidada.

202 Informe de Gestió Consolidat.

Edifici Caja Madrid
Avinguda Diagonal, 640
08017 Barcelona
Tel. +34 932 532 700
Fax +34 934 059 032

INFORME D'AUDITORIA DELS COMPTES ANUALS CONSOLIDATS

Als Senyors Accionistes de Gas Natural SDG, S.A.

Hem auditat els comptes anuals consolidats de Gas Natural SDG, S.A. (la societat dominant) i les seves societats dependents (el Grup) que comprenen el balanç de situació consolidat a 31 de desembre de 2009, el compte de pèrdues i guanys consolidat, l'estat consolidat de resultat global, l'estat de canvis en el patrimoni net consolidat, l'estat de fluxos d'efectiu consolidat i la memòria consolidada corresponents a l'exercici anual finalitzat en aquesta data, la formulació dels quals és responsabilitat dels Administradors de la societat dominant. La nostra responsabilitat és expressar una opinió sobre els esmentats comptes anuals consolidats en el seu conjunt, basada en el treball realitzat d'acord amb les normes d'auditoria generalment acceptades a Espanya, que requereixen l'examen, mitjançant la realització de proves selectives, de l'evidència justificativa dels comptes anuals consolidats i l'avaluació de la seva presentació, dels principis comptables aplicats i de les estimacions realitzades.

D'acord amb la legislació mercantil, els Administradors de la societat dominant presenten, a efectes comparatius, amb cadascuna de les partides del balanç de situació consolidat, del compte de pèrdues i guanys consolidat, l'estat consolidat de resultat global, l'estat de canvis en el patrimoni net consolidat, de l'estat de fluxos d'efectiu consolidat i de la memòria consolidada, a més de les xifres de l'exercici 2009, les corresponents a l'exercici anterior. La nostra opinió es refereix exclusivament als comptes anuals consolidats de l'exercici 2009. Amb data 9 de febrer de 2009 vam emetre l'informe d'auditoria sobre els comptes anuals consolidats de l'exercici 2008 en el qual vam expressar una opinió favorable.

Segons la nostra opinió, els comptes anuals consolidats de l'exercici 2009 adjunts expressen, en tots els aspectes significatius, la imatge fidel del patrimoni consolidat i de la situació financera consolidada de Gas Natural SDG, S.A. i societats dependents a 31 de desembre de 2009 i dels resultats consolidats de les seves operacions, dels canvis en el patrimoni net consolidat i dels seus fluxos d'efectiu consolidats corresponents a l'exercici anual finalitzat en aquesta data i contenen la informació necessària i suficient per a la seva interpretació i comprensió adequada, de conformitat amb les normes internacionals d'informació financera adoptades per la Unió Europea que guarden uniformitat amb les aplicades en l'exercici anterior.

L'informe de gestió consolidat adjunt de l'exercici 2009 conté les explicacions que els Administradors de la societat dominant consideren oportunes sobre la situació del Grup, l'evolució dels seus negocis i sobre altres assumptes i no forma part integrant dels comptes anuals consolidats. Hem verificat que la informació comptable que conté l'esmentat informe de gestió consolidat concorda amb la dels comptes anuals consolidats de l'exercici 2009. El nostre treball com a auditors es limita a la verificació de l'informe de gestió consolidat amb l'abast esmentat en aquest mateix paràgraf i no inclou la revisió de cap informació diferent de l'obtinguda a partir dels registres comptables de Gas Natural SDG, S.A. i societats dependents.

PricewaterhouseCoopers Auditores, S.L.

Manuel Valls i Morató
Soci - Auditor de Comptes

12 de febrer de 2010

Edifici Caja Madrid
Avinguda Diagonal, 640
08017 Barcelona
Tel. +34 932 532 700
Fax +34 934 059 032

INFORME D'AUDITORIA DELS COMPTES ANUALS CONSOLIDATS

Als Senyors Accionistes de Gas Natural SDG, S.A.

Hem auditat els comptes anuals consolidats de Gas Natural SDG, S.A. (la societat dominant) i les seves societats dependents (el Grup) que comprenen el balanç de situació consolidat a 31 de desembre de 2009, el compte de pèrdues i guanys consolidat, l'estat consolidat de resultat global, l'estat de canvis en el patrimoni net consolidat, l'estat de fluxos d'efectiu consolidat i la memòria consolidada corresponents a l'exercici anual finalitzat en aquesta data, la formulació dels quals és responsabilitat dels Administradors de la societat dominant. La nostra responsabilitat és expressar una opinió sobre els esmentats comptes anuals consolidats en el seu conjunt, basada en el treball realitzat d'acord amb les normes d'auditoria generalment acceptades a Espanya, que requereixen l'examen, mitjançant la realització de proves selectives, de l'evidència justificativa dels comptes anuals consolidats i l'avaluació de la seva presentació, dels principis comptables aplicats i de les estimacions realitzades.

D'acord amb la legislació mercantil, els Administradors de la societat dominant presenten, a efectes comparatius, amb cadascuna de les partides del balanç de situació consolidat, del compte de pèrdues i guanys consolidat, l'estat consolidat de resultat global, l'estat de canvis en el patrimoni net consolidat, de l'estat de fluxos d'efectiu consolidat i de la memòria consolidada, a més de les xifres de l'exercici 2009, les corresponents a l'exercici anterior. La nostra opinió es refereix exclusivament als comptes anuals consolidats de l'exercici 2009. Amb data 9 de febrer de 2009 vam emetre l'informe d'auditoria sobre els comptes anuals consolidats de l'exercici 2008 en el qual vam expressar una opinió favorable.

Segons la nostra opinió, els comptes anuals consolidats de l'exercici 2009 adjunts expressen, en tots els aspectes significatius, la imatge fidel del patrimoni consolidat i de la situació financera consolidada de Gas Natural SDG, S.A. i societats dependents a 31 de desembre de 2009 i dels resultats consolidats de les seves operacions, dels canvis en el patrimoni net consolidat i dels seus fluxos d'efectiu consolidats corresponents a l'exercici anual finalitzat en aquesta data i contenen la informació necessària i suficient per a la seva interpretació i comprensió adequada, de conformitat amb les normes internacionals d'informació financera adoptades per la Unió Europea que guarden uniformitat amb les aplicades en l'exercici anterior.

L'informe de gestió consolidat adjunt de l'exercici 2009 conté les explicacions que els Administradors de la societat dominant consideren oportunes sobre la situació del Grup, l'evolució dels seus negocis i sobre altres assumptes i no forma part integrant dels comptes anuals consolidats. Hem verificat que la informació comptable que conté l'esmentat informe de gestió consolidat concorda amb la dels comptes anuals consolidats de l'exercici 2009. El nostre treball com a auditors es limita a la verificació de l'informe de gestió consolidat amb l'abast esmentat en aquest mateix paràgraf i no inclou la revisió de cap informació diferent de l'obtinguda a partir dels registres comptables de Gas Natural SDG, S.A. i societats dependents.

PricewaterhouseCoopers Auditores, S.L.

Manuel Valls i Morató
Soci - Auditor de Comptes

12 de febrer de 2010

Balanç de Situació Consolidat

(en milions d'euros)

	31.12.2009	31.12.2008
Actiu		
Immobilitzat intangible (Nota 5)	10.324	1.617
Fons de comerç	6.056	546
Altres immobilitzats intangibles	4.268	1.071
Immobilitzat material (Nota 6)	24.683	9.988
Inversions comptabilitzades pel mètode de la participació (Nota 7)	141	42
Actius financers no corrents (Nota 8)	604	2.820
Actiu per impost diferit (Nota 21)	956	339
Actiu no corrent	36.708	14.806
Actius no corrents mantinguts per a la venda (Nota 9)	1.694	5
Existències (Nota 10)	740	560
Deutors comercials i altres comptes a cobrar (Nota 11)	4.234	2.785
Clients per vendes i prestacions de serveis	3.454	2.370
Altres deutors	740	398
Actius per impost corrent	40	17
Altres actius financers corrents (Nota 8)	1.387	360
Efectiu i altres actius líquids equivalents (Nota 12)	589	249
Actiu corrent	8.644	3.959
Total actiu	45.352	18.765
Patrimoni net i passiu		
Capital	922	448
Prima d'emissió	3.331	–
Reserves	5.675	5.158
Resultat de l'exercici atribuït a la Societat dominant	1.195	1.057
Dividend a compte	(324)	(215)
Ajustos per canvis de valor	(118)	(72)
Actius financers disponibles per a la venda	19	57
Operacions de cobertura	(99)	(78)
Diferències de conversió	(38)	(51)
Patrimoni net atribuït a la Societat dominant	10.681	6.376
Interessos minoritaris	1.496	345
Patrimoni net (Nota 13)	12.177	6.721
Subvencions (Nota 14)	705	606
Provisions no corrents (Nota 15)	1.881	625
Passius financers no corrents (Nota 16)	18.658	4.451
Deutes amb entitats de crèdit i obligacions	18.222	4.449
Altres passius financers	436	2
Passiu per impost diferit (Nota 21)	2.700	526
Altres passius no corrents (Nota 18)	1.077	706
Passiu no corrent	25.021	6.914
Passius vinculats amb actius no corrents mantinguts per a la venda (Nota 9)	484	–
Provisions corrents (Nota 15)	128	146
Passius financers corrents (Nota 16)	2.849	934
Deutes amb entitats de crèdit i obligacions	2.650	924
Altres passius financers	199	10
Creditors comercials i altres comptes a pagar (Nota 19)	4.013	2.865
Proveïdors	3.322	2.345
Altres creditors	465	311
Passius per impost corrent	226	209
Altres passius corrents (Nota 20)	680	1.185
Passiu corrent	8.154	5.130
Total patrimoni net i passiu	45.352	18.765

Les Notes 1 a 37 són part integrant d'aquests Comptes Anuals Consolidats.

Compte de Pèrdues i Guanys Consolidat

(en milions d'euros)

	2009	2008
Import net de la xifra de negoci <i>(Nota 22)</i>	14.879	13.544
Aprovisionaments <i>(Nota 23)</i>	(9.133)	(9.796)
Altres ingressos d'explotació <i>(Nota 24)</i>	124	58
Despeses de personal <i>(Nota 25)</i>	(600)	(338)
Altres despeses d'explotació <i>(Nota 26)</i>	(1.518)	(985)
Amortització d'immobilitzat <i>(Notes 5 i 6)</i>	(1.400)	(726)
Imputació de subvencions d'immobilitzat i d'altres <i>(Nota 14)</i>	46	37
Altres resultats <i>(Nota 27)</i>	50	–
Resultat d'explotació	2.448	1.794
Ingressos financers	82	132
Despeses financeres	(925)	(419)
Variacions de valor raonable en instruments financers	25	17
Diferències de canvi	1	7
Resultat per alienacions d'instruments financers	101	14
Resultat financer <i>(Nota 28)</i>	(716)	(249)
Resultat d'entitats valorades pel mètode de la participació <i>(Nota 7)</i>	59	6
Resultat abans d'impostos	1.791	1.551
Impost sobre beneficis <i>(Nota 21)</i>	(440)	(379)
Resultat de l'exercici procedent d'operacions continuades	1.351	1.172
Resultat de l'exercici procedent d'operacions interrompudes net d'impostos <i>(Nota 9)</i>	39	–
Resultat consolidat de l'exercici	1.390	1.172
Atribuïble a:		
Societat dominant	1.195	1.057
Interessos minoritaris	195	115
	1.390	1.172
Benefici en euros per acció bàsic i diluït d'activitats continuades atribuïble als accionistes de la Societat dominant <i>(Nota 13)</i>	1,45	2,05
Benefici en euros per acció bàsic i diluït atribuïble als accionistes de la Societat dominant <i>(Nota 13)</i>	1,48	2,05

Les Notes 1 a 37 són part integrant d'aquests Comptes Anuals Consolidats.

Estat Consolidat de Resultat Global

(en milions d'euros)

	2009	2008
Resultat consolidat de l'exercici	1.390	1.172
Altres resultats globals reconeguts directament en el patrimoni net	133	(275)
Por valoració d'actius financers disponibles per a la venda	67	(126)
Por cobertures de flux d'efectiu	(123)	(121)
Diferències de conversió	166	(99)
Per pèrdues i guanys actuàrials i altres ajustos	30	(15)
Entitats valorades pel mètode de la participació	1	–
Efecte impositiu	(8)	86
Transferències al Compte de Pèrdues i Guanys	(36)	11
Por valoració d'actius financers disponibles per a la venda	(101)	(4)
Por cobertures de flux d'efectiu	87	17
Diferències de conversió	(12)	–
Entitats valorades pel mètode de la participació	–	–
Efecte impositiu	(10)	(2)
Altres resultats globals de l'exercici	97	(264)
Resultat global total de l'exercici	1.487	908
Atribuïble a:		
Societat dominant	1.166	839
Interessos minoritaris	321	69

Estat de Canvis en el Patrimoni Net Consolidat

(en milions d'euros)

	Patrimoni atribuïble als accionistes de la societat					Interessos minoritaris	Total Patrimoni Net
	Capital social	Prima d'emissió i reserves	Resultat de l'exercici	Ajustos per canvis de valor	Subtotal		
Balanç a 1.1.08	448	4.523	960	139	6.070	357	6.427
Resultat global total de l'exercici	–	(7)	1.057	(211)	839	69	908
Distribució de dividends	–	427	(960)	–	(533)	(82)	(615)
Increment/reducció per combinacions de negoci	–	–	–	–	–	–	–
Altres variacions	–	–	–	–	–	1	1
Balanç a 31.12.08	448	4.943	1.057	(72)	6.376	345	6.721
Resultat global total de l'exercici	–	17	1.195	(46)	1.166	321	1.487
Distribució de dividends	–	285	(1.057)	–	(772)	(135)	(907)
Ampliació de capital (Nota 13)	474	3.445	–	–	3.919	(488)	3.431
Increment/reducció per combinacions de negoci (Nota 30)	–	14	–	–	14	1.946	1.960
Altres variacions (Nota 13)	–	(22)	–	–	(22)	(493)	(515)
Balanç a 31.12.09	922	8.682	1.195	(118)	10.681	1.496	12.177

Les Notes 1 a 37 són part integrant d'aquests Comptes Anuals Consolidats.

Estat de Fluxos d'Efectiu Consolidat

(en milions d'euros)

	2009	2008
Resultat abans d'impostos	1.791	1.551
Ajustos del resultat:	2.094	1.110
Amortització de l'immobilitzat	1.415	726
Altres ajustos del resultat net	679	384
Canvis en el capital corrent	(362)	(115)
Altres fluxos d'efectiu de les activitats d'explotació:	(1.011)	(523)
Pagament d'interessos	(649)	(306)
Pagaments per impostos sobre beneficis	(362)	(217)
Fluxos d'efectiu de les activitats d'explotació (Nota 29)	2.512	2.023
Pagaments per inversions:	(16.154)	(2.829)
Empreses del grup, associades i unitats de negoci	(13.878)	(28)
Immobilitzat material i intangible	(1.792)	(1.088)
Altres actius financers	(484)	(1.713)
Cobraments per desinversions:	2.068	66
Empreses del grup, associades i unitats de negoci	1.278	–
Immobilitzat material i intangible	26	19
Altres actius financers	764	47
Altres fluxos d'efectiu d'activitats d'inversió:	271	111
Cobraments de dividends	67	11
Cobraments d'interessos	14	20
Altres cobraments/(pagaments) d'activitats d'inversió (Nota 14)	190	80
Fluxos d'efectiu d'activitats d'inversió	(13.815)	(2.652)
Cobraments/(pagaments) per instruments de patrimoni:	3.401	–
Emissió	3.401	–
Cobraments/(pagaments) per instruments de passiu financer:	9.039	1.286
Emissió	21.510	2.865
Devolució i amortització	(12.471)	(1.579)
Pagaments per dividends	(756)	(580)
Altres fluxos d'efectiu d'activitats de finançament	(54)	32
Fluxos d'efectiu de les activitats de finançament	11.630	738
Efecte de les variacions dels tipus de canvi	13	(12)
Variació d'efectiu i equivalents	340	97
Efectiu i equivalents a l'inici de l'exercici	249	152
Efectiu i equivalents al final de l'exercici	589	249

Les Notes 1 a 37 són part integrant d'aquests Comptes Anuals Consolidats.

Notes explicatives als comptes anuals consolidats de Gas Natural de l'exercici 2009

Nota 1. Informació general

Gas Natural SDG, S.A. és una societat anònima constituïda l'any 1.843 i que té el seu domicili social a Plaça del Gas, número 1, de Barcelona.

Gas Natural SDG, S.A. i les seves filials (en endavant, GAS NATURAL) és un grup que té per objecte principal de les activitats d'exploració i desenvolupament, aprovisionaments, liqüefacció, regasificació, transport, emmagatzematge, distribució i comercialització de gas natural, així com les activitats de generació, transport, distribució i comercialització d'electricitat.

L'adquisició i fusió d'Unión Fenosa, S.A. en l'exercici 2009 (Notes 3.4.1.e i 30) ha suposat un avanç significatiu en el desenvolupament de GAS NATURAL i en la seva estratègia de convertir-se en un Grup líder integrat de gas i electricitat.

GAS NATURAL opera principalment a Espanya i fora del territori espanyol, especialment a Amèrica Llatina, Puerto Rico, Itàlia, França, Moldàvia i Àfrica.

A la Nota 4 s'inclou informació financera per segments de negoci i geogràfics.

A l'Annex I es relacionen les empreses participades per GAS NATURAL, així com la seva activitat, domicili, patrimoni i resultats en la data de tancament.

Les accions de Gas Natural SDG, S.A. estan admeses a cotització en les quatre borses espanyoles, cotitzen en el mercat continu i formen part del Ibex35. Les accions de la participada Gas Natural BAN, S.A. cotitzen a la Borsa de Buenos Aires (Argentina).

Nota 2. Marc Regulatori

a) Regulació del sector del gas natural a Espanya

Principals característiques del sector del gas natural a Espanya

El sector gasista espanyol està regulat per la Llei 34/1998, de 7 d'octubre, del Sector d'Hidrocarburs, reformada per la Llei 12/2007, de 2 de juliol, i per la seva normativa de desenvolupament, entre la qual destaca, per la seva importància, el Reial Decret 1434/2002, de 27 de desembre i el Reial Decret 949/2001, de 3 d'agost.

El Ministeri d'Indústria, Turisme i Comerç és el competent per a la regulació dels sectors de gas i electricitat, mentre que la Comissió Nacional d'Energia (d'ara endavant CNE) és l'autoritat reguladora que té encomanades les tasques de mantenir i assegurar la competència efectiva i el funcionament transparent dels sectors energètics espanyols. Les Conselleries corresponents de les Comunitats Autònomes tenen competències, tant de desenvolupament normatiu, com d'execució de la normativa.

Així mateix, el Gestor Tècnic del Sistema, Enagás, S.A., és responsable de l'adequat funcionament i coordinació del sistema gasista. En aquest sentit, cal tenir en compte que la Llei 12/2007 limita la participació a Enagás, S.A. a un màxim del 5% del capital, l'exercici dels drets de vot a un 3% amb caràcter general, l'1% en el cas dels subjectes que exerceixen activitats gasistes i, en tot cas, la suma de la participació dels accionistes que exerceixen activitats en el sector del gas no pot superar el 40%.

A grans trets, el sector gasista espanyol té les següents característiques principals:

- És un sector en què conviuen activitats regulades i no regulades, sent les activitats regulades el transport (incloent la regasificació, l'emmagatzematge i el transport en sentit estricte) i la distribució de gas natural, i les activitats no regulades la producció, el proveïment i el subministrament de gas natural realitzat per les comercialitzadores.
- El sector del gas natural és gairebé totalment dependent dels subministraments exteriors de gas natural, que suposen gairebé el 99,9% del gas natural subministrat a Espanya.
- Seguint les directrius establertes per la normativa comunitària (Directives 2003/55/CE, de 26 de juny, i 98/30/CE, de 22 de juny), el subministrament de gas natural a Espanya està completament liberalitzat, tots els consumidors espanyols són qualificats i poden triar lliurement proveïdor de gas natural des de l'1 de gener de 2003. El procediment liberalitzador del sector s'ha vist reforçat de manera substancial amb la desaparició des de l'1 de juliol de 2008 del subministrament regulat a tarifa per les empreses distribuïdores i la consegüent obligació de tots els consumidors de participar en el mercat liberalitzat (encara que, com s'indica més endavant s'ha mantingut una tarifa d'últim recurs per als consumidors de menor volum).

La regulació de les activitats de gas natural a Espanya

Les activitats del sector del gas natural, es classifiquen en: 1) activitats regulades: transport (que inclou l'emmagatzematge, la regasificació i el transport pròpiament dit) i la distribució de gas natural; 2) activitats no regulades: la producció, el proveïment i la comercialització de gas natural.

1. Activitats Regulades

Les activitats regulades es caracteritzen per:

- *Necessitat d'autorització administrativa prèvia:* la realització de les activitats regulades requereix una autorització administrativa prèvia de caràcter reglat, per a la obtenció de la qual el sol·licitant bàsicament ha de demostrar la seva capacitat legal, tècnica i econòmica per a l'exercici d'aquesta activitat. Aquesta autorització concedeix un monopoli legal per a un determinat territori.
- *Remuneració establerta normativament:* les directrius generals per les quals s'estableix la remuneració d'aquestes activitats es regulen en el Reial Decret 949/2001, mentre que la remuneració concreta a percebre s'actualitza anualment per mitjà d'Ordre Ministerial.

Així, el marc econòmic d'aquestes activitats persegueix incentivar el desenvolupament de les xarxes i permetre a les empreses que les fan recuperar els recursos invertits, tant les inversions realitzades, com els costos d'operació.

El marc regulador del sector del gas natural a Espanya regula un procediment de liquidacions per a la redistribució entre les empreses del sector de la facturació obtinguda neta dels costos d'adquisició de gas i altres costos, de manera que cada empresa percebi la retribució que li ha estat reconeguda per les seves activitats regulades.

- *Submissió a obligacions específiques:* L'exercici de les activitats regulades està sotmès a obligacions específiques per tal de permetre assegurar el desenvolupament de la competència en la fase de comercialització. Les dues obligacions principals en aquest sentit consisteixen a permetre l'accés de tercers a les xarxes de transport i distribució (incloent regasificació i emmagatzematge) i l'obligació de mantenir separades les activitats regulades i les no regulades.

El Reial Decret 949/2001 regula l'accés dels tercers a la xarxa, determinant els subjectes amb dret d'accés, com realitzar la sol·licitud, els terminis de la mateixa, les causes de denegació d'accés, així com els drets i obligacions de cada un dels subjectes relacionats amb aquest sistema. Els titulars de les xarxes de transport i distribució tenen dret a percebre uns peatges i cànon com a compensació per aquest accés, que s'actualitzen anualment per Ordre Ministerial.

La normativa estableix un deure de separació funcional, que implica no només una separació comptable -per tal d'evitar els subsidis creuats i incrementar la transparència del càlcul de tarifes, peatges i cànon- i jurídica -per mitjà de societats separades-, sinó el deure de funcionament autònom de la societat filial regulada respecte de la resta de societats del grup en què s'integra.

1.1. Transport

L'activitat de transport comprèn la regasificació, l'emmagatzematge i el transport del gas en sentit estricte a través de la xarxa de transport bàsica de gas d'alta pressió:

- *Regasificació*: el gas natural és importat a Espanya via gasoducte (en forma gasosa) i via vaixells metaners (en forma líquida, referit com a gas natural líquid). La regasificació és l'activitat que comprèn la conversió del gas natural en estat líquid, emmagatzemat en tancs criogènics generalment de les plantes de regasificació, a l'estat gasós i la seva introducció dins de la xarxa nacional de gasoductes.
- *Transport*: un cop el gas natural és importat o produït i, si cal, regasificat, s'injecta en forma gasosa a la xarxa de transport d'alta pressió. La xarxa de transport travessa la majoria de les regions espanyoles i trasllada el gas natural als grans consumidors, a les plantes de producció d'electricitat, a clients industrials i als distribuïdors locals.

La xarxa de transport és propietat principalment d'Enagás, S.A., encara que altres empreses, entre elles diverses participades de GAS NATURAL, tenen una petita proporció de la mateixa.

- *Emmagatzematge*: les instal·lacions d'emmagatzematge estan compostes fonamentalment per dipòsits subterranis, necessaris per assegurar que hi ha un subministrament constant de gas natural que no es veu afectat pels canvis estacionals i altres pics en la demanda. Aquestes instal·lacions serveixen també per complir amb l'obligació establerta en el Reial Decret 1766/2007, de 28 de desembre, de mantenir unes existències mínimes de seguretat. Part de les instal·lacions d'emmagatzematge subterrani estan exemptes de l'obligació de permetre l'accés a tercers.

1.2. Distribució

El gas natural és transportat de la xarxa de transport d'alta pressió al consumidor final a través de la xarxa de distribució de mitjana i baixa pressió.

Fins l'1 de juliol de 2008, el distribuïdor tenia l'obligació de subministrar el gas als consumidors que s'acollissin a la tarifa regulada, per la qual cosa, també es trobava dins dels mercats de subministrament minorista. No obstant això, des d'aquesta data, l'activitat de les distribuïdores està restringida a la gestió de les xarxes de distribució, i, si s'escau, les comercialitzadores de cada grup les encarregades del subministrament d'últim recurs, que s'esmenta en l'apartat 2.2.

De conformitat amb el Reial Decret Llei 5/2005, d'11 de març, l'exercici de l'activitat de distribució es basa en un règim d'autoritzacions administratives que concedeixen l'exclusivitat del distribuïdor sobre la seva zona. A més, amb l'entrada en vigor de la Llei 12/2007, al distribuïdor d'una zona se li atorga preferència per obtenir les autoritzacions de les zones limítrofes a la seva.

L'Ordre Ministerial ITC/3520/2009, de 31 de desembre, ha establert la retribució de les activitats regulades del sector gasista per a 2010. En concret, la retribució inicial reconeguda a GAS NATURAL per a l'exercici 2010 puja a 1.070 milions d'euros per a les activitats de distribució i 33 milions d'euros per a les activitats de transport.

2. Activitats no regulades

2.1. Aprovisionament (importació de gas natural)

Considerant l'escassa rellevància de la producció de gas natural al nostre país, aquesta secció se centrarà en el proveïment internacional del gas natural.

El proveïment de gas natural a Espanya es realitza majoritàriament mitjançant operadors de gas com GAS NATURAL a través de contractes a llarg termini amb productors de gas. Dit aprovisionament, encara que és una activitat no regulada, està sotmesa a dos tipus de limitacions, l'objectiu de les quals consisteix bàsicament en assegurar la diversificació del subministrament i la introducció de competència en el mercat: 1) cap país pot ser l'origen de més del 60% del gas introduït a Espanya, i 2) des de l'1 gener 2003, cap subjecte o grup empresarial podrà aportar en el seu conjunt gas natural per al seu consum a Espanya en una quantia superior al 70% del consum nacional, exclosos els autoconsums.

2.2. Comercialització

Des de l'1 de juliol de 2008, de conformitat amb la Llei 12/2007 i la seva normativa de desenvolupament, entre les quals destaquen el Reial Decret 1068/2007, de 27 de juliol, i l'Ordre 2309/2007 de 30 de juliol, el gas natural ha passat a ser subministrat exclusivament pels comercialitzadors, desapareixent el subministrament a tarifa que, fins ara era realitzat per les empreses distribuïdores, i es reconeix el dret dels consumidors connectats a menys de 4 bar que no superin un determinat llindar de consum (3 GWh, que es redueixen a 2 GWh al juliol 2009 i a 1 GWh al juliol 2010) a ser subministrats a un preu màxim que es denomina tarifa d'últim recurs.

Per facilitar el canvi de comercialitzador, la Llei 12/2007 va ordenar la creació de l'Oficina de Canvis de Subministrador -"Oficina de Cambios de Suministrador, S.A. (OCSUM)"- que està participada pels principals operadors gasistes i elèctrics.

Mitjançant successives Ordres ministerials s'han regulat els criteris per a l'establiment de la tarifa de subministrament d'últim recurs, el seu funcionament i la fixació del seu import concret. D'acord amb la legislació, pel càlcul de dita tarifa, que s'actualitzarà trimestralment, s'hauran de tenir en compte de manera additiva el cost de la matèria primera, els peatges d'accés que corresponguin, els costos de comercialització i els costos derivats de la seguretat de subministrament.

b) Regulació del sector del gas natural a Amèrica Llatina

Al Brasil, Colòmbia i Mèxic existeixen marcs regulatoris i tarifaris estables que defineixen els procediments i tràmits necessaris per a la revisió periòdica de tarifes i de marges de distribució. La revisió tarifària es porta a terme amb periodicitat quinquennal mitjançant la presentació dels corresponents expedients tarifaris davant dels ens reguladors.

A Mèxic, PEMEX és l'operador dominant.

Al Brasil, Petrobras és l'operador dominant.

A Colòmbia, les autoritats han determinat que les empreses transportistes no podran realitzar de manera directa cap activitat de producció, comercialització o distribució (i a l'inrevés). També es limita al 25% la participació accionarial que les empreses transportistes poden tenir en les empreses de producció, comercialització o distribució de gas (i a l'inrevés).

A l'Argentina, com a conseqüència de la crisi del 2001, es va produir una congelació i pesificació de les tarifes. No obstant això, des de l'any 2007 el Govern argentí està introduint de manera gradual un sistema estable de retribució de les distribuïdores basat en l'adequada retribució dels actius. En aquest context, el 10 d'octubre de 2008 el Govern argentí va publicar un augment tarifari d'entre el 10% i el 30%, aplicable des de l'1 de setembre d'aquest any a clients residencials i industrials i al gas natural vehicular.

c) Regulació del sector del gas natural a Itàlia

A Itàlia, l'activitat de subministrament de gas natural està completament liberalitzada des de l'1 de gener 2003. No obstant això, per als clients residencials (clients que no superen un lílindar de consum de 2 Gwh l'any) que no han optat per un nou subministrador, el preu de subministrament de gas natural segueix sent fixat per l'Autorità per Energia Elettrica e il Gas (la Comissió Nacional d'Energia Italiana, AEEG). En canvi, per als clients residencials que hagin triat un nou subministrador de gas natural al mercat, la AEEG estableix, sobre la base dels costos efectius de servei, preus de referència que les empreses subministradores, en el marc de les obligacions de servei públic, han d'incloure dins de la pròpia oferta comercial.

A la regió de Sicília, la liberalització de les activitats de subministrament de gas natural ha estat implementada segons modalitats i terminis diferents, estant prevista la seva conclusió l'1 de gener de 2010, moment en què tots els consumidors tindran llibertat d'elecció del distribuïdor.

El subministrament de gas natural només pot ser efectuat per part d'empreses que no exerceixin cap altra activitat en el sector del gas natural, llevat activitats d'importació, exportació, producció i venda a l'engròs. Existeix igualment una separació jurídica obligatòria de l'operador del sistema de distribució, així com unes limitacions en els percentatges màxims de proveïment i de comercialització per afavorir la competència i l'entrada de nous operadors.

d) Regulació del sector elèctric a Espanya

Principals característiques del sector elèctric a Espanya

La regulació del sector elèctric a Espanya té com a marc de referència la Llei 54/1997, de 27 de novembre, del sector elèctric, que ha estat reformada per la Llei 17/2007, de 4 de juliol i per la seva prolixa normativa de desenvolupament, entre la qual destaca el Reial Decret 1955/2000, d'1 de desembre, que regula les activitats de transport, distribució, comercialització i subministrament així com les autoritzacions administratives, el Reial Decret 2019/1997, de 26 de desembre, que regula el mercat de producció i el Reial Decret 661/2007, de 25 de maig, que regula el règim especial.

El Ministeri d'Indústria, Comerç i Turisme és el competent per a la regulació dels sectors de gas i electricitat, mentre que la Comissió Nacional d'Energia (CNE) és l'autoritat reguladora que té encomanades les tasques de mantenir i assegurar la competència efectiva i el funcionament transparent dels sectors energètics espanyols. Les Conselleries corresponents de les Comunitats Autònomes tenen competències, tant de desenvolupament normatiu, com d'execució de la normativa. El Consell de Seguretat Nuclear exerceix competències específiques sobre les instal·lacions que fan servir aquesta tecnologia.

Així mateix, l'Operador Tècnic del Sistema, Red Eléctrica de España, S.A. (REE), té com a funció principal garantir la continuïtat i seguretat del subministrament elèctric i la correcta coordinació del sistema de producció i transport. En aquest sentit, cal tenir en compte que la Llei 17/2007 limita amb caràcter general la participació en REE a un màxim del 3% del capital social o els drets de vot i l'1% del capital social en el cas dels subjectes que exerceixen activitats en el sector elèctric. A més, en tot cas, la suma de la participació dels accionistes que exerceixen activitats en el sector elèctric no pot superar el 40%.

El sector elèctric té les següents característiques principals:

- És un sector en què conviuen activitats regulades i no regulades, essent les activitats regulades el transport i la distribució d'electricitat; i les activitats no regulades, la generació i la comercialització d'electricitat.

Seguint les directrius establertes per la normativa comunitària (Directives 2003/54/CE, de 26 de juny, i 96/92/CE, de 22 de juny), tots els consumidors espanyols són qualificats i poden triar lliurement proveïdor d'electricitat des de l'1 de gener de 2003. De conformitat amb la Llei 17/2007 i, a semblança del sector gasista, des de l'1 de gener 2009, havia de desaparèixer el subministrament a tarifa per les empreses distribuïdores i el conjunt dels consumidors s'hauria d'haver vist obligat a participar en el mercat liberalitzat (encara que com s'indica més endavant, s'ha mantingut una tarifa d'últim recurs per als consumidors de menor volum). No obstant això, aquesta reforma es va veure retardada fins l'1 de juliol de 2009.

- L'electricitat consumida a Espanya es produeix majoritàriament en el territori nacional, ja que les interconnexions internacionals amb França i Portugal tenen capacitat reduïda.
- Des de l'1 de juliol de 2007 ha entrat en funcionament el Mercat Ibèric de l'Energia Elèctrica (MIBEL) entre Espanya i Portugal de manera efectiva, que ha suposat la integració dels sistemes elèctrics d'ambdós països (encara que aquesta integració encara no és perfecta).
- El sistema elèctric no ha estat autosuficient en els darrers anys, generant-se un dèficit anual, que han hagut de finançar les empreses elèctriques.

La regulació de les activitats del sector elèctric a Espanya

Les activitats del sector elèctric es classifiquen entre: 1) activitats regulades: transport i distribució d'electricitat; i 2) activitats no regulades: generació i comercialització d'electricitat.

1. Activitats Regulades

Les activitats regulades es caracteritzen pel fet que l'accés a les mateixes està sotmès a autorització administrativa, la seva remuneració s'estableix normativament i el seu exercici està sotmès a una sèrie d'obligacions específiques:

- *Necessitat d'autorització administrativa prèvia:* la realització de les activitats regulades requereix una autorització administrativa prèvia de caràcter reglat, per a la obtenció de la qual el sol·licitant bàsicament ha de demostrar la seva capacitat legal, tècnica i econòmica per a l'exercici d'aquesta activitat. Aquesta autorització concedeix un monopoli legal per a un determinat territori.
- *Remuneració establerta normativament:* les directrius generals per les quals s'estableix la remuneració d'aquestes activitats es regulen pel Reial Decret 2819/1998, de 23 de desembre, pel transport, i pel Reial Decret 222/2008, de 15 de febrer, per a la distribució, i pretenen assegurar una adequada remuneració de l'exercici d'aquestes activitats i el desenvolupament de les xarxes. La remuneració a percebre per l'exercici d'aquestes activitats s'actualitza anualment per mitjà d'Ordre Ministerial.

El marc regulador del sector elèctric a Espanya regula un procediment de liquidacions per a la redistribució entre les empreses del sector de la facturació obtinguda neta dels costos d'adquisició d'electricitat i altres costos, de manera que cada empresa percebi la retribució que li ha estat reconeguda per les seves activitats regulades.

- *Submissió a obligacions específiques:* l'exercici de les activitats regulades està sotmès a obligacions específiques per tal de permetre assegurar el desenvolupament de la competència en la fase de comercialització. Les dues obligacions principals en aquest sentit consisteixen a permetre l'accés de tercers a les xarxes de transport i distribució i l'obligació de mantenir separades les activitats regulades i les no regulades.

El Reial Decret 1955/2000 regula l'accés dels tercers a la xarxa, determinant els subjectes amb dret d'accés, com realitzar la sol·licitud, els terminis de la mateixa, les causes de denegació d'accés, així com els drets i obligacions de cada un dels subjectes relacionats amb aquest sistema. Els titulars de les xarxes de transport i distribució tenen dret a percebre uns peatges i cànons com a compensació per aquest accés, que s'actualitzen anualment per Ordre Ministerial.

La normativa estableix un deure de separació funcional, que implica no només una separació comptable -a fi d'evitar els subsidis creuats i incrementar la transparència del càlcul de tarifes, peatges i cànons- i jurídica -per mitjà de societats separades-, sinó el deure de funcionament autònom de la societat filial regulada respecte de la resta de societats del grup en què s'integra.

1.1. Transport

El transport d'electricitat uneix els centres de producció amb les xarxes de distribució i els clients finals específics. La xarxa de transport és propietat principalment de REE, encara que altres empreses, entre elles la societat de GAS NATURAL Unión Fenosa Distribución, S.A., tenen una petita proporció de la mateixa.

La retribució de l'activitat de transport s'estableix reglamentàriament, fixant una quantia per a cada subjecte que té en compte els costos acreditats d'inversió, operació i manteniment de les instal·lacions de cada empresa, més un incentiu a la seva disponibilitat.

1.2. Distribució

La distribució d'energia elèctrica comprèn totes aquelles activitats que tenen la funció de fer arribar l'energia des de la xarxa de transport d'alta tensió fins als consumidors finals. En l'actualitat, els distribuïdors són alhora titulars de les instal·lacions de distribució, gestors de la xarxa de baixa tensió i subministradors a tarifa de consumidors finals.

No obstant això, a partir de l'1 de juliol de 2009 l'activitat de les distribuïdores ha quedat restringida a la gestió de les xarxes de distribució, i, si s'escau, les comercialitzadores de cada grup les encarregades del subministrament d'últim recurs, que s'esmenta en l'apartat 2.2.

L'Ordre Ministerial ITC/3519/2009, de 28 de desembre ha establert la retribució de les activitats regulades del sector elèctric per a 2010. En concret, la retribució inicial reconeguda a GAS NATURAL per a l'exercici 2010 ascendeix a 697 milions d'euros per a les activitats de distribució i 48 milions d'euros per a les activitats de transport.

2. Activitats no regulades

2.1. Generació d'electricitat

L'activitat de generació d'energia elèctrica comprèn la producció de generació d'energia elèctrica en règim ordinari i l'activitat de generació d'energia elèctrica en règim especial. El règim especial tracta d'incentivar la generació elèctrica a partir de la cogeneració i de les fonts renovables a través de l'oferiment d'una remuneració més atractiva.

El règim especial està reservat per a les plantes de fins a 50 MW de potència instal·lada que utilitzen energies renovables com a font d'energia, residus i la cogeneració. En règim ordinari produeixen la resta de plantes de generació d'energia elèctrica, és a dir, aquelles que tenen una potència superior a 50 MW i/o utilitzen una font primària diferent de les anteriors, com energia nuclear o carbó.

La retribució de l'activitat de generació en règim ordinari es realitza amb base en els preus del mercat de producció elèctrica. El Reial Decret 661/2007 estableix un règim econòmic específic per a les instal·lacions de producció d'energia elèctrica en règim especial, que recull unes tarifes, primes i incentius específics per a cada tipus de tecnologia (excepte per a les instal·lacions solars fotovoltaïques posteriors al 29 de setembre de 2008).

L'energia produïda en el sistema es ven en el mercat majorista de producció d'energia elèctrica, regulat pel Reial Decret 2019/1997, bé en el mercat organitzat spot o pool elèctric o bé mitjançant contractes bilaterals, físics i financers, i la contractació a termini.

Des de l'any 2006 fins l'1 de juliol de 2009 la normativa va establir l'obligació sobre generadors de minorar dels ingressos de generació l'import equivalent al valor dels drets d'emissió de gasos d'efecte hivernacle assignats prèvia i gratuïtament.

El Reial Decret Llei 6/2009, de 30 d'abril, va establir una sèrie de mesures encaminades a solucionar el dèficit tarifari, creant un fons de titulització pel dèficit de tarifa que podrà disposar de la garantia de l'Estat, així com la implantació del "bonus social" (bonificació en la tarifa elèctrica per a consumidors domèstics que compleixin amb determinades característiques socials, de consum i poder adquisitiu, que serà finançada pels generadors). Aquest Reial Decret Llei també contempla que el finançament dels costos de gestió de residus radioactius i del combustible gastat en les centrals nuclears a partir de la constitució d'ENRESA com a entitat pública empresarial es realitzarà mitjançant el pagament d'una taxa directament proporcional a l'energia generada, per part de les empreses titulars de les centrals en explotació.

2.2. La comercialització d'electricitat

L'activitat de comercialització es basa en els principis de llibertat de contractació i elecció de subministrador pel client. La comercialització, com a activitat liberalitzada, té una retribució pactada lliurement entre les parts.

Com s'ha esmentat anteriorment, a partir de l'1 juliol 2009 els consumidors amb potència contractada superior a 10 Kw han de ser subministrats per un comercialitzador en el mercat lliure, mentre que els que tenen una potència igual o inferior a 10 Kw tenen l'opció de continuar consumint sota un subministrament de preu regulat (tarifa d'últim recurs).

Per facilitar el canvi de comercialitzador, la Llei 12/2007 va ordenar la creació de l'Oficina de Cambios de Suministrador, S.A. (OCSUM) que està participada pels principals operadors gasistes i elèctrics.

Mitjançant successives Ordres Ministerials es regularan els criteris per a l'establiment de la tarifa de subministrament d'últim recurs. D'acord amb la legislació, la tarifa d'últim recurs ha de recollir tots els costos del subministrament de manera additiva, incloent els costos de producció de l'energia, els peatges d'accés i els costos de comercialització. El cost de producció es determina semestralment a partir dels preus dels mercats a termini i altres costos.

e) Regulació del sector d'electricitat internacional

1. Generació

Els principals països en els que GAS NATURAL és present com a generador són Mèxic i Puerto Rico.

El sector elèctric de Mèxic està configurat per dues societats públiques que monopolitzen el sector: comisión Federal de Electricidad (CFE) i Luz y Fuerza del Centro. Ambdues societats estan verticalment integrades en generació, transmissió i distribució. La Llei del Servei Públic d'Energia Elèctrica el 1992, va permetre la participació de la inversió privada en el sector de la generació d'energia elèctrica a Mèxic sota la figura del productor independent o productor extern d'energia, autoabastiment, cogeneració, importació i exportació. Els productors independents, entre els quals es troben diverses societats participades de GAS NATURAL, venen la seva energia de manera exclusiva a CFE, d'acord amb contractes de compromís de capacitat i energia associada de llarg termini.

El sector elèctric de Puerto Rico està controlat per l'Autoridad de Energía Eléctrica (AEE o Puerto Rico Electric Power Authority, (PREPA)), corporació pública i agència governamental. La seva missió és proveir el servei d'energia elèctrica als clients en la forma més eficient, econòmica i segura, en harmonia amb el medi ambient. Actualment, produeix, transmet i distribueix pràcticament tota l'electricitat que es consumeix a Puerto Rico i s'autoregula en matèria de tarifes i estàndards de qualitat de servei. Hi ha generadors independents que venen la seva energia a PREPA, entre els quals es troba EcoEléctrica L.P., societat participada per GAS NATURAL.

2. Distribució

En els països en els que GAS NATURAL és present com a distribuïdor, Colòmbia, Guatemala, Moldàvia, Nicaragua i Panamà, l'activitat de distribució està regulada. Les distribuïdores tenen la funció de transportar l'energia des de la xarxa de transport als punts de consum dels clients i a més la funció de subministrar energia, a tarifes regulades, als clients regulats, els quals pel seu nivell de consum no poden triar subministrador. Pel que fa als clients no regulats, que opten per comprar l'energia a un altre subministrador, han de pagar el peatge o tarifa regulada de distribució per l'ús de les xarxes.

Les tarifes s'ajusten periòdicament i de forma automàtica, per reflectir les variacions del preu de compra de l'energia i de la tarifa de transport, així com la variació dels indicadors econòmics.

En aquests països hi ha marcs regulatoris i tarifaris estables que defineixen els procediments i tràmits necessaris per a la revisió periòdica de tarifes i de marges de distribució. La revisió tarifària es porta a terme amb una periodicitat d'entre quatre i cinc anys mitjançant la presentació davant els ens reguladors corresponents dels expedients tarifaris.

Nota 3. Bases de presentació i polítiques comptables

3.1 Bases de presentació

Els Comptes Anuals de Gas Natural SDG, S.A. i els Comptes Anuals Consolidats de GAS NATURAL corresponents a l'exercici 2008 van ser aprovats per la Junta General d'Accionistes celebrada el 26 de juny de 2009.

Els Comptes Anuals Consolidats corresponents a l'exercici 2009, que han estat formulats pel Consell d'Administració amb data 29 de gener de 2010, se sotmetran, igual que les de les societats participades, a l'aprovació de les respectives Juntes Generals d'Accionistes, estimant-se que seran aprovats sense cap modificació.

Els Comptes Anuals Consolidats de GAS NATURAL de l'exercici 2009 han estat preparats a partir dels registres de comptabilitat mantinguts per Gas Natural SDG, S.A. i la resta de societats integrades en el Grup, d'acord amb el que estableixen les Normes Internacionals d'Informació Financera adoptades per la Unió Europea (en endavant "NIIF-UE"), de conformitat amb el Reglament (CE) 1606/2002 del Parlament Europeu i del Consell.

Aquests Comptes Anuals Consolidats mostren la imatge fidel del patrimoni consolidat i de la situació financera consolidada de GAS NATURAL a 31 de desembre de 2009, dels resultats consolidats de les seves operacions, dels canvis en l'estat consolidat de resultat global, dels canvis en el patrimoni net consolidat i dels fluxos d'efectiu consolidats, que s'han produït en GAS NATURAL en l'exercici acabat en aquesta data.

Per a la preparació d'aquests Comptes Anuals Consolidats s'ha utilitzat l'enfocament del cost històric, encara que modificat per la revalorització dels instruments financers que d'acord amb la norma d'instruments financers, es registra a valor raonable i la consideració dels criteris de registre de combinacions de negoci.

Les xifres contingudes en aquests Comptes Anuals Consolidats es mostren en milions d'euros, excepte el que s'indica expressament en una altra unitat.

3.2 Noves normes NIIF-UE i interpretacions CINIIF

Com a conseqüència de l'aprovació, publicació i entrada en vigor l'1 de gener del 2009 s'han aplicat les següents noves NIIF i CINIIF:

- NIC 1 (modificació) "Presentació d'Estats Financers".
- NIC 23 (modificació) "Costos per interessos".
- NIIF 2 (modificació) "Pagaments basats en accions".
- CINIIF 13 "Programes de fidelització de clients".
- NIIF 1 (modificació) "Adopció per primera vegada de les NIIF" i NIC 27 (modificació) "Estats Financers consolidats i separats".
- Millores de les Normes Internacionals d'Informació Financera.
- NIC 32 (modificació) "Instruments financers: presentació" i NIC 1 (modificació) "Presentació d'Estats Financers".
- NIIF 7 (modificació) "Instruments financers: informació a revelar".
- CINIIF 9 (modificació) "Nova avaluació de derivats implícits" i NIC 39 (modificació) "Instruments financers: reconeixement i valoració".
- CINIIF 16 "Cobertures d'una inversió neta en una operació a l'estranger".

L'aplicació de les anteriors normes, modificacions i interpretacions no ha suposat cap impacte significatiu en els Comptes Anuals Consolidats (Nota 3.3).

Durant l'any 2009 s'han publicat en el Diari Oficial de la Unió Europea les següents noves NIIF i CINIIF amb entrada en vigor per a exercicis iniciats l'1 de gener de 2010, que no han estat adoptades anticipadament:

- NIIF 3 (Revisada), "Combinacions de negocis".
- NIC 27 (actualització), "Estats financers consolidats i separats".
- NIIF 5 (modificació), "Actius no corrents mantinguts per a la venda i activitats interrompudes" (i corresponent modificació de la NIIF 1 "Adopció per primera vegada de les NIIF").
- Millores de les Normes Internacionals d'Informació Financera.
- NIIF 1 (Revisada), "Adopció per primera vegada de les NIIF".
- CINIIF 17 "Distribucions als propietaris d'actius diferents a l'efectiu".
- CINIIF 18 "Transferència d'actius procedents de clients".
- NIC 32 (modificació) "Classificació d'emissions de drets".
- NIC 39 (modificació) "Partides que poden qualificar-se com cobertes".
- CINIIF 15 "Acords per a la construcció de béns immobles".

De l'anàlisi d'aquestes noves normes comptables i interpretacions a aplicar en els exercicis que s'iniciïn a partir de l'1 de gener de 2010, GAS NATURAL no espera que la seva aplicació tingui efectes significatius sobre els Comptes Anuals Consolidats.

D'altra banda, la CINIIF 12 "Acords de concessió de serveis" que ha estat emesa per l'IASB, no ha estat aplicada donat que la Unió Europea l'ha adoptat per als exercicis iniciats a partir de l'1 de gener de 2010. La CINIIF 12 afecta els acords de concessió de serveis que compleixen dues condicions: a) el concedent controla els serveis que el concessionari ha de prestar b) el concedent controla la participació residual significativa en la infraestructura al final de la vigència de l'acord. Les infraestructures objecte d'un acord de concessió de serveis no es reconeixen com a immobilitzat material del concessionari, establint dos models comptables (actiu financer i actiu intangible) en funció de quina sigui la naturalesa dels beneficis econòmics a percebre per la concessionària. GAS NATURAL està completant l'avaluació de l'impacte d'aquesta interpretació, si bé considera que és d'aplicació el model d'actiu intangible a les activitats de distribució de gas a l'Argentina, Brasil i Itàlia, el que suposarà una reclassificació estimada de 1.058 milions d'euros des de l'epígraf d'"Immobilitzat material" a l'epígraf d'"Immobilitzat intangible", però que no tindrà impacte significatiu ni en la posició financera ni en el Compte de Pèrdues i Guanys Consolidat.

3.3 Comparació de la informació

Com requereixen les NIIF-UE, els presents Comptes Anuals Consolidats de l'exercici 2009 recullen, a efectes comparatius, les xifres corresponents a l'exercici anterior. Atès que s'ha adoptat en el present exercici la NIC 1 (actualització) "Presentació d'estats financers", la denominació i format dels Comptes Anuals Consolidats ha estat, en conseqüència, modificada pel que fa als continguts en els Comptes Anuals Consolidats de l'exercici 2008.

Tal com s'indica a la Nota 3.4.1.e, com a conseqüència de l'adquisició d'Unión Fenosa, S.A., des del 30 d'abril de 2009 es consoliden per integració global Unión Fenosa, S.A. i les seves societats filials (d'ara endavant UNIÓN FENOSA).

El Compte de Pèrdues i Guanys Consolidat, l'Estat consolidat de resultat global, l'Estat de Canvis en el Patrimoni Net Consolidat i l'Estat de Fluxos d'Efectiu Consolidat corresponents a l'exercici acabat el 31 de desembre 2009 incorporen les operacions d'UNIÓN FENOSA des del 30 d'abril 2009, mentre que les corresponents a 2008 no inclouen xifra relativa a aquestes societats. D'altra banda, el Balanç de Situació Consolidat a 31 de desembre 2009 conté els actius i passius d'UNIÓN FENOSA, que no figuren en el Balanç de Situació Consolidat a 31 de desembre de 2008.

En conseqüència, l'adquisició d'UNIÓN FENOSA ha de ser tinguda en compte en comparar les xifres corresponents a 31 de desembre de 2009 amb les corresponents a 31 de desembre de 2008.

3.4 Polítiques comptables

Les principals polítiques comptables utilitzades per a l'elaboració d'aquests Comptes Anuals Consolidats han estat les següents:

3.4.1 Consolidació

a) Dependents

Es consideren societats dependents aquelles sobre les quals GAS NATURAL té poder per dirigir les polítiques financeres i operatives, cosa que normalment ve acompanyat d'una participació superior a la meitat dels drets de vot exercitables.

Per comptabilitzar l'adquisició de dependents s'utilitza el mètode d'adquisició. El cost d'adquisició és el valor raonable dels actius lliurats, dels instruments de patrimoni emesos i dels passius incorreguts o assumits en la data d'intercanvi, el valor raonable de qualsevol contraprestació addicional que depengui d'esdeveniments futurs (sempre que sigui probable i es pugui valorar amb fiabilitat) més els costos directament atribuïbles a l'adquisició.

Els actius intangibles adquirits mitjançant una combinació de negocis s'han de reconèixer separatament del fons de comerç si es compleixen els criteris de reconeixement d'actius, és a dir, si són separables o tenen el seu origen en drets legals o contractuals i quan el seu valor raonable es pot valorar de manera fiable.

Els actius identificables adquirits i els passius o passius contingents incorreguts o assumits com a resultat de la transacció, es valoren inicialment al seu valor raonable a la data d'adquisició, amb independència del percentatge dels interessos minoritaris.

L'excés de cost de l'adquisició respecte al valor raonable de la participació de GAS NATURAL en els actius nets identificables adquirits es registra com a fons de comerç. Si el cost d'adquisició és menor que el valor raonable dels actius nets de la dependent adquirida, es reconeix la diferència directament en el compte de pèrdues i guanys consolidat.

Les dependents es consoliden pel mètode d'integració global a partir de la data en què es transfereix el control a GAS NATURAL.

En el procés de consolidació, s'eliminen les transaccions, els saldos i els guanys no realitzats entre societats de GAS NATURAL. Les pèrdues no realitzades també s'eliminen, a menys que la transacció proporcioni evidència d'una pèrdua per deteriorament de l'actiu transferit.

La participació dels accionistes minoritaris en el patrimoni i en els resultats de les societats dependents es presenta de forma detallada en els epígrafs "Interessos minoritaris" en el Balanç de Situació Consolidat i de "Benefici atribuïble a interessos minoritaris" en el Compte de Pèrdues i Guanys Consolidat.

En relació amb les adquisicions d'interessos minoritaris fins a l'exercici 2008, el sobrepreu pagat respecte al valor net comptable es reconeixia com a fons de comerç i des de l'exercici 2009 la diferència entre el preu pagat i el seu valor net comptable, o en el seu cas, el resultat de la seva venda, es registra com transaccions patrimonials. Aquesta modificació s'ha realitzat un cop adoptada per la Unió Europea la NIC 27 revisada, que GAS NATURAL començarà a aplicar l'1 de gener de 2010, on s'estableix aquest tractament per a les transaccions amb interessos minoritaris, en la mesura que subministra informació més adequada per considerar que els interessos minoritaris són un component separat del patrimoni i afavoreix la comparabilitat de la informació financera. En l'exercici 2008 no es va realitzar cap transacció d'aquest tipus, no essent significatiu l'impacte d'aquesta modificació sobre els Comptes Anuals Consolidats de GAS NATURAL d'exercicis anteriors.

Les opcions de venda atorgades a accionistes minoritaris de societats dependents en relació amb participacions en aquestes societats, es valoren al valor actual de l'import a reemborsar, és a dir, el seu preu d'exercici i es presenten en l'epígraf "Altres passius no corrents".

b) Negocis conjunts

S'entenen per negocis conjunts aquells on existeixen acords contractuals en virtut dels quals dues o més societats participen en societats, realitzen operacions o mantenen actius de manera que, qualsevol decisió estratègica, tant financera com operativa, és sotmesa al consentiment unànim dels partícips.

Les participacions en negocis conjunts s'integren pel mètode de consolidació proporcional de manera que l'agregació de saldos i les posteriors eliminacions tenen lloc només en la proporció de la participació de GAS NATURAL.

Els actius i passius assignats a les operacions conjuntes i els actius que es controlen conjuntament es presenten en el Balanç de Situació Consolidat classificats d'acord amb la seva naturalesa específica. De la mateixa manera, els ingressos i despeses amb origen en negocis conjunts es presenten en el Compte de Pèrdues i Guanys Consolidat d'acord a la seva pròpia naturalesa.

c) Associades

Associades són totes les entitats sobre les quals GAS NATURAL exerceix una influència significativa però no té el control i que, generalment, ve acompanyada per una participació que oscil·la entre un 20% i un 50% dels drets de vot.

Les inversions en associades es comptabilitzen pel mètode de la participació. La participació en les pèrdues o guanys posteriors a l'adquisició de les associades es reconeix en el Compte de Pèrdues i Guanys Consolidat, i la seva participació en els moviments patrimonials posteriors a l'adquisició es reconeix en reserves. Els resultats no realitzats amb les associades s'eliminen en funció del percentatge de participació en aquestes.

d) Perímetre de consolidació

A l'Annex I s'inclouen les societats participades directa i indirectament per GAS NATURAL que han estat incloses en el perímetre de consolidació.

A l'Annex II s'inclouen les principals variacions en el perímetre de consolidació produïdes en els exercicis 2008 i 2009.

Exercici 2008

En l'exercici 2008 la principal variació que es va produir en el perímetre de consolidació va ser l'adquisició de la societat Pitta Costruzioni, SpA (Nota 30).

Exercici 2009

En l'exercici 2009 la major part de les societats incorporades al perímetre de consolidació corresponen a l'adquisició d'UNIÓN FENOSA (Notes 3.4.1.e i 30).

La sortida de societats del perímetre de consolidació correspon bàsicament a:

- L'alienació de la societat colombiana Empresa de Energía del Pacífico, S.A. (en endavant EPSA) (Nota 9).
- L'alienació de diverses societats i actius de distribució i subministrament de gas a Cantàbria, Múrcia i el País Basc (Nota 9).

e) Adquisició d'Unión Fenosa, S.A.

Exercici 2008

Durant l'exercici 2008 els acords subscrits i les transaccions realitzades per a l'adquisició d'Unión Fenosa, S.A. van ser els següents:

– Contracte de compravenda d'accions subscrit amb ACS

El 30 de juliol de 2008, GAS NATURAL i les societats ACS, S.A., Actividades de Construcción y Servicios, S.A., PR Pisa, S.A., Roperfeli, S.L., Villa Áurea, S.L., i Villanova, S.A. (conjuntament, ACS) van subscriure un contracte de compravenda per a l'adquisició per GAS NATURAL de la totalitat de la participació d'ACS en el capital social d'Unión Fenosa, S.A., això és, de 414.108.015 accions, representatives del 45,3% dels seus drets de vot, per un preu en efectiu de 18,33 euros per acció.

De conformitat amb allò disposat en dit contracte, la transmissió de la propietat de 91.403.796 accions, representatives d'un 9,9% dels drets de vot d'Unión Fenosa, S.A., es va dur a terme en els cinc dies hàbils següents, per un import de 1.676 milions d'euros.

La compravenda de les 322.704.219 accions restants, va quedar subjecta a les condicions següents: 1) la recepció per part de GAS NATURAL de la corresponent autorització per part de la CNE, o bé de la confirmació expressa per aquesta de que la referida autorització no és necessària, i 2) la recepció de la resolució definitiva en via administrativa de les autoritats competents en matèria de competència autoritzant la transmissió de les esmentades accions.

Amb data 18 de setembre de 2008, la CNE va resoldre que no era necessària la seva autorització per a l'adquisició per GAS NATURAL del 35,3% restant dels drets de vot d'Unión Fenosa, S.A. titularitat d'ACS, donant-se així per complida la primera de les condicions esmentades.

A 31 desembre 2008 estava pendent la resolució per part de les autoritats de competència, de manera que encara no s'havia materialitzat la compravenda de l'esmentat 35,3%.

Un cop adquirida la propietat de les accions titularitat d'ACS i atès que GAS NATURAL hauria assolit, en conseqüència, un percentatge de drets de vot d'Unión Fenosa, S.A. superior al 30%, GAS NATURAL quedava obligada a formular una Oferta Pública d'Adquisició obligatòria per la totalitat dels valors d'Unión Fenosa, S.A. dels que no era titular, en el termini màxim d'un mes, quedant mentrestant limitats els seus drets polítics fins al 30%. El preu ofert als accionistes d'Unión Fenosa, S.A. havia de ser com a mínim igual al preu equitatiu, tal com es defineix en la normativa sobre Ofertes Públiques d'Adquisició de Valors, el qual, a 31 de desembre de 2008, s'esperava que fos igual al preu per acció pagat a ACS, menys l'import brut de qualsevol dividend o altra distribució efectuada a favor dels accionistes d'Unión Fenosa, S.A. que tingués lloc amb anterioritat a l'adquisició.

Com a conseqüència de l'acord adoptat el 16 de desembre de 2008 pel Consell d'Administració d'Unión Fenosa, S.A. relatiu a la distribució en data 2 de gener de 2009 d'un dividend a compte dels resultats de l'exercici 2008 de 0,28 euros bruts per acció, i d'acord amb el que preveu l'esmentat contracte i en l'anunci que sobre el mateix publica GAS NATURAL, el preu de les 322.704.219 accions d'ACS pendents de transmissió i de la contraprestació de l'Oferta Pública d'Adquisició d'accions, inicialment fixat en 18,33 euros per acció, va quedar reduït en l'import brut del dividend repartit, sent per tant, de 18,05 euros per acció.

Les participacions representatives del 9,9% que ja s'havien adquirit es van registrar a 31 de desembre de 2008 a l'epígraf "Actius financers disponibles per a la venda" (Nota 8).

En relació amb les participacions restants representatives del 35,3% pendents d'adquirir, contemplades en el mateix contracte pel qual es va adquirir el 9,9% esmentat, es va considerar que aquesta adquisició, juntament amb les participacions que s'adquiririen com a resultat de la liquidació de l'Oferta Pública obligatòria d'Adquisició d'accions esmentada anteriorment, donaria lloc a la combinació de negocis d'Unión Fenosa, S.A. en una data futura. En conseqüència, l'esmentada adquisició del 35,3% es trobava fora de l'abast de la NIC 39 i no es va registrar com un instrument financer en el Balanç de Situació a 31 de desembre de 2008.

– Contracte de compravenda subscrit amb Caixanova

Amb data 12 de desembre de 2008, GAS NATURAL, d'una banda, i Caixa de Ahorro de Vigo, Ourense e Pontevedra (Caixanova), de l'altra, van subscriure un contracte de compravenda per a l'adquisició per GAS NATURAL de 43.106.409 accions d'Unión Fenosa, S.A., representatives d'un 4,7% dels seus drets de vot, que es van transmetre en aquesta data per un preu efectiu de 18 euros per acció, el que suposava un import de 776 milions d'euros, amb pagament ajornat, que seria satisfet de la següent manera: 1) 200 milions d'euros es pagarien en el mateix dia en què GAS NATURAL pagui les accions del 35,3% d'Unión Fenosa, S.A. a ACS, i 2) 576 milions d'euros es pagarien el tercer dia hàbil borsari següent a la data de publicació del resultat de l'Oferta Pública d'Adquisició d'accions, d'Unión Fenosa, S.A. o el 30 d'abril de 2009, la data anterior de les dues.

Aquestes participacions es van registrar a l'epígraf "Actius financers disponibles per a la venda" (Nota 8) a 31 de desembre de 2008.

– **Equity Swap subscrit amb UBS Limited**

Amb data 14 d'agost de 2008, GAS NATURAL va signar un contracte d'*Equity Swap* amb l'entitat financera UBS Limited, sobre 47.070.000 accions d'Unión Fenosa, S.A. representatives del 5,2% dels seus drets de vot, com a subjacent, que permetia a GAS NATURAL liquidar l'operació, bé per diferències (Liquidació en efectiu), bé mitjançant l'adquisició de les esmentades accions (Liquidació física) a partir de l'obtenció de les autoritzacions necessàries per a això. El període d'exercici per a la liquidació, si escau, mitjançant el lliurament físic de les accions, que va començar el 19 de setembre de 2008, acabava el 27 d'abril de 2009 (és a dir, 3 dies hàbils borsaris abans de la data de venciment, fixada pel 30 d'abril del 2009). GAS NATURAL tenia l'opció d'acabar anticipadament l'*Equity Swap*, mitjançant notificació amb un mínim de 15 dies hàbils borsaris d'antelació.

– **Equity Swap subscrit amb ING Belgium, sucursal a Espanya**

El 24 de setembre de 2008, GAS NATURAL va signar un contracte d'*Equity Swap* amb l'entitat financera ING Belgium, S.A., sucursal a Espanya, sobre 27.421.139 accions d'Unión Fenosa, S.A. com a subjacent, representatives d'aproximadament el 3% dels seus drets de vot. GAS NATURAL tenia l'opció de liquidar l'*Equity Swap* per diferències (Liquidació en efectiu), o mitjançant lliurament físic de les accions (Liquidació física). El període d'exercici per a la liquidació, si escau, mitjançant el lliurament físic de les accions, que va començar el 14 d'octubre de 2008, acabava el 27 d'abril de 2009 (és a dir, 3 dies hàbils borsaris abans de la data de venciment, fixada en el 30 d'abril del 2009). GAS NATURAL tenia l'opció d'acabar anticipadament l'*Equity Swap* mitjançant notificació amb un mínim de 5 dies hàbils borsaris d'antelació.

– **Equity Swap subscrit amb Société Générale, sucursal a Espanya**

El 3 de novembre de 2008 es va subscriure un *Equity Swap* i complementat el 24 de desembre de 2008 amb l'entitat financera Société Générale, sucursal a Espanya, sobre un màxim de 11.395.623 accions d'Unión Fenosa, S.A., com a subjacent, representatives de l'1,2% dels seus drets de vot. GAS NATURAL tenia l'opció de liquidar l'*Equity Swap* per diferències (Liquidació en efectiu), o mitjançant lliurament físic de les accions (Liquidació física), això últim subjecte a les autoritzacions necessàries per a això. La liquidació es realitzaria per diferències, llevat que GAS NATURAL notifiqués abans del 23 de març de 2009 (és a dir, 26 dies hàbils borsaris abans de la data de venciment, fixada en el 30 d'abril de 2009), la seva intenció de liquidar-lo mitjançant el lliurament físic de les accions. GAS NATURAL tenia l'opció d'acabar anticipadament l'*Equity Swap*, sempre que ho notifiqués en abans de finalitzar el dia 23 de març de 2009, indicant el mètode de liquidació elegit. En aquest cas, la liquidació es duria a terme el tercer dia hàbil borsari següent a la notificació de terminació anticipada.

– **Contracte de compravenda subscrit amb Caja Navarra**

GAS NATURAL va subscriure en data 24 de setembre de 2008 un Contracte de Compravenda d'Accions amb Caja de Ahorros y Monte de Piedad de Navarra (Caja Navarra), per a l'adquisició de 2.721.000 accions d'Unión Fenosa, S.A., representatives del 0,3% dels drets de vot d'aquesta, que eren titularitat de Caja Navarra. La liquidació de la transmissió, és a dir, el lliurament de les accions i el pagament del preu de compra, es portaria a terme la primera de les següents dates: 1) el tercer dia hàbil borsari posterior a aquell en què hagi de produir-se la liquidació de l'Oferta Pública d'Adquisició d'accions d'Unión Fenosa, S.A. que GAS NATURAL tenia previst formular, 2) el 31 de desembre de 2009 o dia hàbil borsari immediatament anterior, en cas que la liquidació de l'Oferta no hagués tingut lloc abans d'aquesta data o no estigués prevista per a la mateixa, o 3) el cinquè dia hàbil següent a la data en què GAS NATURAL comunicués la seva decisió de no formular l'oferta o de desistir de l'oferta formulada, comunicació que hauria de produir-se en el termini màxim de 24 hores des que aquesta decisió hagi estat adoptada.

Els anteriorment esmentats contractes d'*Equity Swap* i el Contracte de Compravenda d'Accions subscrit amb Caja Navarra li conferien a GAS NATURAL el dret a adquirir un total de 88.607.762 accions, representatives del 9,7% dels drets de vot d'Unión Fenosa, S.A., tenint un preu mitjà de 17,33 euros per acció. Mentre no es produís la liquidació dels esmentats instruments financers mitjançant lliurament físic de les accions, si s'escau, i de la referida compravenda d'accions, correspondrien als titulars de les accions els drets polítics corresponents a les mateixes.

Els esmentats contractes d'*Equity Swap* i el Contracte de Compravenda a termini d'Accions a preu fix subscrit amb Caja Navarra es van considerar com a derivats financers i es van registrar a 31 de desembre de 2008 a l'epígraf "Actius financers valorats a valor raonable amb canvis en resultats" (Nota 8).

A 31 de desembre de 2008, Gas Natural SDG, S.A. posseïa, per tant, una participació del 14,7% sobre el capital social d'Unión Fenosa, S.A. (9,9% adquirida al Grup ACS d'acord al contracte de compravenda d'accions i del 4,7% adquirida a Caixanova), que es mantenia registrada a l'epígraf "Actius financers disponibles per a la venda" (Nota 8) i el cost total d'adquisició ascendia a 2.457 milions d'euros.

Exercici 2009

Durant l'exercici 2009 els acords subscrits i les transaccions realitzades per a l'adquisició d'Unión Fenosa, S.A. han estat els següents:

– *Equity Swap* subscrit amb Société Générale, sucursal a Espanya

El 14 de gener de 2009, GAS NATURAL va signar un nou contracte d'*Equity Swap*, amb l'entitat financera Société Générale, Sucursal a Espanya, sobre 6.885.127 accions d'Unión Fenosa, S.A., representatives del 0,7% dels seus drets de vot, com a subjacent. Aquest *Equity Swap* permetia a GAS NATURAL liquidar l'operació, bé per diferències (Liquidació en efectiu), bé mitjançant lliurament físic de les accions (Liquidació física), això últim subjecte a les autoritzacions necessàries per a això. La liquidació es podia fer per diferències, llevat que GAS NATURAL notifiqués abans del 22 d'abril de 2009 (26 dies hàbils borsaris abans de la data de venciment, fixada en el 29 de maig de 2009), la seva intenció de liquidar-lo mitjançant lliurament físic de les accions. GAS NATURAL tenia l'opció d'acabar anticipadament l'*Equity Swap*, sempre que ho notifiqués abans de finalitzar el dia 22 d'abril de 2009.

– Oferta Pública d'Adquisició d'accions

El 26 de febrer de 2009, un cop rebuda l'autorització de les autoritats en matèria de competència, Gas Natural SDG, S.A. va adquirir d'ACS l'esmentat 35,3% del capital social d'Unión Fenosa, S.A. per un import de 5.825 milions d'euros.

Atès que Gas Natural SDG, S.A. va assolir un percentatge de drets de vot d'Unión Fenosa, S.A. del 50,0%, superior al 30,0%, va quedar obligada a formular una Oferta Pública d'Adquisició obligatòria (OPA) per la totalitat dels valors d'Unión Fenosa, S.A. dels quals no era titular, quedant mentrestant limitats els seus drets polítics fins al 30,0%, per la qual cosa va nomenar 4 Consellers d'un total de 20 Consellers en el seu Consell d'Administració.

Com a conseqüència de la representació en el Consell d'Administració hi ha influència significativa, pel que a efectes comptables, la participació a Unión Fenosa, S.A. pren la consideració de participació en societat associada i es consolida en el Grup Gas Natural pel mètode de la participació des del 28 de febrer de 2009.

L'OPA va ser aprovada per la Comissió Nacional del Mercat de Valors (CNMV) el 18 de març, comunicant la CNMV el 21 d'abril de 2009 el resultat positiu de l'OPA, adquirint Gas Natural SDG, S.A., com a conseqüència de la liquidació, una participació addicional a Unión Fenosa, S.A. del 34,8% per un import de 5.734 milions d'euros. Durant el mes d'abril de 2009, Gas Natural SDG, S.A. va adquirir unes participacions addicionals del 10,1%, com a conseqüència de la liquidació dels esmentats contractes d'*Equity Swap*, així com del 0,3%, com a conseqüència de la liquidació de l'esmentat contracte de compravenda a termini subscrit amb Caja Navarra, per un import total de 1.722 milions d'euros. Amb totes aquestes adquisicions, Gas Natural SDG, S.A. va assolir una participació total del 95,2% del capital d'Unión Fenosa, S.A. per un import acumulat, incloent els costos d'adquisició, de 15.799 milions d'euros.

Com a conseqüència de la culminació de tot aquest procés, el 23 abril 2009 Gas Natural SDG, S.A. va assolir la majoria de consellers del Consell d'Administració d'Unión Fenosa, S.A. i va prendre control efectiu per a dirigir les polítiques financeres i d'explotació, si bé, a efectes comptables, s'ha utilitzat el 30 d'abril de 2009, per considerar la diferència entre ambdues dates poc significativa. Des d'aquesta darrera data, la participació sobre el capital d'Unión Fenosa, S.A. pren la consideració de participació en societat dependent i es consolida en el Grup Gas Natural pel mètode d'integració global (Nota 30).

– Fusió per absorció

La Junta General Ordinària d'Accionistes celebrada el 26 de juny de 2009 va aprovar el projecte de fusió per absorció entre Gas Natural SDG, S.A. (com a societat absorbent) i Unión Fenosa, S.A. i Unión Fenosa Generación, S.A. (com a societats absorbides) a través de la dissolució sense liquidació de les societats absorbides, traspasant en bloc a la societat absorbent la totalitat del seu patrimoni (Nota 13). Aquesta operació de fusió quedava subjecta a l'obtenció de determinades autoritzacions administratives i al compliment del termini d'oposició de creditors. El projecte formulat pels Administradors de les societats absorbides i de la societat absorbent recollia les següents condicions:

- Considerar com a balanços de fusió els tancats a 31 de desembre de 2008.
- Determinar l'1 de maig de 2009 com data a partir de la qual les operacions de les societats absorbides es consideren realitzades a efectes comptables per compte de la societat absorbent.
- Establir que les noves accions que emetés Gas Natural SDG, S.A. donarien dret als seus titulars a participar en els guanys de Gas Natural SDG, S.A. a partir de la data en què s'inscriu l'escriptura de fusió en el Registre Mercantil.
- Acollir l'operació de fusió al Règim Especial de Neutralitat fiscal establert en el capítol VIII del títol VII del Text Refós de la Llei de l'Impost sobre societats.

Amb data 1 de setembre de 2009, un cop complerts els terminis legals i obtingudes totes les autoritzacions necessàries, la fusió va quedar inscrita en el Registre Mercantil, i és efectiva a partir d'aquesta data. Com a conseqüència de les equacions de canvi aprovades, i revisades per un expert independent, la societat absorbent, Gas Natural SDG, S.A. va emetre 26.204.895 accions el valor raonable de les quals era de 375 milions d'euros, d'acord amb la cotització a aquesta data. Atès que les accions rebudes corresponen a la participació minoritària del 4,8% a la societat dependent Unión Fenosa, S.A. absorbida, aquesta transacció s'ha tractat comptablement com una adquisició d'interessos minoritaris, amb un valor de 488 milions d'euros, de manera que la diferència de 113 milions d'euros respecte al valor raonable de les accions lliurades s'ha registrat en l'epígraf de "Reserves" (Nota 13).

3.4.2 Transaccions en moneda estrangera

Les partides incloses en els Comptes Anuals Consolidats de cadascuna de les entitats de GAS NATURAL es valoren utilitzant la moneda de l'entorn econòmic principal en que l'entitat opera. Els Comptes Anuals Consolidats es presenten en euros, que és la moneda de presentació de GAS NATURAL.

Les transaccions en moneda estrangera es converteixen a la moneda funcional utilitzant els tipus de canvi vigents en les dates de les transaccions. Les pèrdues i guanys en moneda estrangera que resulten de la liquidació d'aquestes transaccions i de la conversió als tipus de canvi de tancament dels actius i passius monetaris denominats en moneda estrangera es reconeixen en el Compte de Pèrdues i Guanys Consolidat.

Els resultats i la situació financera de totes les entitats de GAS NATURAL (cap de les quals té la moneda d'una economia hiperinflacionària) que tenen una moneda funcional diferent de la moneda de presentació es converteixen a la moneda de presentació de la manera següent:

- Els actius i passius de cada Balanç de Situació presentat es converteixen al tipus de canvi de tancament en la data del balanç.
- Els ingressos i despeses de cada Compte de Pèrdues i Guanys es converteixen als tipus de canvi mitjans mensuals, llevat que aquesta mesura no sigui una aproximació raonable de l'efecte acumulatiu dels tipus existents en les dates de la transacció, en aquest cas els ingressos i despeses es converteixen en la data de les transaccions.
- Totes les diferències de canvi resultants es reconeixen com un component separat del patrimoni net en l'epígraf "Diferències de conversió".

Els ajustos al fons de comerç i al valor raonable que sorgeixen de l'adquisició d'una entitat estrangera es tracten com a actius i passius de l'entitat estrangera i es converteixen al tipus de canvi de tancament.

Els tipus de canvi respecte de l'euro (EUR) de les principals divises de les societats de GAS NATURAL a 31 de desembre de 2009 i 2008 han estat els següents:

	31 de desembre de 2009		31 de desembre de 2008	
	Tipus de Tancament	Tipus mig acumulat	Tipus de Tancament	Tipus mig acumulat
Dòlar nord-americà (USD)	1,44	1,39	1,39	1,47
Pes Argentí (ARS)	5,45	5,18	4,78	4,61
Real Brasiler (BRL)	2,51	2,77	3,25	2,67
Pes Mexicà (MXN)	18,79	18,79	19,17	16,29
Pes Colombià (COP)	2.945	2.990	3.122	2.874
Quetzal Guatemala (GTQ)	12,04	11,39	–	–
Córdoba Nicaragua (NIO)	30,02	28,39	–	–
Balboa Panamà (PAB)	1,44	1,39	–	–
Lei Moldàvia (MDL)	17,72	15,51	–	–

3.4.3 Informació financera per segments

Un segment de negoci (segment principal de GAS NATURAL) és un grup d'actius i operacions que subministren productes o serveis subjectes a riscos i rendiments diferents als d'altres segments de negoci.

Un segment geogràfic és el que proporciona productes o serveis en un entorn econòmic concret subjecte a riscos i rendiments diferents als d'altres segments que operin en altres entorns econòmics.

3.4.4 Immobilitzat intangible

a) Fons de comerç

El fons de comerç representa l'excés del cost d'adquisició sobre el valor raonable de la participació en els actius nets identificables de la dependent, controlada conjuntament, o associada adquirida, en la data d'adquisició. El fons de comerç relacionat amb adquisicions de dependents o controlades conjuntament s'inclou en immobilitzat intangible i el relacionat amb adquisicions d'associades s'inclou en inversions comptabilitzades aplicant el mètode de la participació.

El fons de comerç que es deriva de les adquisicions realitzades abans de l'1 de gener de 2004 es registra per l'import reconegut com a tal en els Comptes Anuals Consolidats a 31 de desembre 2003 preparats sota els principis comptables espanyols.

El fons de comerç no s'amortitza i es revisa anualment per analitzar les possibles pèrdues per deteriorament del seu valor, registrant al balanç al seu valor de cost menys les pèrdues per deteriorament acumulades.

Les pèrdues per deteriorament del fons de comerç no són reversibles.

b) Concessions i altres drets d'ús

Les concessions i altres drets d'ús es valoren al seu cost d'adquisició si s'adquireixen directament a un organisme públic o similar, o al valor raonable atribuït a la concessió corresponent, en cas d'adquirir-se com a part d'una combinació de negocis.

Les concessions i altres drets d'ús s'amortitzen linealment durant el període de durada de cada una d'elles, excepte en el cas del gasoducte Magrib-Europa que, per reflectir adequadament el patró de consum esperat dels beneficis econòmics futurs, es basa en el volum de gas transportat durant la vida del dret d'ús, el que suposa una amortització acumulada que no és menor que la que s'obtingria en utilitzar un mètode d'amortització lineal.

Així mateix, les concessions de distribució d'energia elèctrica a Espanya, adquirides com a part de la combinació de negocis d'UNIÓN FENOSA (Nota 30), no tenen límit legal ni de cap altre tipus. En conseqüència, en tractar-se d'actius intangibles de vida indefinida, no s'amortitzen, si bé s'analitza el seu possible deteriorament amb periodicitat anual d'acord amb el descrit en la Nota 3.4.6.

c) Aplicacions informàtiques

Els costos directament relacionats amb la producció de programes informàtics que sigui probable que hagin de generar beneficis econòmics superiors als costos, es reconeixen com a immobilitzat intangible. Els costos directes inclouen les despeses del personal que desenvolupa els programes informàtics.

Els costos d'aplicacions informàtiques reconeguts com a actius, s'amortitzen linealment durant un període de quatre anys des de l'entrada en explotació de l'aplicació.

d) Despeses de recerca

Les despeses de recerca es reconeixen com una despesa en el Compte de Pèrdues i Guanys Consolidat quan es produeixen.

e) Altre immobilitzat intangible

En altre immobilitzat intangible principalment s'inclouen els següents conceptes:

- El cost de l'adquisició dels drets de regasificació en exclusiva a les instal·lacions de la societat participada EcoEléctrica L.P., Ltd. a Puerto Rico, que s'amortitza linealment fins a la data d'extinció dels drets (2025).
- Els projectes de desenvolupament adquirits de nous parcs de generació eòlica per als que encara no s'ha iniciat la seva construcció, que s'amortitzaran, un cop posats en funcionament linealment durant la seva vida útil (20 anys).
- Els drets d'emissió rebuts sense contraprestació es valoren per valor zero i els adquirits, al cost d'adquisició. En cas que GAS NATURAL no tingui els drets suficients per complir les seves quotes d'emissió, es registra en l'epígraf de "Provisions corrents" el dèficit valorat al cost d'adquisició per drets comprats i al valor raonable per als drets pendents de compra a la data de presentació dels estats financers.
- Els contractes de proveïment de gas i altres drets contractuals adquirits com a part d'una combinació de negocis, que es valoren a valor raonable i s'amortitzen linealment en la durada dels mateixos.

No hi ha immobilitzats intangibles amb una vida útil indefinida diferents del fons de comerç i de les esmentades concessions de distribució d'energia elèctrica a Espanya.

3.4.5 Immobilitzat material

a) Cost

Els béns compresos en l'immobilitzat material es valoren al preu d'adquisició o al cost de producció.

Formen part de l'immobilitzat material els costos financers corresponents al finançament dels projectes d'instal·lacions tècniques durant el període de construcció, fins a la preparació de l'actiu per al seu ús.

Els costos de renovació, ampliació o millora són incorporats a l'actiu com a major valor del bé exclusivament quan suposen un augment de la seva capacitat, productivitat o prolongació de la seva vida útil.

Els costos de reparacions importants s'activen i s'amortitzen durant la vida útil estimada dels mateixos (generalment, de 2 a 6 anys), mentre que les despeses recurrents de manteniment s'imputen als resultats de l'exercici en què es produeixen.

Els imports relacionats amb els treballs efectuats per l'empresa per a l'immobilitzat material corresponen al cost directe de producció.

Es registra com a immobilitzat material el gas no extraïble precís per l'explotació dels emmagatzematges subterranis de gas natural (gas matalàs), amortitzats en el període de vida útil de l'emmagatzematge subterrani.

Les despeses derivades de les actuacions empresarials encaminades a la protecció i millora del medi ambient es comptabilitzen com a despesa de l'exercici en què es produeixen. Quan suposen incorporacions a l'immobilitzat material, quan la seva finalitat sigui la minimització de l'impacte mediambiental i la protecció i millora del medi ambient, es comptabilitzen com a major valor de l'immobilitzat.

Els beneficis i pèrdues en vendes són determinades per comparació del preu de venda amb els valors comptables i són registrats en el Compte de Pèrdues i Guanys Consolidat.

b) Amortització

Els actius s'amortitzen linealment, durant la seva vida útil estimada, o en cas de ser menor, durant la durada de la concessió (Nota 6). Les vides útils estimades són:

	Anys de vida útil estimada
Construccions	33-50
Vaixells per al transport de gas natural líquid	25-30
Instal·lacions tècniques (xarxa de distribució i transport de gas)	20-40
Instal·lacions tècniques (centrals hidràuliques)	14-100
Instal·lacions tècniques (centrals tèrmiques)	25-40
Instal·lacions tècniques (plantes de cicle combinat)	25
Instal·lacions tècniques (centrals nuclears)	40
Instal·lacions tècniques (parcs eòlics)	20
Instal·lacions tècniques (línies de transport elèctric)	30-40
Instal·lacions tècniques (xarxa de distribució elèctrica)	18-40
Equips informàtics	4
Elements de transport	6
Altres elements	3-20

Les centrals hidràuliques estan subjectes al règim de concessió administrativa temporal. A l'acabament dels terminis establerts per a les concessions administratives, les instal·lacions han de revertir a l'Estat en condicions de bon ús, el que s'aconsegueix gràcies als programes de manteniment de les mateixes.

En el càlcul de la dotació de l'amortització de les centrals hidràuliques es diferencien els diferents tipus d'elements que les integren, distingint les inversions en obra civil (el termini d'amortització varia en funció del període de la concessió, o 100 anys, al cas de no existir concessió), l'equip electromecànic (40 anys) i la resta de l'immobilitzat (14 anys), en qualsevol cas, atenent a l'ús de la central i amb el límit màxim del termini de la concessió (entre els anys 2011 i 2060).

GAS NATURAL amortitza les seves centrals nuclears en una vida útil de 40 anys. No obstant això, el permís d'explotació d'aquestes instal·lacions sol abastar un període de 30 anys des de l'entrada en funcionament, sense que pugui demanar la seva renovació fins a un moment pròxim a la finalització del mateix. No obstant això, considerant l'òptim rendiment d'aquestes instal·lacions, així com els seus programes de manteniment, es considera que la renovació d'aquests permisos podrà ser obtinguda, almenys, fins a assolir el període de 40 anys de vida útil.

Els valors residuals i les vides útils dels actius es revisen, ajustats, si s'escau, a la data de cada balanç.

Quan el valor comptable d'un actiu és superior al seu import recuperable estimat o quan ja no és útil, a causa, per exemple, de desplaçaments en la xarxa de distribució, el seu valor es redueix de forma immediata fins al seu import recuperable (Nota 3.4.6).

c) Operacions d'exploració i producció

GAS NATURAL registra les operacions d'exploració de gas i carbó d'acord amb el mètode d'exploració amb èxit, el tractament del qual és el següent:

– Despeses d'exploració

Els costos d'exploració (despeses de geologia i geofísica, costos associats al manteniment de les reserves no provades i altres costos relacionats), excloent els costos de perforació, es carreguen a resultats en el moment en què es produeixen.

Si no es troben reserves provades que justifiquin el seu desenvolupament comercial, els costos de perforació inicialment capitalitzats són carregats en resultats. No obstant això si, com a conseqüència dels sondejos d'exploració, es troben reserves provades, els costos són traspassats a Inversions en zones amb reserves.

– Inversions en zones amb reserves

Els costos d'adquisició de nous interessos en zones amb reserves, els costos de desenvolupament per extracció, tractament i emmagatzematge, així com el valor actual estimat dels costos d'abandonament, es capitalitzen i s'amortitzen al llarg de la vida comercial estimada del jaciment en funció de la relació existent entre la producció de l'any i les reserves provades a l'inici del període d'amortització.

A la data de tancament, o sempre que hi hagin indicis de que pugui haver un deteriorament en el valor dels actius, es compara el valor recuperable dels mateixos amb el seu valor net comptable.

3.4.6 Pèrdues per deteriorament de valor dels actius

Els actius es revisen, per pèrdues per deteriorament, sempre que algun succés o canvi en les circumstàncies indiqui que el valor net comptable pot no ser recuperable. Addicionalment es revisa com a mínim anualment pels fons de comerç i els immobilitzats intangibles que, o bé no estan en explotació, o tenen vida indefinida.

Es reconeix en resultats una pèrdua per deteriorament per la diferència entre el valor net comptable de l'actiu i la quantitat recuperable. L'import recuperable és el major d'entre el valor raonable de l'actiu menys els costos per a la venda o el seu valor d'ús. A efectes d'avaluar les pèrdues per deteriorament del valor, els actius s'agrupen al nivell més baix pel qual hi ha fluxos d'efectiu identificables per separat. En avaluar el valor d'ús, els futurs fluxos d'efectiu estimats es calculen al seu valor actual. A aquest efecte, els actius i fons de comerç s'assignen a Unitats Generadores d'Efectiu (UGE). Cada UGE representa la inversió de GAS NATURAL per a cada segment de negoci a cada país on opera.

En cas de deteriorament es realitzen revisions a cada data de balanç per si s'haguessin produït reversions de les pèrdues.

Els càlculs del valor recuperable utilitzen projeccions de fluxos de caixa basats en pressupostos aprovats que cobreixen un període de cinc anys basats en resultats passats i expectatives per al desenvolupament del mercat d'acord amb les previsions sectorials disponibles. Els aspectes més sensitius que s'inclouen en les projeccions utilitzades en totes les UGE són els preus de compra i venda de gas i electricitat, els valors de retribució de les activitats regulades, la inflació, els costos de personal i les inversions. Els fluxos de caixa posteriors al període de cinc anys s'extrapolen utilitzant els tipus de creixement estimat del 0% al 3%. Els tipus de creixement no superen el tipus de creixement mig a llarg termini pel negoci en el qual opera cada UGE. Les taxes de descompte abans d'impostos recullen el cost de capital del negoci i de l'àrea geogràfica on es desenvolupa.

Les taxes aplicades en 2009 i 2008 han estat les següents:

	Taxes 2009 (%)	Taxes 2008 (%)
Distribució de gas Amèrica Llatina	11-20	12-18
Distribució de gas resta d'Europa	9	8,5
Distribució d'electricitat Espanya	8,7	–
Distribució d'electricitat Resta d'Europa	13	–
Distribució d'electricitat Amèrica Llatina	11-20	–
Generació d'electricitat Espanya	9-10	7
Generació d'electricitat Internacional	7,5-16	6-10
Unión Fenosa Gas	11	–

3.4.7 Actius i passius financers

Inversions financeres

Les adquisicions i alienacions d'inversions es reconeixen en la data de negociació, és a dir, la data en què GAS NATURAL es compromet a adquirir o vendre l'actiu, classificant-se a l'adquisició en les següents categories:

a) Crèdits i comptes a cobrar

Són actius financers no derivats amb cobraments fixos o determinables que no cotitzen en un mercat actiu, i sobre els quals no hi ha intenció de negociar a curt termini. S'inclouen en actius corrents, excepte per venciments superiors a dotze mesos des de la data del balanç que es classifiquen com a actius no corrents.

Es registren inicialment al seu valor raonable i posteriorment al seu cost amortitzat, utilitzant el mètode d'interès efectiu.

S'efectuen les correccions de valor necessàries per deteriorament de valor quan existeix evidència objectiva que no es cobraran tots els imports que es deuen. L'import de la provisió és la diferència entre el valor en llibres de l'actiu i el valor actual dels fluxos d'efectiu futurs estimats, descomptats al tipus d'interès efectiu.

b) Actius financers mantinguts fins el venciment

Són valors representatius de deute amb cobraments fixos o determinables i venciment fix que GAS NATURAL té la intenció efectiva i la capacitat de mantenir fins al seu venciment. Els criteris de valoració d'aquestes inversions són els mateixos que per als crèdits i comptes a cobrar.

c) Actius financers a valor raonable amb canvis a resultats.

Són actius que s'adquireixen amb el propòsit de vendre'ls a curt termini. Els derivats es consideren en aquesta categoria excepte en el cas que estiguin designats com a instruments de cobertura. Aquests actius financers es valoren, tant en el moment inicial com en valoracions posteriors, pel seu valor raonable, imputant els canvis que es produeixin en aquest valor en el Compte de Pèrdues i Guanyos Consolidat de l'exercici.

d) Actius financers disponibles per a la venda

Són els valors representatius de deute i instruments de patrimoni, no derivats, que no es classifiquen en cap de les categories anteriors.

Es reconeixen pel seu valor raonable, les pèrdues i guanys no realitzades que sorgeixen de canvis en el valor raonable es reconeixen en el patrimoni net. Quan es venen o pateixen pèrdues per deteriorament del valor, els ajustaments acumulats en la reserva per ajustaments per valoració s'inclouen en el Compte de Pèrdues i Guanys Consolidat.

Els valors raonables de les inversions que cotitzen es basen en el valor de cotització. En el cas de participacions en societats no cotitzades s'estableix el valor raonable emprant tècniques de valoració que inclouen l'ús de transaccions recents entre parts interessades i degudament informades, referències a altres instruments substancialment iguals i l'anàlisi de fluxos d'efectiu futurs descomptats. En cas que cap tècnica esmentada pugui ser utilitzada per fixar el valor raonable, es registren les inversions al seu cost d'adquisició minorat per la pèrdua per deteriorament, si s'escau.

Els actius financers es donen de baixa quan els drets contractuals sobre els fluxos d'efectiu de l'actiu han vençut o s'han transferit, essent necessari que s'hagin transferit de manera substancial els riscos i beneficis inherents a la seva propietat. No es donen de baixa els actius financers i es reconeix un passiu per un import igual a la contraprestació rebuda en les cessions d'actius en què s'han retingut els riscos i beneficis inherents a aquest.

Efectiu i altres actius líquids equivalents

L'efectiu i altres actius líquids equivalents inclouen l'efectiu en caixa, els dipòsits a la vista en entitats de crèdit i altres inversions a curt termini de gran liquiditat amb un venciment original de no més de tres mesos des de la data de la seva adquisició.

Deutes financers

Els deutes financers es reconeixen inicialment al seu valor raonable, net dels costos de la transacció en els que s'haguessin incorregut. Qualsevol diferència entre l'import rebut i el seu valor de reemborsament es reconeix en el Compte de Pèrdues i Guanys Consolidat durant el període d'amortització del deute financer, utilitzant el mètode del tipus d'interès efectiu.

Els deutes financers es classifiquen com a passius corrents a menys que el seu venciment tingui lloc a més de dotze mesos des de la data del balanç, o incloguin clàusules de renovació tàcita a exercici de GAS NATURAL.

Creditors comercials i altres comptes a pagar

Els creditors comercials i altres comptes a pagar corrents són passius financers a curt termini que es valoren a valor raonable, no meriten explícitament interessos i es registren pel seu valor nominal. Es consideren deutes no corrents els de venciment superior a dotze mesos.

3.4.8 Derivats i altres instruments financers

Els derivats financers es reconeixen al seu valor raonable en la data de contracte, recalculat successivament al seu valor raonable. El mètode pel reconeixement del guany o pèrdua depèn de si es classifica el derivat com a instrument de cobertura, i en aquest cas, la naturalesa de l'actiu objecte de la cobertura.

Per a cada operació de cobertura GAS NATURAL documenta la relació entre l'instrument de cobertura i l'element cobert, la naturalesa del risc a cobrir i la mesura de l'eficàcia de l'instrument de cobertura. Addicionalment, de forma periòdica es revisen els objectius de la gestió de riscos i l'estratègia de cobertura.

Les valoracions a valor raonable realitzades es classifiquen utilitzant una jerarquia de valor raonable que reflecteix la rellevància de les variables utilitzades per dur a terme aquestes valoracions. Aquesta jerarquia consta de tres nivells:

- Nivell 1: valoracions basades en el preu de cotització d'instruments idèntics en un mercat actiu.
- Nivell 2: valoracions basades en variables que siguin observables per l'actiu o passiu.
- Nivell 3: valoracions basades en variables que no estiguin basades en dades de mercat observables.

Una cobertura es considera altament eficaç quan els canvis en el valor raonable o en els fluxos d'efectiu dels elements objecte de cobertura és compensen amb el canvi en el valor raonable o en els fluxos d'efectiu de l'instrument de cobertura amb una efectivitat compresa en un rang del 80% al 125%.

A efectes de la seva comptabilització, les operacions es classifiquen de la manera següent:

a) Cobertura del valor raonable

Els canvis en el valor raonable dels derivats designats, que compleixen les condicions per classificar-se com operacions de cobertura del valor raonable, es reconeixen en el Compte de Pèrdues i Guanys Consolidat, juntament amb qualsevol canvi en el valor raonable de les partides cobertes.

b) Cobertura de fluxos d'efectiu

La part efectiva de canvis en el valor raonable dels derivats designats i qualificats com a cobertura de fluxos d'efectiu es reconeix en el patrimoni net. El guany o pèrdua corresponent a la part no efectiva es reconeix immediatament en el Compte de Pèrdues i Guanys Consolidat.

Els imports acumulats en el patrimoni net es traspassen al Compte de Pèrdues i Guanys Consolidat en l'exercici en què la partida coberta afecta el guany o la pèrdua.

c) Cobertures d'inversió neta a l'estranger

La seva operativa comptable és similar a la cobertura de fluxos d'efectiu. Les variacions de valor de la part efectiva de l'instrument de cobertura es recullen en el Balanç de Situació Consolidat en l'epígraf "Diferències de conversió". La pèrdua o guany relativa a la part no efectiva es reconeix immediatament en l'epígraf "Diferències de canvi" del Compte de Pèrdues i Guanys Consolidat. L'import acumulat de la valoració registrat en "Diferències de conversió" es traspassa al Compte de Pèrdues i Guanys Consolidat, en la mesura que s'aliena la inversió a l'estranger que ho ha ocasionat.

d) Derivats que no qualifiquen per a la comptabilitat de cobertura

Certs derivats no compleixen el criteri per poder aplicar la comptabilitat de cobertura. Els canvis en el valor raonable de qualsevol derivat que no qualifiqui per a la comptabilitat de cobertura es reconeixen immediatament en el Compte de Pèrdues i Guanys Consolidat.

e) Contractes de compra i venda de gas

En el curs normal dels seus negocis GAS NATURAL disposa de contractes de compra i venda de gas que en la majoria dels casos inclouen clàusules *take or pay*, en virtut de les quals el comprador assumeix l'obligació de pagar el valor de la quantitat de gas contractada amb independència que la rebí o no. Aquests contractes es celebren i es mantenen amb el propòsit de fer front a les necessitats de recepció o lliurament físic de gas previstes per GAS NATURAL d'acord a les estimacions periòdiques de compra i venda de gas, el seguiment de les quals es fa de manera sistemàtica i que s'ajusten en el seu cas mitjançant lliurament físic. En conseqüència, es tracta de contractes per a "ús propi" i, per tant, es troben fora de l'àmbit de la NIC 39.

El valor de mercat dels diferents instruments financers es calcula mitjançant els procediments següents:

- Pels derivats cotitzats en un mercat organitzat, per la seva cotització al tancament de l'exercici.
- En el cas dels derivats no negociables en mercats organitzats, pel descompte de fluxos de caixa, basant-se en les condicions de mercat a data de tancament de l'exercici o, en el cas d'elements no financers, en la millor estimació de les corbes futures de preus d'aquests elements.

Els derivats implícits en altres instruments financers o en altres contractes principals són comptabilitzats separatament com a derivats, només quan les seves característiques econòmiques i riscos inherents no estan relacionats estretament amb els instruments en els que es troben implícits i el conjunt no estigui sent comptabilitzat a valor raonable amb canvis a través del Compte de Pèrdues i Guanyos Consolidat.

3.4.9 Actius no corrents mantinguts per a la venda i activitats interrompudes

GAS NATURAL classifica com a actius mantinguts per a la venda tots els actius i passius vinculats pels quals s'han iniciat gestions actives per a la seva venda i s'estima que la mateixa es durà a terme dins dels dotze mesos següents.

Adicionalment, GAS NATURAL considera activitats interrompudes els components (unitats generadores d'efectiu o grups d'unitats generadores d'efectiu) que representen una línia de negoci o una àrea geogràfica de l'explotació, que sigui significativa i que es pugui considerar separada de la resta, que s'han venut o s'ha disposat d'elles per una altra via o bé que reuneixen les condicions per ser classificades com mantingudes per a la venda. Així mateix, es consideren activitats interrompudes aquelles entitats adquirides exclusivament amb la finalitat de revendre-les.

Aquests actius es presenten valorats al menor import d'entre el seu valor comptable i el valor raonable minorat pels costos necessaris per a la seva alienació i no estan subjectes a amortització, des del moment en que són classificats com a actius no corrents mantinguts per a la venda.

Els actius no corrents mantinguts per a la venda es presenten en el Balanç de Situació Consolidat de la manera següent: els actius en un únic epígraf denominat "Actius no corrents mantinguts per a la venda" i els passius també en un únic epígraf anomenat "Passius vinculats a actius no corrents mantinguts per a la venda". Els resultats després d'impostos de les activitats interrompudes es presenten en una sola línia del Compte de Pèrdues i Guanyos Consolidat anomenada "Resultat després d'impostos d'activitats interrompudes".

3.4.10 Existències

Les existències es valoren al menor d'entre el cost o el seu valor net realitzable. El cost es determina pel cost mig ponderat.

El cost de les existències inclou el cost de les matèries primeres i aquells costos directament atribuïts a la seva adquisició i/o producció, incloent també les despeses incorregudes al traslladar les existències a la seva ubicació actual.

El combustible nuclear es valora en base als costos realment incorreguts en l'adquisició i elaboració posterior d'aquest. El consum del combustible nuclear s'imputa a resultats en funció de la capacitat energètica consumida.

El valor net realitzable és el preu de venda estimat en el curs normal del negoci, menys els costos variables de venda aplicables. Pel cas de les matèries primeres s'avalua si el valor net de realització dels productes acabats als quals s'incorpora és superior al cost de producció dels mateixos.

3.4.11 Capital social

El capital social està representat per accions ordinàries.

Els costos d'emissió de noves accions o opcions, nets d'impostos, es dedueixen del patrimoni net, com menors reserves.

Els dividendes sobre accions ordinàries es reconeixen com a menor valor del patrimoni quan són aprovats.

3.4.12 Benefici per acció

El benefici bàsic per acció es calcula com el quocient entre el resultat consolidat del període atribuïble a la societat Dominant i el nombre mitjà ponderat d'accions ordinàries en circulació durant aquest període, sense incloure el nombre mitjà d'accions de la societat Dominant en poder del Grup.

El benefici per acció diluït es calcula com el quocient entre el Resultat consolidat del període atribuïble als accionistes ordinaris ajustat per l'efecte atribuïble a les accions ordinàries potencials amb efecte dilutiu i el nombre mitjà ponderat d'accions ordinàries en circulació durant el període, ajustat per la mitjana ponderada de les accions ordinàries que serien emeses si es convertissin totes les accions ordinàries potencials en accions ordinàries de la societat. A aquests efectes es considera que la conversió té lloc al començament del període o en el moment de l'emissió de les accions ordinàries potencials, si aquestes s'haguessin posat en circulació durant el mateix període. Atès que no hi ha cap ampliació de capital o emissió d'accions prevista, el benefici bàsic per acció i el benefici per acció diluït són coincidents.

El benefici per acció bàsic d'activitats interrompudes es calcula com el quocient entre el resultat de l'exercici procedent d'operacions interrompudes net d'impostos i el nombre mitjà ponderat d'accions ordinàries en circulació durant aquest període, sense incloure el nombre mitjà d'accions de la Societat dominant en poder del Grup.

3.4.13 Participacions preferents

Les emissions de participacions preferents únicament es consideren instruments de patrimoni si i nomès si:

- No inclouen l'obligació contractual de recompra per part de l'emissor, en condicions d'import i data determinades o determinables, o un dret del tenidor a exigir el seu rescat i
- El pagament d'interessos és discrecional per a l'emissor.

En el cas d'emissions de participacions preferents realitzades des d'una societat filial del Grup, i que compleixin les condicions anteriors, l'import rebut es classifica en el Balanç de Situació Consolidat dins de l'epígraf d'"Interessos minoritaris".

3.4.14 Subvencions de capital i ingressos diferits

GAS NATURAL rep compensacions pels imports desemborsats per a la construcció o adquisició de determinades instal·lacions d'immobilitzat. En alguns casos rep directament la cessió de les instal·lacions.

Aquests imports es registren com a "Subvencions de capital" i corresponen bàsicament a:

- Les subvencions oficials, corresponents bàsicament als Convenis amb Comunitats Autònomes per a la gasificació o electrificació de municipis i altres inversions gasistes o elèctriques, per a les quals GAS NATURAL ha complert totes les condicions establertes i que es valoren per l'import concedit.
- Ingressos per escomeses per a la construcció d'instal·lacions de connexió a la xarxa de gas o electricitat per l'efectiu rebut o la cessió directa d'aquestes instal·lacions pel seu valor raonable.
- Ingressos per desplaçament de xarxa a càrrec de tercers.

Les subvencions de capital i ingressos diferits es reconeixen en resultats de forma sistemàtica en funció de la vida útil de l'actiu corresponent, compensant d'aquesta forma la despesa per la dotació de l'amortització.

En cas de substitució de l'actiu corresponent, els ingressos per desplaçaments de xarxa a càrrec de tercers s'imputen a resultats per l'import del valor net comptable dels actius substituïts. L'import restant es reconeix en resultats de manera sistemàtica en funció de la vida útil de l'actiu corresponent.

3.4.15 Provisions per obligacions amb el personal

a) Obligacions per pensions i similars

– Plans d'aportació definida

Per a determinats col·lectius GAS NATURAL té reconeguts plans d'aportació definida per a la jubilació i de prestació assegurada externament pels riscos de defunció i invalidesa, que es troben aïllats a la normativa vigent en matèria de plans i fons de pensions, que cobreix els compromisos adquirits per GAS NATURAL amb el personal actiu afectat. Reconeixen uns drets econòmics per serveis passats desemborsats totalment i es compromet a l'aportació d'un percentatge del salari computable segons el col·lectiu de procedència.

Adicionalment, hi ha un pla d'aportació definida per a un col·lectiu de directius, en el qual GAS NATURAL es compromet a realitzar unes aportacions a una pòlissa d'assegurances. GAS NATURAL garanteix a aquest col·lectiu una rendibilitat del 125% de l'IPC de les aportacions realitzades a l'assegurança. Tots els riscos estan transferits a la companyia d'assegurances, ja que aquesta fins i tot assegura la garantia indicada anteriorment.

Les aportacions realitzades han estat registrades en l'epígraf de "Despeses de personal" del compte de pèrdues i guanys consolidat.

– Plans de prestació definida

Per a determinats col·lectius existeixen compromisos de prestació definida en relació amb el pagament de complements per pensions de jubilació, mort i invalidesa, d'acord amb les prestacions acordades per l'entitat i que han estat exterioritzats en el cas d'Espanya mitjançant la formalització de contractes d'assegurança de primes úniques d'acord amb el Reial Decret 1588/1999 de 15 d'octubre pel qual s'aprova el Reglament sobre la instrumentació dels compromisos per pensions de les empreses.

El passiu reconegut respecte dels plans de prestacions definides és el valor actual de l'obligació en la data del balanç menys el valor raonable dels actius afectes al pla, juntament amb els ajustos per costos per serveis passats. L'obligació per prestacions definides es calcula anualment per actuaris independents d'acord amb el mètode de la Unitat de crèdit projectada. El valor actual de l'obligació es determina descomptant els fluxos d'efectiu futurs estimats a tipus d'interès de bons denominats en la moneda en què es pagaran les prestacions i amb terminis de venciment similars als de les corresponents obligacions.

GAS NATURAL s'ha aïllat a la possibilitat consistent en el reconeixement íntegre de les pèrdues i guanys actuarials que sorgeixen per canvis en les hipòtesis actuarials o per diferències entre les hipòtesis i la realitat en el període en què tenen lloc directament en patrimoni en l'epígraf de "Reserves".

Els costos per serveis passats es reconeixen immediatament en el Compte de Pèrdues i Guanys Consolidat (en l'epígraf de "Despeses de personal"), tret que els canvis en el pla de pensions estiguin condicionats a la continuïtat dels empleats en servei per un període de temps específic (període de consolidació). En aquest cas, els costos per serveis passats s'amortitzen segons el mètode lineal durant el període de consolidació. El cost d'interès d'actualitzar les obligacions de personal i el rendiment previst dels actius del pla es registren en l'epígraf "Resultat financer".

b) Altres obligacions posteriors a la jubilació

Algunes companyies de GAS NATURAL ofereixen prestacions posteriors a la jubilació als seus empleats. El dret a aquest tipus de prestacions normalment està condicionat a la permanència de l'empleat en l'empresa fins a la seva jubilació i durant un mínim determinat d'anys. Els costos esperats d'aquestes prestacions es meriten durant la vida laboral dels empleats d'acord amb un mètode comptable similar al dels plans de pensions de prestacions definides. Les Pèrdues i Guanys actuarials que sorgeixen de canvis en les hipòtesis actuarials es carreguen o s'abonen a l'epígraf de "Reserves".

c) Indemnitzacions

Les indemnitzacions per cessament es paguen als empleats com a conseqüència de la decisió de rescindir el seu contracte de treball abans de l'edat normal de jubilació o quan el empleat ho accepta voluntàriament a canvi d'aquestes prestacions. GAS NATURAL reconeix aquestes prestacions quan s'ha compromès de manera demostrable a cessar en la seva feina als treballadors actuals, d'acord amb un pla formal detallat sense possibilitat de retirada, o a proporcionar indemnitzacions per cessament. En cas que sigui necessari el mutu acord, únicament es registra la provisió en aquelles situacions en què GAS NATURAL ha decidit que donarà el seu consentiment a la baixa dels empleats, una vegada sol·licitada per ells.

3.4.16 Provisions

Es reconeixen les provisions quan GAS NATURAL té una obligació present, ja sigui legal o implícita, com a resultat de successos passats; hi han més probabilitats que hagi de ser necessària una sortida de recursos per liquidar l'obligació que el cas contrari; i l'import s'ha estimat de manera fiable. No es reconeixen provisions per pèrdues d'exploració futures.

Es valoren les provisions al valor present de l'import necessari per liquidar l'obligació a la data del balanç, segons la millor estimació disponible.

Quan s'espera que part del desemborsament necessari per liquidar la provisió sigui reemborsat per un tercer, el reemborsament es reconeix com un actiu independent, sempre que sigui pràcticament segura la seva recepció.

GAS NATURAL té l'obligació de desmantellar determinades instal·lacions en finalitzar la vida útil, com pot ser el cas de les vinculades a centrals nuclears i explotacions mineres, així com de dur a terme la restauració mediambiental de l'emplaçament on aquestes s'ubiquen. Per a tal fi es registra en l'immobilitzat material el valor present del cost que suposarà realitzar aquestes tasques que, en el cas de les nuclears, abasten fins al moment en què l'entitat pública empresarial ENRESA es fa càrrec del desmantellament i gestió dels residus radiats, amb contrapartida a provisions per a riscos.

En aquells contractes en els que les obligacions assumides comporten uns costos inevitables superiors als beneficis econòmics que s'espera percebre d'ells, es reconeix la despesa i la provisió corresponent per l'import del valor present de la diferència existent.

En el cas que GAS NATURAL no tingui els drets d'emissió suficients per complir les seves quotes d'emissió, es registra en provisions el dèficit valorat al cost d'adquisició per drets comprats i el valor raonable per als drets pendents de compra.

3.4.17 Arrendaments

Els arrendaments en els quals l'arrendatari té substancialment tots els riscos i els avantatges derivats de la propietat dels actius, es classifiquen com a arrendaments financers. Es reconeixen a l'inici del contracte al menor d'entre el valor raonable de l'actiu i el valor actual dels pagaments per l'arrendament, inclosa, si s'escau, l'opció de compra. Cada pagament per arrendament és desglossa entre la reducció del deute i la càrrega financera, de manera que s'obtingui un tipus d'interès constant sobre el deute pendent d'amortitzar. L'obligació de pagament derivada de l'arrendament, neta de la càrrega financera, es reconeix en el passiu del Balanç de Situació Consolidat. La part d'interès de la càrrega financera s'imputa al Compte de Pèrdues i Guanys Consolidat durant el període de vigència de l'arrendament per tal d'obtenir un tipus d'interès diari constant sobre el deute pendent d'amortitzar a cada període. L'immobilitzat material adquirit sota contractes d'arrendament financer s'amortitza durant la vida útil de l'actiu.

Els arrendaments en els quals l'arrendador conserva una part important dels riscos i avantatges derivats de la titularitat es classifiquen com a arrendaments operatius. Els pagaments en concepte d'arrendament operatiu es carreguen en el Compte de Pèrdues i Guanys Consolidat sobre una base lineal durant el període d'arrendament.

3.4.18 Impost sobre beneficis

La despesa meritada de l'Impost sobre beneficis inclou la despesa per l'impost diferit i la despesa per l'impost corrent, entès aquest com la quantitat a pagar (o recuperar) relativa al resultat fiscal de l'exercici.

Els impostos diferits es registren per comparació de les diferències temporàries que sorgeixen entre les bases fiscals dels actius i passius i els seus imports comptables en els Comptes Anuals Consolidats utilitzant els tipus impositius que s'espera que estiguin en vigor quan els actius i passius es realitzin. Pels beneficis no distribuïts de les filials no es reconeixen impostos diferits quan GAS NATURAL pot controlar la reversió de les diferències temporals i sigui probable que no hagin de revertir en un futur previsible.

Els impostos diferits originats per càrrecs o abonaments directes en comptes de patrimoni es comptabilitzen també amb càrrec o abonament al patrimoni.

Els actius per impostos diferits es reconeixen en la mesura que és probable que s'hagi de disposar de beneficis fiscals futurs amb els quals poder compensar les diferències temporàries.

3.4.19 Reconeixement d'ingressos i despeses i liquidacions per activitats regulades

a) General

Les vendes de béns es reconeixen quan els productes han estat lliurats al client i el client els ha acceptat, encara que no s'hagin facturats, o, en cas aplicable, els serveis han estat prestats i la probabilitat de cobrança dels corresponents comptes a cobrar està raonablement assegurada. La xifra de vendes de l'exercici inclou l'estimació de l'energia subministrada que es troba pendent de facturació.

Les despeses es reconeixen atenent a la seva meritació, de forma immediata en el supòsit de desemborsaments que no vagin a generar beneficis econòmics futurs o quan no compleixen els requisits necessaris per registrar-los comptablement com a actiu.

Les vendes es valoren netes d'impostos i descomptes i s'eliminen les transaccions entre companyies de GAS NATURAL.

b) Ingressos de l'activitat de gas i liquidacions per activitats regulades

A la Nota 2 es descriuen els aspectes fonamentals de les regulacions del sector gasista que són d'aplicació.

El marc regulador del sector del gas natural a Espanya regula un procediment de liquidacions per a la redistribució entre les empreses del sector de la facturació obtinguda neta dels costos d'adquisició de gas i altres costos, de manera que cada empresa percebi la retribució que li ha estat reconeguda per les seves activitats regulades.

La retribució de l'activitat regulada de distribució de gas es calcula i registra com a ingrés en funció de l'actualització de la retribució del exercici anterior, de l'increment mitjà de consumidors i de l'energia vehiculada segons s'estableix en l'Ordre ministerial que la determina cada any i s'ajusta amb les dades reals.

La retribució de l'activitat regulada de transport de gas es registra com a ingrés per l'import assignat a l'Ordre ministerial que la determina cada any.

L'Ordre Ministerial de 28 d'octubre de 2002 per la qual es regulen els procediments de liquidació de les activitats regulades de gas estableix que les desviacions que es posin de manifest per l'aplicació del procediment de liquidacions entre els ingressos nets liquidables definitius i les retribucions acreditades cada any, seran tingudes en compte en el càlcul de les tarifes, peatges i cànon dels dos anys següents. A la data de formulació d'aquests Comptes Anuals Consolidats no s'han publicat les liquidacions definitives dels exercicis 2007 i 2008, però sí que s'han tingut en compte les desviacions provisionals d'aquests exercicis a fi de calcular les tarifes, peatges i cànon dels exercicis 2009 i 2010. No s'espera que de les liquidacions definitives se'n derivin diferències significatives respecte a les estimacions realitzades.

La xifra d'ingressos inclou l'import tant de les vendes d'últim recurs, com de les vendes realitzades en el mercat liberalitzat, ja que tant el comercialitzador d'últim recurs com el comercialitzador lliure es consideren un agent principal i no un comissionista del subministrament realitzat.

Els intercanvis de gas que no tinguin un valor diferent i no comportin costos que produeixin diferències de valor no es consideren transaccions que produeixen ingressos ordinaris i no s'inclouen, per tant, en la xifra d'ingressos.

c) Ingressos de l'activitat elèctrica i liquidacions per activitats regulades

A la Nota 2 es descriuen els aspectes fonamentals de les regulacions del sector elèctric que són d'aplicació.

El marc regulador del sector elèctric a Espanya regula un procediment de liquidacions per a la redistribució entre les empreses del sector de la facturació obtinguda neta dels costos d'adquisició d'electricitat i altres costos, de manera que cada empresa percebi la retribució que li ha estat reconeguda per les seves activitats regulades.

La retribució de les activitats regulades de transport i distribució elèctrica es registren com a ingressos per l'import assignat a l'Ordre ministerial que la determina cada any.

A la data de formulació d'aquests Comptes Anuals Consolidats no s'han publicat les liquidacions definitives dels exercicis 2006 a 2008, però no s'espera que de les liquidacions definitives se'n derivin diferències significatives respecte a les estimacions realitzades.

En els exercicis 2006 a 2009, atès que els ingressos recaptats per les empreses del sector elèctric espanyol no han estat suficients per retribuir les diferents activitats i costos del sistema, les pròpies empreses, entre les quals hi ha Gas Natural SDG, S.A., i la societat absorbida Unión Fenosa Generación, S.A., s'han vist obligades a finançar aquest dèficit d'ingressos, existint el dret a percebre el seu reintegrament, d'acord amb la legislació vigent.

Durant l'exercici 2008 es va subhastar la totalitat del dèficit de l'exercici 2007 havent rebut tant el principal finançat com els interessos del període. Pel que fa al dèficit dels exercicis 2006, 2008 i 2009, de conformitat amb la legislació en vigor, la recuperació de les aportacions que no s'hagin cedit a tercers es realitzarà mitjançant la cessió al fons de titulització, dels drets de cobrament. Donada la previsió que les cessions es produeixin en l'exercici 2010, l'import a recuperar estimat s'ha registrat en l'epígraf "Altres actius financers corrents" del Balanç de Situació Consolidat.

La xifra d'ingressos inclou l'import tant de les vendes d'electricitat d'últim recurs com de les vendes realitzades en el mercat liberalitzat, ja que tant el comercialitzador d'últim recurs com el comercialitzador lliure es consideren un agent principal i no un comissionista del subministrament realitzat.

Es reconeix com a ingrés la millor estimació de l'electricitat i serveis subministrats que es troben pendents de facturar.

GAS NATURAL manté contractes de cessió de capacitat de generació d'energia elèctrica sense opció de compra dels seves centrals de cicle combinat a Mèxic i Puerto Rico. D'acord amb aquests contractes, GAS NATURAL obté ingressos fixos per la disponibilitat i operació de les centrals de cicle combinat en el període de vigència dels contractes. Aquests contractes es classifiquen com a arrendaments operatius, de manera que els ingressos fixos es reconeixen de forma lineal en cada exercici del període del contracte, amb independència del calendari de facturació acordat.

d) Altres ingressos

En la comptabilització dels ingressos derivats dels contractes de prestació de serveis s'utilitza el mètode del percentatge de realització en el que, quan els ingressos poden ser estimats de manera fiable, aquests són registrats en funció del grau d'avanç en l'execució del contracte a la data de tancament, calculat com la proporció que representen els costos incorreguts a la data sobre l'estimació dels costos necessaris per a l'execució del contracte.

Si els ingressos del contracte no poden ser estimats de manera fiable, els costos (i el seu ingrés corresponent) es registren en el període en què es produeixen sempre que els primers siguin recuperables. No es registra el marge del contracte fins al moment en què es té certesa del mateix, en base a la planificació de costos i ingressos.

En el cas que els costos totals superin els ingressos del contracte, aquesta pèrdua es reconeix immediatament en el Compte de Pèrdues i Guanys Consolidat de l'exercici.

Els ingressos per interessos es reconeixen usant el mètode del tipus d'interès efectiu.

Els ingressos per dividends es reconeixen quan s'estableix el dret a rebre el cobrament.

3.4.20 Estat de fluxos d'efectiu

L'Estat de Fluxos d'Efectiu Consolidat ha estat elaborat utilitzant el mètode indirecte, i en el mateix s'utilitzen les següents expressions amb el significat que a continuació s'indica:

- a) Activitats d'explotació: activitats que constitueixen els ingressos ordinaris del Grup, així com altres activitats que no poden ser qualificades com d'inversió o finançament.
- b) Activitats d'inversió: activitats d'adquisició, alienació o disposició per altres mitjans d'actius a llarg termini i altres inversions no incloses en l'efectiu i els seus equivalents.
- c) Activitats de finançament: activitats que produeixen canvis en el tamany i composició del patrimoni net i dels passius que no formen part de les activitats d'explotació.

3.4.21 Estimacions i hipòtesis comptables significatives

La preparació dels Comptes Anuals Consolidats requereix la realització d'estimacions i hipòtesis. Es relacionen a continuació les normes de valoració que requereixen una major quantitat d'estimacions:

- a) Fons de comerç i immobilitzats intangibles de vida indefinida

El fons de comerç i els immobilitzats intangibles de vida indefinida es sotmeten a proves de deteriorament anualment.

El valor recuperable estimat de les UGE aplicat a les proves de deteriorament ha estat determinat a partir dels fluxos d'efectiu descomptats basats en els pressupostos aprovats de GAS NATURAL.

GAS NATURAL considera que, en base als coneixements actuals, els canvis previstos en els supòsits clau sobre els quals es basa la determinació de les quantitats recuperables, no comportaran que els valors nets comptables de les UGE superin les quantitats recuperables. S'ha realitzat una anàlisi de sensibilitat en relació a la taxa de descompte utilitzada, conclouent que si hagués estat un 1% més alta, mantenint constants la resta d'hipòtesis, no tindria repercussió en la possible recuperació dels fons de comerç registrats.

b) Provisions

Com a norma general es registren els passius quan és probable que una obligació doni lloc a un pagament. GAS NATURAL realitza una estimació dels imports a liquidar en el futur, incloent els corresponents a impostos sobre beneficis, obligacions contractuals, litigis pendents, costos futurs per al desmantellament i tancament de determinades instal·lacions i restauració de terrenys o altres passius. Aquestes estimacions estan subjectes a interpretacions dels fets i circumstàncies actuals, projeccions d'esdeveniments futurs i estimacions dels efectes financers d'aquests esdeveniments.

D'altra banda, el càlcul de la despesa per pensions, altres despeses de prestacions posteriors a la jubilació o altres passius posteriors a la jubilació, requereix l'aplicació de diverses hipòtesis. GAS NATURAL estima al tancament de cada exercici la provisió necessària per fer front als compromisos per pensions i obligacions similars, d'acord amb l'assessorament d'actuaris independents. Els canvis que afecten a aquestes hipòtesis poden donar com a resultat diferents imports de despeses i passius comptabilitzats. Les hipòtesis més importants per a les prestacions per pensions o prestacions posteriors a la jubilació són el rendiment a llarg termini dels actius del pla i la taxa de descompte utilitzada. A més, les hipòtesis de la cobertura de la seguretat social són essencials per determinar altres prestacions posteriors a la jubilació. Els canvis futurs en aquestes hipòtesis tindran un impacte sobre les despeses i passius futurs per pensions.

c) Valor raonable de derivats o altres instruments financers

El valor raonable dels instruments financers que es comercialitzen en mercats actius es basa en els preus de mercat a la data de balanç. El preu de cotització de mercat que s'utilitza per als actius financers és el preu corrent comprador.

El valor raonable dels instruments financers que no cotitzen en un mercat actiu es determina usant tècniques de valoració. GAS NATURAL utilitza una varietat de mètodes i realitza hipòtesis que es basen en les condicions del mercat existents en cada una de les dates del balanç. Per determinar el valor raonable de la resta d'instruments financers s'utilitzen altres tècniques, com fluxos d'efectiu descomptats estimats. El valor raonable de les permutes de tipus d'interès es calcula com el valor actual dels fluxos futurs d'efectiu estimats. El valor raonable dels contractes de tipus de canvi a termini es determina usant els tipus de canvi a termini cotitzats en el mercat en la data del balanç. El valor raonable dels derivats de preus de *commodities* es determina utilitzant les corbes futures de preus cotitzats en el mercat en la data de balanç.

S'assumeix que l'import en llibres menys la provisió per deteriorament de valor de les comptes a cobrar i a pagar s'aproxima al seu valor raonable. El valor raonable dels passius financers a efectes de la presentació d'informació financera s'estima descomptant els fluxos contractuals futurs d'efectiu al tipus d'interès corrent del mercat del que pot disposar GAS NATURAL per a instruments financers similars.

d) Reconeixement d'ingressos i despeses

Els ingressos d'energia són reconeguts quan el bé ha estat lliurat al client en base a les lectures periòdiques del comptador i inclouen la meritació estimada pel valor del bé consumit des de la data de la lectura del comptador fins al tancament del període. El consum diari estimat es deriva dels perfils històrics de client ajustats estacionalment i altres factors que es poden mesurar i que afecten el consum. Històricament, no s'ha realitzat cap ajust material corresponent als imports registrats com a ingressos no facturats i no s'espera tenir-los en el futur.

La regulació sectorial ha establert fins 30 juny 2009 l'obligació de minorar dels ingressos de generació l'import equivalent als drets d'emissió assignats (Nota 2). El resultat de l'aplicació d'aquesta normativa no ha suposat per GAS NATURAL el registre d'imports significatius respecte a les estimacions realitzades.

Determinades magnituds del sistema elèctric, incloent-hi les corresponents a altres empreses que permeten estimar la liquidació global del sistema elèctric que haurà de materialitzar-se en les corresponents liquidacions definitives, podria afectar la determinació de l'import corresponent al dèficit de les liquidacions de les activitats regulades elèctriques a Espanya.

e) Impost sobre beneficis i actius per impost diferit

El càlcul de la despesa per l'Impost sobre beneficis requereix la interpretació de normativa fiscal en les jurisdiccions on opera GAS NATURAL. La determinació de desenllaços esperats respecte a controvèrsies i litigis pendents, requereix la realització d'estimacions i judicis significatius.

GAS NATURAL avalua la recuperabilitat dels actius per impostos diferits en base a les estimacions de resultats fiscals futurs i de la capacitat de generar resultats suficients durant els períodes en els que siguin deduïbles aquests impostos diferits. Els passius per impostos diferits es registren d'acord amb les estimacions realitzades dels actius nets que en un futur no seran fiscalment deduïbles.

f) Vides útils de l'immobilitzat material

El tractament comptable de la inversió en immobilitzat material comporta la realització d'estimacions per determinar la vida útil de les mateixes als efectes de la seva amortització, com per determinar el valor raonable a la data d'adquisició, en el cas d'actius adquirits en combinacions de negocis.

La determinació de les vides útils requereix d'estimacions respecte al nivell d'utilització dels actius, així com a l'evolució tecnològica esperada. Les hipòtesis respecte al nivell d'utilització, marc tecnològic i el seu desenvolupament futur impliquen un grau significatiu de judici, en la mesura que el moment i la naturalesa de futurs esdeveniments són difícils de preveure.

Nota 4. Informació financera per segments

a) Format principal de presentació d'informació per segments: segments de negoci

Els segments de negoci de GAS NATURAL són:

- **Distribució de gas.** La distribució de gas engloba l'activitat de gas regulada, l'activitat retribuïda de distribució de gas i transport, els serveis d'accés de tercers a la xarxa, a més de les activitats connexes amb la distribució. Fins el 30 juny 2008 també incloïa el subministrament a tarifa que ha passat a ser subministrat en el mercat liberalitzat com subministrament d'últim recurs.

La distribució de gas inclou les vendes a clients regulats a Espanya (fins el 30 de juny de 2008), Amèrica Llatina (Argentina, Brasil, Colòmbia i Mèxic) i resta d'Europa (Itàlia) a preus regulats. Els clients regulats resideixen en països on el mercat del gas natural no ha estat liberalitzat, com és el cas d'Amèrica Llatina, o clients que resideixen en països on el mercat del gas natural ha estat liberalitzat però han optat per romandre dins del mercat regulat.

- **Distribució d'electricitat.** Engloba el negoci regulat de distribució d'energia elèctrica en territori espanyol, Amèrica Llatina i resta d'Europa (Moldàvia).

El negoci de distribució d'electricitat a Espanya, inclou l'activitat regulada de distribució d'electricitat i les actuacions de serveis de xarxa amb els clients, principalment els drets de connexió i enganxament, mesura dels consums i altres actuacions associades a l'accés de tercers a la xarxa de distribució de l'àmbit de GAS NATURAL. Des de l'1 de juliol de 2009, deixa d'existir l'anomenada tarifa integral amb la creació de les comercialitzadores d'últim recurs.

El negoci de distribució d'electricitat a l'Amèrica Llatina correspon a l'activitat regulada de distribució d'electricitat a Colòmbia, Guatemala, Nicaragua i Panamà.

El negoci de distribució d'electricitat a Moldàvia consisteix en la distribució regulada d'electricitat i comercialització a tarifa d'aquesta en l'àmbit de la capital i zones del centre i sud del país.

- **Generació electricitat.** Inclou la generació d'electricitat mitjançant centrals de cycle combinat, tèrmiques, nuclears, hidràuliques, cogeneració i parcs de generació eòlica a Espanya i Internacional (Amèrica Llatina, República Dominicana, Costa Rica, Puerto Rico i Kenya).

El negoci de generació electricitat a Espanya inclou les activitats de generació d'electricitat, el subministrament d'electricitat en mercats majoristes i la comercialització majorista i minorista d'electricitat en el mercat liberalitzat espanyol (incloent el subministrament d'últim recurs a partir de l'1 juliol 2009).

- **Upstream & midstream (UP & MID):**

Upstream. Inclou l'exploració de gas i les activitats de producció i transport de gas no incloses en el segment Unión Fenosa Gas des del moment de la seva extracció fins a la seva arribada a la planta de líquefacció i el procés de líquefacció.

Midstream. Inclou les activitats de la cadena de valor de Gas Natural Liqueat (GNL) no incloses en el segment Unión Fenosa Gas des de la seva sortida dels països exportadors (plantes de líquefacció) fins als punts d'entrada dels mercats finals. Aquestes activitats inclouen el transport del GNL des de la planta de líquefacció mitjançant transport marítim, el procés de regasificació i l'operació del gasoducte Magrib-Europa.

- **Majoristes i minoristes (M & M).** Inclou les activitats de proveïments i comercialització de gas natural a clients majoristes i minoristes del mercat liberalitzat espanyol (incloent el subministrament d'últim recurs a partir de l'1 de juliol de 2008), a més del subministrament de productes i serveis relacionats amb la comercialització minorista, en Espanya, sense considerar les activitats anàlogues incloses en el segment Unión Fenosa Gas. Així mateix, inclouen les vendes de gas natural a majoristes fora d'Espanya.
- **Unión Fenosa Gas (UF GAS):** Les activitats de proveïment i comercialització de gas realitzades pel negoci de control conjunt Unión Fenosa Gas i inclou les infraestructures de líquefacció a Damietta (Egipte), de regasificació de Sagunt i la gestió de la seva flota de vaixells, en territori espanyol i en l'exterior gestionat de manera conjunta amb un altre soci.
- **Altres:** Inclou l'explotació del jaciment de carbó de la societat Kangra Coal (proprietary), Ltd. a Sud-àfrica, les activitats relacionades amb fibra òptica i la resta de les activitats alienes a l'energia.

Els resultats, actius i passius per segments per als exercicis de referència són els següents:

Informació financera per segments-Compte de Pèrdues i Guanys

	Distribució de gas				Distribució d'electricitat				Generació electricitat		UP&MID	M&M	UF Gas	Altres	Total
	Espanya	Amèrica Llatina	Itàlia	Total	Espanya	Amèrica Llatina	Moldàvia	Total	Espanya	Inter-nacional					
2009															
Import net xifra de negocis segments	1.360	1.959	183	3.502	523	1.238	109	1.870	3.476	970	4.446	276	6.853	348	17.720
Import net xifra de negocis entre segments	(169)	(10)	–	(179)	(312)	(2)	–	(314)	(489)	–	(489)	(173)	(1.461)	(65)	(2.841)
Import net xifra de negocis consolidat	1.191	1.949	183	3.323	211	1.236	109	1.556	2.987	970	3.957	103	5.392	283	14.879
Ebitda ⁽¹⁾	927	510	56	1.493	385	242	16	643	806	246	1.052	181	396	122	3.937
Altres resultats	50	–	–	50	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	50
Dotació a l'amortització	(315)	(92)	(29)	(436)	(118)	(44)	(5)	(167)	(360)	(168)	(528)	(48)	(11)	(70)	(1.400)
Dotació a provisions	3	(11)	(2)	(10)	(5)	(67)	1	(71)	(14)	(1)	(15)	–	(46)	–	(139)
Resultat d'explotació	665	407	25	1.097	262	131	12	405	432	77	509	133	339	52	2.448
Resultat financer net	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	(716)
Resultat mètode participació	4	–	–	4	–	–	–	–	1	–	1	–	–	3	59
Resultat abans d'impostos	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	1.791
Impost sobre beneficis	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	(440)
Resultat després d'impostos d'activitats continuades	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	1.351
Resultat després d'impostos d'activitats interrompudes	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	39
Resultat del període	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	1.390

	Distribució de gas				Distribució d'electricitat				Generació electricitat		UP&MID	M&M	UF Gas	Altres	Total
	Espanya	Amèrica Llatina	Itàlia	Total	Espanya	Amèrica Llatina	Moldàvia	Total	Espanya	Inter-nacional ⁽²⁾					
2008															
Import net xifra de negocis segments	1.711	2.531	164	4.406	–	–	–	–	1.898	820	2.718	284	8.220	–	15.795
Import net xifra de negocis entre segments	(158)	–	–	(158)	–	–	–	–	(461)	–	(461)	(157)	(1.339)	–	(2.251)
Import net xifra de negocis consolidat	1.553	2.531	164	4.248	–	–	–	–	1.437	820	2.257	127	6.881	–	13.544
Ebitda ⁽¹⁾	886	467	36	1.389	–	–	–	–	366	150	516	185	465	–	2.564
Altres resultats	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Dotació a l'amortització	(303)	(94)	(27)	(424)	–	–	–	–	(98)	(81)	(179)	(49)	(8)	–	(726)
Dotació a provisions	(10)	(10)	(1)	(21)	–	–	–	–	(6)	–	(6)	–	(19)	–	(44)
Resultat d'explotació	573	363	8	944	–	–	–	–	262	69	331	136	438	–	1.794
Resultat financer net	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	(249)
Resultat mètode participació	5	–	–	5	–	–	–	–	1	–	1	–	–	–	6
Resultat abans d'impostos	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	1.551
Impost sobre beneficis	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	(379)
Resultat després d'impostos d'activitats continuades	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	1.172
Resultat després d'impostos d'activitats interrompudes	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Resultat del període	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	1.172

(1) L'Ebitda es calcula com el Resultat d'explotació sense tenir en compte els Altres Resultats, més la dotació a l'amortització i la dotació de provisions operatives.

(2) El 31 de desembre de 2008 recollia exclusivament la generació d'electricitat a Puerto Rico i Mèxic.

Informació financera per segments-Actius, passius i inversions

	Distribució de gas				Distribució d'electricitat				Generació electricitat			UP&MID	M&M	UF Gas	Altres	Total
	Amèrica				Amèrica				Inter-							
31 de Desembre 2009	Espanya	Llatina	Itàlia	Total	Espanya	Llatina	Moldàvia	Total	Espanya	nacional	Total					
Actius	4.341	2.236	722	7.299	5.408	1.909	138	7.455	11.996	1.891	13.887	1.095	2.380	2.287	1.496	35.899
Inversions mètode de la participació	40	–	–	40	–	–	–	–	10	–	10	–	–	70	21	141
Passius	(758)	(414)	(254)	(1.426)	(565)	(831)	(115)	(1.511)	(2.151)	(324)	(2.475)	(60)	(2.252)	(122)	(291)	(8.137)
Inversió/Combinacions de negoci	358	105	45	508	236	78	9	323	846	389	1.235	143	18	15	13.454	15.696

	Distribució de gas				Distribució d'electricitat				Generació electricitat			UP&MID	M&M	UF Gas	Altres	Total
	Amèrica				Amèrica				Inter-							
31 de Desembre 2008	Espanya	Llatina	Itàlia	Total	Espanya	Llatina	Moldàvia	Total	Espanya	nacional	Total					
Actius	4.443	1.948	712	7.103	–	–	–	–	2.881	1.348	4.229	1.070	2.339	–	431	15.172
Inversions mètode de la participació	36	–	–	36	–	–	–	–	6	–	6	–	–	–	–	42
Passius	(982)	(393)	(256)	(1.631)	–	–	–	–	(264)	(240)	(504)	(61)	(2.387)	–	(484)	(5.067)
Inversió/Combinacions de negoci	461	141	120	722	–	–	–	–	377	43	420	29	13	–	81	1.265

Els actius per segments consisteixen en actius d'explotació (incloent immobilitzat material, immobilitzat intangible, existències, derivats designats com a cobertura de transaccions comercials futures, clients, deutors i efectiu i altres mitjans líquids equivalents). Exclouen els saldos deutors amb Hisenda Pública, els actius financers i els derivats per negociació o cobertura de préstecs. Els actius no considerats ascendeixen a 9.453 milions d'euros a 31 de desembre de 2009 i a 3.551 milions d'euros a 31 de desembre 2008.

Els Passius per segments consisteixen en passius d'explotació (incloent derivats designats com a operacions de cobertura per a transaccions futures). Exclouen conceptes com Hisenda Pública creditora, deute financer i els derivats de cobertura corresponents. Els passius no considerats pugen a 25.038 milions d'euros a desembre de 2009 i a 6.977 milions d'euros a desembre de 2008.

La inversió inclou l'immobilitzat intangible (Nota 5) i l'immobilitzat material (Nota 6).

b) Format secundari de presentació d'informació per segments: segments geogràfics

El domicili de GAS NATURAL, on resideix l'operativa principal, està ubicat a Espanya. Les àrees d'operacions abasten principalment la resta d'Europa (Itàlia, França i Moldàvia), Amèrica Llatina, Puerto Rico, els Estats Units d'Amèrica i Àfrica.

L'import net de la xifra de negoci de GAS NATURAL assignat segons el país de destinació es detalla en el quadre següent:

	2009	2008
Espanya	9.381	8.578
Reste d'Europa	860	419
Amèrica Llatina	4.055	3.201
Puerto Rico	194	149
Estats Units d'Amèrica	264	728
Àfrica i altres	125	469
Total	14.879	13.544

Els actius de GAS NATURAL, que inclouen els actius d'explotació segons la descripció anterior i les inversions comptabilitzades aplicant el mètode de la participació assignats, segons la ubicació dels mateixos són els següents:

	A 31.12.09	A 31.12.08
Espanya	28.271	10.712
Resta d'Europa	1.036	858
Amèrica Llatina	5.800	3.074
Puerto Rico	235	223
Àfrica i altres	698	377
Total	36.040	15.244

Les inversions en actius materials i altres actius intangibles de GAS NATURAL assignades segons la ubicació dels actius són:

	A 31.12.09	A 31.12.08
Espanya	1.440	936
Resta d'Europa	55	69
Amèrica Llatina	320	178
Puerto Rico	14	7
Àfrica i altres	60	19
Total	1.889	1.209

Nota 5. Immobilitzat intangible

El moviment produït en els exercicis 2009 i 2008 a l'immobilitzat intangible és el següent:

	Concessions i altres drets d'ús	Aplicacions informàtiques	Altres immobilitzat intangible	Subtotal	Fons de comerç	Total
Cost brut	1.126	409	205	1.740	541	2.281
Fons d'amortització	(347)	(273)	(25)	(645)	–	(645)
Valor net comptable a 1.1.08	779	136	180	1.095	541	1.636
Inversió	4	69	68	141	–	141
Desinversió	–	(1)	–	(1)	–	(1)
Dotació a l'amortització	(49)	(49)	(6)	(104)	–	(104)
Diferències de conversió	(61)	(2)	–	(63)	2	(61)
Combinacions de negoci i altres (Nota 30)	–	–	–	–	3	3
Reclassificacions i altres	3	1	(1)	3	–	3
Valor net comptable a 31.12.08	676	154	241	1.071	546	1.617
Cost brut	1.071	434	271	1.776	546	2.322
Fons d'amortització	(395)	(280)	(30)	(705)	–	(705)
Valor net comptable a 1.1.09	676	154	241	1.071	546	1.617
Inversió	4	75	38	117	5	122
Desinversió	–	(6)	(133)	(139)	–	(139)
Dotació a l'amortització	(49)	(75)	(47)	(171)	–	(171)
Diferències de conversió	82	2	(8)	76	1	77
Combinacions de negoci i altres (Nota 30)	818	38	2.454	3.310	5.670	8.980
Reclassificacions i altres ⁽¹⁾	(2)	2	4	4	(166)	(162)
Valor net comptable a 31.12.09	1.529	190	2.549	4.268	6.056	10.324
Cost brut	1.987	561	2.620	5.168	6.056	11.224
Fons d'amortització	(458)	(371)	(71)	(900)	–	(900)
Valor net comptable a 31.12.09	1.529	190	2.549	4.268	6.056	10.324

(1) Inclou la disminució de la part del fons de comerç d'UNIÓN FENOSA, per import de 76 milions d'euros, que estava assignat als actius d'EPSA, que al desembre 2009 van ser venuts, així com el traspàs del fons de comerç de les societats de generació elèctrica per cicles combinats de Mèxic a "Actius no corrents mantinguts per a la venda" per import de 89 milions d'euros (Nota 9).

A l'epígraf "Concessions i altres drets d'ús" s'inclou:

- El dret d'ús del gasoducte Magrib-Europa, mitjançant el qual GAS NATURAL utilitza en exclusiva el gasoducte de transport i té l'obligació de mantenir i millorar, en el necessari, aquest gasoducte. El valor net comptable d'aquest dret puja a 325 milions d'euros a 31 de desembre de 2009 (357 milions d'euros a 31 de desembre de 2008). Aquest dret finalitzarà al 2021 i podrà ser renovat.
- Acords de concessió mitjançant els quals GAS NATURAL opera a la distribució de gas natural a Amèrica Llatina, generalment amb terminis superiors a 30 anys, prorrogables. Aquests acords contenen disposicions per a l'ús de vies públiques pel subministrament directe de gas als consumidors finals, així com per a la construcció i manteniment de les instal·lacions de gas. Existeixen també obligacions de connexió d'acord amb la normativa d'aplicació. En determinats acords de concessió, al venciment dels mateixos, hi ha una obligació legal de transmetre la titularitat de la xarxa a canvi d'una compensació apropiada. Cal destacar els següents acords de concessió:
 - a) Concessió de distribució de gas a l'àrea metropolitana de Rio de Janeiro que ascendeix a 195 milions d'euros a 31 de desembre de 2009 (158 milions d'euros a 31 de desembre de 2008). La concessió finalitzarà l'any 2027 i podrà ser renovada.
 - b) Concessió de distribució de gas al sud de l'estat de São Paulo que ascendeix a 154 milions d'euros a 31 de desembre de 2009 (125 milions d'euros a 31 de desembre de 2008). La concessió finalitzarà l'any 2030 i podrà ser renovada.
- Concessions de distribució elèctrica adquirides com a conseqüència de la combinació de negocis d'UNIÓN FENOSA per un import de 813 milions d'euros a 31 de desembre de 2009, dels quals 684 milions d'euros corresponen a concessions de distribució elèctrica a Espanya que tenen una vida útil indefinida (Nota 30).

L'epígraf "Altres immobilitzat intangible" inclou principalment:

- Projectes en desenvolupament per a parcs de generació eòlica que ascendeixen a 98 milions d'euros a 31 de desembre de 2009 (79 milions d'euros a 31 de desembre de 2008).
- El cost de l'adquisició dels drets de regasificació en exclusiva a Puerto Rico que pugen a 57 milions d'euros a 31 de desembre de 2009 (61 milions d'euros a 31 de desembre de 2008).
- Els drets d'emissió de CO₂ adquirits, incloent-hi els adquirits com a conseqüència de la combinació de negocis d'UNIÓN FENOSA, per 69 milions d'euros (60 milions d'euros a 31 de desembre de 2008).
- Altres immobilitzat intangible adquirit com a conseqüència de la combinació de negocis d'UNIÓN FENOSA per un import de 2.199 milions d'euros a 31 de desembre de 2009, que inclou bàsicament contractes de proveïment de gas i altres drets contractuals (Nota 30).

El fons de comerç s'assigna a les unitats generadores d'efectiu (UGE) de GAS NATURAL identificades segons el país d'explotació i el segment de negoci. Es presenta a continuació un resum de l'assignació del fons de comerç per segments de negoci i geogràfic:

	A 31.12.09						A 31.12.08		
	Distribució de gas	Distribució electricitat	Generació electricitat	UF Gas	Altres	Total	Distribució de gas	Generació electricitat	Total
Espanya	–	1.133	3.015	891	–	5.039	–	120	120
Resta d'Europa	143	15	–	–	–	158	143	–	143
Amèrica Llatina	74	205	411	–	–	690	72	89	161
Puerto Rico	–	–	118	–	–	118	–	122	122
Àfrica	–	–	16	–	35	51	–	–	–
	217	1.353	3.560	891	35	6.056	215	331	546

Les proves de deteriorament s'han realitzat el 31 de desembre de 2009 i 2008. De l'anàlisi del deteriorament del fons de comerç realitzat no es va deduir que fos probable que sorgís cap deteriorament en un període futur.

L'immobilitzat intangible inclou, a 31 de desembre de 2009, elements en ús totalment amortitzats per un import de 276 milions d'euros.

Nota 6. Immobilitzat material

El moviment durant els exercicis 2009 i 2008 en les diferents comptes d'immobilitzat material i de les seves corresponents amortitzacions acumulades i provisions ha estat el següent:

	Terrenys i construccions	Instal·lacions tècniques de gas	Instal·lacions tècniques de generació elèctrica	Instal·lacions tècniques de transport i distribució elèctrica	Vaixells transport de gas	Altres immobilitzat	Immobilitzat en curs	Total
Cost brut	249	8.760	3.289	–	433	706	461	13.898
Fons d'amortització	(68)	(3.454)	(297)	–	(51)	(323)	–	(4.193)
Valor net comptable a 1.1.08	181	5.306	2.992	–	382	383	461	9.705
Inversió	10	560	50	–	–	35	413	1.068
Desinversió	(2)	(12)	(1)	–	–	(2)	(1)	(18)
Dotació a l'amortització	(8)	(395)	(167)	–	(15)	(37)	–	(622)
Diferències de conversió	(1)	(177)	60	–	–	1	(10)	(127)
Combinacions de negoci (Nota 30)	–	56	–	–	–	–	–	56
Reclassificacions i altres	(3)	113	8	–	–	(92)	(100)	(74)
Valor net comptable a 31.12.08	177	5.451	2.942	–	367	288	763	9.988
Cost brut	248	9.208	3.430	–	433	598	763	14.680
Fons d'amortització	(71)	(3.757)	(488)	–	(66)	(310)	–	(4.692)
Valor net comptable a 1.1.09	177	5.451	2.942	–	367	288	763	9.988
Inversió	9	430	72	36	83	71	1.066	1.767
Desinversió	(33)	(50)	(11)	(13)	–	(2)	(5)	(114)
Dotació a l'amortització	(13)	(412)	(512)	(171)	(21)	(115)	–	(1.244)
Diferències de conversió	(3)	98	(80)	(16)	–	(4)	(22)	(27)
Combinacions de negoci (Nota 30)	333	525	8.606	5.294	146	546	1.433	16.883
Reclassificacions i altres ⁽¹⁾	43	(391)	(1.208)	165	–	49	(1.228)	(2.570)
Valor net comptable a 31.12.09	513	5.651	9.809	5.295	575	833	2.007	24.683
Cost brut	579	9.511	10.219	5.314	661	1.127	2.007	29.418
Fons d'amortització	(66)	(3.860)	(410)	(19)	(86)	(294)	–	(4.735)
Valor net comptable a 31.12.09	513	5.651	9.809	5.295	575	833	2.007	24.683

(1) Es mostren traspasos a l'epígraf "Actius no corrents mantinguts per a la venda" per import de 2.253 milions d'euros, dels quals 1.079 milions d'euros corresponen a actius venuts el desembre de 2009 (Nota 9).

Les despeses financeres activades en l'exercici 2009 en projectes d'immobilitzat durant la seva construcció ascendeixen a 59 milions d'euros (25 milions d'euros el 2008). Les despeses financeres capitalitzades en l'exercici 2009 representen el 7,3% del total dels costos financers per endeutament net (8,2% per a l'exercici 2008). La taxa mitjana de capitalització durant els exercicis 2009 i 2008 ha ascendit a 3,8% i 4,4% respectivament.

En l'epígraf de "Vaixells transport de gas" s'inclou el valor actual, en el moment de l'adquisició, dels pagaments compromesos per al noliejament de 6 vaixells metaners (dels quals 2 vaixells han estat contractats conjuntament amb el Grup Repsol YPF i 2 vaixells han estat contractats pel negoci conjunt Unión Fenosa Gas) en règim d'arrendament financer (Nota 17). El 2009 s'ha adquirit un vaixell de 138.000 metres cúbics de capacitat a través d'un contracte en règim d'arrendament financer amb una durada de 20 anys, ampliable per períodes consecutius de 5 anys, i que representa una inversió conjunta de 142 milions d'euros corresponent al valor actual dels pagaments compromesos per Repsol YPF (50%) i GAS NATURAL (50%).

En l'epígraf de "Instal·lacions tècniques de generació elèctrica" s'inclouen les illes de potència de les centrals de cicle combinat de Palos de la Frontera i Sagunt adquirides en règim d'arrendament financer (Nota 16).

En l'epígraf "Altres immobilitzats" es recull a 31 de desembre de 2009 el valor net comptable d'Inversions en zones amb reserves per 373 milions d'euros, entre les quals s'inclou les inversions en el jaciment de carbó de la societat Kangra Coal (Proprietary), Ltd a Sud-àfrica adquirida en la combinació de negocis d'UNIÓN FENOSA (31 milions d'euros a 31 de desembre de 2008) i Costos d'exploració per 56 milions d'euros (46 milions d'euros a 31 de desembre de 2008).

L'immobilitzat en curs a 31 de desembre 2009 inclou bàsicament inversions realitzades a:

- Les plantes de cicle combinat a Màlaga, Port de Barcelona i Norte Durango (Mèxic) la posada en marxa de les quals s'estima per a l'exercici 2010, per un import total de 1.010 milions d'euros (522 milions d'euros a 31 de desembre de 2008).
- Els parcs de generació eòlica en construcció, per un import total de 211 milions d'euros.
- Inversions recurrents per a la planificació i desenvolupament de la xarxa de distribució de gas i electricitat.

El juny de 2009 es va posar en servei la planta dessulfuradora de la central tèrmica de Narcea III i l'octubre de 2009 es va iniciar l'operació comercial per la reconversió de la central tèrmica de Meirama per un import total de 226 milions d'euros.

L'immobilitzat material inclou, a 31 de desembre de 2009, elements en ús totalment amortitzats per un import de 807 milions d'euros.

És política de GAS NATURAL contractar totes les pòlisses d'assegurances que s'estimin necessàries per donar cobertura als possibles riscos que poguessin afectar els elements d'immobilitzat material.

GAS NATURAL manté a 31 de desembre 2009 compromisos d'inversió per 265 milions d'euros, bàsicament per la construcció de plantes de generació elèctrica per cicles combinats, plantes de regasificació i pels projectes d'*upstream*.

A 31 de desembre 2009 GAS NATURAL no disposava d'immobles d'inversió de valor significatiu.

Nota 7. Inversions comptabilitzades pel mètode de la participació

El moviment en els exercicis 2009 i 2008 de les inversions comptabilitzades pel mètode de la participació és el següent:

	2009	2008
A 1 de Gener	42	38
Inversió	5.825	–
Traspassos d'actius financers disponibles per a la venda	2.457	–
Canvi mètode de consolidació	(8.269)	–
Combinacions de negoci	429	–
Participacions en el resultat del període	59	6
Diferències de conversió	42	–
Dividends rebuts	(1)	(1)
Desinversions i traspassos	(443)	(1)
A 31 de Desembre	141	42

La inversió correspon a l'adquisició a ACS del 35,3% adicional de participació en UNIÓN FENOSA i a la seva incorporació des del 28 de febrer de 2009 per el mètode de la participació juntament amb la participació prèvia del 14,7% traspasada des de l'epígraf "Actius financers disponibles per a la venda", un cop cancel·lats els ajustos de valoració per a deixar-la valorada pel valor total de cost històric (Notes 3.4.1.e i 8). Com a conseqüència de les adquisicions addicionals posteriors, des d'el 30 d'abril de 2009 ha passat a consolidar-se per integració global (Nota 3.4.1.e). L'aportació d'UNIÓN FENOSA per la seva consolidació pel mètode de la participació ha pujat a 46 milions d'euros.

Com a conseqüència de la combinació de negocis d'UNIÓN FENOSA les societats més significatives incorporades pel mètode de la participació són Indra Sistemas, S.A. (venuda parcialment amb posterioritat), Sociedade Galega do Medio Ambiente, S.A., i diverses societats associades del subgrup Unión Fenosa Gas.

Amb data 2 de juliol de 2009 es va materialitzar la venda del 13,0% d'Indra Sistemas, S.A. per import de 321 milions d'euros havent estat classificat el 5,0% restant per import de 123 milions d'euros com a "Actiu financer disponible per a la venda" (Nota 8), sense impacte en el Compte de Pèrdues i Guanyos Consolidat, atès que el valor de venda d'aquesta participació es correspon amb el valor raonable a la data d'adquisició d'UNIÓN FENOSA (Nota 28). La participació en el resultat de l'exercici aportat per Indra Sistemas, S.A. ha ascendit a 5 milions d'euros.

A l'Annex I es relacionen totes les empreses associades participades per GAS NATURAL.

El percentatge en els resultats de les principals societats associades, cap de les quals cotitza en borsa, i els seus actius (incloent un fons de comerç de 17 milions d'euros com a conseqüència de la combinació d'UNIÓN FENOSA) i passius agregats són els següents:

	País	Actiu	Passiu	Ingrés	Resultat	% Participació
2009						
Enervent, S.A.	Espanya	5	3	1	–	26,0
Ensafeca Holding Empresarial, S.L. ⁽¹⁾	Espanya	2	–	–	–	18,5
Gas Aragón, S.A.	Espanya	48	22	11	4	35,0
Kromschroeder, S.A.	Espanya	7	2	6	–	42,5
Sistemas Energéticos La Muela, S.A.	Espanya	2	–	1	–	20,0
Sistemas Energéticos Mas Garullo, S.A. ⁽¹⁾	Espanya	2	1	1	–	18,0
Sociedade Galega do Medio Ambiente, S.A.	Espanya	121	100	–	–	49,0
Subgrupo Eufer ⁽¹⁾	Espanya	18	8	7	1	9,0-22,5
Subgrupo Unión Fenosa Gas ^(1/2)	Espanya/Oman	125	62	38	3	3,7-11,6
Torre Marenstrum, S.L.	Espanya	34	25	3	–	45,0
2008						
Enervent, S.A.	Espanya	6	4	2	1	26,0
Gas Aragón, S.A.	Espanya	46	23	19	5	35,0
Kromschroeder, S.A.	Espanya	7	2	8	–	42,5
Sistemas Energéticos La Muela, S.A.	Espanya	2	–	1	–	20,0
Sistemas Energéticos Mas Garullo, S.A. ⁽¹⁾	Espanya	2	1	1	–	18,0
Torre Marenstrum, S.L.	Espanya	35	26	3	–	45,0

(1) Consolidada pel mètode de la participació tot i que el percentatge de participació se situa per sota del 20%, ja que GAS NATURAL té una representació significativa en la seva gestió.

(2) Inclou les participacions en les societats associades Qalhat LNG S.A.O.C. i Regasificadora del Noroeste, S.A. gestionades a través del subgrup Unión Fenosa Gas.

Nota 8. Actius financers

El detall dels actius financers, excloent els inclosos en els epígrafs "Deutors comercials i altres comptes a cobrar" (Nota 11) i "Efectius i altres actius líquids equivalents" (Nota 12), a 31 de desembre de 2009 i 2008, classificats per naturalesa i categoria és el següent:

	Valor raonable amb canvis en resultats	Disponibles per a la venda	Préstecs i partides a cobrar	Inversions mantingudes fins el venciment	Derivats de cobertura	Total
A 31 desembre 2009						
Instruments de patrimoni	–	219	–	–	–	219
Derivats (Nota 17)	–	–	–	–	1	1
Altres actius financers	–	–	383	1	–	384
Actius financers no corrents	–	219	383	1	1	604
Derivats (Nota 17)	–	–	–	–	–	–
Altres actius financers	–	–	1.386	1	–	1.387
Actius financers corrents	–	–	1.386	1	–	1.387
Total	–	219	1.769	2	1	1.991

	Valor raonable amb canvis en resultats	Disponibles per a la venda	Préstecs i partides a cobrar	Inversions mantingudes fins el venciment	Derivats de cobertura	Total
A 31 desembre 2008						
Instruments de patrimoni	–	2.599	–	–	–	2.599
Derivats (Nota 17)	–	–	–	–	4	4
Altres actius financers	–	–	215	2	–	217
Actius financers no corrents	–	2.599	215	2	4	2.820
Derivats (Nota 17)	36	–	–	–	7	43
Altres actius financers	169	–	95	53	–	317
Actius financers corrents	205	–	95	53	7	360
Total	205	2.599	310	55	11	3.180

Actius financers valorats a valor raonable amb canvis en resultats

El detall dels actius financers valorats a valor raonable amb canvis en resultats, a 31 de desembre de 2009 i 2008, en funció del mètode emprat per al càlcul del seu valor raonable és el següent:

	Nivell 1		Nivell 2		Nivell 3		Total	
	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008
Valor raonable amb canvis en resultats	–	–	–	205	–	–	–	205

A 31 de desembre de 2008 s'inclouïa la valoració a valor raonable dels contractes d'*Equity Swap* sobre 85.886.762 accions d'Unión Fenosa, S.A., representatives del 9,4% del capital social, i del contracte de compravenda a termini subscrit a preu fix amb Caja Navarra sobre 2.721.000 accions d'Unión Fenosa, S.A., representatives del 0,3% del capital social, tots ells esmentats a la Nota 3.4.1.e. El diferencial entre el valor de mercat de l'actiu de referència i el preu contractat es va registrar en el Compte de Pèrdues i Guanyos Consolidat de l'exercici 2008, dins l'epígraf "Variacions de valor raonable d'instruments financers" (Nota 28).

A 31 desembre 2008 també s'inclouïen imposicions financeres vençudes al juliol de 2009 per un import de 158 milions d'euros que havien meritat un interès del 2,57%. Per a aquestes imposicions no s'havien identificat canvis en el valor raonable derivats del risc de crèdit associat a l'instrument.

Actius financers disponibles per a la venda

El moviment en els exercicis 2009 i 2008 dels actius financers disponibles per a la venda en funció del mètode emprat per al càlcul del seu valor raonable és el següent:

	2009				2008			
	Nivell 1	Nivell 2	Nivell 3	Total	Nivell 1	Nivell 2	Nivell 3	Total
A 1 de Gener	2.571	–	28	2.599	267	–	31	298
Augments	–	–	–	–	2.459	–	–	2.459
Traspàs a/d'associades	(2.334)	–	–	(2.334)	–	–	–	–
Desinversions	(261)	–	(3)	(264)	(29)	–	(3)	(32)
Combinacions de negocis	101	–	51	152	–	–	–	–
Ajust a valor raonable	60	–	–	60	(126)	–	–	(126)
Diferències de conversió	2	–	3	5	(1)	–	–	(1)
Traspàsos i altres	2	–	(1)	1	1	–	–	1
A 31 de Desembre	141	–	78	219	2.571	–	28	2.599

Exercici 2009

Les principals variacions de l'epígraf "Actius financers disponibles per a la venda" són les següents:

- El traspàs de la inversió en UNIÓN FENOSA, un cop cancel·lats els ajustos de valoració per a deixar-la valorada pel valor total de cost històric, per un import de 2.457 milions d'euros a l'epígraf "Inversions comptabilitzades pel mètode de la participació" com conseqüència de la seva consolidació des del 28 de febrer de 2009 (Nota 7).
- Les vendes parcials en els mesos de maig i juliol de 2009 de la participació de l'1% d'Isagen S.A. E.S.P. per part d'UNIÓN FENOSA per un import total de 63 milions d'euros, sense impacte en el Compte de Pèrdues i Guanys Consolidat atès que el valor de venda d'aquesta participació es correspon amb el valor raonable a la data d'adquisició d'UNIÓN FENOSA (Nota 30).
- La venda el maig de 2009 de la participació de l'1% en Red Eléctrica Corporación, S.A. per part d'UNIÓN FENOSA per un import total de 43 milions d'euros, sense impacte en el Compte de Pèrdues i Guanys Consolidat, atès que el valor de venda d'aquesta participació es correspon amb el valor raonable a la data d'adquisició d'UNIÓN FENOSA (Nota 30).
- La venda el juny de 2009 de la participació del 5% d'Enagás, S.A. per part de Gas Natural SDG, S.A., per un import total de 155 milions d'euros, que va generar un benefici abans d'impostos de 101 milions d'euros, reduint les reserves "d'Ajustos per canvis de valor (Nota 28)".
- El traspàs el juny de 2009 del 5% de la participació en Indra Sistemas, S.A. com a actiu financer disponible per a la venda (Nota 7), i el valor de la mateixa d'acord amb el valor de cotització a 31 de desembre de 2009 de 141 milions d'euros.

Exercici 2008

Les principals variacions de l'epígraf "Actius financers disponibles per a la venda" van ser les següents:

- L'adquisició del 14,7% d'Unión Fenosa, S.A. (Nota 3.4.1.e) per un import total, incloent costos d'adquisició, de 2.457 milions d'euros. Aquesta participació es va ajustar al valor de cotització al tancament de l'exercici (17,73 euros per acció) amb efecte a l'epígraf "Ajustaments per canvis de valor" de patrimoni per un import de 72 milions d'euros abans de l'efecte impositiu (net d'impostos puja a 51 milions d'euros). No es va considerar necessari realitzar una pèrdua per deteriorament de valor d'aquesta inversió amb càrrec al compte de pèrdues i guanys consolidat ja que existien plusvàlues tàcites en el moment de l'adquisició.
- La venda el juliol de 2008 de la participació del 14,8% en el capital de Transportadora Colombiana de Gas S.A., ESP per 11 milions d'euros, que va generar un benefici net de 8 milions d'euros.

Préstecs i partides a cobrar

La composició a 31 de desembre de 2009 i 2008 es mostra a continuació:

	A 31.12.09	A 31.12.08
Crèdits comercials	108	89
Fiances i dipòsits	125	53
Deutors ingressos capacitat	14	57
Altres crèdits	136	16
Préstecs i partides a cobrar no corrents	383	215
Crèdits comercials	42	47
Dèficit de tarifa	1.267	–
Dividend a cobrar	3	41
Altres crèdits	74	7
Préstecs i partides a cobrar corrents	1.386	95
Total	1.769	310

El desglossament per venciments a desembre de 2009 i 2008 és el següent:

Venciments	A 31.12.09	A 31.12.08
Abans d'1 any	1.386	95
Entre 1 any i 5 anys	233	127
Més de 5 anys	150	88
Total	1.769	310

El valor raonable i el valor comptable d'aquests actius no difereixen de forma significativa.

En l'epígraf de "Crèdits comercials" s'inclouen, principalment, crèdits per la venda d'instal·lacions de calefacció i gas finançades a llarg termini. Els tipus d'interès corresponents (entre 7,75% i 9% per crèdits d'entre 1 a 5 anys) s'ajusten als tipus d'interès del mercat per a préstecs d'aquesta classe i durada.

A l'epígraf "Fiances i dipòsits" s'inclou fonamentalment els imports rebuts dels clients en el moment de la contractació com a garantia del subministrament d'energia i que, d'acord amb la legislació que així ho estableix, han estat dipositats a les Administracions Públiques competents.

El finançament del dèficit de les liquidacions de les activitats regulades d'electricitat s'inclou en l'epígraf "Altres actius financers corrents", de tal manera que, d'acord amb la legislació vigent, hi ha el dret a percebre el seu reintegrament sense que es trobi subjecte a factors contingents futurs i es preveu la seva recuperació en l'exercici 2010. A 31 de desembre 2009 GAS NATURAL manté un dret de cobrament per aquest dèficit per import de 1.267 milions d'euros corresponents a l'exercici 2006 (195 milions d'euros), a l'exercici 2008 (525 milions d'euros) i a l'exercici 2009 (547 milions d'euros).

En l'epígraf "Deutors ingressos capacitat" es recullen els ingressos pendents de facturar reconeguts per la linealització en el període de vigència del contracte de cessió de capacitat de generació a Puerto Rico, amb venciment el 2022.

S'inclou en l'epígraf "Altres crèdits no corrents" i "Altres crèdits corrents" el valor actual dels imports diferits pendents de cobrament de la venda de les participacions esmentada a la Nota 18 a Chemo España, S.L. per import de 20 milions de dòlars nord-americans, amb venciments entre 2010 i 2013.

Inversions mantingudes fins el venciment

Les inversions mantingudes fins al venciment en l'exercici 2008 recollien imposicions financeres per 53 milions d'euros que han vençut al juliol 2009 i que van meritjar un tipus d'interès del 4,76%.

Derivats de cobertura

Les variables en què es basen la valoració dels derivats de cobertura recollits en aquest epígraf són observables en un mercat actiu (Nivell 2).

A la Nota 17 es recull el detall dels instruments financers derivats.

Nota 9. Actius no corrents i grups alienables d'elements mantinguts per a la venda i activitats interrompudes

En data 20 de juliol de 2009, GAS NATURAL va acordar amb Naturgas Energía Grupo, S.A. i determinades entitats del seu grup la venda de la branca d'activitat de distribució de gas a la Comunitat Autònoma de Cantàbria i en la Regió de Múrcia, la branca d'activitat de subministrament de gas natural i electricitat a clients domèstic-comercials i PIMES i la branca d'activitat de prestació de serveis comuns en aquestes zones, així com les xarxes de distribució d'alta pressió a Cantàbria, País Basc i Astúries. Aquesta operació es va realitzar en el marc del pla d'actuacions aprovat per la Comissió Nacional de Competència en relació amb l'adquisició d'Unión Fenosa (Nota 3.4.1.e i Nota 34) i es trobava subjecta a l'aprovació per part de les autoritats reguladores i de competència. Des d'aquesta data aquests actius s'han considerat com a actius no corrents mantinguts per a la venda. Un cop obtingudes les corresponents autoritzacions, la venda s'ha realitzat el 31 de desembre de 2009 per un import de 330 milions d'euros, generant una plusvàlua abans d'impostos de 50 milions d'euros (Nota 27).

En data 17 d'octubre de 2009, GAS NATURAL va acordar amb Colener, S.A.S, Inversiones Argos S.A. i Banca de Inversión BanColombia S.A.- Corporación Financiera la venda de la seva participació del 63,8% en la companyia colombiana Empresa de Energía del Pacífico, S.A. (EPSA). Aquesta venda estava subjecta a l'autorització de la Superintendencia Financera de Colòmbia per al llançament d'una Oferta Pública d'Adquisició d'Accions pel 66,1% de les accions d'EPSA. Des d'aquesta data aquests actius s'han considerat com a actius no corrents mantinguts per a la venda. Un cop obtingudes les corresponents autoritzacions, la venda s'ha realitzat el 9 de desembre de 2009 per un import de 690 milions d'euros, generant una plusvàlua abans d'impostos de 11 milions d'euros.

En data 19 de desembre de 2009, GAS NATURAL va acordar amb Morgan Stanley Infraestructura i Galp Energia SGPS i determinades entitats dels seus grups la venda de la branca de distribució de gas natural a 38 municipis de la Comunitat Autònoma de Madrid, la branca d'activitat de subministrament de gas natural i electricitat a clients domèstic-comercials i PIMES i la branca d'activitat de prestació de serveis comuns en aquestes zones. Aquesta operació es va realitzar en el marc del pla d'actuacions aprovat per la Comissió Nacional de Competència en la relació amb l'adquisició d'UNIÓN FENOSA (Nota 3.4.1.e. i Nota 34) i es troba subjecta a l'aprovació per part de les autoritats reguladores i de competència que s'espera completar el maig de 2010. Des de la data de l'acord, aquests actius s'han considerat com a actius no corrents mantinguts per a la venda. L'import acordat del valor de venda, puja a 800 milions d'euros.

En data 24 de desembre de 2009, GAS NATURAL va acordar amb Mitsui Group i Tokyo Gas Company la desinversió de les societats de generació elèctrica per cicles combinats de Mèxic Anáhuac (Río Bravo II), Lomas del Real (Río Bravo III), Vallehermoso (Río Bravo IV), Electricidad Águila Altamiras i Saltillo, amb una capacitat de generació total de 2.233 MW, i el Gasoducto del Río. Mitjançant aquest acord Mitsui Group i Tokyo Gas Company arribaran a una participació del 76% a través d'una ampliació de capital que diluirà la participació de GAS NATURAL i posteriorment, durant el 2010, podran exercir una opció de compra, i GAS NATURAL podrà exercir una opció de venda, del 24% del capital restant. Aquesta operació es troba subjecta a aprovació per part de les autoritats mexicanes, esperant que es completi l'abril de 2010. Des de la data de l'acord aquests actius s'han considerat com a actius no corrents mantinguts per a la venda. El valor total de l'operació puja a 1.225 milions de dòlars, rebent addicionalment GAS NATURAL el reemborsament en efectiu de deutes de les companyies per 240 milions de dòlars.

Els actius i passius associats d'EPSA s'han considerat activitats interrompudes, atès que es consideren components que representen una línia de negoci significativa (Generació d'electricitat a Colòmbia). La resta de les actius i passius associats no representen una línia de negoci o àrea geogràfica significativa d'operacions, per la qual cosa no s'han considerat activitats interrompudes.

El desglossament per naturalesa dels actius classificats com mantinguts per la venda i dels passius vinculats i del Resultat global total de l'exercici, a 31 de desembre de 2009, és el següent:

	2009		Total
	Distribució de gas Espanya ⁽¹⁾	Generació electricitat internacional ⁽²⁾	
Immobilitzat intangible	–	91	91
Immobilitzat material	274	900	1.174
Actius financers no corrents	7	45	52
Actiu per impost diferit	1	68	69
Actiu no corrent	282	1.104	1.386
Existències	2	18	20
Deutors comercials i altres comptes a cobrar	88	102	190
Efectiu i altres actius líquids equivalents	–	98	98
Actiu corrent	90	218	308
Total actiu	372	1.322	1.694
Subvencions	23	–	23
Provisions no corrents	1	28	29
Passius financers no corrents	–	3	3
Passiu per impost diferit	12	162	174
Altres passius no corrents	3	186	189
Passiu no corrent	39	379	418
Provisions corrents	–	1	1
Passius financers corrents	–	3	3
Creditors comercials i altres comptes a pagar	29	28	57
Altres passius corrents	–	5	5
Passiu corrent	29	37	66
Total passiu	68	416	484

	2009		Total
	Distribució de gas Espanya ⁽¹⁾	Generació electricitat internacional ⁽²⁾	
Resultat consolidat de l'exercici	26	35	61
Ingressos i despeses reconeguts directament en el patrimoni net:	–	(8)	(8)
Diferències de conversió	–	(6)	(6)
Per cobertures de fluxos d'efectiu	–	(2)	(2)
Resultat global total de l'exercici	26	27	53

(1) Actius diversos municipis Comunitat Autònoma de Madrid esmentats.

(2) Actius Generació Mèxic esmentats.

Els desglossaments per naturalesa de l'epígraf "Resultat després d'impostos d'activitats interrompudes" del Compte de Pèrdues i Guanyos Consolidat i dels fluxos d'efectiu de l'Estat de Fluxos d'Efectiu Consolidat, corresponents a EPSA són els següents:

	2009 ⁽¹⁾
Generació electricitat internacional	
Import net de la xifra de negoci	188
Proveïments	(80)
Altres ingressos d'explotació	2
Despeses de personal	(9)
Altres despeses d'explotació	(2)
Amortització d'immobilitzat	(15)
Resultat d'explotació	84
Ingressos financers	12
Despeses financeres	(10)
Resultat financer	2
Resultat per venda	11
Resultat abans d'impostos	97
Impost sobre beneficis	(58)
Resultat després d'impostos d'activitats interrompudes	39

	2009 ⁽¹⁾
Generació electricitat internacional	
Fluxos d'efectiu de les activitats d'explotació	46
Fluxos d'efectiu d'activitats d'inversió	59
Fluxos d'efectiu de les activitats de finançament	(106)

(1) Correspon al període des d'el 30 d'abril de 2009 (data d'adquisició d'UNIÓN FENOSA) fins el 9 de desembre de 2009 (data de venda d'EPSA).

Nota 10. Existències

El desglossament de las existències és el següent:

	A 31.12.09	A 31.12.08
Gas natural i gas natural líquid	360	480
Carbó i fuel-oil	241	–
Combustible nuclear	48	–
Materials i altres existències	91	80
Total	740	560

Les existències de gas inclouen bàsicament les existències en els emmagatzematges subterranis, en trànsit marítim, en plantes i en gasoductes.

Nota 11. Deutors comercials i altres comptes a cobrar

La composició d'aquest epígraf és la següent:

	A 31.12.09	A 31.12.08
Clients	3.578	2.464
Comptes a cobrar d'empreses vinculades (Nota 32)	84	89
Provisió per depreciació de deutors	(208)	(183)
Clients per vendes i prestacions de serveis	3.454	2.370
Administracions públiques	121	78
Pagaments anticipats	46	62
Instruments financers derivats (Nota 17)	30	60
Deutors variis	543	198
Altres deutors	740	398
Actiu per impost corrent	40	17
Total	4.234	2.785

El moviment de la provisió per depreciació de deutors és el següent:

	2009	2008
A 1 de gener	(183)	(175)
Dotació neta de l'exercici	(38)	(41)
Baixes	16	18
Diferències de conversió i altres	(3)	15
A 31 de desembre	(208)	(183)

Amb caràcter general, les facturacions pendents de cobrament no meriten interessos, estant establert el seu venciment en un període mig de 25 dies.

Nota 12. Efectiu i altres actius líquids equivalents

Efectiu i altres actius líquids equivalents a l'efectiu inclou:

	A 31.12.09	A 31.12.08
Tresoreria	435	122
Inversions a curt termini (Espanya i Resta d'Europa)	25	87
Inversions a curt termini (Internacional)	129	40
Total	589	249

Les inversions a curt termini són molt líquides (menys de 10 dies) i amb un tipus d'interès efectiu ponderat de 2,1% al desembre de 2009 (4,4% el desembre de 2008).

Els tipus d'interès efectius mitjans ponderats de les inversions a curt termini són:

- Espanya i Resta d'Europa: 0,6% el 2009 i 3,6% el 2008.
- Internacional: 5,1% el 2009 i 7,3% el 2008.

Nota 13. Patrimoni

Els principals components del Patrimoni es detallen en els següents apartats:

Capital social i Prima d'emissió

Les variacions durant els exercicis 2009 i 2008 del nombre d'accions i els comptes de Capital social i prima d'emissió han estat les següents:

	Nombre d'accions (en milers)	Capital social	Prima d'emissió	Total
A 1 de gener de 2008	447.776	448	–	448
Variació	–	–	–	–
A 31 de desembre de 2008	447.776	448	–	448
Ampliació de capital	473.981	474	3.331	3.805
– En efectiu	447.776	448	2.983	3.431
– En bescanvi	26.205	26	348	374
A 31 de desembre de 2009	921.757	922	3.331	4.253

A 31 desembre 2009 i a 31 de desembre de 2008 el nombre autoritzat total d'accions ordinàries era respectivament de 921.756.951 accions i 447.776.028 accions representades per mitjà d'anotacions en compte amb un valor nominal d'1 euro per acció. Totes les accions emeses estan totalment desemborsades i amb els mateixos drets polítics i econòmics.

La Junta General Extraordinària d'Accionistes celebrada el 10 març 2009 va acordar augmentar el capital social reconeixent el dret de subscripció preferent dels accionistes en 448 milions d'euros mitjançant l'emissió i posada en circulació de 447.776.028 noves accions ordinàries a un tipus d'emissió de 7,82 euros per acció (corresponent 1 euro a valor nominal i 6,82 euros de prima d'emissió), de manera que l'import efectiu total de l'augment de capital va ascendir a 3.502 milions d'euros. Aquest import s'ha de minorar amb els costos d'emissió de les noves accions que van ascendir a 101 milions d'euros (71 milions d'euros nets d'impostos), de manera que l'ampliació de capital net va ascendir a 3.431 milions d'euros (448 milions d'euros en Capital social i 2.983 milions d'euros en Prima d'emissió). L'ampliació de capital va ser subscrita i desemborsada en la seva totalitat i inscrita en el Registre Mercantil en data 2 d'abril de 2009 i les accions representatives de la mateixa estan admeses a negociació en Borsa des del 3 d'abril de 2009.

Tal com s'indica a la Nota 3.4.1.e, la Junta General Ordinària d'Accionistes celebrada el dia 26 juny 2009 va aprovar el projecte de fusió per absorció entre Gas Natural SDG, S.A. (com a societat absorbent) i Unión Fenosa, S.A. i Unión Fenosa Generación S.A. (com a societats absorbides). Com a conseqüència de l'equació de bescanvi aprovada, i revisada per un expert independent, de 3 accions de Gas Natural SDG, S.A. per cada 5 accions d'Unión Fenosa S.A., es va acordar una ampliació de capital social per import de 26.204.895 euros mitjançant l'emissió de 26.204.895 noves accions d'1 euro de valor nominal cadascuna, de la mateixa classe i sèrie, actualment en circulació. La subscripció d'aquestes accions va quedar reservada als titulars d'accions d'Unión Fenosa, S.A. sense dret de subscripció preferent a favor dels accionistes de Gas Natural SDG, S.A. Amb data 1 de setembre de 2009, un cop complerts els terminis legals i obtingudes totes les autoritzacions necessàries, la fusió va quedar inscrita en el Registre Mercantil, sent aquesta efectiva a partir d'aquesta data. El registre de les accions emeses a valor raonable d'acord amb la cotització a data d'emissió va pujar a 375 milions d'euros (26 milions d'euros en capital social i 348 milions d'euros en prima d'emissió, net dels costos d'emissió d'accions). Atès que les accions rebudes corresponen a la participació minoritària del 4,8% a la societat dependent Unión Fenosa, S.A. absorbida, aquesta transacció s'ha tractat comptablement com una adquisició d'interessos minoritaris, el valor dels quals era de 488 milions d'euros, de manera que la diferència de 113 milions d'euros respecte al valor raonable de les accions lliurades s'ha registrat en l'epígraf de "Reserves" (veure línia d'"Ampliació de capital" de l'Estat de canvis en el patrimoni net consolidat).

Per acord de la Junta General Ordinària d'Accionistes del 26 de juny de 2009, el Consell d'Administració va ser autoritzat perquè en un termini no superior als divuit mesos pogués adquirir a títol oneros, en una o diverses vegades, fins a un màxim del 5% del capital social, accions de la societat que estiguin totalment desemborsades. Igualment, a l'esmentada Junta General Ordinària d'Accionistes es va autoritzar el Consell d'Administració perquè, dins el termini màxim de cinc anys, pugui augmentar el capital social, fins a la quantitat màxima corresponent al 50% del capital social de la societat en la data de l'autorització.

El Text Refós de la Llei de Societats Anònimes permet expressament la utilització del saldo de la prima d'emissió per ampliar capital i no estableix cap restricció específica en quant a la disponibilitat d'aquest saldo.

Durant els exercicis 2009 i 2008 no s'han realitzat transaccions amb accions pròpies.

D'acord amb la informació pública disponible, les participacions més rellevants en el capital social de Gas Natural SDG, S.A. a 31 de desembre de 2009 són les següents:

	Participació en el capital social %
Grup "la Caixa" (Criteria CaixaCorp, S.A.)	36,43
Grup Repsol YPF	30,01
Grup GDF-Suez	6,01
Caixa d'Estalvis de Catalunya	1,66

La totalitat de les accions de Gas Natural SDG, S.A. estan admeses a cotització en les quatre Borses Oficials espanyoles, cotitzen en el mercat continu i formen part de l'Ibex35.

La cotització a la fi de l'exercici 2009 de les accions de Gas Natural SDG, S.A. es va situar en 15,09 euros (19,29 euros a 31 de desembre de 2008).

Reserva legal

Pel que disposa el Text Refós de la Llei de Societats Anònimes s'ha de destinar una xifra igual al 10% dels beneficis a aquesta reserva fins que representi, com a mínim, el 20% del capital social. La reserva legal es pot utilitzar per augmentar el capital en la part que superi el 10% del capital ja augmentat.

Excepte per a la finalitat esmentada, i sempre que no superi el 20% del capital social, la reserva legal únicament es pot utilitzar per compensar pèrdues i sempre que no hi hagin altres reserves disponibles suficients per a aquest fi.

Reserva estatutària

En virtut dels Estatuts Socials de Gas Natural SDG, S.A., el 2% del benefici net de l'exercici s'ha d'assignar a la reserva estatutària fins que aquesta assoleixi, almenys, el 10% del capital social.

Reserva de revalorització

La Reserva de revalorització pot destinar-se a l'eliminació de resultats comptables negatius, a l'ampliació del capital social o reserves de lliure disposició, sempre que la plusvàlua monetària hagi estat realitzada. S'entendrà realitzada la plusvàlua en la part corresponent a l'amortització comptabilitzada quan els elements patrimonials actualitzats hagin estat transmesos o quan hagin estat donats de baixa en els llibres de comptabilitat.

Reserva per Fons de comerç

D'acord amb el Text Refós de la Llei de Societats Anònimes, Gas Natural SDG, S.A. ha de dotar una reserva indisponible equivalent al fons de comerç que aparegui a l'actiu del balanç, destinant almenys una xifra que representi el 5% de l'import del fons de comerç. Si no existís benefici, o aquest fos insuficient, es podrà emprar la Prima d'emissió o Reserves de lliure disposició. Amb l'objectiu de complir amb aquesta normativa els Administradors de la societat proposaran a la Junta General Ordinària d'Accionistes la dotació de la reserva per fons de comerç per un import de 179 milions d'euros.

Guany per acció

Els guanys bàsics per acció es calculen dividint el benefici atribuïble a Accionistes de la Societat dominant entre el nombre mitjà ponderat de les accions ordinàries en circulació durant l'any.

	A 31.12.09	A 31.12.08
Benefici atribuïble a accionistes de la Societat dominant	1.195	1.057
Nombre mitjà ponderat d'accions ordinàries en circulació (milions)	809	516
Guany per acció de les activitats continuades (en euros):		
Bàsics	1,45	2,05
Diluïts	1,45	2,05
Guany per acció de les activitats discontinues (en euros):		
Bàsics	0,03	–
Diluïts	0,03	–

Per al càlcul del nombre mitjà ponderat d'accions ordinàries en circulació s'han considerat les accions emeses en les ampliacions de capital i l'ajustament derivat de l'ampliació de capital amb drets preferents de subscripció de 447.776.028 accions.

La societat no té emissions d'instruments financers que puguin diluir el benefici per acció.

Dividends

El Consell d'Administració de Gas Natural SDG, S.A. va acordar, en la reunió del 28 de novembre de 2008, distribuir un dividend a compte amb càrrec als resultats de l'exercici 2008 de 0,48 euros per acció, per un import total de 215 milions d'euros, a pagar a partir del dia 8 de gener de 2009.

La Junta General d'Accionistes celebrada el 26 juny 2009 va aprovar la següent distribució del benefici net de Gas Natural SDG, S.A. corresponent a l'exercici 2008:

Base de repartiment	
Pèrdues i guanys	992
Distribució	
A reserva voluntària	419
A dividend	573

Igualment la Junta General d'Accionistes celebrada el 26 juny 2009 va acordar distribuir un dividend extraordinari de 0,10 euros per acció per un import total de 90 milions d'euros, amb càrrec a reserves voluntàries, pagat a partir del dia 3 de juliol de 2009.

El Consell d'Administració de Gas Natural SDG, S.A. va acordar, en la reunió del 27 de novembre de 2009, distribuir un dividend a compte amb càrrec als resultats de l'exercici 2009 de 0,35 euros per acció, per un import total de 324 milions d'euros, a pagar a partir del dia 8 de gener de 2010.

La societat comptava, a la data d'aprovació del dividend a compte, amb la liquiditat necessària per procedir al seu pagament d'acord amb els requisits dels articles 194.3 i 216 del Text Refós de la Llei de Societats Anònimes.

L'estat comptable provisional de la societat formulat pels administradors a 27 de novembre de 2009 és el següent:

Resultat després d'impostos	607
Previsió de pagament del dividend a compte	324
Liquiditat de tresoreria	60
Línies de crèdit no disposades	3.183
Liquiditat total	3.243

Amb data 29 de gener de 2010, el Consell d'Administració va aprovar la proposta que elevarà a la Junta General d'Accionistes de distribució del benefici net de Gas Natural SDG, S.A. corresponent a l'exercici 2009, que és la següent:

Base de repartiment	
Pèrdues i guanys	1.077
Distribució	
A Reserva legal	95
A Reserva estatutària	21
A Reserva per Fons de Comerç	179
A Reserva voluntària	52
A Dividend	730

Interessos minoritaris

Com a conseqüència de la combinació de negocis d'UNIÓN FENOSA s'incorpora el valor de la participació dels seus interessos minoritaris (Nota 30). D'altra banda, en la línia d'"Altres variacions" de l'Estat de Canvis en el Patrimoni Net Consolidat s'inclou, bàsicament, la disminució dels interessos minoritaris com a conseqüència de l'alienació d'EPSA i Gas Natural Cantabria SDG, S.A. (Nota 9).

En l'exercici 2005 la societat Unión Fenosa Preferentes, S.A. va realitzar una emissió d'accions preferents per import nominal de 750 milions d'euros, que es va comptabilitzar en l'epígraf "Interessos minoritaris", que s'incorpora com a conseqüència de l'adquisició d'UNIÓN FENOSA. Les principals característiques són:

- Dividend: variable i no acumulatiu; des de la data de desemborsament fins al 30 juny 2015 serà l'Euribor a tres mesos més un diferencial de 0,65%; a partir d'aquesta data, serà l'Euribor a tres mesos més un diferencial del 1,65%.
- Pagament de dividend: es pagarà per trimestres naturals vençuts, condicionat a l'existència de benefici distribuïble de GAS NATURAL, considerant com a tal el menor d'entre el benefici net declarat del Grup Gas Natural i el benefici net de Gas Natural SDG, S.A. com a garant.
- Termini: perpètuus, amb opció per a l'emissor d'amortitzar en tot o en part les participacions amb data posterior a 30 de juny de 2015. En cas d'amortització s'efectuarà pel seu valor nominal.
- Retribució: el pagament del dividend serà preferent i no acumulatiu i està condicionat a l'obtenció de benefici distribuïble de Gas Natural SDG, S.A. i al pagament de dividend als seus accionistes ordinaris. L'emissor té l'opció però no l'obligació d'abonar als titulars de les participacions una remuneració en espècie mitjançant l'increment del valor nominal de les participacions preferents.
- Drets polítics: no tenen.

Nota 14. Subvencions

El detall i els moviments produïts en subvencions de capital i altres ingressos diferits durant els exercicis 2009 i 2008 han estat els següents:

	Subvencions oficials	Ingressos per escomeses	Ingressos per desplaçament de xarxa amb càrrec a tercers	Altres	Total
A 1.01.08	238	175	106	24	543
Finançament rebut	28	29	20	3	80
Aplicacions a resultats	(13)	(14)	(9)	(1)	(37)
Combinacions de negocis	22	–	–	–	22
Diferències de conversió	–	(1)	–	(1)	(2)
A 31.12.08	275	189	117	25	606
Finançament rebut	101	25	31	33	190
Aplicacions a resultats	(17)	(15)	(11)	(3)	(46)
Diferències de conversió	(2)	–	–	(2)	(4)
Traspassos i altres	(4)	(7)	(26)	(4)	(41)
A 31.12.09	353	192	111	49	705

En la línia de "Traspassos i altres" s'inclou la desinversió realitzada en els actius de distribució de gas de Múrcia i Cantàbria i el traspàs a l'epígraf d'"Actius no corrents mantinguts per a la venda" dels esmentats actius de distribució de gas de Madrid (Nota 9).

Nota 15. Provisions

El detall de les provisions a 31 de desembre de 2009 i 2008 és:

	A 31.12.09	A 31.12.08
Provisions per obligacions amb el personal	645	69
Altres provisions	1.236	556
Provisions no corrents	1.881	625
Provisions corrents	128	146
Total	2.009	771

Provisions per obligacions amb el personal

Tot seguit s'inclou un desglossament de les provisions relatives a les obligacions amb el personal:

	Pensions i altres obligacions similars	Altres obligacions amb el personal	Total
A 1.1.08	64	23	87
Dotacions amb càrrec a resultats	6	1	7
Pagaments en l'exercici	(8)	(18)	(26)
Diferències de conversió	(8)	–	(8)
Variacions reconegudes directament en patrimoni	15	–	15
Traspassos i altres aplicacions	–	(6)	(6)
A 31.12.08	69	–	69
Combinacions de negocis	622	45	667
Dotacions amb càrrec a resultats	43	–	43
Pagaments en l'exercici	(54)	(45)	(99)
Diferències de conversió	18	–	18
Variacions reconegudes directament en patrimoni	(30)	–	(30)
Traspassos i altres aplicacions	(23)	–	(23)
A 31.12.09	645	–	645

Pensions i altres obligacions similars

El desglossament de les provisions per a pensions per país és el següent:

Desglossament per país	A 31.12.09	A 31.12.08	A 1.1.08
Espanya ⁽¹⁾	389	33	27
Colòmbia ⁽²⁾	222	–	–
Brasil ⁽³⁾	25	33	32
Resta	9	3	5
Total	645	69	64

1) Plans de pensions i Altres prestacions posteriors a la relació laboral a Espanya

A 31 de desembre de 2009 i 31 desembre 2008, GAS NATURAL tenia en vigor els següents compromisos per a determinats col·lectius:

- Pensionistes (jubilats, persones discapacitades, vídues i orfes).
- Cobertura de jubilació i mort a favor de determinats empleats.
- Plans de jubilació anticipada.
- Subsidi de gas per personal actiu i passiu.
- Assistència sanitària i altres prestacions.

S'incorporen com a conseqüència de l'adquisició d'UNIÓN FENOSA els següents compromisos per a determinats col·lectius procedents d'Unión Fenosa, S.A., Unión Fenosa Distribución, S.A. i Unión Fenosa Generación, S.A.:

- Compromisos per pensions: el personal passiu jubilat amb anterioritat a novembre de 2002 i una part residual del personal actiu, meriten un dret a complements de pensions de prestació definida.
- Compromisos amb empleats jubilats anticipadament fins que arribin a l'edat de jubilació.
- Complementos salarials i cotitzacions a la seguretat social per un col·lectiu de prejubilats fins al moment d'accés a la jubilació ordinària.
- Energia elèctrica per al personal actiu i passiu.
- Assistència sanitària.

2) Plans de pensions i Altres prestacions posteriors a la relació laboral a Colòmbia

S'incorporen com a conseqüència de l'adquisició d'UNIÓN FENOSA els següents compromisos per a determinats empleats de la societat colombiana Electricaciones del Caribe, S.A. E.S.P.:

- Compromisos per pensions causades per al personal passiu.
- Energia elèctrica per al personal actiu i passiu.
- Assistència sanitària i altres ajuts post-jubilació.

3) Plans de pensions i Altres prestacions posteriors a la relació laboral al Brasil

A 31 desembre 2009 i a 31 de desembre de 2008, GAS NATURAL té en vigor les següents prestacions per a determinats empleats a Brasil:

- Pla de prestacions definides posteriors a la relació laboral amb cobertura per a la jubilació, mort durant el treball i pensions per discapacitat i quantitats globals.
- Pla d'assistència sanitària posterior a la relació laboral.
- Altres plans de prestacions definides posteriors a la relació laboral que garanteix pensions temporals, pensions de vida i quantitats globals depenent dels anys de servei.

El detall de les provisions per a pensions i obligacions similars, desglossat per països, reconegudes en el Balanç de Situació Consolidat, així com el moviment del valor actual de les obligacions i del valor raonable dels actius del pla és el següent:

	2009			2008		
	Espanya	Colòmbia	Brasil	Espanya	Colòmbia	Brasil
Valor actual de les obligacions						
A 1 de Gener	191	–	95	182	–	109
Combinacions de negocis	1.045	246	–	–	–	–
Cost del servei de l'exercici	5	–	–	1	–	–
Cost d'interessos	45	20	12	9	–	10
Guanys i pèrdues actuàries	(13)	(9)	(7)	12	–	3
Beneficis pagats	(69)	(19)	(10)	(13)	–	(6)
Traspassos	–	(23)	–	–	–	–
Diferències de conversió	–	7	27	–	–	(21)
A 31 de Desembre	1.204	222	117	191	–	95
Valor raonable actius del pla						
A 1 de Gener	158	–	62	155	–	77
Combinacions de negocis	675	–	–	–	–	–
Rendiment esperat	31	–	8	7	–	7
Aportacions	11	–	2	3	–	3
Guanys i pèrdues actuàries	(10)	–	11	6	–	(6)
Prestacions pagades	(50)	–	(7)	(13)	–	(6)
Diferències de conversió	–	–	16	–	–	(13)
A 31 de Desembre	815	–	92	158	–	62
Provisions per a pensions i obligacions similars	389	222	25	33	–	33

Les quantitats reconegudes en el Compte de Pèrdues i Guanys Consolidat, per a tots els plans de pensions esmentats anteriorment són les següents:

	2009			2008		
	Espanya	Colòmbia	Brasil	Espanya	Colòmbia	Brasil
Cost de servei de l'exercici	5	–	–	1	–	–
Cost d'interessos	45	20	12	9	–	10
Rendiment previst actius del pla	(31)	–	(8)	(7)	–	(7)
Càrrec total en Compte de Pèrdues i Guanys	19	20	4	3	–	3

El moviment en el passiu reconegut en el Balanç de Situació Consolidat és el següent:

	2009			2008		
	Espanya	Colòmbia	Brasil	Espanya	Colòmbia	Brasil
A 1 de Gener	33	–	33	27	–	32
Combinacions de negocis	370	246	–	–	–	–
Dotació a pèrdues i guanys	19	20	4	3	–	3
Contribucions pagades	(30)	(19)	(5)	(3)	–	(3)
Variacions reconegudes en patrimoni	(3)	(9)	(18)	6	–	9
Traspassos	–	(23)	–	–	–	–
Diferències de conversió	–	7	11	–	–	(8)
A 31 de Desembre	389	222	25	33	–	33

L'import acumulat dels guanys i pèrdues actuàries reconeguts directament en patrimoni és negatiu en 4 milions d'euros per a l'exercici 2009 (Espanya: 7 milions d'euros en negatiu, Colòmbia: 9 milions d'euros en negatiu i Brasil: 12 milions d'euros en positiu).

Les principals categories d'actius, expressades en percentatge sobre el valor raonable total dels actius són les següents:

% sobre total	2009			2008		
	Espanya	Colòmbia	Brasil	Espanya	Colòmbia	Brasil
Títols	–	–	10,7	–	–	10,7
Bons	94,6	–	84,0	16,6	–	84,0
Immobles i altres actius	5,4	–	5,3	83,4	–	5,3

El rendiment real sobre actius del pla durant l'exercici 2009, corresponent bàsicament a Espanya, ha estat de 31 milions d'euros (7 milions d'euros el 2008).

Les hipòtesis actuàries van ser les següents:

	A 31.12.09			A 31.12.08		
	Espanya	Colòmbia	Brasil	Espanya	Colòmbia	Brasil
Tipus de descompte (%) ⁽¹⁾	2,3 a 5	8,4	10,8	5,0	–	10,8
Rendiment previst sobre actius del pla (%) ⁽¹⁾	2,3 a 5	8,4	10,8	5,0	–	10,8
Incrementos futurs en salari (%) ⁽¹⁾	3,0	3,0	6,5	3,0	–	6,5
Incrementos futurs en pensió (%) ⁽¹⁾	2,5	3,0	0,0	2,5	–	0,0
Tipus d'inflació (%) ⁽¹⁾	2,5	3,0	4,5	2,3	–	4,5
Taula de mortalitat	PERMF 2000	ISS 1980/89	AT-83 PERMF 2000	–	–	AT-83

(1) Anual.

Els costos d'assistència sanitària s'han valorat en funció dels costos esperats de les primes de les diferents pòlisses d'assistència mèdica contractades. Una variació percentual d'un 1% en l'increment del cost d'aquestes primes, no tindria un impacte significatiu sobre el passiu comptabilitzat a 31 de desembre de 2009, ni provocaria una variació rellevant en el cost normal i financer d'exercicis futurs respecte del comptabilitzat en 2009.

Altres obligacions amb el personal

Amb efectes 1 de gener de 2008 s'han substituït els compromisos retributius de caràcter diferit per a recompensar la permanència del personal directiu, que s'inclouen en aquest epígraf, per un pla d'aportació definida d'estalvi a la jubilació amb rendibilitat garantida, instrumentat a través d'assegurances col·lectives de compromisos per pensions.

Algunes societats d'UNIÓN FENOSA tenien subscrits contractes amb part del personal directiu i consellers que es podien extinguir sota determinades circumstàncies, de manera que aquestes societats van reconèixer una provisió per fer front als costos derivats de les indemnitzacions contractuals i compensacions retributives per l'extinció d'aquests contractes. Com a conseqüència de la combinació de negocis d'UNIÓN FENOSA es va incorporar el valor de la provisió existent en la data de la combinació per un import de 45 milions d'euros, que s'ha satisfet íntegrament amb posterioritat.

Altres provisions corrents i no corrents

El moviment de les provisions corrents i no corrents és el següent:

	2009		2008	
	Provisions no corrents	Provisions corrents	Provisions no corrents	Provisions corrents
A 1 de gener	556	146	378	65
Dotacions/reversions amb càrrec a resultats				
Dotacions	207	10	171	59
Reversions	(32)	(33)	(6)	–
Pagaments	(56)	(125)	(10)	(12)
Combinacions de negoci	611	93	1	–
Diferències de conversió	–	(1)	(1)	5
Traspassos i altres	(50)	38	23	29
A 31 de desembre	1.236	128	556	146

S'inclouen en aquest epígraf les provisions constituïdes per fer front a obligacions derivades principalment de reclamacions fiscals, litigis i arbitratges. La informació sobre la naturalesa de les disputes amb tercers i la posició de l'entitat per a cada una d'elles es detalla en l'apartat de "Litigis i arbitratges" de la Nota 34.

Adicionalment s'inclouen les provisions per fer front a obligacions derivades del desmantellament, restauració i altres costos relacionats amb les instal·lacions, bàsicament de generació elèctrica, per un import de 250 milions d'euros a 31 de desembre de 2009 (29 milions d'euros el 2008).

També s'inclou en provisions corrents l'excés d'emissions de CO₂ sobre els drets assignats per un import de 41 milions d'euros a 31 de desembre de 2009 (60 milions d'euros a 31 de desembre de 2008).

En relació amb les provisions no corrents, donades les característiques dels riscos inclosos, no és possible determinar un calendari raonable de les dates de pagament.

Nota 16. Deute financer

La composició del deute financer a 31 de desembre de 2009 i 2008 és la següent:

	A 31.12.09	A 31.12.08
Emissions d'obligacions i altres valors negociables	5.386	551
Deute financer amb entitats de crèdit	12.648	3.784
Instruments financers derivats	188	114
Altres passius financers	436	2
Deute financer no corrent	18.658	4.451
Emissions d'obligacions i altres valors negociables	1.711	231
Deute financer amb entitats de crèdit	923	683
Instruments financers derivats	16	10
Altres passius financers	199	10
Deute financer corrent	2.849	934
Total	21.507	5.385

El valor comptable i el valor raonable del deute financer no corrent és el següent:

	Valor comptable		Valor raonable	
	A 31.12.09	A 31.12.08	A 31.12.09	A 31.12.08
Emissió d'obligacions i altres valors negociables	5.386	551	5.567	562
Deute financer amb entitats de crèdit i altres passius financers	13.084	3.786	13.137	3.797

El valor raonable de deutes amb tipus d'interès fixos s'estima sobre la base dels fluxos de caixa descomptats sobre els terminis restants de l'esmentat deute. Els tipus de descompte es van determinar sobre els tipus de mercat disponibles a 31 de desembre de 2009 i a 31 de desembre de 2008 sobre deute financer amb característiques de venciment i crèdit similars. Aquestes valoracions es basen en la cotització d'instruments financers similars en un mercat actiu o en dades observables d'un mercat actiu (Nivell 2).

El moviment del deute financer ha estat el següent:

	2009	2008
A 1 de Gener	5.385	4.079
Combinacions de negoci	7.322	—
Augment de deute financer	21.510	2.865
Disminució de deute financer	(12.736)	(1.457)
Diferències de conversió	26	(102)
A 31 de Desembre	21.507	5.385

Les següents taules descriuen deute financer per instrument a 31 de desembre 2009 i a 31 de desembre de 2008 i el seu calendari de venciments, considerant l'impacte de la cobertura dels derivats.

	2010	2011	2012	2013	2014	2015 i següents	Total
A 31 de desembre de 2009:							
Emissió d'obligacions i altres valors negociables							
Fixa	985	–	505	–	2.000	2.294	5.784
Variable	702	18	–	593	–	–	1.313
Bancs institucionals i altres entitats financeres							
Fixa	88	73	118	114	117	814	1.324
Variable	69	29	25	32	7	197	359
Bancs comercials i altres passius financers							
Fixa	330	4.518	822	54	90	631	6.445
Variable	675	1.614	585	3.171	149	88	6.282
Total fixa	1.403	4.591	1.445	168	2.207	3.739	13.553
Total variable	1.446	1.661	610	3.796	156	285	7.954
Total	2.849	6.252	2.055	3.964	2.363	4.024	21.507

	2009	2010	2011	2012	2013	2014 i sigüents	Total
A 31 de desembre de 2008:							
Emissió d'obligacions i altres valors negociables							
Fixa	200	551	–	–	–	–	751
Variable	31	–	–	–	–	–	31
Bancs institucionals i altres entitats financeres							
Fixa	64	35	21	43	43	193	399
Variable	41	41	22	23	15	7	149
Bancs comercials i altres passius financers							
Fixa	90	1.612	600	411	11	74	2.798
Variable	508	84	232	30	69	334	1.257
Total fixa	354	2.198	621	454	54	267	3.948
Total variable	580	125	254	53	84	341	1.437
Total	934	2.323	875	507	138	608	5.385

En el cas de no considerar l'impacte dels derivats en deute financer, la classificació entre tipus fix i tipus variable seria: a tipus fix 7.930 milions d'euros en 2009 (653 milions d'euros el 2008) i a tipus variable 13.577 milions d'euros en 2009 (4.608 milions d'euros en 2008).

A 31 de desembre de 2009, GAS NATURAL té línies de crèdit per una quantitat total 4.427 milions d'euros (1.728 milions d'euros a 31 de desembre de 2008), de les quals 3.443 milions d'euros no estan disposades (1.358 milions d'euros a 31 de desembre 2008).

Les següents taules descriuen deute financer brut nominat per monedes a 31 de desembre de 2009 i a 31 de desembre de 2008 i el seu calendari de venciments, considerant l'impacte de la cobertura dels derivats:

	2010	2011	2012	2013	2014	2015 i següents	Total
A 31 de desembre de 2009:							
Deute denominat en euros	2.152	5.752	1.355	3.538	2.194	3.310	18.301
Deute denominat en moneda estrangera:							
Dòlar nord-americà	352	270	393	384	105	519	2.023
Pes mexicà	5	98	80	–	–	–	183
Real brasiler	147	20	117	42	63	–	389
Pes colombià	145	93	110	–	1	–	349
Pes argentí	25	19	–	–	–	–	44
Resta	23	–	–	–	–	195	218
Total	2.849	6.252	2.055	3.964	2.363	4.024	21.507

	2009	2010	2011	2012	2013	2014 i següents	Total
A 31 de desembre de 2008:							
Deute denominat en euros	453	2.132	775	457	29	463	4.309
Deute denominat en moneda estrangera:							
Dòlar nord-americà	184	77	22	16	17	120	436
Pes mexicà	76	–	–	–	68	–	144
Real brasiler	147	71	65	34	24	25	366
Pes colombià	29	17	13	–	–	–	59
Pes argentí	45	26	–	–	–	–	71
Total	934	2.323	875	507	138	608	5.385

El deute financer en euros ha suportat a 31 de desembre de 2009 un tipus d'interès efectiu mig del 3,32% (4,90% a 31 de desembre de 2008) i el deute financer en moneda estrangera ha suportat un tipus d'interès efectiu mig del 7,10% (10,04% a 31 de desembre de 2008), incloent els instruments derivats assignats a cada transacció.

A continuació es descriuen els instruments de finançament més rellevants:

Emissió d'obligacions i altres valors negociables

En l'exercici 2009 i en l'exercici 2008 l'evolució de les emissions dels valors representatius de deute ha estat el següent:

	A 1.1.2009	Emissions	Recompres o reemborsaments	Combinacions de negoci	Ajustos per tipus de canvi i altres	A 31.12.2009
Emesos en un estat membre de la Unió Europea que han requerit el registre d'un fullet informatiu	754	5.945	(1.512)	1.252	–	6.439
Emesos en un estat membre de la Unió Europea que no han requerit el registre d'un fullet informatiu	–	–	–	5	–	5
Emesos fora d'un estat membre de la Unió Europea	28	41	(9)	731	(138)	653
Total	782	5.986	(1.521)	1.988	(138)	7.097

	A				Ajustos	A
	1.1.2008	Emissions	Recompres o	Combinacions	per tipus	31.12.2008
			reemborsaments	de negoci	de canvi	
					i altres	
Emesos en un estat membre de la Unió Europea que han requerit el registre d'un fullet informatiu	753	602	(602)	–	1	754
Emesos en un estat membre de la Unió Europea que no han requerit el registre d'un fullet informatiu		–	–	–	–	–
Emesos fora d'un estat membre de la Unió Europea	41	–	(14)	–	1	28
Total	794	602	(616)	–	2	782

Programa ECP

El març de 2001, GAS NATURAL va subscriure un programa d'Euro Commercial Paper (ECP) en virtut del qual es podia emetre fins a un principal total de 1.000 milions d'euros o el seu equivalent en divises alternatives. A 31 de desembre de 2009 no havia quantitat alguna disposada, per la qual cosa el principal disponible era de 1.000 milions d'euros.

Programa Pagarés

El juliol de 2009, GAS NATURAL va subscriure un Programa de Pagarés en virtut del qual es podia emetre fins a un principal total de 2.000 milions d'euros. A 31 de desembre de 2009 les emissions vives sota l'esmentat programa ascendien a 394 milions d'euros.

Adicionalment, a través del Programa de Pagarés d'Unión Fenosa S.A. ja vençut, queda un saldo viu emès de 250 milions d'euros a 31 de desembre de 2009.

Programa EMTN

El 1999, GAS NATURAL va establir un programa d'European Medium Term Notes (EMTN) a mig termini en virtut del qual es podia emetre fins a un principal total de 2.000 milions d'euros. Aquest programa es va ampliar el 27 de desembre de 2007 fins a 4.000 milions d'euros, el 2 de desembre de 2008 es va ampliar addicionalment fins a 8.000 milions d'euros i el 15 de desembre de 2009 es va ampliar novament fins a 10.000 milions d'euros. A 31 de desembre 2009 estava disposat un principal total de 5.275 milions d'euros (725 milions d'euros a 31 de desembre de 2008). L'import pendent d'utilització a 31 de desembre 2009 ascendia a 4.725 milions d'euros. El detall del saldo nominal emès és el següent:

Nominal	Venciment	Cupó	Emissor
525	2010	6,12%	Gas Natural Finance, B.V.
500	2012	3,12%	Gas Natural Capital Markets, S.A.
2.000	2014	5,25%	Gas Natural Capital Markets, S.A.
1.000	2016	4,37%	Gas Natural Capital Markets, S.A.
500	2019	6,37%	Gas Natural Capital Markets, S.A.
750	2021	5,12%	Gas Natural Capital Markets, S.A.

Així mateix, GAS NATURAL manté a 31 de desembre de 2009 un saldo viu de bons emesos a través de la societat Unión Fenosa Finance B.V. per import nominal de 500 milions d'euros.

Participacions Preferents

El maig de 2003, Unión Fenosa Financial Services USA, Llc., va emetre per un import nominal de 609 milions d'euros, participacions preferents amb les següents característiques:

- Dividend: variable i no acumulatiu; fins al 20 maig 2013 serà l'Euribor a tres mesos més un diferencial de 0,25% amb un màxim del 7% i un mínim de 4,25%; a partir d'aquesta data, serà l'Euribor a tres mesos més un diferencial del 4%.
- Termini: perpètuas, amb opció per a l'emissor d'amortitzar de forma anticipada total o parcialment les participacions emeses a partir del 20 de maig de 2013. En cas d'amortització s'efectuarà pel seu valor nominal.
- Retribució: el pagament de dividends serà preferent i no acumulatiu i està condicionat a l'obtenció de beneficis consolidats o al pagament de dividend a les accions ordinàries.
- Drets polítics: no tenen.

Obligacions Negociables

Gas Natural BAN, S.A. (Argentina) manté en el mercat local dues emissions del seu programa d'Obligacions Negociables per import de 44 milions d'euros a 31 de desembre de 2009 (28 milions d'euros a 31 de desembre de 2008).

Deute financer amb entitats de crèdit

Deute amb entitats de crèdit per al Gasoducte Magrib-Europa

El 1994, es va subscriure un crèdit de 450 milions de dòlars nord-americans amb el Banc Europeu d'Inversions (BEI), estructurat en tres trams amb venciments fins al 2010. El 1995, es va subscriure un préstec de 200 milions de dòlars nord-americans amb l'Institut de Crèdit Oficial (ICO) amb venciments fins al 2010. Tots dos crèdits es van atorgar en relació amb la construcció del gasoducte Magrib-Europa. A 31 de desembre de 2009, 59 milions de dòlars (149 milions de dòlars nord-americans a 31 de desembre 2008) del préstec BEI i 40 milions de dòlars nord-americans (80 milions de dòlars nord-americans a 31 de desembre 2008) del préstec ICO estaven pendents d'amortitzar. Així mateix durant l'exercici 2008 es va formalitzar una pòlissa de crèdit de límit 40 milions de dòlars nord-americans, totalment disposada a 31 de desembre de 2009.

Deute amb entitats de crèdit europees (bancs comercials/institucionals)

A 31 de desembre de 2009, aquests deutes corresponen al finançament per a l'adquisició d'Unión Fenosa, S.A. (consultar l'apartat al respecte), al préstec sindicat "Club Deal" per 600 milions d'euros (600 milions d'euros a 31 de desembre 2008) amb venciment el 2011, a un préstec formalitzat en 2008 amb l'ICO i BEI per 768 milions d'euros i préstecs bilaterals per un import de 785 milions d'euros i venciments entre 2011 i 2013 (725 milions d'euros en 2008). També s'inclouen línies de crèdit disposades per 414 milions d'euros (239 milions d'euros a 31 de desembre 2008).

Deute amb entitats de crèdit a Amèrica Llatina (bancs comercials/institucionals)

A 31 de desembre de 2009, el deute a Amèrica Llatina va ascendir a 1.309 milions d'euros (612 milions d'euros a 31 de desembre 2008) amb diverses entitats financeres. El desglossament geogràfic d'aquests deutes és el següent: Mèxic: 394 milions d'euros (144 milions d'euros a 31 de desembre 2008), Colòmbia: 349 milions d'euros (59 milions d'euros a 31 de desembre 2008), Brasil: 389 milions d'euros (366 milions d'euros a 31 de desembre 2008), Argentina (43 milions d'euros a 31 de desembre de 2008), Panamà: 113 milions d'euros, Guatemala: 57 milions d'euros i Nicaragua: 7 milions d'euros.

Del total del deute d'Amèrica Llatina a 31 de desembre de 2009 el 77% del deute correspon a finançament amb bancs comercials i el restant 23% a deute amb bancs institucionals (BNDES, BEI, ICO, etc.).

Operadores de parcs de generació eòlica (bancs comercials)

A 31 de desembre de 2009, les societats operadores de parcs eòlics mantienien 94 milions d'euros de deute pendents, principalment en relació amb el finançament de projectes (107 milions d'euros a 31 de desembre 2008). La major part d'aquest deute venç en 2012 i següents.

Enel Unión Fenosa Renovables (bancs comercials)

A 31 de desembre de 2009, les societats que pertanyen a Enel Unión Fenosa Renovables (EUFER) mantienien 574 milions d'euros de deute principalment pel finançament de parcs eòlics a través de finançament bancari tradicional i finançament de projectes. La major part d'aquest deute venç en 2012 i següents.

Unión Fenosa Gas (bancs comercials/institucionals)

A 31 de desembre de 2009, les societats pertanyents a Unión Fenosa Gas mantienien 376 milions d'euros de deute pendents, principalment per al finançament atorgat en dòlars nord-americans pel Banc Europeu d'Inversions (BEI) de la planta de líquefacció de gas natural al port de Damietta (Egipte) per 147 milions d'euros i per un préstec concedit en dòlars nord-americans per vint-i-dues entitats financeres per 219 milions d'euros. La major part d'aquest deute venç l'any 2015 i següents.

Puerto Rico (bancs comercials)

A 31 de desembre de 2009, el deute associat amb la planta de cicle combinat i la planta de regasificació a Puerto Rico puja a 167 milions d'euros (193 milions d'euros a 31 de desembre 2008), incloent 10 milions d'euros en línies de crèdits disposades (11 milions d'euros a 31 de desembre 2008). La major part d'aquest deute venç en 2012 i següents.

Deutes amb entitats de crèdit altres països (bancs comercials)

A 31 de desembre de 2009, el deute amb entitats de crèdit d'altres països puja a 16 milions d'euros i pertanyen bàsicament a les àrees geogràfiques de Moldàvia i Kenya.

Finançament de l'adquisició d'Unión Fenosa, S.A.

Amb data 7 d'agost de 2008, GAS NATURAL va subscriure un contracte de finançament amb diverses entitats financeres per un import màxim de 19.000 milions d'euros a un tipus d'interès indexat a l'EURIBOR més un marge variable en funció del tram i de la qualificació creditícia de GAS NATURAL.

Durant el 2008 es van realitzar disposicions per 1.675 milions d'euros i cancel·lacions parcials per un import de 740 milions d'euros, restant un import disponible de 16.585 milions d'euros.

Durant el 2008 es van subscriure contractes de permutes financeres per cobrir el risc de tipus d'interès de part de l'import disposat, cobertures que van ser ampliadades en import durant l'exercici 2009 (Nota 17).

Durant l'exercici 2009 s'han realitzat diverses disposicions per import de 15.692 milions d'euros tant per a l'adquisició de participacions d'UNIÓN FENOSA com per al refinançament del deute i cancel·lacions parcials per 893 milions d'euros, quedant, per tant, totalment disposat. Addicionalment s'han amortitzat anticipadament 9.857 milions d'euros amb els fons obtinguts de l'ampliació de capital efectuada per Gas Natural SDG, S.A., per les emissions de bons i per les desinversions d'actius, de manera que, l'import del préstec a 31 de desembre de 2009 era de 7.510 milions d'euros.

El finançament està dividit en deu trams, amb els següents imports i venciments:

Tram	Import (milions d'euros)	Venciment
A1	cancel·lat	
D1	cancel·lat	
A2	2.084	364 dies a comptar des del 7 de febrer de 2009. Aquest venciment podrà ser ampliat per
D2	38	GAS NATURAL per un únic termini addicional d'1 any, amb subjecció a determinades condicions.
B	2.706	7 d'agost de 2.011
D3	58	
C1	1.780	7 d'agost de 2.013
D4	31	
C2	800	7 d'agost de 2.013
D5	13	

Durant el mes de gener de 2010 s'han amortitzat anticipadament 2.492 milions d'euros amb els fons obtinguts per les emissions de bons i per les desinversions d'actius (Nota 37), quedant totalment amortitzats els trams A2 i D2 i part dels trams B i D3.

El Contracte de Finançament inclou com supòsits d'amortització anticipada obligatòria total o parcial, segons el cas, la disposició d'actius, el pagament de dividendes d'Unión Fenosa, S.A., l'obtenció de finançament i el canvi de control de GAS NATURAL.

També inclou les següents limitacions financeres, expressades en ràtios i magnituds financeres amb criteris específics de càlcul, que difereixen de les magnituds comptables:

- 1) La relació Ebitda consolidat/Despeses Financeres Netes consolidades no haurà de ser inferior a:

Període	Ràtio
31 desembre 2009 i 30 juny 2010	2,75
31 desembre 2010 en endavant	3,50

- 2) La relació Deute financer net consolidat/Ebitda consolidat no haurà d'excedir de:

Període	Ràtio
31 desembre 2009 ⁽¹⁾	5,25
30 juny 2010	4,85
31 desembre 2010	4,50
30 juny 2011 en endavant	4,00

(1) Ebitda pro-forma, considerant l'adquisició d'UNIÓN FENOSA des de l'1 de gener de 2009.

- 3) Actius totals: a la data en què es compleixin dotze mesos des de la data en què GAS NATURAL adquireixi el "control" d'Unión Fenosa, S.A., l'import total dels actius de Gas Natural SDG, S.A. (excloent certs actius) no podrà ser inferior a 11.000 milions d'euros.

- 4) Deute financer net consolidat: no podrà excedir de 30.000 milions d'euros, en cap moment anterior al 31 de desembre de 2009.

Adicionalment, hi ha altres deutes amb entitats financeres que es troben també subjectes al compliment de determinades ràtios financeres. D'altra banda, determinats projectes d'inversió (renovables i Unión Fenosa Gas) han estat finançats de manera específica mitjançant préstecs que inclouen la pignoració de les accions d'aquests projectes. El saldo viu d'aquest tipus de préstecs, a 31 desembre 2009 ascendeix a 978 milions d'euros.

A la data de formulació d'aquests Comptes Anuals Consolidats GAS NATURAL no es troba en situació d'incompliment de les obligacions financeres indicades, que poguessin donar lloc a una situació de venciment anticipat dels compromisos financers.

Altres passius financers

A l'epígraf "Altres passius financers" s'inclouen bàsicament els contractes d'arrendaments financers amb entitats de crèdit corresponents a les illes de potència de les centrals de cycle combinat de Palos de la Frontera i Sagunt, amb una vigència de 10 anys, signats respectivament en els exercicis 2005 i 2007.

El detall dels pagaments mínims pels contractes d'arrendament financer són els següents:

	A 31.12.09			A 31.12.08		
	Valor nominal	Descompte	Valor actual	Valor nominal	Descompte	Valor actual
Menys d'1 any	72	(4)	68	–	–	–
Entre 1 i 5 anys	329	(46)	283	–	–	–
Més de 5 anys	184	(40)	144	–	–	–
Total	585	(90)	495	–	–	–

Nota 17. Gestió del risc i Instruments financers derivats

La gestió del risc

GAS NATURAL compta amb una sèrie de normes, procediments i sistemes orientats a la identificació, mesurament i gestió de les diferents categories de risc que defineixen els principis bàsics d'actuació següents:

- Garantir que els riscos més rellevants siguin correctament identificats, avaluats i gestionats.
- Segregació a nivell operatiu de les funcions de gestió del risc.
- Assegurar que el nivell d'exposició al risc assumit per GAS NATURAL en el desenvolupament dels seus negocis sigui congruent amb el perfil global de risc objectiu.
- Assegurar una adequada determinació i revisió del perfil de risc per part del Comitè de Riscos, proposant límits globals per categoria de risc, i la seva assignació entre les Unitats de Negoci.

Risc de tipus d'interès

Les variacions dels tipus d'interès modifiquen el valor raonable d'aquells actius i passius financers que acrediten un tipus d'interès fix, així com els fluxos d'efectiu dels actius i passius financers indexats a un tipus d'interès variable, per la qual cosa afecten tant el patrimoni com el resultat respectivament.

L'objectiu de la gestió del risc de tipus d'interès és mantenir un equilibri entre el deute variable i fix que permeti reduir els costos del deute financer dins dels paràmetres de risc establerts.

GAS NATURAL utilitza permutes financeres per gestionar la seva exposició a fluctuacions en els tipus d'interès canviant deute a interès variable per deute a tipus fix. Addicionalment cal considerar les permutes financeres contractades per mitigar el risc d'una operació específica de finançament en iens que no s'han considerat com a instrument de cobertura.

L'estructura de deute a 31 de desembre de 2009 i 2008, un cop considerades les cobertures a través dels derivats contractats, és la següent:

	A 31.12.2009	A 31.12.2008
Tipus d'interès fix	13.553	3.948
Tipus d'interès variable	7.954	1.437
Total	21.507	5.385

La taxa d'interès variable està subjecta principalment a les oscil·lacions de l'EURIBOR, el LIBOR i els tipus indexats de Mèxic, Brasil, Colòmbia i Argentina.

La sensibilitat del resultat i del patrimoni ("Ajustos per canvis de valor") a la variació dels tipus d'interès és la següent:

	Increment/descens en el tipus d'interès (punts bàsics)	Efecte en el resultat abans d'impostos	Efecte en el patrimoni abans d'impostos
2009	+50	(41)	45
	-50	41	(45)
2008	+50	(7)	37
	-50	7	(37)

Risc de tipus de canvi

Les variacions dels tipus de canvi poden afectar el valor raonable de:

- Contravalor dels fluxos d'efectiu associats a compravenda de matèries primeres denominats en moneda diferent a la moneda local o funcional.
- Deute denominat en moneda diferent a la moneda local o funcional.
- Operacions i inversions en monedes diferents de l'euro, pel que fa al contravalor del patrimoni net aportat i resultats.

Per mitigar aquests riscos GAS NATURAL finança, en la mesura del possible, les seves inversions en moneda local. Així mateix, intenta fer coincidir, sempre que sigui possible, els costos i ingressos indexats en una mateixa divisa, així com els imports i venciment d'actius i passius que es deriven de les operacions denominades en divises diferents de l'euro.

Per a les posicions obertes, els riscos en monedes que no siguin la moneda funcional són gestionats mitjançant la contractació de permutes financeres i assegurances de canvi dins dels límits aprovats d'instruments de cobertura.

La divisa diferent de l'euro en què més opera GAS NATURAL és el dòlar nord-americà. La sensibilitat del resultat i del patrimoni ("Ajustos per canvis de valor") de GAS NATURAL a una variació del 5% (increment i decrement) del tipus de canvi del dòlar enfront de l'euro és la següent:

		2009	2008
Efecte en el resultat abans d'impostos	+5%	3	–
	- 5%	(3)	–
Efecte en el patrimoni abans d'impostos	+5%	33	(25)
	- 5%	(36)	28

Risc de preus de *commodities*

Una part important de les despeses d'explotació de GAS NATURAL estan vinculades a la compra de gas pel seu subministrament a clients o per a la generació d'energia elèctrica a les plantes de cicle combinat. Per tant, GAS NATURAL es troba exposat al risc de variació del preu de gas, la determinació del qual està subjecta bàsicament als preus del cru i els seus derivats. Addicionalment, en el negoci de generació d'electricitat, GAS NATURAL es troba exposat al risc de variació dels drets d'emissió de CO₂ i del preu de venda d'electricitat.

L'exposició a aquests riscos es gestiona i mitiga a través del seguiment de la posició respecte a dites *commodities*, tractant d'equilibrar les obligacions de compra i subministrament i la diversificació i gestió dels contractes de subministrament. Quan no és possible assolir una cobertura natural es gestiona la posició, dins de paràmetres de risc raonables, contractant ocasionalment derivats per reduir l'exposició al risc de preu, designant-se generalment com a instruments de cobertura.

En les operacions de *trading* d'electricitat realitzades per GAS NATURAL, el risc és poc significatiu degut al reduït volum d'aquestes operacions i als límits establerts, tant en import com en venciment temporal.

La sensibilitat del resultat i del patrimoni ("Ajustos per canvis de valor") a la variació del valor raonable dels derivats contractats per cobrir el preu de *commodities*, és la següent:

	% Increment/descens en el preu de compra de gas	Efecte en el resultat abans d'impostos	Efecte en el patrimoni abans d'impostos
2009	+10	–	(1)
	-10	–	1
2008	+10	–	–
	-10	–	–
	% Increment/descens en el preu de venda electricitat	Efecte en el resultat abans d'impostos	Efecte en el patrimoni abans d'impostos
2009	+10	–	2
	-10	–	(2)
2008	+10	7	(5)
	-10	(7)	5
	% Increment/descens en el preu dels drets d'emissió de CO ₂	Efecte en el resultat abans d'impostos	Efecte en el patrimoni abans d'impostos
2009	+10	–	3
	-10	–	(3)
2008	+10	–	–
	-10	–	–

Risc de crèdit

El risc de crèdit derivat de la fallida d'una contrapart està controlat a través de polítiques que assegurin que les vendes al major de productes es facin a clients amb un historial de crèdit adequat, respecte als quals s'estableixen els corresponents anàlisis de solvència i en base als quals s'assignen els corresponents límits de crèdit.

Per a això s'han dissenyat diversos models de mesurament de la qualitat creditícia. A partir d'aquests models es pot mesurar la probabilitat d'impagament d'un client, i es pot controlar la pèrdua esperada de la cartera comercial.

Els principals tipus de garanties que es negocien són avals, fiances i dipòsits. A 31 de desembre de 2009, GAS NATURAL havia rebut garanties per 18 milions d'euros per cobrir el risc de clients industrials de gran consum (21 milions d'euros a 31 de desembre de 2008). Durant l'exercici 2009, s'han executat avals per imports inferiors a 1 milió d'euros (1 milió d'euros a 31 de desembre de 2008).

Així mateix, els imports de deutes comercials es reflecteixen en el Balanç de Situació Consolidat nets de provisions d'insolvències (Nota 11), estimades per GAS NATURAL en funció de l'antiguitat del deute i l'experiència d'exercicis anteriors d'acord amb la prèvia segregació de carteres de clients i de l'entorn econòmic actual.

A 31 de desembre de 2009 i 2008, GAS NATURAL no tenia concentracions significatives de risc de crèdit.

Per a mitigar el risc de crèdit derivat de posicions financeres, la contractació de derivats i la col·locació d'excedents de tresoreria es realitza en bancs i institucions financeres d'alta solvència d'acord amb la qualificació creditícia de Moody's i S&P.

Igualment, la gran majoria dels comptes per cobrar no vençuts no provisionats tenen una elevada qualitat creditícia d'acord amb les valoracions de GAS NATURAL, basades en l'anàlisi de solvència i hàbits de pagament de cada client.

L'anàlisi d'antiguitat dels actius financers en mora però no considerats deteriorats a 31 de desembre de 2009 i 2008 és el següent:

	A 31.12.2009	A 31.12.2008
Menys de 90 dies	90	101
90-180 dies	44	31
Més de 180 dies	11	9
Total	145	141

Els actius financers deteriorats estan desglossats a la Nota 11.

Risc de liquiditat

GAS NATURAL manté unes polítiques de liquiditat que assegurin el compliment dels compromisos de pagament adquirits, diversificant la cobertura de les necessitats de finançament i els venciments del deute. Una gestió prudent del risc de liquiditat incorpora el manteniment de prou efectiu i actius realitzables i la disponibilitat de fons d'import adequat per cobrir les obligacions de crèdit.

A 31 de desembre de 2009, les disponibilitats de liquiditat arriben als 11.365 milions d'euros, considerant l'efectiu i altres actius líquids equivalents per un import de 589 milions d'euros (Nota 12), les imposicions financeres classificades com mantingudes fins al venciment per 1 milió d'euros (Nota 8) i els derivats financers d'actiu per un import d'1 milió d'euros (Nota 8), el finançament bancari i línies de crèdit disponibles per 3.443 milions d'euros (Nota 16) i la capacitat per emetre deute no utilitzada per un import de 7.331 milions d'euros (Nota 16).

El detall dels venciments dels passius financers existents a 31 de desembre de 2009 i 2008 és el següent:

	2010	2011	2012	2013	2014	2015 i següents	Total
A 31 de desembre de 2009							
Creditors comercials i altres comptes a pagar	(4.013)	–	–	–	–	–	(4.013)
Préstecs i altres deutes financers	(3.537)	(6.781)	(2.515)	(4.387)	(2.660)	(5.749)	(25.629)
Derivats financers	(100)	(50)	(10)	(7)	(7)	(35)	(209)
Altres passius	(69)	(65)	(59)	(147)	(55)	(875)	(1.270)
Total ⁽¹⁾	(7.719)	(6.896)	(2.584)	(4.541)	(2.722)	(6.659)	(31.121)

	2009	2010	2011	2012	2013	2014 i següents	Total
A 31 de desembre de 2008							
Creditors comercials i altres comptes a pagar	(2.865)	–	–	–	–	–	(2.865)
Préstecs i altres deutes financers	(1.350)	(2.520)	(1.001)	(563)	(200)	(672)	(6.306)
Derivats financers	(47)	(38)	(15)	(6)	(5)	(2)	(113)
Altres passius	(823)	(51)	(46)	(40)	(139)	(577)	(1.676)
Total ⁽¹⁾	(5.085)	(2.609)	(1.062)	(609)	(344)	(1.251)	(10.960)

(1) Els imports inclosos són els fluxos de caixa contractuals sense descomptar, de manera que difereixen dels imports inclosos en el balanç i en la Nota 16.

Gestió del capital

El principal objectiu de la gestió del capital de GAS NATURAL és assegurar una estructura financera que optimitzi el cost de capital mantenint una sòlida posició financera, per compatibilitzar la creació de valor per a l'accionista amb l'accés als mercats financers a un cost competitiu per cobrir les necessitats de finançament.

GAS NATURAL considera com a indicadors dels objectius fixats per a la gestió del capital mantenir en el llarg termini, després de l'adquisició d'UNIÓN FENOSA, un nivell de palanquejament del voltant del 50% a llarg termini i un ràting A.

Després de l'operació d'adquisició d'UNIÓN FENOSA les agències de ràting van finalitzar la revisió amb implicació negativa en les seves qualificacions confirmant les avaluacions en línia amb els objectius previstos en el procés d'adquisició.

La classificació creditícia del deute de GAS NATURAL a llarg termini és la següent:

	2009	2008
Moody's	Baa2	A3
Standard & Poor's	BBB+	A
Fitch	A-	A

El rati de palanquejament és el següent:

	2009	2008
Deute financer net:	20.916	4.913
Deute financer no corrent (Nota 16)	18.658	4.451
Deute financer corrent (Nota 16)	2.849	934
Efectiu i altres mitjans equivalents (Nota 12)	(589)	(249)
Derivats (Nota 17)	(1)	(11)
Imposicions financeres (Nota 8)	(1)	(212)
Patrimoni net:	12.177	6.721
Dels accionistes de la Societat dominant (Nota 13)	10.681	6.376
D'interessos minoritaris	1.496	345
Palanquejament (Deute financer net/(Deute financer net + Patrimoni net))	63,2%	42,2%

Instruments financers derivats

El detall dels instruments financers derivats per categories i venciments és el següent:

	A 31.12.0		A 31.12.08	
	Actiu	Passiu	Actiu	Passiu
Instruments financers derivats de cobertura	1	163	4	114
Cobertura fluxos d'efectiu				
Tipus d'interès	–	162	1	114
Cobertura valor raonable				
Tipus d'interès i tipus de canvi	1	–	3	–
Tipus d'interès	–	1	–	–
Altres instruments financers	–	25	–	–
Tipus d'interès	–	25	–	–
Instruments financers derivats no corrents	1	188	4	114
Instruments financers derivats de cobertura	30	42	49	34
Cobertura fluxos d'efectiu				
Tipus d'interès	–	11	7	–
Tipus de canvi	6	4	–	15
Preu de <i>commodities</i>	7	19	15	3
Cobertura valor raonable				
Tipus d'interès i tipus de canvi	–	1	–	10
Tipus de canvi	17	5	27	6
Preu de <i>commodities</i>	–	2	–	–
Altres instruments financers	–	4	54	44
Preu de <i>commodities</i>	–	4	18	44
<i>Equity swap</i>	–	–	36	–
Instruments financers derivats corrents	30	46	103	78
Total	31	234	107	192

S'inclouen en l'epígraf "Altres instruments financers" els derivats no designats comptablement de cobertura.

L'impacte en el Compte de Pèrdues i Guanys Consolidat dels instruments financers derivats és el següent:

	2009		2008	
	Resultat explotació	Resultat financer	Resultat explotació	Resultat financer
Cobertura fluxos d'efectiu	15	(102)	(20)	3
Cobertura valor raonable	(3)	(14)	5	(36)
Altres	(11)	24	(18)	13
Total	(1)	(92)	(33)	(20)

El detall dels instruments financers derivats a 31 de desembre de 2009 i 2008, el seu valor raonable i el desglossament per venciments dels valors nocionals és el següent:

		31.12.09						
	Valor raonable	Valor nocional (en milions d'euros)						
		2010	2011	2012	2013	2014 Posteriors	Total	
Cobertura de tipus d'interès:								
Cobertura de fluxos d'efectiu:								
Permutes financeres (EUR)	(141)	2.209	2.586	212	21	14	124	5.166
Permutes financeres (USD)	(29)	49	19	179	22	23	173	465
Permutes financeres (ARS)	–	6	–	–	–	–	–	6
Collars (EUR)	(1)	6	4	13	3	3	3	32
Cobertura de valor raonable:								
Permutes financeres (EUR)	(1)	4	5	3	3	25	–	40
Cobertura de tipus de canvi:								
Cobertura de fluxos d'efectiu:								
Assegurança de canvi (USD)	2	2.290	–	4	–	–	–	2.294
Cobertura de valor raonable:								
Permutes financeres (BRL)	–	5	5	2	–	–	–	12
Assegurança de canvi (USD)	10	538	–	–	–	–	–	538
Assegurança de canvi (DHN)	–	5	–	–	–	–	–	5
Cobertura de commodities:								
Cobertura de fluxos d'efectiu:								
Derivats preus de commodities (EUR)	(10)	147	–	–	–	–	–	147
Derivats preus de commodities (USD)	(2)	35	–	–	–	–	–	35
Cobertura de valor raonable:								
Derivats preus de commodities (USD)	(2)	4	–	–	–	–	–	4
Altres:								
Permuta financera (JPY)	(25)	–	–	–	–	–	278	278
Derivats preus de commodities (USD)	(3)	8	–	–	–	–	–	8
Derivats preus de commodities (EUR)	(1)	–	–	–	–	–	–	–
Total	(203)	5.306	2.619	413	49	65	578	9.030

Un import nocional de 3.675 milions d'euros de Permutes financeres (EUR) de les taules adjuntes al 31 de desembre 2009 (1.675 milions d'euros a 31 de desembre de 2008) s'ha designat com a cobertura del risc de tipus d'interès de part de l'import disposat del contracte de finançament per a l'adquisició d'Unión Fenosa, S.A. (Nota 16).

		31.12.08						
		Valor raonable	Valor nocional (en milions d'euros)					
		2009	2010	2011	2012	2013	Posteriors	Total
Cobertura de tipus d'interès:								
Cobertura de fluxos d'efectiu:								
Permutes financeres (EUR)	(92)	1.401	1.401	2.577	202	8	5	5.594
Permutes financeres (USD)	(13)	52	39	8	9	10	44	162
Permutes financeres (MXN)	–	34	–	–	–	–	–	34
Permutes financeres (ARS)	–	–	6	–	–	–	–	6
Permutes financeres (BRL)	–	4	–	–	–	–	–	4
Collars (EUR)	(1)	17	6	4	13	3	5	48
Cobertura de tipus de canvi:								
Cobertura de fluxos d'efectiu:								
Assegurança de canvi (USD)	(15)	530	–	–	–	–	–	530
Cobertura de valor raonable:								
Permutes financeres (BRL)	(7)	19	4	4	2	–	–	29
Assegurança de canvi (USD)	21	441	–	–	–	–	–	441
Assegurança de canvi (DHN)	–	6	–	–	–	–	–	6
Cobertura de commodities:								
Cobertura de fluxos d'efectiu:								
Derivats preus de commodities (EUR)	12	89	–	–	–	–	–	89
Altres:								
Assegurança de canvi (USD)	–	1	–	–	–	–	–	1
Assegurança de canvi (DHN)	–	1	–	–	–	–	–	1
Equity swaps (EUR)	36	1.487	–	–	–	–	–	1.487
Derivats preus de commodities (EUR)	(26)	99	–	–	–	–	–	99
Total	(85)	4.181	1.456	2.593	226	21	54	8.531

Nota 18. Altres passius no corrents

La composició d'aquest epígraf a 31 de desembre de 2009 i 2008 es mostra a continuació:

	A 31.12.09	A 31.12.08
Deute per contractes d'arrendament financer ⁽¹⁾	578	374
Deute ingressos capacitat ⁽²⁾	70	141
Fiances i depòsits	197	42
Altres passius ⁽³⁾	232	149
Total	1.077	706

No existeixen diferències significatives entre els valors comptables i els valors raonables en els conceptes inclosos en aquest epígraf "Altres passius no corrents".

(1) Deute per contractes d'arrendament financer

El 2003, GAS NATURAL va adquirir dos vaixells per al transport de gas natural liquat amb una capacitat de 276.000 m³ a través de contractes de *time-charter* amb una durada de 20 anys, amb venciment en 2023.

El juliol de 2004 Unión Fenosa Gas va adquirir dos vaixells per al transport de gas natural liquat amb unes capacitats de 138.000 m³ i 140.500 m³ a través de contractes de *time-charter* amb una durada de 25 anys, ampliable fins a 30 anys.

El desembre de 2007 es va adquirir un vaixell de 138.000 m³ a través d'un contracte de *time-charter* amb una durada de 25 anys i venciment el 2032, ampliable per períodes consecutius de 5 anys, i que representa una inversió conjunta de 162 milions d'euros corresponent al valor actual dels pagaments compromesos per Repsol YPF (50%) i GAS NATURAL (50%).

El 2009 es va adquirir un vaixell de 138.000 m³ de capacitat a través d'un contracte de *time-charter* amb una durada de 25 anys, ampliable per períodes consecutius de 5 anys, i que representa una inversió conjunta de 142 milions d'euros corresponent al valor actual dels pagaments compromesos per Repsol YPF (50%) i GAS NATURAL (50%).

El detall dels pagaments mínims per aquests contractes d'arrendament financer són els següents:

	A 31.12.09			A 31.12.08		
	Valor nominal	Descompte	Valor actual	Valor nominal	Descompte	Valor actual
Menys d'1 any	55	(3)	52	36	(2)	34
Entre 1 i 5 anys	221	(43)	178	145	(30)	115
Més de 5 anys	874	(474)	400	577	(318)	259
Total	1.150	(520)	630	758	(350)	408

El deute per contractes d'arrendament financer ha suportat a 31 de desembre de 2009 un tipus d'interès efectiu mig del 6,6% (6,8% a 31 desembre de 2008).

(2) Deute ingressos capacitat

Recull els ingressos facturats per cessió de capacitat de generació elèctrica, pendents de reconèixer en ingressos, per la linealització d'aquests en el període de vigència dels contractes a Mèxic.

(3) Altres passius

S'inclou l'obligació de recompra de les accions preferents de Buenergia Gas & Power, Ltd. (societat tenidora del 47,5% d'EcoEléctrica, L.P.), que està participada en un 95% per GAS NATURAL i en un 5% per una filial del Grup General Electric, anomenada Project Finance XI (PFXI). PFXI és, a més, titular de les accions preferents de Buenergia que li atorguen un dret preferent sobre els dividends d'aquesta societat i que hauran de ser recomprades per Buenergia, en la mesura en què la societat reparteixi beneficis, d'acord amb el calendari següent:

	Milions de dòlars nord-americans
2010 ⁽¹⁾	21
2011	14
2012	6
2013	6
Total	47

(1) Inclou la part a curt termini d'Altres passius corrents (Nota 19).

També s'inclou el compromís de compra sense prima atorgat a Sinca Inbursa, S.A. de C.V. (Inbursa). El 22 de setembre de 2008 es va vendre el 15% de Gas Natural Mexico, S.A. de C.V. i Sistemas de Administración, S.A. de C.V. a Inbursa, per 761 milions de pesos mexicans (49 milions d'euros), recordant un compromís de recompra sobre aquestes accions. Inbursa podrà oferir fins el 22 de maig del 2013 totes les accions que tingui en aquell moment a GAS NATURAL, qui tindrà l'obligació d'adquirir-les. El preu d'adquisició serà determinat pel major d'entre la valoració a mercat de cada acció, en base als resultats de les participades, o el capital invertit actualitzat per interessos financers. Com a conseqüència d'aquest compromís aquesta venda es va registrar com un pagament ajornat, per la qual cosa es segueix assignant a la Societat dominant l'esmentat percentatge. El passiu registrat al 31 desembre 2009 ascendeix a 853 milions de pesos mexicans (781 milions de pesos mexicans a 31 de desembre de 2008) i equival al valor actual de l'import a reemborsar.

També s'inclou el compromís de compra sense prima atorgat a Chemo España, S.L. El 16 desembre 2008 es va vendre a Chemo España, S.L. el 28% INVERGES, S.A. i Gas Natural SDG Argentina, S.A., el que suposa una participació a Gas Natural BAN, S.A., Natural Energy, S.A. i Natural Servicios, S.A. del 19,6%, per 56 milions de dòlars nord-americans (38 milions d'euros) mitjançant un cobrament inicial de 28,5 milions de dòlars i la resta en cobraments diferits (Nota 8), pactant un compromís de recompra sobre aquestes accions. Chemo España, S.L. podrà oferir durant el mes de setembre de 2013 totes les accions que tingui en aquell moment a GAS NATURAL qui tindrà l'obligació d'adquirir-les. El preu d'adquisició serà determinat pel capital invertit. Com a conseqüència d'aquest compromís aquesta venda es va registrar com un pagament ajornat, motiu pel qual es continuen assignant a la Societat dominant els esmentats percentatges. El passiu registrat al 31 desembre 2009 ascendeix a 51 milions de dòlars nord-americans (50 milions de dòlars nord-americans a 31 de desembre de 2008) i equival al valor actual de l'import a reemborsar.

Nota 19. Creditors comercials i altres comptes a pagar

El detall a 31 de desembre de 2009 i 2008 és el següent:

	A 31.12.09	A 31.12.08
Creditors comercials	3.232	2.254
Creditors comercials empreses vinculades (Nota 32)	62	90
Creditors comercials empreses associades	28	1
Proveïdors	3.322	2.345
Administracions públiques	354	212
Instruments financers derivats (Nota 17)	30	68
Remuneracions pendents de pagament	81	31
Altres creditors	465	311
Passius per impost corrent	226	209
Total	4.013	2.865

La majoria dels comptes a pagar no meriten interessos i tenen establert un venciment inferior a 30 dies en el cas de proveïdors per compres de gas i per a la resta de proveïdors d'entre 30 i 90 dies.

Nota 20. Altres passius corrents

El detall a 31 de desembre de 2009 i 2008 és el següent:

	A 31.12.09	A 31.12.08
Dividend a pagar	374	230
Despeses meritades i no pagades	108	117
Passiu per arrendament financer (Nota 18)	52	34
Altres passius	146	804
Total	680	1.185

A 31 de desembre de 2008 s'incloua en l'epígraf d'"Altres passius" el deute amb Caixanova per 776 milions d'euros (Nota 3.4.1.e).

Nota 21. Situació fiscal

Gas Natural SDG, S.A. com a Societat dominant del Grup Consolidat Fiscal i per a la seva tributació a Espanya, tributa des de l'any 1993 en el Règim de Consolidació Fiscal regulat en el Capítol VII del Títol VII del Text Refós de la Llei de l'Impost sobre Societats, el que implica la determinació de manera conjunta del resultat fiscal del Grup i les deduccions i bonificacions a la quota.

Amb data 1 de setembre de 2009 es va inscriure en el Registre Mercantil la fusió per absorció de les societats Unión Fenosa, S.A. i Unión Fenosa Generación, S.A. (Nota 3.4.1.e). L'extinció d'Unión Fenosa S.A. per absorció de Gas Natural SDG, S.A. determina l'extinció del Grup Fiscal d'Unión Fenosa i la incorporació al Grup Gas Natural de les societats pertanyents al Grup Fiscal extingit. Aquesta operació de fusió s'ha acollit al Règim Especial de neutralitat fiscal establert en el Capítol VIII del Títol VII del Text Refós de la Llei de l'Impost sobre Societats. Els Balanços de fusió i altra informació requerida pel Text Refós de la Llei de l'Impost sobre Societats es presenten en els Comptes Anuals individuals. El Grup Consolidat Fiscal per a l'exercici 2009 s'indica a l'Annex III.

Altres societats residents a Espanya i que no estan integrades en el Grup Fiscal tributen de forma individualitzada.

D'altra banda, diverses societats del Grup a Itàlia tributen també en règim de consolidació fiscal.

La resta de societats de GAS NATURAL tributen, a cada un dels països on operen, aplicant el tipus de gravamen vigent en l'Impost sobre beneficis al resultat de l'exercici. En alguns països es registren impostos addicionals com el Guany Mínim Presumpte que, generalment, són recuperables en els deu exercicis següents, o bé, impostos substitutius com l'Impost Empresarial a Taxa Única (IETU) que grava el corrent d'efectiu i els pagaments, no essent recuperables en futures bases positives de l'Impost sobre beneficis.

La conciliació entre la taxa impositiva aplicable i la taxa efectiva i la composició de la despesa per Impost sobre beneficis per als exercicis 2009 i 2008 és la següent:

	2009	%	2008	%
Resultat abans d'impostos	1.791		1.551	
Impost teòric	537	30,0	465	30,0
Tipus impositius societats estrangeres	(35)	(2,0)	(29)	(1,9)
Deduccions fiscals per reinversió	(23)	(1,3)	(1)	(0,1)
Altres deduccions fiscals	(15)	(0,8)	(43)	(2,8)
Efecte beneficis nets íntegres mètode participació	(18)	(1,0)	(2)	(0,1)
Diferències impositives exercici anterior	1	0,1	(15)	(0,9)
Altres conceptes	(7)	(0,3)	4	0,2
Impost sobre beneficis	440	24,6	379	24,4
Desglossament de la despesa corrent/diferida:				
Impost corrent	308		352	
Impost diferit	132		27	
Impost sobre beneficis	440		379	

Les deduccions fiscals per reinversió de beneficis extraordinaris corresponen bàsicament a l'alienació realitzada de la participació del 5% d'Enagás, S.A. (Nota 8), i de diverses societats i actius de distribució i subministrament de gas (Nota 9), realitzades en compliment de disposicions de la normativa de defensa de la competència.

Les rendes acollides a la deducció per reinversió de beneficis extraordinaris prevista en el Text Refós de la Llei de l'Impost sobre Societats, i les inversions en què s'han materialitzat, han estat les següents:

Any venda	Import obtingut de la venda	Import reinvertit
2002	925	925
2003	1.445	1.445
2004	595	595
2005	3.074	3.074
2006	323	323
2007	1.439	1.439
2008	304	304
2009	485	485
Total	8.590	8.590

La reinversió s'ha realitzat en elements patrimonials de l'immobilitzat afectes a activitats econòmiques, havent estat efectuada tant per la pròpia societat com per la resta d'empreses del Grup Fiscal en virtut del que disposa l'article 75 del Text Refós de la Llei de l'Impost sobre Societats.

El detall de l'efecte impositiu corresponent a cada element de l'altre resultat global de l'exercici és el següent:

	A 31.12.09			A 31.12.08		
	Brut	Efecte impositiu	Net	Brut	Efecte Impositiu	Net
Valoració actius financers disponibles per a la venda	(34)	(4)	(38)	(130)	33	(97)
Cobertures de fluxos d'efectiu	(36)	13	(23)	(104)	29	(75)
Diferències de conversió	154	(19)	135	(99)	18	(81)
Guanys i pèrdues actuàries i altres ajustos	30	(8)	22	(17)	6	(11)
Entitats valorades pel mètode de la participació	1	–	1	–	–	–
Total	115	(18)	97	(350)	86	(264)

El detall dels impostos diferits és el següent:

	A 31.12.09	A 31.12.08
Actius per impostos diferits		
No corrents	941	275
Corrents	15	64
Total	956	339
Passius per impostos diferits		
No corrents	(2.700)	(486)
Corrents	–	(40)
Total	(2.700)	(526)
Impostos diferits nets	(1.744)	(187)

El moviment i la composició dels epígrafs d'impostos diferits és la següent:

Impostos diferits d'actiu	Provisions obligacions amb el personal	Altres provisions	Crèdits fiscals	Diferències amortització	Valoració actius i instruments financers	Altres	Total
A 1.1.08	30	65	43	49	12	75	274
Creació/(reversió)	(6)	(16)	(1)	4	(2)	3	(18)
Combinacions de negoci	–	–	–	–	–	1	1
Moviments lligats ajustos patrimoni	5	–	–	–	59	–	64
Diferències de conversió	(1)	(2)	1	(6)	–	(5)	(13)
Altres	(6)	16	–	31	(1)	(9)	31
A 31.12.08	22	63	43	78	68	65	339
Creació/(reversió)	(33)	(63)	(54)	12	–	41	(97)
Combinacions de negoci	248	310	96	62	5	105	826
Moviments lligats ajustos patrimoni	(3)	–	–	–	(22)	–	(25)
Diferències de conversió	2	3	(1)	9	–	3	16
Altres	4	(21)	(33)	(68)	–	15	(103)
A 31.12.09	240	292	51	93	51	229	956

	Diferències amortització	Plusvàlues diferides	Valoració combinació de negocis	Valoració actius i instruments financers	Altres	Total
Impostos diferits de passiu						
A 1.1.08	97	123	206	45	24	495
Creació/(reversió)	19	–	(11)	1	–	9
Combinacions de negoci	–	–	2	–	–	2
Moviments lligats ajustos patrimoni	–	–	–	(4)	–	(4)
Diferències de conversió	5	–	(8)	–	(1)	(4)
Altres	21	–	4	–	3	28
A 31.12.08	142	123	193	42	26	526
Creació/(reversió)	13	13	(17)	–	26	35
Combinacions de negoci	284	27	2.102	11	122	2.546
Moviments lligats ajustos patrimoni	–	–	–	(30)	–	(30)
Diferències de conversió	(4)	–	12	–	(8)	–
Altres	(177)	–	(207)	–	7	(377)
A 31.12.09	258	163	2.083	23	173	2.700

El moviment en l'exercici 2009 de les línies d'"Altres" recull bàsicament el traspàs als epígrafs d'"Actius no corrents mantinguts per a la venda" i "Passius vinculats amb actius no corrents mantinguts per a la venda" (Nota 9).

Com a conseqüència de l'esmentada operació de fusió en les Notes 3.4.1.e i 13 ha sorgit una diferència de fusió entre el preu d'adquisició de la participació en Unión Fenosa, S.A. i els fons propis de la mateixa, determinat en el moment de la transmissió patrimonial, la qual, de conformitat amb l'article 89 del Text Refós de la Llei de l'Impost sobre Societats, s'imputarà fiscalment, en primer lloc als béns i drets adquirits, i la part de la diferència no imputada, serà fiscalment deduïble, amb el límit anual màxim de la vintena part del seu import, sempre que es compleixin les condicions establertes en les lletres a) i b) de l'esmentat precepte. En l'apartat de "Valoració de combinació de negocis" de l'epígraf de "Passiu per impostos diferits" figura registrat l'efecte fiscal de la part de les revaloracions dels actius nets adquirits en el procés de combinació d'UNIÓN FENOSA que s'estima que no tindrà efectes fiscals, així com l'import de la deducció fiscal aplicada de la part de la diferència de fusió no assignada a actius nets adquirits.

A 31 de desembre de 2009 els crèdits fiscals pendents d'enregistrar ascendien a 20 milions d'euros (7 milions d'euros a 31 de desembre de 2008).

En l'exercici 2008 es van iniciar actuacions inspectores davant Gas Natural SDG, S.A. i Gas Natural Internacional SDG, S.A. per l'Impost sobre Societats (2003 a 2005) i d'altres impostos (2004 i 2005). Si bé el procés no està acabat, no s'estima que com a resultat de les actuacions en curs es posin de manifest passius significatius. El Grup Fiscal de Gas Natural té oberts a inspecció els exercicis compresos entre els anys 2006 i 2009 per als impostos que li són d'aplicació i les societats procedents del Grup Fiscal d'Unión Fenosa tenen oberts a inspecció els exercicis compresos entre els anys 2002 i 2009 per als impostos que li són d'aplicació.

La informació sobre les principals actuacions administratives amb transcendència fiscal, i la posició de l'entitat per a cada una d'elles es detalla en l'apartat de "Litigis i arbitratges" de la Nota 34.

Nota 22. Import net de la xifra de negocis

El detall d'aquest epígraf en el Compte de Pèrdues i Guanys Consolidat de l'exercici 2009 i 2008 és el següent:

	2009	2008
Vendes de gas i accés a xarxes de distribució	8.350	10.610
Vendes d'electricitat i accés a xarxes de distribució	5.222	2.056
Lloguer d'instal·lacions, manteniment i altres serveis	1.236	878
Altres vendes	71	–
Total	14.879	13.544

Nota 23. Aprovisionaments

El detall d'aquest epígraf en el Compte de Pèrdues i Guanys Consolidat de l'exercici 2009 i 2008 és el següent:

	2009	2008
Compres d'energia	7.718	8.902
Servei accés a xarxes de distribució	920	716
Altres compres i variació d'existències	495	178
Total	9.133	9.796

Nota 24. Altres ingressos d'explotació

El detall d'aquest epígraf en el Compte de Pèrdues i Guanys Consolidat de l'exercici 2009 i 2008 és el següent:

	2009	2008
Altres ingressos de gestió	122	56
Subvencions d'explotació	2	2
Total	124	58

Nota 25. Despeses de personal

El detall d'aquest epígraf en el Compte de Pèrdues i Guanys Consolidat de l'exercici 2009 i 2008 és el següent:

	2009	2008
Sous i salaris	501	258
Despeses Seguretat Social	103	57
Plans d'aportació definida	28	14
Plans de prestació definida	5	1
Treballs realitzats per l'immobilitzat del grup	(102)	(52)
Altres	65	60
Total	600	338

El nombre mig d'empleats de GAS NATURAL durant l'exercici 2009 ha estat de 15.354 i el 2008 de 6.850.

A 31 de desembre de 2009, GAS NATURAL tenia un total de 18.314 empleats (6.757 a 31 de desembre de 2008), dels quals 8.712 pertanyen a Espanya, 1.612 a la Resta d'Europa, 1.071 a Àfrica, 6.881 a Amèrica Llatina i 38 a Puerto Ric.

D'acord amb allò que estableix la Llei Orgànica 3/2007, de 22 de març, per a la igualtat efectiva de dones i homes, publicada al BOE de 23 de juliol de 2009, el nombre d'empleats de GAS NATURAL a l'acabament de l'exercici 2007 distribuït per categories i gèneres és el següent:

	Total
Directius	1.029
Quadres intermedis	3.306
Tècnics especialitzats	3.818
Llocs operatius	10.161
Total	18.314

	Total
Homes	13.506
Dones	4.808
Total	18.314

Nota 26. Altres despeses d'explotació

El detall d'aquest epígraf en el Compte de Pèrdues i Guanys Consolidat de l'exercici 2009 i 2008 és el següent:

	2009	2008
Operació i manteniment	344	191
Publicitat i altres serveis comercials	255	190
Serveis professionals i assegurances	218	103
Impostos locals	189	102
Arrendaments	53	36
Subministraments	74	46
Altres	385	317
Total	1.518	985

El mes de novembre de 2009 es va dictar el laude arbitral sobre la terminació del contracte relatiu al projecte integrat Gassi Touil. El Tribunal Arbitral va declarar acabat l'esmentat contracte d'acord amb les seves clàusules, sense obligar a cap de les parts a indemnitzar a l'altra com a conseqüència d'aquesta terminació. El laude també va ordenar que Sonatrach comprés la participació de GAS NATURAL i Repsol a la societat conjunta encarregada de la liquèfacció en el projecte Gassi Touil pagant un preu igual a la tresoreria. El laude no contemplava la restitució de les inversions, motiu pel que GAS NATURAL va donar de baixa dels crèdits associats per 60 milions d'euros amb contrapartida a l'epígraf d'"Altres despeses d'explotació" del Compte de Pèrdues i Guanys Consolidat.

Nota 27. Altres resultats

Correspon a la plusvàlua obtinguda per l'alienació de diverses societats del grup i actius de distribució i subministrament de gas a Cantàbria, Múrcia i el País Basc per un import de 50 milions d'euros (Nota 9).

Nota 28. Resultat financer net

El detall d'aquest epígraf en el Compte de Pèrdues i Guanys Consolidat de l'exercici 2009 i 2008 és el següent:

	2009	2008
Dividends	12	48
Interessos	52	69
Altres	18	15
Total ingressos financers	82	132
Cost del deute financer	(810)	(325)
Despeses per interessos de pensions	(38)	(5)
Altres despeses financeres	(77)	(89)
Total despeses financeres	(925)	(419)
Variacions de valor raonable en instruments financers:		
Instruments financers derivats (Nota 17)	25	13
Actius financers a valor raonable amb canvi en resultats (Nota 8)	–	4
Diferències de canvi netes	1	7
Resultat per alienacions d'instruments financers	101	14
Resultat financer net	(716)	(249)

En Variacions de valor raonable en instruments financers derivats es recull bàsicament l'efecte dels contractes d'*Equity Swap* esmentats a la Nota 8, per un resultat positiu de 35 milions d'euros (13 milions d'euros en l'exercici 2008).

Els resultat per alienació d'instruments financers de l'exercici 2009 corresponen a la plusvàlua per la venda de la participació del 5% de la societat Enagás, S.A. (Nota 8).

Els resultat per alienació d'instruments financers de l'exercici 2008 corresponen principalment a la plusvàlua per la venda de la participació del 14,8% de la societat Transportadora Colombiana de Gas S.A., ESP (Nota 8).

Nota 29. Efectiu generat en les operacions d'exploració

La composició de l'efectiu generat en les operacions d'exploració de 2009 i 2008 és el següent:

	2009	2008
Resultat abans d'impostos	1.791	1.551
Ajustos del resultat:	2.094	1.110
Amortització de l'immobilitzat (Nota 5 i 6)	1.415	726
Altres ajustos del resultat net:	679	384
Resultat financer (Nota 28)	716	249
Resultat de l'exercici procedent d'operacions interrompudes net d'impostos (Nota 9)	39	–
Resultat entitats valorades mètode participació (Nota 7)	(59)	(6)
Imputació subvencions a resultats (Nota 14)	(46)	(37)
Altres resultats (Nota 27)	(50)	–
Variació neta Provisions (Nota 15)	34	180
Altres ajustos	45	(2)
Canvis en el capital corrent (excloent els efectes de canvis en el perímetre i diferències de conversió):	(362)	(115)
Existències	90	(99)
Deutors comercials i altres comptes a cobrar	534	(438)
Creditors comercials i altres comptes a pagar	(986)	422
Altres fluxos d'efectiu de les activitats d'exploració	(1.011)	(523)
Pagament d'interessos	(649)	(306)
Pagaments per impostos sobre beneficis	(362)	(217)
Fluxos d'efectiu de les activitats d'exploració	2.512	2.023

Nota 30. Combinacions de negocis

Exercici 2009

Tal com s'indica a la Nota 3.4.1.e, el control d'UNIÓN FENOSA s'ha obtingut en diverses adquisicions, per la qual cosa per al seu registre s'ha aplicat el que s'indica a la NIIF 3 per a les combinacions de negocis realitzades per etapes. D'aquesta manera, el cost total de la combinació és la suma dels costos de les transaccions individuals i puja a 15.799 milions d'euros corresponent a l'adquisició del 95,2% del capital social d'Unión Fenosa, S.A. El fons de comerç s'ha calculat per diferència entre els costos i la participació en el valor raonable dels actius identificables i passius existents en la data de cada transacció. La diferència de primera consolidació la constitueix la suma dels fons de comerç calculats en cada compra parcial i puja a 5.670 milions d'euros. A la data de presa de control, els canvis en el patrimoni s'han comptabilitzat com una revaloració en reserves, ascendint a un total de 14 milions d'euros.

El detall dels actius nets adquirits al 30 d'abril de 2009 i el fons de comerç és el següent:

Preu de compra:	
Cost d'adquisició	15.733
Despeses d'adquisició	66
Total preu de compra	15.799
Valor raonable dels actius nets adquirits	10.129
Fons de comerç (Nota 5)	5.670

	Valor raonable	Valor en llibres
Fons de comerç	–	219
Altres immobilitzat intangible	3.310	238
Immobilitzat material	16.883	12.822
Actius financers no corrents	1.446	1.479
Actiu per impost diferit	826	811
Altres actius corrents	3.583	3.583
Efectiu i altres mitjans líquids equivalents	213	213
Total actius	26.261	19.365
Interessos minoritaris	1.458	1.258
Subvencions	–	872
Passius financers no corrents	5.573	5.600
Altres passius no corrents	1.742	1.586
Passius per impostos diferits	2.546	572
Altres passius corrents	4.311	4.283
Total passius	15.630	14.171
Actius nets adquirits	10.631	5.194
Variacions patrimonials fins la data de control	(14)	–
Interessos minoritaris	(488)	–
Valor raonable dels actius nets adquirits	10.129	–
Preu de compra	15.799	–
Efectiu i altres mitjans líquids equivalents en la filial adquirida	213	–
Preu de compra net	15.586	–

L'import del resultat net consolidat del període aportat des de la data d'adquisició ha ascendit a 396 milions d'euros. Si l'adquisició hagués tingut lloc l'1 de gener de 2009, l'increment de l'import net de la xifra de negocis consolidat i de resultat consolidat del període hagués estat 2.223 milions d'euros i 161 milions d'euros, respectivament.

La comptabilització d'aquesta combinació de negocis ha estat determinada de manera provisional, atès que a data d'aprovació d'aquests Comptes Anuals Consolidats encara no s'ha finalitzat la valoració dels actius adquirits i passius assumits i que encara no ha finalitzat el termini de dotze mesos des de l'adquisició d'UNIÓN FENOSA estableix la NIIF 3. En aquest procés de valoració provisional s'han utilitzat experts independents que han aplicat criteris de valoració generalment acceptats.

Com a conseqüència del procés d'assignació del preu de compra, i en relació amb el valor en llibres d'UNIÓN FENOSA a la data de la compra, els principals actius i passius identificats a valor raonable són els següents:

- Immobilitzat intangible corresponent bàsicament a les concessions de distribució d'energia elèctrica a Espanya i a Amèrica Llatina, als drets d'emissió de CO₂, als contractes de proveïment de gas i altres drets contractuals (Nota 5).
- Immobilitzat material corresponent a centrals de cicle combinat, centrals nuclears, centrals hidràuliques, centrals tèrmiques, parcs de generació eòlica, xarxes de distribució elèctrica, jaciments de carbó i altres instal·lacions (Nota 6).
- Passius per impostos diferits corresponents a les revaloracions esmentades anteriorment per la part que s'estima que finalment seran fiscalment no deduïbles (Nota 21).

El fons de comerç provisional resultant d'aquesta combinació de negocis és atribuïble a l'alta rendibilitat del negoci adquirit i als beneficis i sinergies previstes com a conseqüència de l'adquisició i integració en GAS NATURAL.

Exercici 2008

La única combinació de negoci significativa realitzada el 2008 va ser la següent:

En data 3 juliol 2008 GAS NATURAL adquireix a Itàlia el 100% del capital de la societat Pitta Costruzione, S.p.A. Si l'adquisició hagués tingut lloc l'1 de gener del 2008, la contribució a les vendes hagués estat de 4 milions d'euros i no hagués representat cap impacte en resultats.

El detall dels actius nets adquirits i el fons de comerç és el següent:

Preu de compra:	
Efectiu pagat	27
Total preu de compra	27
Valor raonable dels actius nets adquirits	24
Fons de comerç (Nota 5)	3

L'efectiu pagat en l'adquisició de Pitta Costruzione S.p.A. puja a 27 milions d'euros, assumint uns passius de 3 milions d'euros el que suposa una valoració de la societat de 30 milions d'euros.

Els actius i passius derivats de l'adquisició són els següents:

	Valor raonable	Valor en llibres
Immobilitzat material	53	47
Actiu per impost diferit	1	1
Altres passius corrents	1	1
Total actius	55	49
Altres passius no corrents	23	23
Passius per impostos diferits	2	–
Altres passius corrents	6	6
Total passius	31	29
Actius nets adquirits	24	20
Preu de compra	27	–
Efectiu i altres mitjans líquids equivalents en la filial adquirida	–	–
Preu de compra net	27	–

El fons de comerç és atribuïble a l'alta rendibilitat del negoci adquirit i a les sinergies que es preveu que sorgeixin després de l'adquisició de GAS NATURAL.

Nota 31. Negocis conjunts

GAS NATURAL participa en diferents negocis conjunts que compleixen les condicions indicades a la Nota 3.4.1.b) i que es detallen a l'Annex I. Les participacions rellevants en negocis conjunts al 31 de desembre de 2009 i 2008 són les següents:

	2009 (%)	2008 (%)		2009 (%)	2008 (%)
Barras Eléctricas Galaico Asturianas, S.A.	44,9	–	Eléctrica Conquense, S.A.	46,4	–
Barras Eléctricas Generación, S.L.	45,0	–	Eléctrica Conquense Distribución, S.A.	46,4	–
Centrales Nucleares Almaraz-Trillo, A.I.E	19,3	–	Gas Natural West Africa, S.L.	40,0	40,0
Comunidad de Bienes Central Nuclear de Almaraz	11,3	–	Nueva Generadora del Sur, S.A.	50,0	–
Comunidad de Bienes Central Nuclear de Trillo	34,5	–	Repsol Gas Natural LNG, S.L.	50,0	50,0
Comunidad de Bienes Central Térmica de Aceca	50,0	–	Subgrupo EUFER	50,0	–
Comunidad de Bienes Central Térmica de Anllares	66,7	–	Subgrupo Unión Fenosa Gas	50,0	–
EcoEléctrica Holding Ltd y dependientes	50,0	50,0			

L'aportació de les participacions en negocis conjunts d'actius, passius, ingressos i resultats de GAS NATURAL és la següent:

	A 31.12.09	A 31.12.08
Actius no corrents	5.328	365
Actius corrents	440	96
Actius	5.768	461
Passius no corrents	2.054	285
Passius corrents	485	59
Passius	2.539	344
Actius nets	3.229	117

	2009	2008
Ingressos	837	265
Despeses	769	235
Beneficis després d'impostos	68	30

No hi ha passius contingents de les participacions en negocis conjunts. A la informació sobre compromisos contractuals de la Nota 34 s'inclouen els compromisos per a la compra de gas d'Unión Fenosa Gas i EcoEléctrica LP de 1.992 milions d'euros a 31 de desembre de 2009 (314 milions d'euros a 31 de desembre de 2008), els compromisos per a la compra de combustible nuclear per import de 47 milions d'euros i els compromisos de pagament d'arrendaments operatius pels vaixells de transport de gas d'Unión Fenosa Gas per import de 97 milions d'euros.

Nota 32. Informació de les operacions amb parts vinculades

Es consideren parts vinculades les següents:

- Els accionistes significatius de GAS NATURAL, entenent com a tals, aquells que tenen directa i indirectament participacions iguals o superiors al 5% així com els accionistes que, sense esser significatius, hagin exercit la facultat de proposar la designació d'algun membre del Consell d'Administració.

Atenent a aquesta definició, els accionistes significatius de GAS NATURAL són Critería CaixaCorp, S.A., i en conseqüència el Grup Caixa d'Estalvis i Pensions de Barcelona (Grup "la Caixa"), el Grup Repsol YPF, el Grup Gaz de France-Suez (Grup GDF-Suez), i Caixa d'Estalvis de Catalunya. Fins al 28 octubre 2008 també es considera accionista significatiu Holding de Infraestructuras y Servicios Urbanos, S.A. (HISUSA). En aquesta data, el Grup GDF-Suez i Critería CaixaCorp, S.A. van adquirir el 5,03% de Gas Natural SDG, S.A., que era propietat d'HISUSA, en la mateixa proporció en què participaven a HISUSA (51% pel Grup GDF-Suez i 49% per Critería CaixaCorp, S.A.).

- Els administradors i directius de la societat i la seva família propera. El terme "administrador" vol dir un membre del Consell d'Administració i el terme "directiu" vol dir un membre del Comitè de Direcció. Les operacions realitzades amb administradors i directius es detallen a la Nota 31.
- Les operacions realitzades entre societats o entitats del Grup formen part del gir habitual. L'import dels saldos i transaccions no eliminats en el procés de consolidació no és significatiu. Així mateix, les transaccions amb parts vinculades s'han tancat en condicions de mercat.

Els imports agregats d'operacions amb accionistes significatius són els següents:

2009					
Despeses i Ingressos (en milers d'euros)	Grup "la Caixa"	Grup Repsol YPF	Grup GDF-Suez (*)	HISUSA	Caixa d'Estalvis de Catalunya
Despeses financeres	14.563	–	–	–	518
Arrendaments ⁽¹⁾	3.344	7.439	–	–	–
Recepció de serveis	243	47.253	39.083	–	–
Compra de béns (finalitzats o en curs)	–	524.066	347.782	–	–
Altres despeses ⁽²⁾	25.299	4	125	–	98
Total despeses	43.449	578.762	386.990	–	616
Ingressos financers	2.223	–	–	–	2
Arrendaments	–	493	–	–	–
Prestació de serveis	–	30.856	18.060	–	–
Venda de béns (finalitzats o en curs)	–	365.409	590.163	–	–
Altres ingressos	2.231	–	–	–	–
Total ingressos	4.454	396.758	608.223	–	2

2009					
Altres transaccions (en milers d'euros)	Grup "la Caixa"	Grup Repsol YPF	Grup GDF-Suez (*)	HISUSA	Caixa d'Estalvis de Catalunya
Compra d'actius materials, intangibles i altres actius	–	1.265	256	–	–
Acords de finançament: crèdits i aportacions de capital (prestamista) ⁽³⁾	222.845	–	–	–	83
Venda d'actius materials, intangibles i altres actius ⁽⁴⁾	–	–	–	–	–
Acords de finançament: crèdits i aportacions de capital (prestatori) ⁽⁵⁾	1.845.724	1.080.140	302.472	–	107.404
Garanties i avals prestats	–	–	–	–	–
Garanties i avals rebuts	164.102	–	–	–	60.000
Dividends i altres beneficis distribuïts	248.482	204.616	55.623	–	13.953
Altres operacions ⁽⁶⁾	3.099.712	–	–	–	10.504

2009					
Deutors i creditors comercials (en milers d'euros)	Grup "la Caixa"	Grup Repsol YPF	Grup GDF-Suez (*)	HISUSA	Caixa d'Estalvis de Catalunya
Deutors comercials i altres comptes a cobrar	–	8.400	76.093	–	–
Creditors comercials i altres comptes a pagar	–	21.000	31.032	–	–

2008					
Despeses i Ingressos (en milers d'euros)	Grup "la Caixa"	Grup Repsol YPF	Grup GDF-Suez (*)	HISUSA	Caixa d'Estalvis de Catalunya
Despeses financeres	16.810	–	–	–	37
Arrendaments (1)	3.174	8.460	–	–	–
Recepció de serveis	–	27.005	14.667	–	–
Compra de béns (finalitzats o en curs)	–	964.210	357.267	–	–
Altres despeses (2)	12.339	8.904	665	–	304
Total despeses	32.323	1.008.579	372.599	–	341
Ingressos financers	13.622	–	–	–	825
Arrendaments	–	463	–	–	–
Prestació de serveis	–	18.803	39.878	–	–
Venda de béns (finalitzats o en curs)	–	442.202	1.143.004	–	–
Altres ingressos	2.344	2.949	–	–	–
Total ingressos	15.966	464.417	1.182.882	–	825

2008					
Altres transaccions (en milers d'euros)	Grup "la Caixa"	Grup Repsol YPF	Grup GDF-Suez (*)	HISUSA	Caixa d'Estalvis de Catalunya
Compra d'actius materials, intangibles i altres actius	–	219	–	–	–
Acords de finançament: crèdits i aportacions de capital (prestamista)(3)	161.936	–	–	–	341
Venda d'actius materials, intangibles i altres actius (4)	–	2	–	–	–
Acords de finançament: crèdits i aportacions de capital (prestatori)(5)	107.757	–	–	–	–
Garanties i avals prestats	39.418	–	–	–	–
Garanties i avals rebuts	114.598	–	–	–	60.000
Dividends i altres beneficis distribuïts	172.367	157.463	32.016	25.677	15.447
Altres operacions(6)	1.278.731	–	–	–	11.477

2008					
Deutors i creditors comercials (en milers d'euros)	Grup "la Caixa"	Grup Repsol YPF	Grup GDF-Suez (*)	HISUSA	Caixa d'Estalvis de Catalunya
Deutors comercials i altres comptes a cobrar	–	12.100	76.700	–	–
Creditors comercials i altres comptes a pagar	–	42.700	47.500	–	–

(*) Des del dia 22 de juliol de 2008 inclou les operacions del Grup Gaz de France, que s'han incorporat al Grup Gaz de France-Suez com a conseqüència de la seva fusió.

(1) Les operacions amb el Grup "la Caixa" corresponen bàsicament als serveis de rènting de vehicles i el manteniment dels mateixos, registrats com a arrendaments operatius d'acord a les característiques dels contractes.

(2) Inclou aportacions a plans de pensions, assegurances col·lectives, assegurances de vida, i altres despeses. El juny de 2009 la Comissió de Control del Pla de Pensions va acordar procedir a la substitució de l'entitat gestora i dipositària del Fons de pensions per Vida Caixa, S.A.

(3) Inclou tresoreria i inversions financeres.

(4) Com a part de l'acord per a l'exploració i desenvolupament conjunt d'un projecte integrat gasista a Angola s'ha procedit a la venda d'un 60% de participació en la societat Gas Natural West Àfrica, S.L. al Grup Repsol YPF per 2 milers d'euros (Nota 2).

(5) A 31 de desembre de 2009 les línies de crèdit contractades amb el Grup "la Caixa" ascendien a 221.776 milers d'euros, de les quals s'havien disposat 27.463 milers d'euros. Addicionalment, el Grup "la Caixa" manté participacions en crèdits sindicats de 505.337 milers d'euros. En relació amb l'ampliació de capital en efectiu realitzada l'abril de 2009 per Gas Natural s.d.g., s.a., el Grup "la Caixa" ha desemborsat un import de 1.312.924 milers d'euros corresponent a la seva part proporcional en el capital de la societat.

A 31 de desembre de 2008 les línies de crèdit contractades amb el Grup "la Caixa" ascendien a 232.335 milers d'euros, de les quals s'havien disposat 28.428 milers d'euros. Addicionalment, el Grup "la Caixa" manté participacions en crèdits sindicats de 79.329 milers d'euros.

(6) A 31 de desembre de 2009 s'inclouen en l'apartat d'"Altres operacions" amb el Grup "la Caixa", 2.451.815 milers d'euros corresponents a cobertures de tipus de canvi (807.141 milers d'euros a 31 de desembre 2008) i 647.897 milers d'euros corresponents a cobertures de tipus d'interès (471.590 milers d'euros a 31 de desembre de 2008). En aquest mateix apartat s'inclouen amb Caixa d'Estalvis de Catalunya 10.504 milers d'euros corresponents a cobertures de tipus d'interès (11.477 milers d'euros a 31 de desembre de 2008).

Nota 33. Informació sobre membres del Consell d'Administració i Comitè de Direcció

Retribucions als membres del Consell d'Administració.

El detall de les remuneracions rebudes pels membres del Consell d'Administració, en milers d'euros, és el següent:

	2009	2008
Concepte retributiu		
Retribució fixa	1.258	707
Retribució variable	1.113	764
Dietes	4.834	4.167
Altres	3	3
Total	7.208	5.641
Altres beneficis		
Fons i Plans de pensions: aportacions	414	151
Primes d'assegurances de vida	33	25
Total altres beneficis	447	176

S'inclou en l'apartat "Retribució fixa" tant l'import percebut per membres del Consell d'Administració que han exercit responsabilitats executives a Gas Natural SDG, S.A. com, en l'exercici 2009, el corresponent a les responsabilitats executives en Unión Fenosa, S.A. com a conseqüència de l'adquisició d'UNIÓN FENOSA.

Adicionalment, a efectes de comparar les xifres de l'exercici 2009 amb les de l'exercici 2008 s'ha de tenir en compte que en l'exercici 2009 s'ha modificat el criteri de percepció de la "Retribució variable", en incloure la totalitat de la retribució corresponent a l'exercici, mentre que en l'exercici 2008 inclou només el 60%, atès que el 40% s'havia percebut l'any anterior com a bestreta.

S'inclou en l'apartat de "Dietes" tant l'import corresponent a la pertinença al Consell d'Administració de Gas Natural SDG, S.A. i a les diferents Comissions del mateix, com les corresponents al Consell d'altres societats participades. La diferència entre els dos períodes es deu, com a conseqüència de l'adquisició d'UNIÓN FENOSA, a la incorporació en l'apartat de "Dietes" dels imports percebuts per pertinença al Consell d'Administració d'Unión Fenosa, S.A.

L'import meritat pels membres del Consell d'Administració de Gas Natural SDG, S.A., per la seva pertinença al Consell d'Administració, Comissió Executiva, Comissió d'Auditoria i Control (CA i C) i Comissió de Nomenaments i Retribucions (CN i R), va ascendir a 4.086 milers d'euros (4.086 milers d'euros en l'exercici 2008), segons el següent detall:

	Càrrec	Consell	Comissió Executiva	CA i C	CN i R	Total
Sr. Salvador Gabarró Serra	President	550	550	–	–	1.100
Sr. Antonio Brufau Niubó	Vicepresident	127	126	–	12	265
Sr. Rafael Villaseca Marco	Conseller delegat	127	126	–	–	253
Sr. Juan María Nin Génova	Vocal	127	69	–	–	196
Sr. Enrique Alcántara-García Irazoqui	Vocal	127	–	–	–	127
Sr. Francisco Reynés Massanet	Vocal ⁽¹⁾	58	57	6	–	121
Sr. Carlos Kinder Espinosa	Vocal	127	126	6	–	259
Sr. Juan Rosell Lastortras	Vocal ⁽²⁾	69	–	–	–	69
Sr. Enrique Locutura Rupérez	Vocal	127	–	–	–	127
Sr. Demetrio Carceller Arce	Vocal	127	126	–	–	253
Sr. Fernando Ramírez Mazarredo	Vocal	127	–	12	–	139
Sr. Narcís Serra Serra	Vocal	127	–	–	–	127
Sr. Carlos Losada Marrodán	Vocal	127	126	–	–	253
Sr. Santiago Cobo Cobo	Vocal	127	126	–	–	253
Sr. Emiliano López Achurra	Vocal	127	–	–	–	127
Sr. Miguel Valls Maseda	Vocal	127	–	12	12	151
Sr. Jaime Vega de Seoane Azpilicueta	Vocal	127	–	–	–	127
Sr. José Arcas Romeu	Vocal	127	–	–	12	139
		2.582	1.432	36	36	4.086

(1) Acceptada renúncia Junta General 26 juny 2009.

(2) Nomenament Junta General 26 juny 2009.

S'inclou en l'apartat "Fons i Plans de pensions: aportacions", les aportacions a plans de pensions i assegurances col·lectives.

Els membres del Consell d'Administració de la societat no han percebut remuneració en concepte de participació en beneficis o primes, ni indemnitzacions, ni tenen concedits crèdits ni bestretes. Tampoc no han rebut accions ni opcions sobre accions durant l'exercici, ni han exercit opcions ni tenen opcions pendents d'exercitar.

El contracte del conseller delegat conté una clàusula que estableix una indemnització que triplica la compensació anual prevista per a determinats supòsits d'extinció de la relació i una indemnització equivalent a una anualitat de retribució pel pacte de no competència post-contractual per un període d'un any.

Operacions amb Administradors

En relació amb l'abast de la informació exigida per l'article 127 ter, apartat 4, del Text Refós de la Llei de Societats Anònimes, s'informa tant de la participació en el capital que ostenten els administradors en societats amb el mateix, anàleg o complementari gènere d'activitat, directament o indirectament, com en societats que reuneixen les mateixes característiques, siguin aquestes del Grup, associades o no tinguin vinculació.

Administradors i càrrec en altres societats amb anàloga o complementària activitat	Càrrec en Gas Natural SDG S.A.	Nombre d'accions i percentatge a:					
		Gas Natural	Enagás	Repsol YPF	Endesa	Red Eléctrica	Iberdrola
Sr. Salvador Gabarró Serra Vicepresident 1er de "la Caixa" Conseller de Critería CaixaCorp, S.A. Vocal de Indra Sistemas, S.A.	President	3.000 (0,000)	14.371 (0,006)	–	–	10.502 (0,008)	71.604 (0,001)
Sr. Antonio Brufau Niubó President executiu de Repsol YPF, S.A. President de YPF, S.A.	Vicepresident	74.612 (0,008)	–	205.621 (0,017)	–	–	–
Sr. Rafael Villaseca Marco Vicepresident de Repsol- Gas Natural LNG, S.L. President de GN Aprovechamientos SDG, S.A.	Conseller delegat	12.006 (0,001)	356 (0,000)	646 (0,000)	859 (0,000)	–	2.544 (0,000)
Sr. Juan María Nin Génova Conseller de Critería CaixaCorp, S.A. Conseller de Repsol YPF, S.A. Director general de "la Caixa"	Vocal	144 (0,000)	–	242 (0,000)	–	–	–
Sr. Santiago Cobo Cobo	Vocal	30 (0,000)	–	–	–	–	–
Sr. Carlos Losada Marrodán ⁽¹⁾	Vocal	13.964 (0,002)	–	–	–	–	–
Sr. Fernando Ramírez Mazarredo Director general Económico-Financer Repsol YPF, S.A.	Vocal	260 (0,000)	–	200 (0,000)	–	–	–
Sr. Carlos Kinder Espinosa	Vocal	5.206 (0,001)	–	–	–	–	–
Sr. Enrique Alcántara-García Irazoqui ⁽²⁾	Vocal	27.669 (0,003)	–	–	–	–	–
Sr. Narcís Serra Serra	Vocal	26 (0,000)	–	–	–	–	–
Sr. Emiliano López Achurra	Vocal	60 (0,000)	–	–	–	–	–
Sr. Miguel Valls Maseda	Vocal	6.306 (0,001)	–	–	–	–	–
Sr. Jaime Vega de Seoane Azpilicueta ⁽³⁾	Vocal	10.006 (0,001)	–	–	–	–	–
Sr. José Arcas Romeu	Vocal	6.975 (0,001)	–	–	–	–	2.320 (0,000)
Sr. Juan Rosell Lastortras Conseller de Critería CaixaCorp, S.A.	Vocal	2.600 (0,000)	–	–	–	–	–
Sr. Enrique Locutura Rupérez	Vocal	10.607 (0,001)	–	3.797 (0,000)	–	–	–
President de Repsol Gas Natural LNG, S.L.							

(1) 12.108 accions de Gas Natural SDG, S.A., a través de la Sra. Mercedes Cavestany de Dalmases.

(2) 20.000 accions de Gas Natural SDG, S.A., a través de Bufet Alcántara SPL.

(3) 10.000 accions de Gas Natural SDG, S.A., a través de la Sra. Sofia Vázquez de Sola Otero.

Retribucions al Comitè de Direcció

El detall de les remuneracions rebudes pels membres del Comitè de Direcció, excloent el conseller delegat, que s'inclou en l'apartat de Retribucions als membres del Consell d'Administració, en milers d'euros, és el següent:

	2009	2008
Concepte retributiu		
Retribució fixa	3.407	2.840
Retribució variable	2.516	1.573
Dietes	–	–
Altres	53	45
Total	5.976	4.458
Altres beneficis		
Fons i Plans de pensions: aportacions	1.458	1.259
Primes d'assegurances de vida	57	45
Total altres beneficis	1.515	1.304

A efectes de comparar les xifres de l'exercici 2009 amb les de l'exercici 2008 s'ha de tenir en compte que, com a conseqüència del procés d'adquisició i integració d'UNIÓN FENOSA, el Comitè de Direcció, excloent al conseller delegat, ha passat de 10 a 12 membres. Addicionalment, cal tenir en compte que en l'exercici 2009 s'ha modificat el criteri de percepció de la "Retribució variable", en incloure la totalitat de la retribució corresponent a l'exercici, mentre que en l'exercici 2008 inclou només el 60%, donat que el 40% s'havia percebut l'any anterior com a bestreta.

S'inclouen en l'apartat "Fons i Plans de pensions: Aportacions", les aportacions a plans de pensions i assegurances col·lectives.

Els membres del Comitè de Direcció de la societat no han percebut remuneració en concepte de participació en beneficis o primes, ni indemnitzacions, ni tenen concedits crèdits ni bestretes. Tampoc no han rebut accions ni opcions sobre accions durant l'exercici, ni han exercit opcions ni tenen opcions pendents d'exercitar.

Els contractes subscrits amb els membres del Comitè de Direcció contenen una clàusula que estableix una indemnització mínima de dos anualitats de retribució en determinats casos d'extinció de la relació i una indemnització equivalent a una anualitat de retribució fixa per no competència post-contractual per un període de dos anys.

Operacions amb Administradors i directius

Els Administradors i directius no han portat a terme, durant els exercicis 2009 i 2008, operacions alienes al gir ordinari o que no s'hagin realitzat en condicions normals de mercat amb la societat o amb les societats del Grup.

Nota 34. Compromisos i passius contingents

Garanties

A 31 desembre 2009 GAS NATURAL tenia prestats avals davant de tercers derivats de les seves activitats per import de 1.150 milions d'euros.

D'altra banda, també tenia concedits avals financers per un total de 643 milions d'euros, dels quals 486 milions d'euros correspondrien a la garantia del compliment de les obligacions de préstecs rebuts per societats participades.

GAS NATURAL estima que els passius no previstos a 31 de desembre de 2009, si n'hi ha, que es poguessin originar pels avals prestats, no serien significatius.

Compromisos contractuals

Les següents taules presenten els compromisos contractuals de compra i de venda a 31 de desembre de 2009:

Compra	A 31 de desembre de 2009						
	Total	2010	2011	2012	2013	2014	i següents
Obligacions per arrendaments operatius ⁽¹⁾	547	62	55	55	25	25	325
Obligacions per compres de gas natural ⁽²⁾	64.711	6.266	6.358	6.094	5.299	4.598	36.096
Obligacions per compres combustible nuclear	47	22	25	–	–	–	–
Obligacions per transport de gas natural ⁽³⁾	986	77	103	96	51	45	614
Compromisos d'inversió ⁽⁴⁾	325	325	–	–	–	–	–
Total obligacions contractuals	66.616	6.752	6.541	6.245	5.375	4.668	37.035

Venda	A 31 de desembre de 2009						
	Total	2010	2011	2012	2013	2014	i següents
Obligacions per cessió capacitat cicles combinats ⁽⁵⁾	2.516	187	169	173	190	175	1.622
Obligacions per vendes de gas natural ⁽⁶⁾	17.662	3.709	2.941	2.847	1.536	1.276	5.353
Total obligacions contractuals	20.178	3.896	3.110	3.020	1.726	1.451	6.975

- 1) Reflecteix bàsicament els pagaments previstos d'arrendament operatiu dels quatre vaixells per al transport de gas natural liquat, que finalitzen en el període 2010-2012 i els costos operatius associats als contractes de noliejament de vaixells en règim d'arrendament financer indicats en la Nota 18. També s'inclou el lloguer de l'edifici "Torre del Gas" propietat de Torre Marenstrum, S.L., per al qual GAS NATURAL té un contracte d'arrendament operatiu sense opció de compra per un període de deu anys a partir de març de 2006, prorrogable a valor de mercat per períodes successius de tres anys, amb caràcter potestatiu per GAS NATURAL i amb caràcter obligatori per a Torre Marenstrum, S.L.
- 2) Reflecteix bàsicament els compromisos a llarg termini per comprar gas natural sota els contractes de subministrament de gas amb clàusules *take or pay* negociats i mantinguts per "ús propi" (Nota 3.4.8.e). Normalment aquests contractes tenen un termini de 20 a 25 anys, una quantitat mínima de gas a comprar i mecanismes de revisió de preus indexats a preus internacionals de gas natural i preus regulats de gas natural als països de destinació. Els compromisos segons aquests contractes s'han calculat sobre la base dels preus de gas natural a 31 de desembre de 2009.
- 3) Reflecteix els compromisos a llarg termini (de 20 a 25 anys) de transport de gas calculats en base als preus a 31 de desembre de 2009.
- 4) Reflecteix bàsicament els compromisos per pagaments en virtut dels contractes clau en mà per a la construcció de les plantes de generació de cicle combinat a Màlaga i al Port de Barcelona, així com compromisos d'inversió de projectes d'*upstream* i la construcció de la xarxa de connexió de la planta de regasificació a Trieste (Itàlia).
- 5) Reflecteix els compromisos segons els contractes a llarg termini (25 anys) de cessió de capacitat de generació elèctrica a Mèxic i Puerto Rico sense opció de compra, classificats com a arrendaments operatius. Els compromisos segons aquests contractes s'han calculat en base als preus al 31 de desembre 2009.
- 6) Reflecteix els compromisos a llarg termini per a vendre gas natural sota els contractes de vendes de gas amb clàusules *take or pay* negociats i mantinguts per "ús propi" (Nota 3.4.8.e). S'han calculat sobre la base dels preus de gas natural a 31 de desembre de 2009.

Litigis i arbitratges

A la data de formulació d'aquests Comptes Anuals Consolidats, els principals litigis o arbitratges en els que GAS NATURAL és part són els següents:

Contracte de subministrament de gas amb Sonatrach

Després d'un intercanvi de correspondència amb Sonatrach pel que fa a certes diferències en la interpretació de determinades clàusules dels contractes de subministrament, Sonatrach va presentar una demanda d'arbitratge per a tractar de modificar els contractes i en especial la seva fórmula de preus, demanant un increment de preus. GAS NATURAL es va oposar a la demanda i va anunciar una reconvençió per instar la rebaixa del preu. El procediment arbitral està en la fase de presentació de conclusions per les parts.

Contracte de subministrament de gas amb Iberdrola

GAS NATURAL va presentar una sol·licitud d'iniciació d'arbitratge per divergències en el contracte de subministrament de gas amb Iberdrola. Posteriorment, Iberdrola ha anunciat que en ell seu dia formularà una reconvençió. El procediment arbitral està en curs.

Reclamacions fiscals a Espanya

Com a conseqüència de diferents processos d'inspecció, pel que fa als exercicis fiscals de 1998 a 2002, la Inspecció va qüestionar la procedència de la Deducció per activitats d'exportació aplicada per GAS NATURAL i UNIÓN FENOSA, havent-se signat les actes en disconformitat. L'import total acumulat a 31 desembre 2009 objecte de les actes ascendeix a un total de 262 milions d'euros, estant actualment recorregudes davant el Tribunal Econòmic Administratiu Central i l'Audiència Nacional.

Reclamacions fiscals a l'Argentina

Les autoritats fiscals argentines han realitzat diferents reclamacions fiscals l'import total de les quals, incloent interessos, puja a 249 milions de pesos argentins (46 milions d'euros) en relació amb el tractament fiscal dels guanys de capital en el període comprès entre 1993 i 2001, derivades de la transferència de xarxes de distribució per part de tercers a Gas Natural BAN, S.A. Totes les reclamacions han estat impugnades i s'estima obtenir un resultat final positiu d'aquestes impugnacions. Així, la Cambra Nacional d'Apel·lacions va dictar, en l'exercici 2007, resolució en quant al període 1993-1997 ordenant deixar sense efecte la Resolució Determinativa d'Ofici per la qual l'Administración Federal de Ingresos Públicos (AFIP) reclamava l'impost suposadament degut, confirmant igualment la no aplicació de cap multa. La decisió de la Cambra ha estat apel·lada davant la Cort Suprema de Justícia.

Reclamacions fiscals al Brasil

El setembre de 2005 l'Administració Tributària de Rio de Janeiro va deixar sense efecte el reconeixement que havia admès prèviament a l'abril de 2003 per la compensació dels crèdits per les contribucions sobre vendes PIS i COFINS pagades per la societat Companhia Distribuidora de Gás do Rio de Janeiro-CEG. La instància administrativa va confirmar aquesta resolució el març de 2007, motiu pel qual la societat va interposar el recurs davant la jurisdicció contenciosa administrativa (Justícia Federal do Rio de Janeiro), que actualment està en tràmit. Posteriorment, s'ha notificat el 26 de gener de 2009 una acció civil pública contra CEG pels mateixos fets. GAS NATURAL considera, juntament amb els assessors legals de la companyia, que les actuacions esmentades no tenen fonament motiu pel qual no es considera probable la pèrdua d'aquestes accions judicials. L'import d'aquesta quota tributària qüestionada, actualitzat a 31 de desembre de 2009, puja a 267 milions de reals brasilers (106 milions d'euros).

Defensa de la Competència

Les autoritats de Defensa de la Competència mantenen oberts principalment a Espanya diversos expedients sancionadors per possible infracció de la normativa de la Competència. Està així mateix en tramitació el recurs d'Eni contra l'autorització que la Comissió Nacional de Competència (CNC) va concedir en relació amb la concentració de GAS NATURAL i UNIÓN FENOSA.

GAS NATURAL considera que les provisions registrades en aquests Comptes Anuals Consolidats cobreixen adequadament els riscos descrits en aquesta Nota, per la qual cosa no s'espera que dels mateixos es desprenguin passius addicionals als registrats.

Altres aspectes

D'acord amb els compromisos proposats, i acceptats per la Comissió Nacional de Competència (CNC), com a conseqüència de l'adquisició d'UNIÓN FENOSA, GAS NATURAL havia de vendre xarxes de distribució de gas per un total de 600.000 punts de subministrament, aproximadament 600.000 clients connectats a aquestes xarxes, 2.000 MW de capacitat de generació d'electricitat per centrals de cicle combinat i la seva participació en Enagás, S.A.

A 31 de desembre de 2009, s'havia procedit a la venda del 5% d'Enagás, S.A. (Nota 8) i a la venda de 256.000 punts de subministrament i la cartera de clients connectats a Múrcia i Cantàbria (Nota 9). També s'havia acordat la venda d'aproximadament 504.000 punts de subministrament i la cartera de clients connectats en diversos municipis de la Comunitat Autònoma de Madrid (Nota 9). Per a la resta d'actius, s'havien iniciat les actuacions generals relatives al procés d'identificació d'actius i desinversió en el marc del pla aprovat per la CNC.

Nota 35. Honoraris auditors de comptes

Els honoraris meritats en milers d'euros per les diferents societats que utilitzen la marca PricewaterhouseCoopers són:

	Milers d' euros	
	2009	2008
Serveis d'auditoria i relacionats amb l'auditoria	4.986	2.434
Altres serveis	1.294	828
Total honoraris	6.280	3.262

Nota 36. Medi Ambient

Principals actuacions ambientals

Les principals línies d'actuació de GAS NATURAL, al llarg de 2009, s'han orientat fonamentalment a garantir el compliment de la legislació, amb un rigorós control ambiental de les activitats i instal·lacions de: exploració i extracció de gas; líquüefacció, regasificació, transport i distribució de gas, generació, transport i distribució d'energia elèctrica i gestió i suport del Grup.

S'han seguit adoptant mesures per compatibilitzar l'indispensable desenvolupament energètic amb la protecció del medi ambient i, en particular, amb la lluita contra els efectes del canvi climàtic i l'ús eficient dels recursos. S'ha reduït l'impacte ambiental de les activitats, s'ha preservat la biodiversitat de l'entorn i s'ha impulsat la millora contínua mitjançant l'actualització i revisió de la gestió ambiental, involucrant a proveïdors i fomentant en clients l'ús responsable de l'energia.

GAS NATURAL, al tancament de l'exercici, té certificada, d'acord amb la Norma UNE EN ISO 14001 de gestió ambiental, el 95% de la potència total instal·lada atribuïble al Grup. A més, té certificada la gestió ambiental de la planta de líquüefacció de Damietta (Egipte), la distribució d'electricitat d'Espanya i Panamà, la distribució i comercialització de gas a Espanya i Mèxic, Unión Fenosa Gas, Metragaz (Marroc), i els centres de treball principals de la companyia.

Les principals inversions ambientals realitzades han estat: l'adaptació ambiental de la caldera de Meirama per a la utilització de combustible de baix contingut en sofre, la planta de dessulfuració de gasos de combustió, la millora del rendiment del precipitat electrostàtic i el canvi de cremadors de baix NO_x en el grup III de la Central de Narcea i la instal·lació d'una torre de refrigeració de tir induït per al grup II, la planta de dessulfuració humida i el canvi de cremadors de baix NO_x en el grup II de la Central de La Robla; la repotenciació de les centrals hidràuliques d'Albarells i Tambre i la substitució dels rodets de les turbines dels grups I, II i III de la Central hidràulica de Belesar, les millores ambientals del cicle combinat de Sabón, l'adaptació de l'escombrera de la Central d'Anllares, les millores en els sistemes de refrigeració i tractament d'aigües de les centrals d'Almaraz i Trillo, la optimització dels rendiments de les centrals tèrmiques, el redisseny i homogeneïtzació dels elements constructius de cada tipologia de les estacions de mesura i regulació (ERMs) per tal de disminuir els nivells de soroll en l'origen i la renovació de canonades i escomeses a les distribuïdores de gas nacionals i internacionals del Grup per evitar les fuites de metà.

Els compromisos ambientals de GAS NATURAL no solament tenen repercussió en les societats que conformen el Grup, sinó que el seu abast també es fa extensiu a tots els grups d'interès de la cadena de valor de la companyia. Addicionalment, GAS NATURAL també involucra als seus clients en l'ús responsable de l'energia desenvolupant, en col·laboració amb la Fundació Gas Natural i l'àrea de comercialització, campanyes i jornades de patrocini i formació, englobades sota la iniciativa "Compromís Natural" amb l'objecte d'incrementar la seva sensibilitat en qüestions ambientals.

Totes aquestes actuacions mediambientals realitzades en l'exercici 2009, han assolit a un total de 133 milions d'euros, dels quals 109 milions d'euros corresponen a inversions i la resta, és a dir 24 milions d'euros, són despeses incorregudes en la gestió del medi ambient. Les inversions mediambientals suposen unes inversions i amortitzacions acumulades incloses en l'actiu del Balanç de Situació Consolidat de 995 milions d'euros i 164 milions d'euros, respectivament.

Les possibles contingències, indemnitzacions i altres riscos de caràcter mediambiental en els que pogués incórrer GAS NATURAL estan adequadament coberts amb les pòlisses d'assegurança de responsabilitat civil que té subscrites.

Emissions

El Consell de Ministres va aprovar, amb data 14 de novembre de 2007, l'assignació individual de drets d'emissió de gasos d'efecte hivernacle per al període 2008-2012, resultant per GAS NATURAL una assignació de 48,1 milions de tones de CO₂, segons el següent detall:

(mtCO ₂)	2008	2009 (*)	2010	2011	2012
Drets d'emissió assignats	2.884	11.447	11.055	11.362	11.319

(*) A partir de l'exercici 2009 s'inclouen els drets d'emissió assignats a UNIÓN FENOSA.

El 2009 les emissions totals de CO₂ de les centrals tèrmiques i cicle combinat afectades per la normativa que regula el règim del comerç d'emissions de gasos d'efecte hivernacle han estat de 12,2 milions de tones de CO₂, amb una assignació anual de 11,4 milions de tones de CO₂.

GAS NATURAL ha realitzat les adquisicions de drets d'emissió necessàries per cobrir el dèficit de drets a través de la seva participació tant en el mercat secundari com en projectes primaris i fons de carboni.

En aquest sentit, el Grup adquireix drets d'emissió procedents de Mecanismes de Desenvolupament Net (MDN) i projectes d'Aplicació Conjunta (AC) a través de la seva participació en diversos fons de carboni en els que té una inversió compromesa d'aproximadament 60 milions d'euros, com són el Fons Espanyol de Carboni (promogut pel Ministeri de Medi Ambient, Rural i Marí i administrat pel Banc Mundial), el Multilateral Carbon Fund (administrat pel Banc Europeu de Reconstrucció i Desenvolupament i el Banc Europeu d'Inversions), el Natsource Carbon Asset Pool (administrat per Natsource Asset) i el Community Development Carbon Fund (gestionat pel Banc Mundial i que treballa en projectes vinculats amb el desenvolupament de processos productius, l'educació i la salut dels països més desfavorits). A aquests cal afegir la contractació bilateral de compra de drets d'emissió procedents de projectes primaris de diferents sectors.

Així mateix, el Grup Gas Natural ha registrat a les Nacions Unides vuit projectes de MDN: les centrals hidràuliques de Los Algarrobos (9,7 MW), Macho de Monte (2,4 MW) i Dolega (3,1 MW) a Panamà, la de La Joya (50 MW) a Costa Rica i la d'Amaine (18 MW) a Colòmbia; l'aprofitament energètic del biogàs a l'abocador de Doña Juana a Bogotá (Colòmbia), el projecte Sombrilla, de substitució de fuel-oil per gas natural en forns, calderes, cambres d'assecatge i altres equipaments de 8 plantes industrials localitzades a Bogotá (Colòmbia), el projecte Quimvale per a la substitució de fuel-oil per gas natural a la caldera d'assecat d'una indústria de carbonat càlcic a Rio de Janeiro (Brasil).

A més, hi ha altres projectes MDN per a la seva validació en diferents graus d'avanç basats en la generació amb fonts renovables, la implantació de sistemes de cogeneració, la reducció de fuites en xarxes de gas o en la substitució de combustibles per altres menys intensius en carboni a països com Colòmbia, Guatemala, Brasil, Mèxic o Panamà.

Nota 37. Fets posteriors al tancament

En data 14 gener 2010 GAS NATURAL ha tancat tres emissions de bons a l'euromercat, a l'empar del programa d'EMTN, en tres trams, amb venciment a cinc, vuit i deu anys, per un import de 650, 700 i 850 milions d'euros respectivament.

Amb els fons procedents d'aquestes emissions, juntament amb els obtinguts per les desinversions d'actius de distribució i subministrament de gas de Múrcia i Cantàbria, s'ha procedit durant el mes de gener a amortitzar anticipadament 2.492 milions d'euros del contracte de finançament de l'adquisició d'Unión Fenosa, S.A.

Anexo I Societats del Grup Gas Natural

1. Societats dependents

Societat	País	Activitat	Mètode de consolidació	% de participació Total	Patrimoni net			
					Capital	Reserves	Resultats 2009	Dividend a compte
Gas Natural Aprovevisionamientos sdg, S.A.	Espanya	Aprovisionament de gas	I.G.	100	1	20	31	–
Sagane, S.A.	Espanya	Aprovisionament de gas	I.G.	100	95	25	56	(52)
Comercializadora Guatemalteca Mayorista de Electricidad, S.A.	Guatemala	Comercialització d’electricitat	I.G.	100	–	1	–	–
Energía Empresarial de la Costa, S.A. E.S.P.	Colòmbia	Comercialització d’electricitat	I.G.	81,3	–	–	1	–
Energía Social de la Costa, S.A. E.S.P.	Colòmbia	Comercialització d’electricitat	I.G.	81,3	1	–	(2)	–
Cetraro Distribuzione Gas S.R.L.	Itàlia	Comercialització de gas	I.G.	60	–	–	–	–
Gas Natural Commercialisation France, S.A.S.	França	Comercialització de gas	I.G.	100	–	1	11	–
Gas Natural Vendita Italia, S.p.A.	Itàlia	Comercialització de gas	I.G.	100	2	6	1	–
Natural Energy, S.A. ⁽¹⁾	Argentina	Comercialització de gas	I.G.	100	–	–	2	–
Gas Natural Comercial sdg, S.L.	Espanya	Comercialització de gas i electricitat	I.G.	100	4	5	3	–
Gas Natural Comercializadora sdg, S.A.	Espanya	Comercialització de gas i electricitat	I.G.	100	2	30	90	(83)
Gas Natural S.U.R. sdg, S.A.	Espanya	Comercialització de gas i electricitat	I.G.	100	2	(8)	34	(20)
Unión Fenosa Comercial, S.L.	Espanya	Comercialització de gas i electricitat	I.G.	100	10	32	69	–
Gas Natural Servicios sdg, S.A.	Espanya	Comercialització de gas i electricitat	I.G.	100	3	17	68	(57)
Distribuidora de Electricidad de Occidente, S.A.	Guatemala	Distribució d’electricitat	I.G.	90,8	8	–	11	–
Distribuidora de Electricidad de Oriente, S.A.	Guatemala	Distribució d’electricitat	I.G.	92,8	14	(3)	8	–
Distribuidora de Electricidad del Norte, S.A.	Nicaragua	Distribució d’electricitat	I.G.	88,3	74	(51)	8	–
Distribuidora de Electricidad del Sur, S.A.	Nicaragua	Distribució d’electricitat	I.G.	89,7	60	(57)	2	–
Distribuidora Eléctrica Navasfrías, S.L.	Espanya	Distribució d’electricitat	I.G.	100	–	–	–	–
Electra de Abusejo, S.L.	Espanya	Distribució d’electricitat	I.G.	100	1	(1)	–	–
Electra del Jallas, S.A.	Espanya	Distribució d’electricitat	I.G.	99,9	–	36	4	–
Electricaribe Mipymes de Energía, S.A. E.S.P.	Colòmbia	Distribució d’electricitat	I.G.	81,3	1	1	(16)	–
Electrificadora del Caribe, S.A. E.S.P.	Colòmbia	Distribució d’electricitat	I.G.	81,3	789	(275)	25	–
Electrocosta Mipymes de Energía, S.A. E.S.P.	Colòmbia	Distribució d’electricitat	I.G.	81,3	–	(3)	–	–
Empresa Distribuidora de Electricidad Chiriquí, S.A.	Panamà	Distribució d’electricitat	I.G.	51	18	(3)	8	–
Empresa Distribuidora de Electricidad Metro Oeste, S.A.	Panamà	Distribució d’electricitat	I.G.	51	71	(8)	18	–
Energía y Servicios de Panamá, S.A.	Panamà	Distribució d’electricitat	I.G.	51	9	1	5	–
Gas Natural Distribución Eléctrica, S.A.	Espanya	Distribució d’electricitat	I.G.	100	833	1.895	–	–
Generación Limpia Guatemala, S.A.	Guatemala	Distribució d’electricitat	I.G.	100	6	–	–	–
Hidroeléctrica Nuestra Señora de la Soledad de Tendilla y Lupiana, S.L.	Espanya	Distribució d’electricitat	I.G.	100	–	–	–	–
Red Unión Fenosa, S.A.	Moldàvia	Distribució d’electricitat	I.G.	93,9	7	90	16	–
Redes Eléctricas de Centroamérica, S.A.	Guatemala	Distribució d’electricitat	I.G.	100	2	–	–	–
Unión Fenosa Distribución, S.A.	Espanya	Distribució d’electricitat	I.G.	100	361	464	209	(203)
Ceg Río, S.A.	Brasil	Distribució de gas	I.G.	59,6	34	43	26	(26)
Comercializadora Metrogas, S.A. de C.V.	Mèxic	Distribució de gas	I.G.	86,8	128	(77)	5	–
Companhia Distribuidora de Gás do Rio de Janeiro, S.A.	Brasil	Distribució de gas	I.G.	54,2	178	151	87	(67)
Gas Galicia sdg, S.A.	Espanya	Distribució de gas	I.G.	62	33	6	7	–
Gas Natural Andalucía, S.A.	Espanya	Distribució de gas	I.G.	100	12	41	15	(10)
Gas Natural BAN, S.A. ⁽¹⁾	Argentina	Distribució de gas	I.G.	70	215	(138)	10	–
Gas Natural Castilla-La Mancha, S.A.	Espanya	Distribució de gas	I.G.	95	27	18	8	–
Gas Natural Castilla y León, S.A.	Espanya	Distribució de gas	I.G.	90,1	6	79	23	–
Gas Natural Cegas, S.A.	Espanya	Distribució de gas	I.G.	99,7	25	68	26	–
Gas Natural Cundiboyacense, S.A. E.S.P.	Colòmbia	Distribució de gas	I.G.	45,8	1	11	6	–
Gas Natural de São Paulo Sul, S.A.	Brasil	Distribució de gas	I.G.	100	358	(141)	25	(14)
Gas Natural del Oriente, S.A. ESP	Colòmbia	Distribució de gas	I.G.	32,2	9	24	11	(9)
Gas Natural Distribución sdg, S.A.	Espanya	Distribució de gas	I.G.	100	101	1.028	329	(288)
Gas Natural Distribuzione, S.p.A.	Itàlia	Distribució de gas	I.G.	100	33	147	9	–
Gas Natural México, S.A. de C.V. ⁽¹⁾	Mèxic	Distribució de gas	I.G.	86,8	471	(185)	11	–
Gas Natural Rioja, S.A.	Espanya	Distribució de gas	I.G.	87,5	3	9	5	–

Anexo I Societats del Grup Gas Natural

1. Societats dependents

Societat	País	Activitat	Mètode de consolidació	% de participació Total	Patrimoni net			
					Capital	Reserves	Resultats 2009	Dividend a compte
Gas Natural Aprovevisionamientos sdg, S.A.	Espanya	Aprovisionament de gas	I.G.	100	1	20	31	–
Sagane, S.A.	Espanya	Aprovisionament de gas	I.G.	100	95	25	56	(52)
Comercializadora Guatemalteca Mayorista de Electricidad, S.A.	Guatemala	Comercialització d’electricitat	I.G.	100	–	1	–	–
Energía Empresarial de la Costa, S.A. E.S.P.	Colòmbia	Comercialització d’electricitat	I.G.	81,3	–	–	1	–
Energía Social de la Costa, S.A. E.S.P.	Colòmbia	Comercialització d’electricitat	I.G.	81,3	1	–	(2)	–
Cetraro Distribuzione Gas S.R.L.	Itàlia	Comercialització de gas	I.G.	60	–	–	–	–
Gas Natural Commercialisation France, S.A.S.	França	Comercialització de gas	I.G.	100	–	1	11	–
Gas Natural Vendita Italia, S.p.A.	Itàlia	Comercialització de gas	I.G.	100	2	6	1	–
Natural Energy, S.A. ⁽¹⁾	Argentina	Comercialització de gas	I.G.	100	–	–	2	–
Gas Natural Comercial sdg, S.L.	Espanya	Comercialització de gas i electricitat	I.G.	100	4	5	3	–
Gas Natural Comercializadora sdg, S.A.	Espanya	Comercialització de gas i electricitat	I.G.	100	2	30	90	(83)
Gas Natural S.U.R. sdg, S.A.	Espanya	Comercialització de gas i electricitat	I.G.	100	2	(8)	34	(20)
Unión Fenosa Comercial, S.L.	Espanya	Comercialització de gas i electricitat	I.G.	100	10	32	69	–
Gas Natural Servicios sdg, S.A.	Espanya	Comercialització de gas i electricitat	I.G.	100	3	17	68	(57)
Distribuidora de Electricidad de Occidente, S.A.	Guatemala	Distribució d’electricitat	I.G.	90,8	8	–	11	–
Distribuidora de Electricidad de Oriente, S.A.	Guatemala	Distribució d’electricitat	I.G.	92,8	14	(3)	8	–
Distribuidora de Electricidad del Norte, S.A.	Nicaragua	Distribució d’electricitat	I.G.	88,3	74	(51)	8	–
Distribuidora de Electricidad del Sur, S.A.	Nicaragua	Distribució d’electricitat	I.G.	89,7	60	(57)	2	–
Distribuidora Eléctrica Navasfrías, S.L.	Espanya	Distribució d’electricitat	I.G.	100	–	–	–	–
Electra de Abusejo, S.L.	Espanya	Distribució d’electricitat	I.G.	100	1	(1)	–	–
Electra del Jallas, S.A.	Espanya	Distribució d’electricitat	I.G.	99,9	–	36	4	–
Electricaribe Mipymes de Energía, S.A. E.S.P.	Colòmbia	Distribució d’electricitat	I.G.	81,3	1	1	(16)	–
Electrificadora del Caribe, S.A. E.S.P.	Colòmbia	Distribució d’electricitat	I.G.	81,3	789	(275)	25	–
Electrocosta Mipymes de Energía, S.A. E.S.P.	Colòmbia	Distribució d’electricitat	I.G.	81,3	–	(3)	–	–
Empresa Distribuidora de Electricidad Chiriquí, S.A.	Panamà	Distribució d’electricitat	I.G.	51	18	(3)	8	–
Empresa Distribuidora de Electricidad Metro Oeste, S.A.	Panamà	Distribució d’electricitat	I.G.	51	71	(8)	18	–
Energía y Servicios de Panamá, S.A.	Panamà	Distribució d’electricitat	I.G.	51	9	1	5	–
Gas Natural Distribución Eléctrica, S.A.	Espanya	Distribució d’electricitat	I.G.	100	833	1.895	–	–
Generación Limpia Guatemala, S.A.	Guatemala	Distribució d’electricitat	I.G.	100	6	–	–	–
Hidroeléctrica Nuestra Señora de la Soledad de Tendilla y Lupiana, S.L.	Espanya	Distribució d’electricitat	I.G.	100	–	–	–	–
Red Unión Fenosa, S.A.	Moldàvia	Distribució d’electricitat	I.G.	93,9	7	90	16	–
Redes Eléctricas de Centroamérica, S.A.	Guatemala	Distribució d’electricitat	I.G.	100	2	–	–	–
Unión Fenosa Distribución, S.A.	Espanya	Distribució d’electricitat	I.G.	100	361	464	209	(203)
Ceg Río, S.A.	Brasil	Distribució de gas	I.G.	59,6	34	43	26	(26)
Comercializadora Metrogas, S.A. de C.V.	Mèxic	Distribució de gas	I.G.	86,8	128	(77)	5	–
Companhia Distribuidora de Gás do Rio de Janeiro, S.A.	Brasil	Distribució de gas	I.G.	54,2	178	151	87	(67)
Gas Galicia sdg, S.A.	Espanya	Distribució de gas	I.G.	62	33	6	7	–
Gas Natural Andalucía, S.A.	Espanya	Distribució de gas	I.G.	100	12	41	15	(10)
Gas Natural BAN, S.A. ⁽¹⁾	Argentina	Distribució de gas	I.G.	70	215	(138)	10	–
Gas Natural Castilla-La Mancha, S.A.	Espanya	Distribució de gas	I.G.	95	27	18	8	–
Gas Natural Castilla y León, S.A.	Espanya	Distribució de gas	I.G.	90,1	6	79	23	–
Gas Natural Cegas, S.A.	Espanya	Distribució de gas	I.G.	99,7	25	68	26	–
Gas Natural Cundiboyacense, S.A. E.S.P.	Colòmbia	Distribució de gas	I.G.	45,8	1	11	6	–
Gas Natural de São Paulo Sul, S.A.	Brasil	Distribució de gas	I.G.	100	358	(141)	25	(14)
Gas Natural del Oriente, S.A. ESP	Colòmbia	Distribució de gas	I.G.	32,2	9	24	11	(9)
Gas Natural Distribución sdg, S.A.	Espanya	Distribució de gas	I.G.	100	101	1.028	329	(288)
Gas Natural Distribuzione, S.p.A.	Itàlia	Distribució de gas	I.G.	100	33	147	9	–
Gas Natural México, S.A. de C.V. ⁽¹⁾	Mèxic	Distribució de gas	I.G.	86,8	471	(185)	11	–
Gas Natural Rioja, S.A.	Espanya	Distribució de gas	I.G.	87,5	3	9	5	–

1. Societats dependents (continuació)

Societat	País	Activitat	Mètode de consolidació	% de participació Total	Patrimoni net			
					Capital	Reserves	Resultats 2009	Dividend a compte
Gas Natural Transporte sbg, s.L.	Espanya	Distribució de gas	I.G.	100	15	45	9	(8)
Gas Natural, S.A. E.S.P.	Colòmbia	Distribució de gas	I.G.	59,1	11	139	85	–
Gas Navarra, S.A.	Espanya	Distribució de gas	I.G.	90	4	27	8	–
GEM Distribución Gas 2, S.A.	Espanya	Distribució de gas	I.G.	100	–	–	–	–
GEM Suministro Gas 2, S.L.	Espanya	Distribució de gas	I.G.	100	2	–	–	–
GEM Suministro S.U.R. 2, S.L.	Espanya	Distribució de gas	I.G.	100	2	–	–	–
Crookwell development Pty, Ltd.	Austràlia	Energia	I.G.	87,3	2	–	–	–
Hawkesdale development Pty, Ltd.	Austràlia	Energia	I.G.	87,3	1	–	–	–
Ryan Corner development Pty, Ltd.	Austràlia	Energia	I.G.	87,3	2	–	–	–
Gas Natural Exploración, s.L.	Espanya	Exploració i producció hidrocarburs	I.G.	100	36	(6)	(112)	–
Petroleum Oil & Gas España, S.A.	Espanya	Exploració i producció hidrocarburs	I.G.	100	4	51	(6)	–
Clover Financial and Treasury Services, Ltd.	Irlanda	Financer	I.G.	100	–	542	40	(36)
Gas Natural Capital Markets, s.A.	Espanya	Financer	I.G.	100	–	–	2	–
Gas Natural Finance, B.V.	Països Baixos	Financer	I.G.	100	–	2	1	–
Ufacex Uk Holdings, Ltd.	Regne Unit	Financer	I.G.	100	23	(19)	–	–
Unión Fenosa Finance, B.V.	Països Baixos	Financer	I.G.	100	–	2	1	–
Unión Fenosa Financiación, S.A.	Espanya	Financer	I.G.	100	1	6	31	–
Unión Fenosa Financial Services USA, Llc.	Estats Units	Financer	I.G.	100	–	–	–	–
Unión Fenosa Preferentes, S.A.	Espanya	Financer	I.G.	100	–	727	21	(17)
Aplicaciones y Proyectos Energéticos, S.A.	Espanya	Generació d'electricitat	I.G.	100	–	–	–	–
Boreas Eólica 2, S.A.	Espanya	Generació d'electricitat	I.G.	89,6	3	5	1	–
Central Anahuac, S.A de C.V.	Mèxic	Generació d'electricitat	I.G.	100	218	(69)	6	–
Central Lomas del Real, S.A. de C.V.	Mèxic	Generació d'electricitat	I.G.	100	22	118	13	–
Central Saltillo, S.A. de C.V.	Mèxic	Generació d'electricitat	I.G.	100	141	(39)	8	–
Central Vallehermoso, S.A de C.V.	Mèxic	Generació d'electricitat	I.G.	100	28	149	13	–
Compañía Mexicana de Gerencia y Operación, S.A de C.V.	Mèxic	Generació d'electricitat	I.G.	100	–	1	–	–
Controladora del Golfo, S.A. de C.V.	Mèxic	Generació d'electricitat	I.G.	100	123	(1)	(34)	–
Corporación Eólica de Zaragoza, S.L	Espanya	Generació d'electricitat	I.G.	68	3	–	–	–
Dawn Energy-Produção de Energia, Unipessoal Lda.	Portugal	Generació d'electricitat	I.G.	100	–	–	–	–
Electricidad Aguila de Altamira, S.A. de C.V.	Mèxic	Generació d'electricitat	I.G.	100	153	(45)	1	–
Energy Way Produçao de Energia, Lda.	Portugal	Generació d'electricitat	I.G.	100	–	–	–	–
Fuerza y Energía BII Hioxo, S.A. de C.V.	Mèxic	Generació d'electricitat	I.G.	100	11	(9)	(1)	–
Fuerza y Energia de Hermosillo, S.A. de C.V.	Mèxic	Generació d'electricitat	I.G.	100	49	(9)	3	–
Fuerza y Energia de Naco Nogales, S.A. de C.V.	Mèxic	Generació d'electricitat	I.G.	100	131	(51)	(5)	–
Fuerza y Energia de Norte Durango, S.A. de C.V	Mèxic	Generació d'electricitat	I.G.	100	54	(7)	(1)	–
Fuerza y Energia de Tuxpan, S.A. de C.V.	Mèxic	Generació d'electricitat	I.G.	100	156	(32)	28	–
Gas Natural Corporación Eólica, s.L.	Espanya	Generació d'electricitat	I.G.	100	5	68	25	–
Gas Natural Electricidad sbg, s.A.	Espanya	Generació d'electricitat	I.G.	100	4	(1)	31	–
Gas Natural Energy Canarias, S.L.	Espanya	Generació d'electricitat	I.G.	100	–	–	–	–
Gas Natural Wind 2, S.L.	Espanya	Generació d'electricitat	I.G.	100	–	–	–	–
Gas Natural Wind 3, S.L.	Espanya	Generació d'electricitat	I.G.	100	–	–	–	–
Gas Natural Wind 4, S.L.	Espanya	Generació d'electricitat	I.G.	100	–	–	–	–
Gas Natural Wind 5, S.L.	Espanya	Generació d'electricitat	I.G.	100	–	–	–	–
Gas Natural Wind Canarias, S.L.	Espanya	Generació d'electricitat	I.G.	100	–	–	–	–
Gas Natural Wind, S.L.	Espanya	Generació d'electricitat	I.G.	100	–	–	–	–
Gasoducto del Río, S.A. de C.V.	Mèxic	Generació d'electricitat	I.G.	100	3	8	3	–
Generación Peninsular, S.L.	Espanya	Generació d'electricitat	I.G.	100	4	28	6	–
Generadora Palamara La Vega, S.A.	Rep. Dominicana	Generació d'electricitat	I.G.	100	4	64	10	–
Iberáfrica Power, Ltd.	Kenya	Generació d'electricitat	I.G.	71,7	16	2	–	–
La Energía, s.A.	Espanya	Generació d'electricitat	I.G.	100	11	2	2	–
Lantarón Energía, S.L.	Espanya	Generació d'electricitat	I.G.	100	–	–	–	–

1. Societats dependents (continuació)

Societat	País	Activitat	Mètode de consolidació	% de participació Total	Patrimoni net			
					Capital	Reserves	Resultats 2009	Dividend a compte
Gas Natural Transporte sbg, s.L.	Espanya	Distribució de gas	I.G.	100	15	45	9	(8)
Gas Natural, S.A. E.S.P.	Colòmbia	Distribució de gas	I.G.	59,1	11	139	85	–
Gas Navarra, S.A.	Espanya	Distribució de gas	I.G.	90	4	27	8	–
GEM Distribución Gas 2, S.A.	Espanya	Distribució de gas	I.G.	100	–	–	–	–
GEM Suministro Gas 2, S.L.	Espanya	Distribució de gas	I.G.	100	2	–	–	–
GEM Suministro S.U.R. 2, S.L.	Espanya	Distribució de gas	I.G.	100	2	–	–	–
Crookwell development Pty, Ltd.	Austràlia	Energia	I.G.	87,3	2	–	–	–
Hawkesdale development Pty, Ltd.	Austràlia	Energia	I.G.	87,3	1	–	–	–
Ryan Corner development Pty, Ltd.	Austràlia	Energia	I.G.	87,3	2	–	–	–
Gas Natural Exploración, s.L.	Espanya	Exploració i producció hidrocarburs	I.G.	100	36	(6)	(112)	–
Petroleum Oil & Gas España, S.A.	Espanya	Exploració i producció hidrocarburs	I.G.	100	4	51	(6)	–
Clover Financial and Treasury Services, Ltd.	Irlanda	Financer	I.G.	100	–	542	40	(36)
Gas Natural Capital Markets, s.A.	Espanya	Financer	I.G.	100	–	–	2	–
Gas Natural Finance, B.V.	Països Baixos	Financer	I.G.	100	–	2	1	–
Ufacex Uk Holdings, Ltd.	Regne Unit	Financer	I.G.	100	23	(19)	–	–
Unión Fenosa Finance, B.V.	Països Baixos	Financer	I.G.	100	–	2	1	–
Unión Fenosa Financiación, S.A.	Espanya	Financer	I.G.	100	1	6	31	–
Unión Fenosa Financial Services USA, Llc.	Estats Units	Financer	I.G.	100	–	–	–	–
Unión Fenosa Preferentes, S.A.	Espanya	Financer	I.G.	100	–	727	21	(17)
Aplicaciones y Proyectos Energéticos, S.A.	Espanya	Generació d'electricitat	I.G.	100	–	–	–	–
Boreas Eólica 2, S.A.	Espanya	Generació d'electricitat	I.G.	89,6	3	5	1	–
Central Anahuac, S.A de C.V.	Mèxic	Generació d'electricitat	I.G.	100	218	(69)	6	–
Central Lomas del Real, S.A. de C.V.	Mèxic	Generació d'electricitat	I.G.	100	22	118	13	–
Central Saltillo, S.A. de C.V.	Mèxic	Generació d'electricitat	I.G.	100	141	(39)	8	–
Central Vallehermoso, S.A de C.V.	Mèxic	Generació d'electricitat	I.G.	100	28	149	13	–
Compañía Mexicana de Gerencia y Operación, S.A de C.V.	Mèxic	Generació d'electricitat	I.G.	100	–	1	–	–
Controladora del Golfo, S.A. de C.V.	Mèxic	Generació d'electricitat	I.G.	100	123	(1)	(34)	–
Corporación Eólica de Zaragoza, S.L	Espanya	Generació d'electricitat	I.G.	68	3	–	–	–
Dawn Energy-Produção de Energia, Unipessoal Lda.	Portugal	Generació d'electricitat	I.G.	100	–	–	–	–
Electricidad Aguila de Altamira, S.A. de C.V.	Mèxic	Generació d'electricitat	I.G.	100	153	(45)	1	–
Energy Way Produçao de Energia, Lda.	Portugal	Generació d'electricitat	I.G.	100	–	–	–	–
Fuerza y Energía BII Hioxo, S.A. de C.V.	Mèxic	Generació d'electricitat	I.G.	100	11	(9)	(1)	–
Fuerza y Energia de Hermosillo, S.A. de C.V.	Mèxic	Generació d'electricitat	I.G.	100	49	(9)	3	–
Fuerza y Energia de Naco Nogales, S.A. de C.V.	Mèxic	Generació d'electricitat	I.G.	100	131	(51)	(5)	–
Fuerza y Energia de Norte Durango, S.A. de C.V	Mèxic	Generació d'electricitat	I.G.	100	54	(7)	(1)	–
Fuerza y Energia de Tuxpan, S.A. de C.V.	Mèxic	Generació d'electricitat	I.G.	100	156	(32)	28	–
Gas Natural Corporación Eólica, s.L.	Espanya	Generació d'electricitat	I.G.	100	5	68	25	–
Gas Natural Electricidad sbg, s.A.	Espanya	Generació d'electricitat	I.G.	100	4	(1)	31	–
Gas Natural Energy Canarias, S.L.	Espanya	Generació d'electricitat	I.G.	100	–	–	–	–
Gas Natural Wind 2, S.L.	Espanya	Generació d'electricitat	I.G.	100	–	–	–	–
Gas Natural Wind 3, S.L.	Espanya	Generació d'electricitat	I.G.	100	–	–	–	–
Gas Natural Wind 4, S.L.	Espanya	Generació d'electricitat	I.G.	100	–	–	–	–
Gas Natural Wind 5, S.L.	Espanya	Generació d'electricitat	I.G.	100	–	–	–	–
Gas Natural Wind Canarias, S.L.	Espanya	Generació d'electricitat	I.G.	100	–	–	–	–
Gas Natural Wind, S.L.	Espanya	Generació d'electricitat	I.G.	100	–	–	–	–
Gasoducto del Río, S.A. de C.V.	Mèxic	Generació d'electricitat	I.G.	100	3	8	3	–
Generación Peninsular, S.L.	Espanya	Generació d'electricitat	I.G.	100	4	28	6	–
Generadora Palamara La Vega, S.A.	Rep. Dominicana	Generació d'electricitat	I.G.	100	4	64	10	–
Iberáfrica Power, Ltd.	Kenya	Generació d'electricitat	I.G.	71,7	16	2	–	–
La Energía, s.A.	Espanya	Generació d'electricitat	I.G.	100	11	2	2	–
Lantarón Energía, S.L.	Espanya	Generació d'electricitat	I.G.	100	–	–	–	–

1. Societats dependents (continuació)

Societat	País	Activitat	Mètode de consolidació	% de participació Total	Patrimoni net			
					Capital	Reserves	Resultats 2009	Dividend a compte
Molinos de Valdebezana, S.A.	Espanya	Generació d'electricitat	I.G.	59,7	–	–	–	–
Sociedad de Tratamiento Hornillos, S.L.	Espanya	Generació d'electricitat	I.G.	94,4	1	2	1	–
Sociedad de Tratamiento La Andaya, S.L.	Espanya	Generació d'electricitat	I.G.	60	1	2	1	–
Tratamiento Cinca Medio, S.L.	Espanya	Generació d'electricitat	I.G.	80	2	–	1	–
Tratamiento Integral de Almazán, S.L.	Espanya	Generació d'electricitat	I.G.	90	3	–	2	–
Unión Fenosa Energías Renovables Chile, S.A.	Xile	Generació d'electricitat	I.G.	80	1	1	–	–
Unión Fenosa Generación Panamá, S.A.	Panamà	Generació d'electricitat	I.G.	100	–	–	–	–
Unión Fenosa Generadora La Joya, S.A.	Costa Rica	Generació d'electricitat	I.G.	65	26	(8)	5	–
Unión Fenosa Generadora Torito, S.A.	Costa Rica	Generació d'electricitat	I.G.	65	–	3	–	–
UTE La Energía Gas Natural Electricidad	Espanya	Generació d'electricitat	I.G.	100	2	–	1	–
Zemer Energia, S.A. de C.V.	Mèxic	Generació d'electricitat	I.G.	50	–	(1)	–	–
Kangra Coal (Proprietary), Ltd.	Sud-àfrica	Mineria	I.G.	70	–	59	33	–
Lignitos de Meirama, S.A.	Espanya	Mineria	I.G.	100	23	12	4	–
Pizarras Mahide, S.L.	Espanya	Mineria	I.G.	100	1	–	1	–
Unión Fenosa Minería, S.A.	Espanya	Mineria	I.G.	100	11	167	8	–
Gas Natural Rigassificazione Italia, s.p.A.	Itàlia	Regasificació de gas	I.G.	100	11	–	–	–
Natural Re, s.A.	Luxemburg	Assegurances	I.G.	100	3	14	5	–
Administración y Servicios ECAP, S.A. de C.V.	Mèxic	Serveis	I.G.	100	–	–	–	–
Administradora de Servicios de Energía México, S.A. de C.V.	Mèxic	Serveis	I.G.	86,8	–	–	–	–
Almar Ccs, S.A.	Costa Rica	Serveis	I.G.	100	–	–	–	–
Arte Contemporáneo y Energía, A.I.E.	Espanya	Serveis	I.G.	100	–	–	–	–
Cedifil Cored Wire, S.L.	Espanya	Serveis	I.G.	98,5	4	–	–	–
Compañía Española de Industrias Electroquímicas, S.A.	Espanya	Serveis	I.G.	98,5	3	8	–	–
Energía y Confort Administración de Personal, S.A. de C.V.	Mèxic	Serveis	I.G.	87	–	–	–	–
Gas Natural Servicios Colombia LTDA.	Colòmbia	Serveis	I.G.	59	–	1	1	–
Gas Natural Servicios, s.A. de C.V.	Mèxic	Serveis	I.G.	86,8	6	–	1	–
Gas Natural Serviços, s.A.	Brasil	Serveis	I.G.	100	2	3	–	–
GEM Servicios Comunes 2, S.L.	Espanya	Serveis	I.G.	100	–	–	–	–
General de Edificios y Solares, S.L.	Espanya	Serveis	I.G.	100	34	71	(17)	–
Hotel de Naturaleza Tambre, S.L.	Espanya	Serveis	I.G.	100	–	–	–	–
Inversiones Hermill, S.A.	Rep. Dominicana	Serveis	I.G.	100	1	–	–	–
Natural Servicios, s.A. ⁽¹⁾	Argentina	Serveis	I.G.	100	2	(1)	–	–
Portal del Instalador, s.A.	Espanya	Serveis	I.G.	85	1	–	–	–
Serviconfort Colombia, S.A.	Colòmbia	Serveis	I.G.	100	–	–	–	–
Sistemas de Administración y Servicios, S.A. de C.V. ⁽¹⁾	Mèxic	Serveis	I.G.	87	–	–	–	–
Unión Fenosa Generación México, S.A. de C.V.	Mèxic	Serveis	I.G.	100	–	(1)	–	–
Gas Natural Informática, s.A.	Espanya	Serveis professionals	I.G.	100	20	1	(1)	–
Operación y Mantenimiento Energy Costa Rica, S.A.	Costa Rica	Serveis professionals	I.G.	100	–	–	–	–
Operación y Mantenimiento Energy Dominicana, S.A.	Rep. Dominicana	Serveis professionals	I.G.	100	–	4	–	–
Operación y Mantenimiento Energy Madagascar, S.A.R.L.U.	Madagascar	Serveis professionals	I.G.	100	–	–	–	–
Operación y Mantenimiento Energy, S.A.	Espanya	Serveis professionals	I.G.	100	–	6	1	–
Saudi Soluziona Company for Maintenance and operation, Ltd.	Aràbia Saudita	Serveis professionals	I.G.	100	–	–	–	–
Socoin, S.A. (Guatemala)	Guatemala	Serveis professionals	I.G.	100	–	–	–	–
Socoin Colombia, S.A.U.	Colòmbia	Serveis professionals	I.G.	100	–	–	–	–
Socoin Ingeniería y Construcción Industrial, S.L.U.	Espanya	Serveis professionals	I.G.	100	1	33	5	–
Socoin México, S.A. de C.V.	Mèxic	Serveis professionals	I.G.	100	–	(3)	1	–
Socoin, S.A. (Panamá)	Panamà	Serveis professionals	I.G.	100	–	–	–	–
Socoinve, C.A.	Veneçuela	Serveis professionals	I.G.	100	–	–	–	–
Soluziona Technical Services, Llc.	Egipte	Serveis professionals	I.G.	100	–	–	–	–
Soluziona, S.A. (Bolivia)	Bolívia	Serveis professionals	I.G.	100	–	–	–	–
Unión Fenosa Operación México, S.A. de C.V.	Mèxic	Serveis professionals	I.G.	100	–	–	–	–

1. Societats dependents (continuació)

Societat	País	Activitat	Mètode de consolidació	% de participació Total	Patrimoni net			
					Capital	Reserves	Resultats 2009	Dividend a compte
Molinos de Valdebezana, S.A.	Espanya	Generació d'electricitat	I.G.	59,7	–	–	–	–
Sociedad de Tratamiento Hornillos, S.L.	Espanya	Generació d'electricitat	I.G.	94,4	1	2	1	–
Sociedad de Tratamiento La Andaya, S.L.	Espanya	Generació d'electricitat	I.G.	60	1	2	1	–
Tratamiento Cinca Medio, S.L.	Espanya	Generació d'electricitat	I.G.	80	2	–	1	–
Tratamiento Integral de Almazán, S.L.	Espanya	Generació d'electricitat	I.G.	90	3	–	2	–
Unión Fenosa Energías Renovables Chile, S.A.	Xile	Generació d'electricitat	I.G.	80	1	1	–	–
Unión Fenosa Generación Panamá, S.A.	Panamà	Generació d'electricitat	I.G.	100	–	–	–	–
Unión Fenosa Generadora La Joya, S.A.	Costa Rica	Generació d'electricitat	I.G.	65	26	(8)	5	–
Unión Fenosa Generadora Torito, S.A.	Costa Rica	Generació d'electricitat	I.G.	65	–	3	–	–
UTE La Energía Gas Natural Electricidad	Espanya	Generació d'electricitat	I.G.	100	2	–	1	–
Zemer Energia, S.A. de C.V.	Mèxic	Generació d'electricitat	I.G.	50	–	(1)	–	–
Kangra Coal (Proprietary), Ltd.	Sud-àfrica	Mineria	I.G.	70	–	59	33	–
Lignitos de Meirama, S.A.	Espanya	Mineria	I.G.	100	23	12	4	–
Pizarras Mahide, S.L.	Espanya	Mineria	I.G.	100	1	–	1	–
Unión Fenosa Minería, S.A.	Espanya	Mineria	I.G.	100	11	167	8	–
Gas Natural Rigassificazione Italia, s.p.A.	Itàlia	Regasificació de gas	I.G.	100	11	–	–	–
Natural Re, s.A.	Luxemburg	Assegurances	I.G.	100	3	14	5	–
Administración y Servicios ECAP, S.A. de C.V.	Mèxic	Serveis	I.G.	100	–	–	–	–
Administradora de Servicios de Energía México, S.A. de C.V.	Mèxic	Serveis	I.G.	86,8	–	–	–	–
Almar Ccs, S.A.	Costa Rica	Serveis	I.G.	100	–	–	–	–
Arte Contemporáneo y Energía, A.I.E.	Espanya	Serveis	I.G.	100	–	–	–	–
Cedifil Cored Wire, S.L.	Espanya	Serveis	I.G.	98,5	4	–	–	–
Compañía Española de Industrias Electroquímicas, S.A.	Espanya	Serveis	I.G.	98,5	3	8	–	–
Energía y Confort Administración de Personal, S.A. de C.V.	Mèxic	Serveis	I.G.	87	–	–	–	–
Gas Natural Servicios Colombia LTDA.	Colòmbia	Serveis	I.G.	59	–	1	1	–
Gas Natural Servicios, s.A. de C.V.	Mèxic	Serveis	I.G.	86,8	6	–	1	–
Gas Natural Serviços, s.A.	Brasil	Serveis	I.G.	100	2	3	–	–
GEM Servicios Comunes 2, S.L.	Espanya	Serveis	I.G.	100	–	–	–	–
General de Edificios y Solares, S.L.	Espanya	Serveis	I.G.	100	34	71	(17)	–
Hotel de Naturaleza Tambre, S.L.	Espanya	Serveis	I.G.	100	–	–	–	–
Inversiones Hermill, S.A.	Rep. Dominicana	Serveis	I.G.	100	1	–	–	–
Natural Servicios, s.A. ⁽¹⁾	Argentina	Serveis	I.G.	100	2	(1)	–	–
Portal del Instalador, s.A.	Espanya	Serveis	I.G.	85	1	–	–	–
Serviconfort Colombia, S.A.	Colòmbia	Serveis	I.G.	100	–	–	–	–
Sistemas de Administración y Servicios, S.A. de C.V. ⁽¹⁾	Mèxic	Serveis	I.G.	87	–	–	–	–
Unión Fenosa Generación México, S.A. de C.V.	Mèxic	Serveis	I.G.	100	–	(1)	–	–
Gas Natural Informática, s.A.	Espanya	Serveis professionals	I.G.	100	20	1	(1)	–
Operación y Mantenimiento Energy Costa Rica, S.A.	Costa Rica	Serveis professionals	I.G.	100	–	–	–	–
Operación y Mantenimiento Energy Dominicana, S.A.	Rep. Dominicana	Serveis professionals	I.G.	100	–	4	–	–
Operación y Mantenimiento Energy Madagascar, S.A.R.L.U.	Madagascar	Serveis professionals	I.G.	100	–	–	–	–
Operación y Mantenimiento Energy, S.A.	Espanya	Serveis professionals	I.G.	100	–	6	1	–
Saudi Soluzion Company for Maintenance and operation, Ltd.	Aràbia Saudita	Serveis professionals	I.G.	100	–	–	–	–
Socoin, S.A. (Guatemala)	Guatemala	Serveis professionals	I.G.	100	–	–	–	–
Socoin Colombia, S.A.U.	Colòmbia	Serveis professionals	I.G.	100	–	–	–	–
Socoin Ingeniería y Construcción Industrial, S.L.U.	Espanya	Serveis professionals	I.G.	100	1	33	5	–
Socoin México, S.A. de C.V.	Mèxic	Serveis professionals	I.G.	100	–	(3)	1	–
Socoin, S.A. (Panamá)	Panamà	Serveis professionals	I.G.	100	–	–	–	–
Socoinve, C.A.	Veneçuela	Serveis professionals	I.G.	100	–	–	–	–
Soluzion Technical Services, Llc.	Egipte	Serveis professionals	I.G.	100	–	–	–	–
Soluzion, S.A. (Bolivia)	Bolívia	Serveis professionals	I.G.	100	–	–	–	–
Unión Fenosa Operación México, S.A. de C.V.	Mèxic	Serveis professionals	I.G.	100	–	–	–	–

1. Societats dependents (continuació)

Societat	País	Activitat	Mètode de consolidació	% de participació Total	Patrimoni net			
					Capital	Reserves	Resultats 2009	Dividend a compte
Aplicaciones y Desarrollos Profesionales Nuevo Milenio, S.L.	Espanya	Societat de cartera	I.G.	100	32	(12)	14	–
Buenergía Gas & Power, Ltd.	I. Cayman	Societat de cartera	I.G.	95	–	(29)	(1)	–
Caribe Capital, B.V.	Països Baixos	Societat de cartera	I.G.	100	–	252	8	(8)
Compañía Auxiliar de Industrias Varias, S.A.	Espanya	Societat de cartera	I.G.	100	–	2	–	–
Distribuidora Eléctrica de Caribe, S.A. (Panamá)	Panamà	Societat de cartera	I.G.	100	110	(25)	13	(13)
First Independent Power (Kenya), Ltd.	Kenya	Societat de cartera	I.G.	89,6	4	7	–	–
Gas Natural Argentina sdg, s.A. ⁽¹⁾	Argentina	Societat de cartera	I.G.	100	105	(24)	–	–
Gas Natural do Brasil, S.A.	Brasil	Societat de cartera	I.G.	100	1	(2)	–	–
Gas Natural Internacional sdg, s.A.	Espanya	Societat de cartera	I.G.	100	350	121	27	–
Gas Natural International, Ltd.	Irlanda	Societat de cartera	I.G.	100	25	8	1	–
Gas Natural Itàlia, s.p.A.	Itàlia	Societat de cartera	I.G.	100	–	1	–	–
Gas Natural Puerto Rico, Inc.	Puerto Rico	Societat de cartera	I.G.	100	1	–	–	–
Holding Gas Natural, S.A.	Espanya	Societat de cartera	I.G.	100	–	–	–	–
Invergás, S.A. ⁽¹⁾	Argentina	Societat de cartera	I.G.	100	49	60	1	(13)
La Propagadora del Gas, S.A.	Espanya	Societat de cartera	I.G.	100	–	1	–	–
Limeisa International Coal, B.V.	Països Baixos	Societat de cartera	I.G.	100	–	–	77	(77)
Unión Fenosa Renovables Limitada (Chile)	Xile	Societat de cartera	I.G.	100	4	–	–	–
Unión Fenosa Chile, Limitada	Xile	Societat de cartera	I.G.	100	4	–	–	–
Unión Fenosa Distribución Colombia, B.V.	Països Baixos	Societat de cartera	I.G.	100	–	131	109	–
Unión Fenosa Internacional, S.A.	Espanya	Societat de cartera	I.G.	100	174	86	372	–
Unión Fenosa Internacional, B.V.	Països Baixos	Societat de cartera	I.G.	100	–	12	(1)	–
Unión Fenosa México, B.V.	Països Baixos	Societat de cartera	I.G.	100	128	130	1	(1)
Unión Fenosa México, S.A. de C.V.	Mèxic	Societat de cartera	I.G.	100	297	(45)	(12)	–
Unión Fenosa Minería B.V.	Països Baixos	Societat de cartera	I.G.	100	–	142	–	–
Unión Fenosa South Africa Coal (Proprietary), Ltd.	Sud-àfrica	Societat de cartera	I.G.	100	–	52	1	–
Unión Fenosa Wind Australia Pty, Ltd.	Austràlia	Societat de cartera	I.G.	87,3	8	–	(1)	–
Desarrollo del Cable, s.A.	Espanya	Telecomunicacions	I.G.	100	21	21	11	–
Unión Fenosa Redes de Telecomunicación, S.A. (Colòmbia)	Colòmbia	Telecomunicacions	I.G.	87,8	1	2	2	–
Unión Fenosa Redes de Telecomunicación, S.A. (Guatemala)	Guatemala	Telecomunicacions	I.G.	100	–	2	2	–
Unión Fenosa Redes de Telecomunicación, S.A. (Nicaragua)	Nicaragua	Telecomunicacions	I.G.	100	–	1	0	–
Unión Fenosa Redes de Telecomunicación, S.A. (Panamá)	Panamà	Telecomunicacions	I.G.	90,2	2	1	2	–
Unión Fenosa Redes de Telecomunicación, S.L.	Espanya	Telecomunicacions	I.G.	100	4	8	7	–
Europe Maghreb Pipeline, Ltd.	Regne Unit	Transport de gas	I.G.	72,6	–	95	140	(28)
Metragaz, S.A.	Marroc	Transport de gas	I.G.	72,3	3	1	1	–

(1) El percentatge de participació és el corresponent a les accions de titularitat legal. Addicionalment existeix un compromís de recompra d'accions pels percentatges indicats en la Nota 18, que també s'assignen a la Societat dominant.

1. Societats dependents (continuació)

Societat	País	Activitat	Mètode de consolidació	% de participació Total	Patrimoni net			
					Capital	Reserves	Resultats 2009	Dividend a compte
Aplicaciones y Desarrollos Profesionales Nuevo Milenio, S.L.	Espanya	Societat de cartera	I.G.	100	32	(12)	14	–
Buenergía Gas & Power, Ltd.	I. Cayman	Societat de cartera	I.G.	95	–	(29)	(1)	–
Caribe Capital, B.V.	Països Baixos	Societat de cartera	I.G.	100	–	252	8	(8)
Compañía Auxiliar de Industrias Varias, S.A.	Espanya	Societat de cartera	I.G.	100	–	2	–	–
Distribuidora Eléctrica de Caribe, S.A. (Panamá)	Panamà	Societat de cartera	I.G.	100	110	(25)	13	(13)
First Independent Power (Kenya), Ltd.	Kenya	Societat de cartera	I.G.	89,6	4	7	–	–
Gas Natural Argentina sdg, s.A. ⁽¹⁾	Argentina	Societat de cartera	I.G.	100	105	(24)	–	–
Gas Natural do Brasil, S.A.	Brasil	Societat de cartera	I.G.	100	1	(2)	–	–
Gas Natural Internacional sdg, s.A.	Espanya	Societat de cartera	I.G.	100	350	121	27	–
Gas Natural International, Ltd.	Irlanda	Societat de cartera	I.G.	100	25	8	1	–
Gas Natural Itàlia, s.p.A.	Itàlia	Societat de cartera	I.G.	100	–	1	–	–
Gas Natural Puerto Rico, Inc.	Puerto Rico	Societat de cartera	I.G.	100	1	–	–	–
Holding Gas Natural, S.A.	Espanya	Societat de cartera	I.G.	100	–	–	–	–
Invergás, S.A. ⁽¹⁾	Argentina	Societat de cartera	I.G.	100	49	60	1	(13)
La Propagadora del Gas, S.A.	Espanya	Societat de cartera	I.G.	100	–	1	–	–
Limeisa International Coal, B.V.	Països Baixos	Societat de cartera	I.G.	100	–	–	77	(77)
Unión Fenosa Renovables Limitada (Chile)	Xile	Societat de cartera	I.G.	100	4	–	–	–
Unión Fenosa Chile, Limitada	Xile	Societat de cartera	I.G.	100	4	–	–	–
Unión Fenosa Distribución Colombia, B.V.	Països Baixos	Societat de cartera	I.G.	100	–	131	109	–
Unión Fenosa Internacional, S.A.	Espanya	Societat de cartera	I.G.	100	174	86	372	–
Unión Fenosa Internacional, B.V.	Països Baixos	Societat de cartera	I.G.	100	–	12	(1)	–
Unión Fenosa México, B.V.	Països Baixos	Societat de cartera	I.G.	100	128	130	1	(1)
Unión Fenosa México, S.A. de C.V.	Mèxic	Societat de cartera	I.G.	100	297	(45)	(12)	–
Unión Fenosa Minería B.V.	Països Baixos	Societat de cartera	I.G.	100	–	142	–	–
Unión Fenosa South Africa Coal (Proprietary), Ltd.	Sud-àfrica	Societat de cartera	I.G.	100	–	52	1	–
Unión Fenosa Wind Australia Pty, Ltd.	Austràlia	Societat de cartera	I.G.	87,3	8	–	(1)	–
Desarrollo del Cable, s.A.	Espanya	Telecomunicacions	I.G.	100	21	21	11	–
Unión Fenosa Redes de Telecomunicación, S.A. (Colòmbia)	Colòmbia	Telecomunicacions	I.G.	87,8	1	2	2	–
Unión Fenosa Redes de Telecomunicación, S.A. (Guatemala)	Guatemala	Telecomunicacions	I.G.	100	–	2	2	–
Unión Fenosa Redes de Telecomunicación, S.A. (Nicaragua)	Nicaragua	Telecomunicacions	I.G.	100	–	1	0	–
Unión Fenosa Redes de Telecomunicación, S.A. (Panamá)	Panamà	Telecomunicacions	I.G.	90,2	2	1	2	–
Unión Fenosa Redes de Telecomunicación, S.L.	Espanya	Telecomunicacions	I.G.	100	4	8	7	–
Europe Maghreb Pipeline, Ltd.	Regne Unit	Transport de gas	I.G.	72,6	–	95	140	(28)
Metragaz, S.A.	Marroc	Transport de gas	I.G.	72,3	3	1	1	–

(1) El percentatge de participació és el corresponent a les accions de titularitat legal. Addicionalment existeix un compromís de recompra d'accions pels percentatges indicats en la Nota 18, que també s'assignen a la Societat dominant.

2. Societats de control conjunt

Societat	País	Activitat	Mètode de consolidació	% de participació Total	Patrimoni net			
					Capital	Reserves	Resultats 2009	Dividend a compte
Repsol-Gas Natural LNG, S.L.	Espanya	Aprovisionament i transport	I.P.	50	2	–	1	–
Central Térmica La Torrecilla, S.A.	Espanya	Cogeneració	I.P.	50	1	–	–	–
CH4 Energía, S.A. de C.V.	Mèxic	Comercialització de gas i transport	I.P.	43,4	1	3	1	–
Transnatural, S.R.L. de C.V.	Mèxic	Comercialització de gas i transport	I.P.	43,4	10	(24)	(5)	–
Albidona Distribuzione Gas, S.R.L.	Itàlia	Distribució de gas	I.P.	60	–	–	–	–
Gas Natural Vehicular del Norte Asociación en Participación	Mèxic	Distribució de gas	I.P.	44,3	1	–	–	–
Gas Natural West África, S.L.	Espanya	Exploració i producció hidrocarburs	I.P.	40	14	(3)	(5)	–
Gas Directo, S.A.	Espanya	Gas	I.P.	30	7	–	–	–
Gasifica, S.A.	Espanya	Gas	I.P.	55	2	8	–	–
Infraestructura de Gas, S.A.	Espanya	Gas	I.P.	42,5	–	7	–	–
Nueva Electricidad del Gas, S.A.	Espanya	Gas	I.P.	50	9	(3)	(1)	–
Palawan Sulu Sea Gas, Inc.	Filipines	Gas	I.P.	50	–	5	–	–
Planta de Regasificación de Sagunto, S.A.	Espanya	Gas	I.P.	21,3	2	16	16	–
Segas Services, S.A.E.	Egipte	Gas	I.P.	40,7	1	–	–	–
Spanish Egiptian Gas Company, S.A.E.	Egipte	Gas	I.P.	40	349	(106)	35	–
Unión Fenosa Gas Exploración y Producción, S.A.	Espanya	Gas	I.P.	50	–	–	–	–
Unión Fenosa Gas Comercializadora, S.A.	Espanya	Gas	I.P.	50	2	16	11	–
Unión Fenosa Gas Infraestructures, B.V.	Holanda	Gas	I.P.	50	–	5	–	–
Unión Fenosa Gas, S.A.	Espanya	Gas	I.P.	50	33	464	210	(129)
Alas Capital & Gas Natural S.A.	Espanya	Generació d'electricitat	I.P.	40	–	–	–	–
Andaluza de Energía Solar Cuarta, S.L.	Espanya	Generació d'electricitat	I.P.	30,4	–	–	–	–
Andaluza de Energía Solar Primera, S.L.	Espanya	Generació d'electricitat	I.P.	30,4	–	–	–	–
Andaluza de Energía Solar Quinta, S.L.	Espanya	Generació d'electricitat	I.P.	30	–	–	–	–
Andaluza de Energía Solar Tercera, S.L.	Espanya	Generació d'electricitat	I.P.	30	–	–	–	–
Aprovechamientos eléctricos, S.A.	Espanya	Generació d'electricitat	I.P.	50	–	1	–	–
Áridos Energías Especiales, S.L.	Espanya	Generació d'electricitat	I.P.	20,5	1	–	–	–
Azucarera Energías, S.A.	Espanya	Generació d'electricitat	I.P.	20	1	4	(2)	–
Barbao, S.A.	Espanya	Generació d'electricitat	I.P.	50	–	–	–	–
Barras Eléctricas Galaico Asturianas, S.A.	Espanya	Generació d'electricitat	I.P.	44,9	16	47	7	–
Barras Eléctricas Generación, S.L.	Espanya	Generació d'electricitat	I.P.	45	1	2	–	–
Boiro Energía, S.A.	Espanya	Generació d'electricitat	I.P.	20	1	2	2	–
Centrales Nucleares Almaraz-Trillo, A.I.E	Espanya	Generació d'electricitat	I.P.	19,3	–	–	–	–
Cogeneración del Noroeste, S.L.	Espanya	Generació d'electricitat	I.P.	20	4	3	3	–
Depuración, destilación y reciclaje, S.L.	Espanya	Generació d'electricitat	I.P.	20	1	1	1	–
Desarrollo de Energías Renovables de la Rioja, S.A.	Espanya	Generació d'electricitat	I.P.	36,3	17	3	5	–
Desarrollo de Energías Renovables de Navarra, S.A.	Espanya	Generació d'electricitat	I.P.	50	10	28	13	–
EcoEléctrica, L.P	Puerto Rico	Generació d'electricitat	I.P.	47,5	63	32	49	(12)
Electrica Conquense, S.A.	Espanya	Generació d'electricitat	I.P.	46,4	3	2	1	–
Enel Unión Fenosa Renovables, S.A.	Espanya	Generació d'electricitat	I.P.	50	33	99	30	–
Energía Termosolar de los Monegros, S.L.	Espanya	Generació d'electricitat	I.P.	40	–	–	–	–
Energías Ambientales de Novo, S.A.	Espanya	Generació d'electricitat	I.P.	16,7	2	–	1	–
Energías Ambientales de Somozas, S.A.	Espanya	Generació d'electricitat	I.P.	22,6	1	–	2	–
Energías Ambientales de Vimianzo, S.A.	Espanya	Generació d'electricitat	I.P.	16,7	5	2	1	–
Energías Ambientales, S.A.	Espanya	Generació d'electricitat	I.P.	16,7	16	2	–	–
Energías eólicas de Fuerteventura, S.L.	Espanya	Generació d'electricitat	I.P.	50	–	–	–	–
Energías eólicas de Lanzarote, S.L.	Espanya	Generació d'electricitat	I.P.	50	–	–	–	–
Energías Especiales Alcoholeras, S.A.	Espanya	Generació d'electricitat	I.P.	41,2	–	(1)	(1)	–
Energías Especiales Alto Ulla, S.A.	Espanya	Generació d'electricitat	I.P.	50	9	(2)	1	–
Energías Especiales Andalucía, S.L.	Espanya	Generació d'electricitat	I.P.	40	1	–	–	–
Energías Especiales de Careón, S.A.	Espanya	Generació d'electricitat	I.P.	38,5	–	–	1	–
Energías Especiales de Extremadura, S.L.	Espanya	Generació d'electricitat	I.P.	39,2	–	–	–	–

2. Societats de control conjunt

Societat	País	Activitat	Mètode de consolidació	% de participació Total	Patrimoni net			
					Capital	Reserves	Resultats 2009	Dividend a compte
Repsol-Gas Natural LNG, S.L.	Espanya	Aprovisionament i transport	I.P.	50	2	–	1	–
Central Térmica La Torrecilla, S.A.	Espanya	Cogeneració	I.P.	50	1	–	–	–
CH4 Energía, S.A. de C.V.	Mèxic	Comercialització de gas i transport	I.P.	43,4	1	3	1	–
Transnatural, S.R.L. de C.V.	Mèxic	Comercialització de gas i transport	I.P.	43,4	10	(24)	(5)	–
Albidona Distribuzione Gas, S.R.L.	Itàlia	Distribució de gas	I.P.	60	–	–	–	–
Gas Natural Vehicular del Norte Asociación en Participación	Mèxic	Distribució de gas	I.P.	44,3	1	–	–	–
Gas Natural West África, S.L.	Espanya	Exploració i producció hidrocarburs	I.P.	40	14	(3)	(5)	–
Gas Directo, S.A.	Espanya	Gas	I.P.	30	7	–	–	–
Gasifica, S.A.	Espanya	Gas	I.P.	55	2	8	–	–
Infraestructura de Gas, S.A.	Espanya	Gas	I.P.	42,5	–	7	–	–
Nueva Electricidad del Gas, S.A.	Espanya	Gas	I.P.	50	9	(3)	(1)	–
Palawan Sulu Sea Gas, Inc.	Filipines	Gas	I.P.	50	–	5	–	–
Planta de Regasificación de Sagunto, S.A.	Espanya	Gas	I.P.	21,3	2	16	16	–
Segas Services, S.A.E.	Egipte	Gas	I.P.	40,7	1	–	–	–
Spanish Egiptian Gas Company, S.A.E.	Egipte	Gas	I.P.	40	349	(106)	35	–
Unión Fenosa Gas Exploración y Producción, S.A.	Espanya	Gas	I.P.	50	–	–	–	–
Unión Fenosa Gas Comercializadora, S.A.	Espanya	Gas	I.P.	50	2	16	11	–
Unión Fenosa Gas Infraestructures, B.V.	Holanda	Gas	I.P.	50	–	5	–	–
Unión Fenosa Gas, S.A.	Espanya	Gas	I.P.	50	33	464	210	(129)
Alas Capital & Gas Natural S.A.	Espanya	Generació d'electricitat	I.P.	40	–	–	–	–
Andaluza de Energía Solar Cuarta, S.L.	Espanya	Generació d'electricitat	I.P.	30,4	–	–	–	–
Andaluza de Energía Solar Primera, S.L.	Espanya	Generació d'electricitat	I.P.	30,4	–	–	–	–
Andaluza de Energía Solar Quinta, S.L.	Espanya	Generació d'electricitat	I.P.	30	–	–	–	–
Andaluza de Energía Solar Tercera, S.L.	Espanya	Generació d'electricitat	I.P.	30	–	–	–	–
Aprovechamientos eléctricos, S.A.	Espanya	Generació d'electricitat	I.P.	50	–	1	–	–
Áridos Energías Especiales, S.L.	Espanya	Generació d'electricitat	I.P.	20,5	1	–	–	–
Azucarera Energías, S.A.	Espanya	Generació d'electricitat	I.P.	20	1	4	(2)	–
Barbao, S.A.	Espanya	Generació d'electricitat	I.P.	50	–	–	–	–
Barras Eléctricas Galaico Asturianas, S.A.	Espanya	Generació d'electricitat	I.P.	44,9	16	47	7	–
Barras Eléctricas Generación, S.L.	Espanya	Generació d'electricitat	I.P.	45	1	2	–	–
Boiro Energía, S.A.	Espanya	Generació d'electricitat	I.P.	20	1	2	2	–
Centrales Nucleares Almaraz-Trillo, A.I.E	Espanya	Generació d'electricitat	I.P.	19,3	–	–	–	–
Cogeneración del Noroeste, S.L.	Espanya	Generació d'electricitat	I.P.	20	4	3	3	–
Depuración, destilación y reciclaje, S.L.	Espanya	Generació d'electricitat	I.P.	20	1	1	1	–
Desarrollo de Energías Renovables de la Rioja, S.A.	Espanya	Generació d'electricitat	I.P.	36,3	17	3	5	–
Desarrollo de Energías Renovables de Navarra, S.A.	Espanya	Generació d'electricitat	I.P.	50	10	28	13	–
EcoEléctrica, L.P	Puerto Rico	Generació d'electricitat	I.P.	47,5	63	32	49	(12)
Electrica Conquense, S.A.	Espanya	Generació d'electricitat	I.P.	46,4	3	2	1	–
Enel Unión Fenosa Renovables, S.A.	Espanya	Generació d'electricitat	I.P.	50	33	99	30	–
Energía Termosolar de los Monegros, S.L.	Espanya	Generació d'electricitat	I.P.	40	–	–	–	–
Energías Ambientales de Novo, S.A.	Espanya	Generació d'electricitat	I.P.	16,7	2	–	1	–
Energías Ambientales de Somozas, S.A.	Espanya	Generació d'electricitat	I.P.	22,6	1	–	2	–
Energías Ambientales de Vimianzo, S.A.	Espanya	Generació d'electricitat	I.P.	16,7	5	2	1	–
Energías Ambientales, S.A.	Espanya	Generació d'electricitat	I.P.	16,7	16	2	–	–
Energías eólicas de Fuerteventura, S.L.	Espanya	Generació d'electricitat	I.P.	50	–	–	–	–
Energías eólicas de Lanzarote, S.L.	Espanya	Generació d'electricitat	I.P.	50	–	–	–	–
Energías Especiales Alcoholeras, S.A.	Espanya	Generació d'electricitat	I.P.	41,2	–	(1)	(1)	–
Energías Especiales Alto Ulla, S.A.	Espanya	Generació d'electricitat	I.P.	50	9	(2)	1	–
Energías Especiales Andalucía, S.L.	Espanya	Generació d'electricitat	I.P.	40	1	–	–	–
Energías Especiales de Careón, S.A.	Espanya	Generació d'electricitat	I.P.	38,5	–	–	1	–
Energías Especiales de Extremadura, S.L.	Espanya	Generació d'electricitat	I.P.	39,2	–	–	–	–

2. Societats de control conjunt (continuació)

Societat	País	Activitat	Mètode de consolidació	% de participació Total	Patrimoni net		Resultats 2009	Dividend a compte
					Capital	Reserves		
Energías Especiales de Gata, S.L.	Espanya	Generació d'electricitat	I.P.	50	–	–	–	–
Energías Especiales de Padul, S.L.U.	Espanya	Generació d'electricitat	I.P.	50	–	–	–	–
Energías Especiales del Bierzo, S.A.	Espanya	Generació d'electricitat	I.P.	25	2	1	1	–
Energías Especiales Montes Castellanos, S.L.U.	Espanya	Generació d'electricitat	I.P.	50	7	(2)	–	–
Energías Especiales Montes de Andalucía, S.L.	Espanya	Generació d'electricitat	I.P.	50	–	–	–	–
Energías Especiales Noroeste, S.A.U.	Espanya	Generació d'electricitat	I.P.	50	7	–	5	–
Energías Especiales Peña Armada, S.A.	Espanya	Generació d'electricitat	I.P.	40	1	–	1	–
Energías Especiales Santa Bárbara, S.L.	Espanya	Generació d'electricitat	I.P.	50	–	–	–	–
Energías Especiales Valencianas, S.L.	Espanya	Generació d'electricitat	I.P.	50	–	–	–	–
Energías Renovables Montes de San Sebastián, S.L.	Espanya	Generació d'electricitat	I.P.	50	3	(1)	–	–
Eólica del Cordal de Montouto, S.L.	Espanya	Generació d'electricitat	I.P.	50	1	–	–	–
Eólica Galaico Asturiana, S.A.	Espanya	Generació d'electricitat	I.P.	50	–	–	–	–
Eólicos Singulares 2005, S.A.	Espanya	Generació d'electricitat	I.P.	49	–	–	–	–
Eufer Caetano Energías Renovaveis, Lda.	Portugal	Generació d'electricitat	I.P.	25,5	–	–	–	–
Eufer Energías Especiais de Portugal, Unipessoal, Lda.	Portugal	Generació d'electricitat	I.P.	50	–	–	–	–
Eufer Operación, S.L.	Espanya	Generació d'electricitat	I.P.	50	–	–	–	–
Eufer Renovables Ibéricas 2004, S.A.	Espanya	Generació d'electricitat	I.P.	50	16	(1)	3	–
Explotaciones Eólicas Sierra de Utrera, S.L.	Espanya	Generació d'electricitat	I.P.	50	3	3	3	–
Los Castrios, S.A.	Espanya	Generació d'electricitat	I.P.	33,1	2	1	1	–
Molinos de la Rioja, s.a.	Espanya	Generació d'electricitat	I.P.	33,3	3	1	2	–
Molinos de Linares, S.A	Espanya	Generació d'electricitat	I.P.	25	–	–	–	–
Molinos del Cidacos, S.A.	Espanya	Generació d'electricitat	I.P.	50	10	8	9	–
Montouto 2000, S.A.	Espanya	Generació d'electricitat	I.P.	49	6	4	2	–
Nueva Generadora del Sur, S.A.	Espanya	Generació d'electricitat	I.P.	50	96	39	16	–
O Novo Aquilón, S.L.	Espanya	Generació d'electricitat	I.P.	60	–	–	–	–
Parque Eólico Belmonte, S.A.	Espanya	Generació d'electricitat	I.P.	25,1	–	3	–	–
Parque Eólico Cabo Vilano, S.L	Espanya	Generació d'electricitat	I.P.	50	7	(2)	–	–
Parque Eólico de Capelada, A.I.E.	Espanya	Generació d'electricitat	I.P.	25	6	(2)	3	–
Parque Eólico de Corullón, S.L.	Espanya	Generació d'electricitat	I.P.	50	1	–	–	–
Parque Eólico de San Andrés, S.A.	Espanya	Generació d'electricitat	I.P.	41	1	2	2	–
Parque Eólico Espina, S.L.U.	Espanya	Generació d'electricitat	I.P.	50	–	–	–	–
Parque Eólico Malpica, S.A.	Espanya	Generació d'electricitat	I.P.	17,7	1	–	–	–
Parque Eólico Padul, S.L.	Espanya	Generació d'electricitat	I.P.	50	2	–	–	–
Parque Eólico Sierra del Merengue, S.L.	Espanya	Generació d'electricitat	I.P.	25	–	–	–	–
Parques Eólicos 2008-2012, S.L.	Espanya	Generació d'electricitat	I.P.	54	–	–	–	–
Parques Eólicos Montes de las Navas, S.A.	Espanya	Generació d'electricitat	I.P.	10	7	1	3	–
Prius Enerólica, S.L.	Espanya	Generació d'electricitat	I.P.	50	–	–	–	–
Promociones Energéticas del Bierzo, S.L.	Espanya	Generació d'electricitat	I.P.	25	–	–	–	–
Proyectos Universitarios Energías Renovables, S.L.	Espanya	Generació d'electricitat	I.P.	16,7	–	–	–	–
Punta de las Olas Eólica Marina, S.L.	Espanya	Generació d'electricitat	I.P.	50	–	–	–	–
Punta de lens Eólica Marina, S.L.	Espanya	Generació d'electricitat	I.P.	50	–	–	–	–
Sistemas Energéticos Mañon Ortigueira, S.A.	Espanya	Generació d'electricitat	I.P.	48	2	2	–	–
Sociedad Gallega de Cogeneración, S.A.	Espanya	Generació d'electricitat	I.P.	20	2	1	2	–
Societat Eòlica de l'Enderrocada, S.A.	Espanya	Generació d'electricitat	I.P.	13,3	6	1	1	–
Toledo PV A.E.I.E.	Espanya	Generació d'electricitat	I.P.	33,3	–	–	–	–
Ufefys, S.L.	Espanya	Generació d'electricitat	I.P.	20	–	1	(1)	–
UTE GNS-Dalkia Energia y Servicios, S.A.	Espanya	Gestió energètica	I.P.	50	–	–	–	–
Ghesa Ingeniería y Tecnología, S.A.	Espanya	Serveis Professionals	I.P.	41,2	4	16	7	–
EcoEléctrica Holding, Ltd.	I. Cayman	Societat de cartera	I.P.	47,5	63	19	–	(20)
EcoEléctrica, Ltd.	I. Cayman	Societat de cartera	I.P.	47,5	1	–	–	–
Alliance, S.A.	Nicaragua	Telecomunicacions	I.P.	49,9	–	–	–	–
Biogás Doña Juana, S.A. E.S.P	Colòmbia	Tractament i aprofitament del biogàs	I.P.	49,8	2	1	–	–

2. Societats de control conjunt (continuació)

Societat	País	Activitat	Mètode de consolidació	% de participació Total	Patrimoni net		Resultats 2009	Dividend a compte
					Capital	Reserves		
Energías Especiales de Gata, S.L.	Espanya	Generació d'electricitat	I.P.	50	–	–	–	–
Energías Especiales de Padul, S.L.U.	Espanya	Generació d'electricitat	I.P.	50	–	–	–	–
Energías Especiales del Bierzo, S.A.	Espanya	Generació d'electricitat	I.P.	25	2	1	1	–
Energías Especiales Montes Castellanos, S.L.U.	Espanya	Generació d'electricitat	I.P.	50	7	(2)	–	–
Energías Especiales Montes de Andalucía, S.L.	Espanya	Generació d'electricitat	I.P.	50	–	–	–	–
Energías Especiales Noroeste, S.A.U.	Espanya	Generació d'electricitat	I.P.	50	7	–	5	–
Energías Especiales Peña Armada, S.A.	Espanya	Generació d'electricitat	I.P.	40	1	–	1	–
Energías Especiales Santa Bárbara, S.L.	Espanya	Generació d'electricitat	I.P.	50	–	–	–	–
Energías Especiales Valencianas, S.L.	Espanya	Generació d'electricitat	I.P.	50	–	–	–	–
Energías Renovables Montes de San Sebastián, S.L.	Espanya	Generació d'electricitat	I.P.	50	3	(1)	–	–
Eólica del Cordal de Montouto, S.L.	Espanya	Generació d'electricitat	I.P.	50	1	–	–	–
Eólica Galaico Asturiana, S.A.	Espanya	Generació d'electricitat	I.P.	50	–	–	–	–
Eólicos Singulares 2005, S.A.	Espanya	Generació d'electricitat	I.P.	49	–	–	–	–
Eufer Caetano Energías Renovaveis, Lda.	Portugal	Generació d'electricitat	I.P.	25,5	–	–	–	–
Eufer Energías Especiais de Portugal, Unipessoal, Lda.	Portugal	Generació d'electricitat	I.P.	50	–	–	–	–
Eufer Operación, S.L.	Espanya	Generació d'electricitat	I.P.	50	–	–	–	–
Eufer Renovables Ibéricas 2004, S.A.	Espanya	Generació d'electricitat	I.P.	50	16	(1)	3	–
Explotaciones Eólicas Sierra de Utrera, S.L.	Espanya	Generació d'electricitat	I.P.	50	3	3	3	–
Los Castrios, S.A.	Espanya	Generació d'electricitat	I.P.	33,1	2	1	1	–
Molinos de la Rioja, s.a.	Espanya	Generació d'electricitat	I.P.	33,3	3	1	2	–
Molinos de Linares, S.A	Espanya	Generació d'electricitat	I.P.	25	–	–	–	–
Molinos del Cidacos, S.A.	Espanya	Generació d'electricitat	I.P.	50	10	8	9	–
Montouto 2000, S.A.	Espanya	Generació d'electricitat	I.P.	49	6	4	2	–
Nueva Generadora del Sur, S.A.	Espanya	Generació d'electricitat	I.P.	50	96	39	16	–
O Novo Aquilón, S.L.	Espanya	Generació d'electricitat	I.P.	60	–	–	–	–
Parque Eólico Belmonte, S.A.	Espanya	Generació d'electricitat	I.P.	25,1	–	3	–	–
Parque Eólico Cabo Vilano, S.L	Espanya	Generació d'electricitat	I.P.	50	7	(2)	–	–
Parque Eólico de Capelada, A.I.E.	Espanya	Generació d'electricitat	I.P.	25	6	(2)	3	–
Parque Eólico de Corullón, S.L.	Espanya	Generació d'electricitat	I.P.	50	1	–	–	–
Parque Eólico de San Andrés, S.A.	Espanya	Generació d'electricitat	I.P.	41	1	2	2	–
Parque Eólico Espina, S.L.U.	Espanya	Generació d'electricitat	I.P.	50	–	–	–	–
Parque Eólico Malpica, S.A.	Espanya	Generació d'electricitat	I.P.	17,7	1	–	–	–
Parque Eólico Padul, S.L.	Espanya	Generació d'electricitat	I.P.	50	2	–	–	–
Parque Eólico Sierra del Merengue, S.L.	Espanya	Generació d'electricitat	I.P.	25	–	–	–	–
Parques Eólicos 2008-2012, S.L.	Espanya	Generació d'electricitat	I.P.	54	–	–	–	–
Parques Eólicos Montes de las Navas, S.A.	Espanya	Generació d'electricitat	I.P.	10	7	1	3	–
Prius Enerólica, S.L.	Espanya	Generació d'electricitat	I.P.	50	–	–	–	–
Promociones Energéticas del Bierzo, S.L.	Espanya	Generació d'electricitat	I.P.	25	–	–	–	–
Proyectos Universitarios Energías Renovables, S.L.	Espanya	Generació d'electricitat	I.P.	16,7	–	–	–	–
Punta de las Olas Eólica Marina, S.L.	Espanya	Generació d'electricitat	I.P.	50	–	–	–	–
Punta de lens Eólica Marina, S.L.	Espanya	Generació d'electricitat	I.P.	50	–	–	–	–
Sistemas Energéticos Mañon Ortigueira, S.A.	Espanya	Generació d'electricitat	I.P.	48	2	2	–	–
Sociedad Gallega de Cogeneración, S.A.	Espanya	Generació d'electricitat	I.P.	20	2	1	2	–
Societat Eòlica de l'Enderrocada, S.A.	Espanya	Generació d'electricitat	I.P.	13,3	6	1	1	–
Toledo PV A.E.I.E.	Espanya	Generació d'electricitat	I.P.	33,3	–	–	–	–
Ufefys, S.L.	Espanya	Generació d'electricitat	I.P.	20	–	1	(1)	–
UTE GNS-Dalkia Energia y Servicios, S.A.	Espanya	Gestió energètica	I.P.	50	–	–	–	–
Ghesa Ingeniería y Tecnología, S.A.	Espanya	Serveis Professionals	I.P.	41,2	4	16	7	–
EcoEléctrica Holding, Ltd.	I. Cayman	Societat de cartera	I.P.	47,5	63	19	–	(20)
EcoEléctrica, Ltd.	I. Cayman	Societat de cartera	I.P.	47,5	1	–	–	–
Alliance, S.A.	Nicaragua	Telecomunicacions	I.P.	49,9	–	–	–	–
Biogás Doña Juana, S.A. E.S.P	Colòmbia	Tractament i aprofitament del biogàs	I.P.	49,8	2	1	–	–

3. Actius i operacions controlades conjuntament

Nom	País	Activitat	% de participació Total
Boquerón	Espanya	Exploració i producció	4,5
Casablanca	Espanya	Exploració i producció	9,5
Chipirón	Espanya	Exploració i producció	2,0
Montanazo	Espanya	Exploració i producció	17,1
Murcia-Siroco	Espanya	Exploració	40,0
Rodaballo	Espanya	Exploració i producció	4,0
Sestao Knutsen	Espanya	Transport de gas natural liquat	50,0
Iberica Knutsen	Espanya	Transport de gas natural liquat	50,0
Comunidad de bienes Central Nuclear de Trillo (Grupo I)	Espanya	Generació d'electricitat	34,5
Comunidad de bienes Central Nuclear de Almaraz (Grupo I y II)	Espanya	Generació d'electricitat	11,3
Comunidad de bienes Central Térmica de Anllares	Espanya	Generació d'electricitat	66,7
Comunidad de bienes Central Térmica de Aceca	Espanya	Generació d'electricitat	50,0
Gassi-Chergui	Algèria	Exploració	30,0
Tánger Larrache	Marroc	Exploració	40,0

4. Societats associades

Societat	País	Activitat	Mètode de consolidació	% de participació Total	Patrimoni net			
					Capital	Reserves	Resultats 2009	Dividend a compte
Kromschroeder, S.A.	Espanya	Comptadors	PE.	42,5	1	12	(1)	–
Gas Aragón, S.A.	Espanya	Distribució	PE.	35,0	6	57	9	–
Enerlasa, S.A.	Espanya	Energia	PE.	22,5	–	(1)	8	–
Energías de Villarubia, S.L.	Espanya	Energia	PE.	10,0	1	(1)	–	–
Sotavento Galicia, S.A.	Espanya	Energia	PE.	9,0	1	3	1	–
Tirmadrid, S.A.	Espanya	Energia	PE.	9,3	17	6	9	–
Regasificadora del Noroeste, S.A.	Espanya	Gas	PE.	11,6	55	9	89	(2)
Qalhat LNG S.A.O.C.	Omán	Gas	PE.	3,7	48	3	9	–
Enervent, S.A.	Espanya	Generació d'electricitat	PE.	26,0	2	5	1	–
Sistemas Energéticos La Muela, S.A.	Espanya	Generació d'electricitat	PE.	20,0	3	4	1	–
Sistemas Energéticos Mas Garullo, S.A.	Espanya	Generació d'electricitat	PE.	18,0	2	2	2	–
Sociedade Galega do Medio Ambiente, S.A.	Espanya	Gestió de residus	PE.	49,0	32	9	–	–
Ensafeca Holding Empresarial, S.L.	Espanya	Holding	PE.	18,5	8	2	–	–
Torre Marenostum, S.L.	Espanya	Immobil·liària	PE.	45,0	5	14	–	–
Oficina de Cambios de Suministrador, S.A.	Espanya	Serveis	PE.	29,0	–	–	–	–

3. Actius i operacions controlades conjuntament

Nom	País	Activitat	% de participació Total
Boquerón	Espanya	Exploració i producció	4,5
Casablanca	Espanya	Exploració i producció	9,5
Chipirón	Espanya	Exploració i producció	2,0
Montanazo	Espanya	Exploració i producció	17,1
Murcia-Siroco	Espanya	Exploració	40,0
Rodaballo	Espanya	Exploració i producció	4,0
Sestao Knutsen	Espanya	Transport de gas natural liquat	50,0
Iberica Knutsen	Espanya	Transport de gas natural liquat	50,0
Comunidad de bienes Central Nuclear de Trillo (Grupo I)	Espanya	Generació d'electricitat	34,5
Comunidad de bienes Central Nuclear de Almaraz (Grupo I y II)	Espanya	Generació d'electricitat	11,3
Comunidad de bienes Central Térmica de Anllares	Espanya	Generació d'electricitat	66,7
Comunidad de bienes Central Térmica de Aceca	Espanya	Generació d'electricitat	50,0
Gassi-Chergui	Algèria	Exploració	30,0
Tánger Larrache	Marroc	Exploració	40,0

4. Societats associades

Societat	País	Activitat	Mètode de consolidació	% de participació Total	Patrimoni net			
					Capital	Reserves	Resultats 2009	Dividend a compte
Kromschroeder, S.A.	Espanya	Comptadors	PE.	42,5	1	12	(1)	–
Gas Aragón, S.A.	Espanya	Distribució	PE.	35,0	6	57	9	–
Enerlasa, S.A.	Espanya	Energia	PE.	22,5	–	(1)	8	–
Energías de Villarubia, S.L.	Espanya	Energia	PE.	10,0	1	(1)	–	–
Sotavento Galicia, S.A.	Espanya	Energia	PE.	9,0	1	3	1	–
Tirmadrid, S.A.	Espanya	Energia	PE.	9,3	17	6	9	–
Regasificadora del Noroeste, S.A.	Espanya	Gas	PE.	11,6	55	9	89	(2)
Qalhat LNG S.A.O.C.	Omán	Gas	PE.	3,7	48	3	9	–
Enervent, S.A.	Espanya	Generació d'electricitat	PE.	26,0	2	5	1	–
Sistemas Energéticos La Muela, S.A.	Espanya	Generació d'electricitat	PE.	20,0	3	4	1	–
Sistemas Energéticos Mas Garullo, S.A.	Espanya	Generació d'electricitat	PE.	18,0	2	2	2	–
Sociedade Galega do Medio Ambiente, S.A.	Espanya	Gestió de residus	PE.	49,0	32	9	–	–
Ensafeca Holding Empresarial, S.L.	Espanya	Holding	PE.	18,5	8	2	–	–
Torre Marenostum, S.L.	Espanya	Immobil·liària	PE.	45,0	5	14	–	–
Oficina de Cambios de Suministrador, S.A.	Espanya	Serveis	PE.	29,0	–	–	–	–

Anexo II Variacions en el perímetre de consolidació

Les principals variacions en el perímetre de consolidació produïdes en l'exercici 2009 van ser les següents:

Denominació de l'entitat	Categoria de l'operació	Data efectiva de l'operació	% de drets de vot adquirits/ donats de baixa	% de drets de vot després de l'operació	Mètode d'integració després de l'operació
A.E.Hospital Universitario Trias Pujol	Liquidació	1 de gener	50	–	–
Gas Natural S.U.R. SDG, S.A.	Constitució	6 d'abril	100	100	Global
GEM Distribución Gas 1, S.A.	Constitució	28 d'abril	100	100	Global
Eólicos Singulares 2005, S.A.	Adquisició	30 d'abril	49	49	Proporcional
UNIÓN FENOSA	Adquisició	30 d'abril	80,5	95,2	Global
Punta de Lens Eólica Marina, S.L.	Adquisició	1 de maig	50	50	Proporcional
Punta de las Olas Eólica Marina, S.L.	Adquisició	1 de maig	50	50	Proporcional
Andaluz de Energía Solar Primera, S.L.	Adquisició	1 de maig	30,4	30,4	Proporcional
Andaluz de Energía Solar Tercera, S.L.	Adquisició	1 de maig	30,4	30,4	Proporcional
Andaluz de Energía Solar Cuarta, S.L.	Adquisició	1 de maig	30,4	30,4	Proporcional
Andaluz de Energía Solar Quinta, S.L.	Adquisició	1 de maig	30,4	30,4	Proporcional
Energías Especiales de Andalucía, S.L.	Alienació	1 de maig	10	40	Proporcional
GN Wind 6, S.L.	Alienació	25 de maig	40	60	Global
Distribuidora de Electricidad de Norte, S.A.	Adquisició	1 de juny	2,5	87,7	Global
Distribuidora de Electricidad de Sur, S.A.	Adquisició	1 de juny	2,7	89	Global
Cedifil Cored Wired, S.L.	Constitució	1 de juny	98,5	98,5	Global
Gas Energía Suministro Sur, S.L.	Constitució	11 de juny	100	100	Global
Gas Energía Suministro, S.L.	Constitució	11 de juny	100	100	Global
Gas Energía Servicios Comunes, S.L.	Constitució	11 de juny	100	100	Global
Unión Fenosa Centro de Tesorería, S.L.	Liquidació	25 de juny	100	–	–
Energías Especiales de Portugal, U.Ltda.	Constitució	26 de juny	50	50	Proporcional
Empresa de Energía del Pacífico, S.A.E.	Adquisició	1 de juliol	0	64	Global
Compañía de Electricidad de Tulua S.A.	Adquisició	1 de juliol	1	55	Global
Indra Sistemas, S.A.	Alienació	2 de juliol	13	5	–
GEM Suministro S.U.R. 2, S.L.	Constitució	3 de juliol	100	100	Global
GEM Suministro GAS 2, S.L.	Constitució	3 de juliol	100	100	Global
GEM Servicios Comunes 2, S.L.	Constitució	3 de juliol	100	100	Global
Kangra Coal, S.A.	Adquisició	15 de juliol	6	70	Global
Albidona Distribuzione Gas SRL	Constitució	20 de juliol	60	60	Proporcional
Planificación e Inversión estratégica, S.A.	Dissolució	20 de juliol	61	–	–
UNIÓN FENOSA	Adquisició	1 de setembre	4,8	100	Global
Energías Especiales de Padul, S.L.U.	Constitució	8 de setembre	50	50	Proporcional
Distribuidora de Electricidad de Norte, S.A.	Adquisició	8 d'octubre	1,0	87,7	Global
Distribuidora de Electricidad de Sur, S.A.	Adquisició	8 d'octubre	1,0	90,0	Global
Unión Fenosa Colombia, S.A.	Alienació	1 de novembre	100	–	–
Compañía de Electricidad de Tulua S.A.	Alienació	7 de desembre	55,1	–	–
Empresa de Energía del Pacífico S.A.	Alienació	9 de desembre	63,8	–	–
Gas Energía Suministro Sur, S.L.	Alienació	31 de desembre	100	–	–
Gas Energía Suministro, S.L.	Alienació	31 de desembre	100	–	–
Gas Energía Servicios Comunes, S.L.	Alienació	31 de desembre	100	–	–
Gas Natural Cantabria S.A.	Alienació	31 de desembre	100	–	–
Gas Natural Murcia S.A.	Alienació	31 de desembre	100	–	–
Unión Fenosa Emisiones, S.A.	Liquidació	31 de desembre	100	–	–
Unión Fenosa Uninver, S.L.	Liquidació	31 de desembre	100	–	–

D'altra banda s'han realitzat les següents operacions societàries dins del Grup:

- El mes de gener es produeix la fusió les societats Gasdotti Azienda Siciliana, SpA, Agragas, SpA, Normanna Gas, SpA i Smedigas, SpA amb Gas Natural Distribuzione, S.p.A.
- El mes d'abril es va materialitzar la fusió de Gas Natural La Coruña, S.A. per Gas Galicia SDG, S.A. aprovada el 22 de desembre de 2008. La participació de GAS NATURAL en la societat resultant és del 61,6%.
- El mes de juliol es va produir la fusió per absorció de Gases de Barrancabermeja, S.A. per Gas Natural del Oriente, S.A. ESP.
- El mes de setembre es produeix la fusió per absorció de les societats Unión Fenosa, S.A. i Unión Fenosa Generación, S.A. per Gas Natural SDG, S.A. amb efectes 1 de maig 2009.
- El mes de novembre es va produir la fusió per absorció de Boreas, S.A. i Desarrollo de Energias Renovables, S.A. per Gas Natural Corporación Eólica, S.L.
- El mes de novembre es va produir la fusió per absorció de Mecogas SRL per Italmeco SRL i de Congas Servizi Consorzio Gas Acqua Servizi, SpA per Gas Natural Distribuzione, S.p.A.
- El mes de desembre es va produir la fusió per absorció d'Italmeco SRL per Gas Natural Distribuzione, S.p.A. i la fusió per absorció de Pitta Costruzioni SpA i Calgas SCARL per Gas Natural Distribuzione, S.p.A.
- El mes de desembre es va produir la fusió per absorció d'Unión Fenosa Metra, S.L. per Gas Natural Comercial, S.L.
- El mes de desembre es va produir la fusió per absorció de Gas Natural Soluciones, S.L. per Gas Natural Servicios, S.L.
- El mes de desembre s'ha produït l'escissió de Gas Natural Servicios, S.A. a favor de Gas Energía Suministro Gas, S.L. per a l'aportació de la branca d'activitat de subministrament de gas a clients domèstic-comercials i PIMES a les regions de Cantàbria i Múrcia.
- El mes de desembre s'ha produït l'escissió de Gas Natural S.U.R. SDG, S.A. a favor de Gas Energía Suministro S.U.R., S.L. per a l'aportació de la branca d'activitat de subministrament de gas en règim d'últim recurs als clients domèstic-comercials i PIMES a les regions de Cantàbria i Múrcia.
- El mes de desembre s'ha produït l'escissió de Gas Natural Comercial SDG, S.A. a favor de Gas Energía Servicios Comunes, S.L. per a l'aportació de la branca d'activitat de prestació de serveis comuns a les societats titulars de l'activitat de distribució i subministrament en les regions de Cantàbria i Múrcia.

Les principals variacions en el perímetre de consolidació produïdes en l'exercici 2008 van ser les següents:

Denominació de l'entitat	Categoria de l'operació	Data efectiva de l'operació	% de drets de vot adquirits/ donats de baixa	% de drets de vot després de l'operació	Mètode d'integració després de l'operació
Biogás Doña Juana, S.A. ESP	Constitució	5 de febrer	50	50	Proporcional
Gas Natural West África, S.L.	Alienació	29 de febrer	60	40	Proporcional
Administración y Servicios ECAP, S.A.	Constitució	14 de març	100	100	Global
Dawn Energy-Produção de Energia, Unipessoal Lda.	Adquisició	4 d'abril	100	100	Global
Cetraro Distribuzione Gas S.r.l.	Constitució	28 d'abril	60	60	Global
O Novo Aquilón, S.L.	Adquisició	6 de juny	60	60	Proporcional
Gas Natural Servicios, Ltd	Constitució	9 de juny	100	100	Global
Parques Eólicos 2008-2012, S.L.	Adquisició	17 de juny	54	54	Proporcional
Oficina de Cambios de Suministrador, S.A. (OCSUM)	Adquisició	20 de juny	20	20	Posada Equivalència
Pitta Construzioni S.p.A.	Adquisició	3 de juliol	100	100	Global
Sociedad de Tratamiento la Andaya, S.L.	Adquisició	9 de juliol	15	60	Global
Sociedad de Tratamiento Hornillos. S.L.	Adquisició	9 de juliol	14	94	Global
Portal del Instalador, S.A.	Adquisició	9 de juliol	10	85	Global

D'altra banda, en l'exercici 2008, es van realitzar les següents operacions societàries entre empreses del Grup:

- El mes de juliol es va produir la fusió per absorció d'Invergas Puerto Rico, S.A. per Gas Natural Electricidad SDG, S.A.
- El mes de novembre es va produir la fusió per absorció de Gas Natural Eólica, S.A. per Gas Natural Corporación Eólica, S.L. i DER Castilla la Mancha, S.A. per Desarrollo de Energías Renovables, S.A..

Anexo III Societats del Grup Fiscal Gas Natural

Les societats pertanyents al Grup Fiscal Gas Natural el 31 de desembre de 2009 són les següents:

Gas Natural SDG, S.A.	Gas Natural Wind 2, S.L.
Aplicaciones y Proyectos Energéticos, S.A.	Gas Natural Wind 3, S.L.
Aplicaciones y Desarrollos Profesionales Nuevo Milenio, S.L.	Gas Natural Wind 4, S.L.
Boreas Eólica 2, S.A.	Gas Natural Wind 5, S.L.
Compañía Auxiliar de Industrias Varias, S.A.	Gas Natural Wind Canarias, S.L.
Compañía Española de Industrias Electroquímicas, S.A.	Gas Navarra, S.A.
Cedifil Cored Wire, S.L.	GEM Distribució Gas 1, S.A.
Desarrollo del Cable, S.A.	GEM Servicios Comunes 2, S.L.
Distribuidora Eléctrica Navasfrías, S.L.	GEM Suministro S.U.R. 2, S.L.
Electra de Abusejo, S.L.	GEM Suministro Gas 2, S.L.
Electra de Jallas, S.A.	General de Edificios y Solares, S.L.
Gas Natural Andalucía, S.A.	Generación Peninsular, S.L.
Gas Natural Aprovechamientos SDG, S.A.	Hidroeléctrica Nuestra Señora de la Soledad de Tendilla y Lupiana, S.L.
Gas Natural Capital Markets, S.A.	Holding Gas Natural, S.A.
Gas Natural Castilla-La Mancha, S.A.	Hotel de Naturaleza Tambre, S.L.
Gas Natural Castilla i León, S.A.	La Propagadora del Gas, S.A.
Gas Natural Cegas, S.A.	Lignitos de Meirama, S.A.
Gas Natural Comercial SDG, S.L.	Operación y Mantenimiento Energy, S.A.
Gas Natural Comercializadora, S.A.	Pizarras Mahide, S.L.
Gas Natural Corporación Eólica, S.L.	Portal del Instalador, S.A.
Gas Natural Distribución Eléctrica, S.A.	Sagane, S.A.
Gas Natural Distribución SDG, S.A.	Sociedad de Tratamiento Almazán, S.L.
Gas Natural Electricidad SDG, S.A.	Sociedad de Tratamiento Hornillos, S.L.
Gas Natural Energy Canarias, S.L.	Socoin Ingeniería y Construcción Industrial, S.L.
Gas Natural Exploración, S.L.	Tratamiento Cinca Medio, S.L.
Gas Natural Informática, S.A.	Unión Fenosa Comercial, S.L.
Gas Natural Internacional SDG, S.A.	Unión Fenosa Distribución, S.A.
Gas Natural Rioja S.A.	Unión Fenosa Financiación, S.A.
Gas Natural Servicios SDG, S.A.	Unión Fenosa Internacional, S.A.
Gas Natural S.U.R. SDG, S.A.	Unión Fenosa Minería, S.A.
Gas Natural Transporte SDG, S.L.	Unión Fenosa Preferentes, S.A.
Gas Natural Wind, S.L.	Unión Fenosa Redes de Telecomunicación, S.L.

Informe de Gestió Consolidat

1. Evolució dels negocis

Anàlisi de l'exercici 2009

El resultat atribuïble als accionistes de la societat dominant de l'exercici 2009 augmenta en un 13,1% respecte al de l'any anterior i es situa en 1.195 milions d'euros, en un context de contracció de la demanda energètica i significatius nivells de volatilitat dels preus energètics, dels mercats de divises i financers.

Des del 30 d'abril de 2009 es consoliden per integració global Unión Fenosa, S.A. i societats dependents (d'ara endavant, UNION FENOSA). En conseqüència, el compte de resultats consolidat incorpora les operacions d'UNION FENOSA només des del 30 d'abril de 2009. D'altra banda, el Balanç de Situació Consolidat a 31 desembre 2009 conté els actius i passius d'UNION FENOSA, que no figuren en el Balanç de Situació Consolidat a 31 de desembre de 2008.

Al setembre de 2009 va concloure el procés de fusió de Gas Natural SDG, S.A. amb Unión Fenosa, S.A. i Unión Fenosa Generación, S.A. després de l'admissió a cotització de les accions emeses a canvi per als accionistes d'Unión Fenosa, S.A., deixant aquesta última societat de cotitzar en el Mercat Continu.

L'Ebitda Consolidat de l'exercici assoleix els 3.937 milions d'euros i augmenta un 53,5% respecte al de l'any anterior a causa, en gran part, a la incorporació d'UNIÓN FENOSA des del 30 d'abril de 2009.

Tot i la contracció de la demanda energètica i del sever descens dels preus de l'electricitat a Espanya, el creixement dels resultats provinents de les activitats regulades, així com els nivells d'eficiència aconseguits en la gestió de la cartera global, han permès mantenir els resultats operatius en nivells similars a l'any anterior. Els resultats obtinguts en el context esmentat, posen en valor els fonaments del model de negoci de GAS NATURAL, basat en un adequat equilibri entre els negocis regulats i liberalitzats en els mercats del gas i elèctric.

D'acord amb els compromisos adquirits a la desinversió en actius de distribució de gas amb la Comissió Nacional de la Competència (CNC), el 19 de desembre de 2009 es va signar el contracte de venda de 504.000 punts de subministrament de gas a la Comunitat Autònoma de Madrid (subjecte a l'aprovació per part de les autoritats competents) i el 31 de desembre es va materialitzar la venda d'altres 256.000 punts de subministrament de gas a la Regió de Múrcia i a la Comunitat Autònoma de Cantàbria.

El 9 de desembre de 2009 es va materialitzar la venda de la participació en l'empresa colombiana Empresa de Energía del Pacifico, S.A. ESP (EPSA).

El 24 de desembre de 2009 es va arribar a un acord per a la desinversió de part del negoci de generació d'electricitat a Mèxic, culminant així el procés de desinversions anunciat al mercat que arriba als 3.600 milions d'euros.

Al juliol de 2009 es tanca l'emissió de bons en dos trams a cinc i deu anys per import de 2.000 milions d'euros i 500 milions d'euros respectivament.

L'octubre de 2009 GAS NATURAL tanca tres emissions de bons en tres trams en l'euromercat a tres, set i dotze anys per imports de 500 milions d'euros, 1.000 milions d'euros i 750 milions d'euros, respectivament. Ja el gener de 2010 tanca tres emissions de bons en tres trams a cinc, vuit i deu anys per import de 650 milions d'euros, 700 milions d'euros i 850 milions d'euros, respectivament.

Adquisició d'UNIÓN FENOSA

L'11 de febrer de 2009 la Comissió Nacional de la Competència (CNC) va autoritzar l'adquisició d'Unión Fenosa, S.A. subjecta als compromisos presentats per GAS NATURAL que incloïen la desinversió de 600.000 punts de distribució de gas i aproximadament 600.000 clients connectats a aquestes xarxes, 2.000 MW de generació amb cicles combinats en funcionament a Espanya i la participació a Enagás, així com diversos compromisos relatius al govern corporatiu en Cepsa i a Unión Fenosa Gas Comercialitzadora.

Aquests actius tenen un valor rellevant i la seva desinversió s'està realitzant amb els recursos necessaris per a una operació autònoma per part dels futurs compradors. A més, aquestes desinversions són consistents amb l'estructura prevista de l'operació i permeten mantenir el model de convergència de gas i electricitat que GAS NATURAL persegueix amb la integració d'UNIÓN FENOSA.

Seguint els termes de l'acord signat el 30 de juliol de 2008, GAS NATURAL va adquirir a ACS el 26 de febrer de 2009 la resta de la seva participació, assolint el 50,0% a Unión Fenosa i va formular la corresponent Oferta Pública d'Adquisició d'accions (OPA) amb caràcter obligatori sobre la totalitat de les accions d'Unión Fenosa, S.A. d'acord amb el que estableix la Llei 24/1988, de 28 de juliol, del Mercat de Valors, i el RD 1066/2007.

El 21 d'abril de 2009 la Comissió Nacional del Mercat de Valors (CNMV) va comunicar el resultat de l'Oferta, el termini d'acceptació de la qual va acabar el 14 d'abril de 2009. L'Oferta va ser acceptada per accions representatives del 34,8% del capital social d'Unión Fenosa, S.A. i del 69,5% dels drets de vot als que l'Oferta es dirigia de forma efectiva.

Com a conseqüència de la liquidació de l'Oferta i de la liquidació dels instruments financers subscrits amb diverses entitats bancàries en relació amb accions d'Unión Fenosa, S.A. GAS NATURAL va assolir el 95,2% del capital social d'Unión Fenosa, S.A.

Les Junes Generals d'Accionistes de Gas Natural SDG, S.A. i d'Unión Fenosa, S.A. celebrades el 26 i 29 de juny de 2009 respectivament, van aprovar l'operació de fusió per absorció d'Unión Fenosa, S.A. i Unión Fenosa Generación, S.A. per part de Gas Natural SDG, S.A., mitjançant dissolució sense liquidació de les societats absorbides i la transmissió en bloc de tot el seu patrimoni a Gas Natural SDG, S.A.

El projecte de fusió aprovat contemplava una equació de bescanvi de tres accions de Gas Natural SDG, S.A. per cada cinc accions d'Unión Fenosa, S.A. i compta amb l'informe favorable de l'expert independent designat pel Registre Mercantil de Barcelona.

La finalització de la fusió a setembre de 2009 suposa la culminació del procés d'adquisició iniciat al juliol de 2008 i la consecució de l'objectiu d'integrar els negocis de gas i electricitat en una companyia amb llarga experiència en el sector energètic, capaç de competir de manera eficient en uns mercats sotmesos a un procés de creixent integració, globalització i augment de la competència.

Després de l'operació, el grup energètic és la primera companyia integrada de gas i electricitat d'Espanya i Amèrica Llatina, i una de les deu primeres utilitats europees, amb presència a 23 països, situant-la en una nova dimensió com a operador integrat de gas i electricitat per l'alta complementarietat dels negocis d'ambdues companyies a tota la cadena de valor d'ambdós negocis. El nou grup compta amb més de 20 milions de clients i amb una potència instal·lada de 17.861 MW, 7.322 MW dels quals són cicles combinats a Espanya i 4.057 MW a l'exterior.

Finançament de l'operació

A principis d'abril de 2009 GAS NATURAL va tancar la sindicació del préstec per al finançament de l'operació i refinançament de la part del deute actual de GAS NATURAL i UNION FENOSA amb 27 entitats participants per 18.260 milions d'euros. Actualment el nombre d'entitats participants arriba a les 53.

Així mateix, per garantir una estructura financera sòlida i flexible, GAS NATURAL va realitzar una ampliació de capital per 3.502 milions d'euros al mes de març de 2009 que va ser totalment subscrita i desemborsada. L'abril de 2009 els fons nets procedents de l'ampliació de capital per import de 3.401 milions d'euros van ser destinats a l'amortització parcial del préstec.

Així mateix, a fi d'optimitzar l'estructura financera i el calendari de venciments, GAS NATURAL va tancar al juny de 2009, octubre de 2009 i gener de 2010 diverses emissions de bons en l'euromercat per un import total de 6.950 milions d'euros.

L'aplicació de l'import net de l'ampliació de capital, juntament amb el nivell d'acceptació de l'OPA inferior al 100% (788 milions d'euros) i les quantitats amortitzades pels imports equivalents a les vendes d'actius i les emissions de bons de 2009 (4.750 milions d'euros) redueixen el préstec inicial fins a 7.510 milions d'euros a 31 de desembre de 2009. Descomptant les emissions de bons de gener de 2010 (2.200 milions d'euros), el cobrament de les vendes d'actius compromeses a 2009, el préstec es situaria en 3.313 milions d'euros.

Desinversions

GAS NATURAL ha desinvertit o s'ha compromès a desinvertir un total de 3.600 milions d'euros en actius, complint amb el compromís esmentat. Addicionalment, està pendent la desinversió reguladora de 2.000 MW de cicles combinats a Espanya.

Pel que fa al capítol de desinversions ja materialitzades, per prop de 2.000 milions d'euros, es troben les vendes de determinades participacions (Cepsa, Red Eléctrica, Isagén, Enagás i Indra), la venda de 256.000 punts de subministrament de gas a Espanya i la venda de la participació a l'empresa colombiana Empresa de Energía del Pacifico, S.A. ESP (EPSA).

Les desinversions compromeses superen els 1.600 milions d'euros i són la venda de 504.000 punts de subministrament de gas a la Comunitat Autònoma de Madrid i la venda de determinats actius energètics a Mèxic.

Sinergies e integració

Les sinergies inicialment previstes de 215 milions d'euros en costos i de 75 milions d'euros en ingressos han estat revaluades a 260 milions d'euros en costos i 90 milions d'euros en ingressos i es referma la seva consecució completa a partir de l'any 2011.

A aquestes xifres caldria afegir uns altres 200 milions d'euros anuals en estalvis d'inversions recurrents a causa de l'operació conjunta entre GAS NATURAL i UNION FENOSA, enfront dels 100 milions d'euros inicialment previstos.

Així mateix, el procés d'integració continua avançant segons el previst i s'ha concretat l'estructura organitzativa en tot l'àmbit de l'organització, responenent a la prioritat estratègica d'aconseguir la integració amb èxit de les companyies, assegurant la transferència de les millors pràctiques entre negocis i àrees geogràfiques, la maximització del marge de la gestió energètica a nivell global, la gestió activa de l'estructura financera, l'impuls dels processos de control de gestió i gestió de riscos, la maximització del retorn sobre actius de les activitats regulades de gas i electricitat i la gestió integrada dels clients de gas i electricitat.

Situació econòmica

El deteriorament generalitzat del context macroeconòmic ha tingut un impacte significatiu en les magnituds bàsiques dels negocis destacant la disminució dels nivells de vendes d'energia, especialment rellevant en el segment de clients industrials en el negoci gasista. Addicionalment, la correcció generalitzada en els nivells de preus de les *commodities* en el context internacional ha aportat un escenari de correcció severa dels nivells de preu d'electricitat a Espanya.

Tot l'entorn descrit, la diversificació en la contribució en els resultats dels negocis unida a una gestió i control del risc i les flexibilitats dels balanços energètics ha permès mitigar en gran mesura aquests efectes. Destaca la complementarietat existent entre els negocis de generació i comercialització elèctrica, les polítiques d'immunització del marge de comercialització de gas a l'escenari energètic, l'optimització en el *mix* de generació elèctrica i aprovisionament de gas, la naturalesa regulada de negocis amb una contribució del 61,3% als resultats de l'explotació i l'abaratiment dels costos financers.

GAS NATURAL considera que el context macroeconòmic no ha ocasionat a 31 de desembre de 2009 cap impacte significatiu en les principals hipòtesis que pugui donar lloc a un deteriorament dels fons de comerç i altre immobilitzat intangible i material, dels actius corresponents a compromisos per pensions i del valor raonable dels actius i passius financers.

Principals magnituds econòmiques

	2009	2008	%
Import net de la xifra de negocis	14.879	13.544	9,9
Ebitda	3.937	2.564	53,5
Resultat d'exploració	2.448	1.794	36,5
Resultat atribuïble a accionistes de la soc. dominant	1.195	1.057	13,1
Inversions	15.696	3.697	–
Deute financer net (el 31/12)	20.916	4.913	–

Principals magnituds físiques**Distribució de gas i electricitat:**

	2009	2008	%
Distribució de gas (GWh):	402.692	481.414	(16,4)
Espanya:	229.585	270.073	(15,0)
Vendes de gas a tarifa	26	14.177	–
ATX	229.559	255.896	(10,3)
Internacional:	173.107	211.341	(18,1)
Vendes de gas a tarifa	110.171	146.697	(24,9)
ATX	62.936	64.644	(2,6)
Distribució d'electricitat (GWh):	34.973	–	–
Espanya:	21.435	–	–
Vendes d'electricitat a tarifa	2.037	–	–
ATX	19.398	–	–
Internacional:	13.538	–	–
Vendes d'electricitat a tarifa	12.798	–	–
ATX	740	–	–
Punts de subministrament de distribució de gas, en milers (el 31/12):	11.534	11.492	2,6
Espanya	5.698	5.842	(1,9)
Internacional	5.836	5.650	3,3
Punts de subministrament de distribució d'electricitat, en milers (el 31/12):	9.144	–	–
Espanya	3.698	–	–
Internacional	4.965	–	–
TIEPI (minuts)	59	–	–

Negocis energètics:

	2009	2008	%
Energia elèctrica produïda (GWh):	54.125	31.543	71,6
Espanya:	28.728	18.249	57,4
Hidràulica	1.849	–	–
Nuclear	2.908	–	–
Carbó	741	–	–
Fueloil–gas	4	–	–
Cicles combinats	21.192	17.344	22,2
Renovables	2.034	905	–
Internacional:	25.397	13.294	91,0
Hidràulica	1.633	–	–
Cicles combinats	22.638	13.294	70,3
Fuel	1.126	–	–
Capacitat de generació elèctrica (MW):	17.861	6.581	–
Espanya:	13.410	4.094	–
Hidràulica	1.860	–	–
Nuclear	589	–	–
Carbó	2.048	–	–
Fueloil–gas	617	–	–
Cicles combinats	7.322	3.703	97,7
Renovables	974	391	–
Internacional:	4.451	2.487	–
Hidràulica	73	–	–
Cicles combinats	4.057	2.487	63,1
Fuel	310	–	–
Subministrament de gas (GWh):	286.152	328.741	(13,0)
Espanya	234.230	275.398	(14,9)
Resta	51.922	53.343	(2,7)
UF Gas ⁽¹⁾ :			
Comercialització de gas a Espanya (GWh)	34.854	–	–
Comercialització internacional (GWh)	10.785	–	–
Transport de gas-EMPL (GWh)	109.230	133.497	(18,2)

(1) Magnituds al 100%

Anàlisi de resultats consolidat

L'adquisició d'UNIÓN FENOSA i la seva incorporació per integració global als resultats consolidats des del 30 abril 2009 dóna lloc a significatives variacions en la comparació amb l'any anterior.

Import net de la xifra de negocis

	2009	%s/total	2008	%s/total	%2009/2008
Distribució de gas	3.502	23,5	4.406	32,5	(20,5)
Espanya	1.360	9,1	1.711	12,6	(20,5)
Amèrica Llatina	1.959	13,2	2.531	18,7	(22,6)
Itàlia	183	1,2	164	1,2	11,6
Distribució d'electricitat	1.870	12,6	–	–	–
Espanya	523	3,5	–	–	–
Amèrica Llatina	1.238	8,3	–	–	–
Moldàvia	109	0,7	–	–	–
Electricitat	4.446	29,9	2.718	20,1	63,6
Espanya	3.476	23,4	1.898	14,0	83,1
Internacional	970	6,5	820	6,1	18,3
Upstream & Midstream	276	1,9	284	2,1	(2,8)
Majorista i Minorista	6.853	46,1	8.220	60,7	(16,6)
Unión Fenosa Gas	348	2,3	–	–	–
Altres activitats	425	2,9	167	1,2	154,5
Ajustos de consolidació	(2.841)	(19,1)	(2.251)	(16,6)	26,2
Total	14.879	100,0	13.544	100,0	9,9

L'import net de la xifra de negocis de 2009 puja a 14.879 milions d'euros i registra un increment del 9,9% respecte l'any anterior per la incorporació d'UNIÓN FENOSA tot i el descens dels preus de l'electricitat a Espanya en relació a l'any anterior juntament amb una menor producció elèctrica.

Ebitda ⁽¹⁾

	2009	%s/total	2008	%s/total	%2009/2008
Distribució de gas	1.493	37,9	1.389	54,2	7,5
Espanya	927	23,5	886	34,6	4,6
Amèrica Llatina	510	13,0	467	18,2	9,2
Itàlia	56	1,4	36	1,4	55,6
Distribució d'electricitat	643	16,3	–	–	–
Espanya	385	9,8	–	–	–
Amèrica Llatina	242	6,1	–	–	–
Moldàvia	16	0,4	–	–	–
Electricitat	1.052	26,7	516	20,1	103,9
Espanya	806	20,5	366	14,3	120,2
Internacional	246	6,2	150	5,9	64,0
Upstream & Midstream	181	4,6	185	7,2	(2,2)
Majorista i Minorista	396	10,1	465	18,1	(14,8)
Unión Fenosa Gas	122	3,1	–	–	–
Altres activitats	50	1,3	10	0,4	–
Total	3.937	100,0	2.564	100,0	53,5

(1) Ebitda = Benefici d'explotació + Amortitzacions + Provisions operatives-Altres resultats.

L'Ebitda de 2009 arriba als 3.937 milions d'euros, amb un augment del 53,5% respecte al de l'any anterior, degut principalment a la incorporació d'UNIÓN FENOSA.

L'activitat de distribució de gas i electricitat, a Espanya i internacional, representa un 54,2% de l'Ebitda de GAS NATURAL. La major contribució correspon a la distribució regulada de gas a Espanya, amb un 23,5%.

Resultat d'exploració

	2009	%s/total	2008	%s/total	%2009/2008
Distribució de gas	1.097	44,8	944	52,6	16,2
Espanya	665	27,2	573	31,9	16,1
Amèrica Llatina	407	16,6	363	20,2	12,1
Itàlia	25	1,0	8	0,4	212,5
Distribució d'electricitat	405	16,5	–	–	–
Espanya	262	10,7	–	–	–
Amèrica Llatina	131	5,3	–	–	–
Moldàvia	12	0,5	–	–	–
Electricitat	509	20,8	331	18,5	53,8
Espanya	432	17,6	262	14,6	64,9
Internacional	77	3,1	69	3,8	11,6
Upstream & Midstream	133	5,4	136	7,6	(2,2)
Majorista i Minorista	339	13,8	438	24,4	(22,6)
Unión Fenosa Gas	52	2,1	–	–	–
Altres activitats	(87)	(3,5)	(55)	(3,1)	56,4
Total	2.448	100,0	1.794	100,0	36,5

D'altra banda, les dotacions a amortitzacions augmenten un 93,0%, mentre que les dotacions a provisions augmenten de 44 a 139 milions d'euros, de manera que el benefici operatiu es situa en 2.448 milions d'euros, amb un creixement del 36,5%.

Resultat financer

El cost del deute financer net al 2009 és de 799 milions d'euros, augment que es deu bàsicament a l'increment del deute brut mitjà, conseqüència del deute financer contret per l'adquisició d'UNIÓN FENOSA i a la incorporació al perímetre de consolidació de l'esmentat Grup. No obstant això, cal assenyalar que la taxa d'interès del deute financer brut s'ha reduït en 224 punts bàsics des de desembre de 2008 a desembre de 2009, a causa de la baixada dels tipus d'interès i al canvi en la composició de l'estructura del deute.

Resultat per alienacions d'instruments financers

Els resultats de l'alienació d'instruments financers el 2009 arriben als 101 milions d'euros a causa de la venda de la participació del 5% en el capital d'Enagás, S.A., d'acord als compromisos adquirits davant la Comissió Nacional de la Competència.

Resultat d'entitats valorades pel mètode de la participació

En aquest capítol s'inclou l'aportació d'UNIÓN FENOSA per la seva consolidació pel mètode de la participació des del 28 febrer 2009 al 30 d'abril de 2009, per 46 milions d'euros. Altres partides incloses corresponen fonamentalment als resultats de les participacions minoritàries a Indra (fins a la seva venda parcial) i en societats distribuïdores de gas a Espanya (Gas Aragón). El resultat corresponent a la participació en resultats en associades en el període és de 59 milions d'euros.

Impost sobre beneficis

GAS NATURAL tributa a Espanya en el règim de consolidació fiscal, tenint la consideració de subjecte passiu el grup fiscal, determinant la seva base imposable per l'agregació de les bases imposables de les societats integrants del Grup. Amb data 1 de setembre de 2009 com a conseqüència de la inscripció en el Registre Mercantil de la fusió de Gas Natural SDG, S.A. amb Unión Fenosa, S.A. i Unión Fenosa Generación, S.A. s'ha produït l'extinció del Grup Fiscal d'Unión Fenosa i la incorporació al Grup Gas natural de les societats pertanyents al Grup Fiscal extingit. Aquesta operació de fusió s'ha acollit al règim especial de neutralitat fiscal establert en el Capítol VIII del Títol VII del text refós de la Llei de l'Impost sobre Societats.

La resta de societats residents a Espanya que no formen part del règim especial tributen de forma independent i les no residents tributen en cada un dels països on operen, aplicant-se el tipus de gravamen vigent en l'impost sobre societats (o impost equivalent) sobre els beneficis del període.

La despesa per impost sobre societats en el període puja a 440 milions d'euros, el que suposa un tipus efectiu de gravamen del 24,6%, enfront del 24,4% registrat en el mateix període de l'any anterior. El diferencial respecte del tipus general de gravamen obeeix a les deduccions generades, principalment per la venda del 5% d'Enagás i de diverses societats i actius de distribució i subministrament de gas, realitzades en compliment de disposicions de la normativa de defensa de la competència, a l'aplicació de diferents règims de tributació de societats l'activitat de les quals es desenvolupa en altres jurisdiccions i l'efecte dels resultats nets integrats pel mètode de la participació.

Resultat procedent d'operacions interrompudes, net d'impostos

El 9 de desembre de 2009 es va materialitzar la venda de l'empresa colombiana Empresa de Energía del Pacífico, S.A. (EPSA). D'acord amb la NIIF 5, atès que aquests actius i passius associats es consideren components que representen una línia de negoci significativa (Generació Colòmbia), els resultats aportats s'han considerat activitats interrompudes.

Aquest epígraf recull el resultat net d'impostos d'EPSA per un import de 39 milions d'euros derivat tant de la consolidació dels seus resultats operatius per integració global des de maig a novembre de 2009, com del resultat de la seva venda.

Interessos minoritaris

Les principals partides que componen aquest capítol corresponen als resultats de la participació dels minoritaris en EMPL, en el subgrup de societats participades a Gas Natural ESP, a Gas Natural BAN, a Gas Natural México i a les companyies brasileres CEG i CEG Rio, a més d'altres societats a Espanya. Des del 30 d'abril de 2009 inclou els interessos minoritaris de les societats procedents d'UNIÓN FENOSA.

El resultat atribuït als interessos minoritaris el 2009 puja a 195 milions d'euros, amb un augment de 80 milions d'euros respecte l'any anterior.

Inversions

Les inversions totals ascendeixen a 15.696 milions d'euros i inclouen la inversió financera realitzada en l'adquisició de la participació del 80,5% a Unión Fenosa durant l'any 2009.

El desglossament de les inversions per naturalesa és el següent:

	2009	2008	%
Inversions materials	1.767	1.068	65,4
Inversions en actius intangibles	117	141	(17,0)
Inversions financeres	13.812	2.488	–
Total inversions	15.696	3.697	–

Les inversions materials de l'exercici arriben als 1.767 milions d'euros, amb un augment del 65,4% respecte a les del mateix període de l'any anterior, a causa de la incorporació de les inversions d'UNIÓN FENOSA, principalment en generació i distribució d'electricitat. Les inversions financeres per import de 13.812 milions d'euros corresponen fonamentalment a l'adquisició del 80,5% d'UNION FENOSA realitzada durant l'exercici.

El detall per activitats de les inversions materials és el següent:

	2009	2008	%
Distribució:	501	662	(24,3)
Espanya	357	461	(22,6)
Amèrica Llatina	100	136	(32,5)
Itàlia	44	65	(26,5)
Distribució d'electricitat	311	–	–
Espanya	225	–	–
Amèrica Llatina	9	–	–
Moldàvia	77	–	–
Electricitat:	749	353	–
Espanya	587	310	89,4
Internacional	162	43	–
<i>Up+midstream</i>	139	21	–
Majorista & Minorista	18	12	50,0
Unión Fenosa Gas	12	–	–
Resta	37	20	85,0
Total inversions materials	1.767	1.068	65,4

La inversió en distribució de gas en el seu conjunt arriba als 501 milions d'euros, un 24,3% inferior al mateix període de l'any anterior.

GAS NATURAL destina el 33,2% de les seves inversions materials a l'activitat d'electricitat a Espanya, principalment, al desenvolupament de les centrals de cicle combinat de Màlaga i Port de Barcelona, la instal·lació de les plantes de dessulfuració en les centrals tèrmiques de Narcea i La Robla, l'adaptació de la central tèrmica de Meirama i el desenvolupament de projectes de parcs de generació eòlica.

El 20,2% de les inversions materials en el període correspon a l'activitat de distribució de gas a Espanya materialitzada en la posada en servei de 2.119 km de nova xarxa en els últims dotze mesos, amb un creixement del 4,4%, el que permet continuar amb un considerable ritme de captació de nous punts de subministrament, tot i l'alentiment en el segment de nova edificació.

Anàlisi de resultats per segments

L'adquisició d'UNIÓN FENOSA i la seva incorporació per integració global als resultats consolidats des del 30 d'abril de 2009 dóna lloc a significatives variacions en la comparació amb l'any anterior.

En aquest sentit cal destacar els nous segments d'activitat que aporta UNION FENOSA que no tenen comparativa en l'exercici anterior. A més, les activitats d'Electricitat Espanya, Electricitat Internacional i Majorista i Minorista inclouen el 2009 l'aportació d'UNIÓN FENOSA des del 30 d'abril de 2009.

Distribució gas Espanya

Inclou l'activitat retribuïda de distribució de gas, els ATX (serveis d'accés de tercers a la xarxa) i el transport secundari, així com les activitats no retribuïdes de distribució (lloguer de comptadors, escomeses a clients, etc.) a Espanya.

Al 2008 s'inclou el subministrament de gas a tarifa, activitat que va finalitzar el 30 de juny de 2008 i que, per tant, no es recull en els comptes de 2009.

Resultats

	2009	2008	%
Import net de la xifra de negocis	1.360	1.711	(20,5)
Aprovisionaments	(49)	(375)	(86,9)
Despeses de personal, net	(62)	(73)	(15,1)
Altres despeses/ingressos	(322)	(377)	(14,6)
Ebitda	927	886	4,6
Altres resultats	50	–	–
Dotació a l'amortització	(315)	(303)	3,9
Dotació a provisions	3	(10)	(130,0)
Beneficis d'exploració	665	573	16,1

L'import net de la xifra de negocis de l'activitat de distribució de gas a Espanya arriba als 1.360 milions d'euros, amb un descens del 20,5% respecte a la del mateix període de l'any anterior. Això ha estat degut a la finalització de l'activitat de vendes de gas a tarifa que, d'acord amb Llei 12/2007 i amb l'Ordre ITC/2309/2007, va deixar de realitzar-se des del dia 1 de juliol de 2008.

L'Ebitda es situa en 927 milions d'euros, 41 milions d'euros per sobre de l'any anterior, tot i haver cessat l'activitat de subministrament a tarifa abans esmentada. La major retribució regulada de distribució per a l'exercici 2009 i la contenció de la despesa han permès superar l'aportació a l'Ebitda del subministrament a tarifa.

Principals magnituds

Les principals magnituds en l'activitat de distribució de gas a Espanya han estat les següents:

	2009	2008	%
Vendes activitat de gas (GWh):	229.585	270.073	(15,0)
Vendes de gas a tarifa:	26	14.177	(99,8)
Residencial	27	13.910	(99,8)
Industrial	(1)	267	(100,4)
ATX	229.559	255.896	(10,3)
Xarxa de distribució (km)	47.597	48.578	(2,0)
Increment de punts de subministrament, en milers	101	161	(37,3)
Punts de subministrament, en milers (el 31/12)	5.698	5.842	(1,9)

Les vendes de l'activitat regulada de gas a Espanya, que agrupa el subministrament de gas a tarifa fins al 30 de juny de 2008 i els serveis d'accés de tercers a la xarxa (ATX), tant de distribució de gas com de transport secundari, ascendeixen a 229.585 GWh amb un descens del 15,0% e inclouen regularitzacions per cessament d'activitat en el mercat residencial.

Els serveis de distribució i transport secundari per a l'accés de tercers a la xarxa (ATX) disminueixen en un 10,3%, afectats pel descens de l'activitat industrial des de l'últim trimestre de l'any 2008, i arriben als 229.559 GWh, dels quals 91.862 GWh (-22,5%) corresponen a serveis realitzats per tercers i la resta, 137.697 GWh (+0,3%), a la comercialització de gas natural com a principal operador en el mercat liberalitzat de gas.

GAS NATURAL continua amb l'expansió de la seva xarxa de distribució, que arriba als 47.597 km a 31 de desembre de 2009. Sense comptar l'efecte de les desinversions a Cantàbria i Múrcia s'arribarien als 50.697 km i 33 nous municipis el 2009. El nombre de punts de subministrament arriba als 5.698.000 un cop descomptades aquestes desinversions. S'incrementa en 101.000 en els últims dotze mesos, un 37,3% inferior al mateix període de l'any anterior fonamentalment pel menor volum de construcció de nous habitatges i per l'efecte de les desinversions a Cantàbria i Múrcia.

En el marc del pla d'actuacions aprovat per la Comissió Nacional de la Competència (CNC) en relació amb el procés de compra d'UNION FENOSA, GAS NATURAL ha donat compliment als compromisos adquirits relatius a la desinversió en actius de distribució de gas.

En aquest sentit, el 31 de desembre de 2009, es va materialitzar la venda dels actius de distribució de gas a baixa pressió a la Comunitat Autònoma de Cantàbria (Gas Energia Distribución Cantàbria, S.A. anteriorment anomenada Gas Natural Cantabria SDG, S.A.) i en la Regió de Múrcia (Gas Energia Distribución Murcia, S.A. anteriorment anomenada Gas Natural Murcia SDG, S.A.), que engloben 2.611 km de xarxes de distribució en baixa pressió i 256.000 punts de subministrament, que suposen 3.500 GWh anuals de gas, la major part de les xarxes de distribució d'alta pressió al Principat d'Astúries, Cantàbria i País Basc, amb un total de 489 km de xarxes, que vehiculen 7.500 GWh anuals de gas, així com l'activitat de comercialització domèstica i de petites i mitjanes empreses de gas, electricitat i serveis en aquestes comunitats, que sumen 210.000 clients de gas, 4.000 d'electricitat i 67.000 contractes de serveis energètics.

I d'altra banda, el 19 de desembre de 2009, GAS NATURAL va acordar la venda de 504.000 punts de subministrament i aproximadament 400.000 clients de gas a la Comunitat Autònoma de Madrid. L'acord es troba subjecte a l'aprovació per part de les autoritats competents esperant-se el seu compliment en el primer semestre del 2010.

El 31 de desembre de 2009 es va publicar l'Ordre ITC/3520/2009 que estableix els peatges i cànons associats a l'accés de tercers a les instal·lacions gasistes per a l'any 2010 i s'actualitzen determinats aspectes relatius a la retribució de les activitats regulades del sector gasista. Aquesta ordre manté el sistema de càlcul de la retribució de distribució d'acord amb la modificació de l'any anterior, amb l'actualització de la retribució per a 2010 amb el IPH real de 2008. La retribució inicial reconeguda a GAS NATURAL per a 2010 puja a 1.070 milions d'euros (no inclou Gas Natural Murcia SDG, S.A. i Gas Natural Cantabria, S.A.).

En relació al transport secundari, la retribució per a l'any 2010 arriba als 33 milions d'euros.

Distribució gas Amèrica Llatina

Correspon a l'activitat de distribució de gas a l'Argentina, Brasil, Colòmbia i Mèxic.

	2009	2008	%
Import net de la xifra de negocis	1.959	2.531	(22,6)
Aprovisionaments	(1.217)	(1.814)	(32,9)
Despeses de personal, net	(67)	(66)	1,5
Altres despeses/ingressos	(165)	(184)	(10,3)
Ebitda	510	467	9,2
Dotació a l'amortització	(92)	(94)	(2,1)
Dotació a provisions	(11)	(10)	10,0
Beneficis d'explotació	407	363	12,1

Els resultats de la distribució a Amèrica Llatina del 2009, comparats amb els de l'exercici anterior, estan afectats per la desfavorable evolució de les monedes respecte a l'Euro.

L'import net de la xifra de negocis arriba als 1.959 milions d'euros i registra una disminució del 22,6%, pel descens de les vendes i per l'evolució canviària.

L'Ebitda arriba als 510 milions d'euros, amb un augment del 9,2% respecte al registrat l'any anterior. Sense considerar l'efecte per tipus de canvi, aquest indicador augmentaria un 14,5% respecte l'exercici anterior.

Destaca l'aportació del Brasil i Colòmbia, representant entre els dos països el 79,4% del total de l'Ebitda.

Principals magnituds

A continuació es mostren les principals magnituds físiques del negoci de distribució de gas a Amèrica Llatina:

	2009	2008	%
Vendes activitat de gas (GWh):	169.612	208.408	(18,6)
Vendes de gas a tarifa	107.197	144.065	(25,6)
ATX	62.415	64.343	3,0
Xarxa de distribució (km)	62.315	61.196	1,8
Increment de punts de subministrament, en milers	169	176	(4,0)
Punts de subministrament, en milers (el 30/06)	5.422	5.253	3,2

Les principals magnituds físiques per països l'any 2009 són les següents:

	Argentina	Brasil	Colòmbia	Mèxic	Total
Vendes activitat de gas (GWh):	68.047	42.660	16.076	42.829	169.612
Increment vs. 2008 (%)	(5,4)	(43,8)	(3,9)	(2,3)	(18,6)
Xarxa de distribució	22.736	5.932	17.451	16.196	62.315
Increment vs 31/12/2008 (km)	376	51	399	293	1.119
Punts de subministrament, en milers (el 31/12)	1.425	802	2.031	1.164	5.422
Increment vs. 31/12/2008, en milers	32	13	105	19	169

Al 2009 la xifra de punts de subministrament de distribució de gas arriba als 5.422 milers. Es mantenen les elevades taxes de creixement interanual amb un increment de 169.164 punts de subministrament, destacant Colòmbia amb un augment de 105.197 punts de subministrament, superant la xifra de 2 milions de clients, pels majors nivells de captació a la zona de Bogotá i l'Altiplà Cundiboyacense.

Les vendes de l'activitat de gas a Amèrica Llatina, que agrupa les vendes de gas i els serveis d'accés de tercers a la xarxa (ATX), ascendeixen a 169.612 GWh amb un decrement del 18,6% respecte a les vendes registrades en l'exercici anterior. Aquesta caiguda generalitzada es produeix bàsicament en els mercats de generació elèctrica e industrial.

La xarxa de distribució s'incrementa en 1.119 km en els últims dotze mesos, fins arribar als 62.315 km de finals de 2009, amb un creixement del 1,8%.

Cal destacar els següents aspectes en relació amb l'activitat a la regió:

A l'Argentina segueixen les negociacions amb l'Administració per a l'aplicació d'un nou marc tarifari. Durant el mes de setembre de 2009 s'ha arribat a un acord tècnic amb ENARGAS respecte a l'increment de l'índex de variació de costos corresponent al 2009, estant l'expedient pendent d'aprovació pel Ministeri de Planificació.

Al Brasil es va aprovar en sessió reguladora de 31 de març de 2009 un nou marc tarifari per al quinquenni 2008-2012 de les empreses CEG Rio i CEG en l'àmbit de Rio de Janeiro, amb un increment addicional de l'11,8% i 11,3%, respectivament.

A Colòmbia es mantenen els nivells de creixement del mercat d'automoció augmentant el nombre d'estacions de GAS NATURAL vehicular un 8,9%, passant de 158 estacions l'any 2008 a 172 estacions l'any 2009. Així mateix, s'incrementa el nombre de vehicles convertits en un 7,1%, passant de 110.092 vehicles al 2008 a 117.872 vehicles al 2009.

Amb data 23 de juliol de 2009 s'aproven els expedients tarifaris de les concessions de Monterrey, Nuevo Laredo, Toluca i Saltillo per al quinquenni 2008-2012, el que suposa un increment mitjà de 18,5%.

El 21 de desembre del 2009 s'aprova l'expedient tarifari (ingrés requerit autoritzat) de la concessió de Districte Federal per al 2009-2013, el que podria suposar un increment mitjà del 30%. Al 14 de gener 2010, en el Ple de Comissionats de la Comissió Reguladora d'Energia (CRE), es va exposar la proposta de la llista de tarifes màximes i càrrecs regulats d'acord amb l'aprovació de l'ingrés requerit autoritzat.

Distribució gas Itàlia

Els resultats sota aquest epígraf corresponen a l'activitat de distribució de gas a Itàlia.

Resultats

	2009	2008	%
Import net de la xifra de negocis	183	164	11,6
Aprovisionaments	(96)	(105)	(8,6)
Despeses de personal, net	(15)	(13)	1,5
Altres despeses/ingressos	(16)	(10)	60,0
Ebitda	56	36	55,6
Dotació a l'amortització	(29)	(27)	7,4
Dotació a provisions	(2)	(1)	100,0
Beneficis d'explotació	25	8	212,5

Les operacions de distribució de gas a Itàlia representen una contribució a l'Ebitda de 56 milions d'euros, amb un augment del 55,6% respecte l'any anterior.

L'increment en l'Ebitda es deu principalment a la major remuneració de distribució, a causa del nou model regulatori per al període 2009-2012. Altres aspectes positius que han contribuït són el major volum de gas venut per les condicions meteorològiques, la incorporació de Pitta Costruzioni i unes millores en el marge de comercialització que es deuen a la nova remuneració aprovada i a una millora en el preu d'aprovisionament.

Principals magnituds

	2009	2008	%
Vendes activitat de gas (GWh):	3.495	2.933	19,2
Vendes de gas a tarifa	2.974	2.632	13,0
ATX	521	301	73,1
Xarxa de distribució (km)	5.645	5.521	2,2
Punts de subministrament, en milers (el 31/12)	414	397	4,3

El passat 3 juliol de 2008 GAS NATURAL va adquirir el grup de distribució de gas Pitta Costruzioni, que opera a la regió de Puglia al sud d'Itàlia. El grup adquirit té una llicència per distribuir gas natural a 11 municipis on compta amb 15.000 clients i una xarxa de distribució de 393 km.

Després de completar aquesta operació, GAS NATURAL amplia la seva àrea de distribució a Itàlia i arriba als 187 municipis de 8 regions: Molise, Abruzzo, Puglia, Calàbria, Sicília, Basilicata, Campània i Lazio.

GAS NATURAL arriba a Itàlia a la xifra de 414.125 punts de subministrament en el negoci de distribució de gas, aconseguint així un dels seus primers reptes comercials després d'incorporar un total de 23.033 nous punts de subministrament al 2009.

L'activitat de distribució de gas arriba als 3.495 GWh, amb un augment del 19,2% respecte a 2008 degut fonamentalment a les condicions meteorològiques i a la incorporació de Pitta (+131 GWh) distribuït a tercers en la seva totalitat.

Distribució electricitat Espanya

El negoci de distribució d'electricitat a Espanya, inclou l'activitat regulada de distribució d'electricitat i les actuacions de serveis de xarxa amb els clients, principalment els drets de connexió i enganxament, mesura dels consums i altres actuacions associades a l'accés de tercers a la xarxa de distribució de l'àmbit de GAS NATURAL.

Cal destacar que, des de l'1 de juliol de 2009, deixa d'existir l'anomenada tarifa integral amb la creació de les comercialitzadores d'últim recurs, per la qual cosa, des d'aquesta data, no es realitzen vendes d'electricitat des de l'activitat de distribució.

Resultats

	2009	2008	%
Import net de la xifra de negocis	523	–	–
Aprovisionaments	–	–	–
Despeses de personal, net	(71)	–	–
Altres despeses/ingressos	(67)	–	–
Ebitda	385	–	–
Dotació a l'amortització	(118)	–	–
Dotació a provisions	(5)	–	–
Beneficis d'explotació	262	–	–

En l'activitat regulada de distribució d'electricitat, es recullen els ingressos reconeguts a l'activitat (transport, distribució i comercialització a tarifa). Els ingressos regulats per l'any 2009 tenen abast provisional, d'acord amb la ITC 3519/2009 i fins que no s'actualitzi amb dades més ajustades el model de xarxa de referència i altres paràmetres de l'activitat per a la fixació d'aquests ingressos. Els altres ingressos regulats, associats a les actuacions de serveis de xarxa amb els clients (drets de connexió i enganxament, lloguer equips de mesura i altres) es mantenen en línia amb l'exercici anterior malgrat el context de menor activitat econòmica.

Principals magnituds

	2009	2008	%
Vendes activitat d'electricitat (GWh):	21.435	–	–
Venda d'electricitat a tarifa	2.037	–	–
ATX	19.398	–	–
Punts de subministrament, en milers (el 31/12)	3.698	–	–
TIEPI (minuts)	59	–	–

Al final del 2009, la xarxa de distribució de l'empresa a Espanya arriba als 3.698 milers de punts de subministrament.

La demanda d'energia en els mercats associats a la xarxa de distribució presenta un comportament similar al registrat a nivell nacional, amb una disminució del consum, el que posa de manifest la correlació del consum elèctric amb l'activitat econòmica.

A partir de l'1 de juliol de 2009 desapareix la tarifa integral i tots els clients de les distribuïdores passen a les comercialitzadores d'últim recurs o bé a les comercialitzadores del mercat liberalitzat. La disminució de l'energia subministrada en un percentatge superior al de la demanda en xarxa es deu al decalatge entre consums i facturació i al tractament de l'energia consumida pendent de facturar.

L'indicador associat a la qualitat de servei, el Temps d'Interrupció Equivalent a la Potència Instal·lada (TIEPI) és un dels millors del sector, i en el període de maig a desembre, arriba als 59 minuts.

Cal ressaltar que, amb excepció de l'efecte Klaus, la climatologia de l'any 2009 ha estat molt favorable i és de preveure que aquest indicador, en condicions normals, es situï més proper a la banda dels 70 o 80 minuts. En qualsevol cas, GAS NATURAL manté una preocupació permanent per aquest indicador i, en aquest sentit, assigna els corresponents recursos per desenvolupar i millorar les instal·lacions i per a les actuacions d'operació i manteniment de les instal·lacions.

La demanda d'energia en els mercats associats a la xarxa de distribució presenta un comportament similar al registrat a nivell nacional amb una disminució del consum en termes de demanda en xarxa.

L'Ordre ITC/3519/2009 revisa la retribució de la distribució elèctrica de l'any 2009 i estableix la del 2010. L'ordre determina que els valors calculats són provisionals mentre es porta a terme la validació i contrastació del model de xarxa de referència utilitzat de forma preliminar per la Comissió Nacional de l'Energia (CNE). En concret, la retribució inicial reconeguda a GAS NATURAL per a l'exercici 2010 ascendeix a 697 milions d'euros per a les activitats de distribució i 48 milions d'euros per a les activitats de transport. L'esmentada ordre, en la disposició addicional desena, estableix un mandat a la CNE perquè, conjuntament amb les empreses distribuïdores elèctriques, procedeixin a iniciar aquest procés de contrastació i validació, que posteriorment, ha de ser informat al Ministeri d'Indústria, Turisme i Comerç. GAS NATURAL considera que l'esmentat procés de contrastació i validació pot millorar la retribució provisional inicialment establerta.

Distribució electricitat Amèrica Llatina

Correspon a l'activitat regulada de distribució d'electricitat a Colòmbia, Guatemala, Nicaragua i Panamà.

Resultats

	2009	2008	%
Import net de la xifra de negocis	1.238	–	–
Aprovisionaments	(861)	–	–
Despeses de personal, net	(31)	–	–
Altres despeses/ingressos	(104)	–	–
Ebitda	242	–	–
Dotació a l'amortització	(44)	–	–
Dotació a provisions	(67)	–	–
Beneficis d'explotació	131	–	–

L'Ebitda del negoci de Distribució d'Electricitat a Amèrica Llatina representa un 6,1% de l'Ebitda de GAS NATURAL.

L'Ebitda de les distribuïdores d'Amèrica Llatina correspon a Colòmbia (132 milions), Panamà (48 milions), Nicaragua (30 milions) i Guatemala (32 milions).

Principals magnituds

	2009	2008	%
Vendes activitat d'electricitat (GWh):	12.054	–	–
Venda d'electricitat	11.314	–	–
ATX	740	–	–
Punts de subministrament, en milers (el 31/12)	4.158	–	–

Les vendes d'activitat d'electricitat arriben als 12.054 GWh i la xifra de clients supera els 4.100.000.

Les principals magnituds físiques per països al 2009 són les següents:

	Colòmbia	Guatemala	Nicaragua	Panamà	Total
Vendes activitat d'electricitat (GWh):	6.966	1.229	1.562	2.297	12.054
Punts de subministrament, en milers	1.613	1.372	720	454	4.158
Índex de pèrdues de xarxa (%)	11,7	17,1	22,0	9,8	–

La demanda d'energia en els països d'Amèrica Llatina es manté en línia amb la registrada en el mateix període de l'any anterior. Els indicadors operatius bàsics del negoci, associats a la gestió d'energia, índex de pèrdues d'energia e índex de cobraments, es situen en línia amb els objectius fixats en els plans d'actuació posats en marxa.

Destaca Colòmbia, on GAS NATURAL va subministrar als seus clients 6.966 GWh amb uns nivells de pèrdues d'energia en la xarxa de distribució de l'ordre de l'11,7%

Els indicadors operatius bàsics del negoci, associats a la gestió d'energia, índex de pèrdues e índex de cobraments, es situen en valors relativament millors respecte a l'any anterior i en línia amb els objectius fixats en els plans d'actuació posats en marxa.

Distribució electricitat Moldàvia

El negoci a Moldàvia consisteix en la distribució regulada d'electricitat i comercialització a tarifa d'aquesta en l'àmbit de la capital i zones del centre i sud del país.

Resultats

	2009	2008	%
Import net de la xifra de negocis	109	–	–
Aprovisionaments	(82)	–	–
Despeses de personal, net	(5)	–	–
Altres despeses/ingressos	(6)	–	–
Ebitda	16	–	–
Dotació a l'amortització	(5)	–	–
Dotació a provisions	1	–	–
Beneficis d'explotació	12	–	–

L'Ebitda del negoci elèctric representa un 0,4% de l'Ebitda de GAS NATURAL.

La revisió tarifària duta a terme que, a més del cost d'adquisició de l'energia, retribueix l'activitat inversora i operadora de GAS NATURAL, ha permès una notable millora respecte l'any anterior.

Principals magnituds

	2009	2008	%
Vendes activitat d'electricitat (GWh):	1.484	–	–
Venda d'electricitat a tarifa	1.484	–	–
ATX	–	–	–
Punts de subministrament, en milers (el 31/12)	807	–	–
Índex de pèrdues de xarxa (%)	14	–	–

La distribució d'electricitat a Moldàvia té un àmbit d'actuació que abasta el 70% de la població.

La demanda d'energia elèctrica a Moldàvia registra un creixement una mica superior a l'1% i la base de clients augmenta un 1,6%.

La millora dels processos operatius relatius al control de l'energia i a les actuacions inversores i d'operació i manteniment que s'estan duent a terme en aquest país, estan permetent una millora constant de l'índex de pèrdues d'energia en les xarxes de distribució, amb un indicador situat en el 14,0%, enfront del 15,4% registrat en la mateixa data de l'any anterior, cosa que contribueix a la millora del marge de compra-venda d'energia.

Electricitat Espanya

Inclou les activitats de generació d'electricitat a Espanya, el trading d'electricitat en mercats majoristes i la comercialització majorista i minorista d'electricitat en el mercat liberalitzat espanyol.

Resultats

	2009	2008	%
Import net de la xifra de negocis	3.394	1.898	78,8
Aprovisionaments	(2.235)	(1.378)	62,2
Despeses de personal, net	(86)	(4)	–
Altres despeses/ingressos	(267)	(150)	78,0
Ebitda	806	366	120,2
Dotació a l'amortització	(360)	(98)	–
Dotació a provisions	(14)	(6)	–
Beneficis d'explotació	432	262	64,9

L'import net de la xifra de negocis de l'activitat d'electricitat a l'any 2009 arriba als 3.394 milions d'euros, superior en un 78,8% a la xifra de l'any anterior, degut fonamentalment a la incorporació d'Unión Fenosa tot i la disminució dels preus de l'electricitat i d'una menor producció.

En termes d'Ebitda, els resultats obtinguts el 2009 s'eleva a 806 milions d'euros, un 120,2% superior a la xifra de l'any anterior, condicionada pels motius anteriorment esmentats. Cal assenyalar la caiguda experimentada, tant de la producció com dels preus del mercat majorista espanyol. L'energia comercialitzada i contractada en els mercats a termini i els contractes de subministrament de gas amb preus indexats al pool, proporcionen en termes anuals per al Grup, un grau de cobertura davant del risc de variació de preu del pool del 90%.

En l'entorn nacional, la demanda elèctrica peninsular ha patit una important caiguda com a conseqüència de la recessió econòmica, destacant la disminució de l'activitat industrial. La demanda peninsular en 2009 (251.509 GWh), ha resultat un 4,5% inferior a la demanda de 2008. Una vegada corregida pels efectes de laboralitat i temperatura, la reducció de la demanda real és del 4,3%. Addicionalment, el fet que el saldo net exportador d'energia elèctrica a altres països de l'entorn hagi disminuït un 26,5%, suposa una disminució de la generació neta a Espanya d'un 5,3%.

La punta de potència màxima de l'any 2009 continua sent la registrada a les 20 hores del 13 de gener amb 44.440 MW de potència mitjana horària, 436 MW inferior al valor màxim històric assolit el desembre de 2007.

Aquesta reducció de la demanda nacional, unida a l'increment de la generació en règim especial, que l'any 2009 s'ha incrementat un 20,4% respecte al mateix període de l'any anterior, contribuint més del 30% a la cobertura de la demanda, ha donat lloc a una reducció de la generació en règim ordinari del 13,3%.

Totes les tecnologies en Règim Ordinari han reduït la seva producció l'any 2009 respecte a la realitzada l'any anterior, llevat de la generació hidràulica, que ha augmentat un 11,5% com a conseqüència de la major hidraulicitat, particularment significativa en acabar l'any. L'energia produïble registrada el 2009 presenta una probabilitat de ser superada (PSS), respecte del produïble medi històric, del 73%, és a dir, estadísticament, 73 de cada 100 anys, serien més humits que el 2009, igual que en el mateix període de l'any anterior.

La generació nuclear s'ha reduït en un 10,6%, motivada pels manteniments que s'han dut a terme en el període, amb més incidència que l'any 2008. La resta de tecnologies tèrmiques han estat les principals afectades i, entre aquestes, especialment el carbó, que disminueix un 26,9% la seva producció respecte a la realitzada l'any anterior.

Els cicles combinats disminueixen un 14,2%, però malgrat això la seva aportació a la generació nacional es situa en el 28,6%, enfront del 31,6% registrat el 2008. Si es pren com a referència la generació en Règim Ordinari, la producció amb cicles combinats el 2009 representa el 41,1%, similar al 41,4% l'exercici anterior. Aquest efecte de reducció de la demanda elèctrica nacional, i en particular de la generació amb cicles combinats i carbó (que són les tecnologies que habitualment determinen el preu del pool), ha originat una caiguda en els preus del mercat elèctric que s'ha vist amplificada pel més que significatiu descens dels mercats internacionals de matèries primeres energètiques que, durant 2009, han reduït la seva cotització en valors de l'ordre del 45%.

Així, el Brent ha passat de cotitzar 97,3 \$/bbl de mitjana en 2.008 a 61,7 \$/bbl de mitjana anual en 2009 (36,6% de reducció). L'API 2, principal indicador del cost del carbó a Europa, s'ha reduït un 52,2%, passant de 147,8 \$/t de mitjana anual en 2.008 a 70,7 \$/t el 2009. Finalment el CO₂ no ha estat aliè a aquests moviments, veient caure la seva cotització (EUAs a Bluenext) dels 22,3 €/t de mitjana en 2008 als 13,1 €/t de mitjana el 2009 (-41,3%). Amb tot, el preu mitjà ponderat del mercat diari per l'any 2009 ha estat de 38,0 €/MWh, un 42,0% inferior al de l'any anterior (65,5 €/MWh).

Principals magnituds

Les principals magnituds en l'activitat d'electricitat de GAS NATURAL a Espanya són les següents:

	2009	2008	%
Capacitat de generació elèctrica (MW):	13.410	4.094	227,6
Hidràulica	1.860	–	–
Nuclear	589	–	–
Carbó	2.048	–	–
Fueloil–gas	617	–	–
Cicles combinats	7.322	3.703	97,7
Renovables	974	391	149,1
Energia elèctrica produïda (GWh):	28.728	18.249	57,4
Hidràulica	1.849	–	–
Nuclear	2.908	–	–
Carbó	741	–	–
Fueloil–gas	4	–	–
Cicles combinats	21.192	17.344	22,2
Renovables	2.034	905	124,8
Vendes de carbó (Kt)	1.708	–	–

La producció elèctrica peninsular de GAS NATURAL va ser de 28.728 GWh, un 57,4% superior a la del 2008. D'aquesta xifra, 26.694 GWh corresponen a la generació en Règim Ordinari, amb un augment del 35,0%. La generació en Règim Especial, que ha assolit la xifra de 2.034 GWh, presenta un increment del 124,8%.

La producció hidràulica realitzada durant l'any arriba als 1.849 GWh com a conseqüència de les característiques hidrològiques del 2009, un any que, encara que ha de ser qualificat com a sec (pràcticament un any mitjà gràcies a les aportacions de les últimes setmanes), des del punt de vista hidrològic, amb una PSS (probabilitat que el produïble registrat sigui superat, respecte de la sèrie històrica del produïble mitjà) del 69%, notablement més favorable que la PSS de l'any passat (91%) 688 GWh. El nivell de reserves de les conques de GAS NATURAL se situa en el 43% d'ompliment, 16 punts percentuals superior al finalitzar 2008 (27%).

La producció nuclear arriba a 2.908 GWh.

Respecte a la producció tèrmica, per la menor demanda i el creixement del Règim Especial, s'ha reduït la producció amb carbó. La generació d'electricitat amb cicles combinats puja a 21.192 GWh l'any, un 22,2% superior a l'exercici anterior a causa de l'aportació dels cicles d'Unión Fenosa.

La quota acumulada a 31 de desembre de 2009 de GAS NATURAL en generació d'electricitat en Règim Ordinari se situa en el 20,1%.

A 31 de desembre de 2009 GAS NATURAL ha posat en marxa una potència en règim especial de 131 MW (considerant la participació del 50% en Eufer), dels quals 92 MW corresponen a instal·lacions eòliques, 24 MW a centrals minihidràuliques i 15 MW a plantes de cogeneració.

La comercialització d'electricitat inclou la comercialització en el mercat liberalitzat, la comercialització d'últim recurs i el subministrament previ a tarifa. Les vendes al mercat liberalitzat suposen una quota de comercialització del 16,6%. Pel que fa a la comercialització d'últim recurs, en vigor des de l'1 de juliol de 2009, les vendes s'han situat en 6.452 GWh i en 9.857 GWh el subministrament previ a tarifa.

S'ha continuat amb el desenvolupament de l'activitat de comercialització en els mercats energètics d'electricitat.

Adicionalment, pel que fa a l'activitat de trading transfronterer en les interconnexions Espanya-França, França-Alemanya i Alemanya-Àustria s'ha participat en les subhastes mensuals i diàries de capacitat d'interconnexió, gestionant-la en els diferents mercats dels esmentats països. També s'ha continuat la participació en les *Virtual Power Plant* (VPPs) franceses com un altre mercat de compra d'energia amb flexibilitat a França.

L'operació de GAS NATURAL en el mercat francès, alemany i austríac constitueix un pas addicional dins de l'objectiu d'expansió energètica de la comercialització majorista i del trading de gas natural cap a altres mercats europeus, per tal d'aconseguir una millor optimització de la posició elèctrica a través d'un portafoli de països i productes més diversificat.

D'altra banda, en l'àmbit de trading d'emissions de CO₂, durant l'any 2009 s'han gestionat diverses operacions de drets EUAs i crèdits CERs, tant en mercats organitzats (BLUENEXT, ECX), com amb diverses contraparts.

Adicionalment, GAS NATURAL realitza una gestió integral de la seva cartera de drets i crèdits d'emissió per a cobertura.

Mitjançant totes les activitats anteriors en mercats de contractació a terminis s'està realitzant una gestió activa de la posició i l'optimització dels marges i l'exposició al risc.

Electricitat Internacional

Correspon a l'activitat de generació d'electricitat a Amèrica Llatina (Colòmbia, Puerto Rico, Mèxic, República Dominicana i Costa Rica).

Els actius en operació a Mèxic són la central de Anahuac (Río Bravo II), de 495 MW de potència, la central de Lomas del Real (Río Bravo III), de 495 MW, la central Valle Hermoso (Río Bravo IV), de 500 MW, la central Electricidad Águila de Altamira (Altamira II), de 495 MW, situades a l'estat de Tamaulipas, al nord-oest de Mèxic, així com el gasoducte de 54 km de longitud que subministra a aquestes quatre instal·lacions, la central d'Hermosillo de 270 MW i la central de Naco Nogales de 300 MW a l'estat de Sonora; la Central de Tuxpan III i IV de 1.000 MW a l'estat de Veracruz; i la central de Saltillo, de 248 MW, situada a l'estat de Coahuila, també al nord-oest del país.

El passat 9 de desembre de 2009 es va materialitzar la venda d'Empresa de Energía del Pacífico, S.A. ESP (EPSA), de tal forma que, totes les magnituds econòmiques han estat reclassificades com a activitats interrompudes i no s'inclouen en aquesta informació.

Amb data de 17 d'octubre de 2009 GAS NATURAL va subscriure amb Colener, S.A.S, Inversiones Argos S.A. i Banca de Inversión Bancolombia S.A.-Corporación Financera, un preacord borsari encaminat a la venda de la seva participació indirecta en la societat colombiana Empresa de Energía del Pacífico, S.A. ESP.

El 24 de desembre de 2009 GAS NATURAL va arribar a un acord amb Mitsui & Co. Ltd. i Tokio Gas Co. Ltd, per a la desinversió de part del seu negoci de generació d'electricitat a Mèxic, trobant-se aquesta operació dins del marc del pla de desinversions que permet arribar a una exposició més equilibrada en el mercat mexicà, i estant pendent d'aprovació per part de les autoritats mexicanes i prevista la seva materialització durant el primer semestre del 2010.

Les plantes compreses en l'acord són la central Anahuac, S.A. de C.V, Central Lomas del Real, S.A. de C.V, Central de Valle Hermoso, S.A. de C.V, Electricidad Águila de Altamira, S. de R.L, Central de Saltillo, S.A. de C.V, Gasoducto del Río, S.A. de C.V, així com la Compañía Mexicana de Gerencia y Operación, S.A. de C.V, el que suposa una desinversió de 2.233 MW de capacitat instal·lada.

Resultats

	2009	2008	%
Import net de la xifra de negocis	970	820	18,3
Aprovisionaments	(633)	(626)	1,1
Despeses de personal, net	(15)	(10)	50,0
Altres despeses/ingressos	(76)	(34)	123,5
Ebitda	246	150	64,0
Dotació a l'amortització	(168)	(81)	107,4
Dotació a provisions	(1)	–	100,0
Beneficis d'explotació	77	69	11,5

Principals magnituds

Les principals magnituds en l'activitat són les següents:

	2009	2008	%
Capacitat de generació elèctrica (MW):	4.451	2.487	92,2
Puerto Rico (CCC)	254	254	–
Mèxic (CCC)	3.803	2.233	70,3
Costa Rica (hidràulica)	51	–	–
Panamà (hidràulica)	33	–	–
República Dominicana (fuel)	198	–	–
Kenya (fuel)	112	–	–
Energia elèctrica produïda (GWh):	25.397	13.294	91,0
Puerto Rico (CCC)	1.717	1.866	(8,0)
Mèxic (CCC)	20.921	11.428	83,1
Colòmbia (hidràulica)	1.373	–	–
Costa Rica (hidràulica)	199	–	–
Panamà (hidràulica)	61	–	–
República Dominicana (fuel)	772	–	–
Kenya (fuel)	354	–	–

Durant el 2009 l'energia generada a Mèxic ha estat de 20.921 GWh, un 83,1% superior al mateix període de l'any anterior, per l'aportació de les centrals d'UNIÓN FENOSA, i amb un factor de càrrega del 74,9%, un 8,9% superior a causa del despatx per part de la Comissió Federal d'Electricitat (CFE) derivat de la competitivitat del gas a l'àrea.

La disponibilitat, que és el factor determinant dels ingressos dels cicles combinats a Mèxic, ha estat d'un 91,8%, superior en 0,83 punts percentuals respecte a l'obtinguda en el mateix període de l'any anterior. El rendiment de les instal·lacions ha millorat en el conjunt 0,6 punts percentuals.

Continua la construcció de la central de cicle combinat de Norte, a l'estat de Durango, amb un grau d'avanç del projecte del 97,4% seguint la planificació programada. Aquesta central de 450 MW, es va adjudicar el 6 de març de 2007 i té prevista l'entrada en operació comercial en el primer trimestre de 2010.

L'energia generada a la resta de països durant l'any ha estat de 4.476 GWh. La producció a la central de Puerto Rico ha disminuït un 8% a causa del menor factor de càrrega acumulat l'any, un 77,3% enfront d'un 83,8% del mateix període de l'any anterior, ja que el preu del gas va deixar de ser competitiu en el primer semestre de l'any. A la República Dominicana, Kenya, Costa Rica i Panamà, la producció s'ha incrementat.

Això és degut a la finalització de la construcció de l'ampliació de la central existent de 58 MW de capacitat instal·lada a Kenya, entrant en operació comercial en el tercer trimestre de 2009, 52 MW corresponent a set motors de fueloil que incrementen la producció, i a l'entrada en operació comercial de la central hidràulica d'Algarrobo a Panamà durant el segon semestre de 2009.

Up & midstream

Inclou el desenvolupament dels projectes integrats de gas natural liquat (GNL), l'exploració, desenvolupament i producció d'hidrocarburs, la gestió del transport marítim i l'operació del gasoducte del Magrib-Europa.

Resultats

	2009	2008	%
Import net de la xifra de negocis	276	284	(2,8)
Aprovisionaments	(37)	(46)	(19,6)
Despeses de personal, net	(7)	(5)	40,0
Altres despeses/ingressos	(51)	(48)	6,3
Ebitda	181	185	(2,2)
Dotació a l'amortització	(48)	(49)	(2,0)
Dotació a provisions	–	–	–
Beneficis d'explotació	133	136	(2,2)

L'import net de la xifra de negocis de l'activitat d'*Up + midstream* arriba als 276 milions d'euros, amb un descens del 2,8%.

L'Ebitda de 2009 és de 181 milions d'euros, un 2,2% inferior al de l'any anterior. Tot i un nivell superior d'utilització de la flota de vaixells metaners el 2009, el menor volum de gas vehiculat i uns majors costos d'exploració en l'activitat d'Exploració i Desenvolupament han contribuït a aquesta evolució.

Les operacions d'exploració i producció de gas es registren pel mètode de *successful efforts*, pel qual els costos anteriors a la fase de perforació s'imputen a resultats en el moment en què es produeixen i els costos de la fase de perforació es capitalitzen provisionalment com a immobilitzat material en curs, pendents de la determinació de si existeixen reserves provades que justifiquin el seu desenvolupament comercial.

Principals magnituds

Les principals magnituds en l'activitat de transport internacional de gas són les següents:

	2009	2008	%
Transport de gas-EMPL (GWh):	109.230	133.497	(18,2)
Portugal-Marrocs	28.705	34.926	(17,8)
GAS NATURAL	80.525	98.571	(18,3)

L'activitat de transport de gas desenvolupada al Marroc a través de les societats EMPL i Metragaz ha representat un volum total de 109.230 GWh, amb un descens del 18,2%. D'aquesta xifra, 80.525 GWh han estat transportats per GAS NATURAL a través de la societat Sagane i 28.705 GWh per a Portugal i Marroc. La menor demanda energètica a la península Ibèrica al costat de l'optimització del balanç d'oferta-demanda de gas natural ha donat lloc a un menor volum de gas transportat i, conseqüentment, un menor nivell d'utilització del gasoducte Magrib-Europa.

El 27 de març de 2009 va tenir lloc la subhasta de capacitat d'emmagatzematges subterranis per al període comprès entre l'1 d'abril de 2009 i el 31 de març de 2010 per un volum de 4.257 GWh. La subhasta, organitzada per l'Operador del Mercat Elèctric (OMEL) i sota la supervisió de la Comissió Nacional d'Energia (CNE), es va realitzar mitjançant el procediment de rellotge ascendent casant a un preu de 1.767 euros/GWh. GAS NATURAL es va adjudicar el 37% de la capacitat subastada (1.586 GWh) en línia amb les seves previsions.

S'ha finalitzat la perforació d'un tercer sondeig d'exploració en el projecte de Gassi Chergui (Algèria) amb resultat negatiu, per la qual cosa conclouen les activitats exploratòries en el permís. D'altra banda, s'ha acabat la perforació d'un pou a Tànger-Larache (Marroc) amb resultat positiu, on GAS NATURAL participa amb un 24%, estant previst continuar amb les tasques d'exploració durant l'any 2010.

GAS NATURAL participa també juntament amb Repsol en un sondeig *off-shore* a la concessió de Montanazo (davant de la costa de Tarragona), la perforació del qual ha conclòs a finals de maig de 2009 amb resultat positiu i s'ha iniciat l'adquisició d'equips i la tramitació administrativa del projecte de desenvolupament. Addicionalment s'han dut a terme treballs de recerca geològics i de recopilació de dades relatives al permís d'investigació d'hidrocarburs a Villaviciosa (Astúries) en el qual GAS NATURAL és titular d'un 90%, estant prevista la realització d'una campanya sísmica durant l'any 2010.

D'altra banda, durant el quart trimestre de 2009 s'ha procedit a sotmetre a informació pública a tres dels cinc projectes que conformen les actuacions d'exploració, producció i emmagatzematge que GAS NATURAL té previst realitzar en els propers anys en l'àrea de la vall del Guadalquivir. Així mateix GAS NATURAL va iniciar les activitats d'exploració en dues àrees (una a Palencia-Cantàbria i una altra a Catalunya) un cop hagin estat atorgats els corresponents permisos d'investigació.

GAS NATURAL i Repsol, en consorci amb altres empreses, van signar el 2008 un acord d'accionistes amb l'objectiu de desenvolupar un projecte integrat de gas a Angola en el qual inicialment s'avaluarien les reserves de gas disponibles per posteriorment dur a terme les inversions necessàries per desenvolupar-les en forma de gas natural líquid (GNL). S'ha constituït la societat Gas Natural West Africa (60% Repsol-40% GAS NATURAL) que gestiona el projecte. El mes de març de 2009 el govern angolès va aprovar el Decret de Concessió que proporciona el marc jurídic per al desenvolupament del projecte. Actualment es troben en curs treballs exploratoris de sísmica que es perllongaran al llarg de l'any 2010. Així mateix, l'any 2010 es preveu la perforació del primer pou exploratori (Garoupa-2).

Els projectes de GAS NATURAL de desenvolupament de dos terminals de regasificació a Itàlia (Trieste-Zaule i Taranto) continuen avançant en la tramitació i aprovació dels diferents permisos necessaris. El projecte de la terminal de Trieste-Zaule va obtenir el passat gener de 2009 el dictamen positiu del Ministeri de Béns i Activitats Culturals (MIBAC) i, el juliol de 2009, el Decret d'Aprovació Mediambiental que culmina el procés d'autoritacions a nivell nacional. En el cas del projecte de Taranto, continua el procés d'autoritacions d'acord amb el que estableix la normativa italiana.

S'espera finalitzar el procés de *permitting* de Trieste i obtenir l'Autorització Única per a la construcció de la planta a finals del 2010.

Ambdós projectes són *on-shore*, estan ubicats a la zona portuària dels municipis, tenen una capacitat de regasificació prevista de 8 bcm/any i representen unes inversions de prop de 500 milions d'euros per terminal. L'entrada en servei de la terminal de Trieste està prevista en 2013. El desenvolupament d'aquestes infraestructures contribuirà a la diversificació de les fonts de proveïment de gas natural del país i a donar continuïtat al subministrament d'aquesta energia, un dels objectius de la política energètica del govern d'Itàlia.

GAS NATURAL i Gazprom han signat un acord marc de col·laboració (MOU) pel qual ambdues companyies es comprometen a concretar acords de compravenda de gas natural liquat per als propers anys, així com a ampliar la seva col·laboració a altres àmbits, com el mercat d'emissions o la generació elèctrica. En virtut de l'acord, GAS NATURAL i Gazprom han negociat una possible compravenda de GNL tant a mig com a llarg termini. Les dues companyies exploraran també possibles acords comercials per a desenvolupar els seus respectius negocis de gas al nord-oest d'Europa.

En el quart trimestre, es va dictar el laude arbitral sobre la terminació del contracte relatiu al projecte integrat Gassi Touil. El Tribunal Arbitral va declarar finalitzat dit contracte d'acord amb les seves clàusules, sense obligar a cap de les parts a indemnitzar a l'altra com a conseqüència d'aquesta terminació. El laude també va ordenar que Sonatrach comprés la participació de GAS NATURAL i Repsol a la societat conjunta encarregada de la liquèfacció en el projecte Gassi Touil pagant un preu igual a la tresoreria.

Majorista & minorista

Aquest epígraf agrupa les activitats d'aprovisionament i comercialització de gas tant a Espanya com a l'exterior i la comercialització d'altres productes i serveis relacionats amb la comercialització minorista a Espanya.

Resultats

	2009	2008	%
Import net de la xifra de negocis	6.935	8.220	(15,6)
Aprovisionaments	(6.126)	(7.433)	(17,6)
Despeses de personal, net	(62)	(64)	(3,1)
Altres despeses/ingressos	(351)	(258)	36,0
Ebitda	396	465	(14,8)
Dotació a l'amortització	(11)	(8)	37,5
Dotació a provisions	(46)	(19)	142,1
Beneficis d'exploació	339	438	(22,6)

L'import net de la xifra de negocis arriba als 6.935 milions d'euros, fet que suposa un descens del 15,6% respecte al de l'any anterior. L'Ebitda de 2009 registra uns resultats de 396 milions d'euros, amb una disminució del 14,8% respecte al de l'any anterior, degut fonamentalment al menor volum de gas comercialitzat i a un diferent mix de mercats de venda en el quart trimestre de 2009.

La diversificació de la cartera de *commodities* així com la gestió conjunta del risc de *commodity* i dòlar han contribuït a mitigar el descens en l'Ebitda en un context de significativa volatilitat en els mercats energètics i de divisa.

Principals magnituds

Les principals magnituds en l'activitat d'aprovisionament i comercialització són les següents:

	2009	2008	%
Subministrament de gas (GWh):	286.152	328.741	(13,0)
Espanya:	234.230	275.398	(14,9)
Mercat espanyol regulat	–	17.383	–
Mercat espanyol liberalitzat:	234.230	258.015	(9,2)
Comercialització GAS NATURAL ⁽¹⁾	182.299	225.800	(19,3)
Aprovisionament a tercers	51.931	32.215	61,2
Internacional:	51.922	53.343	(2,7)
França	15.627	7.397	–
Resta	36.295	45.946	(21,0)
Contractes multiproducte (a 31/12)	2.125.270	2.119.631	0,3
Contractes per client (a 31/12)	1,39	1,39	–

(1) No inclou operacions d'intercanvi amb empreses energètiques.

Fins l'1 de juliol de 2008, l'aprovisionament de gas al mercat regulat corresponia a Enagás qui, al costat de la gestió d'existències que realitza, subministrava a les societats distribuïdores de gas, tant a la pròpia GAS NATURAL com a tercers. El 2008 aquesta activitat va arribar als 17.383 GWh.

La comercialització de gas natural en el mercat liberalitzat arriba als 182.299 GWh amb un descens del 19,3% respecte l'any anterior, per un menor consum de gas per a la generació d'electricitat en cicles combinats, degut a una menor demanda energètica i els baixos preus del pool, i al descens de l'activitat econòmica. D'altra banda el proveïment al mercat liberalitzat d'altres comercialitzadores de gas arriba als 51.931 GWh, amb un augment del 61,2%.

Davant del descens de consum dels clients industrials finals, GAS NATURAL està participant activament en altres activitats a fi de diversificar la demanda.

Com a conseqüència d'això, ha estat l'adjudicatària de la subhasta realitzada per a la venda de 714 GWh de gas natural a REN Armazenagem, destinades a l'ompliment d'una nova cavitat salina al Carrizo, Portugal.

Així mateix, el juny de 2009, a la subhasta per al gas natural de la TUR, GAS NATURAL va ser adjudicatària de 20 blocs de gas de base equivalents a 720 GWh, a més de 40 blocs de gas d'hivern equivalents a 1.100 GWh, el que suposa un total de 1.820 GWh. Això representa aproximadament un terç del total subhastat.

A través de la seva sucursal portuguesa, GAS NATURAL s'ha confirmat com a primer operador independent de gas natural al mercat portuguès (opera com a comercialitzadora de gas a Portugal des del primer trimestre del 2008), amb unes vendes el 2009 de 2.200 GWh. Per aconseguir la quantitat de gas venuda es van tancar contractes de subministrament amb REN, entitat propietària de la xarxa de transport lusitana, així com amb les distribuïdores dels grups majoritaris, EDP i Galp.

A fi de garantir les seves exportacions de gas amb origen a Espanya i destinació Portugal, GAS NATURAL utilitza les entrades dels gasoductes Campomaioir (sud-est) i Valença do Minho (nord), el que li permet garantir el proveïment.

D'altra banda, GAS NATURAL ha participat de forma activa en el procés liderat pel grup ERGEG, per tal de desenvolupar les infraestructures que permetin un augment considerable de la interconnexió d'Espanya-França. S'ha confirmat l'èxit de la iniciativa en haver superat la demanda la capacitat ofertada.

Es consolida la presència de GAS NATURAL en el mercat internacional a través de l'operació en nous mercats. En aquest sentit i en l'àmbit de trading de gas, GAS NATURAL ha estat la primera empresa espanyola que entra a formar part del hub gasista belga Zeebrugge i que, per tant, té capacitat per operar en aquest país, tenint la possibilitat de realitzar operacions de compra i venda de gas al mercat majorista belga, a través de nous acords que doten a la companyia d'una cartera de possibilitats de negociació en aquest mercat, així com comercialitzar gas al mercat industrial i domèstic en el futur.

GAS NATURAL continua impulsant el desenvolupament a Espanya d'alternatives energètiques en el transport vehicular, tant en el sector públic com privat. GAS NATURAL és experta en l'ús del gas natural per a vehicles (GNV), línia de negoci que ja té desenvolupada en països d'Amèrica Llatina i Itàlia, on l'ús del gas natural per automoció està molt arrelat, i en Espanya comercialitza aquesta aplicació del gas natural amb la marca "gn auto".

A través de la línia de negoci "gn auto", GAS NATURAL ofereix la gestió completa del projecte de construcció de l'estació de càrrega (inversió econòmica i posterior manteniment i gestió) i el subministrament de gas natural ja comprimit, assegurant d'aquesta manera la màxima disponibilitat de les instal·lacions.

GAS NATURAL ha aconseguit importants avanços en el seu pla d'expansió en el mercat del gas natural vehicular a Espanya:

- La companyia ha instal·lat 5 noves estacions de subministrament, destacant 3 noves estacions a Barcelona amb els concessionaris dels serveis de recollida de residus urbans Cespa, CLD i Urbaser.
- GAS NATURAL ha guanyat un concurs per a la construcció i operació de la nova estació d'autobusos de l'EMT de Madrid amb una capacitat de més de 400 autobusos. Aquesta instal·lació es convertirà en la major d'Europa d'aquestes característiques i una de les més grans del món.

Així mateix, GAS NATURAL està treballant en el desenvolupament del model de negoci del cotxe elèctric, en col·laboració amb diverses Administracions i amb l'impuls dels diferents plans estatals d'aquesta alternativa en el transport.

GAS NATURAL ha continuat desenvolupant de manera intensiva la seva línia de negoci en solucions i serveis energètics de valor afegit, en els mercats residencial, terciari i industrial. Participa activament en el desenvolupament del mercat de l'eficiència energètica, en línia a les polítiques energètiques de promoció de l'eficiència i l'estalvi. En aquesta línia ha participat en el primer concurs públic de l'Administració General de l'Estat per a la contractació de serveis energètics en un edifici públic, en aquest cas el complex Cuzco que alberga els Ministeris d'Indústria, Turisme i Comerç, i Economia i Hisenda. La proposta de GAS NATURAL ha estat acceptada en la primera fase del concurs, quedant en la terna finalista i passant a la fase de diàleg competitiu.

Finalment, GAS NATURAL ha arribat a la xifra de 1.420.000 contractes de manteniment d'instal·lacions i aparells de gas (SERVIGAS) per als clients domèstics, desenvolupant una plataforma pròpia d'operacions amb més de 160 empreses associades i connectades mitjançant un sistema de mobilitat en línia, que ha permès incrementar les prestacions i qualitat d'aquest servei, arribant a ser el servei de la companyia més ben valorat pels nostres clients.

Finalment, GAS NATURAL ha augmentat en un 0,3% el nombre de contractes multiproducte amb els seus clients fins als 2.125.270, situant el nombre de contractes per client en 1,39 al 31 de desembre de 2009.

Unión Fenosa Gas

Aquest epígraf agrupa les activitats d'aprovisionament i comercialització de gas realitzades per Unión Fenosa Gas i inclou les infraestructures de líquüefacció a Damietta (Egipte), de regasificació de Sagunt i la gestió de la flota de vaixells.

Resultats

Unión Fenosa Gas està participada al 50% per Unión Fenosa i s'incorpora als resultats consolidats per integració proporcional.

	2009	2008	%
Import net de la xifra de negocis	348	–	–
Aprovisionaments	(208)	–	–
Despeses de personal, net	(8)	–	–
Altres despeses/ingressos	(10)	–	–
Ebitda	122	–	–
Dotació a l'amortització	(70)	–	–
Dotació a provisions	–	–	–
Beneficis d'explotació	52	–	–

L'Ebitda de Unión Fenosa Gas representa un 3,1% de l'Ebitda de GAS NATURAL.

Principals magnituds

Les infraestructures principals del negoci de gas (líqüefacció, transport marítim i regasificació) han mantingut els seus paràmetres operatius de disponibilitat i eficiència d'acord amb els valors previstos.

	2009	2008	%
Comercialització de gas Espanya (GWh)	34.854	–	–
Comercialització Internacional (GWh)	10.785	–	–
Líquüefacció (GWh)	31.385	–	–
Grup	18.266	–	–
Altres operadors	13.119	–	–
Regasificació (GWh)	53.735	–	–
Grup	26.721	–	–
Altres operadors	27.014	–	–

La planta de líquüefacció de Damietta (Egipte) ha mantingut un elevat nivell de producció, arribant als 31.385 GWh, proveint vaixells per a Unión Fenosa Gas i altres operadors.

La planta de regasificació de Sagunt va produir 53.735 GWh, que van correspondre a la descàrrega de vaixells per a Unión Fenosa Gas i altres operadors.

A la planta de regasificació de Sagunt es continua amb els treballs relatius a la construcció del quart tanc, el projecte d'execució del qual es va aprovar pel Ministeri d'Indústria, Turisme i Comerç en juliol de 2009. Aquesta segona ampliació de la planta comprèn a més la incorporació d'un sisè vaporitzador.

2. Factors de risc lligats a l'activitat de GAS NATURAL

a) Incertesa del context macroeconòmic

Durant els passats mesos, l'economia i el sistema financer global han experimentat un període de turbulències significatives i incertesa, en particular, una incertesa en els mercats financers que va començar l'agost de 2007 i que ha empitjorat de forma substancial des de setembre de 2008. Aquesta incertesa ha impactat severament en els nivells generals de liquiditat, en la disponibilitat de crèdit, així com en els termes i condicions per disposar del mateix, el que ha contribuït a incrementar la càrrega financera de llars i clients industrials de GAS NATURAL, reduint la seva capacitat de compra i afectant negativament a la seva demanda.

GAS NATURAL no pot predir quina serà la tendència del cicle econòmic en els propers anys ni si es produirà un agreujament encara més gran de la fase recessiva actual del cicle econòmic global.

b) GAS NATURAL pot no tenir èxit en el desenvolupament de la seva estratègia de negoci.

Donats els riscos als quals està exposat i les incerteses inherents al seu negoci, GAS NATURAL no pot assegurar que pugui implementar amb èxit la seva estratègia de negoci. L'abast i compliment dels seus objectius estratègics estan sotmesos, entre altres factors de risc a:

- La manca d'increment del nombre de punts de subministrament a Europa i Amèrica Llatina, a causa de la impossibilitat de GAS NATURAL d'augmentar la xarxa de distribució.
- El no increment del nombre de clients a causa de la manca d'èxit de les campanyes de màrqueting destinades als consumidors del mercat liberalitzat.
- L'activació de les clàusules *take or pay* dels contractes de proveïment, el que implicaria l'obligació de pagar per un volum de gas superior a les necessitats de GAS NATURAL.
- La manca d'èxit en la consolidació del negoci de generació d'electricitat a Espanya condicionat pels incentius a tecnologies subvencionades.
- La incapacitat de consolidar l'estratègia del negoci de multiserveis o d'augmentar el nombre de contractes multiproducte per client.

c) Risc regulatori

GAS NATURAL i les seves societats filials estan obligades a complir amb la normativa legal aplicable als sectors del gas natural i l'electricitat. En especial, els negocis de distribució gasista i elèctric responen a activitats regulades en la major part dels països en els que GAS NATURAL realitza aquesta activitat.

La normativa legal aplicable als sectors del gas natural i l'electricitat en els països en què opera el Grup Gas Natural és típicament subjecta a revisió periòdica per part de les autoritats competents. La introducció de les referides modificacions podria incidir en l'actual esquema de retribució de les activitats regulades, afectant d'una manera adversa al negoci, beneficis, subvencions i situació financera de GAS NATURAL.

En cas que els organismes públics o privats competents interpretessin o apliquessin dita normativa de manera diferent al criteri de GAS NATURAL, es podria qüestionar o recórrer el seu compliment i, de resultar provat qualsevol incompliment, podria afectar d'una manera material adversa al negoci, perspectives, beneficis, subvencions i situació financera de GAS NATURAL.

Nivell de competitivitat en la Comercialització en els mercats del gas i elèctric.

GAS NATURAL opera en un entorn molt competitiu respecte al seu posicionament en els mercats gasista i elèctric en els diferents països on té presència. En particular els processos de liberalització dels mercats energètics tant a Espanya com en els mercats rellevants ha impactat negativament en els nivells de preu energètics així com en la quota de mercat mantinguda, a la comercialització a client final, especialment en l'àmbit gasista. Una nova pèrdua de quota de mercat podria afectar d'una manera adversa i significativa a la xifra de negocis de GAS NATURAL.

Execució de desinversions

La Comissió Nacional de Competència (la CNC), en virtut de resolució del seu Consell de data 11 de febrer de 2009, notificada a GAS NATURAL al dia següent, va decidir subordinar l'aprovació de l'operació de concentració econòmica consistent en la presa de control exclusiu d'UNION FENOSA per part de GAS NATURAL al compliment per aquesta de determinats compromisos presentats per GAS NATURAL. Per la seva banda, el vicepresident segon del Govern i ministre d'Economia i Hisenda, amb data 17 de febrer de 2009, va resoldre no elevar la decisió sobre la concentració al Consell de Ministres, notificant aquesta decisió a GAS NATURAL i a la CNC en aquesta mateixa data. Entre els esmentats compromisos es troben els següents:

- La desinversió dels següents actius:
 - (i) 600.000 punts de distribució de gas natural;
 - (ii) La cartera de clients de GAS NATURAL que es correspongui amb aquests punts de distribució (aproximadament 600.000);
 - (iii) 2.000 MW de capacitat de generació d'electricitat mitjançant tecnologia de cicles combinats, i
 - (iv) La participació de GAS NATURAL a Enagás S.A.
- GAS NATURAL haurà de complir amb determinats compromisos confidencials en relació amb Unión Fenosa Gas Comercializadora, S.A., per tal de mantenir l'autonomia d'aquesta societat respecte al subministrament de gas a tercers a Espanya.
- GAS NATURAL es va comprometre a cessar, en el termini d'un mes des de l'adquisició del control efectiu d'Unión Fenosa, el Conseller designat per aquesta última en el Consell d'Administració de Compañía Española de Petróleos, S.A. ("CEPSA").

Adicionalment, mentre Repsol tingui una participació en GAS NATURAL superior al 15%, GAS NATURAL es compromet a:

- (i) No fer ús de la seva facultat de proposar consellers en el Consell d'Administració de CEPSA;
- (ii) No demanar informació comercial o industrial confidencial de CEPSA en la seva qualitat d'accionista;
- (iii) Garantir que a través de la participació a Nueva Generadora del Sur, S.A., Repsol YPF no tingui accés a informació comercial o industrial confidencial del complex petroquímic de CEPSA a San Roque.

La venda dels actius requerits està subjecta a la revisió per part de la CNC, i els compromisos davant de la CNC poden ser recorreguts pels competidors de GAS NATURAL i per altres tercers amb interès legítim. En cas d'incompliment per part de GAS NATURAL, o en cas que es produís la venda d'actius en termes desfavorables, podrien derivar efectes materials adversos per al negoci, les perspectives, la situació financera i els seus resultats. Atès que els imports bruts que s'obtinguin de qualsevol venda dependran de les condicions de mercat imperants, la competència pels actius entre els compradors i altres factors, molts dels quals escapen al control de GAS NATURAL, aquesta no pot assegurar l'import de qualsevol venda ni que el mateix arribi al valor de mercat estimat per GAS NATURAL per a aquests actius.

d) Risc operacional

Les activitats de GAS NATURAL estan exposades a diversos riscos operatius, tals com avaries en la xarxa de distribució, a les instal·lacions de generació d'electricitat i en els vaixells metaners, explosions, emissions contaminants, abocaments tòxics, incendis, condicions meteorològiques adverses, incompliments contractuals, sabotatges o accidents a la xarxa de distribució de gas o actius de generació d'electricitat, així com altres desperfectes i supòsits de força major que podrien tenir com a resultat danys personals i/o materials, deterioraments de les instal·lacions o propietats de GAS NATURAL o la destrucció de les mateixes. Esdeveniments com aquests, o altres de similar naturalesa, són impredecibles i poden causar interrupcions en el subministrament de gas i la generació d'electricitat. En aquest tipus de situacions, tot i existir les pertinents cobertures a través de la contractació d'assegurances de riscos, com assegurances davant potencials pèrdues de benefici i danys materials, la situació financera i els resultats de GAS NATURAL poden veure's afectats en la mesura que les pèrdues que es produeixin no estiguin assegurades, la cobertura sigui insuficient, o es generin pèrdues econòmiques com a conseqüència de limitacions de cobertura o franquícies assumides, així com per potencials encariments de les primes satisfetes al mercat assegurador.

Així mateix cal esmentar que GAS NATURAL podria ser objecte de reclamacions de responsabilitat civil per danys personals i/o altres danys causats en el desenvolupament ordinari de les seves activitats. La interposició d'aquestes reclamacions podria comportar el pagament d'indemnitzacions d'acord amb la legislació aplicable en aquells països en els que GAS NATURAL opera, el que podria donar lloc, en la mesura que les pòlisses d'assegurances de responsabilitat civil contractades no cobreixin l'import d'aquestes indemnitzacions, a un efecte material advers en el negoci, perspectives, situació financera i els seus resultats.

e) Riscos associats a litigis i arbitratges

El sector en què opera el Grup Gas Natural ha experimentat en els darrers anys una tendència a una major litigiositat, com a resultat de la volatilitat dels preus del petroli i de la major competència en el mercat liberalitzat, entre altres factors. Actualment, GAS NATURAL i les seves filials són part de diversos procediments judicials, arbitratges i actuacions reguladores. El resultat advers en un o més d'aquests procediments (incloent qualsevol acord extrajudicial) es podria traduir en un efecte material advers en el negoci, els resultats i la situació financera de GAS NATURAL.

GAS NATURAL està exposat a variacions en els preus del cru, del gas natural i de l'electricitat.

Una part important de les despeses operatives de GAS NATURAL està vinculada a la compra de GAS NATURAL i de gas natural líquid (GNL) per a la seva comercialització en el mercat lliure i subministrament a mercats regulats. Igualment, les seves plantes de cicle combinat utilitzen com a combustible el gas natural.

Encara que els preus que GAS NATURAL aplica en la venda de gas als seus clients es corresponen generalment amb els preus de mercat, en entorns de molta volatilitat, les fluctuacions dels seus preus de venda poden arribar a no reflectir d'una manera proporcional les fluctuacions del cost de la matèria primera. A més dels costos associats al negoci del gas, les pujades en els preus del gas natural podrien provocar un increment dels costos de generació d'electricitat, atès que les plantes de cicle combinat de gas natural utilitzen com a combustible el gas natural.

El negoci de gas natural inclou, entre altres activitats, la venda a l'engròs de gas natural a generadors elèctrics i altres clients. Pel que fa a aquestes operacions, els ingressos i resultats de GAS NATURAL solen dependre, en gran mesura, dels preus de mercat imperants en els mercats regionals en què opera i en altres mercats competitius. Com a conseqüència, el negoci de venda a l'engròs de gas natural està exposat al risc de fluctuació de les matèries primeres i del preu de l'electricitat.

Les variacions en el preu de la matèria primera podrien afectar d'una manera adversa als resultats de GAS NATURAL, en la mesura en què (en el cas d'incrementos en el preu de la matèria primera) l'augment en els costos de generació i costos operatius no es pogués traslladar als seus clients de gas i electricitat, o que (en el cas de disminucions en el preu de la matèria primera) no pogués negociar una rebaixa en els preus amb els proveïdors de GAS NATURAL, o contrarestar d'alguna altra manera a través de contractes de cobertura o qualsevol altra tècnica de gestió de riscos.

f) Risc de volum de gas

La major part de les compres de gas natural i gas natural líquid (GNL) es realitzen a través de contractes a llarg termini, que inclouen clàusules d'acord amb les quals GAS NATURAL té l'obligació de comprar anualment determinats volums de gas (conegudes com clàusules *take or pay*). D'acord amb aquests contractes, tot i que GAS NATURAL no necessiti adquirir el volum de gas compromès per a un moment determinat, estarà obligat contractualment a pagar la quantitat mínima compromesa de conformitat amb les clàusules *take or pay*.

Els esmentats contractes contenen uns volums de gas que es corresponen amb les necessitats estimades de GAS NATURAL. No obstant, les necessitats reals poden ser inferiors a les previstes en el moment de subscripció dels contractes. En cas de produir variacions significatives en aquestes estimacions, GAS NATURAL està obligat a adquirir un major volum de gas del que efectivament necessita o, si no, a pagar per la quantitat de gas mínima compromesa, amb independència que no adquireixi l'excés sobre les seves necessitats, el que podria afectar d'una manera adversa i significativa als costos operatius de GAS NATURAL.

Les activitats de GAS NATURAL estan sotmeses al compliment d'una normativa extensa en matèria de protecció mediambiental.

GAS NATURAL i les seves societats filials estan sotmeses a un estricte compliment de normativa extensa en matèria de protecció mediambiental que exigeix, entre altres aspectes, l'elaboració d'estudis d'avaluació de l'impacte mediambiental, l'obtenció de les pertinents autoritzacions, llicències i permisos, així com el compliment de determinats requisits. Entre d'altres:

- Que les autoritzacions i llicències ambientals podrien no ser atorgades o ser revocades per l'incompliment de les condicions que s'hi imposen.
- Que el marc regulador o la seva interpretació per les autoritats podria patir modificacions o canvis, el que podria provocar un augment dels costos o terminis per poder complir amb el nou marc regulatori.

g) Riscos de tipus de canvi i tipus d'interès

Les variacions dels tipus d'interès modifiquen el valor raonable d'aquells actius i passius financers que meriten un tipus d'interès fix, així com els fluxos d'efectiu dels actius i passius financers indexats a un tipus d'interès variable, per la qual cosa afecten tant el patrimoni com el resultat respectivament.

D'altra banda, GAS NATURAL està exposada als riscos lligats a les variacions en els tipus de canvi de divises. Aquestes variacions poden afectar, entre altres coses, al deute de GAS NATURAL anomenat en moneda diferent de l'euro, a les operacions que GAS NATURAL realitza en altres divises que generen ingressos denominats en altres divises, així com al contravalor dels fluxos d'efectiu associats a compravendes de matèries primeres denominades en moneda diferent de l'euro. Les fluctuacions en el tipus de canvi entre l'euro i el dòlar nord-americà, la divisa en què les compres de gas realitzades per GAS NATURAL estan denominades o a la qual estan indexades, poden afectar també els resultats i situació financera de GAS NATURAL.

Tot i que GAS NATURAL porta a terme polítiques proactives de gestió dels riscos anteriors amb l'objecte de minimitzar el seu impacte en els seus resultats, en alguns casos, aquestes polítiques poden resultar ineficaces per mitigar els efectes adversos inherents a les fluctuacions del tipus d'interès i en els tipus de canvi, cosa que pot afectar de manera adversa i significativa als resultats i situació financera de GAS NATURAL.

h) Impacte de les condicions meteorològiques

La demanda d'electricitat i de gas natural està lligada al clima. Una part important del consum de gas durant els mesos d'hivern depèn de la producció d'electricitat i del seu ús com a calefacció, mentre que durant els mesos d'estiu el consum depèn de la producció d'electricitat destinada a les instal·lacions d'aire condicionat, fonamentalment. Els ingressos i resultats de GAS NATURAL derivats de les activitats de distribució i comercialització de gas natural podrien veure's afectats de forma adversa en el cas que es produïssin tardors temperades o hiverns menys freds. Igualment, la demanda d'electricitat podria baixar si es produeixen estius menys calorosos a causa d'una menor demanda d'aire condicionat. Així mateix, el nivell d'ocupació de les plantes de generació hidroelèctrica depenen del nivell de precipitacions a on es trobin aquestes instal·lacions, i es pot veure afectat en èpoques de sequera.

El desenvolupament del negoci elèctric de GAS NATURAL està sotmès a diferents factors fora del control de GAS NATURAL.

Els nous projectes de GAS NATURAL en el sector elèctric estan sotmesos a diferents factors que van més enllà del control de GAS NATURAL, entre els quals, cal esmentar:

- Incrementos en el cost de generació, incloent-hi els increments en el preu del combustible;
- Pèrdua de competitivitat amb altres tecnologies, per increment relatiu del cost de generació amb GAS NATURAL;
- Una possible disminució de la taxa de creixement de consum d'electricitat a causa de diferents factors, com ara condicions econòmiques o la implementació de programes d'estalvi d'energia;
- Riscos inherents a l'operació i manteniment de les plantes de generació;
- La creixent volatilitat dels preus causada per la liberalització del sector i pels canvis en el mercat;
- Una situació de sobre capacitat de generació en els mercats en els que GAS NATURAL és propietari de plantes de generació o té una participació en les mateixes;
- L'aparició de fonts energètiques alternatives a causa de les noves tecnologies i al creixent interès per les energies renovables i la cogeneració.

i) Exposició a Amèrica Llatina

Una part important del resultat operatiu de GAS NATURAL és generat per les seves filials llatinoamericanes. Les operacions a Amèrica Llatina estan exposades a diferents riscos inherents a la inversió a la regió. Entre els factors de risc lligats a la inversió i negoci a Amèrica Llatina, cal esmentar els següents:

- Important influència en l'economia per part dels governs locals;
- Significativa fluctuació en la taxa de creixement econòmic;
- Alts nivells d'inflació;
- Devaluació, depreciació o sobrevaloració de les divises locals;
- Controls o restriccions relatius a la repatriació de guanys;
- Entorn canviant dels tipus d'interès;
- Canvis en les polítiques financeres, econòmiques i fiscals;
- Canvis inesperats en els marcs regulatoris;
- Tensions socials; i
- Inestabilitat política i macroeconòmica

GAS NATURAL no pot predir la manera com afectaria qualsevol empitjorament futur de la situació política i econòmica d'Amèrica Llatina, o qualsevol altre canvi en la legislació o normativa en els països en què opera.

3. Informació article 116 bis de la Llei de Mercat de Valors

En compliment amb el que disposa l'article 116 bis de la Llei 24/1988, de 28 de juliol, del Mercat de Valors, introduït per la Llei 6/2007, de 12 d'abril, el Consell d'Administració de Gas Natural SDG, S.A. ha acordat, en la reunió del dia 29 de gener de 2010, aprovar el present Informe explicatiu de les matèries que, en compliment de l'esmentat precepte, s'han inclòs en l'Informe de Gestió corresponent a l'exercici 2009.

- a) L'estructura del capital, inclosos els valors que no es negociïn en un mercat regulat comunitari, amb indicació, si s'escau, de les diferents classes d'accions i, per a cada classe d'accions, els drets i obligacions que confereixin i el percentatge del capital social que representi:

D'acord amb els articles 5 i 6 dels Estatuts Socials, el vigent capital social de Gas Natural SDG, S.A. és de NOU-CENTS VINTI-UN MILIONS SET-CENTS CINQUANTA-SIS MIL NOU-CENTS CINQUANTA-UN EUROS (921.756.951 euros) i es troba íntegrament subscrit i desemborsat. El capital social està integrat per 921.756.951 accions, d'un (1) euro de valor nominal cadascuna, representades per mitjà d'anotacions a compte i que pertanyen a una mateixa classe.

Totes les accions tenen els mateixos drets polítics i econòmics.

Cal destacar que durant l'exercici de 2009 es van produir dues ampliacions de capital consecutives, la primera, mitjançant l'emissió de 447.776.028 accions, fruit de la combinació de l'execució de l'autorització concedida al Consell d'Administració per la Junta General de 16 de maig de 2007 i l'acord de la Junta General Extraordinària celebrada el dia 10 de març de 2009 i la segona, mitjançant l'emissió de 26.204.895 accions, conseqüència de l'acord adoptat a la Junta General Ordinària celebrada el dia 26 de juny de 2009.

Així mateix, conforme a l'article 33, primer paràgraf, dels Estatuts Socials i a l'article 9, primer paràgraf, del Reglament de la Junta General, podran assistir a la Junta General els accionistes que, de manera individualitzada o juntament amb altres, siguin titulars de 100 accions, sempre que les tinguin inscrites en el corresponent registre comptable amb cinc dies d'antelació a la seva celebració, i es proveeixin, en la forma prevista en la convocatòria, de la corresponent targeta d'assistència, acreditativa del compliment dels esmentats requisits, que s'expedirà amb caràcter nominatiu per les entitats a les que legalment correspongui.

- b) Qualsevol restricció a la transmissibilitat de valors:

No hi ha restriccions a la transmissibilitat de valors. D'acord amb l'article 11 dels Estatuts Socials de Gas Natural SDG, S.A. les accions són transmissibles en la forma en què les disposicions vigents ho regulin. Tot plegat sense perjudici de l'aplicació de determinades normes, que s'exposen tot seguit.

Com a entitat cotitzada, l'adquisició de participacions significatives està sotmesa a comunicació a l'emissor i a la Comissió Nacional del Mercat de Valors, d'acord amb l'article 53 de la Llei 24/1988 del Mercat de Valors, amb l'article 23.1 del Reial Decret 1362/2007, de 19 d'octubre, i Circular 2/2007, de 19 de desembre, de la Comissió Nacional del Mercat de Valors, que preveuen com a primer llindar de notificació el 3% dels drets de vot.

També, com a societat cotitzada i llevat l'excepció continguda en la Disposició Addicional Primera del Reial Decret 1066/2007, l'adquisició d'un percentatge igual o superior al 30% dels drets de vot de la societat, determina l'obligació de formular una Oferta Pública d'Adquisició de Valors en els termes que estableix l'article 60 de la Llei 24/1988 del Mercat de Valors.

c) Les participacions significatives en el capital, directes o indirectes:

Al tancament de l'exercici social de 2009, els accionistes que figuraven en el Registre de la Comissió Nacional del Mercat de Valors amb participacions significatives eren els següents:

Nom o denominació social de l'accionista	Nombre de drets de vot directes	Nombre de drets de vot indirectes (*)	%sobre el total de drets de vot
Caja de Ahorros y Pensiones de Barcelona ("la Caixa")	200	335.786.262	36,429
Repsol YPF, S.A.	217.376.260	59.255.920	30,011
GDF SUEZ, S.A.		55.376.167	6,008

Nom o denominació social del titular indirecte de la participació	Mitjançant: nom o denominació social del titular directe de la participació (*)	Nombre de drets de vot directes	%sobre el total de drets de vot
Caja de Ahorros y Pensiones de Barcelona ("la Caixa")	Criteria CaixaCorp, S.A.	335.786.262	36,429
Repsol YPF, S.A.	Repsol Petróleo, S.A.	44.121.920	4,787
Repsol YPF, S.A.	Repsol Exploración, S.A.	15.134.000	1,642
GDF SUEZ, S.A.	Genfina, S.A.	55.376.167	6,008

d) Qualsevol restricció al dret de vot:

No existeixen restriccions al dret de vot.

e) Els pactes parasocials:

La societat té coneixement que els accionistes de referència "la Caixa" i Repsol YPF, S.A. han subscrit els següents pactes parasocials:

- Acord d'11 de gener de 2000.
- Novació de 16 de maig de 2002.
- Addenda de 16 de desembre de 2002.
- Addenda de 20 de juny de 2003.

A partir d'aquests pactes, "la Caixa" y Repsol YPF, S.A. ostenten una posició de control conjunt sobre Gas Natural SDG, S.A. a efectes regulatoris i de competència, disposant conjuntament d'una participació en la societat superior al 50% i havent designat entre elles a més de la meitat dels membres del seu òrgan d'administració.

Amb motiu de la tramitació del fullet de l'Oferta Pública d'Adquisició d'accions d'Unión Fenosa, S.A. que es va presentar davant la Comissió Nacional del Mercat de Valors el 3 de març de 2009 i que va ser aprovat el 18 de març de 2009, la referida Comissió ha indicat que els pactes anteriorment descrits, amb el contingut que tenen des de la darrera novació ocorreguda a l'any 2003, incorporen els elements de política comuna en la gestió, d'influència rellevant en la societat i de regulació del dret de vot que, de conformitat amb la normativa actualment en vigor, que recull una modificació de la noció de concertació, fonamenta la presumpció legal de concertació prevista a l'article 5.1.b del Reial Decret 1066/2007. En conseqüència, d'acord amb el criteri manifestat per la Comissió Nacional del Mercat de Valors, la situació de control conjunt derivada dels pactes, que materialment roman inalterada, ha estat requalificada com a situació de concertació per ambdues entitats.

f) Les normes aplicables al nomenament i substitució dels membres de l'òrgan d'administració i a la modificació dels estatuts de la societat:

f.1. El nomenament i la substitució dels membres de l'òrgan d'administració està regulat pels articles 41 i 42 dels Estatuts Socials i 11 a 15 del Reglament d'Organització i Funcionament del Consell d'Administració i les seves Comissions.

Consell d'Administració

- L'administració de la societat es confia al Consell d'Administració, que es compondrà de deu consellers com a mínim i vint com a màxim, reelegibles indefinidament.
- Correspon a la Junta General la determinació del seu nombre, així com el nomenament i separació de consellers.
- El càrrec de conseller és renunciable, revocable i reelegible.
- Queda prohibit que ocupin càrrecs a la societat i, si s'escau, exercir-los, a aquelles persones declarades incompatibles en la mesura i condicions assenyalades per la Llei 12/1995, d'11 de maig, així com els que estiguin sotmesos a les prohibicions de l'article 124 de la Llei de Societats Anònimes o altres disposicions legals. (art. 41 Estatuts Socials).

Nomenament de consellers

- Els consellers seran designats per la Junta General o pel Consell d'Administració, de conformitat amb les previsions contingudes en la Llei de Societats Anònimes i els Estatuts Socials.
- El nomenament haurà de recaure en persones que, a més de complir els requisits legals i estatutaris que el càrrec exigeix, gaudeixin de reconegut prestigi i posseeixin els coneixements i experiència professionals adequats per a l'exercici de les seves funcions. Les propostes de nomenament de consellers que sotmeti el Consell d'Administració a la consideració de la Junta General i les decisions de nomenament que adopti aquest òrgan en virtut de les facultats de cooptació que té legalment atribuïdes han d'estar precedides del corresponent informe de la Comissió de Nomenaments i Retribucions. Quan el Consell s'aparti de les recomanacions d'aquesta Comissió haurà de motivar i deixar constància en acta de les raons del seu procedir.
- El perfil professional i biogràfic actualitzat de tots els consellers es farà públic al lloc web de la companyia, a més d'altres Consells d'Administració als quals pertanyin, es tracti o no de societats cotitzades, la indicació de la categoria de conseller a la que pertanyi segons correspongui, assenyalant, en el cas dels consellers dominicals, l'accionista al qual representin o amb qui tinguin vincles, la data del seu primer nomenament com a conseller en la societat, així com dels posteriors i les accions de la companyia i opcions sobre elles, de les quals sigui titular. (art. 11 Reglament del Consell).

Durada i cooptació

- La durada del càrrec de Conseller serà de tres anys. Al final del termini per al qual van ser designats, els consellers podran ser reelegits.
- Als efectes d'aquest article, cal entendre que el nomenament caducarà quan, vençut el termini s'hagi celebrat la següent Junta, o hagi passat el termini legal per a la celebració de la següent Junta General Ordinària.
- Si durant el termini per al qual foren nomenats els administradors es produïssin vacants, el Consell podrà designar entre els accionistes les persones que hagin d'ocupar-les fins que es reuneixi la primera Junta General. (art. 42 Estatuts Socials).

- Els consellers exerciran el seu càrrec durant el termini màxim de tres anys, podent ser reelegits. En cap cas els consellers externs independents romandran en el seu càrrec com a tals per un període superior a dotze anys. Els consellers designats per cooptació han d'exercir el càrrec fins a la data de reunió de la primera Junta General. (Art. 13 Reglament del Consell).

Designació de consellers externs independents

- No podran ser proposats o designats com a consellers externs independents aquells que:
 - a) Hagin estat empleats o consellers executius de societats del Grup Gas Natural, llevat que hagin transcorregut 3 o 5 anys, respectivament, des del cessament en aquesta relació.
 - b) Percebin de la societat, o del Grup Gas Natural, qualsevol quantitat o benefici per un concepte diferent de la remuneració de conseller, llevat que no sigui significativa.

No es tindran en compte, a efectes d'allò disposat en aquest apartat, els dividendes ni els complements de pensions que rebi el conseller per raó de la seva anterior relació professional o laboral, sempre que tals complements tinguin caràcter incondicional i, en conseqüència, la societat que els satisfaci no pugui de forma discrecional, sense que hi hagi incompliment d'obligacions, suspendre, modificar o revocar la seva meritació.

- c) Siguin, o hagin estat durant els últims 3 anys, socis de l'auditor extern o responsable de l'informe d'auditoria, ja es tracti de l'auditoria durant aquest període de la societat o de qualsevol altra societat del Grup Gas Natural.
- d) Siguin consellers executius o alts directius d'una altra societat diferent en la qual algun conseller executiu o alt directiu de Gas Natural SDG, S.A. sigui conseller extern.
- e) Mantinguin, o hagin mantingut durant l'últim any, una relació de negocis important amb la societat o amb qualsevol societat del Grup Gas Natural, ja sigui en nom propi o com a accionista significatiu, conseller o alt directiu d'una entitat que mantingui o hagués mantingut aquesta relació.

Es consideraran relacions de negocis les de proveïdor de béns o serveis, inclosos els financers, la d'assessor o consultor.

- f) Siguin accionistes significatius, consellers executius o alts directius d'una entitat que rebi, o hagi rebut durant els últims 3 anys, donacions significatives d'alguna de les societats del Grup Gas Natural.

No es consideraran inclosos en aquesta lletra aquells que siguin mers patrons d'una Fundació que rebi donacions.

- g) Siguin cònjuges, persones lligades per anàloga relació d'afectivitat, o parents fins a segon grau, d'un conseller executiu o alt directiu de la societat.
 - h) No hagin estat proposats, ja sigui per al seu nomenament o renovació, per la Comissió de Nomenaments i Retribucions.
 - i) Estiguin, respecte a algun accionista significatiu o representat al Consell, en algun dels supòsits assenyalats a les lletres a), e), f) o g) d'aquest apartat. En el cas de la relació de parentiu assenyalada a la lletra g), la limitació s'aplicarà no només respecte a l'accionista, sinó també respecte als seus consellers dominicals en la societat participada.
- Els consellers dominicals que perdin aquesta condició com a conseqüència de la venda de la seva participació per l'accionista al qual representaven només podran ser reelegits com a consellers independents quan l'accionista al qual representaven fins aquell moment hagués venut la totalitat de les seves accions a la societat.

- Un conseller que posseeixi una participació accionarial en la societat pot tenir la condició d'independent, sempre que satisfaci totes les condicions establertes en aquest article i, a més, la seva participació no sigui significativa. (art. 12 Reglament del Consell).

Reelecció de consellers

- La Comissió de Nomenaments i Retribucions, encarregada d'avaluar la qualitat del treball i la dedicació al càrrec dels consellers proposats durant el mandat precedent, informará amb caràcter preceptiu sobre la proposta de reelecció de consellers que el Consell d'Administració decideixi presentar a la Junta General. (article 14 del Reglament del Consell)

Cessament dels consellers

- Els consellers han de cessar en el càrrec quan hagi transcorregut el període per al qual van ser nomenats i en tots els altres supòsits en què sigui procedent d'acord amb la Llei, els Estatuts i el present Reglament.
 - Els consellers han de posar el seu càrrec a disposició del Consell d'Administració i formalitzar, si aquest ho considera convenient, la dimissió corresponent en els casos següents:
 - a) Quan els consellers interns cessin en els llocs executius aliens al Consell als quals estigués associat el seu nomenament com a conseller.
 - b) Quan es vegin sotmesos en algun dels supòsits d'incompatibilitat o prohibició previstos a les lleis, Estatuts Socials o en aquest Reglament.
 - c) Quan infringeixin greument les seves obligacions com a consellers, posant en risc els interessos de la societat.
 - d) Quan desaparegui la causa per la qual van ser nomenats com a consellers independents, executius o dominicals.
 - Un cop produït el cessament en l'exercici del seu càrrec, no podrà prestar serveis en una entitat competidora durant el termini de dos anys, llevat que el Consell d'Administració el dispensi d'aquesta obligació o reduir la seva durada.
 - Quan un conseller independent cessi en el càrrec abans de l'acabament del mandat per al qual va ser escollit, haurà d'explicar les raons en carta dirigida als restants consellers. El cessament serà comunicat com a informació rellevant (art. 15 Reglament del Consell).
- f.2 Per la seva banda, pel que fa a la modificació dels Estatuts Socials hem d'estar a allò establert als articles 24, 32 i 68 dels Estatuts Socials i 2 del Reglament de la Junta General d'Accionistes.

Junta General

- Els accionistes constituïts en Junta General, degudament convocada, decidiran per majoria en els assumptes propis competència de la Junta.
- Tots els socis, i fins i tot els dissidents i els que no hagin participat a la reunió, queden sotmesos als acords de la Junta General (art. 24 Estatuts Socials).

Acords especials i majories. Constitució

- Perquè la Junta General ordinària o extraordinària, pugui acordar vàlidament l'emissió d'obligacions, l'augment o la reducció del capital, la supressió o la limitació del dret de subscripció preferent de noves accions o obligacions convertibles, així com la transformació, la fusió, l'escissió o la cessió global d'actius i passius, el trasllat del domicili a l'estranger, i, en general, qualsevol modificació dels Estatuts socials, serà necessària, en primera convocatòria, la concurrència d'accionistes presents o representats que posseeixin, almenys, el cinquanta per cent (50%) del capital subscrit amb dret a vot. En segona convocatòria n'hi haurà prou amb la concurrència del 25% de dit capital (art. 32 Estatuts Socials).

Modificació d'Estatuts

- La modificació dels Estatuts haurà de ser acordada per la Junta General i exigeix la concurrència dels següents requisits:
 - 1) Que el Consell d'Administració o, si s'escau, els accionistes autors de la proposta, formulin un informe escrit, amb la justificació de la mateixa.
 - 2) Que s'expressin en la convocatòria, amb la deguda claredat, els extrems la modificació dels quals es proposa, així com el dret que correspon a tots els accionistes d'examinar, al domicili social, el text íntegre de la modificació proposada i el informe sobre la mateixa i el de demanar el lliurament o l'enviament gratuït d'aquests documents.
 - 3) Que l'acord sigui adoptat per la Junta General, de conformitat amb el que es disposa en aquests Estatuts.
 - 4) En tot cas, l'acord es farà constar en escriptura pública, que s'inscriurà en el Registre Mercantil i es publicarà en el seu Butlletí Oficial (Art. 68 Estatuts Socials).

Competències de la Junta General d'Accionistes

- La Junta General d'Accionistes, com a màxim òrgan de decisió de la societat, té facultats per a l'adopció de tota mena d'acords referents a la societat i, en particular, li correspon:
 - I. Aprovar, si s'escau, els Comptes Anuals de la societat i resoldre sobre l'aplicació del resultat, així com aprovar, si s'escau, els Comptes Anuals Consolidats.
 - II. Nomenar i separar els membres del Consell d'Administració, així com ratificar o revocar els nomenaments per cooptació efectuats pel propi Consell i aprovar la seva gestió.
 - III. Nomenar i, si s'escau, reelegir als auditors de comptes.
 - IV. Acordar l'emissió d'obligacions, l'augment o reducció de capital, la transformació, fusió, escissió o dissolució de la societat i, en general, qualsevol modificació dels Estatuts Socials.
 - V. Autoritzar el Consell d'Administració per augmentar el capital social, d'acord amb el que preveu l'article 153.1.b) de la Llei de Societats Anònimes.
 - VI. Autoritzar l'adquisició derivativa d'accions pròpies de la societat en els termes legalment previstos.
 - VII. Atorgar al Consell d'Administració les facultats que, per a casos no previstos, estimi oportunes.
 - VIII. Decidir sobre els assumptes que li siguin sotmesos per acord del Consell d'Administració.
 - IX. Decidir sobre l'aplicació de sistemes de retribució consistents en el lliurament d'accions o de drets sobre elles, així com de qualsevol altre sistema de retribució que estigui indexat al valor de les accions, amb independència de qui resulti ser beneficiari d'aquests sistemes de retribució.
 - X. Decidir el procedent sobre totes aquelles qüestions que no es determinin especialment en els Estatuts i no siguin de l'exclusiva competència del Consell d'Administració (art. 2 Reglament de la Junta General).

- g) Els poders dels membres del Consell d'Administració i, en particular, els relatius a la possibilitat d'emetre o recomprar accions:

La companyia ha atorgat a favor del president del Consell d'Administració i del conseller delegat àmplies facultats de representació i gestió, que els permeten atendre els assumptes ordinaris de la societat, llevat de les indelegables que per Llei, Estatuts o reglaments corresponen a la Junta General, al Consell d'Administració o les seves Comissions.

Per a l'execució de determinats acords que, per qüestions diverses, requereixen d'un mandat específic, el Consell d'Administració o la Comissió Executiva han atorgat poders especials a favor del president, vicepresident o del conseller delegat, que s'esgoten, en un sol acte, amb el seu exercici.

El Consell d'Administració de la societat, per acord de la Junta General Ordinària d'Accionistes celebrada el dia 16 de maig de 2007, deixant sense efecte l'autorització atorgada al Consell d'Administració per la Junta General Ordinària celebrada el dia 30 d'abril de 2002, va ser autoritzat per augmentar el capital social en 223.888.014,00 euros dins el termini màxim de cinc anys, mitjançant desemborsament dinerari, en una o diverses vegades, emetent accions amb vot o sense vot, tot això de conformitat amb el que estableix l'article 153.1.b) de la Llei de Societats Anònimes.

Aquesta autorització va ser exercida en la seva totalitat mitjançant acord del Consell d'Administració celebrat el dia 10 de març de 2009, emetent-se en virtut de la mateixa 223.888.014 accions d'un (1) euro de valor nominal cadascuna d'elles.

Posteriorment, el Consell d'Administració de la societat, per acord de la Junta General Ordinària d'Accionistes celebrada el dia 26 de juny de 2009, va ser autoritzat per augmentar el capital social en quatre-cents quaranta-set milions set-cents setanta-sis mil vint-i-vuit euros (447.776 028 Euros), dins el termini de cinc anys, mitjançant desemborsament dinerari, en una o diverses vegades, en l'oportunitat i quantia que el mateix decideixi, emetent accions ordinàries, privilegiades o rescatables, amb vot o sense vot, amb prima o sense prima, sense necessitat de nova autorització de la Junta General, amb la possibilitat d'acordar en el seu cas l'exclusió, total o parcial, del dret de subscripció preferent, així com per modificar els articles dels Estatuts Socials que calgui pel augment o augments de capital que realitzi en virtut de la indicada autorització, amb previsió de subscripció incompleta, tot això de conformitat amb el que estableix l'article 153.1.b) de la Llei de Societats Anònimes.

El Consell d'Administració no ha fet ús de la facultat atorgada per la Junta General celebrada el 26 de juny de 2009.

Així mateix, a la Junta General Ordinària de 26 de juny de 2009, deixant sense efecte l'autorització atorgada al Consell per la Junta General Ordinària de 21 de maig de 2008, es va autoritzar el propi Consell d'Administració perquè, que en un termini no superior als divuit mesos, pugui adquirir a títol oneros, en una o diverses vegades, fins a un màxim del 5% del capital social o la xifra màxima que resulti d'aplicació conforme a la normativa vigent en el moment d'adquisició, accions de la societat que estiguin totalment desemborsades, sense que mai se superi, entre les accions adquirides per la societat i les que tinguessin les societats dominades, l'expressat percentatge, o qualsevol altre que legalment s'estableixi. El preu mínim i màxim d'adquisició serà el de cotització en el Mercat Continu de les borses de valors espanyoles amb una oscil·lació en més o en menys d'un 5%. En el cas que les accions no cotitzin, el preu màxim i mínim d'adquisició s'assenyalarà entre una vegada i mitja i dues vegades el valor comptable de les accions, d'acord amb l'últim balanç consolidat auditat. El Consell d'Administració queda facultat per delegar aquesta autorització a la persona o persones que cregui convenient. Aquesta autorització s'entén que és extensiva a l'adquisició d'accions de la societat per part de societats dominades.

El Consell d'Administració no ha fet ús de la facultat atorgada per la Junta General.

- h) Els acords significatius que hagi celebrat la societat i que entrin en vigor, siguin modificats o conculguin en cas de canvi de control de la societat arran d'una Oferta Pública d'Adquisició, i els seus efectes, excepte quan la seva divulgació resulti seriosament perjudicial per la societat. Aquesta excepció no s'aplicarà quan la societat estigui obligada legalment a donar publicitat a aquesta informació:

L'Acord d'Actuació Industrial entre Repsol YPF, S.A. i Gas Natural SDG, S.A. comunicat com a fet rellevant a través de la Comissió Nacional del Mercat de Valors el 29 d'abril de 2005 i l'Acord de Socis entre Repsol YPF, S.A. i Gas Natural SDG, S.A. relatiu a Repsol-Gas Natural LNG, S.L. contemplen com a causa de terminació el canvi en l'estructura de control de qualsevol de les parts.

De la mateixa manera, el contracte de finançament subscrit per l'adquisició de Unión Fenosa, S.A. preveu determinades conseqüències, entre elles la facultat de terminació, en cas de canvi de control.

- i) Els acords entre la societat i els seus càrrecs d'administració i direcció o empleats que disposin indemnitzacions quan aquests dimiteixin o siguin acomiadats de manera improcedent o si la relació laboral arriba al seu fi amb motiu d'una Oferta Pública d'Adquisició:

El contracte del conseller delegat conté una clàusula que estableix una indemnització que triplica la compensació anual prevista per a determinats supòsits d'extinció de la relació i una indemnització equivalent a una anualitat de retribució pel pacte de no competència post-contractual per un període d'un any.

Els contractes subscrits amb els membres del Comitè de Direcció contenen una clàusula que estableix una indemnització mínima de dos anualitats de retribució en determinats casos d'extinció de la relació i una indemnització equivalent a una anualitat de retribució fixa per no competència post-contractual per un període de dos anys.

Adicionalment hi han acords d'indemnització amb vint-i-set directius, els imports dels quals donen dret als mateixos a percebre una indemnització mínima en determinats casos d'extinció laboral, d'una anualitat. Així mateix, s'estableix una indemnització equivalent a una anualitat de retribució fixa per no competència post-contractual (pacte de no concurrència d'activitats i pacte de no sol·licitació) per un període de dos anys des de la finalització de la relació laboral.

4. Medi ambient i activitats d'innovació tecnològica

La informació relativa a medi ambient s'inclou a la Nota 36 de la Memòria.

GAS NATURAL destina una part important dels seus recursos i dels seus esforços a les activitats de R+D+i, tractant de buscar una optimització dels recursos, de desenvolupar noves tecnologies i de mantenir-se al corrent dels avenços tecnològics en els sectors en els que opera.

GAS NATURAL participa en organitzacions sectorials i empresarials nacionals i internacionals. La col·laboració en institucions d'aquest tipus ajuda a la societat a romandre a l'avantguarda del coneixement sectorial i li permet ser identificada com a referent en els seus diferents àmbits d'actuació.

5. Perspectives de futur

L'exercici 2009 ha suposat una fita en la història del Grup Gas Natural després de l'adquisició d'UNION FENOSA i la fusió de les dues companyies conclosa el 7 de setembre de 2009. La finalització de la fusió va suposar la culminació del procés d'adquisició iniciat el 31 de juliol de 2008, completant amb èxit l'operació en menys de 14 mesos i complint el calendari previst en tot moment durant el procés.

L'adquisició d'UNIÓN FENOSA ha implicat un avenç significatiu en el desenvolupament de GAS NATURAL i en la seva estratègia de convertir-se en una companyia líder integrada de gas i electricitat. Entre els principals avantatges que aquesta adquisició aporta a GAS NATURAL cal destacar les següents:

- S'aconsegueix una nova dimensió com a operador integrat de gas i electricitat, per l'alta complementarietat dels negocis d'ambdues companyies a tota la cadena de valor d'ambdós negocis.
- Permet consolidar la seva presència en els mercats elèctrics i gasistes d'Espanya i Amèrica Llatina, generant importants eficiències operatives i financeres.
- Reforça la seva posició de companyia líder en el mercat de GNL, com a primer operador de la conca atlàntica, gràcies a l'aportació d'actius clau al negoci d'*Up + midstream*.
- En el negoci elèctric, el grup passa a tenir una potència elèctrica instal·lada de 18 GW, principalment a Espanya i Amèrica, majoritàriament composta per centrals de cicle combinat de gas i energies renovables (incloses centrals hidràuliques). La combinació del negoci elèctric de les dues companyies dona com a resultat un mix de generació equilibrat i competitiu i permetrà ser un dels principals operadors de cicles combinats del món.
- El nou Grup passa a tenir més de 20 milions de clients de gas i electricitat a tot el món. El negoci regulat de gas i electricitat aporta estabilitat i creixement sostingut i aquesta base ampliada de clients facilita la monetització del gas i l'electricitat generada.
- La presència internacional creix significativament, amb posicions importants en els principals mercats d'Amèrica Llatina, així com a actius a Moldàvia, Sud-àfrica i Kenya. UNION FENOSA contribuiria amb més de 1.500 MW de cicles combinats a Mèxic; 1,8 milions de clients elèctrics i posicions rellevants a Guatemala, Nicaragua i Panamà.
- Amb tot això, el nou grup es converteix en una de les principals companyies de gas i electricitat de la Unió Europea i en una de les tres principals utilitats energètiques de la península Ibèrica.

Des del punt de vista estratègic, GAS NATURAL donarà prioritat a aspectes com la integració de la cadena de valor del gas, l'optimització de la cartera de generació d'electricitat, la millora del mix de combustibles, la millora de l'eficiència en el negoci regulat, l'enfocament al client i l'oferta multiproducte en l'àrea de comercialització. En concret, es buscaria:

- En el negoci gasista, aprofitar els avantatges derivats de la seva major grandària, com ara el seu millor posicionament, diversificació de les fonts de subministrament i una major capacitat per capturar oportunitats en el negoci de GNL.
- En el negoci elèctric, beneficiar-se de les oportunitats de creixement que es deriven de la possibilitat d'optimitzar el mix de generació conjunt.
- A Amèrica Llatina i Amèrica Central, el nou grup maximitzarà el seu *know-how* en el desenvolupament d'un negoci de gas i electricitat rendible a la regió.

L'adquisició d'UNIÓN FENOSA per part de GAS NATURAL va ser aprovada pel Consell de la Comissió Nacional de la Competència (CNC) en la reunió de l'11 de febrer de 2009, subjecta a diversos compromisos. Des de llavors, GAS NATURAL ha dut a terme diverses transaccions i acords gràcies als quals aconseguiria el compliment de la majoria dels compromisos imposats per la CNC:

- El 31 de març de 2009 es va anunciar l'acord de venda de la participació d'UNIÓN FENOSA a Compañía Española de Petróleos, S.A. (CEPSA), complint així el compromís de reduir els seus vincles amb aquesta companyia.
- L'1 de juny de 2009 es va acordar la venda de la participació del 5% de GAS NATURAL en Enagás.
- El 20 de juliol de 2009 GAS NATURAL va arribar a un acord amb el Grup EDP per a la venda de diferents actius de distribució i comercialització de gas a la Comunitat Autònoma de Cantàbria i en la Regió de Múrcia. El 31 de desembre de 2009 es va signar aquest acord.
- El 19 de desembre de 2009 GAS NATURAL va acordar la venda de 504.000 punts de subministrament i 412.000 clients de gas a Madrid a Morgan Stanley Infrastructure i a Galp Energia SGPS. Aquest acord es troba subjecte a l'aprovació per part de les autoritats competents, esperant el seu compliment durant els primers mesos de 2010. Amb aquesta desinversió GAS NATURAL completaria el compromís de desinversió relatiu a actius de distribució de gas.

A més de les desinversions per complir amb els compromisos de la CNC, al llarg de l'exercici 2009 es van arribar a diferents acords per vendes d'altres actius:

- Venda de l'1% de Red Eléctrica de España (REE).
- Desinversió d'un 13% de la participació d'UNIÓN FENOSA en Indra.
- Venda de la participació d'UNIÓN FENOSA en la companyia elèctrica colombiana Empresa de Energía del Pacífico, S.A.-ESP (EPSA).
- Acord per a la desinversió de 2.233 MW de cicles combinats de GAS NATURAL a Mèxic.

Totes aquestes desinversions suposen un total d'uns 3.600 milions d'euros en actius, complint l'objectiu anunciat en l'adquisició d'UNIÓN FENOSA de fer desinversions per un import agregat aproximat de 3.000 milions d'euros. Al llarg de l'exercici 2010 s'espera que es tanquin les desinversions acordades.

Adicionalment, està pendent la desinversió reguladora de 2.000 MW de cicles combinats a Espanya.

La combinació entre GAS NATURAL i UNION FENOSA va permetre la identificació d'importants sinergies operatives i fiscals. El 31 de juliol de 2008 es va comunicar la identificació de sinergies operatives per 300 milions d'euros/any a partir de 2011.

Al llarg de 2009 es van millorar aquestes estimacions inicials i les últimes previsions anunciades en novembre 2009 contemplen les següents sinergies:

- 350 milions d'euros de sinergies operatives anuals, de les quals 260 milions d'euros serien estalvis de costos i 90 milions d'euros ingressos per sinergies.
- 200 milions d'euros de sinergies de CAPEX.

S'han realitzat i posat en marxa plans d'acció detallats per assolir l'objectiu de sinergies en 2011. L'avanç de les sinergies assolides marxa en línia amb el pla i s'espera que al llarg del 2010 es segueixin complint els objectius de sinergies.

El creixement orgànic i la integració i aprofitament de sinergies operatives a partir de la integració dels actius de GAS NATURAL i UNION FENOSA, una gestió del risc equilibrada i moderada, una optimització del pla d'inversions conjunt, i una minoració del risc d'execució de l'estratègia de creixement del grup resultant, hauria de generar valor per als accionistes d'ambdues companyies.

Pel que fa a la disciplina financera, GAS NATURAL té com a objectiu l'optimització de la seva estructura financera i el manteniment d'un balanç sòlid. GAS NATURAL està reduint el seu endeutament gràcies a les desinversions i a la generació de caixa dels negocis i es preveu que el palanquejament segueixi disminuint. Per optimitzar l'estructura financera s'han dut a terme diverses emissions de bons per un import total de 6.950 milions d'euros emesos en 2009 i 2010. GAS NATURAL seguirà acudint als mercats financers per continuar optimitzant la seva estructura financera.

Per GAS NATURAL seguirà sent prioritari que la integració amb UNIÓN FENOSA continui tenint èxit, essent ràpida i eficient.

GAS NATURAL té intenció de publicar un nou pla estratègic per al grup resultant en el transcurs de l'exercici 2010. Aquest pla estratègic substituirà al Pla Estratègic 2008-2012 de GAS NATURAL i al Pla Bigger d'UNION FENOSA.

6. Informe Anual de Govern Corporatiu

S'inclou com a Annex a aquest Informe de Gestió, i formant part integrant del mateix, l'Informe Anual de Govern Corporatiu de l'exercici 2009, tal i com requereix l'article 202.5 de la Llei de Societats Anònimes.

A. Estructura de la propietat

A.1 Completi el següent quadre sobre el capital social de la societat:

Data de la darrera modificació	Capital social (euros)	Nombre d'accions	Nombre de drets de vot
04-09-2009	921.756.951	921.756.951	921.756.951

Indiqui si existeixen diferents classes d'accions amb diferents drets associats:

Sí ☐ No ☒

Classe	Nombre d'accions	Nominal unitari	Nombre unitari de drets de vot	Drets diferents
—	—	—	—	—

A.2 Detalli els titulars directes i indirectes de participacions significatives, de la seva entitat a la data de tancament d'exercici, exclosos els consellers:

Nom o denominació social de l'accionista	Nombre de drets de vot directes	Nombre de drets de vot indirectes (*)	% sobre el total de drets de vot
Caja de Ahorros y Pensiones de Barcelona	200	335.786.262	36,429
Repsol YPF, S.A.	217.376.260	59.255.920	30,011
GDF Suez		55.376.167	6,008

(*) A través de :

Nom o denominació social del titular indirecte de la participació	Nom o denominació social del titular directe de la participació	Nombre de drets de vot directes	% sobre el total de drets de vot
Caja de Ahorros y Pensiones de Barcelona	Critería CaixaCorp, S.A.	335.786.262	36,429
Repsol YPF, S.A.	Repsol Petróleo, S.A.	44.121.920	4,787
Repsol YPF, S.A.	Repsol Exploración, S.A.	15.134.000	1,642
GDF Suez	Genfina, S.A.	55.376.167	6,008

Indiqui els moviments en l'estructura accionarial més significatius esdevinguts durant l'exercici:

A.3 Completi els quadres següents sobre els membres del Consell d'Administració de la societat, que posseeixin drets de vot de les accions de la societat:

Nom o denominació social del conseller	Nombre de drets de vot directes	Nombre de drets de vot indirectes (*)	% sobre el total de drets de vot
Sr. Salvador Gabarró Serra	3.000	0	0,000
Sr. Antonio Brufau Niubó	74.612	0	0,008
Sr. Rafael Villaseca Marco	12.006	0	0,001
Sr. Carlos Kinder Espinosa	5.206	0	0,001
Sr. Carlos Losada Morradán	1.856	12.108 *	0,002
Sr. Demetrio Carceller Arce	2.600	0	0,000
Sr. Emiliano López Achurra	60	0	0,000
Sr. Enrique Alcántara-García Irazoqui	7.669	20.000 **	0,003
Sr. Enrique Locutura Rupérez	10.607	0	0,001
Sr. Fernando Ramírez Mazarredo	260	0	0,000
Sr. Jaime Vega de Seoane Azpilicueta	6	10.000 ***	0,001
Sr. José Arcas Romeu	6.975	0	0,001
Sr. Juan María Nín Génova	144	0	0,000
Sr. Miguel Valls Maseda	6.306	0	0,001
Sr. Narcís Serra Serra	26	0	0,000
Sr. Santiago Cobo Cobo	30	0	0,000

Nom o denominació social del titular indirecte de la participació	A través de: nom o denominació social del titular directe de la participació	Nombre de drets de vot directes	% sobre el total de drets de vot
Sr. Enrique Alcántara-García Irazoqui	Bufete Alcántara SLP	20.000	0,002
Sr. Carlos Losada Morradán	Sra Mercedes Cavestany de Dalmases	12.108	0,001
Sr. Jaime Vega de Seoane Azpilicueta	Sra Sofia Vázquez de Sola Otero	10.000	0,001

% total de drets de vot en poder del Consell d'Administració 0,019

Completi els quadres següents sobre els membres del Consell d'Administració de la societat, que posseeixin drets sobre accions de la societat:

A.4 Indiqui, si s'escau, les relacions d'índole familiar, comercial, contractual o societària que hi hagi entre els titulars de participacions significatives, en la mesura que siguin conegudes per la societat, llevat que siguin escassament rellevants o derivin del gir o tràfic comercial ordinari:

Tipus de relació:

COM CON SOC

Breu descripció:

Les relacions comercials, contractuals o societàries existents entre La Caixa i Repsol YPF, S.A. es detallen en la informació elaborada per dits Grups. Així mateix, veure pacte parasocial apartat A.6.

Nom o denominació social relacionades

Repsol YPF, S.A.

Caja de Ahorros y Pensiones de Barcelona

A.5 Indiqui, si s'escau, les relacions d'índole comercial, contractual o societària que hi hagi entre els titulars de participacions significatives, i la societat i/o el seu grup, llevat que siguin escassament rellevants o derivin del gir o tràfic comercial ordinari:

Tipus de relació:

Comercial

Breu descripció:

Operacions pròpies del gir o tràfic comercial.

Nom o denominació social relacionades

Caja de Ahorros y Pensiones de Barcelona

Repsol YPF, S.A.

A.6 Indiqui si han estat comunicats a la societat pactes parasocials que l'afectin segons el que estableix l'art. 112 de la LMV. En el seu cas, descrigui breument i relacioni els accionistes vinculats pel pacte:

Sí ☒

No ☐

% de capital social afectat:

66.44

Breu descripció del pacte

Acord d'11 de gener de 2000, novació de 16 de maig de 2002 i addendes de 16 de desembre de 2002 i 20 juny 2003. (i) Repsol YPF i "la Caixa" preservaran en tot moment els principis de transparència, independència i professionalitat en la gestió de Gas Natural mitjançant el manteniment del control conjunt sobre aquesta companyia. (ii) El Consell estarà constituït per disset (17) membres, cinc (5) nomenats a proposta de Repsol YPF, cinc (5) més nomenats a proposta de "la Caixa", un (1) conseller en representació de Caixa Catalunya i sis (6) consellers independents proposats de manera conjunta per "la Caixa" i Repsol YPF. Repsol YPF i "la Caixa" votarien, a més, a favor dels nomenaments proposats per l'altre. (iii) D'entre els consellers proposats per cadascuna de les parts, "la Caixa" proposarà a qui hagi d'ostentar la condició de president del Consell i Repsol YPF al conseller delegat. Els consellers de Repsol YPF i "la Caixa" votarien a favor dels nomenaments proposats per cada un per a aquests càrrecs. (iv) La Comissió Executiva estarà composta per vuit (8) membres, dels quals tres (3) seran elegits d'entre els consellers proposats per Repsol YPF, incloent el conseller delegat, tres (3) d'entre els proposats per "la Caixa" incloent-hi el president i els altres dos (2) d'entre els consellers independents. (v) D'acord amb els principis assenyalats en l'apartat (i) anterior, les parts, de bona fe i atenent exclusivament a l'interès de Gas Natural, consensuaran, prèviament a la seva submissió al Consell d'Administració, el Pla Estratègic de Gas Natural, que inclourà totes les decisions que afecten les línies fonamentals de l'estratègia de la societat: la seva estructura organitzativa, el pressupost anual, les operacions de concentració i l'alienació i l'adquisició d'actius que siguin substancials en les línies de desenvolupament estratègic de Gas Natural.

Intervinents del pacte parasocial

Repsol YPF, S.A.

Caja de Ahorros y Pensiones de Barcelona

Indiqui si la societat coneix l'existència d'accions concertades entre els seus accionistes. En el seu cas, descrigui breument:

Sí ☒

No ☐

% de capital afectat:	36.429
-----------------------	--------

Breu descripció del concert

Acord d'11 de gener de 2000, novació de 16 de maig de 2002 i addendes de 16 de desembre de 2002 i 20 juny 2003. En virtut dels pactes referits en el punt anterior, "la Caixa" i Repsol YPF, que per separat són titulars cada un d'una participació de control de conformitat amb la normativa d'Ofertes Públiques d'Adquisició, ostenten una posició de control conjunt sobre Gas Natural a efectes regulatoris i de competència, disposant conjuntament d'una participació en la societat superior al 50% i havent designat entre elles a més de la meitat dels membres de l'òrgan d'administració. D'acord amb la normativa actualment en vigor, aquests pactes donen lloc a una acció concertada entre "la Caixa" i Repsol a Gas Natural.

Intervinents acció concertada

Caja de Ahorros y Pensiones de Barcelona

% de capital afectat:	30.011
-----------------------	--------

Breu descripció del concert:

Acord d'11 de gener de 2000, novació de 16 de maig de 2002 i addendes de 16 de desembre de 2002 i 20 juny 2003. En virtut dels pactes referits en el punt anterior, "la Caixa" i Repsol YPF, que per separat són titulars cada un d'una participació de control de conformitat amb la normativa d'Ofertes Públiques d'Adquisició, ostenten una posició de control conjunt sobre Gas Natural a efectes regulatoris i de competència, disposant conjuntament d'una participació en la societat superior al 50% i havent designat entre elles a més de la meitat dels membres de l'òrgan d'administració. D'acord amb la normativa actualment en vigor, aquests pactes donen lloc a una acció concertada entre "la Caixa" i Repsol a Gas Natural.

Intervinents acció concertada

Repsol YPF, S.A.

En el cas que durant l'exercici s'hagi produït alguna modificació o ruptura d'aquests pactes, acords o accions concertades, indiqui expressament:

A.7 Indiqui si hi ha alguna persona física o jurídica que exerceixi o pugui exercir el control sobre la societat d'acord amb l'article 4 de la Llei del Mercat de Valors. En el seu cas, identifiqui-la:

Sí ☐ No ☒

A.8 Completi els següents quadres sobre l'autocartera de la societat:

A data de tancament de l'exercici:

Nombre d'accions directes	Nombre d'accions indirectes (*)	% total sobre capital social
0	0	0

(*) A través de:

Total:	0
---------------	---

Detalli les variacions significatives, d'acord amb el que disposa el Reial Decret 1362/2007, realitzades durant l'exercici:

Plusvàlua/(Minusvàlua) de les accions pròpies alienades durant el període (milers d'euros)	0
---	---

A.9 Detallí les condicions i termini del mandat vigent de la Junta al Consell d'Administració per dur a terme adquisicions o transmissions d'accions pròpies.

La Junta General d'Accionistes de 26 de juny de 2009, al punt novè de l'Ordre del Dia, va acordar el següent:

Novè.- Autorització al Consell d'Administració per a l'adquisició derivativa d'accions pròpies, directament o a través de societats del Grup Gas Natural SDG, S.A., en els termes que acordi la Junta General i amb els límits legalment establerts, deixant sense efecte l'autorització acordada per la Junta General Ordinària de 21 de maig de 2008.

Novè 1.- Deixar sense efecte l'autorització atorgada al Consell d'Administració per la Junta General celebrada el 21 de maig de 2008, per adquirir a títol oneros accions de la societat.

Novè 2.- Autoritzar el Consell d'Administració perquè en un termini no superior als divuit mesos pugui adquirir a títol oneros, en una o diverses vegades, fins a un màxim del 5% del capital social o la xifra màxima que resulti d'aplicació conforme a la normativa vigent en el moment d'adquisició, accions de la societat que estiguin totalment desemborsades, sense que mai se superi entre les accions adquirides per la societat i les que tinguessin les societats dominades, l'expressat percentatge, o qualsevol altre que legalment s'estableixi. El preu mínim i màxim d'adquisició serà el de cotització al Mercat Continu de les Borses de Valors espanyoles amb una oscil·lació en més o en menys d'un 5%. En el cas que les accions no cotitzessin, el preu màxim i mínim d'adquisició s'assenyala entre una vegada i mitja i dues vegades el valor comptable de les accions, d'acord amb el darrer Balanç consolidat auditat. El Consell d'Administració queda facultat per delegar la present autorització a la persona o persones que cregui convenient. Aquesta autorització s'entén que és extensiva a l'adquisició d'accions de la societat per part de societats dominades.

A.10 Indiqui, si s'escau, les restriccions legals i estatutàries a l'exercici dels drets de vot, així com les restriccions legals a l'adquisició o transmissió de participacions en el capital social.

Indiqui si hi ha restriccions legals a l'exercici dels drets de vot:

Sí ☐ No ☒

Percentatge màxim de drets de vot que pot exercir un accionista per restricció legal

0

Indiqui si hi ha restriccions estatutàries a l'exercici dels drets de vot:

Sí ☐ No ☒

Percentatge màxim de drets de vot que pot exercir un accionista per restricció estatutària

0

Indiqui si hi ha restriccions legals a l'adquisició o transmissió de participacions en el capital social:

Sí ☐ No ☒

A.11 Indiqui si la Junta General ha acordat adoptar mesures de neutralització davant d'una Oferta Pública d'Adquisició en virtut del que disposa la Llei 6/2007.

Sí ☐ No ☒

En el seu cas, expliqui les mesures aprovades i els termes en què es produirà la ineficiència de les restriccions:

B. Estructura de l'administració de la societat

B.1 Consell d'Administració

B.1.1 Detall el nombre màxim i mínim de consellers previstos als estatuts:

Nombre màxim de consellers	20
Nombre mínim de consellers	10

B.1.2 Completi el següent quadre amb els membres del Consell:

Nom o denominació social del conseller	Representant	Càrrec en el Consell	Data primer nomenament	Data darrer nomenament	Procediment d'elecció
Sr. Salvador Gabarró Serra	–	President	23-06-2003	26-06-2009	Votació en Junta d'Accionistes
Sr. Antonio Brufau Niubó	–	Vicepresident	16-06-1989	16-05-2007	Votació en Junta d'Accionistes
Sr. Rafael Villaseca Marco	–	Conseller delegat	20-04-2005	21-05-2008	Votació en Junta d'Accionistes
Sr. Carlos Kinder Espinosa	–	Conseller	20-04-2005	21-05-2008	Votació en Junta d'Accionistes
Sr. Carlos Losada Marrodán	–	Conseller	16-12-2002	21-05-2008	Votació en Junta d'Accionistes
Sr. Demetrio Carceller Arce	–	Conseller	21-05-2008	21-05-2008	Votació en Junta d'Accionistes
Sr. Emiliano López Achurra	–	Conseller	23-06-2003	26-06-2009	Votació en Junta d'Accionistes
Sr. Enrique Alcántara-García Irazoqui	–	Conseller	27-06-1991	16-05-2007	Votació en Junta d'Accionistes
Sr. Enrique Locutura Rupérez	–	Conseller	21-05-2008	21-05-2008	Votació en Junta d'Accionistes
Sr. Fernando Ramírez Mazarredo	–	Conseller	20-04-2005	21-05-2008	Votació en Junta d'Accionistes
Sr. Jaime Vega de Seoane Azpilicueta	–	Conseller	20-04-2005	21-05-2008	Votació en Junta d'Accionistes
Sr. Joan Rosell Lastortras	–	Conseller	26-06-2009	26-06-2009	Votació en Junta d'Accionistes
Sr. José Arcas Romeu	–	Conseller	07-04-2006	26-06-2009	Votació en Junta d'Accionistes
Sr. Juan María Nin Génova	–	Conseller	21-05-2008	21-05-2008	Votació en Junta d'Accionistes
Sr. Miguel Valls Maseda	–	Conseller	20-04-2005	21-05-2008	Votació en Junta d'Accionistes
Sr. Narcís Serra Serra	–	Conseller	10-03-2009	10-03-2009	Votació en Junta d'Accionistes
Sr. Santiago Cobo Cobo	–	Conseller	16-12-2002	21-05-2008	Votació en Junta d'Accionistes

Nombre total de consellers	17
----------------------------	----

Indiqui els cessaments que s'hagin produït durant el període en el Consell d'Administració:

Nom o denominació social del conseller	Condicció del conseller en el moment del cessament	Data de baixa
Caixa d'Estalvis de Catalunya	Dominical	30-01-2009
Sr. Francisco Reynés Massanet	Dominical	26-06-2009

B.1.3 Completi els següents quadres sobre els membres del Consell i la seva diferent condició:**Consellers executius**

Nom o denominació del conseller	Comissió que ha proposat el seu nomenament	Càrrec en l'organigrama de la societat
Sr. Salvador Gabarró Serra	Comissió de Nomenaments i Retribucions	President
Sr. Rafael Villaseca Marco	Comissió de Nomenaments i Retribucions	Conseller delegat
Nombre total de consellers executius		2
% total del Consell		11,765

Consellers externs dominicals

Nom o denominació conseller	Comissió que ha proposat el seu nomenament	Nom o denominació de l'accionista significatiu a qui representa o que ha proposat el seu nomenament
Sr. Antonio Brufau Niubó		Repsol YPF, S.A.
Sr. Carlos Kinder Espinosa	Comissió de Nomenaments i Retribucions	Criteria CaixaCorp, S.A.
Sr. Demetrio Carceller Arce	Comissió de Nomenaments i Retribucions	Repsol YPF, S.A.
Sr. Enrique Alcántara-García Irazoqui		Criteria CaixaCorp, S.A.
Sr. Enrique Locutura Rupérez	Comissió de Nomenaments i Retribucions	Repsol YPF, S.A.
Sr. Fernando Ramírez Mazarredo	Comissió de Nomenaments i Retribucions	Repsol YPF, S.A.
Sr. Joan Rosell Lastortras	Comissió de Nomenaments i Retribucions	Criteria CaixaCorp, S.A.
Sr. Juan María Nín Génova	Comissió de Nomenaments i Retribucions	Criteria CaixaCorp, S.A.
Sr. Narcís Serra Serra	Comissió de Nomenaments i Retribucions	Caixa d'Estalvis de Catalunya
Nombre total de consellers dominicals		9
% total del Consell		52,941

Consellers externs independents

Nom o denominació del conseller	Perfil
Sr. Carlos Losada Marrodán	Director general d'ESADE. Acadèmic. Llicenciat en Dret i Doctor en Direcció i Administració d'Empreses.
Sr. Emiliano López Achurra	Advocat. Diplomant en Estudis Internacionals (I.E.P). Diplomat en Dret Comunitari (Col·legi d'Europa).
Sr. Jaime Vega de Seoane Azpilicueta	Enginyer Naval i empresari.
Sr. José Arcas Romeu	Doctor Enginyer. Empresari.
Sr. Miguel Valls Maseda	Llicenciat en Ciències Econòmiques, Màster per EADA i Diplomant en Direcció d'Empreses per IESE.
Sr. Santiago Cobo Cobo	Empresari. Diplomat en Alta Direcció d'Empreses.
Nombre total de consellers independents	
% total del Consell	

Altres consellers externs

Detalli els motius pels quals no es puguin considerar dominicals o independents i els seus vincles, ja sigui amb la societat o els seus directius, ja sigui amb els seus accionistes:

Indiqui les variacions que, en el seu cas, s'hagin produït durant el període en la tipologia de cada conseller:

B.1.4 Expliqui, si s'escau, les raons per les quals s'han nomenat consellers dominicals a instància d'accionistes la participació accionarial dels quals és inferior al 5% del capital:

Nom o denominació social de l'accionista	Justificació
Caixa d'Estalvis de Catalunya	Entitat de reconegut prestigi posseïdora del 1,663%, essent el conseller el seu president i persona d'alta qualificació professional.

Indiqui si no s'han atès peticions formals de presència en el Consell procedents d'accionistes la participació accionarial dels quals és igual o superior a la d'altres a la instància dels quals s'haguessin designat consellers dominicals. Si s'escau, expliqui les raons per les quals no s'hagin atès:

Sí ☐ No ☒

B.1.5 Indiqui si algun conseller ha cessat en el seu càrrec abans de la finalització del seu mandat, si el mateix ha explicat les seves raons al Consell, i a través de quin mitjà, i, en cas que ho hagi fet per escrit a tot el Consell, expliqui a continuació, almenys els motius que el mateix ha donat:

Sí ☒ No ☐

Nom del conseller	Motiu del cessament
Caixa d'Estalvis de Catalunya	Organització interna de Caixa d'Estalvis de Catalunya
Sr. Francisco Reynés Massanet	Motius professionals

B.1.6 Indiqui, en el cas que hi hagin, les facultats que tenen delegades el o els conseller/s delegat/s:

Nom o denominació social del conseller	Breu descripció
Sr. Rafael Villaseca Marco	Té delegades àmplies facultats de representació i administració d'acord amb les característiques i necessitats del càrrec de conseller delegat.

B.1.7 Identifiqui, si s'escau, els membres del Consell que assumeixin càrrecs d'administradors o directius en altres societats que formin part del grup de la societat cotitzada:

Nom o denominació social del conseller	Denominació social de l'entitat del grup	Càrrec
Sr. Rafael Villaseca Marco	Repsol-Gas Natural LNG, S.L. Gas Natural Aprovechamientos SDG, S.A.	Vicepresident President
Sr. Enrique Locutura Rupérez	Repsol-Gas Natural LNG, S.L.	President

B.1.8 Detalli, si s'escau, els consellers de la seva societat que siguin membres del Consell d'Administració d'altres entitats cotitzades en mercats oficials de valors a Espanya diferents del seu grup, que hagin estat comunicades a la societat:

Nom o denominació social del conseller	Denominació social de l'entitat cotitzada	Càrrec
Sr. Salvador Gabarró Serra	Criteria CaixaCorp, S.A. Indra Sistemas, S.A.	Conseller Conseller
Sr. Antonio Brufau Niubó	Repsol YPF, S.A.	President
Sr. Demetrio Carceller Arce	Sacyr-Vallehermoso, S.A. Compañía Logística de Hidrocarburos, CLH, S.A. Sociedad Anónima Damm	Conseller Conseller President
Sr. Jaime Vega de Seoane Azpilicueta	Obrascon Huarte Lain, S.A. (OHL, S.A.)	Conseller
Sr. Juan María Nín Génova	Repsol YPF, S.A. Criteria CaixaCorp, S.A.	Conseller Conseller

B.1.9 Indiqui i, si s'escau, expliqui si la societat ha establert regles sobre el nombre de consells dels que poden formar part els seus consellers:Sí ☐No ☒

B.1.10 En relació amb la recomanació número 8 del Codi Unificat, assenyali les polítiques i estratègies generals de la societat que el Consell en ple s'ha reservat aprovar:

	Sí	No
La política d'inversions i finançament	X	
La definició de l'estructura del grup de societats	X	
La política de govern corporatiu	X	
La política de responsabilitat social corporativa	X	
El Pla estratègic o de negoci, així com els objectius de gestió i pressupost anuals	X	
La política de retribucions i avaluació de l'acompliment dels alts directius		X
La política de control i gestió de riscos, així com el seguiment periòdic dels sistemes interns d'informació i control	X	
La política de dividends, així com la d'autocartera i, en especial, els seus límits.	X	

B.1.11 Completi els següents quadres respecte a la remuneració agregada dels consellers meritada durant l'exercici:

a) En la societat objecte del present informe:

Concepte retributiu	Dades en milers d'euros
Retribució fixa	847
Retribució variable	1.113
Dietes	4.086
Atencions estatutàries	0
Opcions sobre accions i/o altres instruments financers	0
Altres	3
Total:	6.049

Altres beneficis	Dades en milers d'euro
Bestretes	0
Crèdits concedits	0
Fons i Plans de Pensions: aportacions	414
Fons i Plans de Pensions: obligacions contraetes	0
Primes d'assegurances de vida	33
Garanties constituïdes per la societat en favor dels consellers	0

b) Per la pertinença dels consellers de la societat a altres consells d'administració i/o a l'alta direcció de societats del Grup:

Concepte retributiu	Dades en milers d'euros
Retribució fixa	411
Retribució variable	0
Dietes	748
Atencions estatutàries	0
Opcions sobre accions i/o altres instruments financers	0
Altres	0
Total:	1.159

Altres Beneficis	Dades en milers d'euros
Bestretes	0
Crèdits concedits	0
Fons i Plans de Pensions: aportacions	0
Fons i Plans de Pensions: obligacions contretes	0
Primes d'assegurances de vida	0
Garanties constituïdes per la societat en favor dels consellers	0

c) Remuneració total per tipologia de conseller:

Tipologia consellers	Per societat	Per grup
Executius	3.316	634
Externs dominicals	1.683	293
Externs independents	1.050	232
Altres externs	0	0
Total:	6.049	1.159

d) Respecte al benefici atribuït a la societat dominant:

Remuneració total consellers (en milers d'euros)	7.208
Remuneració total consellers/benefici atribuït a la societat dominant (expressat en %)	0,6

B.1.12 Identifiqui els membres de l'alta direcció que no siguin al seu torn consellers executius, i indiqui la remuneració total meritada a favor seu durant l'exercici:

Nom o denominació social	Càrrec
Sr. Manuel Fernández Álvarez	Director general de Negocis Majoristes d'Energia
Sr. José María Egea Krauel	Director general de Planificació Energètica
Sr. Antoni Peris Mingot	Director general Negocis Regulats de Gas
Sr. Sergio Aranda Moreno	Director general d'Amèrica Llatina
Sr. Antonio Basolas Tena	Director general d'Estratègia i Desenvolupament
Sr. Antonio Gallart Gabás	Director general de Recursos
Sr. Jordi García Tabernero	Director general de Comunicació i Gabinet Presidència
Sr. Carlos Javier Álvarez Fernández	Director general Econòmic-Financer
Sr. Josep Moragas Freixa	Director general de Negocis Minoristes d'Energia
Sr. Manuel García Cobaleda	Director general de Serveis Jurídics
Sr. José Antonio Couso López	Director general de Negocis Regulats d'Electricitat
Sr. José Javier Fernández Martínez	Director general de Generació

Remuneració total alta direcció (en milers d'euros)	5.976
--	--------------

B.1.13 Identifiqui de manera agregada si existeixen clàusules de garantia o blindatge, per a casos d'acomiadament o canvis de control a favor dels membres de l'alta direcció, inclosos els consellers executius, de la societat o del seu grup. Indiqui si aquests contractes han de ser comunicats i/o aprovats pels òrgans de la societat o del seu grup:

Nombre de beneficiaris		13
		Consell d'Administració
Junta General		
Òrgan que autoritza les clàusules	No	No
		Sí No
S'informa a la Junta General sobre les clàusules?		X

B.1.14 Indiqui el procés per establir la remuneració dels membres del Consell d'Administració i les clàusules estatutàries rellevants al respecte:

Procés per establir la remuneració dels membres del Consell d'Administració i les clàusules estatutàries

L'article 22 del Reglament del Consell d'Administració estableix el següent:

"1.- El càrrec de conseller de Gas Natural sòg, s.a. serà retribuït en la forma prevista en els Estatuts Socials, a la vista de l'informe emès per la Comissió de Nomenaments i Retribucions, segons es preveu a l'article 31 d'aquest reglament.

La Comissió de Nomenaments i Retribucions proposarà al Consell d'Administració els criteris que consideri adequats per donar compliment a les finalitats d'aquest article, essent competència del propi Consell la seva aprovació així com la definitiva distribució de la suma global, dins dels límits estatutàriament establerts a aquest fi. Dins de cada exercici el Consell podrà acordar, amb la periodicitat que estimi oportuna, pagaments a compte de les quantitats que corresponguin a cada conseller pel treball realitzat en aquest període.

2.- El Consell haurà de definir la política de retribucions als seus consellers, determinant (i) l'import dels components fixos, amb desglossament dels que corresponguin a la participació en el Consell i en les seves Comissions i (ii) els conceptes de caràcter variable, en cas d'haver-los, especificant la seva importància relativa respecte dels fixos. Llevat motius fundats, la retribució per mitjà del lliurament d'accions, opcions sobre accions o instruments referenciats al valor de l'acció es circumscriurà als consellers executius.

3.- La retribució dels consellers serà transparent. La Memòria, com a part integrant dels Comptes Anuals, contindrà tota la informació que s'estimi oportuna sobre la retribució percebuda pels membres del Consell d'Administració."

Complementant l'anterior, l'article 31, en el seu Apartat 2, explicita: "La Comissió (Comissió de Nomenaments i Retribucions) té funcions d'estudi i de proposta sobre les matèries següents: proposar els criteris de retribució dels consellers de la societat, així com vetllar per la transparència de les retribucions (...)"

Per la seva banda, el vigent article 44 dels Estatuts Socials, en la seva nova redacció, d'acord amb allò recollit a la Junta General d'Accionistes de 23 de juny de 2003, indica textualment:

"La remuneració del Consell d'Administració consistirà en un 10% del benefici anual com a màxim, determinant-se dins d'aquest límit, en proporció al nombre de consellers en exercici.

Aquesta remuneració només podrà ser detreta dels beneficis líquids després d'haver cobert les reserves legals i estatutàries i d'haver reconegut a les accions ordinàries un dividend no inferior al 4 per cent del seu valor nominal.

El Consell la distribuirà entre els seus membres segons propi acord.

Els consellers podran ser remunerats addicionalment amb el lliurament d'accions de la societat, drets d'opció sobre accions, o d'altres valors que donin dret a l'obtenció d'accions, o mitjançant sistemes retributius referenciats al valor de la cotització de les accions. L'aplicació d'aquests sistemes haurà de ser acordada per la Junta General, que determinarà el valor de les accions que es prengui com a referència, el nombre d'accions a lliurar a cada conseller, el preu d'exercici dels drets d'opció, el termini de la durada del sistema que s'acordi i aquelles altres condicions que consideri oportunes.

El Consell d'Administració podrà aplicar fórmules d'incentiu consistents en el lliurament d'accions de la societat, de drets d'opció sobre aquestes, d'altres valors que donin dret a l'obtenció d'accions, o referenciats a la cotització de les accions per retribuir al personal de la companyia o la part del mateix que consideri convenient, complint sempre els requisits establerts en la Llei de Societats Anònimes, Llei de Mercat de Valors i altres normes aplicables a aquests supòsits, en particular la prèvia aprovació de la Junta General quan sigui preceptiva.

Les percepcions previstes en aquest article seran compatibles i independents dels sous, retribucions, indemnitzacions, pensions, opcions sobre accions o compensacions de qualsevol classe establerts amb caràcter general o singular per aquells membres del Consell d'Administració que compleixin funcions executives, qualsevol que sigui la naturalesa de la seva relació amb la societat, ja laboral - comú o especial d'alta direcció - mercantil o de prestació de serveis, relacions que seran compatibles amb la condició de membre del Consell d'Administració"

Assenyali si el Consell en ple s'ha reservat l'aprovació de les següents decisions:

	Si	No
A proposta del primer executiu de la companyia, el nomenament i eventual cessament dels alts directius, així com les seves clàusules d'indemnització.	X	
La retribució dels consellers, així com, en el cas dels executius, la retribució addicional per les seves funcions executives i altres condicions que els seus contractes hagin de respectar.	X	

B.1.15 Indiqui si el Consell d'Administració aprova una detallada política de retribucions i especifiqui les qüestions sobre les quals es pronuncia:

Sí ☒ No ☐

	Si	No
Import dels components fixos, amb desglossament, si s'escau, de les dietes per participació en el Consell i les seves Comissions i una estimació de la retribució fixa anual a la que donin origen.	X	
Conceptes retributius de caràcter variable.	X	
Principals característiques dels sistemes de previsió, amb una estimació del seu import o cost anual equivalent.	X	
Condicions que hauran de respectar els contractes d'aquells que exerceixin funcions d'alta direcció com a consellers executius.	X	

B.1.16 Indiqui si el Consell sotmet a votació de la Junta General, com a punt separat de l'ordre del dia, i amb caràcter consultiu, un informe sobre la política de retribucions dels consellers. En el seu cas, expliqui els aspectes de l'informe respecte a la política de retribucions aprovada pel Consell pels anys futurs, els canvis més significatius d'aquestes polítiques sobre aquella aplicada durant l'exercici i un resum global de com es va aplicar la política de retribucions en l'exercici. Detalli el paper exercit per la Comissió de Retribucions i si ha utilitzat assessorament extern, la identitat dels consultors externs que l'hagin prestat:

Sí ☐ No ☒

Ha utilitzat assessorament extern?

Identitat dels consultors externs

B.1.17 Indiqui, si s'escau, la identitat dels membres del Consell que siguin, al seu torn, membres del Consell d'Administració, directius o empleats de societats que tinguin participacions significatives en la societat cotitzada i/o en entitats del seu grup:

Nom o denominació social del conseller	Denominació social de l'accionista significatiu	Càrrec
Sr. Salvador Gabarró Serra	Criteria CaixaCorp, S.A.	Conseller
Sr. Antonio Brufau Niubó	Repsol YPF, S.A.	President executiu
Sr. Enrique Locutura Rupérez	Repsol YPF, S.A.	Vicepresident executiu Fundació Repsol
Sr. Fernando Ramírez Mazarredo	Repsol YPF, S.A.	Director general Económico-Financer
Sr. Joan Rosell Lastortras	Criteria CaixaCorp, S.A.	Conseller
Sr. Juan María Nín Génova	Repsol YPF, S.A.	Conseller
	Criteria CaixaCorp, S.A.	Conseller

Detalli, si s'escau, les relacions rellevants diferents de les contemplades en l'epígraf anterior, dels membres del Consell d'Administració que els vinculin amb els accionistes significatius i/o en entitats del seu grup:

B.1.18 Indiqui, si s'ha produït durant l'exercici alguna modificació en el reglament del Consell:

Sí ☐	No ☒
-----------------------------	--

Descripció modificacions**B.1.19 Indiqui els procediments de nomenament, reelecció, avaluació i remoció dels consellers. Detalli els òrgans competents, els tràmits que cal seguir i els criteris a emprar en cadascun dels procediments.**

Els procediments de nomenament, reelecció, avaluació i remoció dels consellers estan regulats en els articles 41 i 42 dels Estatuts Socials i en els articles 11 al 14, 16 i 31 del Reglament del Consell d'Administració.

1.- Nomenament, reelecció o ratificació:

És competència de la Junta General el nomenament dels consellers i la determinació del seu nombre, dins els límits fixats per l'article 41 dels Estatuts Socials.

Si durant el termini per al qual van ser nomenats els consellers es produïssin vacants, el Consell podrà designar pel sistema de cooptació, entre els accionistes, les persones que hagin d'ocupar-les fins que es reuneixi la següent Junta General d'Accionistes.

No es requereix la qualitat d'accionista per ser nomenat conseller, excepte en el cas de nomenament per cooptació al qual s'ha fet referència abans.

No poden ser designats administradors els que es trobin en qualsevol dels supòsits de prohibició o incompatibilitat establerts per la Llei.

El nomenament haurà de recaure en persones que, a més de complir els requisits legals i estatutaris que el càrrec exigeix, gaudeixin de reconegut prestigi i posseeixin els coneixements i experiència professionals adequats per a l'exercici de les seves funcions.

El nomenament i reelecció de consellers està subjecte a un procediment formal i transparent, amb informe previ de la Comissió de Nomenaments i Retribucions.

Totes les propostes de nomenament de consellers que sotmeti el Consell d'Administració a la Junta General i les decisions de nomenament per cooptació que adopti, hauran de ser prèviament informades per la Comissió de Nomenaments i Retribucions. Quan el Consell s'aparti de les recomanacions de l'esmentada Comissió, haurà de motivar les raons del seu procedir i deixar constància en acta de les seves raons. Els consellers afectats per propostes de nomenament, reelecció o cessament s'abstindran d'assistir i intervenir en les deliberacions i votacions del Consell o de les comissions que tractin d'elles.

D'acord amb el Reglament del Consell, no podran ser proposats o designats com a consellers externs independents aquells que:

- Hagin estat empleats o consellers executius de societats del Grup Gas Natural, llevat que hagin transcorregut 3 o 5 anys, respectivament, des del cessament en aquesta relació.
- Percebin de la societat, o del Grup Gas Natural, qualsevol quantitat o benefici per un concepte diferent de la remuneració de conseller, llevat que no sigui significativa.

No es tindran en compte, a efectes d'allò disposat en aquest apartat, els dividendes ni els complements de pensions que rebi el conseller per raó de la seva anterior relació professional o laboral, sempre que tals complements tinguin caràcter incondicional i, en conseqüència, la societat que els satisfaci no pugui de forma discrecional, sense que hi hagi incompliment d'obligacions, suspendre, modificar o revocar la seva meritació.

- c) Siguin, o hagin estat durant els últims 3 anys, soci de l'auditor extern o responsable de l'informe d'auditoria, ja es tracti de l'auditoria durant aquest període de la societat o de qualsevol altra societat del Grup Gas Natural.
- d) Siguin consellers executius o alts directius d'una altra societat diferent en la qual algun conseller executiu o alt directiu de Gas Natural SDG, S.A. sigui conseller extern.
- e) Mantinguin, o hagin mantingut durant l'últim any, una relació de negocis important amb la societat o amb qualsevol societat del Grup Gas Natural, ja sigui en nom propi o com a accionista significatiu, conseller o alt directiu d'una entitat que mantingui o hagués mantingut aquesta relació.

Es consideraran relacions de negocis les de proveïdor de béns o serveis, inclosos els financers, la d'assessor o consultor.

- f) Siguin accionistes significatius, consellers executius o alts directius d'una entitat que rebi, o hagi rebut durant els últims 3 anys, donacions significatives d'alguna de les societats del Grup Gas Natural.

No es consideraran inclosos en aquesta lletra aquells que siguin mers patrons d'una Fundació que rebi donacions.

- g) Siguin cònjuges, persones lligades per anàloga relació d'afectivitat, o parents fins a segon grau, d'un conseller executiu o alt directiu de la societat.
- h) No hagin estat proposats, ja sigui per al seu nomenament o renovació, per la Comissió de Nomenaments i Retribucions.
- i) Es trobin, respecte a algun accionista significatiu o representat al Consell, en algun dels supòsits assenyalats en les lletres a), e), f) o g) d'aquest apartat. En el cas de la relació de parentiu assenyalada a la lletra g), la limitació s'aplicarà no només respecte a l'accionista, sinó també respecte als seus consellers dominicals en la societat participada.

Els consellers dominicals que perdin aquesta condició com a conseqüència de la venda de la seva participació per l'accionista al qual representaven només podran ser reelegits com a consellers independents quan l'accionista al qual representaven fins aquell moment hagués venut la totalitat de les seves accions a la societat.

Un conseller que posseeixi una participació accionarial en la societat pot tenir la condició d'independent, sempre que satisfaci totes les condicions establertes en aquest article i, a més, la seva participació no sigui significativa.

La durada del càrrec de conseller serà de tres (3) anys, tot i que els consellers cessants poden ser reelegits una o diverses vegades. En cap cas els consellers independents romandran en el seu càrrec com a tals per un període superior a dotze anys.

2.- Cessament o remoció:

Els consellers han de cessar en el seu càrrec pel transcurs del període per al qual van ser nomenats, excepte reelecció i quan ho decideixi la Junta General en ús de les atribucions que ostenta. Així mateix, cessaran en els altres supòsits en què sigui procedent d'acord amb la Llei, els Estatuts i el Reglament del Consell d'Administració.

Segons l'article 15.4 del Reglament del Consell d'Administració, quan un conseller independent cessi en el càrrec amb antelació a l'acabament del mandat per al qual va ser escollit, haurà d'explicar les raons en carta dirigida als restants consellers. El cessament serà comunicat com informació rellevant.

B.1.20 Indiqui els supòsits en què estan obligats a dimitir els consellers.

A més dels supòsits d'incompatibilitat o prohibició legalment establerts, l'article 15 del Reglament del Consell estableix:

(...) 2.- Els consellers han de posar el seu càrrec a disposició del Consell d'Administració i formalitzar, si aquest ho considera convenient, la dimissió corresponent, en els casos següents:

- a) Quan els consellers interns cessin en els llocs executius aliens al Consell als quals estigués associat el seu nomenament com a conseller.
- b) Quan es vegin sotmesos en algun dels supòsits d'incompatibilitat o prohibició previstos a les lleis, Estatuts Socials o en aquest reglament.
- c) Quan infringeixin greument les seves obligacions com a consellers, posant en risc els interessos de la societat.
- d) Quan desaparegui la causa per la qual van ser nomenats com a consellers independents, executius o dominicals.

3.- Un cop produït el cessament en l'exercici del seu càrrec, no podrà prestar serveis en una entitat competidora durant el termini de dos anys, llevat que el Consell d'Administració li dispensi d'aquesta obligació o disminueixi la seva durada.

B.1.21 Expliqui si la funció de primer executiu de la societat recau en el càrrec de president del Consell. En el seu cas, indiqui les mesures que s'han pres per limitar els riscos d'acumulació de poders en una única persona:

Sí ☐ No ☒

Indiqui i, si s'escau, expliqui si s'han establert regles que faculten a un dels consellers independents per demanar la convocatòria del Consell o la inclusió de nous punts en l'ordre del dia, per coordinar i fer-se ressò de les preocupacions dels consellers externs i per dirigir l'avaluació pel Consell d'Administració.

Sí ☐ No ☒

B.1.22 S'exigeixen majories reforçades, diferents de les legals, en algun tipus de decisió?:

Sí ☐ No ☒

Indiqui com s'adopten els acords en el Consell d'Administració, assenyalant almenys, el mínim quòrum d'assistència i el tipus de majories per adoptar els acords:

Descripció de l'acord:	Quòrum	%	Tipus de Majoria	%
Acords societaris diversos	Articles 47 Estatuts Socials i 10 Reglament del Consell. Meitat més un dels seus components presents o representats.	52,94	Articles 49 i 50 Estatuts Socials i 10 Reglament del Consell. Majoria absoluta dels presents o representats. Majoria de 2/3 en cas de delegació de facultats.	52,94

B.1.23 Expliqui si hi ha requisits específics, diferents dels relatius als consellers, per ser nomenat president.

Sí ☐ No ☒

B.1.24 Indiqui si el president té vot de qualitat:

Sí ☐ No ☒

B.1.25 Indiqui si els estatuts o el reglament del Consell estableixen algun límit a l'edat dels consellers:

Sí ☐ No ☒

Edat límit president	0
Edat límit conseller delegat	0
Edat límit conseller	0

B.1.26 Indiqui si els estatuts o el reglament del Consell estableixen un mandat limitat per als consellers independents:

Sí ☒ No ☐

Nombre màxim d'anys de mandat	12
-------------------------------	----

B.1.27 En el cas que sigui escàs o nul el nombre de conselleres, expliqui els motius i les iniciatives adoptades per corregir aquesta situació.**Explicació dels motius i de les iniciatives**

Veure Apartat F. Recomanació 15

En particular, indiqui si la Comissió de Nomenaments i Retribucions ha establert procediments perquè els processos de selecció no comportin filtres implícits que obstaculitzin la selecció de conselleres, i busqui deliberadament candidates que reuneixin el perfil exigít:

Sí ☒ No ☐

Assenyali els principals procediments

El Reglament del Consell d'Administració estableix a l'article 31.2 l'obligació de la Comissió de Nomenaments i Retribucions que "en la cobertura de noves vacants es vetllarà perquè s'utilitzin processos de selecció que no comportin filtres implícits que obstaculitzin la selecció de conselleres, incloent, en les mateixes condicions, entre els potencials candidats, dones que reuneixin el perfil professional buscat."

B.1.28 Indiqui si hi ha processos formals per a la delegació de vots en el Consell d'Administració. En el seu cas, detalli-ho breument.

Segons el que estableix l'article 47 dels Estatuts Socials: "... Els consellers que no puguin assistir poden delegar la seva representació en un altre conseller, sense que hi hagi límit al nombre de representacions que pugui ostentar cada conseller. La representació s'haurà de conferir per qualsevol mitjà escrit, essent vàlida també per telegrama, tèlex o telefax."

D'altra banda, l'art. 10.3 del Reglament del Consell indica: "Cada conseller podrà conferir la seva representació a un altre conseller, sense que estigui limitat el nombre de representacions que cada un pot ostentar per a l'assistència al Consell. La representació dels consellers absents es podrà conferir per qualsevol mitjà documental escrit, essent vàlid el telegrama, correu electrònic, tèlex o telefax dirigit a la Presidència o a la Secretaria del Consell amb la suficient antelació."

B.1.29 Indiqui el nombre de reunions que ha mantingut el Consell d'Administració durant l'exercici. Així mateix, assenyali, si s'escau, les vegades que s'ha reunit el Consell sense l'assistència del seu president:

Nombre de reunions del Consell	12
Nombre de reunions del Consell sense l'assistència del president	0

Indiqui el nombre de reunions que han mantingut en l'exercici les diferents comissions del Consell:

Nombre de reunions de la Comissió Executiva o Delegada	7
Nombre de reunions del Comitè d'Auditoria	5
Nombre de reunions de la Comissió de Nomenaments i Retribucions	11
Nombre de reunions de la Comissió de Nomenaments	0
Nombre de reunions de la Comissió de Retribucions	0

B.1.30 Indiqui el nombre de reunions que ha mantingut el Consell d'Administració durant l'exercici sense l'assistència de tots els seus membres. En el còmput es consideraran no assistències les representacions realitzades sense instruccions específiques:

Nombre de no assistències de consellers durant l'exercici	14
% de no assistències sobre el total de vots durant l'exercici	6,86

B.1.31 Indiqui si els Comptes Anuals individuals i consolidats que es presenten per a la seva aprovació al Consell estan prèviament certificats:

Sí ☒ No ☐

Identifiqui, si s'escau, la/les persona/es que ha o han certificat els Comptes Anuals individuals i consolidats de la societat, per a la seva formulació pel Consell:

Nom	Càrrec
Sr. Carlos Javier Álvarez Fernández	Director general Económico-Financer

B.1.32 Expliqui, si n'hi ha, els mecanismes establerts pel Consell d'Administració per evitar que els Comptes Individuals i Consolidats, formulats es presentin a la Junta General amb excepcions en l'informe d'auditoria.

D'acord amb l'article 7 del Reglament del Consell:

"1.-Una vegada en el seu poder els Informes emesos per la Direcció General Econòmico-Financera i per la Comissió d'Auditoria i Control, i després dels pertinents aclariments, el Consell d'Administració formularà en termes clars i precisos, que facilitin l'adequada comprensió del seu contingut, els Comptes Anuals i l'Informe de Gestió, tant individuals com consolidats. El Consell d'Administració vetllarà per que aquests mostrin la imatge fidel del patrimoni, de la situació financera i dels resultats de la societat, d'acord amb el que preveu la Llei.

2.- Llevat manifestació en contrari que expressament es faci constar en Acta, s'entendrà que abans de subscriure la formulació dels Comptes Anuals exigida per la Llei, el Consell d'Administració i cadascun dels seus vocals, ha disposat de la informació necessària per la realització d'aquest acte podent fer constar en el seu cas les salvetats que estimi pertinents.

3.- El Consell d'Administració procurarà formular els Comptes de manera que no hi hagi lloc a salvetats per part de l'auditor de comptes de la societat. No obstant això, quan el Consell d'Administració consideri que ha de mantenir el seu criteri, explicarà públicament el contingut i abast de la discrepància."

L'article 32 del Reglament del Consell regula les competències i funcions del Comitè d'Auditoria i Control i, entre altres, li assigna les relacionades amb el procés de desenvolupament de l'Auditoria de Comptes.

B.1.33 El secretari del Consell té la condició de conseller?

Sí ☐ No ☒

B.1.34 Expliqui els procediments de nomenament i cessament del secretari del Consell, indicant si el seu nomenament i cessament han estat informats per la Comissió de Nomenaments i aprovats pel ple del Consell.**Procediment de nomenament i cessament**

L'article 26 del Reglament del Consell d'Administració estableix, en aquest sentit, el següent:

"El secretari del Consell d'Administració serà nomenat i cessat per aquest últim, previ informe de la Comissió de Nomenaments i Retribucions, i no cal que sigui conseller. A ell correspon l'exercici de les funcions que en aquesta condició li atribueixen la legislació mercantil i el present reglament".

	Sí	No
La Comissió de Nomenaments informa del nomenament?	X	
La Comissió de Nomenaments informa del cessament?	X	
El Consell en ple aprova el nomenament	X	
El Consell en ple aprova el cessament?	X	

Té el secretari del Consell encomanada la funció de vetllar, de forma especial, per les recomanacions de bon govern?

Sí ☒ No ☐

Observacions

L'article 26 del Reglament del Consell d'Administració en el seu punt tercer estableix el següent:

El secretari tindrà cura en tot cas de la legalitat formal i material de les actuacions del Consell i garantirà que els seus procediments i regles de govern siguin respectats i regularment revisats.

B.1.35 Indiqui, si n'hi ha, els mecanismes establerts per la societat per preservar la independència de l'auditor, dels analistes financers, dels bancs d'inversió i de les agències de qualificació.

Segons l'art. 32.2 del Reglament del Consell, correspon a la Comissió d'Auditoria i Control mantenir les relacions necessàries amb els auditors externs per rebre informació sobre aquelles qüestions que puguin posar en risc la independència d'aquests i qualsevol altra relacionada amb el procés de desenvolupament de l'auditoria de comptes, així com aquelles altres comunicacions previstes en la legislació d'auditoria de comptes i en les normes tècniques d'auditoria.

També, el Consell d'Administració està obligat pel seu propi Reglament (art. 6.4) a mantenir una relació directa amb els membres del primer nivell de direcció de la societat i amb els auditors. El caràcter objectiu, professional i continu d'aquesta relació respectarà al màxim la independència dels auditors.

Els principis que fonamenten la relació de la companyia amb analistes financers i bancs d'inversió estan basats en la transparència, simultaneïtat i no discriminació, a més de l'existència d'interlocutors específics i diferents per a cada col·lectiu.

Així mateix, la companyia presta especial atenció en no comprometre ni interferir en la independència dels analistes financers sobre els serveis prestats pels bancs d'inversió, d'acord amb els codis interns de conducta establerts per ells mateixos i orientats a la separació dels seus serveis d'anàlisi i d'assessorament.

B.1.36 Indiqui si durant l'exercici la societat ha canviat d'auditor extern. En el seu cas, identifiqui l'auditor entrant i sortint:

Sí ☐ No ☒

Auditor sortint

Auditor entrant

En el cas que haguessin existit desacords amb l'auditor sortint, expliqui el contingut dels mateixos:

Sí ☐ No ☒

Explicació dels desacords

B.1.37 Indiqui si la firma d'auditoria realitza altres treballs per a la societat i/o el seu grup diferents dels d'auditoria i en aquest cas declari l'import dels honoraris rebuts per aquests treballs i el percentatge que suposa sobre els honoraris facturats a la societat i/o el seu grup:

Sí ☒ No ☐

	Societat	Grup	Total
Import d'altres treballs diferents dels d'auditoria (milers d'euros)	1.023	271	1.294
Import treballs diferents dels d'auditoria/Import total facturat per la firma d'auditoria (en %)	43,710	6,890	20,630

B.1.38 Indiqui si l'informe d'auditoria dels Comptes Anuals de l'exercici anterior presenta reserves o excepcions. Si s'escau, indiqui les raons donades pel president del Comitè d'Auditoria per explicar el contingut i abast d'aquestes reserves o excepcions.

Sí ☐ No ☒

B.1.39 Indiqui el nombre d'anys que la firma actual d'auditoria porta de forma ininterrompuda realitzant l'auditoria dels Comptes Anuals de la societat i/o el seu grup. Així mateix, indiqui el percentatge que representa el nombre d'anys auditats per l'actual firma d'auditoria sobre el nombre total d'anys en què els Comptes Anuals han estat auditats:

	Societat	Grup
Nombre d'anys ininterromputs	19	19
	Societat	Grup
Nombre d'anys auditats per la firma actual d'auditoria/Nombre d'anys que la societat ha estat auditada (en %)	100,0	100,0

B.1.40 Indiqui les participacions dels membres del Consell d'Administració de la societat en el capital d'entitats que tinguin el mateix, anàleg o complementari gènere d'activitat al que constitueixi l'objecte social, tant de la societat com del seu grup, i que hagin estat comunicades a la societat. Així mateix, indiqui els càrrecs o funcions que en aquestes societats exerceixin:

Nom o denominació social del conseller	Denominació de la societat objecte	% participació	Càrrec o funcions
Sr. Salvador Gabarró Serra	Iberdrola, S.A.	0,001	—
	Enagás, S.A.	0,006	—
	Red Eléctrica Corporación, S.A.	0,008	—
Sr. Antonio Brufau Niubó	Repsol YPF, S.A.	0,017	President executiu
Sr. Rafael Villaseca Marco	Repsol YPF, S.A.	0,000	—
	Iberdrola, S.A.	0,000	—
	Endesa, S.A.	0,000	—
	Enagás, S.A.	0,000	—
Sr. Enrique Locutura Rupérez	Repsol YPF, S.A.	0,000	—
Sr. Fernando Ramírez Mazarredo	Repsol YPF, S.A.	0,000	Director general Econòmic-Financer
Sr. José Arcas Romeu	Iberdrola, S.A.	0,000	—
	Iberdrola Renovables, S.A.	0,000	—
Sr. Juan María Nín Génova	Repsol YPF, S.A.	0,000	Conseller

B.1.41 Indiqui i, si s'escau, detalli si hi ha un procediment perquè els consellers puguin comptar amb assessorament extern:

Sí ☒ No ☐

Detall el procediment

Conforme a la normativa interna, els consellers tenen la facultat de proposar al Consell, a través del secretari i mitjançant comunicació dirigida al president, la contractació amb càrrec a la societat dels assessors externs (assessors legals, comptables, tècnics, financers, comercials o de qualsevol altre tipus) que considerin necessaris per als interessos de la societat amb la finalitat de ser auxiliats en l'exercici de les seves funcions quan es tracti de problemes concrets de cert relleu i complexitat lligats a l'exercici del seu càrrec. (art. 21.2 del Reglament del Consell i primer paràgraf de l'21.3).

El Consell d'Administració pot vetar l'aprovació de la proposta per la seva innecessarietat, per la seva quantia o bé per estimar que aquest assessorament pot ser prestat per experts i tècnics de la pròpia societat. (art. 21.3 del Reglament del Consell).

B.1.42 Indiqui i, si s'escau, detalli si hi ha un procediment perquè els consellers puguin comptar amb la informació necessària per preparar les reunions dels òrgans d'administració amb temps suficient:

Sí ☒No ☐

Detall el procediment

Segons l'article 9.2. del Reglament del Consell:

"2.-La convocatòria de les sessions ordinàries es realitzarà pel president, o pel secretari o vicesecretari per ordre del president, i s'efectuarà per qualsevol dels mitjans estatutàriament previstos, assimilant a la carta la tramesa de la documentació per correu electrònic, sempre que el conseller receptor hagi donat la seva adreça en aquest correu. La convocatòria inclourà el lloc de celebració i l'ordre del dia de la mateixa i, es cursarà, llevat de casos excepcionals, amb una antelació mínima de 48 hores a la celebració de la reunió. Amb caràcter previ a cada reunió, els consellers disposaran de la informació i documentació considerades convenients o rellevants sobre els temes a tractar en el Consell. A més, als consellers se'ls lliurarà l'acta de la sessió anterior, hagi estat o no aprovada (...).

Serà vàlida la constitució del Consell, sense prèvia convocatòria, si es troben presents o representats tots els consellers i accepten per unanimitat la celebració del Consell."

No obstant, segons l'article 2.3 del Reglament del Consell d'Administració, quan l'acord a adoptar sigui la modificació del Reglament del Consell d'Administració, el president del Consell d'Administració, la Comissió d'Auditoria i Control o un nombre d'almenys, quatre consellers, podran proposar al Consell aquestes modificacions, quan concorrin circumstàncies que ho facin, segons ell, convenient o necessari, acompanyant en aquest cas una memòria justificativa de les causes i l'abast de la modificació que es proposa. El Consell haurà de ser convocat mitjançant notificació individual remesa a cadascun dels membres amb una antelació superior als quinze dies de la data de la reunió.

D'altra banda, l'article 21.1 i 3 del citat reglament, en relació al dret d'informació dels consellers estableix:

"1.- Els consellers tindran accés, a través del president, i, si s'escau, del secretari, a tots els serveis de la societat i podran demanar, amb les més àmplies facultats, la informació i assessorament que necessitin sobre qualsevol aspecte de la societat. El dret d'informació s'estén a les societats filials i es canalitzarà a través del president o del secretari del Consell d'Administració o de les Comissions corresponents del Consell, facilitant-li directament la informació, oferint-li els interlocutors apropiats o arbitrant les mesures que siguin necessàries per a l'examen demanat.

...

3.- Tant la petició d'accés com la proposta a què es refereixen els números 1 i 2 d'aquest article, hauran de ser comunicades al president de la societat a través del secretari del Consell."

És pràctica habitual remetre als consellers, juntament amb la convocatòria de la reunió, tota aquella informació que pugui resultar útil per a un més exacte coneixement dels assumptes a tractar en la sessió del Consell. En la nostra opinió la informació traslladada es considera completa i suficient per a conformar l'opinió i criteri dels consellers.

Així mateix, durant la reunió i, amb posterioritat a la mateixa, es proporciona als consellers tota la informació o aclariments que considerin pertinents en relació amb els punts inclosos en l'ordre del dia, o que, sense estar inclosos, es van tractar en la sessió.

B.1.43 Indiqui i, si s'escau, detalli si la societat ha establert regles que obliguin els consellers a informar i, si s'escau, dimitir en aquells supòsits que puguin perjudicar el crèdit i reputació de la societat:

Sí ☒ No ☐

Expliqui les regles

L'article 15.2 del Reglament del Consell d'Administració estableix, en aquest sentit, el següent:

Els consellers han de posar el seu càrrec a disposició del Consell d'Administració i formalitzar, si aquest ho considera convenient, la dimissió corresponent en els casos següents:

- a) Quan els consellers interns cessin en els llocs executius aliens al Consell als quals estigués associat el seu nomenament com a conseller.
- b) Quan es vegin sotmesos en algun dels supòsits d'incompatibilitat o prohibició previstos a les Lleis, Estatuts Socials o en aquest reglament.
- c) Quan infringeixin greument les seves obligacions com a consellers, posant en risc els interessos de la societat.
- d) Quan desaparegui la causa per la qual van ser nomenats com a consellers independents, executius o dominicals.

B.1.44 Indiqui si algun membre del Consell d'Administració ha informat a la societat que ha resultat processat o s'ha dictat contra ell acte d'obertura de judici oral, per algun dels delictes assenyalats a l'article 124 de la Llei de Societats Anònimes:

Sí ☐ No ☒

Indiqui si el Consell d'Administració ha analitzat el cas. Si la resposta és afirmativa, expliqui de forma raonada la decisió presa sobre si procedeix o no que el conseller continuï en el seu càrrec.

Sí ☐ No ☒

Decisió presa

Explicació raonada

B.2. Comissions del Consell d'Administració

B.2.1 Detalli totes les comissions del Consell d'Administració i els seus membres:

Comissió Executiva o Delegada

Nom	Càrec	Tipologia
Sr. Salvador Gabarró Serra	President	Executiu
Sr. Antonio Brufau Niubó	Vocal	Dominical
Sr. Carlos Kinder Espinosa	Vocal	Dominical
Sr. Carlos Losada Marrodán	Vocal	Independent
Sr. Demetrio Carceller Arce	Vocal	Dominical
Sr. Juan María Nin Génova	Vocal	Dominical
Sr. Rafael Villaseca Marco	Vocal	Executiu
Sr. Santiago Cobo Cobo	Vocal	Independent

Comissió d'Auditoria i Control

Nom	Càrec	Tipologia
Sr. Miguel Valls Maseda	President	Independent
Sr. Carlos Kinder Espinosa	Vocal	Dominical
Sr. Fernando Ramírez Mazarredo	Vocal	Dominical

Comissió de Nomenaments i Retribucions

Nom	Càrec	Tipologia
Sr. Antonio Brufau Niubó	Vocal	Dominical
Sr. José Arcas Romeu	President	Independent
Sr. Miguel Valls Maseda	Vocal	Independent

B.2.2 Assenyali si corresponen al Comitè d'Auditoria les següents funcions:

	Sí	No
Supervisar el procés d'elaboració i la integritat de la informació financera relativa a la societat i, si s'escau, al grup, revisant el compliment dels requisits normatius, la correcta delimitació del perímetre de consolidació i la correcta aplicació dels criteris comptables.	X	
Revisar periòdicament els sistemes de control intern i gestió de riscos, perquè els principals riscos s'identifiquin, gestionin i donin a conèixer adequadament.	X	
Vetllar per la independència i eficàcia de la funció d'auditoria interna; proposar la selecció, nomenament, reelecció i cessament del responsable del servei d'auditoria interna; proposar el pressupost d'aquest servei; rebre informació periòdica sobre les seves activitats, i verificar que l'alta direcció té en compte les conclusions i recomanacions dels seus informes.	X	
Establir i supervisar un mecanisme que permeti als empleats comunicar, de forma confidencial i, si es considera apropiat, anònima, les irregularitats de potencial transcendència, especialment financeres i comptables, que adverteixin in el si de l'empresa.	X	
Eleva al Consell les propostes de selecció, nomenament, reelecció i substitució de l'auditor extern, així com les condicions de la seva contractació.	X	
Rebre regularment de l'auditor extern informació sobre el pla d'auditoria i els resultats de la seva execució, i verificar que l'alta direcció té en compte les seves recomanacions.	X	
Assegurar la independència de l'auditor extern.	X	
En el cas de grups, afavorir que l'auditor del grup assumeixi la responsabilitat de les auditories de les empreses que l'integren.	X	

B.2.3 Realitzi una descripció de les regles d'organització i funcionament, així com les responsabilitats que tenen atribuïdes cadascuna de les comissions del Consell.

Denominació comissió	Breu descripció
Comissió de Nomenaments i Retribucions	Comissió de Nomenaments i Retribucions (article 31 del Reglament del Consell). Funcions: La Comissió té funcions d'estudi i de proposta al Consell sobre les següents matèries: • Proposar els criteris de retribució dels consellers de la societat, així com vetllar per la transparència de les retribucions. • Proposar la política general de remuneració dels directius del Grup Gas Natural. • Proposar les directrius relatives al nomenament, selecció, carrera, promoció i acomiadament dels membres integrants del primer nivell de direcció, per tal d'assegurar que el Grup disposa, en tot moment, del personal d'alta qualificació adequat per a la gestió de les seves activitats. • Revisar l'estructura i composició del Consell d'Administració, els criteris que s'hagin d'informar la renovació estatutària dels consellers, les aptituds necessàries en els candidats que hagin de cobrir cada vacant, el compliment dels requisits exigits per a cada categoria de consellers i el procés d'incorporació de nous membres, elevat al Consell els oportuns informes quan sigui procedent. En la cobertura de noves vacants es vetllarà perquè s'utilitzin processos de selecció que no pateixin filtres implícits que obstaculitzin la selecció de consellers, incloent, en les mateixes condicions, entre els potencials candidats, dones que reuneixin el perfil professional buscat. • Emetre informe sobre les transaccions que impliquin o puguin implicar conflictes d'interessos i particularment les transaccions amb parts vinculades que se sotmetin al Consell. • Emetre informe sobre els nomenaments i cessaments dels membres del primer nivell de direcció. Organització i Funcionament: La Comissió de Nomenaments i Retribucions estarà constituïda per un mínim de tres i un màxim de cinc consellers, designats pel Consell d'Administració d'entre els consellers externs, tenint presents els seus coneixements i aptituds. Els seus membres han de cessar quan ho facin en la seva condició de consellers, quan així ho acordi el Consell d'Administració o pel transcurs del termini de tres anys a partir del seu nomenament, podent ser reelegits. D'entre els membres de la Comissió, el Consell d'Administració elegirà al president de la mateixa, que no tindrà vot de qualitat. La Secretaria de la Comissió correspondrà a la Secretaria del Consell d'Administració. La Comissió es reunirà tantes vegades com sigui necessari per emetre els informes de la seva competència o ho consideri necessari el seu president o prèvia sol·licitud de dos dels seus membres i, almenys, quatre vegades l'any. Serà convocada pel president, amb una antelació mínima de dos dies a la data assenyalada per a la reunió, llevat de causa especial justificada. La convocatòria inclourà l'ordre del dia juntament amb la documentació rellevant per al millor desenvolupament de la sessió. Les reunions tindran lloc normalment al domicili social.

Denominació comissió	Breu descripció
Comissió Executiva o Delegada	Comisió Executiva (articles 50 i 51 dels Estatuts Socials i article 30 del Reglament del Consell): 1.1. Facultats. El Consell d'Administració podrà designar en el seu si una o més comissions executives i nomenar un o diversos consellers delegats i delegar en ells, amb caràcter temporal o permanent, totes o part de les funcions, excepte aquelles que, legalment, o per acord de la Junta General, fossin de l'exclusiva competència d'aquesta, o indelegables del Consell. Mitjançant acord del Consell d'Administració de 20 de febrer de 1992 es van delegar les següents facultats a la Comissió Executiva: • Organitzar, dirigir, i inspeccionar tots els serveis i instal·lacions de la companyia. • Nomenar, suspendre i separar els empleats i operaris de la companyia i fixar els sous, així com la garantia que hagin de donar als empleats que s'acordi que hagin de prestar. • Assenyalar les remuneracions que s'hagin de satisfer per serveis extraordinaris. • Verificar arqueigs de fons de la societat. • Rebre, dirigir i contestar requeriments i intimar i instar l'aixecament d'actes de tota mena. • Lliurar, endossar, acceptar, cobrar i descomptar lletres de canvi i altres documents de gir, formular comptes de ressaca i requerir protestos per manca d'acceptació o pagament. • Seguir, obrir, cancel·lar en el Banco de España, en qualsevol localitat, o en qualsevol altre banc, Caixa d'Estalvis o establiment, comptes corrents i de crèdit signant a l'efecte talons, xecs, ordres, pòlisses i altres documents; demanar i conformar o rebutjar extractes i saldos de comptes. • Efectuar pagaments i cobraments per qualsevol títol i quantitat fins i tot fer efectius lliuraments de l'Estat o de les Comunitats Autònomes, província o municipi, signar rebuts i cartes de pagament. • Retirar de les oficines de Correus cartes, certificats, despatxos, paquets, girs i valors declarats i de les companyies ferroviàries, navilieres i de transport en general, duanes i agències, gèneres i efectes remesos, fer protestes i reclamacions, deixacions de compte i abandonament de mercaderies. • Obrir, contestar i signar la correspondència i portar els llibres de comerç d'acord amb la Llei. • Contractar assegurances de tota mena, signant les pòlisses i documents corresponents i cobrant en el seu cas les indemnitzacions pertinents. • Representar la societat en quites i esperes, suspensions de pagaments, concursos, fallides dels seus deutors, assistir a les Junes, nomenar síndics i administradors, acceptar o rebutjar les proposicions del deutor i portar tots els tràmits fins al terme del procediment. • Comprar, vendre, arrendar, retreure, permutar pura o condicionalment, amb preu confessat, ajornat o pagat al comptat, tota classe de béns mobles i immobles, drets reals i personals, fer declaracions d'edificació i plantació, delimitacions, fitacions, agrupacions i segregacions i atorgar contractes de tota mena. • Constituir, acceptar, modificar, adquirir, alienar, posposar i cancel·lar, total o parcialment, abans o després del seu venciment, s'hagi o no complert l'obligació assegurada, hipoteques, penyores, prohibicions, condicions i tota mena de limitacions o garanties, així com servituds i altres drets reals. • Constituir, fusionar, transformar, dissoldre i liquidar tota mena de societats, Associacions, Agrupacions d'Interès Econòmic, Agrupacions Europees d'Interès Econòmic i Unions Temporals d'Empreses, assistir o intervenir en tota classe de Junes, aportar a les companyies tota classe de béns, rebent en pagament les participacions, quotes, drets o accions que procedixin i, en cas de dissolució, l'haver que correspongui. • Prendre part en concursos i subhastes, fer propostes i acceptar adjudicacions. • Comprar, vendre, bescanviar i pignorar valors i cobrar els seus interessos, dividendes i amortitzacions. • Modificar, transferir, cancel·lar, retirar i constituir dipòsits d'efectiu o valors, provisionals o definitius. • Concertar i disposar crèdits bancaris amb garantia personal o amb pignoració de valors, amb bancs, Caixes d'Estalvis i establiments de crèdit, fins i tot el Banco de España, signant les pòlisses i documents corresponents.

Denominació comissió	Breu descripció	(continuació)
	• Instar actes notarials de tota mena, promoure i seguir expedients de domini i alliberament de càrregues; demanar assentaments en Registres de la Propietat i Mercantils. • Comparèixer davant centres i organismes de l'Estat, de les Comunitats Autònomes, província o municipi, jutges, tribunals, magistratures, fiscalies, sindicats, delegacions, comitès, juntes, jurats i comissions i, en general, davant qualsevol persona física o jurídica, pública o privada, i en ells instar, seguir i acabar com a actor, demandat o en qualsevol altre concepte, tota classe d'expedients, judicis i procediments, civils, penals, administratius, contenciós-administratius, governatius, laborals, fiscals, de tots els graus, jurisdiccions i instàncies, elevat peticions i exercint accions i excepcions en qualssevol procediments, tràmits i recursos, fins i tot el de cassació i revisió i altres extraordinaris; prestar, quan es requereixi, la ratificació personal, absoldre posicions i confessió en judici, sota jurament decisor i indecisor. • Nomenar apoderats i assignar les facultats pertinents, tant amb caràcter general com per a un acte o ocasió determinats, així com revocar els poders concedits en tot moment.	
	De la mateixa manera, el vigent article 5 del Reglament del Consell indica que els acords contemplats en els punts cinquè a vuitè, desè al tretzè i setzè poden ser adoptats, indistintament, pel Consell d'Administració o la Comissió Executiva. Veure article 5 del Reglament del Consell.	
	Així mateix, l'article 30.4 del Reglament del Consell indica que serà competència específica de la Comissió Executiva el seguiment continu de la gestió del primer nivell de direcció de la companyia, així com qualsevol altra funció que li correspongui d'acord amb els estatuts o al present reglament o la que li assigni el Consell d'Administració.	
	1.2. Organització i funcionament:	
	• La Comissió Executiva estarà composta pel president del Consell d'Administració i per un màxim de set consellers, pertanyents als grups que preveu l'article 3 del reglament, en la mateixa proporció existent en el Consell d'Administració. La designació dels membres de la Comissió Executiva requerirà el vot favorable d'un mínim de dos terços dels membres del Consell amb nomenament vigent. • Actuarà com a president de la Comissió Executiva el president del Consell d'Administració i exercirà la seva Secretaria el secretari del Consell, que podrà ser assistit pel vicesecretari. • La Comissió Executiva s'entendrà vàlidament constituïda quan concorrin a la reunió, presents o representats, la meitat més un dels seus components. • Els membres de la Comissió Executiva cessaran quan ho facin en la seva condició de conseller o quan així ho acordi el Consell. Les vacants que es produeixin seran cobertes a la major brevetat pel Consell d'Administració. • La Comissió Executiva celebrarà les seves sessions ordinàries almenys amb periodicitat mensual. El secretari aixecarà acta dels acords adoptats en cada sessió, dels quals es donarà compte al següent ple del Consell d'Administració. • En aquells casos en què, segons el parer del president o de la majoria dels membres de la Comissió Executiva, la importància de l'assumpte així ho aconsellés, els acords adoptats per la Comissió se sotmetran a ratificació del ple del Consell.	
	El mateix serà d'aplicació en relació amb aquells assumptes que el Consell hagués remès per al seu estudi a la Comissió Executiva reservant-se la decisió última sobre els mateixos.	
	En qualsevol altre cas, els acords adoptats per la Comissió Executiva seran vàlids i vinculants, sense necessitat de ratificació posterior pel ple del Consell.	
	• Seran d'aplicació a la Comissió Executiva, en la mesura que puguin ser-ho, les disposicions del reglament relatives al funcionament del Consell d'Administració.	

Denominació comissió	Breu descripció
Comitè d'Auditoria	Comitè d'Auditoria i Control (articles 51 bis dels Estatuts Socials i 32 del Reglament del Consell). Funcions: • Informar en la Junta General d'Accionistes sobre les qüestions que hi plantegin els accionistes en matèries de la seva competència. • Proposta al Consell d'Administració per a la seva submissió a la Junta General d'Accionistes del nomenament dels auditors de comptes externs a què es refereix l'article 204 del Text Refós de la Llei de Societats Anònimes, aprovat per Reial Decret Legislatiu 1564/1989, de 22 de desembre. • Supervisió dels serveis d'auditoria interna, vetllant per la seva independència i proposant el nomenament, reelecció i cessament del seu responsable. A tal efecte, el responsable de la funció d'auditoria interna li presentarà anualment el seu pla de treball, l'informarà de les incidències rellevants que es produeixen en el seu desenvolupament i li sotmetrà a final d'exercici un informe sobre les seves activitats. • Coneixement i supervisió del procés d'elaboració de la informació financera, vetllant per la correcta aplicació dels principis comptables i per la inclusió de totes les societats que s'hagin d'incloure en el perímetre de consolidació. • Coneixement i supervisió dels sistemes de control intern i gestió de riscos de la societat, vetllant perquè aquests identifiquin els diferents tipus de risc que afronta la societat i les mesures previstes per mitigar i per abordar-los en cas que es materialitzin en un dany efectiu. • Elevar al Consell les propostes de selecció, nomenament, reelecció i substitució de l'auditor extern, així com les condicions de la seva contractació. • Relacions amb els auditors externs per rebre informació sobre aquelles qüestions que puguin posar en risc la independència d'aquests i qualsevol altra relacionada amb el procés de desenvolupament de l'auditoria de comptes, així com aquelles altres comunicacions previstes en la legislació d'auditoria de comptes i en les normes tècniques d'auditoria. • Seguiment del desenvolupament de l'auditoria anual. • Servir de canal de comunicació entre el Consell d'Administració i els auditors i avaluar els resultats de cada auditoria. • Revisió de la informació sobre activitats i resultats de la companyia que s'elaborin periòdicament en compliment de les normes vigents en matèria borsària, assegurant-se que es formulen seguint els mateixos criteris comptables que els Comptes Anuals i vetllant per la transparència i exactitud de la informació. • Mesures que consideri convenients en l'activitat d'auditoria, sistema de control financer interior i compliment de les normes legals en matèria d'informació als mercats i transparència i exactitud de la mateixa. • Examinar el compliment del Reglament Intern de Conducta en els Mercats de Valors vigent en cada moment, del present reglament i, en general, de les regles de govern de la societat i fer les propostes necessàries per a la seva millora. • Informar durant els tres primers mesos de l'any, i sempre que ho demani el Consell d'Administració sobre el compliment del present reglament. • Establir i supervisar un mecanisme que permeti als empleats comunicar, de forma confidencial i, si es considera apropiat, anònima, les irregularitats de potencial transcendència, especialment financeres i comptables, que adverteixin en el si de l'empresa. Organització i funcionament: La Comissió d'Auditoria i Control estarà constituïda per un mínim de tres i un màxim de cinc consellers, designats pel Consell d'Administració d'entre els consellers externs, tenint en compte els coneixements i experiència en matèria de comptabilitat, auditoria i gestió de riscos. Els seus membres han de cessar quan ho facin en la seva condició de consellers, quan així ho acordi el Consell d'Administració o pel transcurs del termini de tres anys a partir del seu nomenament, podent ser reelegits. El Consell d'Administració elegirà al president de la Comissió, que no tindrà vot de qualitat i que s'ha de substituir segons el que preveuen els Estatuts Socials (art. 51 bis) i en la Llei, podent ser reelegit un cop transcorregut el termini d'un any des del seu cessament. La Secretaria de la Comissió correspondrà a la Secretaria del Consell d'Administració. La Comissió, convocada pel seu president, es reunirà, quan sigui necessari per a l'emissió dels informes que li competeixen o quan ho consideri convenient el seu president o ho demanin dos dels seus membres i, almenys, quatre vegades l'any. La convocatòria inclourà l'Ordre del Dia juntament amb la documentació rellevant per a un millor desenvolupament de la sessió i haurà de ser feta amb una antelació mínima de dos dies, excepte causa especial justificada, per qualsevol mitjà escrit. Les reunions tindran lloc normalment en el domicili social. La Comissió podrà convidar a les seves reunions a qualsevol directiu o empleat que consideri convenient.

B.2.4 Indiqui les facultats d'assessorament, consulta i, si s'escau, delegacions que tenen cadascuna de les comissions:

Denominació comissió	Breu descripció
Comissió de Nomenaments i Retribucions	Ja detallat en apartat B.2.3 d'aquest informe.
Comissió Executiva o Delegada	Ja detallat en apartat B.2.3 d'aquest informe
Comitè d'Auditoria	Ja detallat en apartat B.2.3 d'aquest informe.

B.2.5 Indiqui, si s'escau, l'existència de regulació de les comissions del Consell, el lloc on estan disponibles per a la seva consulta, i les modificacions que s'hagin realitzat durant l'exercici. A la seva vegada, s'indicarà si de forma voluntària s'ha elaborat algun informe anual sobre les activitats de cada comissió.

Denominació comissió	Breu descripció
Comissió de Nomenaments i Retribucions	No s'han aprovat reglaments propis de les Comissions del Consell. El seu funcionament està regulat en el Reglament d'Organització i Funcionament del Consell d'Administració i les seves Comissions, que està disponible al lloc web de la companyia. Aquest Reglament no ha estat modificat l'any 2009. Val a dir que el Reglament del Consell d'Administració es troba degudament inscrit en el Registre Mercantil de Barcelona.

Denominació comissió	Breu descripció
Comissió Executiva o Delegada	No s'han aprovat reglaments propis de les Comissions del Consell. El seu funcionament està regulat en el Reglament d'Organització i Funcionament del Consell d'Administració i les seves Comissions, que està disponible al lloc web de la companyia. Aquest Reglament no ha estat modificat l'any 2009. Val a dir que el Reglament del Consell d'Administració es troba degudament inscrit en el Registre Mercantil de Barcelona.

Denominació comissió	Breu descripció
Comitè d'Auditoria	No s'han aprovat reglaments propis de les Comissions del Consell. El seu funcionament està regulat en el Reglament d'Organització i Funcionament del Consell d'Administració i les seves Comissions, que està disponible al lloc web de la companyia. Aquest Reglament no ha estat modificat l'any 2009. Val a dir que el Reglament del Consell d'Administració es troba degudament inscrit en el Registre Mercantil de Barcelona. D'altra banda, la Comissió d'Auditoria i Control elabora un informe anual sobre les seves pròpies activitats, que és posat a disposició dels accionistes abans de la Junta General Ordinària anual i es publica al lloc web de la companyia.

B.2.6 Indiqui si la composició de la comissió executiva reflecteix la participació en el Consell dels diferents consellers en funció de la seva condició:

Sí ☒ No ☐

C. Operacions vinculades

C.1 Assenyali si el Consell en ple s'ha reservat aprovar, previ informe favorable del Comitè d'Auditoria o qualsevol altre al que s'hagués encomanat la funció, les operacions que la societat realitzi amb consellers, amb accionistes significatius o representats al Consell, o amb persones a ells vinculades:

Sí ☒ No ☐

C.2 Detalli les operacions rellevants que suposin una transferència de recursos o obligacions entre la societat o entitats del seu grup, i els accionistes significatius de la societat:

Nom o denominació social de l'accionista significatiu	Nom o denominació social de la societat o entitat del seu grup	Naturalesa de la relació	Tipus de l'operació	Import (milers d'euros)
Caja de Ahorros y Pensiones de Barcelona	Gas Natural SDG, S.A.	Comercial	Acords de finançament: crèdits i aportacions de capital (prestador)	222.845
Caja de Ahorros y Pensiones de Barcelona	Gas Natural SDG, S.A.	Comercial	Altres ingressos	2.231
Caja de Ahorros y Pensiones de Barcelona	Gas Natural SDG, S.A.	Comercial	Dividends i altres beneficis distribuïts	248.482
Caja de Ahorros y Pensiones de Barcelona	Gas Natural SDG, S.A.	Comercial	Contractes de gestió o col·laboració	3.099.712
Caja de Ahorros y Pensiones de Barcelona	Gas Natural SDG, S.A.	Comercial	Altres despeses	25.299
Caja de Ahorros y Pensiones de Barcelona	Gas Natural SDG, S.A.	Comercial	Altres despeses financeres	14.563
Caja de Ahorros y Pensiones de Barcelona	Gas Natural SDG, S.A.	Comercial	Arrendaments	3.344
Caja de Ahorros y Pensiones de Barcelona	Gas Natural SDG, S.A.	Comercial	Ingressos financers	2.223
Caja de Ahorros y Pensiones de Barcelona	Gas Natural SDG, S.A.	Comercial	Garanties i avales rebuts	164.102
Caja de Ahorros y Pensiones de Barcelona	Gas Natural SDG, S.A.	Comercial	Recepció de serveis	243
Caja de Ahorros y Pensiones de Barcelona	Gas Natural SDG, S.A.	Comercial	Acords de finançament: crèdits i aportacions de capital (prestatori)	1.845.724
Repsol YPF, S.A.	Gas Natural SDG, S.A.	Comercial	Prestació de serveis	30.856
Repsol YPF, S.A.	Gas Natural SDG, S.A.	Comercial	Arrendaments	6.946
Repsol YPF, S.A.	Gas Natural SDG, S.A.	Comercial	Compra d'actius materials, intangibles o altres actius	1.265
Repsol YPF, S.A.	Gas Natural SDG, S.A.	Comercial	Acords de finançament: crèdits i aportacions de capital (prestatori)	1.080.140
Repsol YPF, S.A.	Gas Natural SDG, S.A.	Comercial	Recepció de serveis	47.253
Repsol YPF, S.A.	Gas Natural SDG, S.A.	Comercial	Compra de béns (acabats o en curs)	524.066
Repsol YPF, S.A.	Gas Natural SDG, S.A.	Comercial	Venda de béns (acabats o en curs)	365.409
Repsol YPF, S.A.	Gas Natural SDG, S.A.	Comercial	Altres despeses	4
Repsol YPF, S.A.	Gas Natural SDG, S.A.	Comercial	Dividends i altres beneficis distribuïts	204.616
GDF Suez, S.A.	Gas Natural SDG, S.A.	Comercial	Recepció de serveis	39.083
GDF Suez, S.A.	Gas Natural SDG, S.A.	Comercial	Altres despeses	125
GDF Suez, S.A.	Gas Natural SDG, S.A.	Comercial	Compra d'actius materials, intangibles o altres actius	256
GDF Suez, S.A.	Gas Natural SDG, S.A.	Comercial	Compra de béns (acabats o en curs)	347.782
GDF Suez, S.A.	Gas Natural SDG, S.A.	Comercial	Acords de finançament: crèdits i aportacions de capital (prestatori)	302.472
GDF Suez, S.A.	Gas Natural SDG, S.A.	Comercial	Prestació de serveis	18.060
GDF Suez, S.A.	Gas Natural SDG, S.A.	Comercial	Venda de béns (acabats o en curs)	590.163
GDF Suez, S.A.	Gas Natural SDG, S.A.	Comercial	Dividends i altres beneficis distribuïts	55.623

C.3 Detallí les operacions rellevants que suposin una transferència de recursos o obligacions entre la societat o entitats del seu grup, i els administradors o directius de la societat:

Nom o denominació social dels administradors o directius	Nom o denominació social de la societat o entitat del seu grup	Naturalesa de l'operació	Tipus de l'operació	Import (milers d'euros)
Caixa d'Estalvis de Catalunya	Gas Natural SDG, S.A.	Comercial	Ingressos financers	2
Caixa d'Estalvis de Catalunya	Gas Natural SDG, S.A.	Comercial	Despeses financeres	518
Caixa d'Estalvis de Catalunya	Gas Natural SDG, S.A.	Comercial	Altres despeses	98
Caixa d'Estalvis de Catalunya	Gas Natural SDG, S.A.	Comercial	Acords de finançament: crèdits i aportacions de capital (prestador)	83
Caixa d'Estalvis de Catalunya	Gas Natural SDG, S.A.	Comercial	Dividends i altres beneficis distribuïts	13.953
Caixa d'Estalvis de Catalunya	Gas Natural SDG, S.A.	Comercial	Contractes de gestió o col·laboració	10.504
Caixa d'Estalvis de Catalunya	Gas Natural SDG, S.A.	Comercial	Acords de finançament: crèdits i aportacions de capital (prestatori)	107.404
Caixa d'Estalvis de Catalunya	Gas Natural SDG, S.A.	Comercial	Garanties i avals rebuts	60.000

C.4 Detallí les operacions rellevants realitzades per la societat amb altres societats pertanyents al mateix grup, sempre que no s'eliminin en el procés d'elaboració d'estats financers consolidats i no formin part del tràfic habitual de la societat pel que fa al seu objecte i condicions:

C.5 Indiqui si els membres del Consell d'Administració s'han trobat al llarg de l'exercici en alguna situació de conflictes d'interès, segons el que preveu l'article 127 ter de la LSA.

Sí ☒ No ☐

Nom o denominació social del conseller	Descripció de la situació de conflicte d'interès
Sr. Antonio Brufau Niubó	En les operacions amb parts vinculades que s'han sotmès a l'aprovació del Consell, després de l'informe favorable de la Comissió de Nomenaments i Retribucions, s'han abstingut de votar, en cada cas, aquell o aquells consellers que representaven a la part vinculada implicada. Veure apartat C.2.
Sr. Carlos Kinder Espinosa	
Sr. Demetrio Carceller Arce	
Sr. Enrique Alcántara-García Irazoqui	
Sr. Enrique Locutura Rupérez	
Sr. Fernando Ramírez Mazarredo	
Sr. Joan Rosell Lastortras	
Sr. Juan María Nín Génova	
Sr. Narcís Serra Serra	

C.6 Detalli els mecanismes establerts per detectar, determinar i resoldre els possibles conflictes d'interessos entre la societat i/o el seu grup, i els seus consellers, directius o accionistes significatius.**1. Consellers:**

Els conflictes d'interès estan regulats en l'article 16 del Reglament del Consell d'Administració que conté, al respecte, les següents estipulacions:

- El conseller s'haurà d'abstenir d'intervenir en les deliberacions i de votar en els assumptes en els que es trobi directament o indirectament interessat i es plantegi un conflicte d'interès.
- Es considerarà que també hi ha interès del conseller quan l'assumpte afecti a un membre de la seva família, o una societat, entitat, o els seus respectius grups, no pertanyents al Grup Gas Natural, en la qual exerceixi càrrecs o funcions de representació, direcció o assessorament, o tingui una participació significativa en el seu capital o hagi estat proposat per aquelles com a conseller dominical en Gas Natural.
- Els consellers han de revelar al Consell les situacions personals, les dels seus familiars més propers i fins i tot de les societats controlades per ells relatives a participacions, càrrecs i activitats, pactes de sindicació i, en general, qualsevol fet, situació o vincle que pugui resultar rellevant per a la seva lleial actuació com a administrador de la societat. Així mateix, els consellers dominicals hauran d'informar al Consell de qualsevol situació de conflicte d'interès entre la societat i l'accionista que va proposar el seu nomenament, o que pogués comprometre el seu deure de lleialtat.
- El conseller no podrà realitzar directament o indirectament transaccions professionals o comercials amb la companyia o societats del seu grup, llevat que informi anticipadament de la situació de conflicte d'interessos, i el Consell, previ informe de la Comissió de Nomenaments i Retribucions, aprovi la transacció. Tractant-se d'operacions ordinàries, n'hi haurà prou amb l'autorització genèrica de la línia d'operacions i de les seves condicions d'execució. En tot cas, les situacions de conflicte d'interessos en què es trobin els administradors de la societat seran objecte d'informació en l'Informe Anual de Govern Corporatiu.
- En la seva condició de representant lleial de la societat haurà d'informar a aquesta última de les accions de la mateixa, que sigui titular, directament o a través de societats en les quals tingui una participació significativa, seguint el procediment i altres tràmits que s'estableixin sobre inversió en accions de Gas Natural SDG, S.A. i societats participades.
- Les votacions sobre les propostes de nomenament, reelecció o cessament de consellers seran secretes, i en elles, així com en les seves deliberacions, s'han d'abstenir d'intervenir els consellers afectats.
- El conseller ha de notificar a la societat els canvis significatius en la seva situació professional i els que afectin el caràcter o condició en virtut del qual hagués estat designat com a conseller.
- El conseller ha d'informar la societat sobre qualsevol tipus de reclamació judicial, administrativa o sobre fets de qualsevol índole en què es trobi implicat que, per la seva importància, puguin incidir greument en la reputació de la societat. El Consell examinarà la qüestió i adoptarà les mesures que siguin aconsellables en interès de la societat amb la urgència requerida.
- El Consell d'Administració ha de procurar evitar en tot moment que els consellers dominicals facin ús de la seva posició per obtenir avantatges patrimonials sense contrapartida adequada, en benefici de l'accionista que els va proposar per al càrrec.

2. Consellers i directius:

D'altra banda, el Codi Intern de Conducta en matèries relatives als Mercats de Valors de Gas Natural SDG, S.A. disposa, en el seu apartat 6, la informació que els consellers i directius de l'entitat han de facilitar en matèria de conflictes d'interessos:

"6.1. Les persones incloses en l'àmbit subjectiu d'aquest Codi intern de Conducta, estaran obligades a comunicar al secretari del Consell d'Administració de Gas Natural SDG, S.A., els possibles conflictes d'interès que puguin sorgir amb les relacions societàries en què tingui interès o amb la titularitat del seu patrimoni personal o familiar o amb qualsevol altra causa que interfereixi en l'exercici de les activitats que són objecte d'aquesta norma.

En cas de dubtes sobre l'existència o no d'un conflicte d'interessos, les persones obligades han de consultar-ho al secretari del Consell d'Administració de Gas Natural SDG, S.A., qui resoldrà per escrit. El secretari podrà elevar l'assumpte a la Comissió de Nomenaments i Retribucions, quan per la seva especial transcendència ho consideri convenient.

Les persones afectades per possibles conflictes d'interessos hauran de mantenir actualitzada la informació, donant compte de qualsevol modificació o cessament de les situacions prèviament comunicades.

6.2. Les persones afectades s'han d'abstenir de participar en l'adopció de qualsevol decisió que pugui quedar afectada pel conflicte d'interessos amb la societat (...)"

3. Accionistes significatius:

En relació a aquest apartat, l'article 16, *in fine*, del Reglament del Consell estableix:

"A aquest efecte, tota transacció directa o indirecta entre la societat i un accionista significatiu s'haurà de sotmetre a l'aprovació del Consell d'Administració, previ dictamen de la Comissió de Nomenaments i Retribucions del Consell, que haurà de valorar-ho des del punt de vista de la igualtat de tracte i de les condicions de mercat. Els consellers dominicals afectats s'hauran d'abstenir d'intervenir en les deliberacions i votacions del Consell. Tractant-se d'operacions ordinàries, es podrà atorgar una autorització genèrica de la línia d'operacions i de les seves condicions d'execució."

L'article 31 del Reglament del Consell contempla entre les funcions encomanades a la Comissió de Nomenaments i Retribucions la d'informar al Consell sobre les transaccions que impliquin o puguin implicar conflictes d'interessos i particularment les transaccions amb parts vinculades que se sotmetin al Consell.

Per últim, l'article 6.5 del referit Reglament, imposa al Consell d'Administració l'obligació d'incloure en la Memòria Anual i en l'Informe Anual de Govern Corporatiu, informació sobre les transaccions realitzades amb accionistes significatius, a fi que els altres accionistes puguin conèixer el seu abast i importància.

C.7 Cotitza més d'una societat del Grup a Espanya?

Sí ☐ No ☒

Identifiqui les societats filials que cotitzen:

D. Sistemes de control de riscos

D.1 Descripció general de la política de riscos de la societat i/o el seu grup, detallant i avaluant els riscos coberts pel sistema, juntament amb la justificació de l'adequació d'aquests sistemes al perfil de cada tipus de risc.

L'estratègia de Gas Natural es basa en els principis bàsics de creixement, integració, rendibilitat i qualitat transmesos de forma reiterada als seus grups d'interès en els informes emesos recurrentment, tals com informes anuals, informes trimestrals de resultats i informes diversos de naturalesa estratègica.

Aquesta estratègia comprèn bàsicament els àmbits d'exploració i producció de reserves de gas, proveïment i transport de gas, comercialització majorista i minorista de gas i electricitat, generació elèctrica i distribució de gas i electricitat.

Tot això amb presència tant a Espanya com a diversos països d'Europa, Àfrica i Amèrica. Això situa a Gas Natural en un context sotmès a factors de risc de diversa naturalesa inherents a la seva activitat.

La política general de riscos està orientada a la salvaguarda del patrimoni de Gas Natural, concretada en els següents aspectes:

- Expansió controlada de les activitats, garantint el compliment dels estàndards de qualitat.
- Creixement rendible dins de les pautes de risc establertes pels òrgans de govern.
- Agilitat de resposta davant els canvis de l'entorn.
- Alta professionalitat dels directius i altres membres de l'organització.
- Dinamització dels processos de decisió.
- Flexibilitat de l'estructura organitzativa orientada als objectius.
- Estructura normativa orientada a garantir l'adequat funcionament dels processos i subprocessos crítics per Gas Natural, permetent garantir la seva eficiència, eficàcia i el control adequat dels riscos operacionals.

Gas Natural entén que els riscos que han de ser gestionats en major mesura de forma proactiva són aquells que, atenent la seva severitat en cas de materialitzar-se, poden incidir negativament en el compliment del seu Pla Estratègic i/o en la seva solidesa financera, a curt, mig i llarg termini. Encara que Gas Natural realitza amb prudència i diligència l'administració dels seus negocis, molts dels riscos esmentats són inherents a la gestió de les seves activitats, pel que en certes ocasions no estan dins del seu control, i no és factible preveure i/o evitar les seves conseqüències.

La dilatada experiència de Gas Natural en l'enteniment i control de riscos, es concreta en una gestió dels mateixos sota un enfocament integrat. La gestió global del risc té com a objectiu principal garantir que els riscos més rellevants siguin correctament identificats, avaluats i gestionats per les diferents unitats de negoci. Tot això amb la finalitat d'assegurar que el nivell d'exposició al risc assumit per Gas Natural en el desenvolupament dels seus negocis, sigui congruent amb el perfil global de risc objectiu. Aquest perfil de risc respon al nivell d'incertesa que necessàriament ha d'assumir per a la consecució dels objectius anuals i estratègics establerts pels seus òrgans de govern. El perfil de risc objectiu es plasma a través de diferents límits d'incertesa en funció de la categoria de risc rellevant, aprovats pels òrgans de govern pertinents.

El seguiment i avaluació de l'exposició al risc sota un enfocament integrat, permet funcionar com un suport a l'eficiència en la presa de decisions permetent optimitzar el binomi risc-rendibilitat.

Mapa de Riscos Corporatiu de Gas Natural

El procés d'identificació i avaluació dels riscos de Gas Natural és governat a través del Mapa de Riscos Corporatiu. La confecció i actualització d'aquest mapa és responsabilitat de l'Àrea Econòmico-Financera en estreta col·laboració amb l'Àrea d'Auditoria Interna i les Unitats de Negoci.

Aquest és un instrument orientat a la identificació i avaluació de les principals categories de risc a les quals està afecta Gas Natural, que de forma esquemàtica són:

- a) Risc de negoci.
 - a.1) Preu.
 - a.2) Volum.
 - a.3) Regulatori.
 - a.4) Estratègic.
- b) Risc financer.
 - b.1) Tipus de canvi.
 - b.2) Tipus d'interès.
 - b.3) Liquiditat.
- c) Risc de crèdit.
 - c.1) Minorista.
 - c.2) Majorista.
- d) Risc operacional.
 - d.1) Legal/Contractual.
 - d.2) Recursos Humans.
 - d.3) Fraus.
 - d.4) Processos.
 - d.5) Sistemes d'informació.

Amb la confecció del Mapa de Riscos es pretén analitzar la incidència de les diverses categories de risc dins de cada un dels processos/activitats bàsics de Gas Natural. Per a això, es té en compte:

- a) Posició en risc: Definició i característiques.
- b) Variables d'impacte.
- c) Severitat qualitativa i quantitativa en cas de materialització del risc.
- d) Probabilitat d'ocurrència.
- e) Controls i mecanismes de mitigació empleats i efectivitat d'aquests.

Una vegada definit aquest Mapa, és posat en coneixement del Comitè de Riscos, del conseller delegat i de la Comissió d'Auditoria i Control, establint-se periòdicament les directrius bàsiques d'actuació en matèria de riscos orientades a mitigar l'exposició en aquelles activitats amb un risc residual amb major incidència per Gas Natural.

Sistema Integral de Control i Gestió de Riscos

Gas Natural té establert un Sistema Integral de Control i Gestió de Riscos que permet identificar, avaluar i controlar els riscos als quals està exposat. Els pilars bàsics sobre els quals descansa aquest sistema són:

- a) Definició de política general i perfil de risc.
- b) Dotació de recursos organitzatius.
- c) Polítiques, procediments i normativa interna d'índole diversa.
- d) Controls adequats i metodologies de mesura.
- e) Infraestructura tecnològica i sistemes d'informació.

Aquests pilars són calibrats a través d'un procés de millora contínua, sent el seu acompliment permanentment regulat de forma conjunta per les diferents comissions, òrgans de govern i direccions de Gas Natural, així com per l'Àrea d'Auditoria Interna.

En l'àmbit normatiu, destaca la Norma General de Riscos, l'objectiu principal de la qual és l'establiment dels principis generals i pautes de comportament per garantir d'adequada identificació, informació, avaluació i gestió de l'exposició al risc de Gas Natural. La Norma tracta d'assegurar que tota l'organització compregui i accepti la seva responsabilitat en la identificació, avaluació i gestió dels riscos. A tal efecte, es planteja una assignació de diferents responsables en la gestió, mesura, control i fixació de límits per a cadascuna de les categories de risc tipificades.

El principi fonamental en el qual es basa Gas Natural per avaluar, mitigar o reduir els principals riscos existents, és el de raonable prudència empresarial en totes les seves actuacions, amb estricte i fidel compliment de la legalitat vigent.

Com a part integrant del Sistema Integral de Control i Gestió destaca, especialment, la contribució del Sistema de Mesura de Riscos. L'objectiu del mateix és quantificar en base recurrent i probabilística quina és la posició de risc assumida globalment i per part de cadascun dels negocis rellevants, davant factors de risc relacionats amb la fluctuació dels preus de mercat.

D.2 Indiqui si s'han materialitzat durant l'exercici, algun dels diferents tipus de risc (operatius, tecnològics, financers, legals, reputacionals, fiscals, etc.) que afectin a la societat i/o el seu grup:

Sí ☒ No ☐

En cas afirmatiu, indiqui les circumstàncies que els han motivat i si han funcionat els sistemes de control establerts.

Risc materialitzat en l'exercici	Circumstàncies que l'han motivat	Funcionament dels sistemes de control
Els riscos han evolucionat sense impactes significatius en els Comptes Anuals Consolidats.	Totes les circumstàncies que han incidit en la materialització dels riscos, responen a casuístiques exògenes, inherents a les activitats desenvolupades per Gas Natural.	Els sistemes de control intern han funcionat de manera adequada.

D.3 Indiqui si hi ha alguna comissió o un altre òrgan de govern encarregat d'establir i supervisar aquests dispositius de control:

Sí ☒ No ☐

En cas afirmatiu, detalli quines són les seves funcions.

Nom de la Comissió o Òrgan	Descripció de funcions
Comissió Executiva	La Comissió Executiva, en la seva condició d'òrgan delegat del Consell d'Administració, obtenint així mateix en cada cas els informes i assessoraments necessaris, examina i autoritza totes les operacions importants que, bé per la seva habitual concurrència a la companyia o bé per la seva quantia econòmica, no autoritza el Consell. La Comissió Executiva informa habitualment al Consell sobre les decisions adoptades en tot instant, i quan s'escau, la seva ratificació o aprovació pel màxim Òrgan de Govern. La Comissió Executiva és també l'encarregada de proposar al Consell d'Administració el Pla Estratègic, els Objectius del Grup i el Pressupost Anual.
Comissió d'Auditoria i Control	Les competències de la Comissió d'Auditoria i Control estan establertes en els Estatuts Socials de la societat i el Reglament del Consell d'Administració. Entre aquestes es troben les funcions d'estudi, informe, suport i proposta al Consell d'Administració en les seves tasques de vigilància, mitjançant la revisió periòdica del compliment del procés d'elaboració de la informació econòmica financera, del procés d'identificació i avaluació de riscos inclosos en el Mapa de Riscos Corporatiu, del Sistema de Control Intern i Normatiu de la societat (Normes, Lleis, Polítiques, Codis, Procediments Comptables i de Control Intern, etc.), del procés d'auditoria de comptes i independència de l'auditor extern i del compliment de les polítiques establertes en matèria de Govern Corporatiu. La Comissió també té assignada la competència d'establir i supervisar un mecanisme que permeti als empleats comunicar, de forma confidencial i, si es considera apropiat, anònima, les irregularitats de potencial transcendència, especialment financeres i comptables, que adverteixin en el si de la empresa. En l'Informe Anual d'Activitats de la Comissió d'Auditoria i Control s'estableixen, entre altres, les principals activitats de la Comissió durant l'exercici 2009 relacionades amb la revisió dels sistemes de control intern i gestió de riscos de Gas Natural.
Comitè de Qualitat	Els seus objectius principals són els de proposar el Pla Estratègic de qualitat per a la seva aprovació per part de l'Alta Direcció i, es responsabilitza de coordinar i impulsar la implantació del que estableix l'esmentat pla en cadascuna de les unitats organitzatives afectades, corresponent a aquestes la responsabilitat final de la implantació. Així mateix, a través de la Unitat de Qualitat, Seguretat, Salut i Medi Ambient i Serveis Generals informa sobre l'evolució de les mesures realitzades de forma recurrent i sistemàtica del grau de satisfacció dels clients de Gas Natural i de l'alineació entre els objectius de qualitat i els riscos de negoci intrínsecs.
Comitè de Direcció	El Comitè de Direcció, format pels primers executius de la companyia, concretament pel conseller delegat, els directors generals i els restants directors que conformen l'alta direcció, segons és de veure en el quadre de l'apartat B.1.9. anterior, és l'òrgan que porta a terme la coordinació de les àrees de negoci i corporatives. Entre les seves funcions principals són les d'estudiar i proposar els Objectius, el Pla Estratègic i el Pressupost anual, així com elevar als màxims òrgans de govern les propostes de les actuacions que puguin afectar la consecució del Pla Estratègic de la companyia. Així mateix, tots els membres del Comitè de Direcció participen en la confecció del Mapa de Riscos Corporatiu, a través de reunions de treball en les que aporten la seva visió sobre les principals incerteses i eventuais efectes en els negocis.
Comitè de Protecció de Dades	El seu objectiu és el de promoure, coordinar i impulsar la implantació de les mesures organitzatives i tècniques en totes les societats del Grup, que garanteixin la seguretat i confidencialitat de les dades de caràcter personal proporcionades per clients, proveïdors o empleats, complint al seu torn amb que estableix la Llei Orgànica de Protecció de Dades de Caràcter Personal i el seu Reglament de Seguretat i assegurant la cobertura dels riscos inherents al seu àmbit d'actuació.
Comitè de Regulació	El seu objectiu és la definició del desenvolupament de l'estratègia integrada de regulació de Gas Natural, garantint que la incertesa associada a l'àmbit regulatori és gestionada adequadament.

Nom de la Comissió o Òrgan	Descripció de funcions
Comitè de Riscos	Compta amb la missió de vetllar per la correcta determinació i revisió del perfil de risc objectiu de Gas Natural, assegurant que tota l'organització compregui i accepti la seva responsabilitat en la identificació, avaluació i gestió dels riscos més rellevants. L'esmentat Comitè compta com a membres permanents amb l'Àrea Econòmico-Financera, Àrea Planificació Energètica, Àrea Negocis Majoristes d'Energia, Àrea Negocis Minoristes d'Energia i Àrea d'Auditoria Interna. Addicionalment, com a membres no permanents per al tractament de casuístiques concretes, són susceptibles de participar en el Comitè, la resta de membres del Comitè de Direcció. L'aplicació de l'estratègia en gestió de riscos dissenyada per part del Comitè es porta a terme per part del Subcomitè de Riscos.
Conseller delegat	El conseller delegat autoritza aquelles operacions que, pel seu import econòmic o naturalesa, es troben directament sotmeses a la seva competència i li han estat proposades pels directors de la companyia, amb els informes necessaris. En el cas que aquestes operacions superin els límits preestablerts són sotmeses pel conseller delegat a la Comissió Executiva o al Consell d'Administració, segons correspongui. El conseller delegat, com a funció primordial i principal, té al seu càrrec l'execució i la instrumentació dels acords adoptats pel Consell d'Administració i la Comissió Executiva, podent apoderar per a això als directius de la companyia que en cada cas resultin més adequats, atenent a la naturalesa i importància de l'assumpte. Així mateix, és destacable la participació del conseller delegat a la discussió de les conclusions més rellevants del Mapa de Riscos Corporatiu. Aquestes conclusions permeten complementar i contextualitzar la presa de decisions en termes del risc assumit per Gas Natural.
Consell d'Administració	Gas Natural ve practicant una política empresarial en què l'anàlisi i la gestió dels riscos constitueixen un punt nuclear en els processos de presa de decisió. Els sistemes de control establerts en la gestió de riscos s'articulen al voltant dels següents nivells: Consell d'Administració: Correspon al Consell d'Administració la realització de tots aquells actes que resultin necessaris per al compliment de l'objecte social previst als Estatuts. El criteri que ha de prevaldre en tot moment és la maximització de manera sostinguda del valor de l'empresa. Per aquest motiu i amb aquesta finalitat serà de la seva competència la determinació de les orientacions estratègiques i els objectius econòmics de Gas Natural, la supervisió i verificació del compliment de l'estratègia i objectius per part del primer nivell de direcció, respectant l'objecte i interès social. Tot això assegurant la viabilitat futura de Gas Natural i la seva competitivitat quedant el desenvolupament de l'activitat empresarial expressament sotmès al seu control. En el desenvolupament de les seves funcions el Consell d'Administració establirà aquells sistemes de supervisió que siguin necessaris per garantir el control de les decisions dels seus membres. Per tal de dur a terme les funcions comentades anteriorment, el Consell d'Administració compta amb les següents facultats, especialment rellevants en l'àmbit del control i la gestió dels riscos. Aprovació del Pla Estratègic de Gas Natural, dels Pressupostos Anuals, del Pla de Finançament Anual i de la política d'inversions i finançament. Aprovació de la política de control i gestió de riscos i seguiment periòdic dels indicadors i sistemes de control intern. Aprovació de les polítiques de govern corporatiu i de responsabilitat social corporativa. Aprovació de la política en matèria de dividendes i d'autocartera.
Secretaria del Consell d'Administració	En virtut de l'article 26 del Reglament del Consell d'Administració, correspon a la Secretaria del Consell, a través del secretari o, si s'escau, vicesecretari, auxiliar al president en les seves tasques, promovent el bon funcionament del Consell, ocupant-se, molt especialment, de prestar als consellers l'assessorament i la informació necessàries, de conservar la documentació social, així com de reflectir degudament en els llibres d'actes el desenvolupament de les sessions i de donar fe dels acords dels òrgans de govern de la societat. La Secretaria del Consell tindrà cura en tot moment de la legalitat formal i material de les actuacions del Consell i altres Comissions, garantint que els seus procediments i regles de govern siguin regularment revisats, minimitzant en conseqüència els riscos societaris existents.

Nom de la Comissió o Òrgan	Descripció de funcions
Àrea Econòmico-Financera	L'Àrea Econòmico-Financera assumeix les responsabilitats globals sobre els riscos, finances, fiscalitat, comptabilitat i administració, així com el control de gestió i les relacions amb inversors. La Unitat de Riscos és responsable de la determinació conceptual del risc inherent als negocis del Grup, així com de l'avaluació del perfil de risc global del Grup i del seu seguiment. Desenvolupa la normativa, política i eines per a la gestió i seguiment del risc, així com la proposta de nivells d'autorització, responsabilitats i límits d'operacions. També és responsable de l'avaluació dels riscos potencials de danys materials, responsabilitat civil i pèrdues de benefici, així com de la contractació i administració de les assegurances industrials i de la flota de vehicles. Addicionalment, realitza la gestió de sinistres. La unitat de Finances és responsable de realitzar la gestió financera del Grup a curt, mig i llarg termini, així com de proposar la política financera del Grup en termes de distribució de resultats, nivells de palanquejament, criteris financers sobre tipus d'interès i estructura financera de societats.
Àrea Serveis Jurídics	L'Àrea de Serveis Jurídics és responsable d'assessorar en els aspectes legals i gestiona els assumptes de naturalesa mercantil, civil, penal i administrativa en els diferents àmbits del Grup.
Àrea d'Auditoria Interna	La missió principal de l'Àrea d'Auditoria Interna és la de garantir la supervisió i avaluació contínua de l'eficàcia del Sistema de Control Intern en tots els àmbits del Grup Gas Natural, aportant un enfocament sistemàtic i rigorós per al seguiment i millora dels processos i per l'avaluació dels riscos i controls operacionals associats als mateixos. Tot això orientat cap al compliment dels Objectius Estratègics del Grup Gas Natural, així com a l'assistència a la Comissió d'Auditoria i Control i al Primer Nivell de Direcció del Grup Gas Natural en el compliment de les seves funcions en matèria de gestió, control i govern corporatiu. Amb aquesta finalitat, l'Àrea d'Auditoria Interna, en dependència de la Comissió d'Auditoria i Control i reportant al seu torn al president i conseller delegat de Gas Natural, elabora i executa el Pla Estratègic d'Auditoria de Processos i els Plans d'Auditoria Interna Anual, d'acord amb una metodologia de valoració dels riscos operacionals alineada amb les millors pràctiques de govern corporatiu basada en el Marc Conceptual de l'Informe COSO (The Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission) i prenent com a punt de partida la tipologia dels riscos definits al Mapa de Riscos Corporatiu de Gas Natural. D'acord amb l'esmentada metodologia, els riscos operacionals associats als processos són prioritzats valorant la seva incidència, importància relativa i grau de control. En funció dels resultats obtinguts en l'avaluació esmentada, es dissenya un pla d'acció orientat a implantar les mesures correctives que permetin mitigar els riscos residuals identificats amb un impacte potencial superior al risc tolerable o acceptat establert. Finalment, cal assenyalar que les funcions i activitats de l'Àrea d'Auditoria Interna queden detallades en l'Informe Anual d'Activitats de la Comissió d'Auditoria i Control.
Àrea de Planificació Energètica	A través de la Unitat de Balanç es responsabilitza de consolidar el balanç energètic integrat del Grup i proposar senyals per a la millor assignació de l'energia.
Àrea de Recursos	Té com a responsabilitat gestionar de manera integrada serveis comuns en matèries tan rellevants com Sistemes d'Informació, Compres, Enginyeria i Tecnologia, Qualitat, Seguretat, Salut i Medi Ambient. El paper exercit per aquestes unitats és fonamental en la gestió i mitigació de riscos de naturalesa operacional. En concret: La unitat de Sistemes d'Informació es responsabilitza de la gestió integral dels sistemes d'informació a nivell Grup, definint l'estratègia i planificació tecnològica, assegurant les condicions de qualitat de servei, cost i seguretat requerides pel Grup. Destaca especialment la unitat de Metodologia, Polítiques i Riscos, responsable de la definició de les metodologies, polítiques, eines i mapes de riscos de Sistemes. La unitat de Compres es responsabilitza de la definició, planificació i implantació de les polítiques de compres de béns i serveis. També és responsable la gestió, licitació, adjudicació i contractació de proveïdors, responsabilitzant-se de la seva homologació així com de la certificació d'equips i materials. La unitat d'Enginyeria i Tecnologia es responsabilitza del desenvolupament i implantació de solucions tecnològiques que millorin l'eficiència, qualitat i seguretat dels processos del Grup. La unitat de Qualitat, Seguretat, Salut, Medi Ambient i Serveis Generals és responsable de la planificació i gestió de la qualitat, seguretat, protecció de la salut i el medi ambient. Així mateix, també gestiona la seguretat industrial, patrimonial i personal.

D.4 Identificació i descripció dels processos de compliment de les diferents regulacions que afecten la seva societat i/o al seu grup.

Les activitats de Gas Natural es veuen condicionades de forma significativa per la incidència de les diverses regulacions rellevants relacionades amb l'activitat gasista, elèctrica i d'índole mediambiental en tots els països en què opera Gas Natural. Amb l'objectiu de garantir el compliment d'aquestes regulacions, hi ha una assignació de responsabilitats oportuna dins de cadascuna de les unitats de negoci, orientada a garantir l'observació i compliment dels aspectes regulatoris rellevants. Addicionalment, i tal com s'ha descrit en l'apartat D.3, el Comitè de Regulació recolzant-se especialment en matèria mediambiental, en l'Àrea de Recursos a través de la Unitat de Qualitat, Seguretat, Salut i Medi Ambient i Serveis Generals, s'encarrega de controlar amb visió global i integradora el compliment de les exigències d'índole regulatòria, tractant d'evitar l'assumpció de riscos en aquest àmbit.

E. Junta General

E.1 Indiqui i, si s'escau, detalli, si hi ha diferències amb el règim de mínims previst a la Llei de Societats Anònimes (LSA) respecte al quòrum de constitució de la Junta General.

Sí ☐ No ☒

	% de quòrum diferent a allò establert a l'art. 102 LSA per als supòsits generals	% de quòrum diferent a allò establert a l'art. 103 LSA per als supòsits especials de l'art. 103
Quòrum exigít en 1a convocatòria	0	0
Quòrum exigít en 2a convocatòria	0	0

E.2 Indiqui, i si s'escau, detalli si hi ha diferències amb el règim previst a la Llei de Societats Anònimes (LSA) per al règim de presa d'acords socials:

Sí ☐ No ☒

Descrigui en què es diferencia del règim previst a la LSA.

E.3 Relacioni els drets dels accionistes en relació amb les juntes generals, que siguin diferents als establerts a la LSA.

Els drets dels accionistes en relació amb les Juntes Generals són els que estableix la Llei de Societats Anònimes i la resta de normativa legal aplicable:

- Dret d'informació.
- Dret d'assistència.
- Dret de representació.
- Dret de vot.

En relació al dret d'assistència, podran assistir a la Junta General els accionistes que, de manera individualitzada o conjuntament amb d'altres accionistes, siguin titulars de 100 accions, sempre que constin inscrites al corresponent registre comptable amb cinc dies d'antelació a la seva celebració i es proveeixin, en la forma prevista a la convocatòria, de la corresponent targeta d'assistència acreditativa del compliment dels esmentats requisits que s'expedirà amb caràcter nominatiu per part de les entitats a les quals legalment correspongui (article 33 dels Estatuts Socials).

E.4 Indiqui, si s'escau, les mesures preses per fomentar la participació dels accionistes a les juntes generals.

La mesura adoptada més destacable és l'aprovació per la mateixa Junta del seu Reglament, ja que, com s'indica en la seva introducció, aquest reglament constitueix una referència obligada per a la millor informació dels accionistes sobre el contingut dels acords a adoptar i per a la seva activa participació en les reunions de les Juntes Generals.

El Reglament va ser aprovat per la Junta General Ordinària celebrada el 14 d'abril de 2004 i modificat el juny de 2006.

D'altra banda, és important destacar que a la Junta General d'Accionistes de 16 de maig de 2007, amb la finalitat de facilitar la participació de tots els accionistes de la companyia, es va introduir per primera vegada la possibilitat d'emetre el vot mitjançant el lloc web www.gasnatural.com, dins l'apartat Junta General d'Accionistes, habilitant per a això un espai específic anomenat vot electrònic, en el qual s'indicaven d'una manera clara i senzilla les instruccions a seguir per a l'emissió del vot en cada punt de l'ordre del dia de la Junta General Ordinària.

Aquesta possibilitat es va mantenir l'any 2008, si bé no es va habilitar en l'exercici de 2009 ja que durant la seva vigència el sistema va ser mínimament utilitzat pels accionistes, de tal manera que a la Junta General 2007 només el van utilitzar 5 accionistes, titulars de 1.550 accions que representaven el 0,000346% del capital social i en la Junta General de 2008 només va ser utilitzat per 7 accionistes, titulars de 3.632 accions, que representaven el 0,0008% del capital social. Consegüentment amb això, és una realitat que a data d'avui, la minsa utilització de l'anomenat vot electrònic no justifica el cost econòmic que suposa la seva implantació.

Si en un futur canviessin les circumstàncies, s'analitzarà la conveniència de la seva reposició.

Des de la data de la publicació de la convocatòria de la Junta General, la societat donarà a conèixer, a través del lloc web, el text de totes les propostes d'acords formulats pel Consell d'Administració en relació amb els punts de l'ordre del dia, llevat que, tractant-se de propostes per a les que legalment o estatutàriament no s'exigeix la seva posada a disposició dels accionistes de la data de la convocatòria, el Consell d'Administració consideri que concorre causa justificada per no fer-ho.

Així mateix, des de la data de l'anunci de la convocatòria s'incorporarà al lloc web de la societat, a més, tota aquella informació que es consideri convenient per facilitar l'assistència dels accionistes a la Junta i la seva activa participació en ella, incloent:

- (i) Informació sobre el lloc de celebració de la junta, descrivint si s'escau la forma d'accés a la sala habilitada a tal efecte.
- (ii) Model de targeta d'assistència i del document de delegació de vot, amb indicació del procediment per a l'obtenció dels originals.
- (iii) Descripció dels sistemes de delegació o de votació electrònica que puguin ser emprats.
- (iv) Informació, si s'escau, sobre sistemes o procediments que facilitin el seguiment de la Junta (traducció simultània o difusió a través de mitjans audiovisuals).

A més, els accionistes podran demanar per escrit al Consell d'Administració, amb anterioritat a la Junta General, els informes o aclariments que creguin necessaris sobre els assumptes compresos a l'ordre del dia. El Consell d'Administració, excepte en els supòsits especialment previstos (perjudici per als interessos socials, assumptes no compresos en l'ordre del dia, informació irrellevant o quan així resulti de disposicions legals o reglamentàries) està obligat a proporcionar aquesta informació.

Durant la celebració de la Junta, el president convidarà als accionistes que desitgin intervenir a que s'identifiquin davant el secretari de la mesa. Exposats els informes que la presidència consideri oportuns i, en qualsevol cas, abans de la votació sobre els assumptes inclosos a l'Ordre del Dia, s'obrirà el torn d'intervenció dels accionistes. Durant el torn d'intervencions, els accionistes podran sol·licitar verbalment els informes o aclariments que creguin escaients sobre els assumptes de l'Ordre del Dia. Els administradors, llevat dels supòsits esmentats en el paràgraf anterior, estan obligats a donar la informació demanada. Aquesta informació serà facilitada pel president, o, si s'escau, per indicació d'aquest, pel president de la Comissió d'Auditoria i Control, o d'una altra Comissió del Consell que sigui competent per raó de la matèria, el secretari, un administrador o, si resulta convenient, per qualsevol empleat o expert en la matèria.

E.5 Indiqui si el càrrec de president de la Junta General coincideix amb el càrrec de president del Consell d'Administració. Detalli, si s'escau, quines mesures es prenen per a garantir la independència i bon funcionament de la Junta General:

Sí ☒No ☐

Detalli les mesures

El Reglament de la Junta General, que conté un conjunt detallat de mesures per garantir la independència i bon funcionament de l'assemblea es pot consultar al lloc web de la societat.

Les mesures preses més significatives són les següents:

- Es publiquen major nombre d'anuncis de les juntes generals (ordinàries i extraordinàries) dels requerits legalment.
- S'emeten targetes d'assistència per facilitar el vot dels accionistes.
- Poden assistir a la Junta General els accionistes que, de manera individualitzada o conjuntament amb d'altres, siguin titulars d'un mínim de 100 accions, sempre que les tinguin inscrites en el corresponent registre comptable amb cinc dies d'antelació a la seva celebració i es proveeixin, en la forma prevista en la convocatòria, de la corresponent targeta d'assistència acreditativa del compliment dels esmentats requisits, que s'expedirà amb caràcter nominatiu per les entitats a les que legalment correspongui.
- Amb caràcter general, es facilita l'accés dels mitjans de comunicació a la Junta, a fi de donar a conèixer públicament el desenvolupament de la reunió i els acords adoptats.
- Així mateix, es disposa l'enregistrament audiovisual de la Junta per la seva posterior difusió.
- Per garantir la seguretat dels assistents i el bon ordre en el desenvolupament de la Junta General, s'adopten les mesures de vigilància, protecció i sistemes de control d'accés que resultin més adients.
- Amb caràcter general, es disposarà també dels mitjans necessaris per a la traducció simultània de les intervencions a la Junta.
- Amb caràcter previ a la celebració de la Junta i després de la publicació de la seva convocatòria, els accionistes que representin, almenys, el cinc per cent del capital social, poden demanar que es publiqui un complement a la convocatòria de la Junta incloent un o més punts en l'ordre del dia. L'exercici d'aquest dret s'ha de fer mitjançant notificació fefaent que haurà de rebre al domicili social dins dels cinc dies següents a la publicació de la convocatòria.
- Els accionistes tenen dret a intervenir a la Junta General demanant en les seves intervencions les informacions i aclariments que considerin necessaris i el president de la Junta, en exercici de les seves facultats d'ordenació del desenvolupament de la mateixa, i sense perjudici d'altres actuacions,
 - (i) Podrà demanar als intervinents que aclareixin qüestions que no hagin estat compreses o que no hagin quedat prou explicades durant la intervenció.
 - (ii) Podrà cridar a l'ordre els accionistes intervinents per tal que circumscriuin la seva intervenció als assumptes propis de la Junta i s'abstinguin de fer manifestacions improcedents o d'exercitar d'una manera abusiva o obstruccionista el seu dret.
 - (iii) Podrà anunciar als intervinents que és a punt d'acabar el temps de la seva intervenció per tal que puguin ajustar el seu discurs i, si persisteixen en les conductes descrites a l'epígraf anterior, podrà retirar-los l'ús de la paraula; i
 - (iv) Si considerés que la seva intervenció altera o pot alterar el normal desenvolupament de la reunió, els podrà cominar per tal que abandonin el local i, si s'escau, prendre les mesures necessàries per al compliment d'aquesta previsió.
- Cal destacar que, sense perjudici de la possibilitat de formular un complement a la convocatòria d'acord amb l'article 97 de la LSA i propostes d'acords a l'empara de l'art. 100 de la LSA amb anterioritat a la convocatòria de la Junta General, els accionistes poden, durant el torn d'intervencions, formular propostes d'acords a la Junta General sobre extrems de l'ordre del dia que legalment no requereixi la seva posada a disposició dels accionistes en el moment de la convocatòria i sobre aquells assumptes en relació als quals la Junta pugui deliberar sense estar inclosos en l'ordre del dia.

E.6 Indiqui, si s'escau, les modificacions introduïdes durant l'exercici en el reglament de la Junta General.

No s'ha modificat el Reglament de la Junta General en l'exercici 2009.

E.7 Indiqui les dades d'assistència en les juntes generals celebrades en l'exercici al que es refereix el present informe:

Dades d'assistència					
Data Junta General	%	%	% vot a distància		%
	de presència física	en representació	Vot electrònic	Altres	Total
10/03/2009	74,30	9,30	0	0	83,60
26/06/2009	70,30	5,60	0	0	75,90

E.8 Indiqui breument els acords presos a les juntes generals celebrades en l'exercici al qual es refereix el present informe i percentatge de vots amb els quals s'ha pres cada acord.

Durant l'any 2009 Gas Natural SDG, S.A. ha celebrat una Junta General Extraordinària que va tenir lloc el dia 10 de març de 2009 i una altra Junta General Ordinària que es va celebrar el dia 26 de juny de 2009. A continuació es resumeixen els acords adoptats en les dues Juntes, així com els percentatges de vots respectius, sobre el capital present i representat.

Junta General Extraordinària de Gas Natural, SDG, S.A. celebrada el 10 de març de 2009.

Primer.- Modificació de l'article 15 "Dret de Subscripció Preferent" dels Estatuts Socials. Adaptació del termini mínim d'exercici del dret de subscripció preferent d'accions a l'establert en l'article 158.1 de la Llei de Societats Anònimes.

Vots en contra: 0,0008%.

Abstencions: 0,0045%.

Vots a favor: 99,9947%.

Segon.- Augment de capital social amb dret de subscripció preferent mitjançant l'emissió de dos-cents vint-i-tres milions vuit-centes vuitanta-vuit mil catorze noves accions ordinàries d'un (1) euro de valor nominal cadascuna d'elles de Gas Natural SDG, S.A., és a dir, un import nominal global de dos-cents vint-i-tres milions vuit-centes vuitanta-vuit mil catorze euros (223.888.014 euros), amb delegació en el Consell d'Administració de la facultat d'assenyalar la data per a la seva execució així com qualssevol altres condicions no previstes en l'acord corresponent, a l'empara del que disposa l'article 153.1.a) de la Llei de Societats Anònimes, i modificació dels corresponents articles 5 i 6 dels Estatuts Socials.

Vots en contra: 0,0179%.

Abstencions: 0,0022%.

Vots a favor: 99,9799%.

Tercer.- Ratificació i, si s'escau, nomenament del SR. Narcís Serra i Serra com a membre del Consell d'Administració.

Vots en contra: 0,0906%.

Abstencions: 0,0055%.

Vots a favor: 99,9039%.

Quart.- Delegació de facultats per a complementar, desenvolupar, executar, interpretar, resoldre i formalitzar els acords adoptats per la Junta General.

Vots en contra: 0,0005%.

Abstencions: 0,0177%.

Vots a favor: 99,9818%.

Junta General Ordinària de Gas Natural SDG, S.A. celebrada el 26 de juny de 2009.

Primer.- Examen i aprovació, si s'escau, dels Comptes Anuals i l'Informe de Gestió de Gas Natural SDG, S.A. corresponents a l'exercici tancat el 31 de desembre de 2008.

Vots en contra: 0,0003%.

Abstencions: 0,4476%.

Vots a favor: 99,5521%.

Segon.- Examen i aprovació, si s'escau, dels Comptes Anuals Consolidats i de l'Informe de Gestió del Grup Consolidat de Gas Natural SDG, S.A. corresponents a l'exercici tancat el 31 de desembre de 2008.

Vots en contra: 0,4437%.

Abstencions: 0,0042%.

Vots a favor: 99,5521%.

Tercer.- Examen i aprovació, si s'escau, de la proposta d'aplicació del resultat de l'exercici 2008 i distribució de dividendes.

Vots en contra: 0,0005%.

Abstencions: 0,00002%.

Vots a favor: 99,99948%.

Quart.- Examen i aprovació, si s'escau, de la gestió del Consell d'Administració durant l'exercici 2008.

Vots en contra: 0,0120%.

Abstencions: 0,0014%.

Vots a favor: 99,9866%.

Cinquè.- Reelevació dels auditors de comptes de la societat i del seu Grup Consolidat per a l'exercici 2009.

Vots en contra: 0,0464%.

Abstencions: 0,00003%.

Vots a favor: 99,9535%.

Sisè.- Reelevació, ratificació i, si s'escau, nomenament de membres del Consell d'Administració.

Sisè 1.- Reelegir i, si s'escau, nomenar conseller de la societat, pel termini estatutari de tres (3) anys, el Sr. Salvador Gabarró Serra.

Vots en contra: 1,1453%.

Abstencions: 0,0004%.

Vots a favor: 98,8543%.

Sisè 2.- Reelegir i, si s'escau, nomenar conseller de la societat, pel termini estatutari de tres (3) anys, el Sr. Emiliano López Achurra.

Vots en contra: 0,0928%.

Abstencions: 0,0004%.

Vots a favor: 99,9068%.

Sisè 3.- Nomenar conseller de la societat, pel termini estatutari de tres (3) anys, el Sr. Juan Rosell Lastortras

Vots en contra: 1,7699%.

Abstencions: 0,0004%.

Vots a favor: 98,2297%.

Sisè 4.- Reelegir i, si s'escau, nomenar conseller de la societat, pel termini estatutari de tres (3) anys, el Sr. José Arcas Romeu.

Vots en contra: 0.

Abstencions: 0.

Vots a favor: 100%.

Setè.- Examen i aprovació, si s'escau, del Balanç de fusió que es correspon amb el Balanç de Gas Natural SDG, S.A. tancat a 31 de desembre de 2008, verificat pels auditors de comptes de la societat, del Projecte de Fusió per absorció d'Unión Fenosa, S.A. i Unión Fenosa Generación, S.A. (societats absorbides) per Gas Natural SDG, S.A. (societat absorbent), i de l'operació de fusió per absorció d'Unión Fenosa, S.A. i Unión Fenosa Generación, S.A. (societats absorbides) per Gas Natural SDG, S.A. (societat absorbent), amb extinció de les dues primeres i transmissió en bloc, a títol universal, del seu patrimoni a Gas Natural SDG, S.A., tot això ajustant-se al projecte de fusió.

Vots en contra: 0,0459%.

Abstencions: 0,0440%.

Vots a favor: 99,9101%.

Vuitè.- Examen i aprovació, si s'escau, de l'ampliació del capital social de Gas Natural sbg, s.a. per import de vint-i-sis milions dos-cents quatre mil vuit-cents noranta-cinc euros (26.204.895 euros), mitjançant l'emissió de 26.204.895 noves accions, d'un euro de valor nominal cadascuna, de la mateixa classe i sèrie que les actualment en circulació, com a conseqüència de l'esmentada operació de fusió per absorció i en funció de l'equació de bescanvi aprovada i conseqüent modificació, si s'escau, dels articles 5 "Capital Social" i 6 "Accions" dels Estatuts Socials. Sol·licitud d'admissió a negociació de la totalitat de les accions emeses en les Borses de Barcelona, Madrid, Bilbao i València, així com de la seva contractació a través del Sistema d'Interconnexió Borsària (Mercat Continu).

Vots en contra: 0,0458%.

Abstencions: 0,0428%.

Vots a favor: 99,9114%.

Novè.- Autorització al Consell d'Administració per a l'adquisició derivativa d'accions pròpies, directament o a través de societats del Grup de Gas Natural sbg, s.a., en els termes que acordi la Junta General i amb els límits legalment establerts, deixant sense efecte l'autorització acordada per la Junta General Ordinària de 21 de maig de 2008.

Vots en contra: 0,0004%.

Abstencions: 0,0008%.

Vots a favor: 99,9988%.

Desè.- Autorització al Consell d'Administració, d'acord amb el que disposa l'article 153 1. b) de la Llei de Societats Anònimes, per tal que, dins el termini màxim de cinc (5) anys, si ho estima convenient, pugui augmentar el capital social, fins a la quantitat màxima corresponent al 50% del capital social de la societat a la data de l'autorització, amb previsió de subscripció incompleta, emetent accions ordinàries, privilegiades o rescatables, amb vot o sense vot, amb prima o sense prima, en una o diverses vegades i en l'oportunitat i quantia que consideri adequades, inclosa la facultat de suprimir, si s'escau, el dret de subscripció preferent, donant nova redacció al vigent article Transitori dels Estatuts Socials.

Vots en contra: 0,7547%.

Abstencions: 0,0405%.

Vots a favor: 99,2048%.

Onzè.- Modificació de determinats articles dels Estatuts Socials i refosa en un sol text del seu contingut, incorporant les modificacions acordades per la Junta General.

11.1.- Modificació de l'article 2 dels Estatuts Socials. (Objecte social).

Vots en contra: 0,0460%.

Abstencions: 0,0013%.

Vots a favor: 99,9527%.

11.2.- Modificació de l'article 9 dels Estatuts Socials. (Dividends passius i mora de l'accionista).

Vots en contra: 0,0007%.

Abstencions: 0,0008%.

Vots a favor: 99,9985%.

11.3.- Modificació de l'article 15 dels Estatuts Socials. (Dret de subscripció preferent).

Vots en contra: 0,0519%.

Abstencions: 0,0008%.

Vots a favor: 99,9473%.

11.4.- Modificació de l'article 16 dels Estatuts Socials. (Exclusió del dret de subscripció preferent).

Vots en contra: 0,0519%.

Abstencions: 0,0009%.

Vots a favor: 99,9472%.

11.5.- Modificació de l'article 17 dels Estatuts Socials. (Reducció del capital social).

Vots en contra: 0,0007%.

Abstencions: 0,0009%.

Vots a favor: 99,9984%.

11.6.- Modificació de l'article 18 dels Estatuts Socials. (Emissió d'obligacions).

Vots en contra: 0,0007%.

Abstencions: 0,0009%.

Vots a favor: 99,9984%.

11.7.- Modificació de l'article 32 dels Estatuts Socials. (Acords especials i majories).

Vots en contra: 0,0007%.

Abstencions: 0,0009%.

Vots a favor: 99,9984%.

11.8.- Modificació de l'article 64 dels Estatuts Socials. (Distribució de dividendes).

Vots en contra: 0,0007%.

Abstencions: 0,0009%.

Vots a favor: 99,9984%.

11.9.- Modificació de l'article 69 dels Estatuts Socials. (De la Fusió i Escissió).

Vots en contra: 0,0007%.

Abstencions: 0,0009%.

Vots a favor: 99,9984%.

11.10.- Refosa dels Estatuts Socials.

Vots en contra: 0,0494%.

Abstencions: 0,0013%.

Vots a favor: 99,9493%.

Dotzè.- Delegació de facultats per a complementar, desenvolupar, executar, interpretar, resoldre i formalitzar els acords adoptats per la Junta General.

Vots en contra: 0,00003%.

Abstencions: 0,0003%.

Vots a favor: 99,99997%.

E.9 Indiqui si existeix alguna restricció estatutària que estableixi un nombre mínim d'accions necessàries per a assistir a la Junta General:

Sí ☒

No ☐

Nombre d'accions necessàries per a assistir a la Junta General

100

E.10 Indiqui i justifiqui les polítiques seguides per la societat referents a les delegacions de vot en la Junta General.

Conforme a l'article 34 dels Estatuts Socials, tot accionista que tingui dret d'assistència pot fer-se representar a la Junta General per mitjà d'una altra persona, que haurà de ser accionista, amb el mateix dret d'assistència, donant compte a la societat de la representació conferida amb 3 dies d'anticipació, si més no, a la data de celebració de la reunió.

La representació s'ha de conferir per escrit i amb caràcter especial per a cada Junta, llevat del que disposa article 108 de la Llei de Societats Anònimes. La representació és sempre revocable. L'assistència personal a la Junta del representat tindrà valor de revocació.

Així mateix, l'article 8 del Reglament de la Junta General indica que el dret d'assistència a la Junta General serà delegable en favor d'un altre accionista que tingui dret d'assistència.

La representació s'ha de conferir per escrit o per mitjans de comunicació a distància, com la correspondència postal, la telefònica, el correu electrònic, el missatge de telefonia mòbil automàtica o qualsevol altra tècnica de comunicació electrònica o telemàtica admesa per la societat a aquests efectes.

La societat informará al lloc web corporatiu i en aquells altres mitjans que consideri oportuns sobre el sistema de representació per mitjans a distància i sobre les garanties que decideixi exigir respecte de la identitat i autenticitat de l'accionista que atorga la representació i la seguretat i la integritat del contingut de la comunicació a distància. A aquests efectes, la societat podrà exigir l'ús de la signatura electrònica reconeguda o qualsevol altre sistema que, segons el parer del Consell d'Administració o de l'òrgan o persones en qui el Consell delegui aquesta facultat, es consideri que reuneix les suficients garanties de seguretat.

Les persones físiques accionistes que no es trobin en ple gaudi dels seus drets civils i les persones jurídiques accionistes podran ser representades pels qui exerceixin la seva representació legal, degudament acreditada.

No serà vàlida ni eficaç la representació conferida a qui no pugui ostentar-la d'acord amb la Llei. La representació és sempre revocable. L'assistència personal a la Junta General del representat tindrà valor de revocació.

En els casos en què els administradors de la societat tinguin la representació d'algun accionista, el document en què consti la delegació haurà de contenir l'ordre del dia de la Junta així com les instruccions per a l'exercici del dret de vot. Si no hi ha aquestes instruccions, s'entén el vot favorable a les propostes del Consell d'Administració.

E.11 Indiqui si la companyia té coneixement de la política dels inversors institucionals de participar o no en les decisions de la societat:

Sí ☐

No ☒

E.12 Indiqui l'adreça i forma d'accés al contingut de govern corporatiu al seu lloc web.

La totalitat de la informació requerida per l'article 117 de la Llei del Mercat de Valors, en la redacció donada per la Llei 26/2003 de 17 de juliol, per l'Ordre ECO/3722/2003 i per la Circular 4/2007 de 27 de desembre de la Comissió Nacional del Mercat de Valors, es troba al lloc web www.gasnatural.com. S'accedeix al contingut del Govern Corporatiu, a través de l'apartat Informació per a Accionistes i Inversors.

F. Grau de seguiment de les recomanacions de govern corporatiu

Indiqui el grau de seguiment de la societat respecte de les recomanacions del Codi Unificat de Bon Govern.

En el supòsit de no complir-ne alguna, expliqui les recomanacions, normes, pràctiques o criteris, que aplica la societat.

1. Que els estatuts de les societats cotitzades no limitin el nombre màxim de vots que pugui emetre un mateix accionista, ni continguin altres restriccions que dificultin la presa de control de la societat mitjançant l'adquisició de les seves accions en el mercat.

Veure epígrafs: A.9, B.1.22, B.1.23 i E.1, E.2.

Compleix

2. Que quan cotitzin la societat matriu i una societat dependent, ambdues defineixin públicament amb precisió:

- a) Les respectives àrees d'activitat i eventuais relacions de negoci entre elles, així com les de la societat dependent cotitzada amb la resta d'empreses del grup;
- b) Els mecanismes previstos per resoldre els eventuais conflictes d'interès que es puguin presentar.

Veure epígrafs: C.4 y C.7.

No aplicable

3. Que, malgrat que no ho exigeixin de forma expressa les Lleis mercantils, es sotmetin a l'aprovació de la Junta General d'Accionistes les operacions que comportin una modificació estructural de la societat i, en particular, les següents:

- a) La transformació de societats cotitzades en companyies holding, mitjançant "filialització" o incorporació a entitats dependents d'activitats essencials desenvolupades, fins ara, per la pròpia societat, fins i tot encara que aquesta mantingui el ple domini sobre aquelles.
- b) L'adquisició o alienació d'actius operatius essencials, quan comportin una modificació efectiva de l'objecte social.
- c) Les operacions amb efecte equivalent al de la liquidació de la societat.

Compleix

4. Que les propostes detallades dels acords a adoptar a la Junta General, inclosa la informació a la qual es refereix la recomanació 28, es facin públiques en el moment de la publicació de l'anunci de la convocatòria de la Junta.

Compleix

5. Que a la Junta General es votin separatament aquells assumptes que siguin substancialment independents, per tal que els accionistes puguin exercir de forma separada les seves preferències de vot. I que aquesta regla s'apliqui, en particular:

- a) Al nomenament o ratificació de consellers, que s'hauran de votar de forma individual;
- b) En el cas de modificacions d'Estatuts, a cada article o grup d'articles que siguin substancialment independents.

Veure epígraf: E.8.

Compleix

6. Que les societats permetin fraccionar el vot per tal que els intermediaris financers que apareguin legitimats com a accionistes, però que actuïn per compte de clients diferents, puguin emetre els seus vots d'acord amb les instruccions d'aquests darrers.

Veure epígraf: E.4.

Compleix

7. Que el Consell exerceixi les seves funcions amb unitat de propòsit i independència de criteri, dispensi el mateix tracte a tots els accionistes i es guiï per l'interès de la companyia, entès com a objectiu màxim, de forma sostinguda, i el valor econòmic de l'empresa.

I que vetlli també per tal que en les seves relacions amb els grups d'interès (stakeholders) l'empresa respecti les lleis i reglaments; compleixi de bona fe les seves obligacions i contractes; respecti els usos i bones pràctiques dels sectors i territoris on exerceixi la seva activitat; i observi aquells principis addicionals de responsabilitat social que hagués acceptat voluntàriament.

Compleix

8. Que el Consell assumeixi, com a nucli de la seva missió, aprovar l'estratègia de la companyia i l'organització necessària per a la seva posada en pràctica, així com supervisar i controlar que la direcció compleixi els objectius marcats i respecti l'objecte i interès social de la companyia. I que, per aquest motiu, el Consell en ple es reservi la competència d'aprovar:

- a) Les polítiques i estratègies generals de la societat, i en particular:
 - i) El Pla Estratègic o de negoci, així com els objectius de gestió i pressupost anuals;
 - ii) La política d'inversions i finançament.
 - iii) La definició de l'estructura del grup de societats.
 - iv) La política de govern corporatiu.
 - v) La política de responsabilitat social corporativa.
 - vi) La política de retribucions i avaluació de l'exercici dels alts directius.
 - vii) La política de control i gestió de riscos, així com el seguiment periòdic dels sistemes interns d'informació i control.
 - viii) La política de dividends, així com la d'autocartera i, en especial, els seus límits.

Veure epígrafs: B.1.10, B.1.13, B.1.14 i D.3.

b) Les decisions següents:

- i) **A proposta del primer executiu de la companyia, el nomenament i eventual cessament dels alts directius, així com les seves clàusules d'indemnització.**

Veure epígraf: B.1.14.

- ii) **La retribució dels consellers, així com, en el cas dels executius, la retribució addicional per les seves funcions executives i altres condicions que els seus contractes hagin de respectar.**

Veure epígraf: B.1.14.

- iii) **La informació financera que, per la seva condició de cotitzada, la societat hagi de fer pública periòdicament.**
- iv) **Les inversions o operacions de tot tipus que, per la seva elevada quantia o especials característiques, tinguin caràcter estratègic, excepte quan la seva aprovació correspongui a la Junta General.**
- v) **La creació o adquisició de participacions a entitats de propòsit especial o domiciliades a països o territoris que tinguin la consideració de paradisos fiscals, així com qualssevol altres transaccions o operacions de naturalesa anàloga que, per la seva complexitat, poguessin menystenir la transparència del grup.**

c) Les operacions que la societat realitzi amb consellers, amb accionistes significatius o representats al Consell, o amb persones que hi estiguin vinculades ("operacions vinculades").

Aquesta autorització del Consell no s'entendrà, no obstant, necessària en aquelles operacions vinculades que compleixin simultàniament les tres condicions següents:

- 1ª. Que es realitzin en virtut de contractes les condicions dels quals estiguin estandarditzades i s'apliquin massivament a molts clients.**
- 2ª. Que es realitzin a preus o tarifes establerts amb caràcter general per qui actuï com a subministrador del bé o servei de què es tracti.**
- 3ª. Que la seva quantia no superi l'1% dels ingressos anuals de la societat.**

Es recomana que el Consell aprovi les operacions vinculades previ informe favorable del Comitè d'Auditoria o, si s'escau, d'aquell altre al qual s'hagués encomanat dita funció; i que els consellers afectats per les mateixes, a més de no exercir ni delegar el seu dret de vot, no estiguin presents a la sala de reunions mentre el Consell delibera i vota sobre aquesta.

Es recomana que les competències que aquí s'atribueixen al Consell ho siguin amb caràcter indelegable, excepte les esmentades a les lletres b) i c), que podran ser adoptades per raons d'urgència per la Comissió Delegada, amb posterior ratificació per part del Consell en ple.

Veure epígrafs: C.1 i C.6.

Compleix parcialment

El grau de compliment és molt elevat, pels motius que s'exposen tot seguit:

D'acord amb l'article 4 del Reglament del Consell d'Administració:

"1. Correspon al Consell d'Administració la realització de tots aquells actes que resultin necessaris per al compliment de l'objecte social previst als Estatuts. El criteri que ha de presidir en tot moment l'actuació del Consell d'Administració és la maximització, de manera sostinguda, del valor de l'empresa. Serà de la seva competència, en particular:

- Determinar les orientacions estratègiques i els objectius econòmics de la societat i acordar, a proposta dels membres que integren el primer nivell de direcció, les mesures oportunes per al seu assoliment.
- Supervisar i verificar que els membres que integren el primer nivell de direcció compleixin l'estratègia i els objectius marcats i respectin l'objecte i interès social.
- Assegurar la viabilitat futura de la societat i la seva competitivitat així com l'existència d'una direcció i lideratge adequats, quedant el desenvolupament de l'activitat empresarial expressament sotmès al seu control.
- Aprovar els codis de conducta de la societat així com desenvolupar les facultats previstes a l'article 5 d'aquest reglament.

En l'exercici de les seves funcions, el Consell d'Administració, establirà tots els sistemes de supervisió que calgui per garantir el control de les decisions dels seus membres, la seva conformitat amb l'integrés social i el fet de vetllar pels interessos dels accionistes minoritaris.

2. Al Consell d'Administració li correspon la realització de tots els actes de gestió, representació i control siguin necessaris o convenients per a la consecució de l'objecte i de la fi social previstos en els Estatuts. Del compliment d'aquesta obligació respondrà davant la Junta General. La delegació de facultats a favor d'un o més membres del Consell no priva aquest últim de la competència orgànica reconeguda per la Llei de Societats Anònimes i els Estatuts Socials.

3. El Consell d'Administració està facultat, dins dels límits legals i estatutaris o dels expressament establerts en aquest reglament, per:

- Procedir al nomenament d'un o més consellers, en cas de vacants, pel sistema de cooptació, fins que es reuneixi la primera Junta General.
- Acceptar, si s'escau, la dimissió de consellers.
- Designar i revocar el president, vicepresident, consellers delegats, secretari i vicesecretari del Consell d'Administració.
- Delegar funcions en qualsevol dels seus membres, en els termes establerts per la Llei i els Estatuts, i la seva revocació.
- Nomenar els consellers que hagin d'integrar les diferents comissions previstes en aquest reglament, i procedir a la revocació dels seus mandats.
- Formular els Comptes Anuals i l'Informe de Gestió.
- Presentar els informes i propostes d'acords que, d'acord amb allò que preveu la Llei i els Estatuts, ha d'elaborar el Consell d'Administració pel coneixement i l'aprovació, si s'escau, per part de la Junta General, incloent l'Informe Anual de Govern Corporatiu.
- Establir els objectius econòmics de la societat i aprovar, a proposta del primer nivell de direcció, les estratègies, plans i polítiques destinades a l'assoliment d'aquells, quedant sotmès al seu control el compliment d'aquestes activitats.
- Aprovar les adquisicions i alienacions d'aquells actius de la societat o de les seves filials que, per qualsevol circumstància, resultin especialment significatius.
- Establir la seva pròpia organització i funcionament així com el del primer nivell de direcció de la societat i, en especial, modificar el present reglament.
- Exercitar les facultats que la Junta General hagi concedit al Consell d'Administració, que només podrà delegar si ho preveu de forma expressa l'acord de la Junta General, així com la resta de facultats que aquest reglament li atorga.

4. El Consell d'Administració és, així mateix, titular de la representació orgànica de la societat en els termes legalment i estatutàriament establerts. La delegació o atribució d'aquest poder de representació a favor d'un o diversos consellers comporta l'obligació d'aquests últims de notificar al Consell tots els actes realitzin en execució d'aquest poder i que excedeixin de l'ordinària administració.
5. El Consell d'Administració avaluarà periòdicament el seu propi funcionament, així com el funcionament de les seves comissions".

De la mateixa manera, l'article 5 d'aquest reglament relatiu a les facultats l'exercici de les quals es reserva expressament al Consell d'Administració indica:

"No obstant les facultats representatives i d'execució que els Estatuts atorguen al president i als consellers delegats, així com els efectes que enfront de tercers tinguin els apoderaments o delegacions directament conferits per la societat, caldrà, amb respecte de l'autonomia legal dels òrgans de govern de les societats del Grup, una prèvia decisió del Consell d'Administració de Gas Natural SDG, S.A., en els casos següents:

1. Presentació a la Junta General Ordinària dels Comptes Anuals i Informe de Gestió, tant els de Gas Natural SDG, S.A., com els consolidats, així com de qualsevol altra proposta que hagi de procedir legalment dels administradors de la societat.
2. Aprovació del Pla Estratègic del Grup, dels Pressupostos Anuals, del Pla de Finançament Anual i de la política d'inversions i finançament.
3. Definició de l'estructura societària i de l'estructura de delegacions i apoderaments.
4. Aprovació de les polítiques de govern corporatiu i de responsabilitat social corporativa.
5. Constitució de noves societats o entitats o participació en les ja existents, quan suposi una inversió superior a deu milions d'euros que tingui caràcter estable per al Grup Gas Natural o sigui aliena a l'activitat principal de la companyia.
6. Aprovació d'operacions de fusió, absorció, escissió, concentració o dissolució, amb o sense liquidació, en què estigui interessada qualsevol de les societats del Grup Gas Natural, que tinguin rellevància per al mateix. En tot cas, s'entendrà que tenen aquesta rellevància les operacions en què intervinguin societats amb socis externs al Grup Gas Natural.
7. Alienació de participacions en el capital de societats o d'altres actius fixos per part de qualsevol societat del Grup Gas Natural que per la seva quantia o naturalesa tinguin rellevància per al mateix. En qualsevol cas, s'entendrà que tenen aquesta rellevància les operacions de quantia superior als deu milions d'euros.
8. Aprovació dels projectes d'inversió a efectuar per qualsevol societat del Grup Gas Natural que per la seva quantia o naturalesa tinguin rellevància per al mateix. En qualsevol cas, s'entendrà que tenen aquesta rellevància les operacions de quantia superior a quinze milions d'euros.
9. Aprovació dels programes d'emissió i renovació de pagarés en sèrie, d'obligacions o d'altres títols similars per Gas Natural SDG, S.A. o les seves filials majoritàriament participades o controlades.
10. Aprovació d'operacions financeres, a efectuar per qualsevol societat del Grup Gas Natural, que per la seva quantia o naturalesa tinguin rellevància per al mateix i no estiguin incloses en el Pla de Finançament Anual. En qualsevol cas, s'entendrà que té aquesta rellevància qualsevol col·locació d'excedents a termini superior a un any o finançament a qualsevol tipus de termini de quantia superior a deu milions d'euros.
11. Concessió de finançaments per part de societats pertanyents al Grup Gas Natural per garantir obligacions d'entitats no pertanyents al mateix o que pertanyent al mateix tinguin socis externs.
12. Cessió de drets sobre el nom comercial i marques, així com sobre patents, tecnologia i qualsevol modalitat de propietat industrial que pertanyi a Gas Natural SDG, S.A. o societats del Grup i que tinguin rellevància econòmica.
13. Aprovació o ratificació del nomenament i cessament dels membres del primer nivell de direcció i dels administradors de les diferents societats pertanyents al Grup Gas Natural.
14. Aprovació del nomenament i cessament dels Patrons i càrrecs de la Fundació Gas Natural, dels representants persones físiques de Gas Natural SDG, S.A. en els supòsits en que aquesta ocupi el càrrec d'administrador en una altra societat, i dels administradors de les societats participades no pertanyents al Grup Gas Natural, quan la companyia tingui la facultat de proposar el seu nomenament.

15. Constitució, inversió i supervisió de la gestió de plans de pensions del personal i qualsevol altre compromís amb el mateix que impliqui responsabilitats financeres a llarg termini de la companyia.
16. Celebració d'acords de caràcter comercial, industrial o financer d'importància rellevant o estratègica per al Grup Gas Natural que suposin una modificació, canvi o revisió del Pla Estratègic o Pressupost Anual vigents.
17. Aprovació de qualsevol transacció rellevant de la societat amb un accionista significatiu, en els termes de l'article 19.
18. Aprovació de la informació financera que legalment correspongui.
19. Aprovació de la política de control i gestió de riscos i seguiment periòdic dels indicadors i sistemes interns de control.
20. Aprovació de la política en matèria de dividends i d'autocartera.

Els acords contemplats en els punts cinquè a vuitè, desè al tretzè i setzè poden ser adoptats, indistintament, pel Consell d'Administració o per la Comissió Executiva.

El president, el/s conseller/s delegat/s o el secretari, executaran els acords que adopti el Consell d'Administració de conformitat amb aquest article, notificaran l'autorització o aprovació en els termes que procedeixin i cursaran les instruccions d'actuació que requereixi l'acordat".

Per consegüent, hi ha determinades competències que per raons d'urgència, eficàcia i operativitat han estat atorgades indistintament al Consell d'Administració i a la Comissió Executiva.

9. Que el Consell tingui la dimensió precisa per assolir un funcionament eficaç i participatiu, cosa que fa aconsellable que la seva dimensió no sigui inferior a cinc ni superior a quinze membres.

Veure epígraf: B.1.1.

Expliqui

En l'actualitat, el Consell d'Administració de Gas Natural sbg, s.a., dins del mínim de 10 membres i màxim de 20 membres que estableix l'article 41 dels Estatuts Socials, en virtut de l'acord adoptat en la Junta General d'Accionistes celebrada el 23 de juny de 2003, està format per 17 membres. Aquest nombre excedeix en 2 la Recomanació 9 del Codi Unificat de Bon Govern, si bé entén la companyia que la dimensió actual del Consell és l'adequada i precisa per a la correcta gestió i supervisió de la societat, sense que aquest nombre impedeixi, limiti o restringeixi, de cap manera, un funcionament eficaç i participatiu d'aquest Òrgan de Govern.

10. Que els consellers externs dominicals i independents constitueixin una àmplia majoria del Consell i que el nombre de consellers executius sigui el mínim necessari, tenint en compte la complexitat del grup societari i el percentatge de participació dels consellers executius en el capital de la societat.

Veure epígrafs: A.2, A.3, B.1.3 i B.1.14.

Compleix

11. Que si hi hagués algun conseller extern que no pugui ser considerat dominical ni independent, la societat expliqui aquesta circumstància i els seus vincles, ja sigui amb la societat o els seus directius, o amb els seus accionistes.

Veure epígraf: B.1.3.

No aplicable

12. Que dins dels consellers externs, la relació entre el nombre de consellers dominicals i el d'independents mostri la proporció existent entre el capital de la societat representat pels consellers dominicals i la resta del capital.

Aquest criteri de proporcionalitat estricte es podrà atenuar, de forma que el pes dels dominicals sigui més gran que el que correspondria al percentatge total de capital que representen:

- 1º En societats d'elevada capitalització en les quals siguin escasses o nul·les les participacions accionaries que tinguin legalment la consideració de significatives, però hi hagin accionistes, amb paquets accionaris d'elevat valor absolut.
- 2º Quan es tracti de societats en les que hi hagin una pluralitat d'accionistes representats al Consell, i que no tinguin vincles entre si.

Veure epígrafs: B.1.3, A.2 i A.3.

Compleix

13. Que el nombre de consellers independents representi com a mínim un terç del total de consellers.

Veure epígraf: B.1.3.

Compleix

14. Que el caràcter de cada conseller s'expliqui pel Consell davant la Junta General d'Accionistes que hagi d'efectuar o ratificar-ne el nomenament, i es confirmi o, si s'escau, revisi anualment en l'Informe Anual de Govern Corporatiu, prèvia verificació per part de la Comissió de Nomenaments. I que en aquest informe també s'expliquin les raons per les quals s'hagi nomenat consellers dominicals a instància d'accionistes la participació accionaria dels quals sigui inferior al 5% del capital; i s'exposin les raons per les quals no s'haguessin atès, si s'escau, peticions formals de presència en el Consell procedents d'accionistes la participació accionaria dels quals sigui igual o superior a la d'altres a la instància dels quals s'haguessin designat consellers dominicals.

Veure epígrafs: B.1.3 i B.1.4.

Compleix

15. Que quan sigui escàs o nul el nombre de conselleres, el Consell expliqui els motius i les iniciatives preses per corregir aquesta situació; i que, en particular, la Comissió de Nomenaments vetlli per a que en el moment de produir-se noves vacants:

- a) Els procediments de selecció no comportin cap filtre implícit que obstaculitzi la selecció de conselleres.
- b) La companyia busqui deliberadament, i inclogui entre els potencials candidats, dones que reuneixin el perfil professional buscat.

Veure epígrafs: B.1.2, B.1.27 i B.2.3.

Compleix parcialment

L'article 31 del Reglament d'Organització i Funcionament del Consell d'Administració i les seves Comissions estableix que la Comissió de Nomenaments i Retribucions revisarà les aptituds necessàries en els candidats que hagin de cobrir cada vacant, el compliment dels requisits exigits per a cada categoria de consellers i el procés d'incorporació de nous membres, elevat al Consell els informes oportuns quan procedeixi. En la cobertura de noves vacants es vetllarà per tal que s'utilitzin processos de selecció que no impliquin filtres implícits que obstaculitzin la selecció de conselleres, incloent-se, en les mateixes condicions, entre els potencials candidats, dones que reuneixin el perfil professional buscat.

En l'actualitat, és nul el nombre de conselleres en el Consell, si bé històricament, Gas Natural, s.d.g., s.a. havia tingut conselleres en el mateix. La companyia en cap cas ha limitat, vetat o restringit el possible nomenament d'un conseller per raó del seu sexe, circumstància que per si mateixa mai no ha estat tinguda en compte.

16. Que el president, com a responsable de l'eficaç funcionament del Consell, s'asseguri que els consellers rebin amb caràcter previ informació suficient; estimuli el debat i la participació activa dels consellers durant les sessions del Consell, salvaguardant la seva lliure presa de posició i expressió d'opinió, i organitzi i coordini amb els presidents de les comissions rellevants l'avaluació periòdica del Consell, així com, si s'escau, la del conseller delegat o primer executiu.

Veure epígraf: B.1.42.

Compleix

17. Que, quan el president del Consell sigui també el primer executiu de la societat, es faculti a un dels consellers independents per demanar la convocatòria del Consell o la inclusió de nous punts en l'ordre del dia, per coordinar i fer-se ressò de les preocupacions dels consellers externs, i per dirigir l'avaluació pel consell del seu president.

Veure epígraf: B.1.21.

No aplicable

18. Que el secretari del Consell, vetlli de manera especial perquè les actuacions del Consell:

- a) S'ajusti a la lletra i a l'esperit de les Lleis i els seus reglaments, inclosos els aprovats pels organismes reguladors.
- b) Siguin conformes amb els Estatuts de la societat i amb els Reglaments de la Junta, del Consell i altres que tingui la companyia.
- c) Tinguin presents les recomanacions sobre el bon govern que la companyia hagués acceptat contingudes en aquest Codi Unificat.

I que, per salvaguardar la independència, imparcialitat i professionalitat del secretari, el seu nomenament i cessament siguin informats per la Comissió de Nomenaments i aprovats pel ple del Consell, i que aquest procediment de nomenament i cessament consti en el Reglament del Consell.

Veure epígraf: B.1.34.

Compleix

19. Que el Consell es reuneixi amb la freqüència necessària per exercir amb eficàcia les seves funcions, seguint el programa de dates i assumptes que estableixi l'inici de l'exercici, podent cada conseller proposar altres punts de l'ordre del dia inicialment no previstos.

Veure epígraf: B.1.29.

Compleix

20. Que les inassistències dels consellers es redueixin a casos indispensables i es quantifiquin en l'Informe Anual de Govern Corporatiu. I que si la representació fos imprescindible, es confereixi amb instruccions.

Veure epígrafs: B.1.28 i B.1.30.

Compleix

21. Que quan els consellers o el secretari manifestin preocupacions sobre alguna proposta o, en el cas dels consellers, sobre la marxa de la companyia i aquestes preocupacions no quedin resoltes en el Consell, a petició de qui les hagués manifestat es deixi constància d'elles en l'acta.

Compleix

22. Que el Consell en ple avalui un cop a l'any:

- a) La qualitat i eficiència del funcionament del Consell.
- b) Partint de l'informe que li elevi la Comissió de Nomenaments, l'acompliment de les seves funcions pel president del Consell i pel primer executiu de la companyia;
- c) El funcionament de les comissions, partint de l'informe que aquestes li elevin.

Veure epígraf: B.1.19.

Compleix

23. Que tots els consellers puguin fer efectiu el dret a demanar la informació addicional que creguin necessària sobre assumptes competència del Consell. I que, llevat que els Estatuts o el Reglament del Consell estableixin una altra cosa, dirigeixin el seu requeriment al president o al secretari del Consell.

Veure epígraf: B.1.42.

Compleix

24. Que tots els consellers tinguin dret a obtenir de la societat l'assessorament necessari per al compliment de les seves funcions. I que la societat arbitri les vies adequades per a l'exercici d'aquest dret, que en circumstàncies especials podrà incloure l'assessorament extern amb càrrec a l'empresa.

Veure epígraf: B.1.41.

Compleix

25. Que les societats estableixin un programa d'orientació que proporcioni als nous consellers un coneixement ràpid i suficient de l'empresa, així com de les seves regles de govern corporatiu. I que ofereixin així mateix als consellers programes d'actualització de coneixements quan les circumstàncies ho aconsellin.

Compleix

26. Que les societats exigeixin que els consellers dediquin a la seva funció el temps i esforç necessaris per exercir-la amb eficiència i, en conseqüència:

- a) Que els consellers informin a la Comissió de Nomenaments de la resta de les seves obligacions professionals, per si poguessin interferir amb la dedicació exigida.
- b) Que les societats estableixin regles sobre el nombre de consells dels que puguin formar part els seus consellers.

Veure epígrafs: B.1.8, B.1.9 i B.1.17.

Compleix parcialment

Donat l'alt nivell de participació i assistència a les sessions dels òrgans de govern per part dels membres del Consell, la societat no ha establert fins a la data regles sobre el nombre de consells dels quals puguin formar part aquests consellers, si bé i de forma expressa s'estableix a l'article 18 del Reglament del Consell l'obligació de no competència.

Així, l'article 18 del Reglament del Consell diu:

"El conseller no podrà exercir, per si o per persona interposada, càrrecs de tot ordre a les empreses o societats competidores de Gas Natural SDG, S.A. o de qualsevol empresa del seu Grup, ni tampoc prestar a favor de les mateixes serveis de representació o d'assessorament. S'entén que una societat és competidora de Gas Natural SDG, S.A., quan, directament o indirectament, o a través de les societats del seu Grup, es dediqui a qualsevol de les activitats incloses en l'objecte social d'aquesta.

El Consell d'Administració, previ informe de la Comissió de Nomenaments i de Retribucions, podrà dispensar el compliment d'aquesta obligació, quan hi hagi causes justificades i amb això no s'afecti de manera negativa els interessos socials."

27. Que la proposta de nomenament o reelecció de consellers que s'elevi per part del Consell a la Junta General d'Accionistes, així com el seu nomenament provisional per cooptació, s'aprovi pel Consell:

- a) A proposta de la Comissió de Nomenaments, en el cas de consellers independents.
- b) Previ informe de la Comissió de Nomenaments, en el cas de la resta de consellers.

Veure epígraf: B.1.2.

Compleix

28. Que les societats facin pública a través del seu lloc web, i mantinguin actualitzada, la següent informació sobre els seus consellers:

- a) Perfil professional i biogràfic.
- b) Altres Consells d'Administració als quals pertanyin, es tracti o no de societats cotitzades;
- c) Indicació de la categoria de conseller a la qual pertanyin segons correspongui, assenyalant, en el cas de consellers dominicals, l'accionista al qual representin o amb qui tinguin vincles.
- d) Data del seu primer nomenament com a conseller de la societat, així com dels posteriors, i;
- e) Accions de la companyia, i opcions sobre aquestes de les que en siguin titulars.

Compleix

29. Que els consellers independents no romanguin durant un període continuat superior a 12 anys.

Veure epígraf: B.1.2.

Compleix

30. Que els consellers dominicals presentin la dimissió quan l'accionista a qui representin vengui íntegrament la seva participació accionarial. I que també ho facin, en el nombre que correspongui, quan aquest accionista rebaixi la seva participació accionarial fins a un nivell que exigeixi la reducció del nombre dels seus consellers dominicals.

Veure epígrafs: A.2, A.3 i B.1.2.

Compleix

31. Que el Consell d'Administració no proposi el cessament de cap conseller independent abans del compliment del període estatutari pel qual hagués estat nomenat, excepte quan concorri justa causa, apreciada pel Consell previ informe de la Comissió de Nomenaments. En particular, s'entendrà que hi ha justa causa quan el conseller hagués incomplert els deures inherents al seu càrrec o incorregut en algunes de les circumstàncies descrites a l'epígraf 5 de l'apartat III de definicions d'aquest Codi.

També es podrà proposar el cessament de consellers independents com a resultat d'Ofertes Públiques d'Adquisició, fusions o altres operacions societàries similars que suposin un canvi en l'estructura de capital de la societat, quan aquests canvis en l'estructura del Consell vinguin propiciats pel criteri de proporcionalitat assenyalat a la Recomanació 12.

Veure epígrafs: B.1.2, B.1.5 i B.1.26.

Compleix

32. Que les societats estableixin regles que obliguin els consellers a informar i, si s'escau, dimitir en aquells supòsits que puguin perjudicar el crèdit i reputació de la societat i, en particular, estiguin obligats a informar al Consell de les causes penals en les quals apareguin com a imputats, així com de les seves posteriors vicissituds processals.

Que si un conseller resultés processat o es dictés contra seu interlocutòria d'obertura de judici oral per algun dels delictes assenyalats a l'article 124 de la Llei de Societats Anònimes, el Consell examini el cas tan aviat com li sigui possible i, a la vista de les seves circumstàncies concretes, decideixi si cal o no que el conseller romangui al càrrec. I que el Consell ho expliqui, tot plegat i de forma raonada, a l'Informe Anual de Govern Corporatiu.

Veure epígrafs: B.1.43, B.1.44.

Compleix

33. Que tots els consellers expressin clarament la seva oposició quan considerin que alguna proposta de decisió sotmesa al Consell pugui ésser contrària a l'interès social. I que també ho facin de forma especial els independents i altres consellers als quals no afecti el potencial conflicte d'interès, quan es tracti de decisions que puguin perjudicar als accionistes no representats al Consell.

I que quan el Consell adopti decisions significatives o reiterades sobre les que el conseller hagués formulat serioses reserves, aquest n'extregui les conclusions que procedeixin i, si optés per dimitir, n'expliqui les raons a la carta referida a la recomanació següent.

Aquesta Recomanació arriba també al secretari del Consell, encara que no tingui la condició de conseller.

Compleix

34. Que quan, ja sigui per dimissió o per un altre motiu, un conseller cessi en els seu càrrec abans del termini del seu mandat, n'expliqui les raons en una carta que enviarà a tots els membres del Consell. I que, sense perjudici que aquest cessament es comuniqui com a fet rellevant, el motiu del cessament s'expliqui a l'Informe Anual de Govern Corporatiu.

Veure epígraf: B.1.5 .

Compleix parcialment

La recomanació no s'aplica als consellers dominicals ni executius ja que els mateixos accedeixen al Consell de forma diferent als consellers independents. Els primers tenen l'origen del seu nomenament en una proposta d'un titular de participacions significatives estables en el capital de la societat, els segons accedeixen al Consell d'Administració en virtut de les seves competències executives o funcions de primer nivell i els consellers independents són els designats en virtut de les seves condicions personals i professionals, essent persones que poden exercir les seves funcions sense veure's condicionats per relacions amb la societat, els seus accionistes significatius o els seus directius. Per això, només a aquests consellers se'ls demana que, quan per qualsevol motiu, cessin en el seu càrrec abans de la finalització del seu mandat expliquin els motius del seu cessament a la resta de consellers.

35. Que la política de retribucions aprovada pel Consell es pronunciï com a mínim sobre les següents qüestions:

- a) Import dels components fixos, amb desglossament, si s'escau, de les dietes per participació en el Consell i les seves Comissions i una estimació de la retribució fixa anual a la que donin origen;
- b) Conceptes retributius de caràcter variable, incloent-hi, en particular:
 - i) Classes de consellers als quals s'apliquin, així com explicació de la importància relativa dels conceptes retributius variables respecte als fixos.
 - ii) Criteris d'avaluació de resultats en què es basi qualsevol dret a una remuneració en accions, opcions sobre accions o qualsevol component variable;
 - iii) Paràmetres bàsics i fonament de qualsevol sistema de primes anuals (*bonus*) o d'altres beneficis no satisfets en efectiu; i
 - iv) Una estimació de l'import absolut de les retribucions variables a les quals donarà origen el pla retributiu proposat, en funció del grau de compliment de les hipòtesis o objectius que prengui com a referència.
- c) Principals característiques dels sistemes de previsió (per exemple, pensions complementàries, assegurances de vida i figures anàlogues), amb una estimació del seu import o cost anual equivalent.
- d) Condicions que hauran de respectar els contractes dels qui exerceixin funcions d'alta direcció com a consellers executius, entre les quals s'inclouran:
 - i) Durada;
 - ii) Terminis de preavis; i
 - iii) Qualsevol altres clàusules relatives a primes de contractació, així com indemnitzacions o blindatges per resolució anticipada o acabament de la relació contractual entre la societat i el conseller executiu.

Veure epígraf: B.1.15.

Compleix

36. Que es circumscriguin als consellers executius les remuneracions mitjançant lliurament d'accions de la societat o de societats del grup, opcions sobre accions o instruments indexats al valor de l'acció, retribucions variables lligades al rendiment de la societat o sistemes de previsió.

Aquesta recomanació no afectarà al lliurament d'accions quan es condicioni al fet que els consellers les mantinguin fins al seu cessament com a conseller.

Veure epígrafs: A.3, B.1.3.

Compleix

37. Que la remuneració dels consellers externs sigui la necessària per retribuir la dedicació, qualificació i responsabilitat que el càrrec exigeixi; però no tan elevada com per comprometre'n la independència.

Compleix

38. Que les remuneracions relacionades amb els resultats de la societat tinguin en compte les eventuais excepcions que constin a l'informe de l'auditor extern i minorin aquests resultats.

No aplicable

39. Que en cas de retribucions variables, les polítiques retributives incorporin les cauteles tècniques necessàries per assegurar que aquestes retribucions guarden relació amb l'exercici professional dels seus beneficiaris i no deriven simplement de l'evolució general dels mercats o del sector d'activitat de la companyia o d'altres circumstàncies similars.

Compleix

40. Que el Consell sotmeti a votació de la Junta General d'Accionistes, com a punt separat de l'ordre del dia, i amb caràcter consultiu, un informe sobre la política de retribucions dels consellers. I que aquest informe es posi a disposició dels accionistes, ja sigui de forma separada o de qualsevol altra forma que la societat consideri convenient.

Aquest informe es centrarà especialment en la política de retribucions aprovada pel Consell per a l'any ja en curs, així com, si s'escau, la prevista pels anys futurs. Abordarà totes les qüestions a les quals es refereix la Recomanació 35, excepció feta d'aquells extrems que puguin suposar la revelació d'informació comercial sensible. Posarà èmfasi en els canvis més significatius d'aquestes polítiques sobre d'aplicada durant l'exercici passat al qual es refereixi la Junta General. Inclourà també un resum global de com es va aplicar la política de retribucions en el citat exercici passat.

Que el Consell informi, també, del paper exercit per la Comissió de Retribucions en l'elaboració de la política de retribucions i, si hagués estat assessorada per un agent extern, de la identitat dels consultors externs encarregats de fer-ho.

Veure epígraf: B.1.16.

Expliqui

L'article 44 dels Estatuts de Gas Natural, S.A. ja estableix un límit a la remuneració dels consellers. Aquest article assenyala que "la remuneració del Consell d'Administració consistirà en un 10% del benefici anual com a màxim, determinant-se dins d'aquest límit, en proporció al nombre de consellers en exercici.

Aquesta remuneració només podrà ser detreta dels beneficis líquids després d'estar cobertes les reserves legals i estatutàries i d'haver reconegut a les accions ordinàries un dividend no inferior al 4 per cent del seu valor nominal."

Així mateix, en la memòria es detallen les retribucions individuals dels consellers, incloent-hi tota la informació necessària perquè els accionistes tinguin ple coneixement de les retribucions dels consellers.

41. Que la memòria detalli les retribucions individuals dels consellers durant l'exercici i inclogui:

a) El desglossament individualitzat de la remuneració de cada conseller, que inclourà, en el seu cas:

- i) Les dietes d'assistència o altres retribucions fixes com a conseller;
- ii) La remuneració addicional com a president o membre d'alguna comissió del Consell;
- iii) Qualsevol remuneració en concepte de participació en beneficis o primes, i la raó per la qual es van atorgar;
- iv) Les aportacions a favor del conseller a plans de pensions d'aportació definida; o l'augment de drets consolidats del conseller, quan es tracti d'aportacions a plans de prestació definida;
- v) Qualsevol indemnitzacions pactades o pagades en cas d'acabament de les seves funcions;
- vi) Les remuneracions percebudes com a conseller d'altres empreses del grup;
- vii) Les retribucions per l'exercici de funcions d'alta direcció dels consellers executius;
- viii) Qualsevol altre concepte retributiu diferent dels anteriors, sigui quina sigui la naturalesa o l'entitat del grup que el satisfaci, especialment quan tinguin la consideració d'operació vinculada o la seva omissió distorsioni la fidelitat de les remuneracions totals percebudes pel conseller.

b) El desglossament individualitzat dels lliuraments eventuais a consellers d'accions, opcions sobre accions o qualsevol altre instrument referència al valor de l'acció, amb detall de:

- i) Nombre d'accions o opcions concedides durant l'any, i condicions per al seu exercici;
- ii) Nombre d'opcions exercides durant l'any, amb indicació del nombre d'accions afectes i el preu d'exercici;
- iii) Nombre d'opcions pendents d'exercitar a final d'any, amb indicació del seu preu, data i altres requisits d'exercici;
- iv) Qualsevol modificació durant l'any de les condicions d'exercici d'opcions ja concedides.

c) Informació sobre la relació, en aquest exercici passat, entre la retribució obtinguda pels consellers executius i els resultats o altres mesures de rendiment de la societat.

Compleix

42. Que quan hi hagi Comissió Delegada o Executiva (en endavant, "Comissió Delegada"), l'estructura de participació de les diferents categories de consellers sigui similar a la del propi Consell i el seu secretari sigui el del Consell.

Veure epígrafs: B.2.1 i B.2.6.

Compleix

43. Que el Consell tingui sempre coneixement dels assumpte tractats i de les decisions preses per la Comissió Delegada i que tots els membres del Consell rebin còpia de les actes de les sessions de la Comissió Delegada.

Expliqui

El president del Consell, a la vegada president de la Comissió Executiva de la companyia, informa els membres del Consell d'Administració d'aquells assumptes tractats a la Comissió que no tenen la condició de recurrents, ordinaris o habituals. Així mateix, quan la Comissió Executiva, en ple exercici de les seves competències, entén que ha d'informar al Consell d'Administració de determinat assumpte sotmès a la seva consideració, per la seva importància estratègica, quantitativa o qualitativa, li adreçarà per a la corresponent presa de raó.

44. Que el Consell d'Administració constitueixi en el seu si, a més del Comitè d'Auditoria exigít per la Llei del Mercat de Valors, una Comissió, o dues comissions separades, de Nomenaments i Retribucions.

Que les regles de composició i funcionament del Comitè d'Auditoria i de la Comissió o comissions de Nomenaments i Retribucions figurin al Reglament del Consell, i incloguin les següents:

- a) **Que el Consell designi els membres d'aquestes comissions, tenint presents els coneixements, aptituds i experiència dels consellers i les comeses de cada Comissió; deliberi sobre les seves propostes i informes; i davant seu hagin de donar compte, en el primer ple del Consell posterior a les seves reunions, de la seva activitat i respondre del treball realitzat;**
- b) **Que aquestes comissions estiguin compostes exclusivament per consellers externs, amb un mínim de tres. Això anterior s'entén sense perjudici de l'assistència de consellers executius o alts directius, quan així ho acordin de forma expressa els membres de la Comissió.**
- c) **Que els seus presidents siguin consellers independents.**
- d) **Que puguin demanar assessorament extern, quan ho considerin necessari per a l'exercici de les seves funcions.**
- e) **Que de les seves reunions s'aixequi acta, de la qual es remetrà còpia a tots els membres del Consell.**

Veure epígrafs: B.2.1 i B.2.3.

Compleix parcialment

Els presidents i membres de les diferents comissions formen part del Consell d'Administració i aquestes, al seu torn i en exercici de les seves competències, formulen les diferents propostes i informes que, posteriorment, són sotmesos al mateix, motiu pel qual i per tal d'evitar la tramesa de documentació duplicada, no es remeten les actes de les Comissions.

45. Que la supervisió del compliment dels codis interns de conducta i de les regles de govern corporatiu s'atribueixi al Comitè d'Auditoria, a la Comissió de Nomenaments, o, si existissin de forma separada, a les Comissions de Compliment o de Govern Corporatiu.

Compleix

46. Que els membres del Comitè d'Auditoria, i de forma especial el seu president, es designin tenint en compte els seus coneixements i experiència en matèria de comptabilitat, auditoria o gestió de riscos.

Compleix

47. Que les societats cotitzades disposin d'una funció d'auditoria interna que, sota la supervisió del Comitè d'Auditoria, vetlli pel bon funcionament dels sistemes d'informació i control intern.

Compleix

48. Que el responsable de la funció d'auditoria interna presenti al Comitè d'Auditoria el seu pla anual de treball; l'informi directament de les incidències que es presentin en el seu desenvolupament; i li sotmeti al final de cada exercici un informe d'activitats.

Compleix

49. Que la política de control i gestió de riscos identifiqui com a mínim:

- a) Els diferents tipus de risc (operatius, tecnològics, financers, legals, reputacionals, etc.) als quals s'enfronta la societat, incloent-hi entre els financers o econòmics, els passius contingents i altres riscos fora de balanç;
- b) La fixació del nivell de risc que la societat consideri acceptable;
- c) Les mesures previstes para mitigar l'impacte dels riscos identificats, en cas que s'arribessin a materialitzar;
- d) Els sistemes d'informació i control intern que es faran servir per controlar i gestionar els esmentats riscos, inclosos els passius contingents o riscos fora de balanç.

Veure epígraf: D

Compleix

50. Que correspongui al Comitè d'Auditoria:

1er En relació amb els sistemes d'informació i control intern:

- a) Supervisar el procés d'elaboració i la integritat de la informació financera relativa a la societat i, si s'escau, al grup, revisant el compliment dels requisits normatius, la correcta delimitació del perímetre de consolidació i la correcta aplicació dels criteris comptables.
- b) Revisar periòdicament els sistemes de control intern i gestió de riscos, per tal que els principals riscos s'identifiquin, gestionin i donin a conèixer adequadament.
- c) Vetllar per la independència i eficàcia de la funció d'auditoria interna; proposar la selecció, nomenament, reelecció i cessament del responsable del servei d'auditoria interna; proposar el pressupost d'aquest servei; rebre informació periòdica sobre les seves activitats; i verificar que l'alta direcció té en compte les conclusions i recomanacions dels seus informes.
- d) Establir i supervisar un mecanisme que permeti als treballadors comunicar, de forma confidencial i, si es considera adequat, anònima, les irregularitats de potencial transcendència, especialment financeres i comptables, que adverteixin en el si de l'empresa.

2on En relació amb l'auditor extern:

- a) Elevar al Consell les propostes de selecció, nomenament, reelecció i substitució de l'auditor extern, així com les condicions de la seva contractació.
- b) Rebre regularment de l'auditor extern informació sobre el pla d'auditoria i els resultats de la seva execució, i verificar que l'alta direcció tingui en compte les seves recomanacions.
- c) Assegurar la independència de l'auditor extern i, en aquest sentit:
 - i) Que la societat comuniqui com a fet rellevant a la CNMV el canvi d'auditor i l'acompanyi d'una declaració sobre una eventual existència de desacords amb l'auditor sortint i, si haguessin existit, del seu contingut;
 - ii) Que s'asseguri que la societat i l'auditor respectin les normes vigents sobre prestació de serveis diferents als d'auditoria, els límits a la concentració del negoci de l'auditor i, en general, la resta de normes establertes per assegurar la independència dels auditors;
 - iii) Que en cas de renúncia de l'auditor extern examini les circumstàncies que l'haguessin motivat.
- d) En el cas de grups, afavorir que l'auditor del grup assumeixi la responsabilitat de les auditories de les empreses que l'integren.

Veure epígrafs: B.1.35, B.2.2, B.2.3 i D.3.

Compleix

51. Que el Comitè d'Auditoria pugui convocar qualsevol treballador o directiu de la societat, i fins i tot disposar que compareguin sense presència de cap altre directiu.

Compleix

52. Que el Comitè d'Auditoria informi al Consell, amb caràcter previ a la presa per part d'aquest de les corresponents decisions, sobre els següents assumptes assenyalats a la Recomanació 8:

- a) La informació financera que, per la seva condició de cotitzada, la societat hagi de fer pública periòdicament. El Comitè s'hauria d'assegurar que els Comptes Intermedis es formulen amb els mateixos criteris comptables que els Anuals i, per aquest motiu, considerar la procedència d'una revisió limitada de l'auditor extern.
- b) La creació o adquisició de participacions a entitats de propòsit especial o domiciliades a països o territoris que tinguin la consideració de paradisos fiscals, així com qualssevol altres transaccions o operacions de naturalesa anàloga que, per la seva complexitat, poguessin menystenir la transparència del grup.
- c) Les operacions vinculades, excepte que aquesta funció d'informe previ hagi estat atribuïda a una altra Comissió diferent de les de supervisió i control.

Veure epígrafs: B.2.2 i B.2.3.

Compleix

53. Que el Consell d'Administració procuri presentar els Comptes a la Junta General sense reserves ni excepcions en l'informe d'auditoria i que, en els supòsits excepcionals en què hi hagin, tant el president del Comitè d'Auditoria com els auditors expliquin amb claredat als accionistes el contingut i abast d'aquestes reserves o excepcions.

Veure epígraf: B.1.38.

Compleix

54. Que la major part dels membres de la Comissió de Nomenaments - o de Nomenaments i Retribucions, si fossin una sola - siguin consellers independents.

Veure epígraf: B.2.1.

Compleix

55. Que corresponguin a la Comissió de Nomenaments, a més de les funcions indicades a les recomanacions precedents, les següents:

- a) **Avaluar les competències, coneixements i experiència necessàries en el Consell, i definir, en conseqüència, les funcions i aptituds necessàries dels candidats que hagin de cobrir cada vacant, i avaluar el temps i dedicació necessaris per a que puguin exercir bé la seva comesa.**
- b) **Examinar o organitzar, de la forma que s'entengui adequada, la successió del president i del primer executiu i, si s'escau, fer propostes al Consell, perquè aquesta successió es produeixi de forma ordenada i ben planificada.**
- c) **Informar els nomenaments i cessaments d'alts directius que el primer executiu proposi al Consell.**
- d) **Informar al Consell sobre les qüestions de diversitat de gènere assenyalades a la Recomanació 14 d'aquest Codi.**

Veure epígraf: B.2.3.

Compleix parcialment

La única qüestió a considerar en aquest epígraf seria la relativa a la diversitat de gènere per a la qual la Comissió de Nomenaments i Retribucions té encomanada la missió de revisar les aptituds necessàries en els candidats que hagin de cobrir cada vacant, el compliment dels requisits exigits per cada categoria de consellers i el procés d'incorporació de nous membres, elevant al Consell els oportuns informes quan sigui procedent. En la cobertura de noves vacants és vetlla per tal que s'emprin processos de selecció que no impliquin filtres implícits que obstaculitzin la selecció de conselleres, incloent-hi en les mateixes condicions entre els potencials candidats, dones que reuneixin el perfil professional buscat. Aquesta obligació la mostra l'article 31.2 del Reglament del Consell d'Administració.

56. Que la Comissió de Nomenaments consulti al president i al primer executiu de la societat, especialment quan es tracti de matèries relatives als consellers executius.

I que qualsevol conseller pugui sol·licitar de la Comissió de Nomenaments que prengui en consideració, per si els considerés idonis, potencials candidats per cobrir vacants de conseller.

Compleix

57. Que correspongui a la Comissió de Retribucions, a més de les funcions indicades a les recomanacions precedents, les següents:

- a) **Proposar al Consell d'Administració:**
 - i) **La política de retribució dels consellers i alts directius;**
 - ii) **La retribució individual dels consellers executius i la resta de condicions dels seus contractes.**
 - iii) **Les condicions bàsiques dels contractes dels alts directius.**
- b) **Vetllar per l'observança de la política retributiva establerta per la societat.**

Veure epígrafs: B.1.14, B.2.3.

Compleix

58. Que la Comissió de Retribucions consulti al president i al primer executiu de la societat, especialment quan es tracti de matèries relatives als consellers executius i alts directius.

Compleix

G. Altres informacions d'interès

Si considera que hi ha algun principi o aspecte rellevant relatiu a les pràctiques de govern corporatiu aplicat per la societat, que no ha estat abordat pel present informe, tot seguit, mencioni-ho i expliqui'n el contingut.

Nota aclaratòria a l'apartat A.1

La Junta General de 26 de juny de 2009 va adoptar l'acord d'ampliar el capital social en 26.204.895 accions que van ser inscrites en el Registre Mercantil de Barcelona el 4 de setembre de 2009, resultant un capital social total de 921.756.951 accions.

Nota aclaratòria a l'apartat B.1.10

És competència de la Comissió de Nomenaments i Retribucions, en virtut de l'article 31.2 del Reglament del Consell d'Administració, proposar la política general dels alts directius del Grup Gas Natural, corresponent la seva execució concreta al president i conseller delegat de la companyia.

Nota aclaratòria a l'apartat B.1.30

El número 14 reflectit en el quadre superior, indica el nombre d'inassistències dels consellers en les 12 sessions del Consell d'Administració celebrades durant l'exercici 2009, d'acord amb la definició donada en l'incís final d'aquest apartat.

Dins d'aquest apartat es podrà incloure qualsevol altra informació, aclariment o matís, relacionats amb els anteriors apartats de l'informe, en tant en quant siguin rellevants i no reiteratius.

En concret, indiqui si la societat està sotmesa a legislació diferent a l'espanyola en matèria de govern corporatiu i, si s'escau, inclogui aquella informació que estigui obligada a subministrar i que sigui diferent a l'exigida en el present informe.

Definició vinculant de conseller independent:

Indiqui si algun dels consellers independents té o ha tingut alguna relació amb la societat, els seus accionistes significatius o els seus directius, que d'haver estat prou significativa o important, hauria determinat que el conseller no pogués ser considerat com a independent de conformitat amb la definició recollida en l'apartat 5 del Codi Unificat de Bon Govern:

Sí ☐ No ☒

Aquest informe anual de govern corporatiu ha estat aprovat pel Consell d'Administració de la societat, en la sessió de data 29/01/2010

Indiqui si hi ha hagut consellers que hagin votat en contra o s'hagin abstingut en relació amb l'aprovació del present Informe.

Sí ☐ No ☒

**Dades Consolidades
2005-2009**

- 312 Estadístiques d'explotació.
- 313 Estadístiques financeres.
- 314 Estadístiques borsàries.

**Dades Consolidades
2005-2009**

- 312 Estadístiques d'explotació.
- 313 Estadístiques financeres.
- 314 Estadístiques borsàries.

Estadístiques d'exploració

	2009	2008	2007	2006	2005
Distribució de gas (GWh)	402.691	481.414	453.172	432.956	422.912
Espanya	229.586	270.073	271.058	258.758	254.774
Vendes de gas a tarifa	26	14.177	38.288	44.660	51.121
ATX	229.559	255.896	232.770	214.098	203.653
Amèrica Llatina	169.612	208.408	179.314	171.750	165.408
Vendes de gas a tarifa	107.196	144.065	115.132	106.849	99.891
ATX	62.416	64.343	64.182	64.901	65.517
Itàlia	3.494	2.933	2.800	2.448	2.730
Vendes de gas a tarifa	2.974	2.632	2.635	2.347	2.652
ATX	521	301	165	101	78
Subministrament de gas (GWh)	286.152	292.629	292.730	294.451	305.324
Espanya ¹	234.230	239.090	245.566	251.410	259.649
Internacional	51.922	53.539	47.164	43.041	45.675
Unión Fenosa Gas (GWh)					
Comercialització	34.854	–	–	–	–
Trading	10.785	–	–	–	–
Transport de gas/EMPL (GWh)	109.230	133.497	124.150	129.499	145.923
Xarxa de distribució de gas (km)	118.658	115.295	109.759	104.528	100.150
Espanya	50.697	48.578	45.429	42.364	39.611
Amèrica Llatina	62.315	61.196	59.555	58.152	56.763
Itàlia	5.645	5.521	4.775	4.012	3.776
Increment punts subministrament distribució de gas (milers)	298	377	453	483	615
Espanya	112	161	246	301	325
Amèrica Llatina	169	176	170	150	253
Itàlia	17	40	37	32	37
Punts subministrament de gas (milers) a 31/12	11.790	11.492	11.115	10.662	10.179
Espanya	5.954	5.842	5.681	5.435	5.134
Amèrica Llatina	5.422	5.253	5.077	4.907	4.757
Itàlia	414	397	357	320	288
Contractes per client a Espanya a 31/12	1,4	1,4	1,4	1,4	1,5
Empleats a 31/12	16.691	6.842	6.953	6.686	6.717
Energia elèctrica produïda (GWh)	54.125	31.451	18.700	–	–
Espanya	28.728	18.130	16.975	–	–
Internacional	25.397	13.321	1.725	–	–
Distribució d'electricitat (GWh)	34.973	–	–	–	–
Espanya	21.435	–	–	–	–
Internacional	13.538	–	–	–	–
Punts subministrament distribució electricitat (milers) a 31/12	8.663	–	–	–	–
Espanya	3.698	–	–	–	–
Internacional	4.965	–	–	–	–

(1) No inclou operacions d'intercanvi.

Estadístiques financeres

Magnituds del Balanç (en milions d'euros)

	2009	2008	2007	2006	2005
Immobilitzat material i intangible brut	34.586	16.456	15.638	13.592	12.706
Fons de comerç de consolidació	6.056	546	541	441	456
Provisions i amortitzacions	(5.635)	(5.397)	(4.838)	(4.298)	(3.801)
Immobilitzat material i intangible net	35.007	11.605	11.341	9.735	9.361
Immobilitzat financer	745	2.862	757	560	884
Patrimoni net atribuït a la societat dominant	10.681	6.376	6.070	5.652	5.411
Interessos minoritaris	1.496	345	357	344	355
Subvencions	705	606	543	478	433
Passius financers no corrents	18.658	4.451	3.075	2.590	3.304
Passius financers corrents	2.849	934	1.004	628	512

Magnituds del Compte de Pèrdues i Guanys (en milions d'euros)

	2009	2008	2007	2006	2005
Import net de la xifra de negocis	14.879	13.544	10.093	10.348	8.527
Altres ingressos d'explotació i imputació de subvencions	170	95	81	124	108
Ingressos de l'explotació	15.049	13.639	10.174	10.472	8.635
Resultat brut de l'explotació	3.937	2.564	2.277	1.912	1.519
Resultat net de l'explotació	2.448	1.794	1.567	1.263	969
Despeses i ingressos financers, variacions de valor raonable en instruments financers i diferències de canvi netes	(817)	(263)	(224)	(267)	(221)
Resultat per alienacions d'instruments financers	101	14	64	230	286
Resultat financer	(716)	(249)	(160)	(37)	65
Resultat abans d'impostos	1.791	1.551	1.415	1.231	1.068
Resultat consolidat de l'exercici	1.351	1.172	1.056	929	827
Resultat consolidat de l'exercici atribuïble la societat dominant	1.195	1.057	959	855	749

Magnituds de l'Estat de Fluxos d'Efectiu (en milions d'euros)

	2009	2008	2007	2006	2005
Fluxos d'efectiu de les activitats d'explotació	2.512	2.023	1.829	1.454	838
Pagaments per inversions en immobilitzat material i actius intangibles	1.792	1.088	1.135	1.159	1.151
Pagaments per resta d'inversions	14.362	1.741	1.041	46	436
Cobraments per desinversions	2.068	66	176	358	472
Pagaments per dividends	756	580	521	451	368
Cobraments/(pagaments) per instruments de passiu financer	9.039	1.286	730	(451)	560

Estadístiques bosàries

	2009	2008	2007	2006	2005
Nombre d'accions negociades (milions)	737	376	407	309	241
Efectiu negociat (milions d'euros)	9.777	11.833	15.649	8.019	5.537
Darrera cotització (euros)	15,09	19,29	40,02	29,99	23,66
Darrera cotització ajustada (euros)*	15,09	16,43	34,08	25,54	20,15
Màxim (euros)	22,28	42,45	45,76	32,88	24,88
Màxim ajustat (euros)*	18,97	36,15	38,97	28,00	21,19
Mínim (euros)	8,39	18,51	29,00	21,74	21,33
Mínim ajustat (euros)*	7,14	15,76	24,70	18,51	18,16
Valor comptable per acció (euros)	15,05 *	15,01/13,03 *	14,35	13,39	12,88
Ebitda per acció (euros)	4,97 *	5,73/4,87 *	5,08	4,27	3,39
Benefici net per acció (euros)	1,48 *	2,36/2,05 *	2,14	1,91	1,67
Relació cotització-valor comptable	1,0 *	1,3	2,8	2,2	1,8
Relació valor empresa-Ebitda	7,2	5,3	9,5	8,6	9,4
Relació cotització-benefici	10,2 *	8,2	18,7	15,7	14,1
Relació dividend-capitalització bosària (%)	5,3	7,7	2,8	3,3	3,6
Relació dividend-benefici (%)	61,1	62,7	53,2	51,4	50,2
Capital social (nombre d'accions a 31/12)	921.756.951	447.776.028	447.776.028	447.776.028	447.776.028
Capitalització bosària (milions d'euros)	13.905	8.638	17.920	13.429	10.594
Dividend (milions d'euros)	730	663	510	439	376

* Considerat l'ajust derivat de l'ampliació de capital amb drets de subscripció preferent realitzada en març de 2009.

Estadístiques bosàries

	2009	2008	2007	2006	2005
Nombre d'accions negociades (milions)	737	376	407	309	241
Efectiu negociat (milions d'euros)	9.777	11.833	15.649	8.019	5.537
Darrera cotització (euros)	15,09	19,29	40,02	29,99	23,66
Darrera cotització ajustada (euros)*	15,09	16,43	34,08	25,54	20,15
Màxim (euros)	22,28	42,45	45,76	32,88	24,88
Màxim ajustat (euros)*	18,97	36,15	38,97	28,00	21,19
Mínim (euros)	8,39	18,51	29,00	21,74	21,33
Mínim ajustat (euros)*	7,14	15,76	24,70	18,51	18,16
Valor comptable per acció (euros)	15,05 *	15,01/13,03 *	14,35	13,39	12,88
Ebitda per acció (euros)	4,97 *	5,73/4,87 *	5,08	4,27	3,39
Benefici net per acció (euros)	1,48 *	2,36/2,05 *	2,14	1,91	1,67
Relació cotització-valor comptable	1,0 *	1,3	2,8	2,2	1,8
Relació valor empresa-Ebitda	7,2	5,3	9,5	8,6	9,4
Relació cotització-benefici	10,2 *	8,2	18,7	15,7	14,1
Relació dividend-capitalització bosària (%)	5,3	7,7	2,8	3,3	3,6
Relació dividend-benefici (%)	61,1	62,7	53,2	51,4	50,2
Capital social (nombre d'accions a 31/12)	921.756.951	447.776.028	447.776.028	447.776.028	447.776.028
Capitalització bosària (milions d'euros)	13.905	8.638	17.920	13.429	10.594
Dividend (milions d'euros)	730	663	510	439	376

* Considerat l'ajust derivat de l'ampliació de capital amb drets de subscripció preferent realitzada en març de 2009.

Edició:

Direcció General de Comunicació
i Gabinet de Presidència

www.gasnatural.com

Disseny gràfic:

Gabinete Echeverría

www.gt-echeverria.es

Fotografies:

Grup Gas Natural

Gas Natural SDG, S.A.

Domicili social

Plaça del Gas, 1
08003 Barcelona
Tel.: 902 199 199

Seu a Madrid

Avenida de San Luis, 77
28033 Madrid
Tel.: 902 199 199

